ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.

ΑΡΙΘ. 27

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 6 ΙΟΥΛΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διωγμὸς ὀρθοδόξων — Ἐπίκαιρα γράμματα — Ἡ διαρρύθμισις τῶν ἐν Ρωσσίᾳ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά - Τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ Πάπα. — Ἡ διὰ τοῦ χριστιανισμοῦ ἐπὶ τὰ κρείττω μεταβολή — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Ἔκθεσις τοῦ ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου Φιλιππουπόλεως.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Ἐκ τῆς κολοσσιαίας κοινοτικῆς, ἐκκλησιαστικῆς, σχολικῆς καὶ μοναστηριακῆς ἡμῶν περιουσίας, ἥτις, τῇ 16 Ἰουλίου τοῦ παρελθόντος ἔτους ἡρπάγη ὑπὸ τῶν Βουλγάρων καὶ ἐδημεύθη, τὸ μόνον εὐαγὲς καθίδρυμα ὅπερ ἐν Φιλιππουπόλει ἐναπέμεινεν ὑπὸ τὴν ἡμετέραν κατοχήν, ἦν τὸ οἰκοτροφεῖον τῶν θηλέων, ἐρείπειον ὅμως, διότι καὶ τοῦτο ἐλεηλατήθη καὶ διηρπάγη κατὰ τὴν ἀποφράδα ἐκείνην τοῦ Ἰουλίου ἡμέραν. Τὸ καθίδρυμα τοῦτο ἀνῆκε τῇ ἑλληνικῇ κοινότητι Φιλιππουπόλεως ἐκ δωρεᾶς τοῦ ἐκ Στενημάχου φιλογενοῦς Ἕλληνος Σταύρου Κοσμᾶ Σαρρῆ καὶ τῆς εὐσεβοῦς αὐτοῦ συμβίας, ἀμφοτέρων ἀποβιωσάντων ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει πρὸ ὀλίγων δεκαετηρίδων. Φαίνεται ὅμως ὅτι καὶ τὸ ἐρείπειον τοῦτο ἐσκανδάλιζε τοὺς Βουλγάρους πατριώτας τοῦ Ἰουλίου καὶ δι' αὐτὸ ἐνόμισαν καλὸν ὅπως καταλάβωσι καὶ τοῦτο ἵνα θέσωσι τέρμα εἰς τὸ πατριωτικὸν αὐτῶν ἔργον.

Οὕτω, τῇ 11 λήξαντος Μαΐου, ὁ Ἰβὰν Μποζήλωφ, μέλος τῆς κακούργου σπείρας, συνοδευόμενος καὶ ὑπὸ πολλῶν ἄλλων τοῦ ἰδίου φυράματος, μετέβη εἰς τὸ ρηθὲν οἰκοτροφεῖον καὶ ἀπεπειράθη νὰ διαρρήξῃ τὰς κλεῖς καὶ καταλάβῃ αὐτό. Ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ θύραι δὲν ὑπεχώρησαν εἰς τὴν βίαν, ἐπανῆλθε τῇ ἐπιούσῃ συνοδευόμενος καὶ ὑπὸ σιδηρουργοῦ τινος, ὅστις, τῇ βοηθείᾳ τῶν σιδηρῶν ἐργαλείων του, ἀνέωξε τὰς θύρας καὶ κατασκευάσας νέας κλεῖδας παρέδωκεν αὐτὰς τοῖς ἁρπαξι. Τὸ ἁρπαγὲν οἰκοτροφεῖον πρὸ ἡμερῶν ἐδόθη ὑπὸ τῶν αὐτοτιτλοφορούντων ἐπιτρόπων, πράγματι δὲ ἁρπάγων τῆς μητροπολιτικῆς ἡμῶν ἐκκλησίας τῆς ἁγίας Μαρίνης, ὑπ' ἐνοίκιον εἷς τινα Βούλγαρον, Γκένιο Γκένεφ ὀνομαζόμενον.

Ἀλλὰ μὴ νομίσῃ ἡ Υ. Θ. Π. ὅτι ἡ ἁρπαγὴ τοῦ οἰκοτροφείου Σ. Κ. Σαρρῆ εἶνε ὁ μόνος καρπὸς τῆς νέας τῶν Βουλγάρων αὐθαιρεσίας καὶ τὸ μόνον ἀντικείμενον τῆς παρούσης μου ἐπιστολῆς. Δυστυχῶς, παρὰ τὰς ἐπισήμους ἀνακοινώσεις καὶ διαβεβαιώσεις

τῆς Κυβερνήσεως περὶ τῆς λήξεως τῶν ἡμετέρων μαρτυρίων καὶ τῆς διακανονίσεως τοῦ ζητήματος τῶν ἁρπαγῶν καὶ νοσρίσεων διὰ τῆς ἐπιτροπῆς, ἧς τὰ ὀνόματα τῶν μελῶν διὰ τῆς ἐπισήμου τοῦ κράτους ἐφημερίδος πρὸ ὀλίγου ἐκοινοποίησε, παρ' ὅλας, λέγω, τὰς ἐπισήμους κυβερνητικὰς ὑποσχέσεις, ἡ αὐθαιρεσία κατὰ τῆς δυστυχοῦς ἡμῶν κοινότητος ἐξακολουθεῖ καὶ ὁσημέραι λαμβάνει ἀπιστεύτους διαστάσεις. Ὡς ἐν τῷ ἐγκλείστῳ ἐγγράφῳ βλέπει ἡ Ὑμετέρα Θειοτάτη Παναγιότης, οἱ ἅρπαγες τῆς ρηθείσης μητροπολιτικῆς ἡμῶν Ἐκκλησίας, δι' εἰδοποιήσεως πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν τοιχοκοληθείσης εἰς τὰ διάφορα τῆς πόλεως ἡμῶν μέρη, προσκαλοῦσι τοὺς ἐνδιαφερομένους εἰς πλειοδοσίαν διὰ τὴν ἐνοικίασιν κτημάτων ἀνηκόντων τῇ ἡμετέρᾳ κοινότητι, χωρὶς ἐννοεῖται, αἱ διοικητικαὶ καὶ ἀστυνομικαὶ ἀρχαὶ νὰ λάβωσι μέτρον τι κατὰ τῶν κλεπτῶν καὶ ἁρπάγων αὐτῶν τῆς ἡμέρας.

Τὸ περίεργον δ' εἶνε ὅτι, ἐκτὸς ἀτομικῆς τινος οἰκίας ἣν ζητοῦσι νὰ ἁρπάσωσι καὶ ἐνοικιάσωσιν ὡς ἰδίαν, ἐκθέτουσιν εἰς πλειοδοσίαν καὶ τὸν ἐν τῇ ὁδῷ «Σταθμοῦ» κείμενον ὡραῖον οἶκον τῆς ἀδελφότητος τῶν ἑλληνίδων κυρίων «Εὐρυδίκης», ἡ ὁποία ἀπαρτίζεται ἀπὸ τὰς εὐγενεῖς ἑλληνίδας τῆς Φιλιππουπόλεως.

Ἐννοεῖται ὅτι πάντα τὰ ἀνωτέρω ἐγκαίρως κατήγγειλα τῇ ἐν Σοφίᾳ κεντρικῇ κυβερνήσει διὰ τοῦ Νομάρχου Φιλιππουπόλεως· ἀλλ' εἰμὶ πεπεισμένος ὅτι οἱ Βούλγαροι ὑπουργοί, ἀναγινώσκοντες τὴν ἐμὴν διαμαρτύρησιν, θὰ μειδιάσωσι, διότι ἐξακολουθοῦμεν ἔτι ν' ἀπευθυνώμεθα πρὸς αὐτοὺς καὶ νὰ πιστεύωμεν ὅτι οὐχὶ αὐτοί, ἀλλὰ τὰ ἄτομα καταδιώκουσιν ἡμᾶς.

Ταῦτα, Παναγιώτατε Δέσποτα, μετὰ λύπης ἀναγγέλων ὑμῖν κτλ.

Ἐν Φιλιππουπόλει τῇ 4 Ἰουλίου 1907.

Ὁ τοῦ ἁγίου Φιλιππουπόλεως ἐπίτροπος

Ἀρχιμανδρίτης ΦΩΤΙΟΣ

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ἀριθ. 23.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἐκκλησίας ἁγίας Μαρίνης διὰ τοῦ παρόντος φέρει εἰς γνῶσιν, ὅτι τῇ 8ῃ Ἰουνίου ἐ.ἔ. ὥρᾳ 9ῃ π.μ. ἐν τῷ γραφείῳ αὐτῆς, παρὰ τὴν ἐκκλησίαν, διεξαχθήσεται πλειστηριασμὸς πρὸς ἐνοικίασιν τῶν ἐξῆς ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων διὰ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1907 μέχρι 1 Ἰανουαρίου 1910.

1	Ἐν ἐργαστήριον	ἐν τῇ ὁδῷ Καζάζικα	ἀριθμ. 14
2	» »	» Σιδηρουργείων	» 43
3 1/4	» »	ἐν τῷ Βεζεστενίῳ	» 5
4	Μία οἰκία	ἐν τῇ ὁδῷ Ἁγίου Γεωργίου	ἀριθμ. 35
5 1/4	ἐργαστηρίου	ἐν τῇ ὁδῷ Ταχτᾶ-καλέ	» 27
6	Ἐργαστήριον	ἐν τῇ ὁδῷ Μητροπολ. Παϊσίου	» 18
7	Οἰκία μετὰ τριῶν δωματίων καὶ μαγαζείου	ἐν τῇ ὁδῷ Δ-ρ Στοΐλωφ	ἀριθμ. 41—47
8	Δωμάτιον (μαγαζεῖον)	ἐν τῷ ἄνω πατώματι τοῦ ξενῶνος «Κουρσοὺμ-χὰν	ἀριθμ. 59
9	Μικρὸν καφενεῖον	παρὰ τὴν θύραν τοῦ Κουρσοὺμ-χανίου	
10	Ἐργαστήριον	ἐν τῇ ὁδῷ Σιδηρουργείων	» 32
11	» »	» Ζαμπόρνα	» 42
12	» (ζαχαροπλαστεῖον)	μετὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ οἰκοδομήματος καὶ μετὰ τῶν δωματίων	ἐν τῇ ὁδῷ Ζαμπόρνα » 44
13	Οἰκία	ἐν τῇ ὁδῷ Σταθμοῦ	

Ὅπως ἀποκτήσῃ τις τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ συμμετάσχῃ ἐν τῷ πλειστηριασμῷ, ἀπαιτεῖται νὰ καταθέσῃ διὰ μὲν τὰ ἐργαστήρια ἀριθμ. 42 καὶ 44 καὶ διὰ τὴν οἰκίαν ἐν τῷ σταθμῷ ἀνὰ 50 φρ., διὰ δὲ τὰ λοιπὰ ἀνὰ 20 φρ.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ λάβωσι μέρος ἐν τῇ πλειοδοσίᾳ, δύνανται νὰ λάβωσι λεπτομερεῖς πληροφορίας καθ' ἑκάστην ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐν Φιλιππουπόλει, τῇ 2ᾳ Μαΐου 1907.

Ἐκ τῆς Ἐπιτροπῆς

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Νευροκοπίου.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Περίλυπος καὶ βαρυαλγῶν τὴν καρδίαν γνωρίζω τῇ Υ. Θ. Π. ὅτι, ἐπανερχόμενος οἴκαδε, διενυκτέρευσα τὴν νύκτα τῆς 21 πρὸς τὴν 22 λήγοντος ἐν Στατίτσῃ τῆς ταπεινῆς μου παροικίας, ἔνθα ἔχομεν ὀλιγάριθμον μὲν ἀλλὰ λίαν φιλότιμον καὶ ὁλοψύχως ἀφωσιωμένην εἰς τὰ πάτρια βλαχόφωνον ὁμογενῆ κοινότητα περιλαμβάνουσαν καὶ τινας βουλγαροφώνους οἰκογενείας, ἣν εὗρον βεβυθισμένην ἐν βαθυτάτῃ θλίψει καὶ πικροτάτῃ ὀδύνῃ συνεπείᾳ τοῦ ἐξῆς διπλοῦ καὶ φρικώδους κακουργήματος, ὅπερ τὴν προπαρελθοῦσαν νύκτα εἶχον διαπράξει διὰ τῶν ὀργάνων αὐτῶν οἱ ἄπληστοι φόνων καὶ αἱμάτων ἀπόγονοι τοῦ Κρούμου.

Μεταξὺ τῶν βουλγαροφώνων μελῶν τῆς ἡμετέρας κοινότητος ὑπῆρχον καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Τοπάλης ὡς καὶ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ ἐξ ἀδελφοῦ Δημήτριος Ναθαναήλ, ὁ μὲν πρῶτος ἡλικίας 60 περίπου ἐτῶν, ὁ δὲ δεύτερος 23 ἐτῶν νεανίας, σφριγηλότατος, οὗ ὁ πατήρ, μετὰ τὸν θάνατον τῆς βλαχοφώνου μητρὸς τούτου νυμφευθεὶς σχισματικὴν γυναῖκα, ἀπεσκίρτησε

καὶ οὗτος, ὀρθόδοξος τέως ὤν, εἰς τὸ σχίσμα, διὸ καὶ οἱ ἐκ τῆς ἀποθανούσης συζύγου 2 υἱοί του ἀπεχωρίσθησαν αὐτοῦ καὶ ὁ μὲν πρεσβύτερος Ἰωάννης, πρὸ ἐτῶν ἐγκαταστὰς ἐν Σέρραις, ἐκεῖ ἐργάζεται, ὁ δὲ νεώτερος Δημήτριος, ὡς τὰ πολλὰ δὴ καὶ οὗτος ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διαμένων, πρὸ μικροῦ εἶχεν ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν γενέτειραν καὶ συνώκει μετὰ τοῦ πιστοῦ τῇ Ὀρθοδοξίᾳ θείου του Κωνσταντίνου.

Οἱ ἐν Στρατίστῃ λοιπὸν σχισματικοί, στοιχοῦντες τῷ κανόνι τοῦ ἀπαισίου Κομιτάτου, καθ' ὃν πᾶς βουλγαρόφωνος ὡς γνήσιος Βούλγαρος, δῆθεν, ἀνήκει αὐτῷ καὶ τῇ Ἐξαρχίᾳ, ἀπὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς βουλγαροφώνους, οὕτω καὶ τοὺς ἐξονυχασθέντας θεῖον καὶ ἀνεψιὸν πολλαχῶς ἐβίαζον ἵνα ἀποσκιρτήσωσιν εἰς τὸ σχίσμα· πρὸ ἔτους μάλιστα, ἐγκλείσαντες τὸν νέον ἔν τινι συγγενικῇ αὐτοῦ, ἀλλὰ σχισματικῇ, οἰκίᾳ, ὀλίγου δεῖν ἀπηγχόνιζον ὡς ἐκ θαύματος διασωθέντα τότε ὑπὸ τοῦ θείου του, μεταβάντος εἰς ἀναζήτησίν του. Καὶ τότε μέν, θείᾳ πάντως συνάρσει, διεσώθησαν· τὴν νύκτα ὅμως τῆς 19ης πρὸς τὴν 20ὴν λήγοντος, ἐνῷ οἱ δύστηνοι κατάκοποι ἐκ τῶν γεωργικῶν ἐργασιῶν τῆς ἡμέρας ἦσαν ἀμφότεροι βεβυθισμένοι εἰς γλυκύτατον ὕπνον ἐπὶ τοῦ δώματος τῆς μικρᾶς καὶ λίαν εὐεπιβάτου οἰκίας αὐτῶν, τρεῖς ἄγριοι δολοφόνοι ἐκ τῶν σχισματικῶν κατοίκων Στρατίστης, πάλλοντες γυμνὰς μαχαίρας, περὶ τὴν 4ην νυκτερινὴν ὥραν, εἴτε τότε ἀναβάντες ἐκ τοῦ χαμηλοῦ τοίχου τοῦ δώματος, εἴτε ἀπὸ ἐνωρὶς κρυπτόμενοι ἐν τῷ παρακειμένῳ δώματι ὑπὸ τῆς κακούργου μητρυιᾶς τοῦ νέου, ἐπέπεσον λυσσωδῶς ἐπὶ τῶν ἀμερίμνως κοιμωμένων, οὓς τινας διετρύπησαν διὰ πολυαρίθμων πληγμάτων συνεπείᾳ τῶν ὁποίων ὁ μὲν γέρων πάραυτα ἐξέψυξεν, ἀλλ' ὁ νέος ἀκμαιότερος ὢν ἔντρομος ἀνετινάχθη ἐπὶ ποδὸς καὶ ἐπί τινα λεπτὰ γεναίως ἐπάλαισε πρὸς τοὺς δολοφόνους, καίπερ ἄοπλος ὤν. Ἐπὶ τέλους ὅμως θὰ κατεβάλλετο αὐθωρεὶ καὶ οὗτος, ἐὰν μὴ ὁμογενὴς γείτων, ἐξυπνήσας ἐκ τῶν κραυγῶν αὐτοῦ καὶ ἀντιληφθεὶς τὰ συμβαίνοντα, ἐπυροβόλει ἐπανειλημμένως εἰς τὸν ἀέρα καὶ οὕτω προυκάλει ἔνθεν μὲν τὴν προσοχὴν τῆς περιπολίας, ἥτις εὐθὺς ἔσπευσεν ἐπὶ τόπου, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν φυγὴν τῶν δολοφόνων, ὑπολαβόντων νεκρὸν πλέον τὸν νέον, ἅτε καταπεσόντα καὶ αὖθις χαμαί. Ἀλλ' οὗτος ἐπιζήσας ἐπὶ 3—4 ὥρας, ἠδυνήθη νὰ καταγγείλῃ τοὺς ἀπαισίους δολοφόνους, οὓς καλῶς ἀνεγνώρισε, πρὸς τὴν περιπολίαν καὶ τὸν Μουκτάρην τῆς μωαμεθανικῆς κοινότητος, προσκληθέντα ὑπὸ ταύτης, οὕτω δὲ ὁ μὲν εἷς ἐκ τῶν τριῶν, συλληφθείς, ἐκλείσθη ἐν ταῖς ἐνταῦθα φυλακαῖς οἱ δὲ ἕτεροι δύο ἀπέδρασαν δυστυχῶς.

Τοιαύτη, ὡς μὴ ὤφελεν, ἡ νέα ἀνεπανόρθωτος ἀπώλεια ἡμῶν ἐν τῇ συμπαθεστάτῃ κοινότητι Στρατίστης, ἐφ' ἧς ἐπικαλούμενος δαψιλεῖς τὰς θεοδέκτους εὐχὰς τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας πρὸς παραμυθίαν καὶ ἀκλόνητον ἐγκαρτέρησιν αὐτῆς ἐν τῷ ἱερῷ ὑπὲρ τῶν πατρίων ἀγῶνι κτλ.

Ἐν Νευροκοπίῳ τῇ 24 Ἰουνίου 1907.

† Ὁ Νευροκοπίου ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΣ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Καστορίας (καθυστερήσασα)

Παναγιώτατε δέσποτα,

Πεισθεῖσαι ἐκ τῶν πραγμάτων αἱ βουλγαρικαὶ συμμορίαι ὅτι αἱ κακουργίαι αὐτῶν παρέρχονται ἐν σιγῇ, τὰ δὲ ἀντίποινα ὅσα αὐτοὶ προκαλοῦσιν ἐπιτηδείως, ἐγείρουσι θόρυβον συστηματικὸν περὶ τὸ ὄνομα τῶν ἀπὸ δεκάδων ἐτῶν σφαγιαζομένων πνευματικῶν ἡμῶν τέκνων καὶ προκαλοῦσι τὴν μῆνιν τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς, ἐξακολουθοῦσι μετ' ἀγαθοῦ συνειδότος τὸ ἐκπολιτιστικὸν αὐτῶν ἔργον.

Τῇ 18ῃ μηνὸς τρέχοντος, τριακονταπενταμελὴς συμμορία ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Τσόλη, μεταβᾶσα εἰς Μπελκαμένιον τῆς Ἐπαρχίας μου, κατεκερμάτισε κυριολεκτικῶς τοὺς φιλησύχους ὁμογενεῖς Ἀπόστολον Παπαστυλιάδην, Νικόλαον Γεωργίου, Χρῆστον Γεωργίου ἐκ Μπελκαμένης, καὶ τὸν ἐκ Νεβέσκης Δημήτριον· ἀποκόψασα δὲ τὰς ῥῖνας καὶ τὰ ὦτα αὐτῶν, ἐξώρυξε τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἔξαλλος ἐπὶ τῷ θριάμβῳ μετέβη αὐθημερὸν εἰς τὸ χωρίον Ἔλσβον, ἔνθα ἐπυρπόλησε δύο οἰκίας, μετέβαλε δὲ εἰς τέφραν τὴν ὀρθόδοξον ἑλληνικὴν σχολήν.

Οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία, Παναγιώτατε, ὅτι καὶ τὸ κακούργημα τοῦτο θὰ παρέλθῃ ἐν σιγῇ καὶ ἀπαρατήρητον, τὰ δὲ ἀντίποινα ἅτινα αἱ πράξεις αὐτῶν προκαλοῦσι, θὰ ἀναστατώσωσι καὶ πάλιν τὴν στρατιὰν τῶν προσηλύτων αὐτῶν.

Καστορίᾳ, τῷ 27 Μαΐου 1907.

† ὁ Καστορίας ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Η ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ
ΤΩΝ ΕΝ ΡΩΣΣΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

«Τὸ λῆξαν 1906 ἔτος δικαίως δύναται νὰ διακριθῇ ὡς ἔτος κατὰ τὸ ὁποῖον τὸ πρῶτον, μετὰ παρέλευσιν πολλῶν αἰώνων, αἱ διοικοῦσαι σφαῖραι ἤκουσαν τῆς φωνῆς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Κοινωνίας· καὶ ἂν καὶ δὲν ἔδωκαν ἱκανοποιητικὴν ἀπάντησιν, ὅμως, ἐν πάσῃ περιπτώσει, καθ' ἱκανῶς ἐπαισθητὸν τρόπον ἀνεγνώρισαν τὸ δικαίωμα αὐτῶν πρὸς ὑποβολὴν τῶν ἰδίων γνωμῶν καὶ πόθων».

Διὰ τῶν ἐκφράσεων τούτων ἡ «Τσερκόβνι Βέστνικ» (Ἐκκλησιαστικὸς Ἀγγελιαφόρος), τὸ γνωστὸν ἑβδομαδιαῖον περιοδικὸν τῆς ἐν Πετρουπόλει θεολογικῆς Ἀκαδημίας, ἐν τῇ ἐπισκοπήσει τῆς κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 1906 ἐσωτερικῆς καταστάσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, ἐξέθετε, κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1607, τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν συντελεσθεῖσαν ἐργασίαν τὴν κατατείνουσαν εἰς ἐπίτευξιν τῆς γενικῶς ποθουμένης ἐν Ρωσσίᾳ διαρρυθμίσεως, ἐπὶ τὰ κρείττω, τῶν ἐκεῖ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, πρὸς ἀσφαλεστέραν ἱκανοποίησιν τῶν πνευματικῶν ἀναγκῶν τοῦ αὐτόθι ὀρθοδόξου πληρώματος.

Τὰ τῆς διαρρυθμίσεως ταύτης δὲν τυγχάνουσιν ὅλως ἄγνωστα εἰς τὸν καθ' ἡμᾶς ὀρθόδοξον κόσμον. Ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» δι' ἐπανειλημμένων δημοσιεύσεων* ἤψατο τοῦ ζητήματος. Ἀλλ' αἱ δημοσιεύσεις αὗται, αἱ σποραδικῶς καὶ τμηματικῶς ἀναφερόμεναι εἰς τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ σημεῖον τοῦ βαθμιαίως ἐξελισσομένου ζητήματος, οὐδαμῶς δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀποτελοῦσαι σκιαγραφίαν—ἔστω καὶ ἀπὸ γενικωτάτης ἀπόψεως—ἐν χρονολογικῇ συναφείᾳ μεθοδικῶς ἐξιστοροῦσαν τὰ κατὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὅλου ζητήματος, ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτοῦ γενέσεως, μέχρι τοῦ σημείου εἰς ὃ ἄχρι τῆς ὥρας ἐξίκετο. Τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἐπιχειροῦμεν νὰ θεραπεύσωμεν, εἰ καὶ περιεκτικῷ τῷ τρόπῳ, τανῦν, ὅτε, διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ρωσσιῶν κυρώσεως τῶν ἀπυφάσεων τῆς «προσυνοδικῆς Ἐπιτροπῆς» περὶ τοῦ διαγράμματος καθ' ὃ μέλλει καταρτισθῆναι ἡ ἐν Μόσχᾳ προσεχῶς συγκροτηθησομένη τοπικὴ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, τὸ σπουδαιότατον τοῦτο ζήτημα, τὸ ζωτικώτατον μὲν διὰ τὸ μέλλον τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, ἐνδιαφέρον δὲ εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν καὶ τὴν καθόλου Ὀρθόδοξον Ἀνατολικὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, φαίνεται εἰσελθὸν, πλέον, εἰς τὴν πρακτικὴν καὶ τελικὴν αὐτοῦ φάσιν.

Τὴν συνοπτικοτάτην ἐξιστόρισιν ταύτην θέλομεν προσπαθήσει ἵνα περιορίσωμεν αὐστηρῶς ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ καθαρῶς ἐκκλησιαστικοῦ ὁρίζοντος, ἀποφεύγοντες ἐπιμελῶς πᾶσαν παρέκκλισιν ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἀναμορφωτικὸν ὀργασμὸν τὸν ἐπιπνέοντα, μετ' ἐντάσεως, ἐφ' ἅπαντος τοῦ ἐν τῇ ἀχανεῖ Αὐτοκρατορίᾳ τοῦ Βορρᾶ πολιτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ καθεστῶτος, εἰ καὶ ὁ χωρισμὸς οὗτος, ὡς ἐκ τῆς πολυτρόπου συσχετήσεως καὶ ἀλληλουχίας τῶν μὲν πρὸς τὰ δὲ, ἀποβαίνει οὐ μόνον ἄγαν δυσχερὴς, ἀλλὰ καὶ ἥκιστα συντελεστικὸς εἰς τὴν εὐκρίνειαν τῆς ἐκθέσεως.

Α΄.

Τῇ 12 Δεκεμβρίου 1904, αὐτοκρατορικὸν Οὐκάζιον ἐπηγγέλλετο εἰς τὸν ρωσσικὸν λαὸν σπουδαίας μεταρρυθμίσεις ἐφ' ὅλων τῶν κλάδων τῆς διοικήσεως τοῦ Κράτους. Ἡ ἐπεξεργασία δὲ ἐν τοῖς καθέκαστα καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἐξαγγελθεισῶν μεταρρυθμίσεων ἔμελλε νὰ ἀποτελέσῃ τὸ ἀντικείμενον τῶν μελετῶν μεγάλης Ἐπιτροπῆς ἀπαρτιζομένης ἐκ τοῦ Σωματείου τῶν Ὑπουργῶν τοῦ Κράτους, ἐκ τοῦ σεβ. μητροπολίτου Πετρουπόλεως κ. Ἀντωνίου, προεξάρχοντος μέλους τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἐκ τοῦ κ. Σάμπλερ, βοηθοῦ τοῦ παρὰ τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ αὐτοκρατορικοῦ ἐπιτρόπου καὶ ἱκανῶν ἐκ τῶν ἀνωτάτων λειτουργῶν τοῦ Κράτους.

Ἅμα ἀρξαμένων τῶν «ἰδιαιτέρων συσκέψεων» τῆς μεγάλης ταύτης Ἐπιτροπῆς, τῆς προεδρευομένης ὑπὸ τοῦ κόμητος Βίττε, ὁ σεβ. Μητροπολίτης Πετρουπόλεως ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ τάπητος τὸ ζήτημα τῆς ἐπὶ τὰ κρείττω διαρρυθμίσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καθὼς καὶ τῶν ἀπὸ ταύτης, ἀπὸ τοῦ δεκάτου ἑβδόμου, ἤδη, αἰῶνος ἕνεκα τῆς διορθώσεως τῶν λειτουργικῶν βιβλίων τῆς γε-

* Βλέπε φύλλ. 36, 10 Σεπτεμβρ. 1905, φύλλ. 50, 17 Δεκεμβρίου 1905, φύλλ. 51, 25 Δεκεμβρ. 1905. φύλλ. 2, 13 Ἰαν. 1906, φύλλ. 5,4 Φεβρ. 1906. φυλλ. 9, 3 Μαρτ. 1906.

νομένης ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Νίκωνος, ἀποσπασθέντων «παλαιοπίστων ἢ ρασκολνίκων». Ἀναλαβὼν μετὰ παρρησίας καὶ ἀληθοῦς κατὰ Χριστὸν ζήλου τὰ μέγιστα τιμώντων αὐτὸν τὴν ὑπεράσπισιν τῶν διοικητικῶς καταπιεζομένων «παλαιοπίστων», ὁ Πετρουπόλεως Ἀντώνιος ἀπῄτησεν ἐντόνως τὴν κατάπαυσιν τῶν καταπιέσεων τούτων ὡς ἄντικρυς ἀντικειμένων τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ Θεανθρώπου τῇ καταδικαζούσῃ τὴν χρῆσιν καταναγκαστικῶν μέσων ἐπὶ τῶν ζητημάτων συνειδήσεως καὶ θρησκευτικῶν πεποιθήσεων.

Ταυτοχρόνως ὅμως ὁ γεραρὸς μητροπολίτης ἐπέστησε τὴν σύντονον προσοχὴν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐν Ρωσσίᾳ καταστάσεως τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὑπέδειξεν αὐτῇ πόσον ἄτοπον καὶ ὁποίων δυσαρέστων συνεπειῶν πρόξενον θὰ ἦτο, ἂν, καθ' ἣν στιγμὴν ἀκριβῶς ἀνεγνωρίζετο τοῖς ἀπὸ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀπεσχισμένοις χριστιανοῖς τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθέρας αὐτῶν ἐκκλησιαστικῆς διοργανώσεως, αὕτη παρέμενεν ἐστερημένη τοῦ δικαιώματος τούτου, ἐστερημένη, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἤδη Πέτρου τοῦ Μεγάλου, τῶν ἰδίων Συνόδων καὶ ἐξακολουθοῦσα νὰ διατελῇ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐξάρτησιν τοῦ Κράτους. Ἐτόνισεν, ἰδίᾳ, ὅτι τὸ καθεστὼς τῆς ἐκλογῆς καὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν ὀρθοδόξων ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν ἔδει νὰ μεταρρυθμισθῇ οὐσιωδῶς, διότι μόνον διὰ τοῦ μέσου τούτου θὰ καθίστατο ἐφικτὴ ἡ παγίωσις τῆς εὐεργετικῆς αὐτῶν δράσεως ἐπὶ τοῦ ποιμνίου των καὶ ἡ ἀποτελεσματικὴ τούτου προάσπισις ἀπὸ πάσης ἐπιβουλῆς καὶ παραπλανήσεως.

Ἡ σαφὴς καὶ πεπαρρησιασμένη αὕτη γλῶσσα τοῦ μητροπολίτου Πετρουπόλεως ἐνεποίησε μεγίστην ἐντύπωσιν ἐπὶ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς· ὁ δὲ πρόεδρος ταύτης κόμης Βίττε ἐδήλωσεν, ἀπεριφράστως, ὅτι ἐθεώρει ὡς ἁμάρτημα τὴν μὴ ἀποτελεσματικὴν προάσπισιν τῆς Ὀρθοδοξίας, τῆς πολυτίμου ταύτης παρακαταθήκης τῆς κληροδοτηθείσης τῷ ρωσσικῷ λαῷ ὑπὸ τῶν προγόνων του. Μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας δὲ, ἀνεκοίνωσε τῷ μητροπολίτῃ Ἀντωνίῳ ὅτι, αὐτοκρατορικῇ ἐπινεύσει, προσεκαλεῖτο ὅπως ἀναπτύξῃ ἐν εἰδικῷ ὑπομνήματι τὰ αἰτήματα καὶ τοὺς πόθους τῆς ὀρθοδόξου Ἱεραρχίας.

Τὸ Ὑπόμνημα τοῦτο, συνταχθὲν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν διαπρεπεστέρων καθηγητῶν τῆς θεολογικῆς Ἀκαδημίας τῆς Πετρουπόλεως καὶ ὑποβληθὲν τῇ «Ἐπιτροπῇ», στηρίζεται ἐπὶ τῆς αὐτῆς κεντρικῆς ἰδέας τῆς ἀναπτυχθείσης καὶ προφορικῶς ἐνώπιον αὐτῆς ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου· ὅτι, δηλονότι, τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας ἀποτελούσης ἓν τῶν θεμελιωδῶν ἐρεισμάτων καὶ ἕνα τῶν ἱστορικῶν ὅρων τῆς ὑπάρξεως τοῦ Ρωσσικοῦ κράτους, ἡ διαρρύθμισις τοῦ διέποντος αὐτὴν διοργανισμοῦ ἦν ἀπολύτως ἀπαραίτητος πρὸς λυσιτελῆ συνέχισιν τῆς μεγάλης αὐτῆς ἀποστολῆς καὶ πρὸς συγκράτησιν τοῦ λαοῦ ἐν τῇ πατρῴᾳ πίστει καὶ εὐσεβείᾳ. Ἀπὸ τῆς γενικῆς δὲ ταύτης ἀρχῆς κατερχόμενον τὸ Ὑπόμνημα εἰς τὰ καθέκαστα, ὑποδεικνύει τὰ ἀκόλουθα μεταρρυθμιστικὰ μέτρα· α') Μείωσιν, ἂν μὴ πλήρη κατάργησιν, τῆς διαρκοῦς καὶ ἀγρύπνου ἐποπτείας καὶ ἐπεμβάσεως τοῦ Κράτους εἰς πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸν βίον καὶ τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας (μὴ οὔσης ἐλευθέρας νῦν παρὰ εἰς μόνα τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν θείαν λατρείαν) καὶ ἀναγνώρισιν αὐτῇ πλήρους ἐλευθερίας ἐνεργείας ἐν ἅπασι τοῖς ἐσωτερικοῖς ζητήμασι, ρυθμιστέοις κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἱερῶν κανόνων· β') Μείζονα ἀποκέντρωσιν ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ διοικήσει διὰ τῆς ἀνασυστάσεως τῆς αὐτονομίας τῶν ἐνοριῶν. γ') Τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος συμμετοχῆς τοῦ κλήρου ἐν ταῖς ἐπαρχιακαῖς συνελεύσεσιν, ἐν τῷ Συμβουλίῳ τοῦ Κράτους καὶ ἐν αὐτῷ τῷ Ὑπουργικῷ Σωματείῳ· δ') Ἁπλοποίησιν τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὴν κτῆσιν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων ἐπὶ τῷ τέλει πλείονος διευκολύνσεως ταύτης. Ὡς τελικὸν δὲ συμπέρασμα πάντων τῶν ἀνωτέρω τὸ Ὑπόμνημα εἰσηγεῖτο «ἵνα ὑποδειχθῇ τῷ Αὐτοκράτορι ἡ ἀνάγκη τῆς συγκλήσεως εἰδικῆς συνελεύσεως τῶν ἀντιπροσώπων τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας, τῇ συμμετοχῇ καὶ ἑτέρων ἁρμοδίων προσώπων, κληρικῶν τε καὶ λαϊκῶν, πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ ἐν ἰσχύι ἐκκλησιαστικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ πρὸς καταρτισμὸν τοῦ σχεδίου τῶν ἐπενεκτέων ἀναγκαίων μεταρρυθμίσεων».

(Ἕπεται συνέχεια)

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος. — Ἀποχωρήσας ἐπί τινας ἡμέρας ἀπὸ τῶν συνοδικῶν ἐργασιῶν, ἕνεκα μεταβάσεως εἰς Ἐπιβάτας χάριν τῶν ἐξετάσεων τῶν Ἀρχιγενείων ἐκπαιδευτηρίων, ἐπανέκαμψεν ἐνταῦθα τὴν τετάρτην ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν Τιβεριουπόλεως καὶ Στρωμνίτσης κ. Γρηγόριος.

Βασιλικὴ ἑορτή.—Τῇ παρασκευῇ, 29 λήξαντος, ἐπὶ τῇ ὀνοματικῇ ἑορτῇ τοῦ βασιλέως τῶν σέρβων Πέτρου Α΄. τηλεγραφικῶς διεβίβασε τῇ Α. Β. Μ. τὰς πατριαρχικὰς αὐτοῦ προσρήσεις καὶ εὐχὰς ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, εἰς ὃν τηλεγραφικῶς ἐπίσης ἀπήντησεν εὐχαριστῶν ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς Πέτρος, ἐξαιτούμενος ὑπὲρ ἑαυτοῦ συνάμα καὶ τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας τὰς πατριαρχικὰς εὐχάς.—Ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. παρέστη κατὰ τὴν ἐν τῇ Σερβικῇ Πρεσβείᾳ ψαλεῖσαν ἐπὶ τούτῳ δοξολογίαν ὁ πανοσλ. Μ. πρωτοσύγκελλος.

Μητρόπολις Ἀμασείας.—Ἕνεκα κατηγοριῶν τινων ἐξ Ἀμισοῦ κατὰ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Ἀμασείας, πρὸς ἃς ἀπήντησεν οὗτος, ἐπαναληφθεισῶν αὐτῶν καὶ πάλιν, ἐνεκρίθη συνοδικῶς ἡ εἰς Ἀμισὸν μετάβασις τοῦ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτου Τιβεριουπόλεως καὶ Στρωμνίτζης ὡς ἐξάρχου τῆς Ἐκκλησίας πρὸς ἐξέτασιν ἀμερόληπτον καὶ ἀκριβῆ τῆς ἐκεῖ καταστάσεως.

Μητρόπολις Κασσανδρείας — Γενομένης δεκτῆς συνοδικῶς τῆς κανονικῶς ὑποβληθείσης τῇ Ἐκκλησίᾳ παραιτήσεως τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Κασσανδρείας κ. Ἰωάννου, διωρίσθη ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος μέχρι τῆς ἐκλογῆς μητροπολίτου ὁ ἐκ τῶν ἐκεῖ ἱερέων ὁσιώτατος κ. Γαβριὴλ, τοῦ τέως μητροπολίτου Κασσανδρείας ἔχοντος ἐπ' ἀδείας ἵνα μεταβὰς διαμείνῃ ὅπου ἂν ἐθέλῃ.

Κανονικὴ ἄδεια.— Λήξαντος τοῦ χρόνου τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ κανονικῆς ἀδείας, ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ, τῇ τετάρτῃ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Λήμνου καὶ Ἁγίου Εὐστρατίου κ. Γεννάδιος, προπεμφθεὶς ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ὑπὸ τοῦ πανοσ. Μ. ἀρχιμανδρίτου κ. Γερασίμου Θεολογίδου.

Ἅγιον Ὄρος.—Ἀπὸ τῆς προπαρελθούσης ἑβδομάδος ἀφικόμενος ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὁ νέος ἐπίτροπος τοῦ Ἁγίου Ὄρους πανοσ. γέρων κ. Χαραλάμπης μοναχὸς Διονυσιάτης, ἀπῆλθε δὲ τῇ τετάρτῃ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος εἰς Ἅγιον Ὄρος ὁ τέως τοιοῦτος πανοσιολογ. ἀρχιμανδρίτης κ. Ἀμβρόσιος Ἰβηρίτης, ἀγαθὰς παρ' ἡμῖν καταλιπὼν ἀναμνήσεις ἐπί τε συνέσει καὶ αὐστηρᾷ μοναχικῇ πολιτείᾳ. —Ἐξ Ἁγίου Ὄρους ἀφίκοντο εἰς Θεσσαλονίκην χάριν ὑποθέσεων τῶν μονῶν οἱ ἐκ τῶν γερόντων ἁγιορειτῶν πανοσιολογιώτατοι Στέφανος ἀρχιμ. Παντοκρατορινὸς καὶ Συνέσιος, Ἀέτιος καὶ Κύριλλος προηγούμενοι Ξηροποταμηνοὶ καὶ Ἱερεμίας διάκονος Σταυρονικητηνός.

Ἑορτὴ Μεγίστης Λαύρας.— Χθὲς, πανηγυριζούσης τὴν ἑαυτῆς πανήγυριν τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς Μεγίστης (τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου) Λαύρας ἡ Α. Θ. Π. συνεχάρη τηλεγραφικῶς τῇ πανηγυριζούσῃ πνευματικῶς ὁσίᾳ τῶν λαυριωτῶν ἀδελφότητι καὶ νῦξατο τὰ δέοντα.

Ἐξαρχικαὶ ἀποστολαί. — Ἐπανῆλθεν αἰσίως ἐκ τῆς εἰς Νεοκαισάρειαν μεταβάσεως πρὸς ἐξέτασιν τῶν κατὰ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου διατυπωθεισῶν κατηγοριῶν ὁ πατριαρχικὸς ἔξαρχος πανιερ. μητροπολίτης Μεσημβρίας κ. Τιμόθεος.—Ἐπίσης κατῆλθεν εἰς Κασάνδρειαν πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν κατὰ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Κασανδρείας ὑποβληθεισῶν μομφῶν καὶ ἐκπληρώσας τὴν ἐντολὴν αὐτοῦ ἀπῆλθεν ὁ πατριαρχ. ἔξαρχος πανιερ. μητροπολίτης Βοδενῶν κ. Στέφανος.

Ποιμενικὰ μέριμνα.—Ἐπανῆλθε τῇ προπαρελθούσῃ ἑβδομάδι, μετὰ τὴν πνευματικὴν ἐπίσκεψιν χωρίων τινων τῆς μητροπόλεως Νικομηδείας μερίμνῃ τοῦ κυριάρχου μητροπολίτου, ὁ πανιερ. μητροπολίτης πρώην Μαρωνείας κ. Κωνστάντιος.

Ἐπισκέψεις.—Τὴν ἑβδομάδα ταύτην καὶ τὴν παρελθοῦσαν ἐπεσκέψαντο τὴν Α. Θ. Π. ὁ ἐξοχ. πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Ἰ. Γρυπάρης, ὡς καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς ἡγεμονίας Σάμου Ἀλ. Γάγκος ἐφέντης. Ἐπίσης προσῆλθεν εἰς ἐπίσκεψιν τῆς Α. Θ. Π. ἡ ἑλλογ. κ. Ὀλυμπιὰς Λυμπεριάδου, διευθύντρια τοῦ ἐν Ἀδριανουπόλει Οἰκοτροφείου τῶν θηλέων, πολλὰ περὶ τοῦ κοινωφελοῦς τούτου καθιδρύματος ἀναγγείλασα —Κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἡ Α. Θ. Π. ἐπε-

σκέψατο τὰ Ἐθν. Ὀρφανοτροφεῖα ἀρρένων Πριγκήπου καὶ θηλέων (Πρώτης) Σινιόσογλου καὶ διεπυνθάνετο τὰ κατ' αὐτά.—Ἐπίσης ἐπεσκέψατο τὸν ἐν Χάλκῃ σχολάζοντα μακαριώτατον πατριάρχην πρώην Ἱεροσολύμων κ. Νικόδημον, τὸν ἐν Χάλκῃ παραθερίζοντα σεβαστὸν πρεσβύτην κ. Κ. Ἠλιάσκον καὶ τὸν ἐν Πρώτῃ κ. Συμεὼν Παπαδάκην, οἰκονομικὸν σύμβουλον τῶν Πατριαρχείων.

Ὀνοματικαὶ ἑορταί.— Τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ ἡ Α. Θ. Π. συνεχάρη τηλεγραφικῶς τῷ τὴν ὀνοματικὴν ἑορτὴν αὐτοῦ ἄγοντι πανιερ. μητροπολίτῃ Βερροίας καὶ Ναούσης κ. Ἀποστόλῳ, τηλεγραφικῶς δ' ηὔξατο τὰ δέοντα τοῖς ἑορτάζουσι κκ. Πέτρῳ Δεληγιάννῃ καὶ Πέτρῳ Βασιλοπούλῳ—τὰς πατριαρχικὰς εὐχὰς ἡρμήνευσεν ἐπίσης τῷ μὲν κ. Παύλῳ Ἀλ. Καραθεοδωρῇ ὁ πανοσιολ. Μ. πρωτοσύγκελλος, μετὰ τὴν ἐκ τῆς Σερβικῆς πρεσβείας ἀναχώρησιν, τῷ δὲ κυρίῳ Πετράκῃ Τσαούσογλου ὁ ἱερολγ. δευτερεύων, καὶ τῷ κ. Παύλῳ Κέπετζῃ, διευθυντῇ τοῦ πατριαρχικοῦ γραφείου τῶν διαβατηρίων ὁ ἐκ τῶν πατριαρχικῶν διακόνων καὶ ὑπογραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Συνόδου κ. Διονύσιος.

Φιλογενὴς δωρεά.—Ὁ ἐν Σμύρνῃ ἐλλόγιμος διευθυντὴς τῆς «Ἀμαλθείας» κ. Σωκράτης Σολομωνίδης ἐδωρήσατο εἰς τὸ Πατριαρχικὸν τυπογραφεῖον 100 ὀκάδες στοιχείων γαλλικῶν. Συνοδικὴ διαγνώμη, ἡ Α. Θ. Π. ηὐχαρίστησε τῷ δωρητῇ διὰ καταλλήλου γράμματος.

Τὰ περὶ Θεολογ. σχολῆς εἰς τὸ προσεχὲς

Ἐκ Καρεῶν Ἁγίου Ὄρους ἐπιστέλλουσιν ἡμῖν ἀπὸ πρώτης ἰουλίου τὰ ἑξῆς·

Ἡ ἱερὰ Μ. μονὴ τῆς Λαύρας δι' ἐνσφραγίστου γράμματος πρὸς τὴν ἱερὰν Κοινότητα ὑπὸ ἡμερομ. 20 ἰανουαρίου ἐ. ἔ. ἀποδεικτικῶς καὶ κατηγορηματικώτατα διαψεύδει τὸ ὑπὸ τοῦ ἐλλογίμου κ. Καρολίδου ἐν τῇ συγγραφῇ αὐτοῦ, τῇ ἐπιγραφομένῃ «Ἡ ἐνεστῶσα κατάστασις ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει, ἐν Ἀθήναις 1896» ἐν σελίδι 69, ἀναφερόμενον περὶ ὑπάρξεως δῆθεν μυστικοῦ τινος συμφωνητικοῦ ἐγγράφου ἀπὸ μέρους τῆς ἱερᾶς μονῆς Λαύρας πρὸς τὸ ἐν Προβάτᾳ κελλίον αὐτῆς «Ἅγιος Ἀρτέμιος» παρακαλοῦσα, ὅπως πρὸς τῇ διαβεβαιώσει αὐτῆς τῆς ὑπάρξεως τοιούτου ἐγγράφου, καλέσῃ ἡ ἱερὰ Κοινότης καὶ τοὺς ἐν τῷ εἰρημένῳ κελλίῳ διαμένοντας καὶ παρ' αὐτῶν ἐπισήμως πληροφορηθῇ περὶ τοῦ ἀνυποστάτου καὶ πεπλασμένου τῆς τοιαύτης δόξης, ἀποδεκτῆς δυστυχῶς καὶ παρά τισι τῶν ἐπαϊόντων ἁγιορειτῶν γιγνομένης καὶ εἰς ἐπιβλαβῆ καὶ ἐπικίνδυνα συμπεράσματα ἀγούσης. Ἡ ἱερὰ Κοινότης μετακαλεσαμένη τοὺς ἐν τῷ κελλίῳ «Ἅγιος Ἀρτέμιος» διαμένοντας γέροντα Ἀθανάσιον, ἱερομόναχον, Ἀδριανὸν καὶ Σέργιον ἱερομονάχους, ἤκουσε καὶ διεβεβαιώθη παρ' αὐτῶν, ὅτι οὐδέποτε καὶ ἐν οὐδεμιᾷ περιστάσει, συμφώνως τοῖς κελλιωτικοῖς καθεστῶσιν ἐδόθη αὐτοῖς, πλὴν τοῦ συνήθους ὁμολόγου, ἕτερόν τι ἔγγραφον, οἵτινες τὴν ὁμολογίαν καὶ διαβεβαίωσιν αὐτῶν τούτων κατέθηκαν δι' ἐνυπογράφου αὐτῶν γράμματος πρὸς τὴν ἱερὰν Κοινότητα, διακηρύττοντες καὶ ὁμολογοῦντες, ὅτι εἴποτε τοιοῦτόν τι ἔγγραφον ἀναφανῇ θεωροῦσι καὶ κηρύττουσιν αὐτὸ ἄκυρον καὶ ὡς μὴ ὑπάρχον.

Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ

Ὁ διορισμὸς προϊσταμένου τῆς ἐν Μάντζεστερ (Ἀμερικῆς) ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος, εἰς ἣν ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἀπέστειλε τοιοῦτον τὸν εὐλαβέστατον πρεσβύτερον κ. Ζήσην Φωτιάδην, δικαιολογεῖ τὴν ἔκδοσιν καταλόγου ἀκριβοῦς τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἱερέων, καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν, εἰς ἃς ἀνήκουσιν, ὃν, ἡμετέρᾳ παρακλήσει, συνέταξε καὶ ἀπέστειλεν ἡμῖν φίλος τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας».

Κατὰ τὸν κατάλογον ἤτοι καταστατικὴν ταύτην, εἰς τριάκοντα καὶ τέσσαρες ἀριθμοῦνται οἱ πρεσβύτεροι οἱ κανονικῶς ὑπὸ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἀποσταλέντες καὶ οἱ ὑπὸ τῆς ἁγίας Συνόδου τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, αἰτήσει βεβαίως τῶν κοινοτήτων—ἐκπεμφθέντες. Ἀλλ' ἐν αὐτοῖς συναριθμοῦνται, κατ' ἀτυχίαν, καὶ πέντε «ἀπολελυμένως» ἐκεῖ διαμένοντες, ἀνήκοντες εἰς Ἐκκλησίαν τινα, μεταβάντες αἰτήσει κοινότητός τινος ἢ συστάσει ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ἢ συστάσει πιθανῶς ἰδιωτῶν, καὶ τόπον ἐκ τόπου μεταμείβοντες.

Κληρικοὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰσὶν οἱ προϊστάμενοι τῶν ἑξῆς ἑλληνικῶν ὀρθοδόξων κοινοτήτων 1) Νέας Ὑόρκης Μεθόδιος Κουρκουλῆς—2) Βοστώνης Νέστωρ Σουσλίδης, οἰκονόμος τῆς Μ. Ἐκκλησίας—3) Λύνν (Μασσαχουσέτης) Βασίλειος Λαμπρίδης, οἰκονόμος τῆς αὐτῆς—4) Ἀτλάντας (Γεωργίας) οἰκονόμος Κώνστας Χατζῆ Δημητρίου—5) Μιννεαπόλεως (Μασσαχουσέτης) ἀρχιμ. Κύριλλος Βαφειαδάκης— 6) Πρόβιδενς Θωμᾶς Δημητρίου—7) Φιλαδελφείας Δημ. Πετρίδης—8) Κιγκινάτης (Ὄχιο) Ναθ. Σιδέρης— 9) Σαβάννας (Γεωργίας) Θωμᾶς Παπαγεωργίου—10) Μάντζεστερ Ζήσης Φωτιάδης.

Κληρικοὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰσὶν οἱ προϊστάμενοι τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων 1) Βασιγκτῶνος ἀρχιμ. Ἰωακεὶμ Ἀλεξόπουλος—2,3) Σικάγου ἀρχιμ. Ἀμβρόσιος Μανδηλάρης καὶ Λέων Πηγέας—4) Ἁγίου Φραγκίσκου (Καλλιφορνίας) Κωνστ. Τσαπραλῆς—5)Λόουελ (Μασαχουσέτης) Νικόλαος Λάζαρις—6)Πιτσβούργης (Πενσυλβανίας) Π. Ροδόπουλος—7) Ἁγίου Λουδοβίκου Παν. Φιαμπόλης—8) Μίλγουοκ Ἄνθιμος Ἰωαννίδης—9) Σὼλτ Λέηκ ἀρχιμ. Παρθένιος Λυμπερόπουλος—10) Νιούαρκ Θεόδωρος Προυσιανὸς—11) Βιρμιγχάμης (Ἀλαβάμας) Κωνστ. Κανέλλος—12) Βούφφαλο (Νέας Ὑόρκης) Π. Κωνσταντίνου—13) Βαλτιμόρης Κωνστ. Δουρόπουλος—14) Πουέβλου (Καλοράδου) Κλεον. Παπαγεωργόπουλος—15) Μιννεαπόλεως (Μινεσότης) Ἠλίας Ἀνδρικόπουλος—16) Σεβοϋγὰν (Βισκονσίνης) Παντ. Γκοργιάννης—17) Σπρίγκφηλδ (Μασαχουσέτης) Ἀντ. Κόκκινος—18) Ἰνδιανουπόλεως Νικόλαος Βελώνης—19) Νόρθαμπτον (Πενσυλβανίας) Ν. Δημητρίου καὶ 20) Ἰησουΐτης Ἀμβρόσιος Παρασχάκης, ἀνήκων δῆθεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως, πρότερον προϊστάμενος τῆς ὁμογενοῦς κοινότητος ἐν Μάντζεστερ, ἀφ' ἧς ἐπέτρεχεν ἑτέρας, ὕστερον ἐνσκήψας ἐν τῇ κοινότητι Λύνν, ἐν ᾗ ἀγνοοῦμεν ἂν εἰσέτι παραμένῃ, Σήμερον ὁπωσδήποτε εἰς οὐδεμίαν νομίμως ὑπηρετεῖ κοινότητα, καταριθμούμενος ἐν τοῖς «ἀπολελυμένως» ἱερουργοῦσιν, ὅπερ ἀντικανονικόν.

Ἐπίσης, ὡς ὁ ἀρχιμ. κ. Παρασχάκης, ἀπολελυμένοι περιέρχονται κοινότητάς τινας τῆς Ἀμερικῆς 21) ὁ ἱερεὺς Λεωνίδας Ἀδαμάκος, πιθανῶς ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ παραμένων νῦν, 22) ὁ ἀρχιμ. Κύριλλος Γεωργιάδης, ἐν Σικάγῳ παραδιατρίβων, ἐπιτιμηθείς, ὡς ἠκούσθη νῦν, ὑπὸ τῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑφ' ἧς ἀπεστάλη μετὰ πολλῶν ἐπαίνων τῆς παιδείας αὐτοῦ καὶ τῆς χριστιανικῆς πολιτείας καὶ 23) ὁ λεγόμενος ἀρχιμανδρίτης Δωρόθεος Βακαλᾶος, ἀνήκων, ὡς διαθρυλλεῖ αὐτός, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως (ἐὰν ᾖ ὁ ἐκ Σάμου). Οἱ ὑπ' ἀριθμοὺς 21 καὶ 22 ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Πέμπτος τοιοῦτος ἱερεύς, οὗ ἀνεξιχνίαστα τὰ ἴχνη καὶ ὁ βίος, ἀριθμητέος ὁ περὶ οὗ πολὺς ἄλλοτε θρυῦς ἐγένετο ἀρχιμ. Σολωμονίδης, ὅστις χειροτονηθείς, ὡς ἔλεγεν, ὑπὸ τοῦ ρώσσου ἐπισκόπου Ραφαὴλ δύναται ν' ἀνήκῃ εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ὀρθόδοξον ρωσσικὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀμερικῆς.

Ἀλλ' εἰς οἱανδήποτε κἂν ἀνήκωσιν Ἐκκλησίαν, ὅσον καὶ ἂν παριστῶσιν αὐτοὺς ἁγιωτάτους αἱ ἰδιωτικαὶ συστάσεις ὑπὲρ ἑκάστου ἱερέως, ἐν τούτοις αἱ ἐν ἀμερικανικαῖς πόλεσιν ἑλληνικαὶ ἀποικίαι δέον νὰ ἐξετάζωσι τὰ ἐπίσημα γράμματα, ἃ φέρει μετὰ χεῖρας ὁ προσερχόμενος, ὅστις πρέπει νὰ κηρύττῃ τὴν εἰρήνην. Τοῦτο αὐτὸς ὁ Σωτὴρ ἐνετείλατο τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις καὶ μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ δι' αὐτῶν τοῖς τῶν χαρισμάτων καὶ τῆς ἀποστολῆς ἐκείνων διαδόχοις· «Εἰς ἣν δ' ἂν οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον λέγετε· Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ». Ἀλλὰ καὶ τοῦτο καὶ πᾶσαν χριστιανικὴν ἐποικοδομητικὴν διδασκαλίαν οὐδεὶς δύναται διδάξαι, ἐὰν μὴ ᾖ πρὸς τοῦτο ἀπεσταλμένος, ὡς ὁ θεῖος ἀπόστολος Παῦλος διακελεύεται. Κληρικὸς δὲ τὴν ἀποστολικὴν ἀθετῶν παραίνεσιν καὶ τὴν σωτήριον διδασκαλίαν, καὶ φαινόμενος μὲν ὅτι διδάσκει τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ πράγματι συνταράττων τὰς χριστιανικὰς συνειδήσεις, ἐστὶν ἀνάξιος τῆς ἱερᾶς καὶ θείας τοῦ ἱερέως ἀποστολῆς.

Ἡ παρείσδυσις ἐν ἠρέμοις καὶ εὐανδρούσαις ἑλληνικαῖς κοινότησι κληρικῶν χωρὶς συστατικῶν γραφῶν, εἴτε τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, εἴτε τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, αὐτὴ καὶ μόνη δύναται νὰ ἐγείρῃ σκάνδαλα ἐν μέσῳ ἀδελφῶν, τὰ σκάνδαλα δὲ ταῦτα πρέπει νὰ ἄρῃ ἡ κοινὴ συνεργασία τῶν κανονικῶς προϊσταμένων ἱερέων καὶ τῶν ἐντιμοτάτων μελῶν τῶν ἑκασταχοῦ κοινοτικῶν ἐπιτροπῶν. Οἱ παραμένοντες ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ καὶ Λύνν καὶ Σικάγῳ ἱερεῖς ἔχουσι πρὸ αὐτῶν ἠνεωγμένον θαυμαστῆς ἀποστολῆς στάδιον, ἐν ᾧ δύνανται νὰ διαπρέψωσιν, ἐὰν θέλωσιν· ἐκεῖ ὅπου προσηλυτευταὶ ἁρπάζουσιν ἀφ' ἡμῶν τοὺς πιστούς, ὅπου ἕλληνες ὀρθόδοξοι, ὡς ἐν Κούβᾳ, γράφουσι δημοσίᾳ κατὰ τῶν πατρίων δογμάτων, βαίνοντες εἰς θρησκευτικὸν ὄλεθρον, καὶ βέβαιον, δυστυχῶς, ἐκφυλισμόν.

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ἐκ τοῦ πατριαρχ. ἀρχειοφυλακείου πρὸς τὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω.

Ἐκδοθέντα ταῦτα, εὐλογίᾳ καὶ κελεύσει τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Ἰωακεὶμ Γ' τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ἀποτελοῦσι τόμους τρεῖς, ὧν ὁ μὲν περὶ Ἁγίου Ὄρους περιέχει σελ. 344 — ὁ περὶ τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου 729, καὶ ὁ περὶ τῶν ὁμοίων Ἐκκλησιῶν Ρωσσίας, Ρουμανίας καὶ Σερβίας καὶ τῶν ἄλλοτε ἀρχιεπισκοπῶν Ἀχριδῶν καὶ Πεκίου σελίδας 1115. Τιμῶνται ὁ Α' γροσίων ἀργυρῶν 20—ὁ Β' 40 ὁ Γ' 60, καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Γραφείῳ ἡμῶν.

ΤΟ ΠΡΩΤΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΠΑ*

Ἐὰν δὲ ὁ Παῦλος τρία ἔτη μετὰ τὴν εἰς Χριστὸν ἐπιστροφήν του ἦλθε καὶ εὗρε τὸν ἀπόστολον Πέτρον εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ ἵνα ἰδῃ καὶ συνομιλήσῃ μετ' αὐτοῦ (Γαλατ. α', 18.19), τοῦτο ἔπραξε βεβαίως ὄχι διότι ἀνεγνώριζεν ἐν τῷ Πέτρῳ «τὸν ἡγεμόνα τῆς Ἐκκλησίας», ὡς φρονοῦσιν οἱ θεολόγοι τῆς Ρώμης, ἀλλ' ἐξ εὐνοήτου ἐπιθυμίας ἵνα συνομιλήσῃ μεθ' ἑνὸς αὐτόπτου καὶ οἰκειότερον πρὸς τὸν Σωτῆρα διακειμένου μαθητοῦ, καὶ λάβῃ αὐθεντικωτέρας καὶ πληρεστέρας περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Ἐκκλησίας πληροφορίας· καθόσον, ὡς γνωστὸν, ὁ Παῦλος δὲν εἶχε γνωρίσῃ προσωπικῶς τὸν Χριστὸν, καὶ τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἔπρεπε νὰ ἀναπληρώσῃ διὰ τῆς γνωριμίας καὶ ἀναστροφῆς μετὰ μαθητῶν ἀμέσως συνομιλησάντων τῷ Κυρίῳ. Ἄλλως τε αὐτὸς οὗτος ὁ ἀπόστολος Παῦλος βεβαιοῖ (ἔνθ' ἀνωτέρω) ὅτι εἶδε καὶ ἐγνώρισε καὶ τὸν Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου, καὶ κατὰ τὴν διήγησιν τῶν ἀποστολικῶν Πράξεων (κεφ. θ', 26 καὶ ἑξῆς. πρβλ. Γαλ. β', 9) καὶ ἄλλους ἀποστόλους.

— Ὁ διϊσχυρισμὸς τῶν ὑπερμάχων τοῦ Παπισμοῦ ὅτι ἡ πρὸς τὸν Πέτρον ἐπίσκεψις τοῦ Παύλου ἐγένετο κατ' ὀφειλὴν ἀπαραίτητον, ὅπως ὑποβάλῃ οὗτος τῷ «ἡγεμόνι τῶν ἀποστόλων» τὰ σέβη καὶ τὸ κήρυγμα αὐτοῦ καὶ λάβῃ τὴν ἔγκρισιν καὶ τὰς ὁδηγίας τοῦ ἄρχοντος τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι, δύναταί τις εἰπεῖν, γελοῖος διϊσχυρισμός, διότι ἐξ ὧν ὁ ἅγιος ἀπόστολος Παῦλος λέγει ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῇ (κεφ. α', 11. 12) τὸ Εὐαγγέγιον αὐτοῦ δὲν ἔλαβεν οὔτε ἐδιδάχθη παρ' ἀνθρώπου, ἀλλ' εἶχεν ἐξ ἀμέσου πρὸς αὐτὸν ἀποκαλύψεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ· ἀνάγκην ἄρα δὲν εἶχεν οὔτε τῆς ἐγκρίσεως οὔτε τῶν ὁδηγιῶν τοῦ Πέτρου ἐν τούτῳ. Ἄλλως τε ἐξ ὧν αὐτὸς ὁ τῶν ἐθνῶν διδάσκαλος αὐτόθι ἱστορεῖ περὶ τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, λέγων ὅτι οὗτος «ἦν κατεγνωσμένος ὡς μὴ ὀρθοποδῶν πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου», καὶ ὅτι κατὰ πρόσωπον αὐτὸν ἤλεγξεν ἔμπροσθεν πάντων, γίνεται ἀναντίλεκτον, ὡς ἤδη καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἴπομεν, ὅτι ὁ Παῦλος οὐδεμίαν ἰδέαν εἶχε περὶ τοῦ Πέτρου ὡς ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοποτηρητοῦ τοῦ Σωτῆρος ἐπὶ τῆς γῆς. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ποίαν χώραν δύναται νὰ ἔχῃ ἡ παπικὴ ἀδολεσχία ὅτι ὁ Παῦλος ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ ὅπως ὑποβάλῃ τῷ ἄρχοντι της Ἐκκλησίας τὰ σέβη του καὶ λάβῃ τὴν ἔγκρισιν καὶ τὰς ὁδηγίας του περὶ τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματός του; Οὐ μόνον δὲ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ἀλλ' οὔτε ἄλλος τις τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν εἰς Χριστὸν πεπιστευκότων τοιαύτην ἰδέαν περὶ τοῦ Πέτρου εἶχεν, ἀνάγνωθι τὸ ι', καὶ ια' κεφ. τῶν Πράξεων τῶν ἀποστόλων καὶ τὴν προηγουμένην σημείωσιν. Ὅτι δὲ ὁ ἀπόστολος Παῦλος οὐδ' ἀμυδρὰν ἰδέαν εἶχε περὶ πρωτείου παπικοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, οὔτε διὰ τοῦτο ἐπομένως ἦλθεν εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ Πέτρου, γίνεται φανερὸν καὶ ἐκ τούτου, ὅτι ὁμιλῶν περὶ τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου, πρῶτον τάσσει τὸν Ἰάκωβον καὶ δεύτερον τὸν Πέτρον καὶ **στύλους τῆς Ἐκκλησίας** ἀποκαλεῖ **καὶ τοὺς τρεῖς**, οὐδεμίαν διάκρισιν τοῦ Κηφᾶ ποιούμενος. «Καὶ γνόντες, λέγει, τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες εἶναι στύλοι τῆς Ἐκκλησίας κτλ.» (Γαλατ. β', 9).

Οὐ μόνον δὲ ὁ ἀπόστολος Παῦλος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες, ἀλλ' οὐδ' ὁ Πέτρος αὐτὸς εἶχε περὶ ἑαυτοῦ τοιαύτην ἰδέαν, οὐδὲ τοιαύτην ἐπομένως θέσιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, οἵαν ἡ Ρώμη ἔπλασεν εἰς αὐτὸν ὕστερον. Διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ στάσις τοῦ Παύλου, ἐλέγχοντος τὸν Πέτρον κατὰ πρόσωπον ὡς μὴ ὀρθοποδοῦντα πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου, θὰ ἀπεδοκιμάζετο παρὰ πάντων μάλιστα δὲ παρὰ τοῦ Πέτρου, ὅστις καὶ τάχιστα θὰ ἐσωφρόνιζεν αὐτὸν ὡς Βικάριος τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ περὶ τοῦ ὑποτιθεμένου πρωτείου σιωπὴ τοῦ Πέτρου εἶναι, λέγει ὁ Γεττὲ, τὸ πάντων ἐκπληκτικώτατον. Ἐὰν ὁ Πέτρος ἦν τῷ ὄντι τοιοῦτος ὁποῖον ἡ ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία θέλει νὰ παραστήσῃ, ἀπόλυτος τούτέστιν ἄρχων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοποτηρητὴς τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, θὰ εἶχε πάντως γνῶσιν τούτου. Ἐὰν εἶχε γνῶσιν, διατὶ οὐδ' ἅπαξ ἐνήργησεν ὡς σήμερον ὁ Πάπας ἐνεργεῖ; Ἠδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ οὕτω κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ὅτε ἀπήγγειλε τὸν πρῶτον λόγον του, καὶ ὅμως δὲν ἐνήργησεν. Ἠδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ οὕτω κατὰ τὴν ἀποστολικὴν Σύνοδον τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὅμως δὲν ἐνήργησεν. Ἠδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ οὕτω ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὅτε κατὰ πρόσωπον ἠλέγχθη ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Παύλου, καὶ ὅμως δὲν ἐνήργησεν. Ἠδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ οὕτω, ὅτε ἐν Κορίνθῳ ἔλαβε χώραν τὸ σχίσμα τῶν λεγόντων «Ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλώ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ», καὶ ὅμως δὲν ἐνήργησεν. Ἠδύ-

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 402—404.

νατο νὰ ἐνεργήσῃ οὕτω εἰς πολλὰς ἄλλας περιστάσεις, καὶ ὅμως δὲν ἐνήργησε. Τί σημαίνει τοῦτο; Τί σημαίνει ἡ τοιαύτη στάσις τοῦ Πέτρου; Τί ἄλλο εἰμὴ ὅτι καὶ ὁ Πέτρος ἦν ὅ,τι ἦσαν οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι; Τί ἄλλο εἰμὴ ὅτι καὶ ὁ Πέτρος καὶ οἱ ἄλλοι πάντες οὐδεμίαν ἰδέαν εἶχον περὶ τοῦ πρωτείου, δι' οὗ ἐστόλισαν τὸν ἀπόστολον τοῦτον καὶ ἑαυτοὺς ἔπειτα οἱ Πάπαι; Ὅτι δὲ οὐδαμοῦ παρέρχεται εἰς μέσον ὁ Πέτρος ἀντιποιούμενος ἀνωτέραν ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐξουσίαν, μαρτύρια τρανὰ ἔχομεν καὶ αὐτὰ τὰ γράμματά του· Καὶ ἐν τῇ πρώτῃ καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ αὐτοῦ ἐπιστολῇ οὐδαμοῦ τάσσει ἑαυτὸν ὑπεράνω τῶν ἄλλων ἀποστόλων· τοὺς δὲ ποιμένας καθόλου τῆς Ἐκκλησίας θεωρεῖ ὡς ἀδελφοὺς ἰσοτίμους, γράφων « **Πρεσβυτέρους** τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ **ὁ συμπρεσβύτερος ἐγώ**». (Α' Πέτρ. ε', 1—4).

Οὕτω βέβαιον καὶ ἀναμφίρρηστον παραμένει τοῦτο καὶ ὁ μακάριος ἀπόστολος Πέτρος οὐδεμίαν γνῶσιν εἶχεν, ἀλλ' οὔτε χρῆσιν ἐποιήσατο οἵας δήποτε ὑπεροχῆς ἢ ἀνωτέρας ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀποστόλων, ὡς βέβαιον καὶ ἀναντίρρητόν ἐστιν ὅτι πείθεται καὶ ὑπείκει καὶ ἀκολουθεῖ αὐτοῖς, ὡς μαρτυρεῖ καὶ τὸ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην σπουδαιότατον γεγονός, τὸ ὁποῖον ἱστορεῖ τὸ βιβλίον τῶν Πράξεων τῶν ἀποστόλων, ἐν κεφ. η'. στίχ. 14. Ὅτε, λέγει ὁ ἱερὸς Λουκᾶς ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου τούτου, ἔφθασεν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἡ χαρμόσυνος εἴδησις ὅτι ἡ Σαμάρεια ἐδέξατο τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, τότε οἱ ἀπόστολοι ἔπεμψαν ἐκεῖ τοὺς ἀποστόλους Πέτρον καὶ Ἰωάννην, οἵτινες καὶ καταβάντες εἰς Σαμάρειαν, προσηύξαντο περὶ τῶν πιστευσάντων εἰς Χριστὸν ὅπως λάβωσι Πνεῦμα ἅγιον. Ναὶ καὶ τὸ γεγονὸς τοῦτο στεντορείως μαρτυρεῖ ὡς καὶ τὰ ἄλλα ὅσα ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐσημειώσαμεν, ὅτι ἡ ὑπερτάτη ἀρχὴ καὶ ἐξουσία ἡ διέπουσα καὶ κυβερνῶσα τὴν Ἐκκλησίαν δὲν ἦτο προνόμιον ἰδιαίτερον τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, ἀλλὰ τοῦ συλλόγου τῶν ἁγίων ἀποστόλων, εἰς ὃν ὤφειλε νὰ ὑπακούῃ καὶ ὁ Πέτρος. Θὰ ἦτο παράδοξος τῇ ἀληθείᾳ καὶ πάντῃ ἀκατάληπτος ἡ ἐντολή, ἣν λαμβάνει ὁ ἀπόστολος Πέτρος, ἐὰν οὗτος ἦν «ὁ ἡγεμὼν τῶν ἀποστόλων» καὶ ὁ ποιμὴν τῶν **προβάτων**, ὡς διατείνονται σήμερον οἱ θεολόγοι τῆς Ρώμης· διότι διαταγὰς δίδει ὁ ἄρχων, οὐχὶ ὁ ἀρχόμενος, ὁ ποιμήν, οὐχὶ τὸ ποίμνιον. Βλέπε τὴν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἑρμηνείαν τῶν κομψῶν τῆς Ρώμης διδασκάλων εἰς τὸ χωρίον τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου κεφ. κα', 15—17. Σ. Μ.

Ἀλλ' ἴσως ἐκ μετριοφροσύνης δὲν ἠθέλησεν ὁ Πέτρος νὰ κάμῃ λόγον καὶ χρῆσιν τοῦ πρωτείου αὐτοῦ—ἴσως θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ὑποθέσωμεν τοιοῦτόν τι περὶ τοῦ ἀποστόλου τούτου, ὅσον ἀπίθανον καὶ ἂν ἐφαίνετο τοῦτο εἰς ἡμᾶς ἐκ τῶν προτέρων, ὅσον ἀσυμβίβαστον καὶ ἂν θὰ ἦτο πρὸς τὸν φυσικὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀποστόλου τούτου, ὅσον ὀλίγον καὶ ἂν θὰ ἤρμοζε καὶ θὰ συνεβιβάζετο πρὸς τὸ ἀξίωμά του καὶ πρὸς τὴν συναίσθησιν τοῦ καθήκοντός του—ἀλλὰ καὶ οὕτω οὐδὲν κερδίζει ὁ Παπισμός· διότι καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι συνέβη τοιοῦτόν τι εἰς τὸν Πέτρον ἐκ κακῶς ἐννοουμένης εὐλαβείας ἢ μετριοφροσύνης μὴ τυχὸν προσκρούσῃ τοῖς λοιποῖς ἀποστόλοις· καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι τοιοῦτόν τι συνέβη εἰς τὸν Πέτρον καὶ μεθ' ὅλην τὴν ἱερὰν συναίσθησιν ὅτι εἰς αὐτὸν ἦτο ἀνατεθειμένον τὸ πρωτεῖον, ὅτι αὐτὸς ἦν «ὁ τῶν ἀποστόλων ἡγεμών», οὐδέποτε ὅμως θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ συμβῇ παρόμοιον καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἀποστόλους· οὐδέποτε οὗτοι θὰ ἀπεσιώπων τὸ πρᾶγμα, οὐδέποτε θὰ ἀπέκρυπτον, οὐδέποτε θὰ προσεποιοῦντο ἄγνοιαν τοῦ δοθέντος εἰς τὸν Πέτρον πρωτείου. Εἰς αὐτοὺς τοὐλάχιστον δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ λάβῃ χῶραν τοιοῦτόν τι· διότι καὶ λόγους πρὸς τοῦτο μετριοφροσύνης καὶ συστολῆς δὲν εἶχον. Ἀπεναντίας οὗτοι ἔχοντες γνῶσιν τοῦ πράγματος, θὰ ἐθεώρουν καὶ ὤφειλον νὰ θεωρῶσιν ἑαυτοὺς ὑποχρεωμένους ἵνα κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου αὐτῶν καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας ἀναγνωρίσωσι καὶ πανταχοῦ διακηρύξωσι καὶ ὅση δύναμις ὑποστηρίξωσι τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου ὅπως λάβῃ τὴν πρέπουσαν ἐφαρμογὴν καὶ πραγματοποιηθῇ ἡ διάταξις τοῦ θείου αὐτῶν διδασκάλου. Πλὴν μάτην ἀναζητεῖ τις ἴχνος τοιαύτης ἐκ μέρους τῶν ἀποστόλων ἐνεργείας πρὸς ἀναγνώρισιν καὶ ἐμπέδωσιν τοῦ πρωτείου τοῦ Πέτρου. Οἱ συνάδελφοι αὐτοῦ φέρονται πρὸς αὐτὸν ὁλοτελῶς ὡς πρὸς ἴσον, ὡς πρὸς ἴσον φέρεται πρὸς αὐτὸν καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, οὐδὲν γινώσκων περὶ τοιούτου πρωτείου, περὶ ὑπερτέρας νομίμου ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας τοῦ Πέτρου, καίτοι αὐτὸς ὡς λαβὼν πολλὰς ἀφορμὰς θὰ ὡμίλει καὶ θὰ ἀπεφαίνετο ὡς ἔδει περὶ αὐτοῦ, ἐὰν τῷ ὄντι τοιοῦτόν τι πρωτεῖον ὑπῆρχε. Παράδοξον τῇ ἀληθείᾳ τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου! Νὰ εἶναι ἡ σημαντικωτέρα, ἡ σύμπασαν τὴν Ἐκκλησίαν τὰ μάλιστα ἐνδιαφέρουσα διάταξις τοῦ Σωτῆρος, νὰ εἶναι θεσμὸς ἐκ τῶν πρώτων καὶ οὐσιωδεστάτων

διὰ σύνπαντα τὸν χριστιανικὸν κόσμον, καὶ ὅμως οὐδεὶς νὰ γινώσκῃ τι ἢ νὰ ὁμιλῇ τι περὶ αὐτοῦ, οὐδ' αὐτὸς ὁ Πέτρος, οὔτε οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, ὡς νὰ ἦτο τὸ πλέον ἀσήμαντον καὶ ἀδιάφορον πρᾶγμα—τοῦτο θὰ ἦτο παντῃ ἀνεξήγητον καὶ δὴ καὶ ἄτοπον καὶ ἀσυγχώρητον, ἐὰν πράγματι ἦτο δεδομένον εἰς τὸν Πέτρον πρωτεῖον, ἐὰν τῷ ὄντι αὐτὸς ἦν ἡ **πέτρα**, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὁ Χριστὸς ἐθεμελίωσε τὴν Ἐκκλησίαν του, ἐὰν, ὡς ἀρτίως κύριός τις γράφων ἐκ Γερμανίας πρὸς τὸν καθήμενον ἐπὶ τοῦ ρωμαϊκοῦ θρόνου ἔλεγεν, «ἡ ὑποταγὴ εἰς τὸν Πάπαν τῆς Ρώμης ὡς εἰς διάδοχον τοῦ Πέτρου ἦτο ἀναγκαία πρὸς σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου». Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ Πέτρος καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι διὰ τῆς σιωπῆς καὶ ἀδιαφορίας αὐτῶν, ὀλιγωροῦντες τὸν θεσμὸν τοῦτον, τὸν τόσον σημαντικὸν διὰ τὸν χριστιανισμὸν, κακῶς θὰ ἐξυπηρέτουν τὴν «σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων», κακῶς θὰ ἐξετέλουν τὸ πρόσταγμα τοῦ Κυρίου αὐτῶν, καὶ εἰς τοὺς διαδόχους αὐτῶν καὶ εἰς ὅλην τὴν μετὰ ταῦτα Ἐκκλησίαν κακὸν, κάκιστον παράδειγμα θὰ ἔδιδον διὰ τὴν ἀναγνώρισιν καὶ ἀποδοχὴν τοῦ πρωτείου καὶ τὴν ὑποταγὴν τῶν πιστῶν εἰς τὸν Πάπαν. Τοιαύτην ἀπὸ μέρους τῶν ἀποστόλων διαγωγὴν ἡμεῖς ἀδυνατοῦμεν νὰ ὑποθέσωμεν· δικαιούμεθα δὲ πληρέστατα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι οἱ ἀπόστολοι ἀφεύκτως θὰ ἐξετέλουν τὸ καθῆκον αὐτῶν, ἐὰν ὑπῆρχε τοιοῦτόν τι, ἐὰν πράγματι ὁ Κύριος ὥριζε καὶ ἐνομοθέτει τοιοῦτον πρωτεῖον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς περὶ τοιούτου πρωτείου γίνεται λόγος οὔτε ἀπὸ μέρους τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, οὔτε ἀπὸ μέρους τῶν λοιπῶν ἀποστόλων, ἥκιστα δὲ χρῆσις, τοῦτο μαρτυρεῖ προφανέστατα ὅτι τοιοῦτον πρωτεῖον οὔτε διετάχθη ὑπὸ τοῦ Σωτῆρος, οὔτε ὑφίστατο· ὅτι ἐπομένως εἶναι ἐπινόημα μεταγενεστέρων χρόνων, ἀλλαχοῦ τὴν ἀρχὴν καὶ γέννησιν αὐτοῦ ἔχον καὶ πάντῃ ἄσχετον ὑπάρχον πρὸς τοὺς οὐρανίους θεσμοὺς, πρὸς τὰς ἁγίας διαταξεις τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ θεμελιωτοῦ τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας.

(ἕπεται συνέχεια)

Η ΔΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ

ΕΠΙ ΤΑ ΚΡΕΙΤΤΩ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

Ἡ κορυφαία τῶν θεολόγων ἀκρότης, ὁ θεῖος Παῦλος τὰ ἑξῆς ἔγραφε περὶ ἑαυτοῦ πρὸς τοὺς Γαλάτας· «Μόνον δὲ ἀκούοντες ἦσαν, ὅτι ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν, ἣν ποτε ἐπόρθει. Καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸν Θεόν», (Γαλ. α' 33). Ἐπόρθει, ὡς λέγει, τὴν πίστιν καταδιώκων, συλλαμβάνων καὶ φυλακίζων τοὺς πιστοὺς, καὶ ἦτο μέγα φόβητρον εἰς τοὺς χριστιανοὺς ἕνεκα τοῦ σφοδροῦ ζήλου, μεθ' οὗ ἐνήργει. Δὲν ἔπραττε ταῦτα τὰ θεοστυγῆ ἐκ μοχθηρίας καὶ διαστροφῆς θελήσεως, ἀλλ' ἐκ ζήλου πρὸς τὸν Θεὸν οὐ κατ' ἐπίγνωσιν. Ἡ καρδία αὐτοῦ ἐζήλου ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἡ διάνοια αὐτοῦ ὑπῆρχεν ἐσκοτισμένη. Ὁ δὲ ἠθικὸς οὗτος σκοτασμὸς ἐδείκνυεν εἰς αὐτὸν τὴν χριστιανικὴν πίστιν ὡς αἵρεσιν ἀνίερον καὶ θεομάχον καὶ ὤθει τὴν μὲν καρδίαν αὐτοῦ νὰ μισῇ θανασίμως τοὺς χριστιανοὺς, τὴν δὲ θέλησιν αὐτοῦ νὰ ἐνεργῇ φονικῶς κατ' αὐτῶν. Καὶ δὲν ἠρκεῖτο εἰς μόνην τὴν καταδίωξιν τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις χριστιανῶν, ἀλλ' ἐζήτησε καὶ ἔλαβε παρὰ τῶν κακογνωμόνων ἀρχιερέων ἐξουσίαν καὶ συστάσεις, ἵνα καὶ εἰς τὴν Δαμασκὸν μεταβῇ καὶ συλλάβῃ τοὺς ἐκεῖ χριστιανούς. Ἐδίψα τὴν ἐξόντωσιν τῆς χριστιανικῆς πίστεως διότι ἐνόμιζεν ὅτι εὐαρεστεῖ τῷ Θεῷ. Διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς δὲν ἀφῆκεν αὐτὸν ἐπὶ πολὺ εἰς τὸ σκότος καὶ τὴν πλάνην. Καθ' ὁδὸν, ἐν ᾧ ἐπορεύετο εἰς Δαμασκὸν, ἐπεφάνη εἰς αὐτὸν ὁ Κύριος ὡς ἐκτίθεται ἐν ταῖς ἀποστολικαῖς Πράξεσιν. Ἐν Δαμασκῷ ἐβαπτίσθη καὶ ἔλαβε Πνεῦμα ἅγιον. Μετά τινας ἡμέρας ἐξῆλθε διαπρύσιος κῆρυξ τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Διότι ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ ἐζήλου. Ἤρκει νὰ λάβῃ γνῶσιν τοῦ παναγίου θελήματος τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ ἐπιδιώξῃ αὐτὸ μετὰ θερμότητος ὑπερβαλλούσης.

Οἱ χριστιανοὶ ἐξέστησαν ἐπὶ τῇ μεταβολῇ ταύτῃ τοῦ φανατικοῦ διώκτου Παύλου. Πάντες δὲν ἐγίνωσκον προσωπικῶς αὐτόν. Μόνον δὲ ἤκουον ὅτι ὁ ποτὲ διώκτης ἐγένετο ὑπέρμαχος καὶ ἐδόξαζον τὸν εἰρηνάρχην Θεὸν διὰ τὴν ὠφελιμωτάτην ταύτην μεταβολήν. Διότι ἡ ἐπὶ τὰ κρείττω μεταβολὴ καὶ πᾶσαι αἱ τοιαῦται μεταβολαὶ καὶ ἀλλοιώσεις ἀτόμων, κοινωνιῶν καὶ ἐθνῶν

εἶνε κατόρθωμα τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου, εἶνε ἔργον τοῦ χριστιανισμοῦ. Ὅπως τὸν διώκτην τῆς χριστιανικῆς πίστεως Παῦλον μετέβαλεν εἰς ὑπέρμαχον αὐτῆς δραστικώτατον, οὕτω καὶ πᾶν ἄτομον καὶ πᾶν ἔθνος διὰ τοῦ χριστιανισμοῦ παραλαμβάνει καὶ μεταφέρει δι' ἀναγεννήσεως ἀπὸ τοῦ σκότους εἰς τὸ ἀνέσπερον φῶς, ἀπὸ τῆς πλάνης εἰς τὴν ἀλήθειαν, ἀπὸ τῶν ἔργων τῆς εἰδωλολατρείας καὶ πάσης ἁμαρτίας εἰς τὰ ἔργα τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐσεβείας, τοῦ ἀληθοῦς μεγαλείου καὶ τῆς ἀληθινῆς δόξης.

Παρουσιάζεται ἄνθρωπος ὑλόφρων, ἰδιοτελής, περὶ ἑαυτοῦ μόνον σκεπτόμενος καὶ φροντίζων, ἀγαπῶν τοὺς ἄλλους διὰ νὰ ὠφεληθῇ καὶ ἐφ' ὅσον ὠφελεῖται ἐξ αὐτῶν, δι' ἁπάτης καὶ ἀδικίας πορίζόμενος τὰ τῆς τροφῆς καὶ ἀπολαύσεως αὐτοῦ. Αἴφνης ἐμφανίζεται ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος πεφωτισμένος χριστιανὸς, γινώσκων τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, τὸν αἴτιον τῆς ὑπάρξεως πάντων καὶ δημιουργὸν τοῦ σύμπαντος, γινώσκων τὸν προορισμὸν αὐτοῦ καὶ τὴν ἄγουσαν εἰς αὐτὸν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ καθήκοντος, ἀγαπῶν τοὺς πάντας καὶ τὰ ἑαυτοῦ θυσιάζων ὑπὲρ τῶν ἄλλων, δίκαιος, ἀγαθὸς, εὐσεβὴς, σώφρων, κοινωφελής. Πόθεν ἡ ἀλλοίωσις ἐν αὐτῷ; ἰδοὺ τὸ ἔργον τοῦ χριστιανισμοῦ! Εὑρέθη πρὸ κηρύγματος μετανοίας.

Κατενύγη, μετενόησε, φωτισθεὶς ἀνεπλάσθη, ἀνεγεννήθη καὶ ἀνεκαινίσθη, ἐγένετο νέος ἄνθρωπος ἀρεστὸς τῷ παναγάθῳ ἀληθινῷ Θεῷ καὶ ὠφέλιμος τοῖς θεοπλάστοις ἀνθρώποις. Ὅπως δὲ ἓν ἄτομον, οὕτως ἀνεγέννησεν ὁ χριστιανισμὸς καὶ μετέβαλεν ἐπὶ τὰ κρείττω καὶ βελτίω ἑκατομμύρια ἀτόμων. Καὶ ὅπως τὰ ἄτομα, οὕτω καὶ τὰ ἔθνη μετέβαλε, μέγιστα καὶ πρωτίστως τὸ εὐκλεὲς ἡμῶν Γένος, τὸ ὁποῖον ἐξήγαγεν ἐκ τῆς εἰδωλολατρείας καὶ τῆς βροτοκτόνου πλάνης εἰς τὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ὁποῖον ἀπέδωκε καρποὺς εἰς τὸν καιρὸν αὐτοῦ ὑπὲρ Χριστοῦ, Ὃν ἐκήρυξε μὲν διὰ τῶν θεοσόφων ἀπολογητῶν, ἐμαρτύρησε δὲ διὰ τῶν ἁγίων μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν, ἐδογμάτισε διὰ τῶν πανσέπτων Συνόδων, βίον δὲ ἅγιον χριστιανικὸν ἔδειξεν ἐν τῷ κόσμῳ. Τοιαύτη ἀλλοιωτικὴ δύναμις ὑπάρχει ἐν μόνῳ τῷ χριστιανισμῷ καὶ μόνος Αὐτὸς φωτίζει καὶ ζωογονεῖ ἄτομα καὶ ἔθνη εἰς ἔργα δόξης ἀληθοῦς καὶ μεγαλείου πραγματικοῦ.

Πολλὰ εἶπον ἀρχαῖοι ἠθικολόγοι περὶ ἀρετῆς καὶ περὶ ἀγωγῆς. Ἀλλ' οὐδὲν σύστημα ἔγνω οὔτε ἠδυνήθη νὰ ἐφαρμόσῃ καὶ ἐπιφέρῃ τὴν ἐπὶ τὰ κρείττω ποθητὴν μεταβολήν. Τὴν δύναμιν ταύτην ἐνέχει ὁ χριστιανισμός. Καὶ ἤδη ὅτε τὸ Γένος ἐξετροχιάσθη οὐκ ὀλίγον, ὡς μὴ ὤφελεν, ἀπὸ τῶν πατρικῶν διδασκαλιῶν καὶ ἀπέβλεψεν εἰς τὸν ψευδοπολιτισμὸν καὶ τὴν διαφθοράν, πολλὰ προτείνονται πρὸς βελτίωσιν, μάλιστα νομοθετοῦνται μέτρα ἀποτυγχάνοντα εὐθὺς εἰς τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν αὐτῶν. Πρὸς δὲ τὰς ἀθανάτους χριστιανικὰς ἀρχὰς, πρὸς τὴν ἀνθρωπουργικὴν οὕτως εἰπεῖν δύναμιν τοῦ χριστιανισμοῦ, οὐκ ὀλίγοι, ὡς μὴ ὤφελεν, οὐδὲ νὰ ἀποβλέψωσι θέλουσιν. Ἀλλ' ἂν μὴ αἱ χριστιανικαὶ ἀρχαὶ ἐφαρμοσθῶσι πανταχοῦ καὶ κατ' αὐτὰς διοργανωθῶμεν, μάτην ἐλπίζομεν ἐπὶ τὰ κρείττω τροπὴν καὶ εὐημερίαν, ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ κακοῦ φοβούμεθα τὴν εἰς τὸ χεῖρον κατάπτωσιν καὶ κακοδαιμονίαν.

ΞΕΝΟΦΩΝ ΑΝΤ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
(ἰατρός)

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Γεώργιος Θεοδώρου Κωμοπολίτης, χῖος ὑπήκοος ὀθωμανὸς, ἄλλοτε κουρεὺς ἐν Γαλατᾷ παρὰ τὰ Κιουρεκτζίδικα, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν καὶ ὥραν 8 π. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Μαριάνθης Ἀντωνίου Βερώνη, ὑπηκόου ὀθωμανῆς, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης, κατοίκου Ξυλοπόρτης, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 4 Ἰουνίου 1907.

Ὁ προεδρεύων 3

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος.

Παρακαλοῦνται αἱ ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες αἱ ἀναδημοσιεύουσαι τὰς ἐπιστολὰς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὀρθοδόξων μητροπολιτῶν, ἃς ἐκδίδομεν, νὰ ἀναφέρωσιν ὅτι αὗται τὸ πρῶτον ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ».

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.
ΑΡΙΘ. 28

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 13 ΙΟΥΛΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀνακριβειῶν ἔλεγχος — Πολύτιμος ὁμολογία — Ἡ διαρρύθμισις τῶν ἐν Ρωσσίᾳ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Ἀτασθαλίαι - Οἱ ἡμέτεροι Μοναχοὶ καὶ οἱ ξένοι λόγιοι Τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ Πάπα — Πέτρου χαρτοφύλακος ἔργον — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι

ΑΝΑΚΡΙΒΕΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 7|20 Ἰουλίου τοῦ «Νέου Ἐλευθέρου Τύπου (N. Fr. Presse) τῆς Βιέννης ἀναγράφεται τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα, ἀποσταλὲν ἐκ Βουκουρεστίου ὑπὸ ἡμερομ. 5|18 Ἰουλίου.

« Ἡ τελικὴ διευθέτησις τῆς ἑλληνορουμανικῆς διαφορᾶς καὶ ἡ ἐπανάληψις τῶν διπλωματικῶν σχέσεων ἐξήρτηται ἐκ διαπραγματεύσεων διεξαγομένων νῦν ἐν Κωνσταντινουπόλει μεταξὺ τοῦ κ. Φερεκύδου, προέδρου τῆς πρὸς σύναψιν ἐμπορικῆς συμβάσεως ἐπιτροπῆς τῶν Ρουμάνων πληρεξουσίων καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

» Περὶ τῶν διαπραγματεύσεων, αἵτινες διεξάγονται ἐν αὐστηρᾷ μυστικότητι, τηρεῖται ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐνήμερος μόνη ἡ Ὀθωμανικὴ Κυβέρνησις».

Ἐνετάλημεν ἵνα διαψεύσωμεν κατηγορηματικώτατα τὸ περιεχόμενον τοῦ τηλεγραφήματος τούτου. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον οὔτε συνῆψε οὔτε διεξάγει, μυστικῶς ἢ φανερῶς, διαπραγματεύσεις εἴτε μετὰ τοῦ κ. Φερεκύδου, εἴτε μεθ' οἱουδήτινος ἄλλου, ἀμέσου ἢ ἐμμέσου, πληρεξουσίου τῆς Ρουμανικῆς Κυβερνήσεως.

Ἄπορον δὲ τῇ ἀληθείᾳ ἀποβαίνει ἡ ἀκατανόητος στάσις τῶν ἐν Βουκουρεστίῳ, ἐξακολουθούντων νὰ ἐμμένωσιν ἐν τῇ σκοπίμῳ διαδόσει τῆς πλειστάκις διαψευσθείσης ἀβασίμου ἰδέας περὶ συμπράξεως καὶ ἀλληλεγγύης μεταξὺ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

ΠΟΛΥΤΙΜΟΣ ΟΜΟΛΟΓΙΑ

Ὁπόσον ἀκαταγώνιστος εἶναι ἡ δύναμις τῆς ἀληθείας!. Καὶ ἂν ἔτι, ἐξ ἐπηρείας τῶν ἀνθρωπίνων συμφερόντων καὶ παθῶν, συγκαλυφθῇ καὶ φανῇ πρὸς στιγμὴν ὡς ἐκλείψασα καὶ φυγαδευθεῖσα, δὲν βραδύνει νὰ ἀνακύψῃ ἐκ τῆς προσκαίρου ἀφανείας καὶ νὰ κατασυντρίψῃ τοὺς ἐθισθέντας νὰ οἰκοδομῶσιν ἐπὶ τοῦ σαθροῦ καὶ σαλευομένου ἐδάφους τοῦ ψεύδους καὶ τῆς διαβολῆς καὶ τῆς ἀπάτης.

Τοιοῦτόν τι συμβαίνει τανῦν εἰς τοὺς Βουλγάρους. Διὰ τοῦ ψεύδους, τῆς διαβολῆς καὶ τῆς ἀπά-

της εἶχον κατορθώσει νὰ φενακίζωσιν, ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον, τὸν πεπολιτισμένον κόσμον, παριστῶντες τὸν ἐν Μακεδονίᾳ διὰ παντὸς ἀθεμίτου μέσου διεξαγόμενον ἄδικον αὐτῶν ἀγῶνα τοῦ νοσφισμοῦ ἀλλοτρίων δικαίων ὡς ἱερὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς εὐημερίας τῶν μακεδονικῶν πληθυσμῶν, τοὺς δὲ ἀπαισίους καὶ στυγεροὺς κακούργους, τοὺς διὰ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ σιδήρου ἐπιδιώκοντας τὴν πραγμάτωσιν τοῦ νοσφισμοῦ τούτου, ὡς ἀξιοθαύμαστα πρότυπα ἡρωϊσμοῦ καὶ αὐταπαρνήσεως. Μάτην τὰ θύματα αὐτῶν ἤγειρον ἀπέλπιδας κραυγὰς γόων καὶ ὀλοφυρμῶν· μάτην αἱ ἐκθέσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν κατὰ τόπους ἱεραρχῶν, αἱ διαμαρτυρήσεις τῶν εἰς θρησκευτικὴν καὶ ἐθνικὴν ἀποστασίαν ἐκβιαζομένων πληθυσμῶν, αὐταὶ αἱ πληροφορίαι αἱ παρὰ πάντων τῶν ἀμερολήπτων ξένων μεταδιδόμεναι, προσεπάθουν νὰ ἀποκαταστήσωσι τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ ἀποκαλύψωσι τὸ ἀληθὲς ποιὸν τῶν αἱμοχαρῶν ὀργάνων τῆς «ἐσωτερικῆς ὀργανώσεως» καὶ τῶν λοιπῶν βουλγαρικῶν Κομιτάτων».

Ἐπὶ ἔτη ὁλόκληρα ἡ Εὐρώπη, συντελούντων ἰσχυρῶς εἰς τοῦτο καὶ τῶν ἐπὶ καλῇ τῇ πίστει ἢ δι' ὀπισθοβούλους σκοποὺς, ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς ἢ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς, ὑποστηρικτῶν τῆς βουλγαρικῆς θηριωδίας, ἐξηκολούθει νὰ κωφεύῃ εἰς τὰς κραυγὰς τῶν θυμάτων καὶ νὰ τείνῃ εὐήκοον καὶ εὐμενὲς οὖς εἰς τὰ ψευδολογήματα τῶν δημίων. Ἐδέησε δὲ νὰ ἐπέλθωσι τὰ φρικαλέα γεγονότα τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας τοῦ παρελθόντος ἔτους, τὰ ἐκκολάψαντα ἀνεξίτηλον στίγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, ὅπως διανοιγῶσιν εἰς τὸ φῶς τῆς ἀληθείας οἱ ὀφθαλμοὶ τυφλωττόντων τε καὶ ἐθελοτυφλούντων. Εἰς τοὺς ἐναπολειφθέντας δὲ εἰσέτι τοιούτους, ἐκ τῆς πρώτης ἰδίᾳ κατηγορίας, ὑποβάλλομεν πρὸς διαφώτισιν αὐτῶν τὸ παρὰ πόδας ἔγγραφον, τὸ πιστοποιοῦν, διὰ τοῦ αὐθεντικωτέρου καὶ ἐπισημοτέρου τρόπου, τὰς περὶ τοῦ ποιοῦ τῶν λυτρωτῶν!!! τῆς Μακεδονίας κρίσεις καὶ πληροφορίας μας. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο εἶναι ἀπόσπασμα ἀνταποκρίσεως ἐκ τῆς ἡμετέρας πόλεως πρὸς τὴν ἐν Σόφιᾳ ἐφημερίδα «Ναρόδνι Πράβα» ὄργανον τῶν ραδοσλαβιστῶν. Ἰδοὺ αὐτό.

« Ὁ πανιερώτατος Συνέσιος, ἀρχιεπίσκοπος (βούλγαρος) Σκοπίων, ὑπέβαλεν εἰς τὸν Ἔξαρχον τῶν Βουλγάρων ἔκθεσιν περὶ τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ του καταστάσεως τῶν Βουλγάρων. Οἱ λησταντάρται Βούλγαροι, λέγει ἡ ἔκθεσις, ἐγένοντο πρόξενοι ἀνυπολογίστων ζημιῶν διὰ τῶν φορολογιῶν τὰς ὁποίας ἐκβιαστικῶς ἐπέβαλον εἰς τοὺς Βουλγάρους καὶ διὰ τῶν λοιπῶν ἀδικιῶν καὶ βιαιοπραγιῶν των. Ἡ διαγωγὴ αὕτη τῶν λησταντάρτων ἐνέσπειρε τὸν τρόμον εἰς τοὺς ἡμετέρους. **Ὡς ἐκ τούτου, μέγας ἀριθμὸς βουλγαρικῶν χωρίων καὶ πληθὺς προκρίτων, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν φορολογιῶν καὶ τῶν λοιπῶν βιαιοπραγιῶν καὶ τρομοκρατικῶν μέτρων τῶν λησταντάρτων, προσφεύγουσι καὶ ἐξακολουθοῦσι προσφεύγοντα εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον».**

Κατόπιν τῆς πολυτίμου ταύτης ὁμολογίας τοῦ βουλγάρου ἐπισκόπου, τοῦ παρουσιάζοντος τὴν ἐν Μακεδονίᾳ κατάστασιν ὑπὸ τὴν ἀληθῆ καὶ πραγματικὴν αὐτῆς μορφὴν, πᾶν σχόλιον παρέλκει. Ἂς ἐντρυφήσωσιν ἐν τῇ ἀναγνώσει ταύτης οἱ πεπολιτισμένοι συνήγοροι καὶ ὑπέρμαχοι τῆς βουλγαρικῆς βαρβαρότητος καὶ θηριωδίας.

Η ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ
ΤΩΝ ΕΝ ΡΩΣΣΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον ἀριθμὸν)

Β΄.

Περὶ τὰ μέσα Φεβρουαρίου τοῦ 1905, ἤτοι, ὀλίγας ἑβδομάδας μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου Πετρουπόλεως ὑποβολὴν εἰς τὴν «Ἐπιτροπὴν» τοῦ Ὑπομνήματός του περὶ τῶν ἐπενεκτέων ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασι διαρρυθμίσεων ἐπὶ τὸ βέλτιον, καὶ ἐνῷ εἰς πάντας τοὺς ἐκτὸς ἦσαν ἄγνωστα τὰ ἐν ταῖς συνεδριάσεσι τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, ἐν ἄκρᾳ ἐχεμυθείᾳ, συζητούμενα θέματα, ὅμιλος ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων ἱερέων τοῦ ἐν Πετρουπόλει ἐνοριακοῦ κλήρου, παρουσιασθεὶς ἐνώπιον τοῦ μητροπολίτου, ὑπέβαλεν εἰς αὐτὸν τὰς σκέψεις του ἐπὶ τῶν πολλαπλῶν πλημμελῶν σημείων τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καθεστῶτος, ἐξ οὗ προέκυπτε, κατὰ μέγα μέρος, ἡ ἀδράνεια καὶ ἡ ἀνεπάρκεια τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ ἐπιτελέσει τῆς ὑψίστης καὶ σω-

τηριώδους ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἱερᾶς αὐτῆς ἀποστολῆς· δι' ἣν ἀδράνειαν καὶ ἀνεπάρκειαν τοσοῦτον πικρῶς καὶ αὐστηρῶς κατεκρίνετο αὕτη ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης.

Τὰς σκέψεις αὐτῶν ταύτας, — τὰς συμπιπτούσας πρὸς τὰς ἰδίας τοῦ μητροπολίτου, τὰς ἀναπτυχθείσας, ἐγγράφως τε καὶ προφορικῶς, ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς — οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου διετύπωσαν καὶ ἐγγράφως ἐν Ὑπομνήματι ὑπὸ τὸν τίτλον «Περὶ τῆς ἀνάγκης διρρυθμίσεων ἐν τῇ ρωσσικῇ ἐκκλησιαστικῇ διοικήσει» ὅπερ, τῇ ἐγκρίσει, πάντως, τοῦ μητροπολίτου, κατεχωρίσθη ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 17 Μαρτίου τῆς «Τ.ερκόβνι Βέστνικ». Ἡ δημοσίευσις τοῦ Ὑπομνήματος τούτου, φέροντος τριάκοντα δύο ὑπογραφὰς, καθὼς καὶ ἡ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ ἐπιστολῆς, ἐχρησίμευσαν ὡς τὸ ἐγερτήριον σάλπισμα τὸ συναγεῖραν τὴν δημοσίαν ἐν Ρωσσίᾳ γνώμην ὑπὲρ τῆς ἰδέας τῆς διαρρυθμίσεως καὶ ἀποτελέσαν τὸ ἀνεξάντλητον θέμα τῶν συζητήσεων καὶ σχολίων τοῦ τε πολιτικοῦ καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τύπου. Ἐφ' ᾧ καὶ καταχωρίζομεν ὧδε ἀκεραίαν μὲν τὴν ἐπιστολὴν, ἐκτενῆ δὲ περίληψιν τοῦ Ὑπομνήματος.

Ὑψηλοπανιερώτατε,

« Ἡ ἐνεστῶσα θέσις τοῦ κλήρου τῆς τε πρωτευούσης καθὼς καὶ τῶν ἁπανταχοῦ τῆς Ρωσσίας πνευματικῶν ποιμένων, εἶναι ἀφορήτως ὀδυνηρά. Ἀπανταχόθεν ἐγείρονται κραυγαὶ δεήσεων, ἱκεσιῶν καὶ ἐπικλήσεων, διατρανοῦσαι τὰ αἰσθήματα ἀνιωμένων ψυχῶν, προσδοκωσῶν παρ' ἡμῶν ἀπάντησιν σαφῆ καὶ θετικὴν ἐπὶ τῶν κοινωνικῶν ζητημάτων τῶν διατυπωθέντων ἐπειγόντως ὑπὸ τῆς ἐποχῆς μας.

« Τὴν ἀπάντησιν ταύτην, πᾶς ποιμὴν, συμβουλευόμενος τὴν ἑαυτοῦ συνείδησιν, εἶναι εἰς θέσιν νὰ δώσῃ ἀτομικῶς Ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ τούτου· δὲι ζητεῖται παρ' ἡμῶν ἀτομικὴ ἀπάντησις, ἀλλ' ἀπάντησις ἐπίσημος τῆς Ἐκκλησίας, τῆς θεωρουμένης ὡς ἁγίας διδασκάλου ζωῆς. Καὶ οἱ ποιμένες σιγῶσι· θλιβερὰ πεῖρα ἐκ μονομερῶν προσπαθειῶν κατέδειξεν αὐτοῖς ὅτι αἱ ἀπαντήσεις των, οἱαιδήποτε κἂν ὦσι, προκαλοῦσι σκάνδαλον καὶ δυσαρέσκειαν παρὰ τοῖς πολλοῖς. Ἐὰν μὲν ὁ ποιμὴν προτρέψῃ εἰς ὑπομονὴν καὶ εἰς ἀντίδρασιν κατὰ τῶν ἐξεγέρσεων, ὑπενθυμίζουσιν αὐτῷ ὅτι ὁ χριστιανὸς ὀφείλει πειθαρχεῖν Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις καὶ ὑποστηρίζειν τὸν ὀρφανὸν καὶ τὸν καταπιεζόμενον καὶ κατακρίνεται ὁ κλῆρος ὡς συμπράττων μετὰ τῶν βιαιοπραγούντων καὶ τῶν ἀδίκων κριτῶν. Ἐὰν δὲ, ἐξ ἀντιθέτου, ὁ ποιμὴν ἐξεγερθῇ ὑπὲρ τῶν πιεζομένων, καταγγέλλων τὰς αὐθαιρεσίας καὶ βιαιοπραγίας τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς καὶ καλῶν εἰς μετάνοιαν τοὺς πλουσίους καὶ ἰσχυροὺς μετὰ τῶν πτωχῶν καὶ ταπεινῶν, ἀμέσως ἐγείρονται κραυγαὶ κατ' αὐτοῦ ὡς ὑπερμάχου τῆς ἀταξίας καὶ ὡς ἐξασκοῦντος διὰ τῆς τοιαύτης γλώσσης του ὀλεθρίαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ λαοῦ. Καὶ τὸ χείριστον ἐν τῇ ἐκτάκτῳ ἐποχῇ ταύτῃ τοῦ ὑπεροργασμοῦ τῆς δημοσίας γνώμης, ἡ ἰδιωτικὴ φωνὴ ἀντιπροσώπων τινῶν τοῦ κλήρου συγχέεται μετὰ τῆς ἐπισήμου φωνῆς τῆς Ἐκκλησίας καὶ οὕτω τὰ ἀτομικὰ σφάλματα καὶ αἱ παρεξηγήσεις καταλογίζονται εἰς βάρος τῆς αἰωνίου ἀληθείας. Πλεῖστοι δ' ὅσοι εἰσὶν οἱ διερωτώμενοι, κατὰ τὴν τεταραγμένην ταύτην ἐποχὴν, ἂν θὰ βαδίσωσιν ἐπὶ τὰ πρόσω ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς Ἐκκλησίας ἢ θὰ ἐκκαταλείψωσιν αὐτὴν, ὡς ἴδρυμα ἀναποσπάστως συνδεδεμένον μετὰ τοῦ τέως καθεστῶτος καὶ παρηκμακότος.

Καὶ πράγματι, κίνδυνος ἐπίκειται μὴ τὸ αἰώνιον ἔργον τοῦ Θεοῦ συνδεθῇ πρὸς τὰ ἐφήμερα τοιαῦτα τῶν ἀνθρώπων καὶ μὴ, δι' ἀλογίστων λόγων, προκληθῇ ἀπώλεια τέκνων τῆς Ἐκκλησίας.

« Τὰ ἐφ' ἡμῖν, φρονοῦμεν ἀκραδάντως ὅτι ἐν τῇ παρούσῃ δοκιμασίᾳ ἡ πλήρης ἑνότης ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀποβαίνει ὅρος ἀπαραίτητος. Ἐγκύκλιοι καὶ παραινετικαὶ ἐπιστολαὶ καὶ διατάγματα εἰς οὐδὲν ἀνύσουσι. Πρὸς πλήρη καὶ ἱκανοποιητικὴν λύσιν τῶν ἀπασχολούντων ἡμᾶς ζωτικῶν ζητημάτων δέον νὰ ἀκουσθῇ ἡ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, ἡ φωνὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς συνειδήσεως, ἥτις θὰ ὑποτάξῃ ποιμένας τε καὶ ποίμνιον. Ἡ φωνὴ αὕτη δὲν ἠκούσθη ἀπὸ διακοσίων ἐτῶν· Ἀπὸ διακοσίων ἐτῶν δὲν συνῆλθε τοπικὴ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας· καὶ ὅμως, ἡ ἐπείγουσα ἀνάγκη τῆς συγκλήσεως ταύτης κατέστη ἀπὸ πολλοῦ αἰσθητὴ καὶ ἐπιβαλλομένη. Τανῦν, τοὐλάχιστον, κατὰ τὴν ἐνδόμυχον ἡμῶν πεποίθησιν, αὐταὶ αἱ καιρικαὶ περιστάσεις ἐπιβάλλουσι τὴν ταχεῖαν ἐπάνοδον εἰς τὴν λησμονηθεῖσαν κανονικὴν τάξιν πρὸς διευθέτησιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων.

« Πρὸς ὑμᾶς, ὑψηλοπανιερώτατε, τὸν πρῶτον ἱεράρχην τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας καὶ τὸ προεξάρχον μέλος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν διοικήσεως, ἡμεῖς οἱ ποιμένες τῆς πρωτευούσης ἀπευθύνομεν τὴν θερμὴν ἡμῶν παράκλησιν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας λέγοντες· ἐξασκήσατε ἅπασαν ὑμῶν τὴν ἐπιρροὴν καὶ ἐπιμείνατε ὅπως, ὡς τάχος, συγκληθῇ ἡ ἐκκλησιαστικὴ Σύνοδος, ἐν ᾗ οἱ ἐπίσκοποι, ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν ποιμένων τῶν ὑποδειχθησομένων ὑπὸ τῆς ἐλευθέρας ψήφου ἑκάστης ἐπαρχίας καὶ μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ, θὰ δυνηθῶσι νὰ ἐξετάσωσιν, ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καὶ νὰ ἐπιλύσωσι τὰ εἰς αὐτὴν ἀναγόμενα ἐπείγοντα ζητήματα.

« Ἐπὶ τοῦ πρώτου, καθ' ἡμᾶς, τῶν σπουδαίων τούτων ζητημάτων ἅπερ θὰ ἀποτελέσωσι τὸ θέμα τῶν ἀποφάσεων τῆς Συνόδου, ἐπὶ τῆς ἀνάγκης δηλ. τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς κανονικῆς ἐλευθερίας τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, ὑποβάλλομεν Αὐτῇ τὴν γνώμην ἡμῶν, δεόντως ἠτιολογημένην ».

Ἐν τῷ ἐπισυνημμένῳ δὲ Ὑπομνήματι, ἐν πρώτοις ἐξαίρεται ἡ χορηγουμένη ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἐλευθερία τῆς συνειδήσεως τῶν μὴ ὀρθοδόξων, « ἡ ἀπαλλάττουσα τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς λυπηρᾶς μομφῆς, τῆς ἀφοπλιζούσης τήν τε ἐν λόγῳ καὶ ἐν ἔργῳ δρᾶσιν αὐτῆς καὶ καθιστώσης ὑπεύθυνον ἐπὶ τῇ καταπιέσει καὶ τῷ ἐκβιασμῷ τῶν μὴ ὀρθοδόξων, ὅτι τὰ βίαια ταῦτα μέτρα ἐξασκοῦνται πρὸς προστασίαν, δῆθεν, αὐτῆς ἐνῶ τὰ μέτρα ταῦτα δὲν προήρχοντο ἐξ αὐτῆς, καὶ ἀντέκειντο οὐσιωδῶς πρὸς τὸ πνεῦμά της».

Ἀναπτύσσεται ἀκολούθως ὅτι, ὅπως τὸ φῶς τῆς εὐαγγελικῆς χάριτος διαλάμπῃ ἐν πάσῃ αὐτοῦ τῇ αἴγλῃ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡ δὲ ἀλήθεια καὶ ἡ δικαιοσύνη βασιλεύουσιν ἐντὸς αὐτῆς καὶ καθιστῶσιν ἱκανὴν πρὸς ἐκλήρωσιν τῆς θείας καὶ ὑψίστης αὐτῆς ἀποστολῆς, αὕτη δέον νὰ ᾖ ἐλευθέρα ἐν τῇ ἐσωτερικῇ αὐτῆς ὀργανώσει, ἐλευθέρα ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, ἐλευθέρα ἐν τῇ

ἰδίᾳ διοικήσει καὶ ἐν πάσῃ τοῖς ἀφορῶσι τὰ κατ' αὐτήν. Διότι «ἄνευ τῆς ἐλευθερίας ταύτης, ἡ Ἐκκλησία δύναται μὲν νὰ ὑφίσταται καὶ νὰ φυτοζωῇ, ἀλλ' οὐχὶ καὶ νὰ ζῇ, νὰ δρᾷ καὶ νὰ ἐξασκῇ ἀποτελεσματικὴν, συνῳδὰ τῇ φύσει αὐτῆς, ἐπιρροήν». Ὅτι δὲ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρωσσία στερεῖται τούτων ἁπάντων, μαρτυρεῖται οὐ μόνον ὑπὸ τῶν ξένων, οὐ μόνον ὑπὸ τῶν ἰδίων αὐτῆς τέκνων, ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς θεμελιώδους νομοθεσίας τοῦ Κράτους, καθ' ἣν «ἡ ἀπολυταρχικὴ ἐξουσία χρησιμοποιεῖ διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν τὸ διάμεσον τῆς διοικούσης ἱερᾶς Συνόδου, τῆς παρ' αὐτῆς ἱδρυθείσης». (Κῶδ. Νομ. Τίτλ. Α΄. Μέρ. Α΄. Κεφ. Ζ΄. ἄρθρ. 43).

Ἀπαριθμοῦνται εἶτα ἅπαντα τὰ λυπηρὰ ἑπακόλουθα τῆς τοιαύτης, ἐν πᾶσιν, ἐξαρτήσεως τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ Κράτους, πρὸς θεραπείαν τῶν ὁποίων ζητεῖται «ἡ ἀποκατάστασις τοῦ αὐτονόμου ἐκκλησιαστικοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ καθοριζομένου ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων, ἀναλλοιώτων κατ' οὐσίαν·» διότι,ὁ «ἐλεύθερος ὀργανισμὸς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς δὲν δύναται νὰ ὑπόκειται εἰς ἀνθρώπινον ἔλεγχον, δὲν δύναται νὰ ἀποτελῇ τὸ ἀντικείμενον αὐθαιρέτων τροποποιήσεων, καθόσον ἑδράζεται οὗτος, κατὰ τὰς βάσεις καὶ τὰ οὐσιώδη αὐτοῦ σημεῖα, ἐπὶ τῆς παραδόσεως τῆς ἀνερχομένης εἰς τὴν ἀποστολικὴν ἐποχὴν καὶ καθορίζεται ὑπὸ τῶν κανονικῶν διατάξεων, τῶν ὑποχρεωτικῶν ἐν πάσῃ ἐποχῇ, καίπερ ἐπιτρεπουσῶν τὰς ὑπὸ τῶν καιρικῶν καὶ τοπικῶν περιστάσεων ἐπιβαλλομένας διευθετήσεις, τὰς μὴ ἀντιβαινούσας ὅμως τοῖς ἱεροῖς κανόσι».

Ἐκτίθησι, κατόπιν, τὸ Ὑπόμνημα τὴν κανονικὴν διοργάνωσιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως, οἵαν καθώρισαν αἱ διατάξεις τῶν Τοπικῶν Συνόδων αἱ ἀναγνωρισθεῖσαι ὑπὸ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας καὶ οἱ κανόνες τῶν ἁγίων πατέρων, καθ' ἃς διατάξεις τὸ κέντρον πάσης τῆς ζωτικῆς δράσεως καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀγάπης ἐν ἑκάστῃ ἐπὶ μέρους ἐπαρχίᾳ — ἧς τὰ ὅρια δέον νὰ ὦσιν ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ τῆς πολιτικῆς διοικήσεως — εἶναι ὁ ἐπίσκοπος· οἱ δὲ ἐπίσκοποι τῶν ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ διοικήσει ἐπαρχιῶν, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἐπισκόπου τῆς ἕδρας τῆς διοικήσεως, ἥ (μητροπόλεως) ἀπαρτίζουσι τὴν ἐπαρχιακὴν Σύνοδον, τὴν περιοδικῶς συνερχομένην πρὸς διακανόνισιν τῶν παρεμπιπτουσῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων καὶ ὑπεράνω τῆς ὁποίας ἐπαρχιακῆς Συνόδου εὑρηται ἡ Τοπικὴ ἢ πατριαρχικὴ Σύνοδος.

«Ἂν λοιπὸν,—λέγει ἐν συμπεράσματι τὸ Ὑπόμνημα—αἱ διατάξεις αὗται τοῦ κανονικοῦ ὀργανισμοῦ, ὧν ἐμνήσθημεν, ἐφαρμοσθῶσιν ἐν τῇ διαρρυθμίσει τῆς ἡμετέρας ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐτονομίας, δέον νὰ ἐπιδιωχθῇ, πρὸ παντὸς, ἡ ἀνάπτυξις τῆς διοικήσεως ἑκάστης ἐπαρχίας, συνῳδὰ τῷ πνεύματι τῶν ἱερῶν κανόνων τῶν θεσπισάντων, ἐν εὐρείᾳ ἀκτίνι, τὸ συνοδικὸν πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ διοργανισμὸς οὗτος ὡς βάσιν μὲν ἔχει τὴν αὐτοτελῆ καὶ ἀνεπτυγμένην ἐνοριακὴν ζωὴν, ἄτε τῶν ἐνοριῶν ἀποτελουσῶν τὰς στοιχειώδεις μονάδας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βίου, ὡς κωρωνίδα δὲ τὰς ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν συνερχομένας Τοπικὰς Συνόδους, προεδρευομένας ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς πρωτευούσης, αἵτινες, πρὸς διαρκῆ διοίκησιν τῶν τῆς Ἐκκλησίας πραγμάτων, ἐκλέγουσιν ἱερὰν Σύνοδον ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ αὐτοῦ ἀρχιεπισκόπου. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος οὗτος τῆς Πρωτευούσης, ἐξέχων τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων τῆς Τοπικῆς Συνόδου ὡς ἐκ τῶν πρεσβείων τῆς τιμῆς, ἕνεκα τῆς ἰδιότητος αὐτοῦ ταύτης, ὡς προέδρου, δηλαδὴ, καὶ ἀντιπροσώπου τῆς τε Τοπικῆς Συνόδου καὶ τῆς διοικούσης τοιαύτης, φέρει τὸν τίτλον «Πατριάρχης πασῶν τῶν Ρωσσιῶν. . . . Ὡς πρὸς τὸ ἐρώτημα δὲ διὰ τίνων μέσων ἐπιτευχθήσεται ὁ μέγας καὶ ἱερὸς σκοπὸς τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς κανονικῆς ἐλευθερίας τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, ἡ ἀπάντησις, καθ' ἡμᾶς, δὲν δύναται νὰ ᾖ παρὰ μία καὶ μόνη. ἡ ἀκόλουθος. **Διὰ τῆς συγκλήσεως, ἐπὶ τῷ τέλει τούτῳ, τῆς Τοπικῆς Συνόδου (πομέστνιι Σομπὸρ) τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας».**

Τοιοῦτον κατ' οὐσίαν τὸ Ὑπόμνημα τῶν τριάκοντα δύο ἱερέων τῆς Πετρουπόλεως. τὸ ἐμποιῆσαν καθ' ἅπασαν τὴν Ρωσσίαν βαθυτάτην ἐντύπωσιν.

(ἕπεται συνέχεια)

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος.—Τῇ κυριακῇ ἀφίκετο εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ τῇ τρίτῃ ἀνέλαβε τὰ ἐν τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ καθήκοντα αὐτοῦ ὁ ἐκ τῶν νέων συνοδικῶν σεβασμ. μητροπολίτης Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Κωνστάντιος, ὃν προσεφώνησε δεόντως ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ καὶ εἰς ὃν ἀπήντησε καταλλήλως.—Ὁ διὰ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Σερβίων-Κοζάνης ἀντικαθιστώμενος πανιερ. μητροπολίτης Σισανίου κ. Σεραφεὶμ ἀνεχώρησε τῇ δευτέρᾳ εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ, προπεμφθεὶς ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ὑπὸ τοῦ ἱερολογ. τριτεύοντος κ. Χρυσοστόμου.

Ἐπισκοπαὶ Θεσσαλονίκης.—Ἐγνώσθη ἀπὸ γραμμάτων ἐπισήμων ὅτι, κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα ἰούνιον καὶ κατὰ τὴν 3 τοῦ παρόντος, οἱ ἐπίσκοποι τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Θεσσαλονίκης συνελθόντες εἰς σύνοδον πρὸς ἐκλογὴν ἐπισκόπων Πολυανῆς, ἀντὶ τοῦ προαχθέντος εἰς τὴν μητρόπολιν Δεβρῶν κ. Παρθενίου, καὶ Καμπανίας, ἀντὶ τοῦ θανόντος Ἱλαρίωνος, ἐξελέξαντο Πολυανῆς καὶ Βαρδαριωτῶν ἐπίσκοπον τὸν ἀρχιμ. κ. Φώτιον Παγιώταν, Καμπανίας δὲ τὸν ἀρχιμ. καὶ διδάσκαλον τῶν ἱερῶν κ. Φώτιον Μαρινάκην, προτιμηθέντας τῶν συνυποψήφων αὐτοῖς ἐπισκόπων Εἰρηνουπόλεως καὶ Πέτρας. Ἐκ τῶν ἑλληνικῶν ἐφημερίδων τῆς μακεδονικῆς μητροπόλεως ἐμάθομεν ὅτι ἡ χειροτονία τοῦ θεοφιλ. ἐπισκόπου Πολυανῆς ἐτελέσθη ὑπὸ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν θεοφιλ. ἐπισκόπων τοῦ Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὄρους κ. Παρθενίου καὶ τοῦ Ἀρδαμερίου καὶ Γαλατίστης κ. Δωροθέου, τῇ κυριακῇ, 1 ἰουλίου.

Κανονικὴ ἄδεια.—Τοῖς πανιερ. μητροπολίταις Βοδενῶν κ. Στεφάνῳ καὶ πρώην Καρπάθου κ. Νείλῳ ἐχορηγήθη συνοδικῶς ἡ ἄδεια τῆς μεταβάσεως τῷ μὲν πρώτῳ εἰς τὰ παρὰ τὴν Θεσσαλονίκην λουτρὰ Σίδες, τῷ δὲ δευτέρῳ εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Τεγέαν.

Πατριαρχικαὶ προσρήσεις.—Προχθὲς ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης διεβίβασε διὰ τοῦ ἱερολογ. τριτεύοντος κ. Χρυσοστόμου τὰς συγχαρητικὰς αὐτοῦ προσρήσεις καὶ τὰς ὑπὲρ εὐδοκιμήσεως εὐχὰς τῷ θεοφιλ. ἐψηφισμένῳ ἐπισκόπῳ Λευκάδος καὶ Ἰθάκης κ. Δανιὴλ Σουλιδῇ τῷ καὶ προσωρινῶς ἐπιτρόπῳ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Σινᾶ.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια. — Ἡ ἐπιστασία τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἐν τῷ νομῷ Πατρῶν καὶ ἔν τισιν ἐπαρχίαις τῆς Πελοποννήσου ἀνετέθη τῷ διακεκριμένῳ ἱεροκήρυκι Πατρῶν πανοσιολ. ἀρχιμ. κ. Χαρίτωνι Παναγοπούλῳ, ὅστις ζῆλον πολὺν ἐπιδείκνυται ὑπὲρ τοῦ ἐπισήμου πατριαρχικοῦ φύλλου λόγῳ τε καὶ ἔργῳ. Τὸν αὐτὸν ζῆλον ἐπιδείκνυται καὶ ὁ ἀξιότιμος νομάρχης Πατρῶν κ. Χρ. Παλαμᾶς, συγκινητικὴν καὶ λαμπρὰν ἀπολύσας ὑπὲρ τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» ἐγκύκλιον πρός τε τοὺς ἡγουμένους καὶ τὰ ἡγουμενοσυμβούλια τῶν ἐν τῷ νομῷ Ἀχαΐας διακειμένων ἱερῶν μονῶν, ὡς ἐγκαίρως ἠγγείλαμεν.

Μουσικὴ σχολή. – Ἀπὸ τριῶν ἑβδομάδων ἤδη διαμένει ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ὁ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ προεδρείου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου καὶ ἐκ τῶν ἐφόρων τῆς παρ' ἡμῖν μουσικῆς σχολῆς κ. Δ. Μπαλαμπάνης, ἀναλαβὼν τὴν ἄνευ ἀμοιβῆς περιοδείαν πρὸς ἐκζήτησιν τῆς ὑλικῆς βοηθείας τῶν ἱερῶν μονῶν ὑπὲρ τοῦ Συλλόγου καὶ κυρίως ὑπὲρ τῆς Μουσικῆς σχολῆς, ὡς καὶ τὴν εἰς τὰ πολλὰ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει μέλη τοῦ Συλλόγου ὑπενθύμισιν τῶν εἰς τὸ ταμεῖον ὑποχρεώσεων αὐτῶν. Ἡ ἀξιότιμος ἐπιτροπὴ τοῦ ἐν Ψαμαθίᾳ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Μηνᾶ, ἐν ᾧ διατελεῖ ψάλλων ἀπό τινος ὁ κ. Μπαλαμπάνης, προθύμως ἐχορήγησεν αὐτῷ τὴν αἰτηθεῖσαν ἄδειαν ἀπουσίας. — Τῆς Μουσικῆς σχολῆς οἱ τοῦ ἔτους τούτου τελειόφοιτοι, λαβόντος ἁπλοῦν ἐνδεικτικὸν ἀκροάσεως, οὐχὶ δὲ τὰ πομπωδῶς αὐτοῖς ἄλλοτε χορηγούμενα πτυχία ἱεροψάλτου καὶ διδασκάλου τῆς μουσικῆς, εἰσὶ δεκαεπτά, ὧν οἱ δέκα μόνον μαθηταὶ τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς. Ἐκ τούτων οἱ πλείονες εὗρον θέσιν ἐν ἐπαρχίαις, ὁ εἷς προσδιορίζεται διὰ τὴν Λάρισσαν, καὶ εἷς διωρίσθη ἔν τινι ναῷ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.—Ἐφέτος καὶ ἡ ἀξιότιμος δημογεροντία Σύμης ἀπέστειλε πρὸς τελειοποίησιν ἕνα τῶν αὐτόθι ἱεροψαλτῶν, χρηστὸν νέον καὶ δόκιμον ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ.

Ὀνοματικαὶ ἑορταί.—Τῇ κυριακῇ, μνήμῃ Προκοπίου μεγαλομάρτυρος, ἡ **Α. Θ. Π.** συνεχάρη τηλεγραφικῶς τῷ τὴν ὀνομαστικὴν αὐτοῦ ἑορτὴν ἄγοντι πανιερ. μητροπολίτῃ **Φιλαδελφείας κ. Προκοπίῳ.**

Ἐθν. Φιλανθρ. Καταστήματα.—Μέλη τῆς ἐφορίας τῶν Καταστημάτων ἐξελέγησαν κατὰ τὴν κοινὴν σημερινὴν συνεδρίαν ἱερᾶς Συνόδου καὶ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου οἱ κκ. Ἀλέξ. Σινιόσογλους καὶ Δ. Ἐμμανουηλίδης ἰατρός.

Ζάππειον ἐθν. παρθεναγωγεῖον. — Ἐν τῇ αὐτῇ συνεδρίᾳ πρόεδρος τῆς ἐφορίας τοῦ Ἐθν. Ζαππείου παρθεναγωγείου ἐξελέγη ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Κωνστάντιος.

Πατριαρχικὸς ναός.—Προχθές, τετάρτη, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῆς πάλαι Συνάξεως τῆς ἁγίας Εὐφημίας τοῦ Ὄρους, πανήγυριν ἦγεν ὁ πατριαρχικὸς ναός, προκειμένου πᾶσιν εἰς ἀσπασμὸν τοῦ τιμίου λειψάνου αὐτῆς, ἐφ' ᾧ δημοτελέστερον ἄγεται ἡ πανήγυρις ἀπὸ διακοσίων καὶ τριῶν ἐτῶν, ἀποφάσει συνοδικῇ τοῦ ἀειμνήστου πατριάρχου Γαβριὴλ τοῦ ἀπὸ Χαλκηδόνος.

Ἱερὰ μονὴ Σινᾶ.—Κατὰ τὴν τελευταίαν ἑβδομάδα τοῦ παρελθόντος ἰουνίου μηνὸς ἐπυροπολήθη ὑπὸ κακούργων βουλγάρων ἡ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Πρεσπῶν ἱερὰ μονὴ τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἡ βαρβαρικώτερον Τόπλιτζα καλουμένη καὶ ἀνήκουσα εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τοῦ Σινᾶ, ὡς μετόχιον αὐτῆς. Ὁ σιναΐτης οἰκονόμος Νεῖλος καὶ ὁ ἐπιστάτης Γεώργιος ἐφονεύθησαν. Ἡ μονὴ Τόπλιτζας ἐπὶ αἰῶνας ἀπήλαυε τῆς εὐλαβείας τῶν ὀρθοδόξων καὶ τῶν σχισματικῶν.—Κατὰ τὰς ἐκ Κύπρου εἰδήσεις, ἀναμένεται εἰς τὴν νῆσον ταύτην, πρὸς ἐξέτασιν τῶν ἐν Κύπρῳ μετοχίων τῆς τοῦ Σινᾶ μονῆς, ὁ σεβ. ἀρχιεπίσκοπος Σινᾶ καὶ Ραΐθοῦς κ. Πορφύριος.

Ἅγιον Ὄρος.—Ἀπὸ τῆς παρελθούσης παρασκευῆς διαμένει ἐν Θεσσαλονίκῃ, χάριν ὑποθέσεων τῆς ἱερᾶς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει μονῆς τοῦ Γρηγορίου, ὁ πανοσλγ. αὐτῆς ἡγούμενος κ. Ἰάκωβος.—Διὰ Θεσσαλονίκης δὲ μετέβη, χάριν τῶν λουτρῶν, εἰς Αἰδηψὸν ὁ παρὰ τῇ ἱερᾷ Κοινότητι τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἀντιπρόσωπος τῆς ἱερᾶς μονῆς Ἁγίου Παύλου ὁσιώτατος κ. Ἀνδρόνικος.

Ἀδελφότης νεωκόρων.—Ἐξετυπώθη πρό τινος ὁ νέος Κανονισμὸς τῶν νεωκόρων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως, φέρων τὴν ἔγκρισιν τῆς Πατριαρχ. Κεντρικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς. Ὁ κανονισμὸς ἐν γένει διατάττει τὰ κατὰ τὴν ἀνελλιπῆ καὶ τακτικὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων τῶν νεωκόρων καὶ τὰ κατὰ τὴν ὑλικὴν καὶ ἠθικὴν ὑποστήριξιν καὶ προαγωγὴν αὐτῶν. Ἀρχὴ τῶν νεωκόρων θεωρεῖται ὁ Μ. ἀρχιδιάκονος· αὐτοδικαίως δὲ μέλος τῆς τὴν Ἀδελφότητα διοικούσης ἐπιτροπείας διατελεῖ ὁ πρῶτος τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ νεωκόρος.

Ἐκκλησία Ἑλλάδος

Ἐκλογαὶ ἐπισκόπων.— Ἐγκρίσει τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως, ὡς ὁ καταστατικὸς τῆς Ἐκκλησίας τοῦ βασιλείου νόμος διακελεύεται, προεβλήθησαν ἐπίσκοποι, ἐκ τῶν κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τεθέντων ὑποψηφίων

Σύρου καὶ Τήνου καὶ Ἄνδρου ἀρχιμ. Ἀθανάσιος Λεβεντόπουλος, προκριθεὶς τῶν συνυποψηφίων Ἀλ. Σωτηροπούλου καὶ Κλεονίκου Γεωργίου.

Τρίκκης καὶ Σταγῶν ἀρχιμ. Ἄνθιμος Παντελάκης, προτιμηθεὶς τῶν μετ' αὐτοῦ ἀρχιμ. Γερμ. Μαυρομμάτη καὶ Τιμοθέου Ἀναστασίου.

Ὕδρας καὶ Σπετσῶν ἀρχιμ. Ἰωάσαφ Σιάκος, προκριθεὶς τῶν συνυποψηφίων ἀρχιμ. Νεκταρίου Μπένου καὶ Συνεσίου Φιλιππίδου.

Χαλκίδος καὶ Καρυστίας ἀρχιμ. Χρύσανθος Προβατᾶς, συνυποψήφους ἔχων τοὺς ἀρχιμ. Κύριλλον Βενιέρην καὶ Γερμανὸν Τρωϊάνον.

Τριφυλλίας καὶ Ὀλυμπίας ἀρχιμ. Γαβριὴλ Παπαϊωάννου, προκριθεὶς τῶν ἀρχιμ. Ἰακώβου Παπαϊωάννου καὶ Φιλαρέτου Κωνσταντινίδου.

Λευκάδος καὶ Ἰθάκης ἀρχιμ. Δανιὴλ Σουλίδης (σιναΐτης), προτιμηθεὶς τῶν μετ' αὐτοῦ τεθέντων ἀρχιμανδριτῶν Ἀγαθαγγέλου Γεωργιάδου καὶ Ἰωακεὶμ Σπετσέρη.

Ἐπισκοπὴ Μαντινείας.— Διέτριβε κατὰ τὰ τέλη τοῦ λήξαντος ἰουνίου ἐν Ἀθήναις ὁ πανιερ. ἐπίσκοπος Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Γερμανός.

Ἐκκλησιαστικὴ μουσική.—Κατὰ τὰς ἐν Ζακύνθῳ «Μούσας», ὁ ἀείμνηστος ἐκ Ζακύνθου ἱεροψάλτης ὁ καὶ γνωσθεὶς ὡς συγγραφεὺς μουσικῆς τινος διατριβῆς Παναγιώτης Γριτσάνης ἐκληροδότησε διὰ διαθήκης εἰς τὴν δημοσίαν βιβλιοθήκην Ζακύνθου πάντα αὐτοῦ τὰ βιβλία, ἐν οἷς καὶ μουσικά τινα χειρόγραφα. — Εἰς τὸ νεώτερον φύλλον τῆς «Φόρμιγγος» ἐξακολουθεῖ καὶ πάλιν ἐξήγησις τῶν καινοφανῶν περὶ μουσικῆς γραφῆς ἀφορισμῶν, ἐκτίθησι δ' ἡ σύνταξις καὶ μακρὸν ὕθλον ἀναφερόμενον εἰς ἱστορίαν μουσικῶν δήθεν ἀγώνων συγχρόνων. Καλὸν ὅταν γράφωνται τοιαῦτα ἐν ἐφημερίδι, σπουδαίᾳ νομιζομένῃ, νὰ δεικνύηταί τις εὐλάβεια πρὸς ἀποφάσεις πατριαρχικὰς καὶ συνοδικάς, ἵνα μὴ εἰς ρυπαρογραφήματα μεταβάλλωνται τὰ ὑπὸ πρόχειρον σπουδαίας δήθεν ἀνακοινώσεως δημοσιευόμενα.

Ἐν Κύπρῳ, κατὰ τὰς ἐκεῖθεν ἑλληνικὰς ἐφημερίδας, οἱ διὰ τὴν εὐόδωσιν τῆς ἐκλογῆς ἀρχιεπισκόπου πατριαρχικοὶ ἔξαρχοι θερμοτάτης ὑποδοχῆς ἐγένετο ἀντικείμενον, πολλὴν δ' εὐλάβειαν ὁ εὐσεβὴς τῆς Κύπρου λαὸς ἐπεδείξατο πρὸς αὐτούς, ἀρξαμένους ἤδη σὺν τοῖς πανιερ. μητροπολίταις Κυρηνείας καὶ Κιτίου καὶ τοῖς ἀνωτέροις κληρικοῖς τῶν ἰδίᾳ συσκέψεων, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν. Ἡ ἁρμονικὴ συνεννόησις, ἡ μέχρι τοῦδε παρατηρηθεῖσα, εὐχόμεθα καὶ νὰ μὴ διασπασθῇ καὶ νὰ διατηρηθῇ ἀπερίκλονος, ὅπως εὐδοκίᾳ τοῦ εἰρηνάρχου Θεοῦ ἐπανέλθῃ ἡ γαλήνη εἰς τὴν ἀπὸ πολλοῦ δοκιμασθεῖσαν Ἐκκλησίαν, ἧς χάριν δέον πᾶσα προσωπικὴ συμπάθεια καὶ βλέψις νὰ θυσιασθῇ εἰς τὸ κοινὸν καλόν.

ΙΕΡΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Τῇ κυριακῇ, 1 ἰουλίου, συμπληρωθεισῶν τῶν ἐξετάσεων τῶν τελειοδιδάκτων τῆς ἱερᾶς ἐν Χάλκῃ Θεολογ. Σχολῆς, ἐγένετο ἡ ἀναγόρευσις τῶν ὀκτὼ «διδασκάλων τῆς ὀρθοδόξου θεολογίας» ἐκ τῶν δώδεκα τελειοφοίτων τῆς σχολῆς. Τὴν ἀπὸ ἑβδομηκονταετίας εἰθισμένην πατριαρχικὴν καὶ συνοδικὴν λειτουργίαν ἐτέλεσεν ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης σὺν τοῖς σεβασμ. συνοδικοῖς Πελαγονίας, Καστορίας, Σισανίου καὶ Λέρου, μνημονεύσας καὶ τῶν ἀειμνήστων Γερμανοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου τοῦ τῆς σχολῆς ἱδρυτοῦ καὶ Παύλου Στεφάνοβικ Σκυλίτση τοῦ νέου κτίτορος ἀναφανέντος. Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, ἐγένετο, κατὰ τὸ ἔθος, ἡ τελετὴ τῆς ἀναγορεύσεως τῶν τελειοδιδάκτων ἐν συνόλῳ δώδεκα ὧν εἷς μὲν ἱερομόναχος, Ἱερόθεος, ἑπτὰ διάκονοι, οἱ Ἀστέριος Παπᾶ Ἀστερίου ἐκ Πελαγονίας ὁρμώμενος, Γερμανὸς Παπᾶ Δημητρίου, Βυζάντιος, Δημήτριος Εὐθυμίου ἐξ Ἰωαννίνων, Εὐάγγελος Ἀντωνιάδης ὁ καὶ τὴν συντακτήριον προσφώνησιν ἀπαγγείλας, ἐκ Τσαρκοβίτσης (Κονίτσης), Εὐθύμιος Ἀγριτέλης, μιτυληναῖος, Κωνσταντῖνος Κωνσταντινίδης, Σάββας Ἰωσηφίδης, ἐκ Δελμησσοῦ (Λυκαονίας) καὶ τέσσαρες λαϊκοὶ Ἰωάννης Ζωσιμάδης, ἐκ Πόρου (Ἰκονίου), Μιλτιάδης Χιωτόπουλος προυσαεύς, Παναγιώτης Δημητρίου ἴμβριος καὶ Προκόπιος Παπαδόπουλος· τούτων, ὡς γνωστόν, ἀναγορεύονται «διδάσκαλοι τῆς ὀρθοδόξου θεολογίας» μόνον οἱ εἰς τὸν βαθμὸν τῆς ἱερωσύνης ἀναχθέντες. Πᾶσιν ἡ Α. Θ. Π. προσεφώνησετὰ δέοντα καὶ ἐπηύξατο τὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ σταδιοδρομίαν εὐδόκιμον.

Ἔχουσι δὲ καθῆκον οἱ τελειόφοιτοι τῆς σχολῆς ἵνα συνδράμωσιν ἠθικῶς πρὸς τὴν θρησκευτικὴν ἀνάπλασιν, ἧς ἀνάγκην ἔχει πᾶς ὁ λαὸς ἡμῶν, ὁ τοσαύτην ἐπιδεικνύμενος εὐλάβειαν καὶ στοργὴν πρὸς τὸ τῆς σχολῆς ἔργον καὶ τοῦτο ποθῶν νὰ βλέπῃ πανταχόθεν ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς ὑποστηριζόμενον καὶ προβιβαζόμενον. Οἱ εἰς τὴν κοινωνίαν ἀποδιδόμενοι διδάσκαλοι καὶ κήρυκες, εἰς οἱονδήποτε κἂν ὑποδυθῶσι στάδιον, ἔχουσι καθῆκον νὰ πραγματοποιήσωσι τὰς ἐπ' αὐτοὺς στηριζομένας προσδοκίας τῆς ἱεραρχίας, ἐν γένει δὲ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, οὗ ἡ θρησκευτικὴ διάπλασις πρέπει ν' ἀποτελέσῃ τὸ κύριον αὐτῶν μέλημα.

ΑΤΑΣΘΑΛΙΑΙ

Πλέον ἢ ἅπαξ ἐδέησεν ὅπως, ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καυτηριασθῇ ἡ ἀτάσθαλος πολιτεία τῶν ἐξυπηρετούντων τὰς βλέψεις καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ παπισμοῦ δημοσιογραφικῶν ὀργάνων — τῶν γαλλικῶν πρὸ πάντων—ἅπερ, μὴ βλέποντα τὴν δοκὸν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τῆς ἑαυτῶν Ἐκκλησίας, ἐπιζητοῦσι πᾶν κάρφος, ἀδιάφορον ἂν πραγματικὸν ἢ φαντασιῶδες, ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἰδιαζόντως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅπως ἐκχέωσι κατ' αὐτῆς τὸν ἰὸν τοῦ μίσους καὶ τῆς ἐμπαθείας τὸν πληροῦντα τὰς καρδίας αὐτῶν.

Οὐδὲν μάθημα, οὐδεμία συμφορὰ ἐξαρκεῖ ἵνα φέρῃ τῇ ὄργανα τοῦ παπισμοῦ εἰς ἐπίγνωσιν. Τὸ κατὰ τῆς Ἐκκλησίας αὐτῶν ῥεῦμα ὁλονὲν ἐξογκοῦται, τὰ τέκνα αὐτοῦ διαρκῶς τὸν ἐγκαταλιμπάνουσιν προσερχόμενα εἰς τὰς τάξεις τῶν πολεμίων καὶ ἐφαρμόζοντα, οὕτω, κατ' αὐτοῦ τὴν ῥήτραν τῆς Ἀποκαλύψεως «Ἐξέλθετε ἐξ αὐτῆς . . . ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκε καὶ διπλώσατε αὐτῇ διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασε κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν[1]». Ἐν Γαλλίᾳ, τῇ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ θυγατρὶ τῇ ἀποτελούσῃ, μέχρις ἐπ' ἐσχάτων, τὸ ἀγλάϊσμα καὶ τὸ κύριον αὐτοῦ ἔρεισμα, ἀποκλείεται ἐπιμελῶς ἀπὸ πάσης πρὸς τὴν Πολιτείαν συναφείας καὶ ἀπὸ πάσης ἀναμίξεως εἰς τὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως· ἐν Ἰταλίᾳ, ὁ «Σύνδεσμος τῶν δημοκρατικῶν χριστιανῶν» ἀεννάως ἐνι-

1. Ἀποκάλ. ΙΗ'. 4, 6.

σ.υόμενος διὰ τῆς προσελεύσεως διακεκριμένων ὡς ἐκ τῶν γνώσεων αὐτῶν, κληρικῶν, περιῆλθεν ἤδη εἰς φανερὰν, σχεδὸν, πρὸς τὸν παπισμὸν ρῆξιν· ἐν Γερμανίᾳ ,ἱδρύεται «Σύνδεσμος Διεθνὴς» περιλαμβάνων ἐν τοῖς κόλποις του καθολικοὺς ἀρχιεπισκόπους, ἐπιφανεῖς καθηγητὰς Πανεπιστημίων, διαπρεπεστάτους πολιτικοὺς ἄνδρας, καθολικοὺς ἅπαντας, ὅστις ἐπικαλεῖται τὴν ἀντίληψιν τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐν Ἑλβετίᾳ, ἐν Αὐστρίᾳ καὶ ἐν Ἀμερικῇ, ἔτι, καθολικῶν πρὸς χαλιναγώγησιν τοῦ Βατικανοῦ, ἐπιδιώκοντος, καὶ τὴν σήμερον ἔτι, τὴν δέσμευσιν τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας καὶ τὴν κατάπνιξιν τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης, τὰς δὲ ἀπαιτήσεις τοῦ Συνδέσμου τούτου ὑποστηρίζουσι δημοσίᾳ γάλλοι καθολικοὶ ἱερεῖς. (Βλέπε τὸν Temps τῶν Παρισίων τῆς 19 Ἰουλίου). Τὰ ῥήγματα, ἐν ἑνὶ λόγῳ, ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν πολλαπλασιάζονται ἐφ' ἁπασῶν τῶν πλευρῶν τοῦ Πύργου τοῦ παπισμοῦ, τοῦ κορυφαίου τούτου τῶν οἰκοδομημάτων τῆς ἀνθρωπίνης ἀλαζονείας, ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τοῦ ὁποίου ἡμέραν τινα μέλλει, ἐξάπαντος, νὰ ἠχήσῃ ἡ φωνὴ τῆς θείας δικαιοσύνης, ἐξαγγέλλουσα τοῖς ἀνθρώποις, «ἔπεσεν, ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ μεγάλη[1]» Καὶ ὅμως, οἱ λειτουργοὶ τούτου, οἱ ἔχοντες ὡς προορισμὸν νὰ ὑποβαστάζωσι τὸ οἰκοδόμημά του, ἀμβλυωποῦντες πρὸς τὸ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν ὀσημέραι εὐρύτερον διανοιγόμενον βάραθρον, εὑρίσκουσι τὸν καιρὸν νὰ ἀσχολῶνται εἰς τὴν συναρμολόγησιν συκοφαντικῶν πληροφοριῶν καὶ εἰς τὴν συρραφὴν λιβελλογραφικῶν ἄρθρων κατὰ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Πρόχειρον παράδειγμα τῆς τοιαύτης ἀκαταλογίστου συμπεριφορᾶς παρέχει ἡμῖν ἡ παρισινὴ Univers τῆς 7 Ἰουλίου, ἔνθα καταχωρίζεται ἀνταπόκρισις ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καθολικοῦ, προδήλως, κληρικοῦ, ὅστις, μεταδίδων τὴν πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην ἐπίσκεψιν τοῦ ἀνὰ τὴν Ἀνατολὴν περιοδεύοντος κ. Roussin, ἱερέως τῆς ἐσχάτως ἐν Παρισίοις συσταθείσης καὶ ὑπὸ τοῦ Πάπα ἀφορισθείσης «καθολικῆς γαλλικῆς Ἐκκλησίας», εὑρίσκει τὸ μέσον νὰ παρενείρῃ καί τινας χυδαίας λοιδορίας κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου.

Καὶ ἂν μὲν ἐπρόκειτο μόνον περὶ λοιδοριῶν, θὰ ἀπηξιοῦμεν πάσης ἀπαντήσεως τὰ γραφέντα, ὡς ἐπράξαμεν καὶ διὰ τὴν πρό τινων ἑβδομάδων ἐν τῇ αὐτῇ ἐφημερίδι δημοσιευθεῖσαν, ἐκ Κωνσταντινουπόλεως πάλιν, ἀνταπόκρισιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ, ἐξ ἀφορμῆς τῆς ταραχῆς καὶ θορυβήσεως τῆς ἐνσκηψάσης, κατὰ τὸν ἐπιστέλλοντα, ἐν Φαναρίῳ ὡς ἐκ τοῦ περὶ ἀνεξιθρησκείας διατάγματος τοῦ αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ρωσσιῶν, ἐκσπᾷ οὗτος εἰς ποταπὸν λιβελλογράφημα κατὰ σύμπαντος τοῦ Ὀρθοδόξου κλήρου.

Καθόσον, προκειμένου περὶ ἀνθρώπων ἀπεστειρωμένων τὸν νοῦν καὶ ἀπεγυμνωμένων πάσης αὐτενεργείας, παρὰ τοῖς ὁποίοις ἡ ἀμάθεια ἰσοφαρίζει πρὸς τὴν κακὴν πίστιν καὶ ὁ φανατισμὸς ἀνθαμιλλᾶται πρὸς τὸ ἀγενὲς τῶν ἐκφράσεων, περὶ ἀνθρώπων ἐφαρμοζόντων ἀντιστρόφως τὸ ἀποστολικὸν παράγγελμα «ἀδελφοὶ μὴ παιδία γίνεσθε τοῖς φρεσὶν ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε[1]» καὶ διὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἐν ταῖς κατὰ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας χυδαίαις λοιδορίαις περιοδικὴ κυλίνδησις – καθάπερ «sus lota in volutabro luti[2]» —ἐπέχει θέσιν δόγματος πίστεως καὶ ἔνδειξιν τῶν ἀνὰ τὴν Ἀνατολὴν ἀποστολικῶν!! αὐτῶν μόχθων καὶ ἀγώνων, προκειμένου —λέγομεν —περὶ τοιούτων ἀνθρώπων, διαπεπλασμένων «ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας[3]», πᾶς λόγος ἀποβαίνει ἄσκοπος καὶ περιττός)· «ἡ γὰρ ἄνοια αὐτῶν ἔκδηλος ἔσται πᾶσι[4]».

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν τῇ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀνταποκρίσει, πρὸς ταῖς λοιδορίαις, παρέχονται καὶ πληροφορίαι δυνάμεναι νὰ παραπλανήσωσι τοὺς μακρὰν εὑρισκομένους, τούτου ἕνεκεν ἐλάβομεν ὑπ' ὄψιν ταύτην ὅπως διαψεύσωμεν, κατηγορηματικῶς, τὰ περὶ συνεντεύξεως τοῦ κ. Roussin μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου φληναφούμενα. Ὁ κ. Roussin οὔτε ἐγένετο δεκτὸς εἰς ἀκρόασιν παρὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, οὔτε ἐπεσκέφθη κἂν τὰ Πατριαρχεῖα. Κατὰ συνέπειαν, τὰ ἀναγραφόμενα περὶ τῶν διαμειφθέντων κατὰ τὴν «δῆθεν» ἀκρόασιν, ἐλέγχονται ὡς ἐπινοήσεις «ἀνθρώπων ψευδολόγων, κεκαυτηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν[5]».

Α.

1. Ἀποκαλ ΙΗ'. 2.

1. Κορινθ. Ι. ΙΑ. 20.
2. Πέτρου ΙΙ. Β 22.
3. Κορινθ. Ι. Ε, 8.
4. Τιμοθ. Ι. Γ, 9.
5. Τιμόθ. Ι. Γ. 9.

ΟΙ ΗΜΕΤΕΡΟΙ ΜΟΝΑΧΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΛΟΓΙΟΙ*

Πρώτη καὶ τελευταία ἀπόκρισις πρὸς τὸν κ. H. Grégoire

Α΄.

Εἰς τὴν ἐν τῇ «Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ» ἀρ. 19 (11 μαΐου) σελ. 300—303, διατριβήν μου (τῇ 25 ἀπριλίου γεγραμμένην) **«Οἱ ἡμέτεροι μοναχοὶ καὶ οἱ ξένοι λόγιοι»** ὁ ἑλλόγιμος κ. Grégoire ἀπόκρισιν ἐδημοσίευσεν ἐν ἀριθμῷ 24 σελίδι 370—371.

Ὁ ξένος λόγιος, τρεῖς ὅλους τοῦ ἔτους 1906 μῆνας ἐν τῇ μονῇ τοῦ Σινᾶ χάριν ἐργασίας αὐτοῦ φιλοξενηθείς, ἐπιστημονικῶς ὠφελήθη καὶ ἄλλως καὶ ἐκ γνωστοῦ τῆς μονῆς κώδικος ἀντιγράψας τοῦ ἐπισκόπου ἁγίου Δημητριανοῦ τὸν **Βίον,** ὃν ἀνέκδοτον ὄντα ἐδημοσίευσεν ἔπειτα ἐν τῇ Byz. Zeitschr. τοῦ φίλου καθηγητοῦ κ. C. Krumbacher.

Ἐγὼ δὲ τὴν ἔκδοσιν ἀναγνοὺς καὶ σφόδρα ἐχάρην ἐπὶ τοῖς πορίσμασιν αὐτῆς καὶ καιρίως ἐθλίβην ἐπὶ τῷ δριμεῖ τοῦ λογίου λόγῳ ὅτι «quelques **Πανοσιώτατοι**» τῆς μονῆς ἐπεδείξαντο «malveillance vexatoire» πρὸς τὸν τοῦ κ. Grégoire συμπεριηγητὴν καὶ συνερευνητὴν κ. Grégory.

Τῆς εἰρημένης ἐμῆς χαρᾶς καὶ λύπης τέκνον εἶναι ἡ ἐν τῇ «Ἐκκλ. Ἀλ.» 1907 ἀρ. 18 (4 μαΐου) σελ. 269 — 271 διατριβή μου (τῇ 28 μαρτίου γεγραμμένη) **«Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἁγίου Δημητριανοῦ»**. Ἐν ταύτῃ καὶ σφάλματα πολλὰ τοῦ τοῦ βίου νειμένου κριτικῶς ἐπανορθῶ καὶ λέγω τὰ ἑξῆς:

1) «Ὁ . . . βίος . . . εὑρέθη . . . . ὑπὸ τοῦ κ. Grégoire . . . καὶ ἔναγχος ὑπ' αὐτοῦ ἐξεδόθη... Τῷ ἑλλογίμῳ ἐκδότῃ τὸ προκείμενον ἐμοῦ κριτικὸν παραχορήγημα . . . ἔστω μικρὸν δεῖγμα τῆς τιμῆς τῶν πολλῶν αὐτοῦ μόχθων, ἐφ' οἷς καθόλου πᾶς ἐπιστήμων ὀφείλει ἵνα εἰλικρινῶς συγχαρῇ τῷ μοχθήσαντι. Τοὺς Ἕλληνας ἡμᾶς, ἐπιστήμονάς τε καὶ ἄλλους, δικαίως θλίβει ἡ πικρὰ τοῦ κ. Grégoire παρατήρησις . . . » (ἀκολουθεῖ « . . . . . la malveillance vexatoire de quelques Πανοσιώτατοι»).

2) «Δὲν ἦτο δυνατὸν ἵνα **ἐξ ἐπιστημονικῆς** διατριβῆς (καὶ ταύτης **ἐν ἐπισημοτάτῳ βυζαντιακῷ συγγράμματι** κατακεχωρισμένης), **ἧς τροφὴ ὑπῆρξεν ἡ ἐν ἱερωτάτῳ προσκυνήματι τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας ἐλευθερίως τοῖς ἀλλοδαποῖς χορηγηθεῖσα ξενία,** ἔλειπον ῥήματα δακέθυμα τοιαῦτα . . .;».

Οἱ ἀπροκάλυπτοι ἀναγνῶσται πάνυ εὐχερῶς ἐννοοῦσι τὸ ἀπαθὲς καὶ ἀνεπηρέαστον πνεῦμα τῆς 2) παρατηρήσεώς μου. Ταύτην δὲ κατὰ πλάτος ἔπειτα νὰ ἀναπτύξω διενοήθην ἐν τῇ ἑκπέντε (Α΄—Ε΄) κεφαλαίων συγκειμένῃ διατριβῇ μου, τοῦ φύλλου 19, ἀπὸ ὑψηλῆς μὲν περιωπῆς τὸ ζήτημα ἐξετάζων χάριν **αὐτῆς τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς δικαιοσύνης,** μηδαμῶς δὲ **τῶν προσώπων,** μήτε τῶν Σιναϊτῶν μήτε τοῦ κ. Grégoire, στοχαζόμενος.

Δύο δὲ πρόκεινται τὰ τεκμήρια· πρῶτον μέν, ἐν τῷ Δ΄ κεφ. κεῖνται τὰ ἑξῆς: «Λυποῦμαι ἐγώ, εἰλικρινῶς λυποῦμαι τοιαῦτα παρατηρῶν, ἐνθυμούμενος ὁπόσα καθόλου τὴν φιλολογικὴν ἐπιστήμην ὠφέλησεν ἡ . . . **ἀδελφικὴ ἑλλήνων καὶ ξένων συνεργασία καὶ ἀμοιβαία ἐπικουρία** . . . Ἀλλ' οἴκτου πάντως καὶ δακρύων ἄξιον ὑπολαμβάνω ἐγὼ τὸ πρᾶγμα ὅτι ἐν **ἐπιστημονικαῖς ξένων λογίων πραγματείαις**... δύνανται ἵνα καὶ μικρὸν εὑρίσκωσι τόπον **ἀλλότριαι μεμψιμοιρίαι καὶ εὐτελῆ δεινολογήματα.** Πιστεύει τις ξένος ὅτι ἠδικήθη τι παρὰ μοναχοῦ τινος; **Ἔχομεν εὐτυχῶς καὶ ἡμεῖς τὰς προεστώσας ἐκκλησιαστικὰς ἀρχάς, αἵτινες καὶ ἀκριβοῦσαι περὶ τὰ οὕτως ἢ ἄλλως γενόμενα μόναι αὐταὶ δικαιοῦνται ἵνα ἑκάστῳ τῶν ἐνδιαφερομένων τὸ πρόσηκον ἀπονέμωσι.** Πρὸς τί ὁ δημόσιος προσώπων διασυρμὸς καὶ ὁ κωμικὸς πραγμάτων ἐκκωλωνισμός;».

Δεύτερον δὲ, **παντελῶς ἐγὼ ἠγνόουν τὰ ἐν τῇ μονῇ συμβάντα.** περὶ ὧν καὶ οὔτε ἔγραψα οὔτε, ὡς εἰκός, ἠδυνάμην νὰ γράψω τι· ἀλλὰ καὶ γινώσκων αὐτά, ὡς εἴτε κατὰ **τοῦτον** εἴτε κατ' **ἐκεῖνον** τὸν τρόπον συμβάντα, καὶ οὕτως οὐ-

---

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 389 392.

* Εἰς τὸν δριμὺν λόγον τὴν προσοχὴν ἤδη εἶχεν ἐπιστήσῃ ὁ φίλος καθηγητὴς κ Β. Μυστακίδης ἐν τῇ «Ἐκκλ Ἀλ.» 1907 ἀρ. 8, σελ. 128, ὧδε· «Ταῦτα δὲ ἀκούομεν καὶ παρ' ἑνίων **ἀχαρίστων ξένων . . . .** Ὅρα ἐν Byz. Zeitschr ... ὅπου λέγεται καὶ περὶ malveillance vexatoire de quelques **Πανοσιώτατοι** . . . . ».

δὲν θὰ ἔγραφον, διότι οὔτε ἤθελον **ἐγὼ**, οὔτε ἀναγκαῖον ἔκρινον, οὔτε ἐδικαιούμην ἵνα ἡ ἱστορίαν τῶν συμβάντων συντάξω ἢ ἐμαυτὸν ὡς **ἑκατέρου** τῶν διαφερομένων **δικηγόρον**, πολλῷ δ' ἧττον **ἀμφοτέρων δικαστὴν**, προβάλω. Ἀλλ' ὁ κ. Grégoire, ὡς κατωτέρω περιτράνως θὰ καταδειχθῇ, **τοιαῦτά** τινα ἠξίωσε παρ' ἐμοῦ.

Ποῖα δέ τινα ἀναπτύσσω ἐν τῇ δευτέρᾳ διατριβῇ μου:

α') ἐν τῷ α' κεφ. ἐξαίρω τὴν δεινῶς ἀλλόκοτον ἀντίθεσιν δύο τοῦ κ. Grégoire συναισθημάτων, τῆς χαρᾶς ἐπὶ τῷ εὑρήματι τοῦ ἀνεκδότου βίου, τοῦ κειμηλίου **τῆς τοῦ Σινᾶ μονῆς**, καὶ τῆς πικρίας τῆς ἐν τῷ λόγῳ περὶ **τῶν Σιναϊτῶν**, τῶν δηκτικῶς καὶ «**Πανοσιωτάτων**» ἀποκαλουμένων·

β') ἐν τῷ β' λέγω ὅτι «ἐπιστεύομεν ἡμεῖς ὅτι καὶ ἄλλαι μέν τινες . . . μετοβολαὶ τοῦ εὐμαροῦς χρόνου καὶ αἱ πρὸς ὠφέλειαν δὲ τῆς ἐπικοινωνίας διανοιχθεῖσαι ὁδοὶ καὶ προσεπαυξηθεῖσαι εὐκολίαι συνετέλεσαν εἰς ἀκριβεστέραν καὶ ἀπροληπτοτέραν τὴν ΑΜΟΙΒΑΙΑΝ γνωριμίαν . . . καὶ ὅτι ἡ βαθεῖα ἐπίγνωσις τῆς τῶν βίων διαφορᾶς καὶ ἡ ἀκριβὴς τῶν ὅρων διάκρισις ἐλευθέραν πάσης καταλοίπου προλήψεως ἀφῆκε καὶ ἐπιτηδείαν πρὸς **δικαιοτέραν** τὴν περὶ τῶν ἡμετέρων πραγμάτων κρίσιν κατέστησε τῶν ξένων περιηγητῶν τὴν γνώμην. Καὶ τὴν πίστιν ἡμῶν ταύτην ἐπερρώννυε τέως ἡ ἁρμονικὴ τῶν ξένων συμφωνία, ὅσοι τοὺς ἡμετέρους περιηγούμενοι τόπους καὶ ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις αὐτῶν καὶ τοῖς μουσείοις ἐργαζόμενοι δὲν ἀπώκνουν ἵνα καὶ τῶν ἄλλων κατοίκων καὶ τῶν μοναχῶν διακηρύττωσι τὴν πρόθυμον φιλοξενίαν καὶ χάριτας ἐπ' αὐτῇ ὁμολογῶσιν»·

γ') ἐν τῷ γ' ἐξαίρω μὲν τῆς συμφωνίας ταύτης τὰ **παραχορδίσματα** ἐνίων ξένων καὶ δὴ καὶ τοῦ κ. Grégoire, ἀπορῶ δ' ὅτι ὁ λόγιος «τὴν ἀφορμὴν πρὸς αὐτὰ [τὰ δακέθυμα ρήματα] ἔλαβεν οὐχὶ παρ' **ἑαυτοῦ** ὡς ταῦτα ἡ ἐκεῖνα... παθόντος, ἀλλ' ἐκ τῶν . . . . συμφορῶν τοῦ συμπεριηγητοῦ γερμανοῦ [τοῦ κ. Grégory]» καὶ ὅτι «ὁ γάλλος ἅμα μὲν οὐδεμίαν . . . **αὐτῷ** προσγενομένην κάκωσιν ἀναγράφει, ἅμα δὲ τὴν τῷ γερμανῷ προξενηθεῖσαν συμφορὰν δὲν προσδιορίζει».

δ') παρέπεμψεν, εἶναι ἀληθὲς, ὁ κ. Grégoire εἰς τὸ τοῦ κ. Krumbacher βιβλίον «Die Photographie»· ἀλλὰ, ὥσπερ ἐν τῷ γ' κεφ. συγκατέδειξα, τὰ ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ περὶ τοῦ ἐπισκόπου Σιναίου Πορφυρίου ἀναπτυσσόμενα οὐδαμῶς συντελοῦσιν εἰς τὴν λύσιν τῶν εἰρημένων ἀποριῶν. Καὶ οὗτος εἶναι ὁ λόγος, δι' ὃν ἐν τῷ δ' κεφ. λέγω καὶ τὰ ἑξῆς: «Πρὸς τί ὁ γάλλος λόγιος . . . . ἐπεμαρτύρατο αὐτὰ [τὰ τοῦ κ. Krumbacher];».

Β'.

Οἱ ἀναγνῶσται κρινάτωσαν νῦν ἂν ὁ κ. Grégoire ἀποκρίνηται πρὸς πάντα τὰ ἐμὰ καὶ ἀνασκευάζῃ αὐτὰ καὶ ἂν καθόλου ὅσα λέγει εἶναι σαφῆ καὶ ἄρτια καὶ σύμφωνα ἀλλήλοις. Λέγει δὲ τὰ ἑξῆς:

α') ὅτι ἡ εἰς Byz. Zeitschr. τοῦ κ. Krumbacher ἐμὴ «ἀκριβὴς παραπομπὴ ἐπιτρέπει εἰς πάντας τοὺς ἐνδιαφερομένους ν' ἀνακαλύψωσιν εὐκόλως τὸ ὄνομα» τοῦ κ. Grégoire· ἀλλ' εἶναι παράδοξον ὅτι ὁ λόγιος ἀναγνοὺς τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας» τὸ φύλλον 19 δὲν ἀνέγνω τὸ 18, ἐν ᾧ καὶ ἀμφοτέρων τῶν λογίων, τοῦ τε κ. Grégoire καὶ τοῦ κ. Gregory, τὰ ὀνόματα ἀναγράφω. Ἢ οἱ ἐπιδείξαντες αὐτῷ τὸ φύλλον 19 ἀπέκρυψαν, et pour cause, τὸ 18;

β') χαρακτηριστικωτάτη εἶναι αὐτοῦ τοῦ κ. Grégoire ἡ ὁμολογία «ἐξέφρασα τὴν κρίσιν μου περὶ τοῦ Σινᾶ [sic] βραχέως καὶ ὀλίγον αἰνιγματωδῶς.., ἀκριβῶς διότι δὲν ἤθελον νὰ προσδώσω εἰς τὰ ἐν Σιναίῳ συμβάντα μεγαλειτέραν σημασίαν παρ' ὅσον ἤξιζον. Ἀφ' ἑτέρου δὲ δὲν ἠδυνάμην νὰ μὴ διαμαρτυρηθῶ καθ' ὁλοκληρίαν ἐναντίον τῆς πρὸς ἡμᾶς [τὸν κ. Gregory καὶ τὸν κ. Grégoire] συμπεριφορᾶς μερικῶν Σιναϊτῶν· ἦτο, μοὶ φαίνεται, καθῆκόν μου νὰ πληροφορήσω τοὺς ἀπανταχοῦ συναδέλφους μου περὶ τῶν δυσκολιῶν, ἃς εὗρον ἐν περιφήμῳ βιβλιοθήκῃ»· ἀλλ' ὁ κ. Grégoire δὲν εἶπέ τι καὶ περὶ τῆς πρὸς αὐτὸν διαγωγῆς τῶν Σιναϊτῶν καὶ τῶν δυσκολιῶν, ἃς αὐτὸς εὗρεν· ἔπειτα δὲ, ἐν ἐπιστολῇ αὐτοῦ, περὶ ἧς κατωτέρω ἔσται ὁ λόγος, ὁ Grégoire ἔγραψέ μοι περὶ τῶν «avanies. injures, voies de fait etc., que j' ai subies au Sinaï» (**«κακώσεων, ὕβρεων. αὐτοῦικιῶν κ.τ.λ.** ἃς ὑπέστην ἐν τῷ Σινᾷ»)·

γ') ὁ κ. Grégoire ἐκτίθεται νῦν τὰς παρενοχλήσεις καὶ δυσκολίας αὐτοῦ καὶ τοῦ κ. Gregory πάλιν βραχέως καὶ ὀλίγον αἰνιγματωδῶς καὶ ἐπιφέρει ὅτι ἐγὼ γράφων «δὲν ἐγνώριζον εἰ μὴ ἐξ ἀκοῆς καὶ τοῦτο μόνον ἐκ τοῦ

ἑνὸς μέρους»· ἀλλ' οὐδαμόθεν ἐγὼ ἐγίνωσκον αὐτὰ, ὃ πρᾶγμα καὶ τεκμηριοῖ τὸ ἀγνὸν πνεῦμα τῶν διατριβῶν καὶ τὴν εὐγενῆ ἰδέαν, ἧς ἐν αὐταῖς ἐστοχαζόμην. Περὶ τῶν ἐν τῇ μονῇ συμβάντων τὸ πρῶτον ἐγὼ ἤκουσα παρ' αὐτοῦ τοῦ κ. Grégoire ἐπισκεψαμένου με τῇ 11 μαΐου (τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ καὶ ἐξετυποῦτο ἐν Φαναρίῳ τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας» τὸ φύλλον 19), πολλαῖς μετὰ τὴν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀποστολὴν τῆς διατριβῆς μου ἡμέραις· ὥστε ἂν τότε ἐγίνωσκόν τι, ἐγίνωσκον αὐτὸ «ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους», εἶναι ἀληθὲς. ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο ἦσαν οὐχὶ οἱ Σιναΐται οὐδ' ἄλλος τις, ἀλλ' αὐτὸς ὁ κ. Gregoire. Ἔτι δὲ καὶ νῦν ἀγνοῶ τὰ συμβάντα κατὰ τὴν τῶν Σιναϊτῶν παράστασιν αὐτῶν ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ, περὶ ἧς τὸ πρῶτον πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἤκουσα παρὰ τοῦ σεβασμιωτάτου μητροπολίτου Νευροκοπίου κ. Θεοδωρήτου.

δ') Ἦτο ἄρα καὶ εἶναι καὶ θὰ εἶναι καθαρωτάτη ἡ ἐμὴ συνείδησις, περὶ ἧς ὁ κ. Grégoire ἐπέχων γράφει ὅτι «δὲν ἦτο ἴσως πολὺ καθαρὰ» διότι, ἐπιφέρει «ὅταν τὸν ἐπεσκέφθην ἐγὼ εἰς Θεσσαλονίκην, δὲν ἔσχε τὸ θάρρος νὰ μοὶ ὁμιλήσῃ περὶ τοῦ ἄρθρου, ὅπερ εἶχε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν γράψῃ κατ' ἐμοῦ»· ἀλλ' ἐπαναλαμβάνω, ἐγὼ γράφων ἐστοχαζόμην οὐχὶ τῶν προσώπων ἀλλ' ἄλλου εὐγενοῦς καὶ ὑψηλοῦ σκοποῦ, διενοούμην δὲ ὅπως μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν καὶ τοῦ φύλλου 19, λαβὼν καὶ αὐτοῦ ἀντίτυπα στείλω ἀμφότερα τὰ φύλλα, τό τε 18 καὶ τὸ 19, πρὸς τὸν κ. Grégoire. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς καὶ τὸ «πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν», διότι ἡ μὲν ἐν τῷ φύλλῳ 19 διατριβή μου ἐγράφη μὲν καὶ ἐστάλη εἰς Κωνσταντινούπολιν τῇ 25 ἀπριλίου, ἐδημοσιεύθη δὲ τῇ 11 μαΐου, τοῦ δὲ κ. Grégoire ἡ ἐπίσκεψις ἐγένετο τῇ 11 μαΐου.

Γ'.

Δι' ἐπιστολῆς (τῆς 17 μαΐου) αὐτοῦ ὁ κ. Grégoire ἠξίωσε παρ' ἐμοῦ rectification ἐπανόρθωσιν τῶν γεγραμμένων ὑπ' ἐμοῦ, ὅστις δὲν ἤκουσα, λέγει, «qu'une cloche et un son» («ἢ ἑνὸς κώδωνος καὶ ἑνὸς ἤχου»).

«Je suppose», ἐπιφέρει, «que vous ne révoquez pas en doute mon temoignage. Et vous ne pensez point pue ce soit un bon moyen de combattre les malheureux prejugés qui existent de Grec à **Δυτικὸς**, que de prendre aveuglement et sans examen parti pour l'un out pour l'autre?» («ὑποτίθεμαι ὅτι δὲν ἀμφισβητεῖτε τὴν ἐμὴν μαρτυρίαν. Καὶ δὲν σκέπτεσθε ὅτι οὗτος εἶναι καλὸς τρόπος πρὸς τὸ καταπολεμεῖν τὰς δυστυχεῖς **προλήψεις, αἵτινες περὶ τοῦ ἕλληνος ὑπάρχουσι παρὰ τῷ δυτικῷ,** παρὰ τὸ τυφλῶς καὶ ἄνευ ἐξετάσεως ὑπὲρ τούτου ἢ ὑπὲρ τοῦ ἄλλου μεροληπτεῖν;»).

Πᾶν περὶ τούτων σχόλιον καταλείπων τοῖς ἀναγνώσταις τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας», ἐν ᾗ καὶ τάδε ἔγραψεν ὁ κ. Grégoire «καμμία πρόληψις οἱουδήποτε εἴδους δὲν ὑπηγόρευσε οὔτ' ἐθόλωσέ ποτε τὰς κρίσεις καὶ ἀντιλήψεις μου περὶ τῶν ἀνατολικῶν πραγμάτων», ὅλην καταχωρίζω ἐνθάδε τὴν πρὸς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ λογίου ἀπόκρισίν μου (23 μαΐου)·

«Κύριε, ἔλαβον χθὲς τὸ τῆς 17)30 μαΐου γράμμα ὑμῶν τὸ παρανοήσεις ἅμα καὶ ὕβρεις περιέχον ὡς μὴ ὤφελεν. Αὐτόθεν δηλον ὅτι ἐγὼ οὔτε ἁρμόδιος εἶμαι νὰ δικάσω τὴν διαφορὰν ὑμῶν καὶ τῶν Σιναϊτῶν οὔτε ἔχω τι χρέος ἵνα ὡς ὑμέτερος δικηγόρος ἀναπτύξω αὐτὴν εἰς τὸ δημόσιον», ὥσπερ, προστίθημι νῦν, οὐδὲ τῶν Σιναϊτῶν δικηγόρος ἐγενόμην.

Δ'.

Οὐδὲν τῶν της ἐν τῇ «Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ» ἀποκρίσεως τοῦ κ. Grégoire παρέλιπον· τελευτῶν δημοσιεύω καὶ τὸ ἑξῆς χαρακτηριστικώτατον χωρίον τῆς ἐπιστολῆς αὐτοῦ: «Ce n'est pas à proprement parler une tare d'être mishellène; mais il se trouve que personnellement j' aurais horreur d'une pareille réputation, par ce que je fais profession d'un philhellénisme irreductible»; «Κυρίως μὲν εἰπεῖν, δὲν τυγχάνει κακία τις τὸ εἶναί τινα μισέλληνα· συμβαίνει δὲ τὸ ἑξῆς, ὅτι προσωπικῶς ἐγὼ θὰ ἔφριττον τοιαύτην τινὰ φήμην, διότι ὁμολογῶ ἀπαραμείωτον φιλελληνισμόν».

Ἡμεῖς οἱ ἕλληνες σφόδρα, ὡς εἰκὸς, χαίρομεν ἐπὶ τῇ ὁμολογίᾳ ταύτῃ λογίου, ὅστις αἰσίαν ποιεῖται νῦν τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἀπαρχὴν, εὐχόμεθα δὲ ὅπως διατελέσῃ θεραπεύων αὐτὸ ἐν τῷ μέλλοντι. Κυρίως δὲ εἰπεῖν, οἱ ἕλληνες παρὰ τῶν ξένων καὶ μάλιστα, ὡς εἰκὸς, τῶν λογίων ἀξιοῦμεν οὐχὶ ὅπως πάντες οὗτοι εἶναι

καὶ φιλέλληνες (ὡς γνωστὸν καὶ τοιαύτην ὑπὸ τῶν ξένων ὠνειδίσθημεν ἀξίωσιν), ἀλλ' ὅπως εἶναι δίκαιοι, δίκαιοι καὶ τρὶς δίκαιοι. Σεβαστὸς φίλος μέγα τὸ κῦρος ἔν τε τῇ πολιτείᾳ καὶ ἐν τοῖς γράμμασι καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς ξένοις κεκτημένος ἔγραψέ μοι πρὸ δύο ἡμερῶν τάδε: «Οἱ φράγκοι ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἔχουσι κεκτημένην τὴν κακὴν ἕξιν νὰ κακολογῶσι τοὺς φιλοξενοῦντας, ὧν δ' ὅμως φιλοτίμως ἐφρόντισαν νὰ καταναλώσωσι πάντα τῆς φιλοξενίας τὰ δῶρα καὶ ὑλικὰ καὶ πνευματικά».

Ε'.

Κατὰ τοιαύτης τῆς ἕξεως τῶν ξένων δικαιούμεθα, νομίζω, πάντες οἱ γνήσιοι ἕλληνες νὰ διαμαρτυρώμεθα: «**Δωρίσῃεν δ' ἕξεστι, δοκῶ, τοῖς Δωριέεσσιν**» εἶπεν ὁ γλυκύτατος βουκολικός*.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ 20 ἰουνίου 1907.

ΠΕΤΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΤΟ ΠΡΩΤΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΠΑ*

Πόθεν πράγματι ἔλαβε τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ τὸ πρωτεῖον τοῦτο, κατεδείχθη ἐν τῇ πραγματείᾳ ἡμῶν «Ἡ πέτρα τοῦ Πέτρου». Τὸ πρωτεῖον τοῦτο ἀνάγει τὴν ἀρχὴν καὶ γένεσιν αὐτοῦ εἰς τὴν Ρώμην, τὴν κοσμοκράτειραν μητρόπολιν, ἔνθα κατὰ μίμησιν τῆς πολιτικῆς ἤρχισε νὰ μορφώνηται καὶ ἓν εἶδος πνευματικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς κοσμοκρατορίας, περικρυπτούσης μὲν ἐπιμελῶς τὴν κοσμικὴν αὐτῆς ἀρχήν, ἐξωραϊζούσης δὲ ἑαυτὴν δι' αἰγλης εὐαγγελικῆς, τουτέστι διὰ τοῦ πρωτείου τοῦ Πέτρου, ὅπερ αὐτὸς ὅθεν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐσύστησεν, ὕστερον δὲ ὁ Πέτρος εἰς τὴν Ρώμην μετέφερεν. Ἀμφότερα, τό τε πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ ἡ τοῦ ἀποστόλου τούτου ἐν Ρώμῃ ἐγκατάστασις καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ αὐτόθι ἐγκαθίδρυσις τῆς παποκρατίας οὐδὲν ἄλλο εἰσὶν ἢ ἐπινοήματα καὶ μυθεύματα ὑστερογενῆ, ἐστερημένα πάσης ἱστορικῆς βάσεως[1]. Τὸ παπικὸν πρωτεῖον ἔχει τὴν καταγωγὴν αὐτοῦ καθαρῶς **κοσμικήν**· εἶναι νέα θεοκρατικὴ κοσμοκρατορία μορφωθεῖσα κατὰ τὸν τύπον τῆς ρωμαϊκῆς κοσμοκρατορίας. Τὰ ἴχνη αὐτῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πρόκεινται φανερὰ καὶ ἀναμφισβήτητα. Ἐν πρώτοις, παρέρχεται εἰς μέσον ἡ ἀνωτέρα ἐκκλησιαστικὴ αὐθεντία τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ρώμης· ἔπειτα ἄρχονται αἱ ἀπόπειραι πρὸς ἀναγωγὴν τῆς αὐθεντίας ταύτης εἰς τὸν ἀπόστολον Πέτρον καὶ διὰ τοῦ Πέτρου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης, ὡς θεμελιωτοῦ ὄθεν καὶ πρώτου αὐτῆς ἐπισκόπου· καὶ κατόπιν παρουσιάζονται αἱ προσπάθειαι πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ λεγομένου πρωτείου καὶ τῆς ἀπολύτου ἡγεμονίας τοῦ Πέτρου ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀποστόλων καὶ ἐφ' ἁπάσης καθόλου τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας διὰ τῶν γνωστῶν εὐαγγελικῶν ῥήσεων. Τὰ τρία ταῦτα σημεῖα τὸ ἓν κατόπιν τοῦ ἄλλου ἀναφανέντα καὶ μετ' ἀλλήλων συνδεθέντα ἀπετέλεσαν τὴν βάσιν, ἐφ' ἧς ἀνιδρύθη ἐπὶ τέλους ὡς ἐπὶ βάσεως ἀκραδάντου τὸ μεγαλοπρεπὲς οἰκοδόμημα τῆς παπικῆς κυριαρχίας[2]. Αἱ πρῶται μαρτυρίαι περὶ μιᾶς ὑπερόχου θέσεως τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας μεταξὺ τῶν λοιπῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν τὴν ὑπεροχὴν αὐτῆς ἀνάγουσιν οὐχὶ εἰς τὸν Πέτρον καὶ

---

* Ἱκανὰ ἐν ἀμφοτέραις μου ταῖς διατριβαῖς, δυστυχῶς, κεῖνται τυπογραφικὰ σφάλματα. Παραλείπων εὐνόητά τινα ἐπανορθῶ τὰ ἑξῆς·

Ἀρ. 18 σελ. 269, πολλῶν αὐτοῦ μόχθων **τῶν** πολλῶν αὐτοῦ μόχθων· παράλαβε] **παράβαλε**· ἀντὶ τάξεων] ἀντὶ **τοῦ** τάξεων. Σελ 270 δεύτερον τὰ ἐξ αὐτῆς τὴν δευτέραν εἰλιγχότα τάξιν, εἶναι δὲ αὕτη] δεύτερον τὰ ἐξ αὐτῆς τὴν δευτέραν εἰλιγχότα τάξιν, **τρίτον τὰ ἐξ αὐτῆς τὴν τρίτην εἰλιγχότα τάξιν,** εἶνε δὲ αὕτη· κατεχώρησεν) **κατεχώρισεν.**

Ἀρ. 19 σελ. 301 αὐτὴ αὐτῶν) αὐτὴ **αὐτῶν**· αὐτῷ προσγενομένην) **αὐτῷ** προσγενμένην. Σελ. 302 ἀναμιμνήσκεται] **ἀναμιμνήσκεται** ἐπεμαρτύρατο αὐτά; Ἀλλὰ καὶ γινώσκοντος ἄλλου] ἐπεμαρτύρατο αὐτά; **Ἐγὼ μὲν ἀγνοῶ** ἀλλὰ καὶ γινώσκοντος ἄλλου. Σελ 300 ἀναφερομένων) **διαφερομένων.** — **Π. Ν. Π.**

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 413—415.

1. Περὶ τούτων βλέπε τὴν ἀξιόλογον μελέτην περὶ τῶν αἰτίων τοῦ σχίσματος μεταξὺ τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ Νεκταρίου Κεφάλα μητροπολίτου Πενταπόλεως ἐν τῷ περιοδικῷ «Ἱερὸς Σύνδεσμος» ἔτ. Β'. ἀριθμ. 55. καὶ ἑξῆς Σ. Μ.

2. Περὶ τῆς βαθμιαίας ἐξελίξεως τοῦ Παπισμοῦ λέγει καὶ ὁ συγγραφεὺς τῶν Παπιστικῶν Ἐλέγχων ἐν τόμ. α οελ. 311 «Οὕπω γὰρ τότε (πρὸ καὶ ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ ἁγίου Εἰρηναίου) ἐσπουδάζετο τοῖς Πάπαις ἡ μονοκρατορία καὶ τὸ μονοπωλεῖον τῶν μυστηρίων καὶ πάσης χριστιανικῆς χάριτος, ἀλλὰ μόνον τὸ εἶναι ἐπικρατεστέραν τὴν γνώμην αὐτῶν». Βλέπε καὶ σελ. 323, η' καὶ τόμ. δ'. σελ 20. 21. Σ. Μ.

τὸ πρωτεῖον αὐτοῦ, οὐδὲ εἰς τὴν ἐν Ρώμῃ παρουσίαν καὶ διαμονὴν αὐτοῦ. Πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Ἐν αὐταῖς οὐδὲ λέξις εὕρηται περὶ τούτων. Οὕτω Ἰγνάτιος ὁ θεοφόρος ὁ περὶ τὸ 107 σωτ. ἔτος θανάτῳ μαρτυρικῷ τελευτήσας, ἐν τῷ ἀσπασμῷ, ὃν προτάσσει τῆς πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολῆς αὐτοῦ, χαρακτηρίζει τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης ὡς «προκαθημένην τῆς ἀγάπης», τὴν πρωτοκαθεδρίαν δὲ αὐτῆς οὔτε εἰς τὸν Πέτρον οὔτε εἰς τὸ πρωτεῖον αὐτοῦ ἀνάγει, ὅπερ ἀπὸ ἐκκλησιαστικῆς ἀπόψεως οὐδαμῶς βέβαια εἶναι ἀδιάφορον.

— Ὡς «προκαθημένην τῆς ἀγάπης» χαρακτηρίζει τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης ὁ Ἰγνάτιος διὰ τὰς πολλὰς αὐτῆς ἀγαθοεργίας πρὸς τὰς ἐγγὺς καὶ μακρὰν εὑρισκομένας ἐνδεεῖς καὶ πολυειδῶς τότε κακουχουμένας χριστιανικὰς Ἐκκλησίας. Τὸ λαμπρότερον σχόλιον εἰς τὴν ἔκφρασιν ταύτην τοῦ ἀποστολικοῦ πατρὸς εὑρηται ἐν τῷ 23 κεφαλαίῳ τοῦ Δ' βιβλίου τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας τοῦ Εὐσεβίου, ἔνθα Διονύσιος ὁ Κορίνθου ὁ κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ Β' αἰῶνος ἀκμάσας, φέρεται γράφων πρὸς τὸν Σωτῆρα, ἐπίσκοπον τότε τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, τάδε «Ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν ἔθος ἐστὶ τοῦτο πάντας μὲν ἀδελφοὺς ποικίλως εὐεργετεῖν, Ἐκκλησίαις τε πολλαῖς ταῖς κατὰ πᾶσαν πόλιν ἐφόδια πέμπειν· ὧδε μὲν τὴν τῶν δεομένων πενίαν ἀναψύχοντας, ἐν μετάλλοις δὲ ἀδελφοῖς ὑπάρχουσιν ἐπιχορηγοῦντας, δι' ὧν πέμπετε ἀρχῆθεν ἐφοδίων, **πατροπαράδοτον ἔθος ῥωμαίων ῥωμαῖοι φυλάττοντες**». Ὁ ἱερὸς Ἰγνάτιος γράφων πρὸς διαφόρους Ἐκκλησίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὁμιλεῖ περὶ ἐπισκόπων, περὶ πρεσβυτέρων, περὶ διακόνων, περὶ τῶν πιστῶν, περὶ ὑποταγῆς καὶ ὑπακοῆς αὐτῶν τῷ οἰκείῳ ἐπισκόπῳ, περὶ ἐκκλησιαστικῆς κυβερνήσεως, περὶ θείας λατρείας καὶ ἄλλων πολλῶν, οὐδὲν δὲ περὶ πρωτείων καὶ προνομίων τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης. Κατὰ τὸν Ἰγνάτιον οἱ ἐπίσκοποι φέρουσι τύπον Χριστοῦ, οἱ πρεσβύτεροι τύπον τῶν ἀποστόλων, οἱ δὲ διάκονοι εἶναι ὑπηρέται τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ. Πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν δὲ τῆς Ρώμης ἐπιστέλλων, ἐπαινεῖ μὲν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην αὐτῆς καὶ τοὺς πιστοὺς παρακλεῖ ὅπως ἐν ταῖς προσευχαῖς αὐτῶν μνημονεύωσι τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀντιοχείας, παρασιωπᾷ δὲ ἐντελῶς καὶ οὐδὲν λέγει περὶ τοῦ ἐπισκόπου αὐτῆς οὐδὲ κἂν προσαγορεύει αὐτόν. Τὰ ὀνόματα τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου ἀναφέρει ὁ Ἰγνάτιος ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ, ἀλλ' ἐπὶ ἄλλης ἐννοίας, οὕτω λέγων· Οὐχ ὡς ὁ Πέτρος καὶ ὁ Παῦλος διατάσσομαι ὑμῖν· ἐκεῖνοι ἀπόστολοι, ἐγὼ δὲ κατάκριτος». Ὅρα καὶ τὴν μακρὰν πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴν τοῦ ἱεροῦ Κλήμεντος ἐπισκόπου Ρώμης ἔνθα οὐδ' ἐλαχίστη πρὸς τὴν Ρώμην καὶ τὴν ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν σχέσις τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ἐπισημαίνεται. Παράβαλε Winer, biblisches Realwoerterbuch ἐν λέξ. Πέτρος. Ἐξηγ. τῶν ἁγ. Γραφ. ἔτ. ε'. σελ. 380 καὶ Μελέτην Νεκταρ. μητροπολ. Πενταπόλ. ἔνθ. ἀνωτ. Σ. Μ.

Ὁ δὲ Εἰρηναῖος ὁ παρατείνας τὸν βίον μέχρι τοῦ 202, ἐν τῷ πολυκρότῳ χωρίῳ τῆς συγγραφῆς αὐτοῦ, Κατὰ αἱρέσεων (III, 3. *n.* 2), ὅπερ προκειμένου λόγου παρὰ λατίνοις περὶ τοῦ παπικοῦ πρωτείου οὐδέποτε παραλείπεται, ὁμιλεῖ περὶ τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας οὕτω, ὥστε δι' ὧν λέγει ἀποδίδεται μὲν εἰς τὴν ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν ὑπέροχος ἀνωτέρα θέσις (*propter potentiorem principalitatem*), δι' οὐδεμιᾶς ὅμως λέξεως ἐπισημαίνεται ὅτι ἡ θέσις αὕτη ἀπορρέει ἐκ τῆς προνομιούχου θέσεως τοῦ ἀποστόλου Πέτρου καὶ τοῦ πρωτείου αὐτοῦ· καίτοι τὰ ὀνόματα τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου ἀμέσως προηγουμένως ἀναφέρει ὁ πατὴρ ἐν τῷ λόγῳ του, ἐσφαλμένως θεωρῶν καὶ αὐτὸς ἀμφοτέρους ὡς ἱδρυτὰς τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας.

— Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος χωρίον τοῦ Εἰρηναίου ἔχει ἐν περιλήψει ὡς ἑξῆς: Τὴν ἀποστολικὴν παράδοσιν παντὶ τῷ κόσμῳ κηρυχθεῖσαν δύναταί τις νὰ εὕρῃ ἐν ἑκάστῃ Ἐκκλησίᾳ, ἐπιθυμῶν νὰ μάθῃ τὴν ἀλήθειαν. Καὶ ἠδυνάμεθα νὰ ἀπαριθμήσωμεν τοὺς ὑπὸ τῶν ἀποστόλων ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις ταχθέντας ἐπισκόπους καὶ τοὺς διαδόχους αὐτῶν μέχρις ἡμῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο θὰ ἦτο ἔργον μακρὸν καὶ οὐχὶ τῆς παρούσης πραγματείας, περιοριζόμεθα εἰς τὴν μεγίστην καὶ ἀρχαιοτάτην καὶ πασίγνωστον καὶ ὑπὸ τῶν ἐνδόξων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου ἐν Ρώμῃ ἱδρυθεῖσαν Ἐκκλησίαν, καὶ ταύτης τὴν ἀποστολικὴν παράδοσιν καὶ τὴν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους κηρυχθεῖσαν πίστιν, διὰ τῶν διαδεξαμένων ἀλλήλους ἐπισκόπων κατερχομένην μέχρις ἡμῶν, προβάλλομεν πρὸς ἔλεγχον τῶν οὕτως ἢ ἄλλως πρὸς ἡμᾶς διαφωνούντων. Διότι εἰς αὐτὴν τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τὴν κραταιοτέραν ἀρχὴν (ἤτοι διὰ τὸ βασιλεύουσαν εἶναι τὴν Ρώμην) ἀναγκάζονται νὰ συνέρχωνται πᾶσαι αἱ Ἐκκλησίαι, ἤτοι οἱ ἀπανταχοῦ πιστοί, ἐν ᾗ πάντοτε ὑπὸ τούτων τῶν ἀπανταχόθεν ὄντων διετηρήθη ἡ ἀποστολικὴ παράδοσις—Σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι τὰς λέξεις τῆς λατινι-

κῆς μεταφράσεως τοῦ Εἰρηναίου propter potentiorem principalitatem, ἃς ὁ Φροσσάμμερ καὶ ἄλλοι ἀναφέρουσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης μεταφράζοντες «διὰ τὴν ὑπέροχον ἀνωτέραν αὐτῆς θέσιν» ἢ «διὰ τὸ μεῖζον πρωτεῖον αὐτῆς» (τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας), ἕτεροι ἀναφέρουσιν εἰς τὴν Ρώμην καὶ ἑρμηνεύουσιν ὡς ἑξῆς «διὰ τὸ ἀρχικώτερον (τῆς πόλεως), διὰ τὸ εἶναι τὴν Ρώμην βασιλεύουσαν καὶ κέντρον τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους». Ἐν τούτοις οὐσιωδῶς οὐδὲν διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων αἱ ἑρμηνεῖαι αὗται, διότι εἰς τὸ αὐτὸ συμπέρασμα καταντῶσιν· καθόσον ἡ ὑπέροχος θέσις τῆς Ἐκκλησίας ταύτης νοεῖται ὡς ἀπαύγασμα τῆς ὑπεροχου θέσεως τῆς βασιλευούσης πόλεως Ρώμης, ὡς κάλλιστα παρατηρεῖ ἀνέσως παρακατιὼν ὁ Φροσσάμμερ. Βλέπε Παπιστ. Ἐλέγχ. τόμ. α'. σελ. 309. 310. ὅπου καὶ τὸ λατινικὸν κείμενον καὶ ἡ πλήρης αὐτοῦ μετάφρασις. Σ. Μ.

Ἡ ὑπέροχος θέσις ἀποδίδεται τῇ ρωμαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ προφανῶς διὰ τὸ εἶναι τὴν Ρώμην πρωτεύουσαν τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους, ἐν ᾗ ὡς τοιαύτῃ εἰκότως συνέρρεον πολλοὶ πανταχόθεν τῆς αὐτοκρατορίας. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ τήρησις τῆς ἁγνῆς ἀποστολικῆς παραδόσεως ἐν τῇ ρωμαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ θεωρεῖται προϊοῦσα οὐχὶ ἐκ τοῦ πρωτείου τοῦ Πέτρου καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ καὶ τοῦ θρυλουμένου ἀναμαρτήτου αὐτῶν, ἀλλ' ὅπερ ἐστὶν ἀξιοσημείωτον, ἐκ τοῦ ὅτι ἐν Ρώμῃ πάντοτε συνήρχοντο πανταχόθεν χριστιανοί, καὶ ἡ ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία ἦν τὸ κέντρον ἐν ᾧ οὗτοι διεσταυροῦντο καὶ ὅπου διηνεκῶς, ὡς εἰκός, ἐλάμβανε χώραν ἀντιπαραβολὴ καὶ βεβαίωσις τῆς γνησίας καὶ ἀληθοῦς ἀποστολικῆς παραδόσεως καὶ διδασκαλίας. Ἐντεῦθεν ἄρα κατὰ τὸν Εἰρηναῖον ἡ τήρησις τῆς ἀποστολικῆς παραδόσεως ἐν τῇ ρωμαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ οὐχὶ ἀπὸ τοῦ μυθολογουμένου Βικαριάτου καὶ τοῦ ἀλανθάστου τῶν λεγομένων διαδόχων τοῦ Πέτρου.

— Οἱ ἀπανταχόθεν εἰς Ρώμην συρρέοντες χριστιανοὶ ἐγίνωσκον βεβαίως τὰς ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν Ἐκκλησίᾳ τηρουμένας ἀποστολικὰς παραδόσεις. Ἐπειδὴ δὲ ἐρχόμενοι ἐν Ρώμῃ ἐκοινώνουν μετὰ τῶν χριστιανῶν τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, τοῦτο ἦν τεκμήριον ἀναντίρρητον ὅτι οἱ χριστιανοὶ οὗτοι εὕρισκον τηρουμένας ἐν Ρώμῃ τὰς ἀποστολικὰς παραδόσεις ὅσαι ἐτηροῦντο καὶ ἐν ταῖς ἀποστολικαῖς αὐτῶν Ἐκκλησίαις, καὶ διὰ τοῦτο ἐκοινώνουν μετ' αὐτῆς. Ἡ μετὰ τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἄρα κοινωνία αὐτῶν ἐμαρτύρει καὶ ἐβεβαίου, κατὰ τὸν Εἰρηναῖον, τὴν ἀλήθειαν ὅτι ἡ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ρώμης διατηρουμένη παράδοσις οὐδόλως διέφερε τῆς ἀποστολικῆς παραδόσεως τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν καὶ ὅτι ἦτο αὐτὴ ἐκείνη ἣν οἱ μακάριοι ἀπόστολοι ἐκήρυξαν εἰς πάντα τὰ ἔθνη. Διότι ἐὰν μὴ εἶχεν οὕτω τὸ πρᾶγμα, ἐὰν ἡ πίστις ἦν ἔφερον οἱ ἔξωθεν ἐρχόμενοι χριστιανοὶ δὲν ἐταυτίζετο πρὸς τὴν πίστιν τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, οὐδέποτε βεβαίως οὗτοι θὰ συνεκοινώνουν μετ' αὐτῆς. Οἱ ζητοῦντες ἄρα τὴν μίαν γνησίαν ἀποστολικὴν παράδοσιν δύνανται νὰ ἔχωσιν αὐτὴν πρόχειρον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ρώμης, χωρὶς νὰ λάβωσι τὸν κόπον νὰ περιέλθωσι τὰς ἀνὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην τεθεμελιωμένας ἀποστολικὰς Ἐκκλησίας. Οὕτω μόνον νοούμενον καὶ διερμηνευόμενον τὸ προκείμενον χωρίον τοῦ ἁγίου Εἰρηναίου, λέγει ὁ συγγραφεὺς τῶν Παπιστικῶν Ἐλέγχων (σελ. 337), ἐνέχει ἔννοιαν ἀποδεικτικὴν ἰσχυρὰν καὶ λογικήν· εἰ δὲ μὴ οὔτε δεινότητα καὶ πίστωσιν ἔχει πρὸς τοὺς ἔξω τῆς Ἐκκλησίας αἱρετικοὺς ὅτι μία καὶ οὐ ποικίλη ἡ ἀποστολικὴ παράδοσις, οὔτε νοεῖται τί σημαίνει πλέον τὸ «διετηρήθη ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ρώμης ἡ παράδοσις τῶν ἀποστόλων **ὑπὸ τῶν ἀπανταχόθεν συντρεχόντων πιστῶν**», ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ παράδοσις αὕτη οἰκοθεν καὶ ἐκ τοῦ θρόνου τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἐπήγαζεν.

Ὅτι **μία** ἡ ἀποστολικὴ παράδοσις τῆς οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας καὶ ὅτι ἡ παράδοσις αὕτη δὲν εἶναι ἀπόρροια τῆς προνομιούχου θέσεως καὶ τοῦ ἀλανθάστου τῶν λεγομένων διαδόχων τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, ἀλλ' ἀπεθησαυρίσθη καὶ εὑρηται καὶ ζῇ καὶ ὑπάρχει ἐν ταῖς πανταχοῦ ὑπὸ τῶν ἁγίων ἀποστόλων θεμελιωθείσαις Ἐκκλησίαις διδάσκει σαφῶς καὶ ὁ Τερτυλλιανός, κατασκευάζων τὸ ἐπιχείρημά του ὡς ἑξῆς· «Ὅ,τι οἱ ἀπόστολοι ἐκήρυξαν εἶναι αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὁ Κύριος ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτούς. Τοῦτο δὲ ὀφείλομεν νὰ ζητήσωμεν καὶ εὕρωμεν οὐχὶ ἀλλαχοῦ, ἀλλ' εἰς τὰς Ἐκκλησίας τὰς ὁποίας αὐτοὶ οἱ ἀπόστολοι ἐσύστησαν, αὐτοὶ αὐτὰς πρῶτον μὲν αὐτοῖς χείλεσι διδάξαντες, ἔπειτα δὲ καὶ δι' ἐπιστολῶν. Ἐὰν λοιπὸν τοῦτο οὕτως ἔχῃ, βέβαιον ὑπάρχει ὅτι πᾶσα διδασκαλία συμφωνοῦσα κατὰ πάντα πρὸς τὴν διδασκαλίαν **τῶν ἀποστολικῶν Ἐκκλησιῶν**, ὡς μητρῶν τινων καὶ ἀρχετύπων πίστεως οὐσῶν, εἶναι ἀληθής . . . . . καί μοι περιέλθε τὰς ἀποστολικὰς Ἐκκλησίας, ἐν αἷς εἰσέτι αὐταὶ αἱ καθέδραι τῶν ἀποστόλων ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐκείνοις τόποις προϊδρυμέναι τυγχάνουσι, πλησίον τῶν ὁποίων αἱ γνήσιαι αὐτῶν ἐπιστολαὶ γεγονυῖα τῇ

φωνῇ ἀναγινώσκονται, οἱονεὶ αὐταὶ λαλοῦσαι καὶ φέρουσαι τὸ πρόσωπον ἑκάστου. Εὑρίσκεσαι πλησίον τῆς Ἀχαΐας; ἔχεις τὴν Κόρινθον δὲν ἀπέχεις μακρὰν τῆς Μακεδονίας; ἔχεις τοὺς Φιλίππους, ἔχεις τὴν Θεσσαλονίκην. Ἐὰν δὲ δύνασαι νὰ μεταβῇς εἰς τὴν Ἀσίαν, ἔχεις τὴν Ἔφεσον· ἐὰν δὲ γειτνιάζῃς πρὸς τὴν Ἰταλίαν, ἔχεις τὴν Ρώμην, ὅθεν καὶ ἡμεῖς πρόχειρον ποριζόμεθα καὶ ἔχομεν τὸ κῦρος» (De proscript haeret. cap. 21 καὶ 36.).

«Αἱ δύο αὗται παράλληλοι περικοπαὶ ἀρχαιοτάτων καὶ περιβλέπτων ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων, ἡ τοῦ Εἰρηναίου καὶ ἡ τοῦ Τερτυλλιανοῦ, δεικνύουσιν ἀναμφηρίστως, λέγει ὁ γράφων τοὺς Παπιστικοὺς Ἐλέγχους (τόμ. α' σελ. 318) ὅτι εἰς ἐπικύρωσιν καὶ βεβαίωσιν παραδόσεων καὶ δογμάτων ἴσχυον οὐχὶ οἱ Πάπαι, ὡς διάδοχοι δῆθεν τοῦ Πέτρου, οὐδὲ ἡ Ἐκκλησία μόνη τῆς Ρώμης (ὅπως ὕστερον παρέστη εἰς μέσον ἀξιοῦσα αὕτη), ἀλλ' ἡ ἁπασῶν τῶν ἀποστολικῶν Ἐκκλησιῶν μετὰ παραλληλίας σύμπνοιά τε καὶ συμφωνία, καὶ οὐδαμῶς ὁ Πάπας . . . . Ἀλλὰ καὶ ἂν δῶμεν, παρὰ τοὺς γραμματικοὺς καὶ λογικοὺς κανόνας ὅτι τὸ necesse est omnem corvenire ecclesiam σημαίνει, ὡς ἀξιοῦσιν οἱ παπισταί, «πρὸς αὐτὴν τὴν Ἐκκλησίαν (τῆς Ρώμης) δέον νὰ συμφωνῇ πᾶσα Ἐκκλησία», εἶναι δίκαιον νὰ σημειώσωμεν ὅτι ταῦτα λέγει ὁ Εἰρηναῖος περὶ τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἑσπερίας, ὡς ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ εὑρισκόμενος καὶ πρὸς τοὺς αἱρετικοὺς ταύτης ἀποτεινόμενος. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ὁ Εἰρηναῖος ἐννοεῖ ὅτι πᾶσαι αἱ Ἐκκλησίαι μηδ' αὐτῶν τῶν ἀποστολικῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς ἐξαιρουμένων ὀφείλουσι συνᾴδειν τῇ διδασκαλίᾳ τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, πῶς δὲν ἰσχύονται νὰ προβάλλωσιν εἰς ἡμᾶς, τοὺς μέχρι κεραίας συμφωνοῦντας πρὸς τὴν ἀρχαίαν ἐκείνην ὀρθόδοξον ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν, τὴν σημερινὴν παπικὴν Ἐκκλησίαν, τὴν οὐδὲν σεμνόν, οὐδὲν ἀρχαῖον, οὐδὲν ἀποστολικὸν διατηρήσασαν πλὴν τῆς πόλεως Ρώμης καὶ τῶν φορτικῶν ἐκείνων Δοῦλος τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ καὶ εἴ τινα ἑτέραν σεμνολογίαν διὰ τῶν ἔργων διαψευδομένην;» (Παπιστ. Ἐλεγχ. τόμ. α' σελ. 312. 130—136. καὶ τόμ. β'. σελ. 23 καὶ ἑξῆς.). Τὰ αὐτὰ περίπου παρατηρεῖ συντόμως καὶ ἡ ἐγκύκλιος τῆς μιᾶς, ἁγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ ὀρθοδόξους ἐν σελίδι 24 καὶ 25. Σ. Μ.

Ὅπως δὲ ὁ Εἰρηναῖος περὶ τῆς Ρώμης λέγει ὅτι εἰς αὐτὴν διὰ τὸ εἶναι βασιλεύουσαν συνήρχοντο οἱ ἀπανταχοῦ χριστιανοί, οὕτω μετὰ δύο αἰῶνας ἐκφράζεται καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς περὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῆς νέας πρωτευούσης τῆς αὐτοκρατορίας, ἀποκαλῶν αὐτὴν ὀφθαλμὸν τῆς οἰκουμένης, ἐν ᾗ πᾶν ὅ,τι ὡραῖον καὶ ἐξαίρετον πανταχόθεν συνέρρεε, καὶ ἐξ ἧς ὡς ἀπὸ κέντρου τῆς πίστεως τὰ πάντα ἀπέρρεον.

— «Εἰ γὰρ τὸ πόλιν τῆς οἰκουμένης ὀφθαλμόν, γῆς καὶ θαλάσσης ὅ,τι κράτιστον, ἑώας τε καὶ ἑσπερίου λήξεως οἷον σύνδεσμον, εἰς ἣν τὰ πανταχόθεν ἄκρα συντρέχει καὶ ὅθεν ἄρχεται ὡς ἀπὸ ἐμπορίου κοινοῦ τῆς πίστεως . . .» Γρηγ. τοῦ Θεολόγ. λόγ. μβ' συνταχτήριος σελ. 469—470. κεφ. ι'. ἔκδ. Migne. Ὁ αὐτὸς περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Καισαρείας, ἥτις ἐτιμᾶτο ὡς κέντρον τοῦ χριστιανισμοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ, γράφει ἐν ἐπιστολῇ κβ' «Ἡ μήτηρ σχεδὸν ἁπασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν ἣν τε ἀπ' ἀρχῆς καὶ νῦν ἐστι καὶ νομίζεται, καὶ πρὸς ἣν τὸ κοινὸν βλέπει, ὡς κέντρῳ κύκλος περιγραφόμενος». Ὁμοίως ἐκφράζεται περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀντιοχείας ὁ Μέγας Βασίλειος ἐν ἐπιστολῇ μή', πρὸς τὸν Μέγαν Ἀθανάσιον, γράφων ὅτι ἦν «ἁπασῶντῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην Ἐκκλησιῶν καιριωτάτη». Ἡ δὲ Β' οἰκουμενικὴ Σύνοδος (τῷ 381) ἐπιστέλλουσα πρὸς τὴν Σύνοδον τῶν Δυτικῶν «τοῖς κυρίοις τιμιωτάτοις καὶ εὐλαβεστάτοις ἀδελφοῖς καὶ συλλειτουργοῖς Δαμάσῳ (τῷ τότε Πάπα Ρώμης), Ἀμβροσίῳ, Βριττωνι» καὶ ἄλλοις, χαρακτηρίζει αὐτὴν ὡς πρεσβυτάτην καὶ ὄντως ἀποστολικήν· «Τῆς δὲ πρεσβυτάτης καὶ ὄντως ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας, ἐν ᾗ πρώτῃ τὸ τίμιον τῶν χριστιανῶν ἐχρημάτισεν ὄνομα κτλ.» Ὥστε καὶ αὐταὶ αἱ λέξεις τοῦ ἁγίου Εἰρηναίου δι' ὧν χαρακτηρίζεται ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρώμης «ὡς μεγίστη καὶ ἀρχαιοτάτη καὶ πασίγωστος καὶ ὑπὸ τῶν ἐνδόξων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου ἱδρυθεῖσα», οὐδεμίαν, ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης, ἐξαιρετικὴν καὶ μοναδικὴν σημασίαν ἐνέχουσι· διότι παρεμφερεῖς ἐκφράσεις ἁπαντῶσι καὶ περὶ ἄλλων μεγάλων Ἐκκλησιῶν οἷαι αἱ μνημονευθεῖσαι. Σ. Μ.

ΠΕΤΡΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΟΣ ΕΡΓΟΝ*

Ὁ μὲν γὰρ παλαιὸς νόμος «οὐκ ὀμνῇ, φησίν, ἐπὶ ματαίῳ τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ μου», κατὰ δέ γε τοῦ ψευδορκοῦντος «εἰσελεύσεται, φησί, τὸ δρέπανον εἰς τὸν οἶκον τοῦ κλέπτου καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ ὀμνύοντος τῷ ὀνόματί μου ἐπὶ ψευδῇ, καὶ καταλύσει ἐν μέσῳ καὶ συντελέσει αὐτὸ καὶ τὰ ξύλα αὐτοῦ καὶ τοὺς λί-

* Συνέχεια ἀπὸ σελ. 236—237.

θους αὐτοῦ[12] ὁ δέ γε καινὸς καὶ τὴν ῥίζαν αὐτὴν τῆς ψευδορκίας ἐκτέμνων, [αὐτόθεν] τὸν ὅρκον ἀπώμοτον τίθεται, τῷ ναὶ καὶ τῷ οὐ ἀρκεῖσθαι ὑποτιθέμενος, ὅρκου γὰρ οὐκ ἔσται χρεία τοῖς ἐν ὑπολήψει σεμνότητος τῆς ἀληθείας μόνης φροντίζουσι καὶ σύνοικον τιθεμένοις τὴν ἀρετήν· οὔκουν ὅρκοις χρεῶν τὰς πίστεις κρατύνειν τῶν πράξεων, ἀπείρκται γάρ· ἀλλὰ προηγουμένως μὲν ἔσται ἡμῖν ἡ ζωὴ τὸ εὐκλεὲς καὶ ἀμώμητον ἔχουσα· εἶθ' οὕτως καὶ ὁ λόγος εὐθὺς καὶ ψεύδους παντὸς καὶ δόλου ἐλεύθερος, καὶ ἀργήτει πάντως καθάπερ ἔγωμαι καὶ ἡ τοῦ διόμνυσθαι χρεία, τὸ γὰρ πλέον, φησὶν ὁ ἱερὸς λόγος τοῦ ναὶ καὶ τοῦ οὔ, ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν πρὸς τοὺς ἐξ ἀναγκαίας ἐπαγωγῆς εἰς ὁρκωμοσίαν συνωθουμένους· ὅσοι δὲ οὔτ' ἐκ δικαστικῆς ἀποφάσεως οὔτ' ἐξ ἀναγκαστικῆς ἐπιθέσεως πρὸς τὸν ὅρκον ἴενται, ἀλλ' ἐκ μόνης τῆς ἐν ταῖς διαλέξεσι συνηθείας κυθαίρετοι πρὸς αὐτὸν ὀλισθαίνουσι τίνος συγγνώμην εὑρήσουσι, σὺν τῷ παλαῷ καὶ τὸν καινὸν ἐνυβρίζοντες νόμον καὶ εἰς αὐτὸν παροινοῦντες τὸν τὴν ἐντολὴν θέμενον καὶ τοῦ νόμου τυγχάνοντα κύριον, τὸ δὲ δεινότερον ὅτι καὶ ταῦτα ποιοῦντες οὐκ ἐξαμαρτάνειν οἴονται· διὰ τοῦτο γὰρ χαλεπὸν τὸ ἁμάρτημα ὅτι οὐδὲ ἁμάρτημα εἶναι δοκεῖ τοῖς πολλοῖς· διὰ τοῦτο ἀνίατον τὸ τραῦμα ὄν, ‖ οὐδὲ ἀλγοῦ[σιν ἐπὶ τούτῳ] οἱ οὕτω προσπταίοντες, ἀλλ' ὥσπερ διαλέγεσθαι ἁπλῶς [οὐδέν] αὐτοῖς ἔγκλημα, οὕτως οὐδὲ τοῦτο ἔγκλημα εἶναι δοκεῖ, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς ἀναισθησίας τὸ δεινὸν τοῦτο τοῖς πολλοῖς ἐξ ἀλόγου συνηθείας τολμᾶται, οἱ δὲ τοσοῦτον ἀδιαφοροῦντες ὡς εὐλαβείᾳ τῆς τοῦ θείου ὀνόματος μνήμην τῇ κτίσει τὸ ὑπὲρ τὴν κτίσιν ἄξιωμα ἐμπαρέχειν, καὶ ὅρκον τὰ ὁμόδουλα τῶν κτισμάτων ποιεῖσθαι, ἥλιον, ἄνθρωπον, γῆν καὶ τὰ ἐκ ταύτης φυόμενα· ἔτι δὲ καὶ κατὰ τριχὸς ὀμνύντες ἐκ συνηθείας καί τινες τὰς χεῖρας ἀλλήλοις παρέχοντες, ἴστωσαν ὡς ἰουδαϊκὴν ἀπερισκέπτως παράνοιαν ὀλισθαίνουσι καὶ λογισμὸν ἑλληνόφρονα, τῇ γὰρ αὐτῇ καὶ τοὺς ἐξ Ἰσραὴλ νόσῳ περιπεπτωκότας καταλαμβάνομεν, μεγαλαυχοῦντας μὲν ἐπὶ τῷ ἐν Ἱεροσολύμοις ναῷ, αὐτὸν δὲ τοῦτον σὺν τῷ οὐρανῷ καὶ τῇ γῇ ὅρκον ἀπαράβατον ποιουμένους τὸν μὲν ὡς πόλιν Θεοῦ, τὸν δὲ ὡς θρόνον αὐτοῦ, τὴν δὲ ὡς [τῶν ποδῶν] ὑποπόδιον· ἀνθρωποειδὲς γὰρ εἶναι τὸ θεῖον καὶ συνθέσει μελῶν ἁρμοζόμενον ᾠοντο πρὸς ἔννοιας οὐκ ἀσφαλεῖς ἐκφερόμενοι· καὶ ἀγνοοῦντες ὡς οὐκ ἐν ποσῷ τὸ θεῖον, ἀλλ' ὥσπ[ερ ἐστὶν ἀπο]τάτω φαντασίας πάσης σωματικῆς, οὕτω καὶ τόπου καὶ τοῦ πεποσῶσθαι δοκεῖν· οὓς ἐντρ[έπει ὁ Κύριος] τὰς μὲν αὐτῶν ἐπισφαλεῖς καταλέγων ἐννοίας, τὸν δὲ ὅρκον ἀποφάσκων[13] εἰς τὸ παντελές, οὕτωσὶ λέγων· «ἐρρήθη τοῖς ἀρχαίοις οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου· ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὀμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ, μήτε ἐν τῇ γῇ ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν ποδῶν αὐτοῦ, μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως· μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὀμόσῃς ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι· ἔσται δὲ ὑμῖν τὸ ναὶ ναὶ καὶ τὸ οὒ οὔ[14].

(Ἕπεται συνέχεια)

12. Ζαχ. Ε' 4.

· ἀμφότερα συγχρ. γεγραμμ.

13. ὁ κωδ. καταλέγειν—ἀποφάσκειν.

14. Ματθ. Ε', 33 – 37.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν Δικαστήριον

(Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὖξ. ἀριθ. 34 καὶ ἡμερομ. 14 Ἰουνίου 1907 ἐρήμην ἀποφάσεως διαζεύξεως)

Διὰ ταῦτα

Ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπ. 207 τῶν πατριαρχικῶν Διακονημ. Ὁδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 2377 καὶ χρονολ. 3 Ἀπριλίου 1907 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν Εὐφροσύνης Σ. Ζωγράφου, τὸ γένος Γ. Δημητριάδου, κατὰ Σπυρίδωνος Ζωγράφου ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην κατὰ τὸ θέμα τῆς ἐννεατοῦς ἄνευ προνοίας ἐγκαταλείψεως,

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον διαλυτέον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου,

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ

Ἐπιτιθησι τῷ ἐναγομένῳ ὡς ἡττηθέντι ἐν τῇ δίκῃ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια τριακόσια πεντήκοντα (ἀρ. 350) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ὁ προεδρεύων 1

† Ὁ Μ. πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

Ὁ Α'. γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.

ΑΡΙΘ. 29

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 20 ΙΟΥΛΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διωγμὸς ὀρθοδόξων — Ἐπίκαιρα γράμματα — Εὔγλωττοι ἐνδείξεις — Ἡ διαρρύθμισις τῶν ἐν Ρωσσίᾳ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Περὶ τῆς ἀρχαίας Βυζαντινῆς μουσικῆς σημειογραφίας — Τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ Πάπα — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Ἐξακολουθεῖ ἀνενδότως ἐπιδιωκομένη ὑπὸ τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ ἡ παντελὴς ἐξόντωσις τῶν αὐτόθι ἑλληνικῶν Ὀρθοδόξων Κοινοτήτων διὰ τῆς ἀπογυμνώσεως αὐτῶν ἀπὸ πάσης κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας. Ὡσεὶ μὴ ἤρκουν δὲ αἱ βίαιαι ἁρπαγαὶ καὶ δηώσεις αἱ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου διαδραματιζόμεναι, ἐπέρχονται νῦν καὶ αἱ ἔμμεσοι τοιαῦται, αἱ ὑπὸ τὸ πρόσχημα δικαστικῶν ἀποφάσεων ἢ κυβερνητικῶν ἐπιτροπῶν διενεργούμεναι.

Ἐν Βάρνῃ, ἔνθα τὸ πρῶτον κατήρξαντο τῶν κατὰ τοῦ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ ὀργίων οἱ Βούλγαροι, ἡ ἑλληνικὴ Κοινότης ἐκέκτητο ἀνέκαθεν τὴν Μονὴν τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, εἰς ἀπόστασιν μιᾶς καὶ ἡμισείας περίπου ὥρας ἀπὸ τῆς πόλεως κειμένην, τῆς ὁποίας τὰ ἐν τῇ πόλει κείμενα προσοδοφόρα κτήματα ἀποτελοῦσι πόρον χρησιμεύοντα πρὸς συντήρησιν τῶν σχολῶν καὶ τῶν λοιπῶν κοινοτικῶν ἱδρυμάτων. Πρὸ τετραετίας ὅμως, Βούλγαροι τινές, τῇ συμπράξει τῶν κυβερνητικῶν ἀρχῶν, ἐπεχείρισαν νὰ στερεισθῶσι τὴν Μονήν, ἀποτυχόντες δὲ ἤγειραν δικαστικὴν ἀγωγήν, διεκδικοῦντες τὴν κυριότητα αὐτῆς. Ἡ δίκη διήρκεσεν ἐπὶ τετραετίαν, πρὸ μικροῦ δὲ ἐξεδόθη ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις, τοιαύτη, ὁποίαν ἦτο ἐπόμενον νὰ προσδοκᾶ τις παρὰ βουλγαρικῶν δικαστηρίων ἀπέναντι Ἑλλήνων. Οὐ μόνον ἡ Μονὴ ἐπιδικάζεται τοῖς Βουλγάροις, ἀπογυμνουμένης οὕτω τῆς Κοινότητος ἰδιοκτησίας ἣν κατεῖχεν ἀπὸ ἑκατονταετηρίδων, ἀλλὰ καταδικάζεται αὕτη καὶ εἰς ἀπότισιν τῶν ἀπὸ τετραετίας προσόδων, συμποσουμένων εἰς τριάκοντα τρεῖς χιλιάδας φράγκων· εἰδοποιήθη δὲ ἡ Κοινότης ὅτι ἂν μέχρι τῆς (ληξάσης ἤδη) 13 Ἰουλίου δὲν ἀποτίσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο, θὰ δημευθῶσι καὶ θὰ ἐκποιηθῶσι, διὰ πλειστηριασμοῦ, τὰ προσοδοφόρα

κτήματά της. Καὶ οὕτω συμπληροῦται ἡ ἐξόντωσις τῆς Ὀρθοδόξου ἑλληνικῆς Κοινότητος Βάρνης.

Καθ' ὃν χρόνον τὰ βουλγαρικὰ δικαστήρια συντελοῦσιν εἰς τὸ πατριωτικὸν ἔργον τοῦ νοσφισμοῦ πάσης κοινοτικῆς ἑλληνικῆς ἐν Βουλγαρίᾳ ἰδιοκτησίας, τὰ ὄργανα τῶν Κομιτάτων δὲν μένουσι μὲ ἐσταυρωμένας τὰς χεῖρας, ἀλλ' ἐξακολουθοῦσιν ἐργαζόμενα. Οὕτως, ἐν τῇ αὐτῇ πόλει Βάρνης, περὶ τὰ τέλη Ἰουνίου, ὁμὰς ταραξιῶν ἐπιτεθεῖσα, νύκτωρ, κατὰ τοῦ παρθεναγωγείου τοῦ ἀνεγερθέντος, **πολλὰ ἔτη μετὰ τὴν ἀνακήρυξιν τοῦ βουλγαρικοῦ σχίσματος,** ἐκ κληροδοτήματος τοῦ ἀειμνήστου Β. Σουλίνη, ὑπηκόου Ἕλληνος ἐκ Βόλου, ἔθραυσε τὰς θύρας καὶ κατέλαβε τὴν σχολήν, ἔνθα παραμένει ἀνενόχλητος ἄχρι τῆς ὥρας, τῶν βουλγαρικῶν διοικητικῶν καὶ ἀστυνομικῶν ἀρχῶν θεωμένων, μακρόθεν, ἀπαθῶς τὰ γενόμενα.

Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ὅλης εἰκόνος, ἡ κυβερνητικὴ Ἐπιτροπή, ἡ συσταθεῖσα ὑπὸ τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀπόδοσιν τῶν ἁρπαγέντων ἑλληνικῶν ναῶν, σχολῶν καὶ λοιπῶν κοινοτικῶν ἱδρυμάτων, ἀπεφήνατο, κατὰ τὰς ἐκ Βάρνης πληροφορίας, ὅτι τὸ ἁρπαγὲν κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούλιον ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἑλληνικὸν Νοσοκομεῖον τοῦ Παρασκευᾶ Νικολάου, ἱδρυθὲν δυνάμει κληροδοτήματος τοῦ ἀειμνήστου ἕλληνος φιλανθρώπου, ἀνήκει, συνῳδὰ τῇ διαθήκῃ ! ! ! ! τοῖς Βουλγάροις.

Καθὰ βλέπουσι λοιπὸν οἱ ἀναγνῶσται, βουλγαρικὰ δικαστήρια, βουλγαρικαὶ κυβερνητικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ Βούλγαροι πατριῶται, τῇ συμπράξει καὶ αὐτῶν τῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν (καθὰ μαρτυρεῖ ἡ κατωτέρω δημοσιευομένη ἐπιστολὴ τοῦ μητροπολίτου Μεσημβρίας ἡ ἐξαγγέλλουσα τὸν σφετερισμὸν τῶν βιβλίων τῆς μητροπόλεώς του) συναγωνίζονται ἐν τῇ πονηρᾷ ἀμίλλῃ τοῦ νοσφισμοῦ πάσης ἑλληνικῆς κοινοτικῆς περιουσίας.

Καὶ κατόπιν πάντων τούτων, οἱ Βούλγαροι προσποιοῦνται ὅτι ἐπαποροῦσι διατί οἱ Ἕλληνες, καταλιμπάνοντες τὰ πάντα, φεύγουσι προτροπάδην ἐκ τῆς πεπολιτισμένης βουλγαρικῆς Ἡγεμονίας.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Στρωμνίτσης

Παναγιώτατε,

Καὶ αὖθις φόνους καὶ αἵματα κατὰ τῶν φιλησύχων ὀρθοδόξων τέκνων τῆς ταπεινῆς μου παροικίας, ὀφειλόμενα εἰς τοὺς χαρακτηριζομένους διὰ τῆς περὶ τὰ τοιαῦτα ἀπληστίας καὶ ἐπιτηδειότητος γνησίους ἀπογόνους τοῦ Κρούμου, ἀνήγγειλέ μοι δυστυχῶς ἡ τελευταία ἐκ Στρωμνίτζης ἐπιστολὴ τοῦ ἀρχιερατικοῦ μου ἐπιτρόπου. Ταύτην συνημμένως ὑποβάλλων τῇ Ὑ. Θ. Π. διατελῶ κτλ.

Ἐν Φαναρίῳ, τῇ 10 Ἰουλίου 1907.

† Ὁ Στρωμνίτζης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Σεβασμιώτατε,

Ἐκ καθήκοντος λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω τῇ Ὑμ. Σεβ. ὅτι, μεθ' ὅλα τὰ λαμβανόμενα σύντονα μέτρα ὑπὸ τῶν κυβερνητικῶν ἀρχῶν κατὰ τῶν ἐσχάτως ἀναφανεισῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Στρωμνίτσης βουλγαρικῶν λησταρτικῶν συμμοριῶν, λυμαινομένων ἀπὸ ἡμερῶν τὴν χώραν, τὰ κακοποιὰ ταῦτα στοιχεῖα ἐξακολουθοῦσιν ἀνενοχλήτως ταράσσοντα τὴν εἰρήνην διὰ στυγερῶν ἐγκλημάτων καὶ ἐξαναγκάζοντα τοὺς ἡμετέρους ὀρθοδόξους ἐν τοῖς περιχώροις, διὰ δολοφονιῶν καὶ ἁπαγωγῶν, νὰ γίνωσι σχισματικοί.—

Ἐν τῷ χωρίῳ Ἐλεούσης, 1 1)2 ὥραν ἀπέχοντι τῆς Στρωμνίτσης, τῇ νυκτὶ τῆς 16 Ἰουνίου, βουλγαρικὴ συμμορία, συλλαβοῦσα ἀπήγαγεν εἰς ἄγνωστον κρησφύγετον τοὺς δύο ἀδελφοὺς Γεώργιον καὶ Χαραλάμπη (ἐτῶν 25 καὶ 20) Ἀθανασίου καὶ τὸν Ἰωάννην Εὐθυμίου (ἐτῶν 16) διακρινομένους ἐπὶ σταθερότητι χαρακτῆρος καὶ φιλογενείᾳ, ἡ τύχη τῶν ὁποίων εἶναι ἄγνωστος μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης.—

Ἐν τῷ χωρίῳ Γαβρόβῳ, 2 1)2 ὥρας ἀπέχοντι τῆς Στρωμνίτσης, τῇ 23 Ἰουνίου, ἡμέρᾳ σαββάτῳ, ὥρᾳ 12 1)2 τουρκιστί, βουλγαρικὴ συμμορία, ἐκ 40 ἀνδρῶν ἀποτελουμένη, ἐφόνευσε διὰ μαχαιρῶν πρὸ τῆς οἰκίας του τὸν Μιχτάρην τοῦ χωρίου, ὀνόματι Ἴτσον, ἄνδρα σεβάσμιον, πατριώτην ἔνθερμον καὶ ἀτρόμητον τοῦ τόπου παράγοντα, καὶ τὸν μεγάλον αὐτοῦ υἱὸν Ἀντώνιον ἐτῶν 25, ἔγγαμον, νέον ἐνθουσιώδη καὶ διὰ πολλῶν προτερημάτων κεκοσμημένον. Τὸν μικρότερον δὲ υἱὸν τοῦ φονευθέντος Ἴτσου ὀνόματι Μποζῖνον, ἐτῶν 15 καὶ ἕτερον νέον Νικόλαον Μυλωνᾶ, δέσαντες ἀπήγαγον εἰς τὰ ὄρη καὶ τῶν ὁποίων ἡ τύχη ἀγνοεῖται.

Εἰς τὰς φωνὰς τῶν ἄνω θυμάτων καὶ ἐθνομαρτύρων, ἔσπευσαν οἱ πρὸ ἡμισείας ὥρας ἀφικόμενοι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ὁμογενοῦς Τάσου καθήμενοι ἡμέτεροι ἐν Στρωμνίτσῃ διδάσκαλοι Ὑφ. Μούλκας, Χαρ. Καραμανώλης, Ἰω. Τουρτούρης, καὶ ὁ τοῦ χωρίου τοιοῦτος, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τὴν ἐπιοῦσαν Κυριακὴν νὰ τελέσωσι τὰς ἐξετάσεις τοῦ σχολείου Γαβρόβου· ἀλλ' εὑρέθησαν πρὸ σπαραξικαρδίου θεάματος καὶ ἀντιμέτωποι τῶν κακούργων, τῶν πλείστων μετημφιεσμένων, οἵτινες ἐπυροβόλησαν κατὰ τῶν διδασκάλων ἀνεπιτυχῶς, εὐτυχῶς.

Οἱ ἀνταλαγέντες πυροβολισμοὶ ἠνάγκασαν τοὺς ἐν Κολεσίνῃ ὀλίγους στρατιώτας νὰ σπεύσωσιν ἐπὶ τόπου καὶ οὕτως ἐματαιώθη ὁ καταχθόνιος σκοπὸς τῶν κακούργων, ὅστις ἀπέβλεπεν εἰς τὴν δολοφονίαν καὶ πολλῶν ἄλλων κατοίκων ὀρθοδόξων καὶ εἰς τὴν πυρπόλησιν τῶν οἰκιῶν αὐτῶν, ὡς ἐξάγεται καὶ ἐκ τῶν ἐμπρηστικῶν ὑλῶν τὰς ὁποίας κατέλιπον οἱ κακοῦργοι φεύγοντες. Ἐνῶ γράφω, ἦλθεν ἐκ Γαβρόβου ὁ Ἠλίας Ἀναστάσῃ καὶ μοὶ ἀνήγγειλεν ὅτι ἐπὶ τοῦ βουνοῦ καὶ εἰς ἀπόστασιν μιᾶς ὥρας ἐκ Γαβρόβου εὑρέθησαν φονευμένοι οἱ ἀπαχθέντες καὶ ἄνω μνημονευόμενοι Μποζῖνος, Ἴτσος, καὶ Νικόλαος Μυλωνᾶς διὰ μαχαίρας, ὁ εἷς ἐπὶ τοῦ ἄλλου, καὶ ὅτι αἱ βουλγαρικαὶ συμμορίαι θὰ ἐπιχειρίσωσι νέας ἐφόδους πρὸς κακοποίησιν τῶν ἡμετέρων, καὶ ἐν Γαβρόβῳ αὖθις, Κολεσίνῳ, Μοκρίνῳ, Μακρυόβῳ, Ζιμπόβῳ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει. Ὁ ὑπάρχων στρατὸς εἶναι ἀνεπαρκὴς πρὸς προφύλαξιν τοῦ τόπου καὶ ἀσφάλειαν καὶ τὴν ἀνάγκην ἀποστολῆς μεγαλειτέρας στρατιωτικῆς δυνάμεως ἀνέφερεν ὁ Καϊμακάμης εἰς τὰς προϊσταμένας ἀρχὰς ἐπανειλημμένως.

Ἐξακολουθῶ ἐνθαρρύνων τοὺς χωρικοὺς καὶ συνιστῶν αὐτοῖς νὰ μένωσι πιστοὶ ἐν τῇ πατρῴᾳ πίστει.

Διατελῶ κτλ.

Ἐν Στρωμνίτσῃ, τῇ 26 Ἰουνίου 1907.

Ἀρχιμ. ΜΕΛΕΤΙΟΣ ΚΟΤΡΟΖΟΣ

Ἔκθεσις Ἐπιτρόπου Μητροπολίτου Σερρῶν

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Γνωστὸν τυγχάνει τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐξ ὧν ἄλλοτε ἐπανειλημμένως ὑπέβαλεν ὁ σεβαστός μοι μητροπολίτης, ὅτι, κατόπιν πολλῶν ἐνεργειῶν παρὰ ταῖς ἐνταῦθα Σεβ. Αὐτοκρατορικαῖς Ἀρχαῖς, κατωρθώθη, πρὸ πενταετίας, νὰ ἐπανακτήσωμεν τὸ παρὰ τὰς Σέρρας Μονύδριον τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, τὸ ἐπικαλούμενον «Κούλα», ὅπερ ἀπὸ δεκαετίας, βίᾳ, εἶχον ἁρπάσει οἱ παρὰ τὸ Μονύδριον κάτοικοι τοῦ χωρίου Κούλας Βούλγαροι σχισματικοί.

Τὴν νύκτα τῆς παρελθούσης Τετάρτης, ἀπουσιάζοντος τοῦ ἐπιστάτου τοῦ Μονυδρίου, ἄγνωστοι, ἀλλὰ πάντως Βούλγαροι σχισματικοί, διὰ πετρελαίου κατέκαυσαν ὅλα τὰ δωμάτια τοῦ Μονυδρίου, περισωθείσης μόνον τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ Διοίκησις, πρὸς ἣν, ἅμα γνωσθέντος τοῦ κακουργήματος, ἀνηνέχθην, ἐνήργησε μετὰ δραστηριότητος τὰ δέοντα, ἀλλ' εἰσέτι δὲν κατωρθώθη νὰ ἀποδειχθῇ τίνες οἱ πυρπολήσαντες τὸ Μονύδριον.

Πρὸς τούτοις τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευήν, περὶ ὥραν ἑνδεκάτην τῆς ἑσπέρας τουρκιστί, ἐγένετο ἀπόπειρα δολοφονίας κατὰ τοῦ ἐν Ράβνῃ ἡμετέρου ἱερέως Δημητρίου, ὑπὸ τοῦ ἐκ Λυκοβανίου Βουλγάρου Κομήτου Ζάπρου Καραμήτρου, ὅστις, πυροβολήσας τρὶς κατὰ τοῦ ἱερέως, δι' ὅπλου Μάνλιχερ, ἀνεπιτυχῶς, καὶ ἐπιτεθεὶς εἶτα κατ' αὐτοῦ διὰ γιαταγανίου, ἐτραυμάτισεν αὐτὸν σοβαρῶς εἰς τὴν κεφαλήν.

Τοῦ υἱοῦ τοῦ ἱερέως μετά τινος ἄλλου προσδραμόντων εἰς βοήθειαν αὐτοῦ, ὁ κακοῦργος ἐτράπη εἰς φυγήν.

Ὁ ἱερεὺς μετεφέρθη χθὲς εἰς τὸ ἡμέτερον ἐνταῦθα Νοσοκομεῖον· ἡ κατάστασις αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ἐμπνέει ἀνησυχίας.

Ὁ κακοῦργος διαφεύγει τὰς χεῖρας τῆς ἐξουσίας.

Ταῦτα ἀπουσιάζοντος τοῦ σεβαστοῦ μοι Μητροπολίτου εἰς τὴν περιοδείαν τῆς ἐπαρχίας εὐσεβάστως ὑποβάλλων, ἀπεκδέχομαι τὰς Θεοσδέκτους εὐχὰς τῆς Ὑμετέρας Πανσεβάστου καὶ Προσκυνητῆς μοι Παναγιότητος κατασπαζόμενος εὐλαβῶς τὴν Παναγίαν Αὐτῆς δεξιὰν καὶ διατελῶ μετ' ἄκρου σεβασμοῦ.

Τῆς Ὑμετέρας κτλ,

Ἐν Σέρραις, τῇ 9 Ἰουλίου 1907.

Ὁ τοῦ ἁγίου Σερρῶν ἐπίτροπος
Πρωτοσύγκελλος ΛΕΟΝΤΙΟΣ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Μεσημβρίας

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Μετὰ λύπης φέρω εἰς γνῶσιν τῆς Ὑ. Θ. Π., καθ' ἃς ἔσχον πληροφορίας, ὅτι τὰ βιβλία τῆς βιβλιοθήκης Μεσημβρίας κατ' αὐτὰς, τεθέντα εἰς δέκα τέσσαρας μεγάλους σάκκους, μετηνέχθησαν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων εἰς Πύργον, προορισθέντα ν' ἀποσταλῶσιν ἐκεῖθεν εἰς Σόφιαν, οὕτω δὲ ἡ ἐθνικὴ αὕτη περιουσία περιῆλθεν

εἰς χεῖρας τῶν ἀνερυθριάστως ἐνεργούντων Βουλγάρων, ἵνα οὕτω δυνηθῶσιν εὐχερέστερον καὶ καταπνίξωσι πᾶν αἴσθημα ἐθνισμοῦ καὶ τέλεα ἀφομοιώσωσιν ἐκείνους ἐκ τῶν ἡμετέρων, ὅσοι, ὑπὸ ἀνεχείας μὴ δυνάμενοι νὰ ἐκπατρισθῶσι, θὰ παραμείνωσιν ἐκεῖ.

Ἐπὶ τούτοις κτλ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 10 Ἰουλίου 1907.

† Ὁ Μεσημβρίας ΤΙΜΟΘΕΟΣ

ΕΥΓΛΩΤΤΟΙ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

Τὸ κατωτέρω καταχωριζόμενον ἄρθρον τῆς «Βετσέρνα Πόστα» ἡμιεπισήμου ὀργάνου τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως, ἐνῶ ἀφ' ἑνὸς ἀποκαλύπτει ἡμῖν τὸ μέγεθος τῆς βουλγαρικῆς βουλιμίας, τολμώσης νὰ ἐποφθαλμιᾷ θρακικὰς χώρας, ἐν αἷς ἀπαρτίζει ὅλως ἀσήμαντον μειοψηφίαν, ἀποτελεῖ ἀφ' ἑτέρου πολύτιμον ἔνδειξιν περὶ τῶν μελλοντικῶν σχεδίων τῶν τεκταινομένων εἰς βάρος τῶν ἑλληνικῶν ὀρθοδόξων πληθυσμῶν τῆς Θράκης. Ἡ μέθοδος ἣν τιθεμένη εἰς ἐνέργειαν εἶναι ἡ συνήθης ἐκείνη ἡ παρὰ τῶν Βουλγάρων ἀνέκαθεν χρησιμοποιουμένη πρὸς προπαρασκευὴν τῆς δημοσίας γνώμης· ἡ χρῆσις, δηλονότι, τοῦ ψεύδους, τῆς ἀπάτης καὶ τῆς συκοφαντίας, δι' ὧν ἐπιδιώκεται ἡ μετατροπὴ τῶν θυμάτων τῆς βουλγαρικῆς θηριωδίας εἰς δημίους. Ἂν δὲ εἰς τὰς δημοσιεύσεις ταύτας ἐπιπροστεθῶσι πληροφορίαι τινὲς διαβιβαζόμεναι ἐκ τῶν ὑποδιοικήσεων Ραιδεστοῦ καὶ Μαλγάρων περὶ τῶν ἐνεργειῶν περιοδευόντων τινων βουλγάρων πρακτόρων, ὑποκινούντων τὰ ἐν ταῖς περιφερείαις ταύταις σποραδικῶς ἀπαντῶντα βουλγαρικὰ χωρία ὅπως ἐπιζητήσωσι μὲν τὴν ἵδρυσιν ἰδίας βουλγαρικῆς μητροπόλεως, συντάξωσι δὲ Ὑπόμνημα πρὸς τὰς Δυνάμεις ἢ πρὸς τὸ Συνέδριον τῆς Χάγης, πείθεται πᾶς τις ὅτι ἐν ταῖς βουλγαρικαῖς διανοίαις ἀπαίσιόν τι κυοφορεῖται καὶ διὰ τὰς χώρας ταύτας.

Ὅλως περιττὸν δὲ κρίνωμεν νὰ ἀναπτύξωμεν ὅτι, τόσον αἱ ἀναφερόμεναι ὡς διαπραχθεῖσαι κατὰ Βουλγάρων βιαιοπραγίαι, ὅσον καὶ αἱ κατὰ τοῦ Μητροπολίτου Σαράντα-Ἐκκλησιῶν (οὐδέποτε χρηματίσαντος ἐν Βάρνῃ καὶ μὴ ἔχοντος ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του τὸ τμῆμα Στράντζης) καταγγελίαι εἰσὶν ὅλως ἀνύπαρκτοι καὶ φαντασιώδεις, ὡς ἐξάγεται ἐκ προσεκτικῆς ἀναγνώσεως αὐτοῦ τούτου τοῦ ἄρθρου τῆς «Βετσέρνα Πόστα».

Ἰδοὺ αὐτό.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΚ ΤΩΝ ΜΕΘΟΡΙΩΝ

Βούλγαροι φεύγοντες. Τί διηγοῦνται οὗτοι. Ἡ Στράντζα εἰς χεῖρας τῶν ἑλληνικῶν συμμοριῶν. Πυροληθέντα χωρία. Κηζῆ-Κλησέ. 19 Ἰουνίου 1607.

Ἡ καταχθόνιος φυλή, ἥτις ἠμαύρωσε τὴν σύγχρονον ἱστορίαν διὰ τῶν μυσαρῶν αὐτῆς ἐνεργειῶν, ἐγκαθίσταται πλέον καὶ ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀδριανουπόλεως. Μετὰ τὴν ἐν Μακεδονίᾳ εἰσβολὴν τῶν ἑλληνικῶν στιφῶν, ἅτινα καταστρεπτικὸν πῦρ ἦναψαν ἐν αὐτῇ, ἤρξαντο ταῦτα ἀναφαινόμενα καὶ ἐπὶ τῶν λόφων τῆς Στράντζης, ἔνθα οὐδὲν ἔχουσιν ἴδιον συμφέρον νὰ ἐγκαθίστανται, καθ' ὅσον δὲν ἔχουσι ἐκεῖ ὁμοεθνεῖς (!!!) ἔδει δὲ νὰ ἔλθῃ εἷς ἐκδεδιωγμένος Ἕλλην ἀρχιερεὺς εἰς Σαράντα-Ἐκκλησίας, ἐκδεδιωγμένος ἐκ Βάρνης, πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ χειραγώγησιν τῶν ἑλληνικῶν τούτων στιφῶν· ἔδει νὰ ἔλθῃ ὁ δαίμων οὗτος, ὁ βασιλεὺς οὗτος τοῦ σκότους, ὅπως ὑποδαυλίσῃ τὸ πῦρ κατὰ τῶν Βουλγάρων, μὴ ἐχόντων τὴν προστασίαν καὶ αὐτοῦ τοῦ στρατοῦ. Οὐχὶ ἅπαξ ὡμίλησεν ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος ὁ ἀντιπρόσωπος οὗτος τοῦ Χριστοῦ περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς διακοπῆς παντὸς μετὰ τῶν Βουλγάρων δεσμοῦ. Οὐχὶ εἰρήνην, ἀλλὰ μῖσος ἐδίδασκεν οὗτος «Στῆτε μακρὰν, μισῆτε τοὺς σχισματικούς» αὕτη ἦτο ἡ διδασκαλία ἣν ἐδίδασκεν οὗτος καὶ διέσπειρε διὰ τῶν Ἑλλήνων διδασκάλων.

Ὁ ἐκ Βάρνης ἐξόριστος οὗτος Ἕλλην Μητροπολίτης ἦλθεν, ὅπως ἐκδικηθῇ· ἦλθεν ὅπως ἐμπνεύσῃ τὴν μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων ἔχθραν· ἀφ' ἧς δ' ἡμέρας ἤρξατο κηρύττων ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος, ἡ ἑλληνικὴ ἐπαναστατικὴ ἑταιρία διοργανώνει συμμορίας τρόμον ἐμποιούσας τοῖς Βουλγάροις. Ὅλα τὰ «χαμίνια» Ἀδριανουπόλεως, Σαράντα Ἐκκλησιῶν, Βιζύης, Βασιλικοῦ καὶ ἄλλων πόλεων, ὡς καὶ οἱ ἐξαγορασθέντες φυγάδες ἐκ Βουλγαρίας Ἕλληνες, εἰσέρχονται εἰς τὰς συμμορίας ταύτας, ὅπως ἀφανίζωσι τοὺς Βουλγάρους· σήμερον δ' οὗτοι εἶναι δύναμις ἐν τῇ διοικήσει Σαράντα-Ἐκκλησιῶν καὶ ἰδίως ἐν Στράντζῃ.

Ἐκεῖθεν ἐλθόντες Βούλγαροι φυγάδες διηγοῦνται ὅτι πρὸ ὀλίγων ἔτι ἑβδομάδων ἐνεφανίσθησαν στίφη τινὰ περὶ τὸ χωρίον Τσαγλαΐκ, κατά τινα δ' ἑσπέραν συνέλαβον τὸν παντοπώλην Γκάγκον, ὅστις τυχαίως τοὺ διέφυγε· τὸ γεγονὸς τοῦτο ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν χιλίαρχον τοῦ Μικροῦ Τυρνόβου, οὗτος ὅμως ἀπήντησεν ὅτι ἐνδεχόμενον νὰ ἦσαν οὗτοι καλοὶ ἄνθρωποι καὶ οὔτε εἷς στρατιώτης πρὸς καταδίωξιν τῶν κακοποιῶν ἀπεστάλη. Ἡμεῖς, λέγουσιν οἱ φυγάδες, δὲν εἴμεθα βέβαιοι, ἐὰν ὄντως ἦσαν ἑλληνικαὶ συμμορίαι, ἀλλ' αἱ ὑπόνοιαι ἡμῶν ἐβεβαιώθησαν.

Προχθὲς τὴν 16 Ἰουνίου, τὴν ἑσπέραν τοῦ Σαββάτου, συμμορία, συνοδευομένη καὶ ὑπὸ στρατοῦ, ἐπυρπόλησαν τὸ ἡμέτερον χωρίον Κουρου-δερέ. Γυναῖκες, παιδία, ὅλοι εὑρίσκονται εἰς τὰ ὄρη, ἡμῶν δὲ φευγόντων ὅπλα ἐρρίπτοντο. Ὑπάρχουσι φονευθέντες, ἀλλ' ἀγνοοῦμεν τὸν ἀριθμόν· ἐπίσης καὶ τὸν ἀριθμόν

τῶν καιόντων. Κατὰ τὴν φυγὴν συνηντήθημεν μετὰ τῆς συμμορίας ἥτις ἐπυρπόλησεν τὴν ἐν Εὐκαρύῳ βουλγαρικὴν συνοικίαν (!!!)

Αὐτὰ ἐξυπηρετοῦσι τὸν βουλγαρισμόν, ὅστις κατὰ τὸ 1903 ἠδύνατο νὰ μετατρέψῃ πᾶν ξένον καὶ ἑλληνικὸν εἰς χῶμα καὶ τέφραν, οὐχ' ἧττον ὅμως ἐκωλύθη ὑπὸ τῆς γενικῆς περὶ ἀνεξιθρησκείας ἰδέας, σήμερον δὲ πάσχει συνεπείᾳ τῆς φιλανθρωπίας αὐτοῦ. Μάλιστα. Ἔδει νὰ γείνῃ τὸ τοιοῦτον τώρα, ὁπότε ἡ ὅλην πεπολιτισμένη Εὐρώπη συνῆλθεν εἰς Συνδιάσκεψιν καὶ ἐν ὀνόματι ἡγεμόνων τινῶν φιλανθρώπων συσκέπτεται περὶ ἀνθρωπίνης ἐλευθερίας. Ἐφ' ὅσον ἐκεῖνοι καταγίνονται μὲ σοφιστείας καὶ ἡμεῖς σηπόμεθα μετὰ τῶν περὶ ἀνεξιθρησκείας ἰδεῶν μας, ὁ δὲ . . . . . καὶ οἱ Ἕλληνες πνευματικοὶ ποιμένες ἀποστέλλουσι συμμορίας πρὸς καταστροφὴν τοῦ δυστυχοῦς αὐτῶν ἐχθροῦ, τοῦ Βουλγάρου, ἐν ταύτῃ μάλιστα τῇ ἐποχῇ τῆς βουλγαρικῆς ἀπαθείας καὶ ἀφελείας, θὰ τείνῃ νὰ μετατραπῇ ὁ ἐθνογραφικὸς χάρτης τῶν δύο βουλγαρικῶν ἐν Τουρκίᾳ ἐπαρχιῶν (!!!), Ἕως πότε τοῦτο ;

Γ. Πόπωφ

Σημ. Φύλλον τῆς «Βετσέρνα Πόστα» τῆς 19 Ἰουνίου.

Η ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ

ΤΩΝ ΕΝ ΡΩΣΣΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

(**Συνέχεια**· ἴδε προηγούμενον ἀριθμόν)

Γ'.

Εἴδομεν ἐν τοῖς μέχρι τοῦδε τὴν ἱεραρχίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, διὰ στόματος τοῦ πρώτου τῇ τάξει ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς σεβ. μητροπολίτου Πετρουπόλεως κ. Ἀντωνίου, καθὼς καὶ τὸν λοιπὸν ἐνοριακὸν κλῆρον, ἐκπροσωπούμενον ὑπὸ τῶν τριάκοντα δύο ἱερέων τῆς Πετρουπόλεως τῶν συντακτῶν τοῦ Ὑπομνήματος, συμφώνως ἀποφαινομένους καὶ κατακρίνοντας αὐστηρῶς τὸ κρατοῦν σύστημα τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, ἰδιαζόντως δὲ τὴν ἐν πᾶσιν ἐξάρτησιν αὐτῆς ἀπὸ τῆς Πολιτείας, καὶ γνωματεύοντας ὑπὲρ τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης τῆς ἐπανόδου εἰς τὸ κανονικὸν καθειστὼς διὰ τῆς συγκλήσεως τῆς ἀπὸ διακοσίων ἐτῶν καταργηθείσης Τοπικῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, τῆς μόνης ἁρμοδίας ἵνα ἐπιφέρῃ τὴν ὑπὸ τῶν καιρικῶν περιστάσεων καὶ τῶν νέων κοινωνικῶν συνθηκῶν τοῦ βίου ἐπιβαλλομένην διαρρύθμισιν τῶν ἐν Ρωσσίᾳ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, ἐπὶ τῇ βάσει, πάντοτε, τῶν διατάξεων τῶν ἱερῶν κανόνων. Εἴδομεν πρὸς τούτοις ἐν τῷ Ὑπομνήματι τῶν τριάκοντα δύο ἐνοριακῶν ἱερέων, (διότι ὁ Πετρουπόλεως, ὡς ἀμέσως ἐνδιαφερόμενος, ἀπέφυγεν ἐκ λεπτότητος ἵνα ποιήσηται νύξιν περὶ τούτου) διατυπουμένην εὐκρινῶς τὴν πρότασιν περὶ παλινορθώσεως, ὑπὸ τῆς Τοπικῆς Συνόδου, τοῦ πατριαρχικοῦ ἀξιώματος, τοῦ καταργηθέντος ὑπὸ Πέτρου τοῦ Μεγάλου. Προσεθήκαμεν δὲ ὅτι αἱ γνῶμαι αὗται, γνωσταὶ γενόμεναι, προὐκάλεσαν μεγίστην ἐντύπωσιν ἀπανταχοῦ τῆς Ρωσσίας, ἡ δὲ μεγάλη πλειονότης τῆς ρωσσικῆς κοινωνίας καὶ τῆς δημοσιογραφίας, ἐνθουσιωδῶς ἀπεδέξαντο καὶ ἐπεκρότησαν τὰ προτεινόμενα.

Ἀλλ' ἡ διερμήνευσις τῆς γνώμης τῆς ρωσσικῆς κοινωνίας δὲν ἐγένετο μόνον ἀπὸ τῶν στηλῶν τῶν δημοσιογραφικῶν ὀργάνων· διότι, ταυτοχρόνως σχεδὸν, διετυπώθη αὕτη, ἐκπεφασμένως καὶ συγκεκριμένως, παρὰ προσώπου κεκτημένου ἅπαν τὸ ἀπαιτούμενον κῦρος—ὡς ἐκ τῆς ὑψίστης ἐν τῇ Πολιτείᾳ θέσεώς του—συνδεδυασμένον μετὰ βαθείας καὶ ἐπακριβοῦς γνώσεως τῶν πραγμάτων καὶ τῆς ὅλης καταστάσεως· τὸ πρόσωπον δὲ τοῦτο ἦτο αὐτὸς οὗτος ὁ πρόεδρος τῆς «ὑπουργικῆς Ἐπιτροπῆς» τῆς ἐντεταλμένης τὴν ὅλην ἀναδιοργάνωσιν τῆς Ρωσσίας ἐν ἅπασι τοῖς κλάδοις τῆς διοικήσεως, ὁ διαπρεπὴς ῥῶσσος διπλωμάτης καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ κόμης Βίτε.

Πράγματι, μικρὸν μετὰ τὴν ὑποβολὴν εἰς τὴν «ὑπουργικὴν Ἐπιτροπὴν» τῶν μνησθέντων δύο Ὑπομνημάτων, ὁ πρόεδρος αὐτῆς κόμης Βίτε ὑπέβαλεν εἰς αὐτὴν καὶ διένειμεν ἔντυπον εἰς τὰ μέλη αὐτῆς (ὅπως μελετώμενον συζητηθῇ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 17 μαρτίου 1905), ἴδιον αὐτοῦ Ὑπόμνημα περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας.

Ὡς ῥήτραν ἐμφαντικὴν τῶν ἐν τῷ ὑπομνήματι αὐτοῦ ἀναπτυσσομένων ἰδεῶν, ὁ κόμης Βίτε προέταξε τὴν φράσιν τοῦ Δοστογιέβσκη «ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρωσσίας ἀπὸ τῆς ἐποχῆς Πέτρου τοῦ Μεγάλου διατελεῖ ἐν παραλυσίᾳ». Τὴν ἰδέαν ταύτην ὁ κόμης Βίτε ἀνέπτυξε μετὰ πρωτοφανοῦς ἐν Ρωσσίᾳ παρρησίας γλώσσης, ἐπικρίνων αὐστηρότατα τὸ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος ἐκείνου θεσπισθὲν σύστημα διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, τὸ ἀνατρέψαν θεμελιώδη ἀρχὴν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὴν «συνοδικὴν διοίκησιν» αὐτῆς. Ἡ κυρία αἰτίασις

Πέτρου τοῦ Μεγάλου ὅτι ὁ πατριαρχικὸς θεσμὸς συνεκέντρου, ἀπολυταρχικῶς, εἰς τὰς χεῖρας ἑνὸς προσώπου τὴν διοίκησιν τῆς ὅλης Ἐκκλησίας, ἐλέγχεται ὑπὸ τοῦ κ. Βίτε πάντῃ ἀβάσιμος καὶ ἀνυπόστατος, καθόσον ὁ Πατριάρχης εἶναι ἁπλῶς ὁ πρόεδρος τῆς περὶ αὐτὸν διαρκοῦς ἱερᾶς Συνόδου, ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ ὑφίσταται. Ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας, τῆς Ρωσσίας, ὡς κατηρτίσθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Πέτρου «στερεῖται πάσης κανονικῆς βάσεως», ἐξακολουθεῖ ὁ κ. Βίτε, μολυνθεῖσα δὲ, ἀπ' αὐτῆς τῆς γενέσεώς της, ὑπὸ προτεσταντικῶν ἐπιδράσεων, ὑπήγαγε τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρωσσίας ὑπὸ τὴν ὀλεθρίαν πνοὴν μηχανικῆς γραφειοκρατίας· ἡ Σύνοδος αὕτη οὐδὲν τὸ κοινὸν ἔχει μετὰ τῆς «συνοδικῆς ἀρχῆς» τῆς διεπούσης τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, διότι ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν σημαίνει ἁπλῶς ὅτι ἡ Ἐκκλησία δέον νὰ διοικῆται παρ' ἑνὸς σωματείου οἱουδήτινος, ἀλλ' ὅτι τὰ μέλη τοῦ σωματείου τούτου δέον νὰ ὦσιν οἱ νόμιμοι ἀντιπρόσωποι τῆς ὁλομελείας.

Ἡ «συνοδικὴ αὕτη ἀρχὴ», κατὰ τὴν ἀποστολικὴν παράδοσιν τὴν διατυπουμένην ἐν τοῖς ἱεροῖς κανόσιν, ἐπιβάλλεται εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν παντὸς βαθμοῦ, ἀπὸ τῆς ἐνορίας, διακυβερνωμένης, ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν χρόνων, ὑπὸ τῶν «πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀδελφῶν», μέχρι τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, ἧς ὑπερτάτη διοικητικὴ ἀρχὴ ἐστιν ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος· τὸ διάμεσον δὲ μεταξὺ τῶν δύο ἀποτελοῦσιν αἱ τοπικαὶ Σύνοδοι, συνερχόμεναι ἐτησίως, κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας.

Συνιστᾷ κατόπιν ὁ κ. Βίτε τὴν ἐπάνοδον εἰς τὸ ἀρχαῖον ἐνοριακὸν καθεστὼς, καθ' ὃ ἡ Κοινότης ἀπετέλει αὐτοτελὲς ἠθικὸν πρόσωπον, συντηροῦν ἐκ τοῦ κοινοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου ἐκκλησίαν καὶ σχολὴν καὶ ἐκλέγον τοὺς ἐνοριακοὺς ἱερεῖς, μετατραπέντας, διὰ τοῦ νῦν ἐν ἰσχύι συστήματος, εἰς ἁπλᾶ ὄργανα τῆς κεντρικῆς ἐξουσίας μὴ διατελοῦντα ἐν ἐπικοινωνίᾳ ἰδεῶν μετὰ τοῦ ποιμνίου των, καίπερ ὀφείλοντα νὰ συντηρῶνται ὑπ' αὐτοῦ διὰ μέσων μὴ συντελούντων εἰς ἔξαρσιν τοῦ γοήτρου τοῦ ἀξιώματός των. Συνιστᾷ, ἐπὶ τούτοις, τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν κατὰ τόπους ἐκκλησιαστικῶν σχολῶν, διὰ τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν διεπόντων αὐτὰς μοναχικῶν κανονισμῶν καὶ τῶν προγραμμάτων, ἡ σχολαστικότης τῶν ὁποίων ἐδημιούργησε τὸ μεταξὺ τῶν ἀνεπτυγμένων κοινωνικῶν τάξεων καὶ τῆς Ἐκκλησίας χάσμα, τὰς ὀλεθρίας συνεπείας τοῦ ὁποίου διεκτραγῳδοῦσι πάντες οἱ φιλοπάτριδες καὶ ζηλωταὶ, κληρικοί τε καὶ λαϊκοί. Καταλήγει δὲ καὶ ὁ κ. Βίτε εἰς τὸ συμπέρασμα τῆς ἀνάγκης τῆς συγκλήσεως Τοπικῆς Συνόδου, περιλαμβανούσης ἐν τοῖς κόλποις της, πρὸς τῷ σώματι τῆς Ἱεραρχίας, καὶ ἅπαντα τὰ ζωτικὰ στοιχεῖα, ἔκ τε τοῦ κλήρου καὶ ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας. «Ἀπὸ διακοσίων ἐτῶν, » προστίθησιν ἐπὶ λέξει, δὲν ἠκούσθη ἡ φωνὴ » τῆς Ἐκκλησίας· δὲν εἶναι λοιπὸν καιρὸς ἵνα » τείνωμεν τὸ οὖς καὶ μάθωμεν παρ' αὐτῆς τί » φρονεῖ περὶ τοῦ διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ » χορηγηθέντος αὐτῇ παρὰ τὴν θέλησίν της καὶ » παρὰ τὰς ὑπὸ τῆς ἱερᾶς ἀρχαιότητος κληρο- » δοτηθείσας αὐτῇ παραδόσεις; . . . Ἐνώπιον » τῶν ἀναμφηρίστων ἐνδείξεων τῆς ἐσωτερικῆς » ἐξαρθρώσεως, τόσον παρὰ τῇ ἀνεπτυγμένῃ » κοινωνίᾳ ὅσον καὶ παρὰ ταῖς τάξεσι τοῦ λαοῦ, » θὰ ἦτο ἐπικίνδυνος πᾶσα ἀναβολή. Ἡ Ὀρθο- » δοξία ἀποτελεῖ τὴν θεμελιώδη βάσιν τοῦ ἐθνι- » κοῦ πνεύματος· δι' αὐτῆς ἡ ρωσσικὴ γῆ ἔζη- » σεν ἰσχυρὰ ἄχρι τῆς σήμερον καὶ μόνον τῇ » ἀρωγῇ τῆς δυνάμεως ταύτης ὁ ρωσσικὸς λαὸς » θὰ ὑπερπηδήσῃ τὰς ὀδυνηρὰς δοκιμασίας τῆς » παρούσης ὥρας. Τὸ ἐπιβλαβέστατον δὲ διὰ » τὴν Πολιτείαν θὰ ἦτο ἡ κατάπνιξις τῆς ἀνα- » πτύξεως καὶ τῆς ἐλευθέρας ἐκδηλώσεως τῆς » ἐθνικῆς ταύτης δυνάμεως καὶ ἡ προσπάθεια » ὅπως, κατὰ τὸ μέχρι τοῦδε ἰσχύσαν καθεστὼς, » ὑπαχθῇ αὕτη εἰς τὰς ἀτέγκτους τάξεις τῶν » γραφειοκρατικῶν ἀρχῶν».

Τοιοῦτον, ἐν περιλήψει, τὸ ὑπόμνημα τοῦ κόμητος Βίτε.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Προσρήσεις ἀδελφῇ Ἐκκλησίᾳ. — Ἀγγελθέντος εἰς τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ὑπὸ τοῦ πανιερ. ἐπισκόπου Βάτσης κ. Μητροφάνους τοῦ θανάτου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κάρλοβιτς ἀοιδίμου Γεωργίου Βράγκοβιτς, ἡ Μ. Ἐκκλησία τηλεγραφικῶς ἐδήλωσε τὴν πρὸς

τὴν πενθοῦσαν ἀδελφὴν Ἐκκλησίαν συμπάθειαν αὐτῆς, εὐχομένη ἅμα ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ πρὸς Κύριον εὐσεβῶς μεταστάντος.

Τεκμήριον εὐλαβείας.—Χριστιανὴ ὀρθόδοξος ὁμογενὴς ἀπέστειλε πρὸς τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην, ἄνευ δηλώσεως ὀνόματος καὶ ἐπωνύμου, τρία κομψότατα καὶ καλῶς ἐξειργασμένα καλύμματα, καθοσιούμενα τῷ ναΐσκῳ τῶν πατριαρχικῶν κελλίων, διὰ τὰ ἱερὰ αὐτοῦ λειτουργικὰ σκεύη. Ἡ συνοδεύουσα τῇ εὐσεβεῖ δωρεᾷ σημείωσις ἀπέριττος, ὀλιγολόγος καὶ σεμνή, ἐλπίζει ὅτι δεκτὴ γενήσεται ἡ προσφορά, δεικνύουσα οὐ μόνον τὴν πρὸς τὴν Α. Θ. Π. ἀνεπίστροφον υἱικὴν ἀφοσίωσιν καὶ στοργὴν τῶν εὐσεβῶν ἀλλὰ καὶ πῶς δέον ἵνα ἐξασκῆται ἡ πασῶν τῶν ἀρετῶν μείζων εὐσέβεια.

Πατριαρχικὴ βιβλιοθήκη. — Βιβλιοφύλαξ τῆς πατριαρχικῆς βιβλιοθήκης, ἔχων ἅμα καὶ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἐν αὐτῇ κατατεθειμένων χριστιανικῶν ἀρχαιοτήτων, διωρίσθη συνοδικῶς ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ὁ πανοσλγ. Μ. ἀρχιμανδρίτης κ. Γεράσιμος Θεολογίδης, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἐπὶ ἐξαετίαν ἐφορεύσαντος τῆς βιβλιοθήκης πανιερ. μητροπολίτου Λιτίτσης κ. Νικοδήμου.

Μ. τοῦ Γ. Σχολή. — Νέα μέλη τῆς ἐφορίας τῆς πατριαρχικῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, ἀντὶ τῶν ἀξιοτίμων κκ. Στ. Ε. Εὐγενίδου καὶ Βασ. Ἀριστοβούλου, μὴ ἀποδεξαμένων τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν, ὠνομάσθησαν ὑπὸ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ὁ ἀξιότιμος κ. Λ. Γ. Καζανόβας καὶ ὁ ἐνδοξ. Φαίδων Ἐνωτιάδης ἐφέντης.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια. — Ἡ διεύθυνσις τῆς «Ἐκκλησιαστ. Ἀληθείας» ἐκ καθήκοντος εὐχαριστεῖ τῇ ὁμογενεῖ κοινότητι Θεσσαλονίκης ἐπὶ τῇ φιλογενεῖ προθυμίᾳ, μεθ' ἧς προσῆλθεν ἀρωγὸς εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἡμετέρου φύλλου. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ δημοσίᾳ εὐχαριστοῦμεν τῷ ἐλλογίμῳ διδασκάλῳ κ. Βασ. Μάνῳ, δι' ἔργων τε καὶ λόγων ἀποδείξαντι τί πρέπει νὰ πράττῃ ὑπὲρ κοινωφελῶν ἐπιχειρήσεων ἡ τάξις τῶν ἀνεπτυγμένων ὁμογενῶν.

Ἅγιον Ὄρος.—Ἀνεχώρησεν εἰς Ἅγιον Ὄρος, ἐπὶ προσκυνήσει τῶν ἱερῶν κειμηλίων, ὁ ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς ἐν Χάλκῃ θεολογικῆς σχολῆς πανοσλγ. κ. Γερμανὸς Στρινόπουλος. —Ἀφίκετο ἐξ Ἁγίου Ὄρους εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ὁ ἐκ τῶν ἐγκρίτων πατέρων τῆς ἱερᾶς μονῆς τῶν Ἰβήρων πανοσλγ. προηγούμενος κ. Παΐσιος.

Ἐκκλησία Ἑλλάδος

Νέοι ἐπίσκοποι.—Διὰ βασιλικοῦ διατάγματος προεβλήθησαν ἔτι τρεῖς ἐπίσκοποι νέοι διὰ τρεῖς χηρευούσας ἐπισκοπάς· δῆλον οὖν

Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, ἀντὶ τοῦ ψηφισθέντος μὲν ἀλλὰ κανονικὴν ἀπὸ τῆς ὑποψηφιότητος παραίτησιν ὑποβαλόντος ἀρχιμ. Ἀκακίου Ἀθανασιάδου, ἐπεκυρώθη ὁ πανοσιολγ. ἀρχιμανδρίτης καὶ ἀρχιγραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Συνόδου κ. Γερμανὸς Τρωϊάνος, τελειόφοιτος τῆς ἱερᾶς ἐν Χάλκῃ θεολογικῆς σχολῆς, προτιμηθεὶς τῶν συνυποψήφων ἀρχιμ. Σωκράτους Οἰκονομίδου, ἱεροκήρυκος Σπάρτης, καὶ Ἀθανασίου Ἀκύλα, ἱεροκήρυκος Θήρας.

Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ὁ πανοσιώτατος ἀρχιμανδρίτης καὶ ἡγούμενος τῆς ἐν ἐν τῇ ἐπισκοπῇ ταύτῃ διακειμένης βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς τοῦ Μ. Σπηλαίου κ. Χαρίτων Κανελλόπουλος, προκριθεὶς τῶν μετ' αὐτοῦ συνυποψηφίων ἀρχιμ. Συνεσίου Φιλιππίδου, ἱεροκήρυκος Ἀττικῆς, καὶ Δωροθέου Ἡλιοπούλου.

Θήρας ὁ πανοσλ. ἀρχιμ. καὶ προϊστάμενος τῆς ἑλληνικῆς ἐν Πετρουπόλει κοινότητος κ. Ἀγαθάγγελος Γεωργιάδης, προκριθεὶς τῶν συνυποψήφων αὐτῷ τεθέντων ἀρχιμ. Σωφρονίου Παυλίδου, ἱεροκήρυκος Τρίκκης, καὶ Γερμανοῦ Μαυρομμάτου, ἱεροκήρυκος Θεσσαλιώτιδος.

Ἡ χειροτονία τῶν πλειόνων ἐκ τῶν ἄρτι διορισθέντων ἐννέα ἐπισκόπων ἐγένετο τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ὑπὸ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν, παρόντων ἱκανῶν εὐλαβῶν ἐπαρχιωτῶν ἑκάστου καὶ τῶν ἀξιοτίμων βουλευτῶν τῶν οἰκείων ἐπαρχιῶν.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Ὅσα προλαβόντως διὰ τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» ἀπὸ τεχνικῆς καὶ ἱστορικῆς ἀπόψεως ἐγράψαμεν κατ' ἐπανάληψιν περὶ τῆς ἀρχαίας σημειογραφίας τῆς βυζαντινῆς ἐκκλ. μουσικῆς καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀναγνώσεως αὐτῆς πολὺ παρακόλουθως ἐτάραξαν καὶ ὑπερεπλήρωσαν χόλου τὸν αὐτοκαλούμενον καθηγητὴν τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς τοῦ ὠδείου Ἀθηνῶν, ἐπιδιώκοντά τι πλέον, ὡς φαίνεται, τοῦ ἀθώου ρε-

κλαμαρισμοῦ, διότι οὐδὲν ἄλλο καταπροδίδουσιν αἱ διὰ τοῦ τελευταίου φύλλου τῆς «Φόρμιγγος» ἐκπεμπόμεναι ἐκεῖθεν στρηνεῖς καὶ ἐμπαθεῖς κραυγαί, αἱ παρέχουσαι πλήρες τὸ μέτρον τῆς δοκησισοφίας καὶ αὐταρεσκείας τοῦ **καθηγητοῦ**.

Ἀλλ' εἰς ἡμᾶς δὲν εἶνε ἄγνωστος ἐκ τοῦ πρότερον χρόνου ἡ μουσικὴ ἀξία καὶ κατάρτισις τοῦ ἀνθρώπου. Εἴχομεν πλήρη γνῶσιν τῶν ἐνταῦθα τεχνικῶν αὐτοῦ παρακρούσεων, δὸς δ' εἰπεῖν καὶ τοῦ χαρακτῆρος· ἐπιχειρήσαντες δὲ πρὸ μηνῶν ἔλεγχον ἀστείων ἐν πολλοῖς περὶ τῆς ἀρχαίας μουσικῆς ἀποφθεγμάτων αὐτοῦ, προεβλέπομεν τὸ παρὸν κατάντημα, πρὸς ὃ ὅμως τέλεον ἀδιαφοροῦμεν, ἀρκούμενοι εἰς μόνην τὴν εὐχαρίστησιν ὅτι ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ διατυπώσωμεν τὴν περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος γνώμην ἡμῶν, γνώμην σκοποῦσαν τῶν μὲν ἀγυρτικῶς δοξοκοπούντων τὴν βουλιμίαν νὰ ἀνακόψῃ πολὺ ἢ ὀλίγον, εἰς δὲ τοὺς εἰλικρινῶς πονοῦντας ἐν τῷ θέματι τούτῳ τῆς μουσικῆς καὶ πεπλανημένους νὰ δώσῃ νύξιν πρὸς βαθυτέραν μελέτην καὶ κρείττονα σκέψιν.

Ἐκ τῶν πρώτων ἡμῶν παρατηρήσεων πρὸς τὸν κομπορρήμονα **καθηγητὴν** ὑπῆρξεν ἡ περὶ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἀρχαιοτάτου προσαγομένου σημειογραφικοῦ συστήματος καὶ πλημμελῶς ἀναγομένου εἰς τοὺς χρόνους Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Ἀπέκρουσε στομφωδῶς τὴν παρατήρησιν ἡμῶν καὶ ἐζήτησεν ἀποδείξεις, ἃς προφρόνως παρέσχομεν αὐτῷ παραπέμψαντες εἰς σχετικὰ χειρόγραφα τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει μονῆς τῆς Μεγ. Λαύρας. Τούτου ὅμως ἐπιμένοντος καὶ αὖθις εἰς τὰς θεωρίας καὶ ἀπαιτήσεις αὐτοῦ, κατὰ παράδοξον συγκυρίαν αὐτὴ ἡ «Φόρμιγξ» ἡ τὸν στηλοβάτην ἐπαγγελλομένη τῶν **Ἡρωδότων** καὶ **Τερπάνδρων** τῆς συγχρόνου μουσικῆς, τὴν μεγίστην προσάγει ὑπὲρ ἡμῶν ἀπόδειξιν διὰ τῆς δημοσιευομένης ἐν μεταφράσει ἀξιολόγου ἱστορικῆς πραγματείας τοῦ καθολικοῦ κληρικοῦ J. B. Rebours, ἐφ' ᾧ καὶ εὐχαριστοῦμεν αὐτῇ.

Καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ ὁ αὐτάρεσκος **καθηγητὴς** δὲν ἠρκέσθη εἰς τὰς ἀποδείξεις καὶ τὰ ἁπτὰ ἐξαγόμενα τῶν ἡμετέρων σκέψεων καὶ μελετῶν. Τὰ μὲν κρίνα κακόζηλα, τὰ δὲ ἀνεπαρκῆ· καὶ ἐκτρεπόμενος τοῦ κέντρου τῆς συζητήσεως εἰσέρχεται εἰς φαῦλον κύκλον ἀτελευτήτων ἐνστάσεων καὶ ἀσκόπων ἐπερωτήσεων ἐκ τοῦ ὁποίου οὔτε αὐτὸς οὔτε ἡμεῖς παρασυρόμενοι δυνατὸν ἵνα ἐξέλθωμέν ποτε.

Διατεινόμενοι ὅτι ἡ κατὰ τὴν λεγομένην **μετροφωνίαν** ἀνάγνωσις τῶν ἀρχαίων μουσικῶν κωδίκων εἶναι αὐτὴ ἡ κατ' ἐποχὰς σύντομος μουσικὴ τῆς Ἐκκλησίας, ἧς ἡ γνῶσις καὶ κατάληψις δέον πρώτιστα καὶ πρὸ πάντων νὰ ἐπισπάσῃ ἡμῶν τὴν προσοχήν, προσηγάγομεν δύο μὲν παραδείγματα ἐκ μουσικῆς τοῦ ΙΖ' καὶ ΙΗ' αἰῶνος, ἐξ ὧν προκύπτει ἡ ταυτότης πρὸς τὴν σήμερον ἐν χρήσει, δύο δὲ ἐξ ἀρχαιοτέρας τοῦ ΙΔ' καὶ ΙΕ'. Ἐπράξαμεν δὲ τοῦτο ἵνα πιστώσωμεν προχείρως παρὰ τῷ φιλίστορι δημοσίῳ τοὺς ἡμετέρους ἰσχυρισμοὺς καὶ οὐχὶ ἵνα πείσωμεν τὸν ἀμετάπειστον **καθηγητὴν** τὸν ἔχοντα πορισμὸν τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐπαγγελλομένην μουσικὴν εὐσέβειαν.

Ἐχέτω δ' οὖτος ἀτρέμας ὅτι ὁ προσάγων δύο παραδείγματα ἔχει καὶ ἑκατὸν δύο νὰ προσαγάγῃ μετὰ σχετικῶν ἐκτύπων τῶν διαφόρων σημειογραφικῶν συστημάτων, ὅταν ὅμως δημοσιευθῇ ποτε εἰδικὴ μελέτη περὶ τοῦ πράγματος, οὐχὶ δὲ ὅταν, συζητήσεως ἁπλῆς καὶ ἐξ ὑπογυίου διεξαγομένης, οὔτε ἀνάγκη πρὸς τοῦτο ὑπάρχῃ, οὔτε ὁ χῶρος τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας» ἐπιτρέπῃ τὴν τοιαύτην ἐργώδη καὶ διεξοδικὴν πρὸς δὲ καὶ ἀσκόπως δαπανηρὰν ἔκθεσιν καὶ μελέτην.

Ἄλλως τε δὲ μέλημα ἡμῶν καὶ φροντὶς εἶναι οὐχὶ ὅπως, καταγωνιζόμενοι τοῦ **καθηγητοῦ**, κενὴν θηρεύσωμεν δόξαν, ἀλλ' ὅπως ἀληθινὴν προσαγάγωμεν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν πάτριον μουσικὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἀπαλλάσσοντες ἔστω καὶ ὀλίγους ἐκ τῶν εἰλικρινῶς, ὡς προείπομεν, ἐνδιαφερομένων καὶ μοχθούντων ἀπὸ ἐπιτηδείων συμφεροντολογικῶν παραπλανήσεων, ἐπιδιωκομένων προφάσει ἀμύνης πατρικῶν δῆθεν παραδόσεων.

Ἐπὶ τέλους ἦσαν ὅλως περιττοί, ὡς ἄσχετοι πρὸς τὸ προκείμενον ζήτημα, **οἱ ἀκαδημαϊκοὶ** ὑπαινιγμοὶ καθ' ἡμετέρων σχολικῶν μελοποιήσεων, αἵτινες προκληθεῖσαι ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐξ ἀνωτέρων λόγων καὶ σεπτῶν παρακελεύσεων, δὲν ἔχουσι μὲν ἀξιώσεις ὑψηλῆς ἐμπνεύσεως καὶ αἰθερίου πτήσεως, ὧν ἀντιποιεῖται μόνη ἡ πρὸς ρυθμὸν καὶ μέλος ἀθιγγάνων τονισθεῖσα καὶ ψαλεῖσα ἐπιθαλάμιος ᾠδὴ ἐπὶ τοῖς γάμοις τοῦ **καθηγητοῦ**, ἐπὶ πολὺν ὅμως χρόνον θὰ ἐκπληρώσι μετριοφρόνως τὸν δι' ὃν συνετάχθησαν καὶ ἐμελοποιήθησαν σκοπόν, διότι οὐκ οἴδαμεν ὅπως πάνυ ἐπιεικῶς ἐγένοντο ἀσπασταὶ καὶ ἔτυχον τῆς ἐπιδοκιμασίας, κατόπιν μακρᾶς πείρας, τοῦ ἐνταῦθα πάσης κοινωνικῆς τάξεως ὁμογενοῦς δημοσίου.

M. B.

ΤΟ ΠΡΩΤΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΠΑ

Ἀλλὰ τὴν ἱστορικὴν ἀλήθειαν πανηγυρικῶς διασαλπίζουσαν ἔχομεν ἐπὶ τέλους τὴν ἀρχαίαν χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν ἐν τῇ τετάρτῃ οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, ἥτις διαβεβαιοῖ ἡμᾶς ὅτι οὐχὶ εἰς τὸ μυθευόμενον πρωτεῖον τοῦ Πέτρου, τὸ συνεχισθὲν δῆθεν διὰ τῶν ἐπισκόπων τῆς Ρώμης, ἀλλ' εἰς τὸ μεγαλεῖον τῆς Ρώμης ὡς βασιλευούσης πόλεως τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους ὀφείλονται τὰ πρεσβεῖα τοῦ ἐπισκόπου αὐτῆς. Ἡ μεγάλη ἐν Χαλκηδόνι οἰκουμενικὴ Σύνοδος τῷ 451 ἐν τῷ κη' αὐτῆς Κανόνι ἀπένειμε τῷ ἐπισκοπικῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως διὰ τὸ εἶναι ταύτην νέαν τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους πρωτεύουσαν τὴν αὐτὴν τιμὴν καὶ τὰς αὐτὰς ἐκκλησιαστικὰς προνομίας, δι' ὧν εἶχε τιμηθῇ καὶ ὁ ἐπισκοπικὸς θρόνος τῆς παλαιᾶς Ρώμης ὡς πρωτευούσης ἄλλοτε τοῦ βασιλείου κράτους· «Πανταχοῦ (λέγει ὁ διαληφθεὶς συνοδικὸς Κανὼν) τοῖς τῶν ἁγίων Πατέρων ὅροις ἑπόμενοι . . . . τὰ αὐτὰ καὶ ἡμεῖς ὁρίζομέν τε καὶ ψηφιζόμεθα περὶ τῶν πρεσβείων τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς αὐτῆς Κωνσταντινουπόλεως νέας Ρώμης. Καὶ γὰρ τῷ θρόνῳ τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης διὰ τὸ βασιλεύειν τὴν πόλιν ἐκείνην (Ρώμην) οἱ Πατέρες εἰκότως ἀποδεδώκασι τὰ πρεσβεῖα. Καὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ κινούμενοι οἱ ἑκατὸν πεντήκοντα θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι (τῆς Β' οἰκουμενικῆς Συνόδου τῷ 381) τὰ ἴσα πρεσβεῖα ἀπένειμαν τῷ τῆς νέας Ρώμης ἁγιωτάτῳ θρόνῳ, εὐλόγως κρίναντες, τὴν βασιλείᾳ καὶ συγκλήτῳ τιμηθεῖσαν πόλιν καὶ τῶν ἴσων ἀπολαύουσαν πρεσβείων τῇ πρεσβυτέρᾳ βασιλίδι Ρώμῃ, καὶ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὡς ἐκείνην μεγαλύνεσθαι πράγμασι, δευτέραν μετ' ἐκείνην ὑπάρχουσαν». Ἰδοὺ τὸ φρόνημα τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας· ἰδοὺ ποίαν ἰδέαν εἶχον αἱ ἑκατοστύες τῶν πανταχόθεν τῆς οἰκουμένης ἐν Χαλκηδόνι συνελθόντων Πατέρων περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ συστάσεως τῶν πρεσβείων καὶ τοῦ πρωτείου τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας[1]. Ὡς ἕκαστος βλέπει οἱ ἱεράρχαι τῆς [μεγάλης ταύτης Συνόδου εὑρίσκονται πολὺ μακρὰν τῆς ἰδέας τοῦ νὰ ἀναφέρωσι τὸ πρωτεῖον τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ρώμης εἰς τὸν ἀπόστολον Πέτρον καὶ εἰς τὸ μυθολογούμενον πρωτεῖόν του. Περὶ τοιούτου πρωτείου οἱ πατέρες τῆς ἁγίας Συνόδου οὐδὲν γινώσκουσιν, οὐδένα λόγον ποιοῦνται, εἰ καὶ εἶχον εὔλογον ἀφορμὴν νὰ ὁμιλήσωσι περὶ αὐτοῦ καθ' ὃν χρόνον ὡρίζετο ἡ θέσις τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

— «Ὁ μακαριώτατος Πάπας Πίος ἔννατος ἐν τῇ πρὸς τοὺς Ἀνατολικοὺς ἐπιστολῇ αὐτοῦ λέγει ὅτι ἡ Δ' οἰκουμ. Σύνοδος . . . . ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπιστολῆς Πάπα Λέοντος τοῦ Α'. ἐβόησεν· «Ὁ Πέτρος διὰ τοῦ Λέοντος οὕτως ὡμίλησε». Τὸ πρᾶγμα ἀληθῶς οὕτως ἔχει· ἀλλ' ὤφειλεν ἡ αὐτοῦ Μακαριότης νὰ μὴ παραβράμῃ καὶ τὸ πῶς καὶ μετὰ ποίαν ἐξεργασίαν οἱ Πατέρες ἡμῶν ἐβόησαν τὸ ὅπερ ἐβόησαν εἰς ἔπαινον τοῦ Λέοντος . . . . Ἐκ τῶν πλέον ἢ ἑξακοσίων Πατέρων τῆς Συνόδου, διακόσιοι περίπου, οἱ σοφώτεροι αὐτῶν, διετάχθησαν ὑπὸ τῆς Συνόδου ἵνα ἐξετάσωσι καὶ κατὰ γράμμα καὶ κατὰ νόημα τὴν ρηθεῖσαν ἐπιστολὴν τοῦ Λέοντος· οὐ μόνον δέ, ἀλλ' ἵνα ἀναφέρωσι καὶ ἐγγράφως καὶ ἐνυπογράφως τὴν ἰδίαν αὐτῶν κρίσιν ἐπ' αὐτῆς, ἐὰν ὑπάρχῃ ὀρθόδοξος ἢ μή. Αἱ κατὰ μέρος διακόσιαι περίπου ἐπικρίσεις καὶ δοκιμασίαι τῆς ἐπιστολῆς εὑρίσκονται ἐν τῇ τετάρτῃ Συνελεύσει τῆς ρηθείσης ἱερᾶς Συνόδου ὡς ἑξῆς :

«Μάξιμος Ἀντιοχείας Συρίας εἶπε· Συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγίου ἀρχιεπισκόπου τῆς βασιλευούσης Ρώμης Λέοντος τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ ἐν Νικαίᾳ ἁγίων Πατέρων, καὶ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ νέᾳ Ρώμῃ καὶ τῇ ἐν Ἐφέσῳ παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου ἐπισκόπου Κυρίλλου ἐκτεθείσῃ πίστει, καὶ ὑπεσημηνάμην».

«Θεοδώρητος ὁ εὐλαβέστατος ἐπίσκοπος Κύρου· Συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ἁγιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, τοῦ κυρίου Λέοντος, τῇ ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθείσῃ πίστει παρὰ τῶν ἁγίων καὶ μακαρίων Πατέρων, καὶ τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπαγορευθέντι παρὰ τῶν ἑκατὸν

συνέχεια ἀπὸ σελ. 428—431.

1. «Τὸ ἀξίωμα τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας . . . . τυγχάνει . . . . γέρας ἀπονεμηθὲν τοῖς Πάπαις διὰ τὸ . . . . . πρεσβεῖον τῆς πόλεως (Ρώμης). **Διὰ τὸ βασιλεύειν τὴν πόλιν ἐκείνην οἱ Πατέρες εἰκότως ἀποδεδώκασι τὰ πρεσβεῖα** . . . Τὰ πρεσβεῖα ἄρα ἀπενεμήθησαν εἰς τοὺς ἐπισκόπους τῆς Ρώμης οὐχὶ διὰ τὸ **Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου**, οὐδὲ διὰ τὸ **Ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν**, ἀλλ' ἁπλῶς **διὰ τὸ βασιλεύειν τὴν πόλιν ἐκείνην**· καὶ ταῦτα τὰ πρεσβεῖα οὐχὶ ὁ Κύριος, ἀλλ' **οἱ Πατέρες δεδώκασιν αὐτοῖς**». Ἐγκύκλ. τῆς Ἐκκλ. σελ 27. 28.

πεντήκοντα Συμβόλῳ τῆς πίστεως, καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς τοῦ μακαρίου Κυρίλλου, καὶ ἀποδεξάμενος τὴν προρρηθεῖσαν ἐπιστολήν, ὑπέγραψα».

Καὶ οὕτω καθεξῆς ἅπαντες ὁμολογοῦσι «συνᾴδει ἡ ἐπιστολὴ», «σύμφωνός ἐστιν ἡ ἐπιστολὴ», «συμφωνεῖ ἡ ἐπιστολὴ ὅσον τὸ κατ' ἔννοιαν» κτλ. Μετὰ τοσαύτην ἄρα καὶ τηλικαύτην ἀκριβῆ ἐξέτασιν ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰς προτέρας ἱερὰς Συνόδους, καὶ πληροφορίαν πλήρη τῆς ὀρθότητος τῶν ἐννοιῶν, καὶ οὐχὶ **διότι ἦν ἁπλῶς ἐπιστολὴ τοῦ Πάπα,** ἐβόησαν οἱ Πατέρες «ὁ Πέτρος διὰ τοῦ Λέοντος οὕτως ὡμίλησε», «ὁ Πέτρος οὕτως ὡμίλησε» καὶ εἶτι ἕτερον σεμνόν.... Οὕτω οἱ μακάριοι Πατέρες τῆς ἁγίας Συνόδου ἐδίδαξαν ἡμᾶς ἵνα μὴ τὴν ὀρθοδοξίαν ἐκ τοῦ ἁγίου θρόνου, ἀλλὰ τὸν θρόνον αὐτὸν καὶ τὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου κρίνωμεν πρὸς τὰς θείας Γραφὰς, πρὸς τὰς συνοδικὰς ἀποφάσεις καὶ τοὺς ὅρους, καὶ πρὸς τὴν κεκηρυγμένην πίστιν ἤτοι πρὸς τὴν ὀρθοδοξίαν τῆς διηνεκοῦς διδασκαλίας. Κατὰ τὴν ἀποστολικὴν δὲ ταύτην ἀρχὴν, κατὰ τὸ καθολικὸν τοῦτο ἀξίωμα τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἔκριναν καὶ κατέκριναν νῦν συνοδικῶς οἱ Πατέρες ἡμῶν καὶ τὸν Διόσκορον Πάπαν τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ ὕστερον τὸν Ὀνώριον Πάπαν Ρώμης, καὶ πρὸ τούτων τὸν Μακεδόνιον καὶ Νεστόριον πατριάρχας Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὸν Πέτρον Κναφέα πατριάρχην τῆς Ἀντιοχείας κτλ.». Πρβλ. Ἐγκύκλιον τῆς μιᾶς,ἁγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας σελ. 30 — 32 καὶ 18. Ἔπειτα ἡ Δ' ἁγία οἰκουμενικὴ Σύνοδος, καίτοι αὐτὴ ἐπικρίνασα καὶ ἐπιδοκιμάσασα καὶ ἀποδεχθεῖσα μεθ' ὑπογραφῆς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Λέοντος ὡς οὖσαν εὐσεβῆ, οὐδόλως ὅμως ἠνάγκασεν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐδικαίωσε τοὺς ἐπισκόπους τῆς Αἰγύπτου μὴ θελήσαντας ὑπογράψαι ἄνευ τῆς γνώμης τοῦ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, χρεωστούσης ἤδη διὰ τὴν καθαίρεσιν τοῦ Διοσκόρου, ὡς δηλοῦται ἐν τῷ λ'. κανόνι· ἐξ ὧν οὐχ ἧττον φανερὸν γίνεται ὅτι ἡ οἰκουμενικὴ αὕτη ἁγία Σύνοδος ἑκάστῃ πατριαρχικῇ ἐκκλησίᾳ τὴν νενομισμένην καὶ προσήκουσαν κανονικὴν θέσιν καὶ δικαιοδοσίαν ἀπονέμουσα, οὔτε ἀλάνθαστον, οὔτε κεφαλὴν τῆς Ἐκκλησίας ἐγίνωσκε τὸν Πάπαν, ἀλλ' ἁπλοῦν ὡς καὶ προσαγορεύει αὐτὸν **ὁσιώτατον ἀρχιεπίσκοπον**, καίτοι τοσοῦτον ἐπαινέσασα τὴν ἐν τῇ ἐπιστολῇ ὀρθόδοξον αὐτοῦ ὁμολογίαν. Διότι ἂν ὁ Πάπας ἦν ἡ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας, πῶς ἡ ἁγία αὕτη Σύνοδος, ἀφοῦ καὶ αὐτὴ ὑπέγραψε καὶ ἀπεδέχθη τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Λέοντος, πῶς λέγω ἐδικαιολόγει τὸ κῦρος τοῦ Ἀλεξανδρείας;». Βλ. Παπιστ. Ἐλέγχ. τόμ. α' σελ. 104. 105. **Σ. Μ.**

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι οἱ ἐν τῇ Συνόδῳ παρακαθήμενοι ἀντιπρόσωποι τοῦ Πάπα καὶ αὐτὸς οὗτος ὕστερον ὁ Λέων διεμαρτυρήθησαν κατὰ τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως τοῦ κη' Κανόνος, ἤτοι κατὰ τῆς ἐξισώσεως τοῦ ἐπισκόπου τῆς νέας Ρώμης (τῆς Κωνσταντινουπόλεως) πρὸς τὸν ἐπίσκοπον τῆς παλαιᾶς Ρωμης· ἀλλὰ τοῦτο εἶναι εὐνόητον καὶ οὐδεμίαν σημασίαν δύναται νὰ ἔχῃ. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ρωμης δὲν ἤθελε βέβαια νὰ ἔχῃ ἀπέναντί του ἀντίζηλον, καθ' ὃν χρόνον ἐτίθεντο τὰ θεμέλια τοῦ πρωτείου του καὶ σύντονοι κατεβάλλοντο προσπάθειαι πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ διάδοσιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτοῦ δυναστείας. Ἰδοὺ ὁ λόγος τῆς διαμαρτυρήσεως αὐτοῦ κατὰ τῆς ἀπονεμῆς εἰς τὸν Κωνσταντινουπόλεως τῶν ἴσων πρεσβείων καὶ τῆς ἀνυψώσεως αὐτοῦ εἰς τὴν αὐτὴν ἐκκλησιαστικὴν περιωπὴν, εἰς ἣν ἵστατο καὶ ὁ ἐπίσκοπος τῆς παλαιᾶς Ρώμης. Ἡ παπικὴ διαμαρτύρησις εἶναι, ὡς ἐλέχθη, εὐνόητος, καὶ οὐδαμῶς δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀπόδειξις τῆς θειότητος τοῦ πρωτείου τῆς παλαιᾶς Ρώμης. Τοὐναντίον τὸ αἰτιολογικὸν μέρος τοῦ Κανόνος τῆς Δ' οἰκουμενικῆς Συνόδου μαρτυρεῖ περὶ τῆς ἰδέας ἣν εἶχεν ἡ τότε χριστιανικὴ Ἐκκλησία περὶ τοῦ παπικοῦ πρωτείου· μαρτυρεῖ προφανῶς καὶ ἀναμφηρίστως ὅτι ἡ τότε χριστιανικὴ Ἐκκλησία οὐδεμίαν ἰδέαν εἶχε περὶ Παπισμοῦ ἐντολῇ θείᾳ ἢ θείῳ δικαίῳ ὑπάρχοντος· διότι οἱ Πατέρες τῆς Συνόδου τὸ πρωτεῖον τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ρώμης σαφῶς καὶ ὡρισμένως ἀναφέρουσιν εἰς τὴν θέσιν τῆς παλαιᾶς Ρώμης ὡς πόλεως βασιλευούσης, ὡς πρωτευούσης τότε τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους. Εἶναι πιθανὸν, εἶναι ποτε δυνατὸν νὰ πιστεύσῃ τις ὅτι οἱ Πατέρες τῆς Συνόδου θὰ προέβαινον εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ κη' Κανόνος καὶ τοῦτον θὰ ἠτιολόγουν ὡς ἠτιολόγησαν, ἐὰν ἡ πίστις εἰς τὴν θείαν σύστασιν τοῦ Παπισμοῦ ἐν τῷ Πέτρῳ ἦτο πρᾶγμα γνωστὸν καὶ παρὰ πᾶσιν ὁμολογούμενον; Ἀφοῦ δὲ οἱ ἐπίσκοποι οὐδὲν περὶ τοιούτου πρωτείου ἐγίνωσκον, πολὺ ὀλιγώτερα βέβαια ἐγίνωσκε περὶ αὐτοῦ ὁ λαός. Τοιοῦτον πρωτεῖον ἦτο ἄγνωστον εἰς τὴν καθόλου Ἐκκλησίαν[1]. Μόνον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ

1. Τοῦτο βεβαιοῦται καὶ ἐξ ὅσων λέγει ὁ ς' Κανὼν τῆς Α' οἰκουμενικῆς Συνόδου· «**Τὰ ἀρχαῖα ἔθη** κρατείτω τὰ ἐν Αἰ-

τῆς Ρώμης ἀναφαίνεται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τοιαύτη τις τάσις καὶ ἀξίωσις, καὶ προσπάθειαι καταβάλλονται πρὸς ὑποστήριξιν καὶ πραγματοποίησιν αὐτῆς· μόνον οἱ ἐπίσκοποι τῆς Ρώμης παρουσιάζονται ἔστιν ὅτε διεκδικοῦντες εἰς ἑαυτοὺς ἀπολυταρχικὴν ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐξουσίαν[2]. Εἶναι γνωστὸν ὅτι τὴν βαρύτητα τῆς μεγάλης καὶ ἐπισήμου μαρτυρίας τῆς Δ' οἰκουμενικῆς Συνόδου ἠθέλησαν νὰ κλονίσωσιν οἱ φίλοι τῶν Παπῶν, ἀντιτάξαντες κατ' αὐτῆς ὅτι μέγα μέρος τῶν ἐπισκόπων τῆς Συνόδου δὲν συνεφώνησαν. Ματαία ἔνστασις. Ἡ ἀπόφασις ἐγένετο καὶ ὁ Κανὼν ἐξεδόθη, ἐξ οὗ γίνεται φανερὸν ὅτι τὸ πρωτεῖον τοῦ Πάπα ἐκκλησιαστικῶς δὲν ἦτο ἀνεγνωρισμένον, καὶ ὅτι τὸ ἀληθὲς καὶ πραγματικὸν πρωτεῖον τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ρώμης ἐπήγαζεν ἐκ τοῦ πολιτικοῦ μεγαλείου τῆς πόλεως ταύτης ὡς πρωτευούσης τότε τοῦ κόσμου. Ἐὰν δὲ ἡ ἐπιστολή, δι' ἧς συνώδευσε τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς ἡ Σύνοδος ἀποστέλλουσα αὐτὰς εἰς τὸν Λέοντα, ἦτο γεγραμμένη μετὰ πολλῆς ταπεινώσεως, τοῦτο κατ' οὐδὲν μετέβαλλε τὸ πρᾶγμα, ἐπεβεβαίου δὲ μόνον ὅτι ὁ διὰ τὰς φιλοδόξους ἀξιώσεις τῆς Ρώμης λίαν δυσάρεστος Κανὼν πράγματι ἐξεδόθη καὶ διεβιβάσθη εἰς τὴν Ρώμην. Καὶ διεμαρτυρήθη μὲν ὁ Πάπας καὶ ἠρνήθη τὴν παραδοχὴν τοῦ Κανόνος, ὅπερ λίαν εὐνόητον, ὡς ἤδη καὶ ἀνωτέρω ἔφημεν, ἀλλ' εἰς οὐδὲν ὠφέλησε, καὶ ἡ διαμαρτύρησίς του οὐδὲν κατώρθωσεν. Ὁ θρόνος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀνυψώθη καὶ ἐμεγαλύνθη, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀπέβη ἐκκλησιαστικῶς ἐφάμιλλος τοῦ θρόνου τῆς Ρώμης. Ἐντεῦθεν ἐξάγεται ἀριδήλως ὅτι αἱ αὐταὶ ἐξωτερικαὶ καὶ πολιτικαὶ περιστάσεις καὶ τὰ αὐτὰ αἴτια, ἅτινα συνετέλεσαν ὕστερον ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ πατριαρχικοῦ αὐτῆς θρόνου, συνετέλεσαν ἄλλοτε πρὸς τοῦτο καὶ ἐν Ρώμῃ. Ταῦτα δὲ ἦσαν τὸ μεγαλεῖον καὶ ἡ σημασία τῆς πόλεως καὶ ἡ δύναμις τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν αὐτῆς ὡς πρωτευούσης καὶ ἕδρας τῆς αὐτοκρατορίας. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι τὰ πράγματα καὶ ἡ θέσις τῶν πατριαρχῶν τῆς Ρώμης ἀνεπτύσσοντο καὶ διωργανοῦντο κατὰ τοὺς μετὰ ταῦτα μάλιστα χρόνους ἐλευθερώτερον καὶ ἐν μείζονι ἀνεξαρτησίᾳ· διότι οὗτοι δὲν εἶχον ἀμέσως πλησίον αὐτῶν τὸν αὐτοκράτορα τοῦ Βυζαντίου καὶ τὴν αὐλὴν αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ πρὸς ἡγεμόνας ἄλλους μακρὰν αὐτῶν εὑρισκομένους νὰ συνεταιρίζωνται ἤρχισαν, πρὸς οὓς ἐπιδαψιλεύοντες τὰς χάριτας τοῦ «**ὑπερφυσικοῦ**» αὐτῶν θησαυροῦ, ἐλάμβανον πρὸς ἀμοιβὴν φυσικὰς καὶ ὑλικὰς χάριτας καὶ δωρεάς, καὶ τὴν κοσμικὴν παπικὴν αὐτῶν βασιλείαν οὕτω προπαρεσκεύαζον. Ἐπὶ πάντων τούτων οὐδεὶς βέβαια λόγος δύναται νὰ γείνῃ περὶ θείας συστάσεως, περὶ θείου δικαίου, περὶ ἀνωτέρας θείας πληρεξουσιότητος καὶ τῶν τοιούτων. Αἱ δωρεαὶ αὐταὶ ἦσαν ὅλως ὑλικαὶ καὶ κοσμικαί. Παρατηρητέον πρὸς τούτοις ὅτι οὐ μόνον διὰ τὴν Ρώμην, ἀλλὰ καὶ διὰ πάσας τὰς ἄλλας Ἐκκλησίας πρὸς τὸ πολιτικὸν μεγαλεῖον ἀντεμετρεῖτο συνήθως τὸ ἐκκλησιαστικόν, ἡ ὑπέροχος θέσις τῶν ἐπισκοπικῶν θρόνων δὲν ἐπήγαζε τόσον ἐκ τῆς ἀποστολικότητος τῶν Ἐκκλησιῶν αὐτῶν, ὅσον ἐκ τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς σημασίας τῆς πόλεως ἐν ᾗ τὴν ἕδραν αὐτῶν εἶχον οἱ ἐπίσκοποι. Οὕτω βλέπομεν ἐπισκοπικοὺς θρόνους κατέχοντας

γύπτῳ καὶ Λιβύῃ καὶ Πενταπόλει ὥστε τὸν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐπίσκοπον πάντων τούτων ἔχειν τὴν ἐξουσίαν· ἐπειδὴ καὶ τῷ ἐν Ρώμῃ ἐπισκόπῳ τοῦτο **σύνηθές** ἐστιν» (ἔχειν δηλονότι ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν πέριξ ἐπισκοπικῶν Ἐκκλησιῶν). Ἐὰν ἡ ἁγία αὕτη οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐδόξαζεν, ἄπαγε! ὅτι ὁ ἐπίσκοπος τῆς Παλαιᾶς Ρώμης, ὡς διάδοχος δῆθεν τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ὑπάρχει ἡ ὁρατὴ κεφαλὴ καὶ ἁπάσης τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ἄρχων καὶ ὅτι οἱ λοιποὶ Πατριάρχαι ἦσαν ὑποταγεῖς εἰς αὐτὸν πῶς ἠδύνατο συμπαρεξετάζειν ἀδιαφόρως τὰ προνόμια τοῦ Ἀλεξανδρείας πρὸς τὰ τοῦ Ρώμης ἐπισκόπου, ἐὰν τοιοῦτος ὑπῆρχε καὶ ἀποκαλεῖν αὐτὰ **συνηθείας· Ἐπειδὴ καὶ τῷ ἐν Ρώμῃ ἐπισκόπῳ τοῦτο σύνηθές ἐστι».** Παρβλ. Παπιστ. Ἐλέγχ. τόμ. α', σελ 104. καὶ Νικόδ. ἁγιορείτην εἰς τὴν ἑρμ. τοῦ Κανόνος ἐν τῷ Πηδαλίῳ. Τὴν ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης περιοριζομένην ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ ἀνακηρύττει ὕστερον μεγαλοφώνως καὶ εὐκρινῶς καὶ ὁ Μέγας Βασίλειος ἐν οἷς λέγει «Ἐβουλόμην **αὐτῶν** (τῶν ἐπισκόπων τῆς Δύσεως) ἐπιστεῖλαι **τῷ κορυφαίῳ».** Οὕτω λαλῶν ὁ οἰκουμενικὸς διδάσκαλος δῆλος γίνεται ὅτι τὸν Πάπαν ἐγίνωσκε καὶ ἐθεώρει καὶ αὐτὸς ὡς ἡ πρώτη ἁγία οἰκουμενικὴ Σύνοδος κορυφαῖον ἐπίσκοπον οὐχὶ ἁπάσης τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ τῶν κατὰ μέρος Ἐκκλησιῶν τῆς Δύσεως. Παρβλ. Ἐγκύκλ. τῆς Ἐκκλ. σελ. 12 καὶ 18. Σ. Μ.

2. Ἥτις ὅμως ἀποκρούεται πανηγυρικῶς καὶ διαρρήδην ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους ἁγίων Ἐκκλησιῶν. ὡς τοῦτο πασιφανέστατον γίνεται ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν σχέσεων τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς βορείου ἀνθυπατικῆς Ἀφρικῆς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης ἐπὶ Κυπριανοῦ καὶ τῶν διαδόχων του, καὶ πρότερον ἤδη ἐν τῷ ζητήματι περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα. Σ. Μ.

ἀνωτάτην ταξιν, ἂν καὶ αἱ Ἐκκλησίαι αὐτῶν δὲν εἶχον ἐπίσημον ἀποστολικὴν σύστασιν, ὡς ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀλεξανδρείας, ἡ Ἐκκλησία τῆς Καρθαγένης, περὶ ἧς μάλιστα οὐδεὶς ἀναφέρεται ἀπόστολος ὡς ἱδρυτὴς καὶ διδάσκαλος αὐτῆς. Ἕτεραι δὲ πάλιν ἐπίσημοι ἀποστολικαὶ Ἐκκλησίαι, ὡς ἡ τῆς Ἐφέσου, τῆς Κορίνθου, τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἄλλαι δὲν ἀνῆλθον ἐκκλησιαστικῶς εἰς ὑψηλὴν περιωπήν, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου παρήκμαζον, ὅσον ἀφ' ἑτέρου αἱ Ἐκκλησίαι τῶν ἐπισημοτέρων πόλεων ἐπὶ μᾶλλον καθεκάστην προεβιβάζοντο καὶ ἐμεγαλύνοντο ὅπερ τρανωτάτη ἀπόδειξίς ἐστιν ὅτι οὐχὶ ἡ ἀποστολικότης, ἀλλὰ τὸ μεγαλεῖον καὶ ἡ πολιτικὴ σημασία τῶν πόλεων ἀπετέλει τὸ μέτρον ἐν τοῖς τοιούτοις. Οὐδόλως ἄρα θαυμαστὸν ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς ἀρχαίας πρωτευούσης τοῦ κόσμου τὴν ἀνωτάτην κατέλαβε θέσιν. Ἀνάγκην ἀποστόλου Πέτρου δὲν εἶχε πρὸς τοῦτο, ἀλλ' οὔτε τοῦ πρωτείου τοῦ ἀπονεμηθέντος αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Οὕτω λοιπὸν ἔχουσι τὰ πράγματα ὡς πρὸς τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῦ ἐρειδόμενον πρωτεῖον τοῦ Πάπα. Πρωτεῖον Πέτρου οὐδαμοῦ τῆς Καινῆς Διαθήκης φαίνεται οὔτε ὡς ἀπονεμηθὲν, οὔτε ὡς ἀναγνωρισθέν. Ἡ «ἀποστολικὴ ἡγεμονία» τοῦ Πέτρου εἶναι ἐπινόημα τῶν ἐπισκόπων τῆς Ρώμης καὶ τῶν δεσποτικῶν αὐτῶν ἀξιώσεων. Κατὰ πρῶτον παρῆλθεν εἰς μέσον ἡ ἀξίωσις τῆς παπικῆς δεσποτείας· ἔπειτα ἤρξαντο ζητοῦντες τὰς βάσεις ἐφ' ὧν ἡ δεσποτεία αὕτη θὰ ἐστηρίζετο. Ἐπωφελήθησαν δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτῶν ἰδίως τὴν παράδοσιν περὶ διαμονῆς ὅθεν καὶ μαρτυρικοῦ θανάτου τοῦ Πέτρου ἐν Ρώμῃ. Τούτου δὲ τεθέντος, ἐπεδόθησαν ἔπειτα εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῶν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἀναλυθέντων καὶ ἐξετασθέντων γραφικῶν χωρίων, καὶ εἰργάσθησαν μεθ' ὅλων αὐτῶν τῶν δυνάμεων ὅπως ἀναδείξωσι τὸν Πέτρον «ἡγεμόνα τῶν ἀποστόλων», ἵνα διάδοχοι τοῦ ἡγεμόνος τούτου παρέλθωσιν εἰς μέσον, ὡς εἰκὸς, αὐτοί. Ὅτε δὲ ὕστερον κραταιωθέντος τοῦ Παπισμοῦ, οὐδεὶς πλέον ἐτόλμα νὰ ἀντεπεξέλθῃ κατ' αὐτοῦ ἑρμηνεύων κατὰ τὴν ἀληθῆ αὐτῶν ἔννοιαν τὰς γνωστὰς ἐκείνας γραφικὰς ῥήσεις, αἱ ὁποῖαι ἐφέροντο πρὸς ὑποστήριξιν αὐτοῦ, καθιερώθησαν πλέον αὗται ἐν τῇ Δύσει διὰ τῆς συνηθείας εἰς ἀναμφισβητήτους ἀποδείξεις τοῦ πρωτείου τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Πάπα, καὶ ὡς τοιαῦται φιγουράρουν μέχρι τῆς σήμερον εἰς πάσας τὰς κατηχήσεις καὶ τὰς συγγραφὰς τῶν διδασκάλων τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλ' εἴθε νὰ ἀνανήψῃ ἐπὶ τέλους ὁ καθολικὸς λαὸς ἐκ τοῦ ληθάργου καὶ τῆς τυφλώσεως, ἣν ἔχει περὶ τὴν πίστιν, καὶ ἀνδριζόμενος νὰ ἐξετάσῃ ὁ ἴδιος πῶς ἀληθῶς ἔχουσι τὰ πράγματα. Σκοπὸς τῆς παρούσης ἡμῶν διατριβῆς εἶναι νὰ δώσωμεν εἰς αὐτὸν νύξιν πρὸς τοῦτο. Δὲν εἶναι δὲ δύσκολον νὰ ἐνασχοληθῇ ὁ ἴδιος εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν πραγμάτων. Ἀρκεῖ λαμβάνων εἰς χεῖρας τὴν Καινὴν Διαθήκην νὰ ῥίψῃ ἐν αὐτῇ ἓν βλέμμα προσεκτικὸν πρὸς ἐκτίμησιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος γραφικῶν ῥήσεων. Εἴθε δὲ τότε νὰ διαγνώσῃ ἐὰν πράγματι ὀφείλῃ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸν Πάπαν καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν κλονιζομένους ἱεράρχας τῆς Γερμανίας πρὸς διατήρησιν τῶν μυθωδῶν καὶ ἀντιχριστιανικῶν αὐτοῦ ἀξιώσεων, καὶ ἐὰν τὴν ὁμόνοιαν, τὴν εἰρήνην καὶ τὰς δυνάμεις αὐτοῦ τε καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ εἶναι καλὸν νὰ θυσιάζῃ τὸ γερμανικὸν ἔθνος εἰς τὰς ἀλαζονικὰς καὶ αὐθάδεις ἀξιώσεις τῶν Παπῶν.

(ἕπεται συνέχεια)

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ἐκ τοῦ πατριαρχ. ἀρχειοφυλακείου πρὸς τὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω.

Ἐκδοθέντα ταῦτα, εὐλογίᾳ καὶ κελεύσει τοῦ παναγιοικουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Ἰωακεὶμ Γ' τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ἀποτελοῦσι τόμους τρεῖς, ὧν ὁ μὲν περὶ Ἁγίου Ὄρους περιέχει σελ. 344 — ὁ περὶ τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου 729, καὶ ὁ περὶ τῶν ὁμοίων Ἐκκλησιῶν Ρωσσίας, Ρουμανίας καὶ Σερβίας καὶ τῶν ἄλλοτε ἀρχιεπισκοπῶν Ἀχριδῶν καὶ Πεκίου σελίδας 1115. Τιμῶνται ὁ Α' γροσίων ἀργυρῶν 20—ὁ Β' 40 ὁ Γ' 60, καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Γραφείῳ ἡμῶν.

Οὐδὲν φύλλον τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀπολεσθὲν ἀναπληροῦται δωρεὰν, ἀλλ' ἐπὶ καταβολῇ 40 παράδων διὰ τὸ ὀκτασέλιδον καὶ 60 παράδων διὰ τὸ δωδεκασέλιδον τεῦχος.

Ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.

ΑΡΙΘ. 30

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 27 ΙΟΥΛΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διαμαρτυρίαι Κουτσοβλάχων — Ἐπίκαιρα γράμματα — Διωγμὸς ὀρθοδόξων — Ἡ διαρρύθμισις τῶν ἐν Ρωσσίᾳ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Εἰδήσεις ἐξ ἐπαρχιῶν — Νεωτερισμοὶ καὶ μηχανήματα τῆς Φραγκικῆς Ἐκκλησίας — Τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Πάπα — Πέτρου χαρτοφύλακος ἔργον — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΩΝ

Ἡ ὧδε δημοσιευομένη διαμαρτυρία τῶν ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ τῆς Ἀμερικῆς ἐγκατεστημένων Κουτσοβλάχων κατὰ τῶν ἐν τῇ γενεθλίῳ αὐτῶν χώρᾳ ἐνεργειῶν τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας, ἀποτελεῖ τὴν περιφανεστέραν ἀναίρεσιν τῶν βδελυρῶν συκοφαντιῶν τὰς ὁποίας δὲν παύει ἐκτοξεύουσα αὕτη κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῶν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Ἠπείρῳ μητροπολιτῶν, καθὼς καὶ κατὰ σύμπαντος τοῦ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ, ὡς ἐξασκούντων συστηματικὴν, δῆθεν, πίεσιν κατὰ τῶν κουτσοβλαχικῶν πληθυσμῶν, ὡς ἐξαναγκαζόντων αὐτοὺς τρομοκρατικῶς, διὰ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ σιδήρου, νὰ κύπτωσι τὸν αὐχένα ὑπὸ τὸν ζυγόν των καὶ ὡς μὴ ἐπιτρεπόντων τὴν πραγμάτωσιν τοῦ θερμοῦ αὐτῶν πόθου νὰ χρησιμοποιῶσιν ἔν τε τοῖς ναοῖς καὶ ἐν ταῖς σχολαῖς τὴν μητρικὴν αὐτῶν ! ! ! ρουμανικὴν (ὄχι κουτσοβλαχικὴν) γλῶσσαν.

Τὰς ἐρεσχελίας ταύτας ἔσπευσαν νὰ ἀναιρέσωσι, διὰ τοῦ ἐπισημοτέρου τρόπου, αὐτοὶ **οἱ πρωτίστως ἐνδιαφερόμενοι**, οἱ Κουτσόβλαχοι, διατρανοῦντες ἐν ταῖς πολυπληθέσιν ἀναφοραῖς των πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ταῖς ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» δημοσιευθείσαις, τὴν ἀδιάσπαστον αὐτῶν, ἐν πᾶσιν, ἑνότητα μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ τὴν ἀκαταμάχητον ἀποστροφὴν των πρὸς τοὺς νεοφανεῖς ἐκ τῶν πέραν τοῦ Ἴστρου ἀδελφοὺς αὐτῶν, τοὺς ὁποίους ὅλως ξένους καὶ ἀλλοτρίους αὐτοῖς διεκήρυττον.

Τὴν κορωνίδα εἰς τὰς ἀναφορὰς ἐκείνας ἐπιθέτουσι νῦν, αὐθόρμητοι, οἱ ἐν Ἀμερικῇ παρεπιδημοῦντες Κουτσόβλαχοι, **οἱ ἐκ διαφόρων μακεδονικῶν Κοινοτήτων ἔλκοντες τὴν καταγωγὴν**, τηροῦντες τὴν αὐτὴν ἀπαραλλάκτως γλῶσσαν τὴν ὁποίαν καὶ οἱ λοιποὶ συνεγχώριοί των ἐκ Τυρνόβου, Μεγαρόβου, Ναούσης, Νεβέσκας, Κίτρους

κτλ. καὶ διασπῶντες οὐτωσὶν, ὡς ἐστὸν ἀράχνης, τὰς ἀνεμωλίους ἀξιώσεις καὶ θεωρίας τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας. Μήτοι γε καὶ οἱ ἐν Ἁγ. Φραγκίσκῳ τῆς Καλλιφορνίας ἐγκατεστημένοι Κουτσόβλαχοι τρομοκρατοῦνται ὑπὸ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὀρθοδόξων μητροπολιτῶν καὶ ἐξηναγκάσθησαν οὕτως, ἄκοντες, νὰ ὑπογράψωσι τὴν ἐν μητροπόλει τινὶ κατασκευασθεῖσαν ἀναφορὰν τοῦ περιεχομένου τῆς ὁποίας δὲν ἔλαβον γνῶσιν; Ἢ μήπως ἡ ἀναφορὰ αὕτη ἐχαλκεύθη ἐνταῦθα, ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ, ἢ ἐν ὀρθοδόξῳ τινὶ μητροπόλει, ἐν παντελεῖ ἀγνοίᾳ ἐκείνων τῶν ὁποίων αἱ ὑπογραφαὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ ἐγγράφῳ;

Ἰδοὺ ἡ ἐν λόγῳ ἀναφορά.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Σεβασμιώτατοι Ἀρχιερεῖς καὶ Κληρικοὶ τῆς Μεγάλης Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας

Κωνσταντινουπόλεως.

Ὁρῶντες τὰς γιγνομένας ἐνεργείας, ὑπὸ τῶν πέραν τοῦ Ἴστρου καλουμένων Ρουμούνων καὶ τῶν προπαγανδιστῶν αὐτῶν, πρὸς διάσπασιν ἀπὸ τῆς Μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους τῆς ἑνότητος τινῶν ἐκ τῶν ὁμογενῶν μας, καὶ μὴ λησμονοῦντες ὅτι παντὸς ἄλλου πολυτιμώτερόν ἐστιν ἡ Πατρίς· ἂν καὶ εὑρισκώμεθα τόσον μακρὰν, τείνωμεν τὴν φωνὴν ἡμῶν, ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τῶν ὁμογενῶν μας, πρὸς τὴν Ὑμετέραν Προσκυνητὴν Παναγιότητα καὶ τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας, ὡς τοὺς μόνους ἐν αὐτῇ προστάτας τοῦ θρησκεύματος καὶ τῆς ἐθνικότητός μας. Ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἡ Υ. Θ. Π. δὲν θέλει παύσῃ ἀγωνιζομένη μεθ' ὅλου τοῦ Κλήρου, ὑπὲρ τῆς ἀδιασπάστου ἑνότητος τῶν αὐτοῦ ὁμογενῶν μας, ἀφ' ἑνὸς ἀμυνόμενοι, διὰ πάσης πρὸς τὴν Σεβαστὴν ἡμῶν Κυβέρνησιν διαμαρτυρίας, ὑπὲρ τῶν προνομίων τοῦ Ρωμαϊκοῦ γένους καὶ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου τοὺς μὲν πλανωμένους ὁμογενεῖς μας ὁδηγοῦντες εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ὁμονοίας καὶ τῆς ἀγάπης, τοὺς δὲ διὰ τῶν ραδιουργιῶν, ἐξαπατήσεων καὶ τῶν τοιούτων αἰσχρῶν μέσων τὰ μὲν προνόμια τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους βεβηλοῦντας, τὰς ἐμφυλίους δὲ ταραχὰς καὶ αἱματοχυσίας, ἐντὸς τοῦ Κράτους, προξενοῦντας, καταπολεμοῦντες διὰ τοῦ φραγγελίου τῆς ἱερᾶς ἀναγκαστήσεως· καὶ ἀκούοντες οὕτω τὴν μέριμναν τῶν τε Κυβερνητικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν πρὸς θεράπευσιν τῆς ἀξιοθρηνήτου καταστάσεως τῆς Πατρίδος ἡμῶν, ἐκδηλοῦμεν Ὑμῖν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας ὅτι, εἰ καὶ ἐσμὲν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, οὐδόλως θέλωμεν περιορισθῇ ἀπὸ τὸ νὰ εἴμεθα τῆς τε Α. Α. Μ. τοῦ Ἄνακτος ἡμῶν Σουλτάνου, πιστοὶ ὑπήκοοι καὶ τῆς αὐτόσε Μεγάλης Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τέκνα ἀφωσιωμένα.

Εὐχόμενοι ὑπὲρ τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος τοῦ Ἄνακτος ἡμῶν καὶ τῶν πολιτικῶν ἀρχόντων τῶν ἐπιθυμούντων τὴν ἐντὸς τοῦ Κράτους εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν· ὡς καὶ ὑπὲρ τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος, καὶ τῶν Κληρικῶν, τῶν ἀγρυπνούντων καὶ μεριμνώντων ὑπὲρ τῆς ἀδιασπάστου ἑνότητος ὅλων τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, ἀσπαζόμεθα βαθυσεβάστως τὴν δεξιὰν τῆς Ὑμετέρας Προσκυνητῆς Παναγιότητος καὶ τῶν Σεβασμ. Μητροπολιτῶν.

Τῇ 10 Ἰουλίου 1907.

Οἱ ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ Καλιφορνίας

(Ἑλληνόβλαχοι) ἢ Ἕλληνες Μακεδόνες

Ἐκ τῶν χωρίων			
»	»	Μεγαρόβου	Χρῆστος Ν. Μουσιάδης
»	»	»	Θεόδωρος Δ. Μουσιάδης
»	»	»	Σπυρίδων Π. Εὐθυμίου
»	»	Τυρνόβου	Γεώργιος Κ. Ναοὺμ
»	»	»	Τηλέμαχος Ν. Ἀγγέλη
Ἐκ τῆς Πόλ. Ναούσσης			Δημήτριος Στ. Σαμαρᾶς
Ἐκ τοῦ χωρίου Κίτρους			Ἀναστάσιος Χρ. Κεχαγιᾶς
Ἐκ τῆς κωμοπόλ. Νιζοπόλεως			Θεόδ. Ἰ. Τζιμάκας
Ἐκ τῆς	»	»	Ἰωάνν. Σ. Τσιάντης
Ἐκ τῆς	»	»	Κων. Ν. Δευεσκιώτης
Ἐκ τοῦ χωρίου	Μεγαρόβου		Γεώργιος Δ. Μούσιος
»	»	Τυρνόβου	Θεόδωρος Στ. Τσιμάκας
»	»	Νεβέσκης	Μιχαὴλ Κώστας
»	»	»	Ἰωάννης Κώστης
»	»	»	Νικόλαος Γούρλης
»	»	Κίτρους	Ἰωάννης Σαμαρᾶς
»	»	»	Ἀθανάσιος Χρ. Μπατζίας
»	»	»	Δημήτριος Γ. Πάτσιας
»	»	»	Γεώργιος Μπάλκος
»	»	»	Στέργιος Ζ. Κόνας
»	»	»	Χρῆστος Τζίκας
»	»	»	Χρῆστος Πούλιος
»	»	»	Βασίλειος Γ. Κάτσιας
»	»	»	Γεώργιος Μοῦζας

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Βελλᾶς καὶ Κονίτσης

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Περὶ τοῦ Παλαιοσελίου, χωρίου τῆς ἐμῆς ταπεινῆς ἐπαρχίας, ἐγκαίρως ἔγραψα τῇ Ὑ. Θ. Π. Ἤδη δὲ, πάνυ εὐχαρίστως, ἀναγγέλλω Αὐτῇ, ὅτι ὁ ἐν ἐκείνῳ ταραξίας Ρουμανοδιδάσκαλος, μεταγνούς, ἐγκατέλιπε τὴν σκολιὰν καὶ ἐν μετανοίᾳ προσῆλθεν εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ὡς δῆλον γίνεται ἐκ τοῦ πιστοῦ ἀντιγράφου τοῦ εἰς τὴν ἐμὴν ταπεινότητα ὑποβληθέντος λιβέλλου αὐτοῦ ὅπερ ἐγκλείστως ἀποστέλλω αὐτῷ. Καὶ οὕτω, θείᾳ συνάρσει καὶ εὐχαῖς τῆς Ὑ. Θ. Π., ἤρθη ἐκ τοῦ μέσου καὶ ἓν ἔτι τῶν καταχθονίων τοῦ πονηροῦ ὀργάνων· καὶ ἐν τῇ ἐμῇ ταπεινῇ ἐπαρχίᾳ δὲν ὑπολείπεται ἢ μόνον εἷς ἔτι Ρουμανοδιδασκαλίσκος, ἐν τῷ χωρίῳ Βράσῃ, ἄνευ σχολῆς καὶ μαθητῶν, κατατρίβων δὲ τὸν πολύτιμόν του χρόνον περὶ τὴν βοσκὴν τῶν πατρικῶν του ἀγελάδων.

Ἐπὶ τούτοις διατελῶ μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ.

Ἐν Κονίτσῃ, τῇ 12ῃ Ἰουλίου 1907.

Τῆς Ὑμετέρας κτλ.

† ὁ Βελλᾶς καὶ Κονίτσης ΣΠΥΡΙΔΩΝ

ΛΙΒΕΛΛΟΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ

Πρὸς τὴν Α.Σ. τὸν Μητροπολίτην Βελλᾶς καὶ Κονίτσης κύριον κ. Σπυρίδωνα.

Σεβασμιώτατε,

Ὁ ὑποφαινόμενος Ἰωάννης Ἀθανασίου Δάγκας, ἐκ Παλαιοσελίου ὁρμώμενος, ὑποβάλλω τῇ Ὑ. Σ. μετὰ βαρυαλγούσης καρδίας τὰ ἑξῆς: Γενόμενος ἀπὸ ἐτῶν, κακῇ τῇ μοίρᾳ, θῦμα τῆς ἐπαράτου Ρωμανικῆς προπαγάνδας καὶ εἰς τὰς σατανικὰς αὐτῆς κατὰ τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐνεργείας μετὰ τυφλῆς ὑπακοῆς ὑπηρετήσας ὡς Ρωμουνοδιδάσκαλος ἐντῇ γενετείρᾳ μου, ἐπότισα αὐτὴν διὰ τοῦ πικροῦ ποτηρίου τῆς ἀχαριστίας, γενόμενος αἴτιος διαιρέσεως καὶ σχίσματος καὶ διαπληκτισμῶν καὶ ὅλων τῶν κακιῶν ἃς συνεπάγεται ἡ ἀντεθνικὴ καὶ ἀντιθρησκευτικὴ, ὡς μὴ ὤφειλε, πολιτεία· καὶ ταῦτα οὐχὶ ἐκ πεποιθήσεως, ἀλλ' ἐκ λόγων κακῶς ἐννοουμένου συμφέροντος καὶ ἀγνωμοσύνης. Κατιδὼν ὅμως, θείᾳ συνάρσει, τὸ φρικῶδες βάραθρον εἰς ὃ προσεπάθουν νὰ σύρω τὴν ἐμὴν πατρίδα καὶ πρῶτον ἐμαυτὸν, καὶ δοὺς δόξαν τῷ τοὺς ἐμοὺς ὀφθαλμοὺς διανοίξαντι μακροθύμῳ τῶν πατέρων μου Θεῷ καὶ μετὰ βδελυγμίας ἀποσείσας ἀπ' ἐμοῦ τὸ κράτος τοῦ πονηροῦ καὶ ἀλάστορος τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐχθροῦ, προσέρχομαι, ἐν εἰλικρινεῖ μετανοίᾳ καὶ συντριβῇ καρδίας, πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ θερμῶς καὶ γονυκλινῶς καθικετεύω Αὐτὴν ἵνα ἀνοίξῃ τὰς φιλοστόργους ἀγκάλας της καὶ δεχθῇ με τὸν παραπεσόντα, τὸν ἀποπλανηθέντα, τὸν γνώμῃ δοῦλον γενόμενον τῇ ἐπαράτῳ Ρωμουνικῇ προπαγάνδᾳ. καὶ ἤδη ἀποπτύοντα αὐτήν τε καὶ τὰς σατανικὰς αὐτῆς ἐνεργείας καὶ ὁμνύοντα πίστιν σταθερὰν καὶ ἀκράδαντον εἰς τὰς ὑγιεστάτας ἀρχὰς τῆς ἀμωμήτου ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ διὰ τῆς πανσεβάστου μοι Ὑμετέρας Σεβασμιότητος ἐξαιτοῦμαι ἔνδακρυς τὸ ἔλεος τῆς Ἐκκλησίας ἐν ᾗ ἐγεννήθην καὶ ἐβαπτίσθην, καὶ τῆς ἀγαπητῆς πατρίδος δι' ὅσα αὐτὴν παρεπίκρανα.

Πεποιθὼς δ' ὅτι ἡ ἀνεξάντλητος ἐν ἐλέοις καὶ φιλανθρωπίᾳ Ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία, εἰς λήθην τὸ ἐπάρατον παρελθόν μου τιθεμένη καὶ εἰλικρινῶς μετανοοῦντά με εἰς τοὺς κόλπους της καὶ πάλιν δεχομένη, θέλει παράσχῃ μοι δι' αὐτῆς τελείαν τὴν συγγνώμην καὶ θέλει συμπαραλάβῃ με μετὰ τῶν λοιπῶν αὐτῆς πιστῶν ὀρθοδόξων Ἑλλήνων χριστιανῶν τέκνων της, ἐπικαλοῦμαι γονυκλιτῶς τὰς μητρικάς της εὐχὰς καὶ διατελῶ κατασπαζόμενος μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ τὴν ἁγίαν δεξιὰν τῆς Ὑμ. Σεβασμιότητος,

ἧς πιστὸν καὶ ἀφωσιωμένον τέκνον θέλω διατελῇ εἰς ἀεὶ

ὁ ταπεινὸς αὐτῆς θεράπων

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΑΓΚΑΣ

Ἐν Κονίτσῃ τῇ 17 Μαΐου 1907.

(Τ. Σ. μουχταρικῆς)

Ὁ Μουχτάρης τῆς ὀρθοδόξου κοινότητος τοῦ χωρίου Παλαιοσελίου βεβαιοῖ τὸ γνήσιον τῆς ἄνωθι ὑπογραφῆς

ΠΑΥΛΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον

† ὁ Βελλᾶς καὶ Κονίτσης ΣΠΥΡΙΔΩΝ

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Ἔκθεσις ἐπιτρόπου Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν— τῇ 9 τρέχοντος —ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ σχολικοῦ ἔτους, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἀπηύθυνεν ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς ἐπιθεωρητὰς

τῶν Σχολείων τῶν νομῶν Φιλιππουπόλεως, Πύργου καὶ Βάρνης, δι' ἧς ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν αὐτῶν διὰ τὴν αὐστηρὰν ἐφαρμογὴν τοῦ 10 ἄρθρου τοῦ περὶ δημοσίας ἐκπαιδεύσεως νόμου καὶ ἐντέλλεται αὐτοῖς ὅπως πρὸς τοῦτο λάβωσιν ἔκτακτα μέτρα διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος.

Ὑπὸ τὴν αὐστηρὰν δὲ ἐφαρμογὴν τοῦ ρηθέντος ἄρθρου τοῦ περὶ παιδείας νόμου, τὸ Ὑπουργεῖον ἐννοεῖ τὴν ἀπηνῆ καταδίωξιν ἐκείνων ἐκ τῶν ἡμετέρων, οἵτινες κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δὲν ἀπέστειλον τὰ ἑαυτῶν τέκνα εἰς τὰς βουλγαρικὰς Σχολάς.

Ὅτι εἰς τοῦτο μόνον ἀποβλέπει ἡ νέα ἐγκύκλιος, καταφαίνεται καὶ ἐκ τούτου, ὅτι αὕτη ἀπευθύνεται εἰς μόνους τοὺς ἐπιθεωρητὰς τῶν νομῶν Φιλιππουπόλεως, Πύργου καὶ Βάρνης, εἰς ἐπιθεωρητὰς δηλονότι νομῶν, οἱ ὁποῖοι κατοικοῦνται ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.

Περὶ τῆς ἀσυστόλου ταύτης ἀδικίας μακρὸν ποιεῖται λόγον ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 10 τρέχοντος τὸ ὄργανον τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἡ «Μίρ» ἔν τινι ἄρθρῳ, ὅπερ φέρει τὴν ἐπιγραφὴν «νέα ἐγκύκλιος κατὰ τῶν Ἑλλήνων» καὶ τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς ἀκολούθως: «Ἡ Ἀγχίαλος ἑκάη, οἱ κάτοικοι αὐτῆς διεσκορπίσθησαν εἰς διάφορα μέρη, τὰ ἑλληνικὰ καταστήματα ἐν Φιλιππουπόλει, Στενημάχῳ, Ρουχτσουκίῳ κτλ. διηρπάγησαν, οἱ κυβερνητικοὶ κομματάρχαι ἐκ τῆς διαρπαγῆς ταύτης ἐσχημάτισαν περιουσίας, ἑλληνόπαιδας ὅμως νὰ ἐπισκέπτωνται τὰς βουλγαρικὰς Σχολὰς δὲν ἐπέτυχον.

«Οἱ ἐρεθισθέντες καὶ φανατισθέντες Ἕλληνες, προετίμησαν τὰς καθολικάς, ἑβραϊκὰς καὶ ἀρμενικὰς Σχολάς, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησαν νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὴν ὑπουργικὴν διαταγὴν νὰ φοιτῶσιν εἰς τὰς ἡμετέρας Σχολάς. Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Β. Ὑψηλότητος ἠρκέσθη εἰς τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα· διότι ἠθέλησε νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ 10 ἄρθρον τοῦ περὶ παιδείας νόμου κατὰ τρόπον ἴδιον καὶ μόνον διὰ μίαν ἐθνότητα.

«Ἐννοεῖται ὅτι αἱ ξέναι προπαγάνδαι κερδίζουσι. Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τὸ Ὑπουργεῖον τῆς παιδείας ἐξέδωκε νέαν ἐγκύκλιον, δι' ἧς ἐντέλλεται τὴν αὐστηρὰν ἐφαρμογὴν τοῦ 10 ἄρθρου τοῦ περὶ παιδείας νόμου. Κατὰ πόσον ἤδη ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ της θὰ καταδείξῃ τὸ μέλλον· πλὴν γεγονὸς ἀναμφήριστον εἶνε, ὅτι αὕτη καταδιώκει μίαν μόνον ἐθνότητα, εὐνοεῖ δὲ τὰς λοιπάς. Ὑπὸ τοιούτους ὅρους τὸ Κράτος ἐκτίθεται μόνον του».

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἀναγκαῖον ἡγοῦμαι νὰ γνωρίσω τῇ Ὑ. Θ. Π., ὅτι κατὰ σημερινὰς εἰδήσεις τῶν βουλγαρικῶν ἐφημερίδων, ἡ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἐν Ἀθήναις διπλωματικοῦ πράκτορος τῆς Βουλγαρίας Τόσεφ ἐπιτροπή, ἥτις ἐπέρανε τὴν εἰς Βάρναν ἀποστολήν, διετάχθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως νὰ μεταβῇ εἰς Πύργον καὶ ἐκεῖθεν ἔλθῃ εἰς Φιλιππούπολιν διὰ τὸ ζήτημα τῶν ἁρπαγῶν καὶ νοσῴσεων τῶν ἡμετέρων ναῶν μονῶν καὶ Σχολῶν.

Ἐννοεῖται ὅτι κρίνω ὅλως περιττὸν νὰ σημειώσω — διότι οἱ ἐν Βάρνῃ ἁρμόδιοι θὰ ἐγνώρισαν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦτο — ὅτι ἡ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπὴ ἐπέρανε τὸ ἐν Βάρνῃ ἔργον της ἐπὶ τῇ βάσει, ὡς γράφουσιν αἱ ἐφημερίδες, μαρτυριῶν γερόντων Βουλγάρων, οἵτινες ἐμαρτύρησαν, ὅτι ὁ φιλογενέστατος ἱδρυτὴς τοῦ Νοσοκομείου Παρασκευᾶς Νικολάου ἦν Βούλγαρος καὶ, συνεπῶς, ὅτι τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἱδρυθὲν Νοσοκομεῖον βουλγαρικόν.

Ἐπὶ τούτοις κτλ.

Ἐν Φιλιππουπόλει, τῇ 14 Ἰουλίου 1907.

Ὁ τοῦ ἁγίου Φιλιππουπόλεως Ἐπίτροπος
† Ἀρχιμανδρίτης ΦΩΤΙΟΣ

Η ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ
ΤΩΝ ΕΝ ΡΩΣΣΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον ἀριθμόν)

Δ΄.

Οἱ πάντες λοιπὸν ἐν Ρωσσίᾳ, μετὰ τὰ Ὑπομνήματα τοῦ μητροπολίτου Πετρουπόλεως, τῶν Τριάκοντα Δύο ἱερέων καὶ τοῦ προέδρου τῆς «Ὑπουργικῆς Ἐπιτροπῆς» κόμητος Βίττε καὶ τὴν ἐνθουσιώδη ὑποδοχὴν τούτων ὑπὸ τῆς δημοσίας γνώμης, ἀνέμενον τὴν οὐκ εἰς μακρὰν πραγμάτωσιν τῶν προτεινομένων διαρρυθμίσεων, ὅτε, ἰδιόχειρος διαταγὴ τοῦ αὐτοκράτορος Νικολάου πρὸς τὴν «Ὑπουργικὴν Ἐπιτροπὴν» ἐνετέλλετο ὅπως τὸ ζήτημα, ἀφαιρούμενον ἀπὸ ταύτης, ἀνατεθῇ εἰς τὴν μελέτην τῆς Διοικούσης, Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐν τῷ μέτρῳ τούτῳ οἱ πάντες διεῖδον τὸν ἀντιδραστικὸν δάκτυλον τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Ἐπιτρ»που Κ. Ποπεδονότσιεφ ,προσπαθοῦντος νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ ὑπὸ Πέτρου τοῦ Μεγάλοι θεσπισθὲν ἐκκλησιαστικὸν καθεστὼς, ὑπὲρ τῆς ἀκεραίας τηρήσεως καὶ παγιώσεως τοῦ ὁποίου ἐπὶ

ὅλην εἰκοσιπενταετίαν ἀνενδότως εἰργάσθη. Περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου καὶ τῆς δράσεως αὐτοῦ τῆς ἐπεκταθείσης καὶ πέραν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὁρίζοντος, καίπερ ἐν τοῖς μακαριστοῖς καταλεγομένου ἤδη, δὲν ἀπόκειται ἡμῖν νὰ ἐκφέρωμεν τὴν προσήκουσαν κρίσιν, δυσχερῆ, ἄλλως τε, ὡς ἐκ τῆς νωπότητος τῶν γεγονότων, καθὰ, ἐμφρόνως πάνυ, ὑπέδειξεν αὐτὴ αὕτη ἡ ἐπίσημος ἐφημερὶς τῆς Διοικούσης Ἱερᾶς Συνόδου ἐν τῷ ἀποχαιρετιστηρίῳ πρὸς τὸν κατόπιν παραιτησάμενον αὐτοκρατορικὸν Ἐπίτροπον ἄρθρῳ. Διαπιστοῦμεν ἁπλῶς, ὅτι, κατὰ τὰς ἰδέας τῶν ἁρμοδιωτέρων Ρώσσων, ὁ Κ. Ποπεδονότσιεφ, ἀκραδάντως πεπεισμένος ὅτι ἡ ἐμμονὴ ἐν τῇ μέχρι κεραίας τηρήσει τῶν καθεστώτων καὶ θεσμῶν, ἐπί τε τοῦ πολιτικοῦ καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πεδίου, ἀπετέλει ὅρον ἀπαραίτητον τῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ μεγαλείου τῆς Ρωσσίας, εἰργάσθη, ἀπὸ χρηστοῦ τοῦ συνειδότος καὶ μετὰ ζήλου ἀπαραμίλλου, ὑπὲρ τῆς παγιώσεως τούτου, καίπερ, ὡς ἐκ τῆς σφαλερᾶς ἀντιλήψεως ἐξ ἧς ὡρμᾶτο καὶ ἐκ τῆς παραγνωρίσεως τῶν ἀλλοιωθεισῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν καὶ ἀναγκῶν τοῦ βίου, τὰ ἀποτελέσματα διέψευσαν τὰς προσδοκίας του.

Ἡ εἰς τὴν Διοικοῦσαν Ἱερὰν Σύνοδον παραπομπὴ τοῦ ζητήματος τῶν ἐπενεκτέων διαρρυθμίσεων ἐν τῇ διοικήσει τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων παρήγαγεν ὀδυνηρὰν ἐντύπωσιν ἐν Ρωσσίᾳ, ταύτης δὲ διερμηνεὺς ἐγένετο ἡ πλειονότης τῶν δημοσιογραφικῶν ὀργάνων. Ἰδοὺ τί ἔγραφεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἡ «Μπογοσλόβσκι Βέστνικ» (Θεολογικὸς Ἀγγελιαφόρος), τὸ περιοδικὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας τῆς Μόσχας.

«Ἄραγε ἐπεβάλλετο ὑπὸ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων ἡ ἀπὸ τῆς «Ὑπουργικῆς Ἐπιτροπῆς» εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον παραπομπὴ τοῦ ζητήματος τῆς ἐκκλησιαστικῆς διαρρυθμίσεως; Τὸ Ὑπόμνημα τοῦ μητροπολίτου Ἀντωνίου θίγει οὐχὶ τὸν ἐσωτερικὸν βίον τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ τὰς σχέσεις τοῦ Κράτους πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτῆς. Τὸ Κράτος ᾠκειοποιήθη ἐν τῷ βίῳ τῆς Ἐκκλησίας δικαιώματα ἅτινα ἀδυνατεῖ νὰ μὴ ἀνομολογήσῃ ὅτι ἀνήκουσιν αὐτῇ· ταῦτα δὲ τὰ δικαιώματα μόνον τὸ Κράτος δύναται νὰ ἀποδώσῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ. (Ἐνταῦθα παρατίθεται αὐτὴ ἡ γνώμη τοῦ Ποπεδονότσιεφ ἐν τῇ «Μοσκόβσκι Σμπόρνικ» ἀνομολογοῦντος ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ διορισμοῦ τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας, τὸ ἐξασκούμενον νῦν ὑπὸ τοῦ Κράτους, δὲν ἀνήκει αὐτῷ).

Κατὰ συνέπειαν, ἡ «Ὑπουργικὴ Ἐπιτροπὴ», ἡ πληρεξουσιοδοτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος ἵνα ἀποφασίσῃ περὶ τῶν ἐπενεκτέων ἀναγκαίων μεταρρυθμίσεων, συνῳδὰ τῇ αὐτοκρατορικῇ προκηρύξει, ἐν τῷ διοργανισμῷ τοῦ Κράτους, ἦτο καθ' ὁλοκληρίαν ἁρμοδία ἐν τῷ ζητήματι τῶν σχέσεων Πολιτείας καὶ Ἐκκλησίας, καθὰ διετυπώθη τοῦτο ἐν τῷ Ὑπομνήματι τοῦ μητροπολίτου Ἀντωνίου. Ὡς πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς «Ὑπουργικῆς Ἐπιτροπῆς» δὲ περιωρίζετο οὗτος εἰς τὸ ἀρνητικὸν μέρος τοῦ ζητήματος, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν σχέσεων Πολιτείας καὶ Ἐκκλησίας, ἀλλ' εἰσήρχετο καὶ εἰς τὸ θετικὸν μέρος τοῦ βίου τῆς Ἐκκλησίας, ὑποδεικνύων ἐν τῇ Τοπικῇ Συνόδῳ τὸ μέσον πρὸς ἀναζωογόνησιν αὐτῆς. Ἡ ὑπὸ τό πνεῦμα λοιπὸν τοῦτο μεσολάβησις παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι ἦτο ἀδιαφιλονείκητον δικαίωμα τῆς «Ὑπουργικῆς Ἐπιτροπῆς». . . Οὕτω λοιπὸν τὸ ζήτημα τῆς ἐκκλησιαστικῆς διαρρυθμίσεως, καθὰ, διετυποῦτο ἐν τοῖς Ὑπομνήμασι τοῦ Μητροπολίτου Ἀντωνίου καὶ τοῦ κόμητος Βίττε, ἦν τῆς ἀπολύτου ἁρμοδιότητος τῆς «Ὑπουργικῆς Ἐπιτροπῆς», χωρὶς νὰ παραβιάζηται ἐκ τούτου ἡ αὐτονομία τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ μᾶλλον ἰδεώδει μορφῇ αὐτῆς, εἰς ἣν ἐν τούτοις οὐδόλως ἐθίσθημεν». . . . .

Τὴν γενικῶς κρατοῦσαν γνώμην ὅτι ἡ εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον παραπομπὴ τοῦ ζητήματος τῆς διαρρυθμίσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων (ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς Ὑπουργικῆς Ἐπιτροπῆς ἐξέτασις τούτου ἀπετέλει προσβολὴν κατὰ τῆς αὐτονομίας τῆς Ἐκκλησίας) ἐγένετο τῇ εἰσηγήσει τοῦ Κ. Ποσεδονότσιεφ, ἐκράτυνε τὸ γεγονὸς τῆς παρὰ τούτου ὑποβολῆς τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ Ὑπομνήματος ὑπερμαχοῦντος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ καθεστῶτος καὶ, συνεπῶς, συνηγοροῦντος ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως αὐτοῦ.

Ἐν τῷ Ὑπομνήματι αὐτοῦ τούτῳ, ὁ Ποπεδονότσιεφ, λίαν τεχνηέντως, ἐπειράθη νὰ περιορίσῃ τὸ ζήτημα τῆς ἐκκλησιαστικῆς διαρρυθμίσεως εἰς ἓν μόνον τῶν σημείων αὐτοῦ (καὶ οὐχὶ τὸ οὐσιωδέστατον) εἰς τὴν πρότασιν περὶ ἀνασυστάσεως τοῦ πατριαρχικοῦ ἀξιώματος. Ἀνατρέχων δὲ ἱστορικῶς εἰς τὴν πρώτην σύστασιν καὶ τὴν δρᾶσιν τοῦ θεσμοῦ τούτου, ἀνέπτυξεν ὅτι τὸ πατριαρχικὸν ἀξίωμα ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ μητροπολίτου Μόσχας, εἰς τὴν ἵδρυσιν τοῦ ὁποίου δυσθύμως συγκατένευσε τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἐξυπηρέτει σκοποὺς πολιτικοὺς μᾶλλον, ἀποτελέσαν κατὰ τὸ τέλος τῆς ΙΖ' καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος κίνδυνον κατὰ τοῦ Κράτους. Ἡ κατάργησις λοιπὸν αὐτοῦ ἐπανέφερεν ἐν Ρωσσίᾳ τὸ συνοδικὸν καθεστώς· καὶ ἐπειδὴ ἡ ἔκτασις τοῦ Κράτους δὲν ἐπέτρεπε, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, τὴν ἐτησίαν συγκρότησιν τῆς Τοπικῆς Συνόδου, συνῳδὰ ταῖς διακελεύσεσι τῶν ἱερῶν κανόνων, ἱδρύθη, ὡς μικρογραφία ταύτης, ἡ Διοικοῦσα Ἱερὰ Σύνοδος. Ἀλλά, ἐξακολουθεῖ ὁ Ποπεδονότσιεφ, τὸ ἀρχέγονον τοῦτο συνοδικὸν καθεστὼς, τὸ δημιουργηθὲν ὑπὸ Πέτρου τοῦ Μεγάλου, ἐνοθεύθη ἐπὶ τῶν διαδόχων

αὐτοῦ· οὕτω δὲ, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Αὐτοκράτορος Παύλου τοῦ Α΄, ὡς ἐκ τῆς γενικῆς ἀμαθείας καὶ τῆς ἐν τῇ Αὐλῇ ἐπικρατήσεως γερμανικῶν στοιχείων, ξένων πρὸς τὴν ὀρθοδοξίαν, ἐτιτλοφορήθη ὁ Αὐτοκράτωρ, ἐν ἐπισήμῳ πράξει τοῦ Κράτους «κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας», ὅστις τίτλος ὅμως οὐδέποτε ἔσχεν ἐπίσημον σημασίαν ἢ ἔμπρακτον ἐφαρμογήν. Τὸ συνοδικὸν ὅμως σύστημα Πέτρου τοῦ Μεγάλου οὐδαμῶς κατήργησεν ἐν Ρωσσίᾳ τὸν θεσμὸν τῆς συγκροτήσεως Συνόδων· ἂν δὲ, κατὰ τὸ πρῶτον ἥμισυ τῆς δεκάτης ἐννάτης ἑκατονταετηρίδος, ἡ συγκρότησις τοιούτων Συνόδων, ἕνεκα ἰδιαιτέρων λόγων, ἀπηγορεύθη, ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη ἀπὸ πολλοῦ ἐτέθη εἰς ἀχρηστίαν. Ἀπόδειξις τούτου ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν εἰκοσιπενταετίαν, τῇ ἐγκρίσει τῆς Διοικούσης Ἱερᾶς Συνόδου, σύγκλησις ἐπαρχιακῶν Συνόδων ἐν Κιέβῳ, ἐν Καζὰν, ἐν Ἰρκούτσκῃ.

Μεταβαίνων, ἀκολούθως, ὁ Ποπεδονότσιεφ εἰς τὴν αἰτίασιν τῆς ἀναμίξεως ἐν τῇ διοικήσει τῆς Ἐκκλησίας λαϊκῶν ὑπαλλήλων, πειρᾶται νὰ δικαιολογήσῃ ταύτην προβάλλων ὅτι ἡ συμμετοχὴ τῶν λαϊκῶν τούτων εἶνε ἀπαραιτήτως ἀναγκαία τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὀφειλούσῃ νὰ διατελῇ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τοὺς γενικοὺς νόμους τοῦ Κράτους, νὰ διατηρῇ γραφεῖα ἀλληλογραφίας, ἔν τε τῷ κέντρῳ καὶ ταῖς ἐπαρχίαις, νὰ ἐπωφελῆται τῶν φώτων εἰδικῶν ἐπιστημόνων π. χ. ἀρχιτεκτόνων κτλ. ἄτινα δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀναθέσῃ εἰς κληρικοὺς, χωρὶς νὰ ἀποσπάσῃ μέγαν ἀριθμὸν τούτων ἀπὸ τῶν κυρίων ποιμαντορικῶν καθηκόντων.

Κατὰ τοῦ Ὑπομνήματος τούτου τοῦ Ποπεδονότσιεφ ἀντεπεξῆλθεν αὐτὸς ὁ κόμης Βίττε, ἀνασκευάσας αὐτὸ δι' ἀκαταμαχήτων ἐπιχειρημάτων. Κατέδειξε τὸ σαθρὸν καὶ σοφιστικὸν τοῦ ἐπιχειρήματος ὅτι ἡ κατάργησις τοῦ πατριαρχικοῦ ἀξιώματος ὑπὸ Πέτρου τοῦ μεγάλου ἐπανέφερεν ἐν ἰσχύϊ τὴν συνοδικὴν διοίκησιν, καθόσον ταύτην δὲν ἀπαρτίζει ἡ παρὰ προσώπων οἱωνδήποτε, πλειόνων τοῦ ἑνὸς, διοίκησις τῶν τῆς Ἐκκλησίας πραγμάτων, ἀλλ' **ἡ παρὰ πλειάδος προσώπων, νομίμως ἐκπροσωπούντων, συνῳδὰ ταῖς κανονικαῖς διατάξεσι, τὴν ὁλομέλειαν τῆς ἱεραρχίας, διοίκησις ταύτης**· διότι ἡ Ἐκκλησία δὲν διοικεῖται δυνάμει συνδυασμῶν, ἔστω καὶ τεχνικώτατα ἐξυφασμένων, ἀνθρωπίνης ἐπινοίας, ἀλλ' ἀποκλειστικῶς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποστολικῶν καὶ τῶν συνοδικῶν Κανόνων. Τὸ λέγειν δὲ ὅτι ἡ Διοικοῦσα Ἱερὰ Σύνοδος, ὃν τρόπον τυγχάνει νῦν κατηρτισμένη αὕτη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὀργανισμοῦ Πέτρου τοῦ Μεγάλου, ἀποτελεῖ διαρκῆ κανονικὴν Σύνοδον, εἶνε οὐτοπία, διότι, ἐφόσον δὲν θὰ παρεδρεύουσιν ἐν αὐτῇ οἱ νόμιμοι ἀντιπρόσωποι τῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιῶν, αὕτη εἶναι καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ εἶναι ἁπλοῦν «γραφειοκρατικὸν σωματεῖον»

Μετὰ τῆς αὐτῆς εὐχερείας ὁ κόμης Βίττε ἀνῄρεσε καὶ τὰ λοιπὰ ἐπιχειρήματα τοῦ Ποπεδονότσιεφ, καταδείξας ὅτι τὰ παρὰ τοῦ τελευταίου προβαλλόμενα ὡς αἴτια ἡ δικαιολογία τῶν κακῶς κειμένων ἦσαν ἁπλῶς αἱ συνέπειαι, καὶ δὴ συνέπειαι ἥκιστα ἀναγκαῖαι καθ' ἑαυτὰς, τοῦ πλημμελοῦς συστήματος τοῦ ἐφαρμοζομένου ἐν τῇ διοικήσει τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων.

(ἕπεται συνέχεια)

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Κανονικαὶ ψῆφοι.—Γενομένων χθὲς ψήφων κανονικῶν πρὸς ἀνάδειξιν μητροπολίτου Κασανδρείας, ἀντὶ τοῦ παραιτησαμένου τὴν μητρόπολιν ταύτην, ἐξελέγη ὁ πανιερ. μητροπολίτης πρώην Μελενίκου κ. Εἰρηναῖος, προκριθεὶς τῶν συνυποψήφων αὐτῷ τεθέντων Αἱμιλιανοῦ ἐπισκόπου Πέτρας καὶ Γρηγορίου ἀρχιμανδρίτου κἀὶ ἐπόπτου τῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς σχολείων. Ὁ πανιερ. μητροπολίτης Κασανδρείας πῤχαρίστησεν ἐπὶ Συνόδου, καὶ ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, μετὰ τὸ μέγα μήνυμα.

Μητρόπολις Διδυμοτείχου.—Διὰ τηλεγραφήματος αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἤγγειλε τὴν αἰσίαν εἰς Διδυμότειχον ἄφιξιν αὐτοῦ ὁ παν. μητροπολίτης Διδυμοτείχου κ. Φιλάρετος.

Ἐπισκοπὴ Μυριοφύτου. — Ὁ θεοφιλ. ἐπίσκοπος Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως κ. Σμάραγδος ἤγγειλε τῇ Ἐκκλησίᾳ δι' ἐπιστολῆς τὴν εἰς τὴν ἔδραν τῆς ἐπισκοπῆς ἄφιξιν καὶ τὴν καλὴν ὑποδοχὴν, ἧς ἔτυχε.

Ὀρφανοτροφεῖον Πριγκήπου.—Μέλος ἀντιπροσωπευτικὸν τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου

παρὰ τῇ ἐφορίᾳ τοῦ ἐν Πριγκήπῳ Ἐθν. Ὀρφανοτροφείου τῶν ἀρρένων, ἀντὶ τοῦ παραιτησαμένου τὰ καθήκοντα ταῦτα κ. Φρ. Μεζίκη, διωρίσθη ὁ ἐκ τῶν ἐντίμων μελῶν τοῦ Συμβουλίου κ Πέτρος Τσαούσογλους.

Μοναστηριακὴ ἐπιτροπή. — Νέον μέλος τῆς Μοναστηριακῆς ἐπιτροπῆς διωρίσθη ὁ ἀξιότιμος κ. Μιχαὴλ Παπαδόπουλος, ἀντὶ τοῦ μὴ ἀποδεξαμένου τὸν διορισμὸν κ. Μ. Ἐνωμοτάρχου.

Ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν ἐπιτροπή. — Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ὠνομάσθη, κατὰ τὴν συνοδικὴν τοῦ παρελθόντος σαββάτου συνεδρίαν, ὁ σεβ. μητροπολίτης Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Κωνστάντιος, κληρικὸν δὲ μέλος ὁ σεβ. μητροπολίτης Λέρου καὶ Καλύμνου κ. Γερμανός.

Ἐπιτροπὴ πατριαρχ. γραφείων. — Μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης, ἀντὶ τοῦ ἀποσυρθέντος κ. Φρ. Μεζίκη, ὠνομάσθη ὑπὸ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου ὁ ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ κ. Ἰω. Κ. Χατζόπουλος.

Κανονικὴ ἄδεια.—Ληξάσης τῆς κανονικῆς ἀδείας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν ἐπανακάμπτων εἰς Διδυμότειχον τὴν παρελθοῦσαν παρασκευὴν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Διδυμοτείχου κ. Φιλάρετος. — Ἐχορηγήθη συνοδικῶς ἄδεια τοῖς πανιερ. μητροπολίταις πρώην Μεσημβρίας κ. Χαρίτωνι καὶ πρώην Νευροκοπίου κ. Νεοφύτῳ νὰ μεταβῶσιν, ἕνεκεν ὑποθέσεων ἰδίων, ὁ μὲν πρῶτος ἐντεῦθεν εἰς Κύπρον, ὁ δὲ δεύτερος ἐξ Ἁγίου Ὄρους εἰς τὴν πρωτεύουσαν. — Ἐπίσης ἐχορηγήθη τοῖς θεοφιλ. ἐπισκόποις πρώην Μετρῶν κ. Δοσιθέῳ, νὰ ἔλθῃ ἐξ Ἁγίου Ὄρους ἐνταῦθα καὶ πρώην Ἐλευθερουπόλεως κ. Μακαρίῳ νὰ μεταβῇ ἐντεῦθεν εἰς τὰς θέρμας τῶν Πυθίων (Κουρί).

Πατριαρχικαὶ εὐχαί. — Διεβιβάσθησαν αἱ πατριαρχικαὶ εὐχαὶ καὶ προσρήσεις διὰ μὲν τοῦ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσυγκέλλου τῷ νέῳ ἀντιπροσώπῳ Μαυροβουνίου κ. Γρέγοβιτς, προσελθόντι εἰς ἐπίσκεψιν τῆς Α. Θ. Π., διὰ δὲ τοῦ πανοσιολογ. Μ. ἀρχιδιακόνου τῷ ἐπ' ἀδείᾳ εἰς τὴν ἡμετέραν ἀφικομένῳ πόλιν ἐξοχ. ἡγεμόνι Σίμου Κωνστ. ἐφέντῃ Καραθεοδωρῇ.

Ἅγιον Ὄρος. — Πανηγυριζούσης σήμερον τῆς ἱερᾶς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης διεβίβασε τηλεγραφικῶς τῇ πνευματικῶς ἑορταζούσῃ μοναχικῇ ἀδελφότητι τὰς πατρικὰς αὐτοῦ προρρήσεις καὶ εὐχάς, ἃς ἡρμήνευσε καὶ τῷ ἐνταῦθα ἀντιπροσώπῳ τῆς μονῆς, ὁ ἱερολογ. τριτεύων κ. Χρυσόστομος.

Πατριαρχικὰ γραφεῖα. — Σήμερον, ἑορτῇ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, ἀργοῦσι τὰ πατριαρχικὰ γραφεῖα. Περὶ τῆς ἑορτῆς ταύτης ἐρωτηθεὶς ὁ ἀείμνηστος πατριάρχης Γρηγόριος ΣΤ' ὁ ἀπὸ Σερρῶν ἀπεφάνθη τῇ 27 ἀπριλίου 1838 ὅτι δέον νὰ ἑορτάζηται πανηγυρικῶς καὶ διὰ καταπαύσεως τῶν ἐργασιῶν παρὰ τοῖς ὀρθοδόξοις.

Δικονομικαὶ ὁδηγίαι. — Πρὸ καιροῦ ἦν ἐκλελεγμένη ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἰδία ἐκ νομομαθῶν ἐπιτροπεία, σκοπὸν ἔχουσα τὴν μελέτην ἐπὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ἁρμοδιότητος τῶν δικαστηρίων (λόγῳ κατοικίας) ἄρθρων τῶν Δικονομικῶν Ὁδηγιῶν. Ἡ ἐπιτροπεία πολλάκις συσκεφθεῖσα κατέληξεν εἰς συμπέρασμα, γενόμενον δεκτὸν χθὲς ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ὅπως εἰς τὸ ἄρθρον 25 (βιβλ. Β') τῶν Ὁδηγιῶν τούτων προστεθῶσι τὰ ἑξῆς, ὡς δευτέρα παράγραφος·

«Ἄρθρ. 15. §. Προκειμένου ὅμως περὶ διαζυγίου, ἡ λόγῳ κατοικίας ἔνστασις ἀναρμοδιότητος δύναται ἵνα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου. Πρὸς καθορισμὸν δὲ τῆς τοιαύτης ἀναρμοδιότητος, συζυγικὴ κατοικία θεωρεῖται ὁ τόπος, ἐν ᾧ ἐπὶ ἓν τοὐλάχιστον ἔτος πρὸ τῆς ἀγωγῆς κατῴκουν οἱ σύζυγοι».

Μ. τοῦ Γ. Σχολή. — Ἀπῆλθε τῷ παρελθόντι σαββάτῳ, χάριν ἀναψυχῆς, εἰς Κέρκυραν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Σάρδεων κ. Μιχαὴλ Κλεόβουλος, διευθυντὴς τῆς πατριαρχικῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, ὃν ἀναπληρώτει κατὰ τὴν ἀπουσίαν αὐτοῦ ὁ ἐλλογ. καθηγητὴς τῆς αὐτῆς σχολῆς κ. Β. Α. Μυστακίδης.

Ἀθηνῶν λόγιοι καὶ Κων)πόλεως. — Ἡ γνωστὴ διατριβὴ τοῦ ἐλλογ. καθηγητοῦ κ. Μυστακίδου, ἧς τὸ πλεῖστον μέρος ἐξεδόθη διὰ τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας», ἐξετυπώθη πλήρης, ἀδείᾳ τοῦ τῆς παιδείας Ὑπουργείου, ἅτε περιέχουσα καὶ ἑτερά τινα κεφάλαια, μὴ δημοσιευθέντα ὑφ' ἡμῶν. Ἀφορμὴν λαμβάνοντες ἐξ αὐτῆς ἔγραψαν ὀλίγας μὲν λέξεις, ἀλλὰ γενικάς, ὁ ἐλλόγ. κ. Ἰ. Δαμβέργης εἰς τὰ «Πάτρια» καὶ ἀρκετὰ διὰ τοῦ «Ἱεροῦ Συνδεσμου» ὁ ἐλλογ. ὑφηγητὴς τῆς θεολογίας κ. Κ. Δυοβουνιώτης. Σεβόμεθα τὰς ἰδέας, αἵτινες διαφαίνονται ἐν ταῖς εὐγενέσταται γεγραμμέναις παρατηρήσεσιν ἀμφοτέρων, εὐχαριστοῦμεν ἐπ' αὐταῖς, συγχαίροντες τοῖς οὕτω γράφουσιν. Ἀλλὰ βε-

βαιοῦμεν ἀμφοτέρους ὅτι οὐδεὶς διαιρεῖ τὴν ἀδιαίρετον ἐθνικότητα· εἰ δέ τινες ποὺ ποτε κρίσεις ἢ ἀποφάνσεις δημοσίᾳ λεχθεῖσαι ἢ γραφεῖσαι παρήγαγον ἐρεθισμὸν ἢ τυχὸν ἐξήγειραν φιλοτιμίας προσωπικὰς ὅλως, ἔργον ἀμεροληπτων κριτῶν ἐστι νὰ ἐξετάζωσι τίνες εἰσιν οἱ τὴν ἀρομὴν παρεχόμενοι ψυχρότητος οἱασδήποτε, ἧς προηγηθείσης ἐπακολουθοῦσιν ἀντεγκλήσεις. Καλὸν καὶ δίκαιον νὰ δεικνύωσιν οἱ παρ' ἡμῖν ἐν ἐπιστήμαις καὶ γράμμασιν ἐξέχοντες σεβασμὸν πρὸς τὸ ἔργον τῶν ὁμοζήλων καὶ συμφραδμόνων, τὸ γινόμενον τελεσφόρως εἴτε διὰ βιβλίων, εἴτε διὰ τῆς ἀπὸ βημάτων διδασκαλίας.

Ἡ μητρικὴ πρόνοια τῆς Μ. Ἐκκλησίας ὑπὲρ τῆς ὑγιοῦς καὶ κατὰ Χριστὸν παιδεύσεως τῶν ὀρθοδόξων, ἀπὸ αἰώνων τεκμηριωθεῖσα καὶ διὰ προτροπῶν καὶ διδασκαλιῶν καὶ παραινέσεων, καὶ δι' ἀγώνων ὑπερανθρώπων πρὸς σωτηρίαν τῶν πατρίων παραδόσεων, ὁμολογεῖται ὑπὸ πάντων. Ὁμολογοῦμεν δὲ τῶν σεσωσμένων οἱ παῖδες ὅτι χάρις εἰς τὴν μέριμναν ταύτην, ἥτις ἐν χρόνοις παλαιοτέροις πραγματικώτερον ἀπεδεικνύετο, τὸ μὲν κύριον γνώρισμα τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανοῦ διεσώθη σεμνύνον καὶ δοξάζον καὶ σῶζον τὸν κεκτημένον, ζωὴν αὐτῷ μακρίαν προμνηστευόμενον, ἠρεμίαν ταῖς ψυχαῖς, εἰρήνην τοῖς οἴκοις, γαλήνην ταῖς συνειδήσεσι χορηγοῦν καὶ ἐμπεδοῦν καὶ ἀσφαλίζον, τὰ δὲ συστατικὰ της ἐθνικότητος περιθριγγούμενα διεφυλάχθησαν ἀλύμαντα.

Μετὰ τὴν πάροδον χρόνων ἀφεγγῶν, καθ' οὓς ὅμως ἡ μήτηρ Ἐκκλησία πᾶσιν ἐπεβάλλετο διὰ μέσων πολλῶν, ἃ νῦν ἐξουδετέρωσαν νεοφανεῖς διδασκαλίαι περὶ δῆθεν ἐλευθερίας συνειδήσεως, ἐπανειλημμέναι ἐγκύκλιοι ἀπὸ ἑβδομήκοντα καὶ περισσοτέρων ἐτῶν ἐνουθέτουν καὶ συνεβούλευον τὰ πρέποντα. Ἐπ' ἐσχάτων δὲ κοινὴ πρόνοια παρὰ τῷ Γένει ἐξεδηλώθη περὶ βελτιώσεως τῆς ἐν τοῖς σχολείοις ἡμῶν γινομένης διδασκαλίας, καὶ μαθήματα πρακτικώτερα, τὸ δὴ λεγόμενον, καὶ ξέναι γλῶσσαι ἐν πολλοῖς σχολείοις εἰσήχθησαν, καὶ ἡ κατ' αὐτὰς πρόοδος ἐτεκμηριώθη, διότι τῶν παρ' ἡμῖν ἀνωτέρων σχολῶν, ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν, οἱ τελειόφοιτοι διαπρέπουσιν ἐν τῷ κοινῷ βίῳ καὶ διὰ τὴν γνῶσιν τῶν ξένων γλωσσῶν καὶ διὰ τὰ ἐφόδια, ἃ πρέπει νὰ κατέχῃ πᾶς ὁ προοριζόμενος διὰ τὸ πρακτικὸν λεγόμενον ἐν τῷ βίῳ στάδιον.

Μετὰ ταῦτα πάντα, πατήρ, ἢ μήτηρ, ἢ κηδεμὼν ἀποστέλλοντες τὸ τέκνον αὐτῶν εἰς σχολὴν ξένην, ἤτοι διευθυνομένην καὶ συντηρουμένην οὐχὶ ὑπ' ὀρθοδόξων, οὐχὶ ὑπὸ ὁμογενῶν, ἀλλ' ὑπὸ πολεμίων τῆς ὀρθοδόξου μητρὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας, πράττουσιν ἔργον οὐ μόνον ἐπιζήμιον ταῖς ψυχαῖς, ἐπιβλαβὲς καὶ τοῖς ἤθεσιν, ἐπιζήμιον τῇ καθ' ἡμᾶς εὐσεβεῖ παιδεύσει, ἐπιβλαβὲς καὶ τοις ἡμετέροις σχολείοις, εἰς ἃ ἠδύναντο νὰ χορηγήσωσιν ὅσον χρηματικὸν ποσὸν χορηγοῦσι ταῖς ξέναις σχολαῖς—δεκακισχιλίας λίρας τοὐλάχιστον κατ' ἔτος, ἀφαιρουμένας ἀπὸ τῶν ἀεὶ πενομένων ἡμετέρων σχολείων—ἀλλ' ἔργον ἔτι χειρότερον.

Τοσαῦτα κακοηθέστατα ὄργια τελούμενα καθ' ἡμέραν καὶ νύκτας ἔτι ἐντὸς σχολείων διευθυνομένων ὑπὸ ξένων, ἰδίᾳ καλογήρων, τοσαῦτα σκάνδαλα, τελευταῖον ἀνακαλυφθέντα καὶ σεισμὸν ἐπενεγκόντα κοινωνικὸν ἐν Εὐρώπῃ, ἄλλα πάλιν ἀνακαλυφθέντα ἐν ξέναις σχολαῖς ἐν αὐτῇ τῇ ἡμετέρᾳ πόλει πείθουσι βεβαίως πάντας ὅτι πάντες οἱ σπουδάζοντες ἐν ξέναις προπαγανδικαῖς καὶ καλογηρικαῖς σχολαῖς πρὸς τῇ βεβαίᾳ ἐθνικῇ ζημίᾳ, πρὸς τῇ βεβαιοτέρᾳ θρησκευτικῇ βλάβῃ, τρέχουσι τὸν νῦν ἀνευρεθέντα, καὶ προδήλως ἀπὸ καιροῦ τεχνευόμενον, κίνδυνον καὶ τῆς σωματικῆς ἀκόμη καταστροφῆς.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Τὴν προσεχῆ παρασκευὴν, 3 αὐγούστου, περὶ ὥραν δεκάτην πρὸ μεσημβρίας εὐρωπαϊστὶ, διεξαχθήσεται ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ὁ προκηρυχθεὶς διαγωνισμὸς πρὸς ἐκλογὴν β' γραμματέως τοῦ Γραφείου τῆς τουρκικῆς. Ὅθεν προσκαλοῦνται οἱ προβαλόντες ὑποψηφιότητα διὰ τὴν θέσιν ὅπως προσελθόντες ἐγκαίρως μετάσχωσι τοῦ ρηθέντος διαγωνισμοῦ.

Πατριαρχεῖα 28 ἰουλίου 1907.

Ἐκ τοῦ Γραφείου

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Ἀπεβίωσεν ἐν Βόλῳ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα, μετὰ τριάκοντα καὶ ἑπτὰ ἐτῶν ἀρχιερατείαν, ὁ μητροπολίτης **Δημητριάδος Γρηγόριος Φουρτουνιάδης.** Ἀνεψιὸς τοῦ ἀειμνήστου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Γρηγορίου ΣΤ' τοῦ ἀπὸ Σερρῶν, βυζάντιος τὴν πατρίδα, συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν τῇ κατὰ Χάλκην θεολογικῇ σχολῇ, καὶ ἐξελθὼν ἐξ αὐτῆς ὑπηρέτησεν ἐπὶ βραχὺ παρὰ τῇ ἱερᾷ μητροπόλει Ἀμασείας, ἀφ' ἧς ἐκλήθη τῷ 1867 Μ. ἀρχιδιάκονος, χειροτονηθεὶς τῷ 1870 μητροπολίτης Δημητριάδος καὶ Ζαγορᾶς. Ἐχρημάτισε μέλος τῆς καθ' ἡμᾶς ἱερᾶς Συνόδου ἀπὸ τοῦ 1878, σχεδὸν διετίαν, καὶ ἀπὸ τοῦ 1882, χειραφετηθεισῶν τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ πατριαρχικῶν ἐπαρχιῶν καὶ μονῶν, μετέστη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Εὐγενὴς τοὺς τρόπους καὶ εὐφυέστατος, ἀπήλαυε πολλοῦ σεβασμοῦ παρὰ τῷ ποιμνίῳ αὐτοῦ καὶ πολλῆς ἀγάπης.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Γάνου καὶ Χώρας

Ἔναντι ἀκριβῶς τῆς Προικονήσου, ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Θρᾴκης, ἐκτεινομένη ἡ ἐπαρχία Γάνου καὶ Χώρας ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν κωμοπόλεων καὶ ὀκτὼ χωρίων χριστιανικῶν πάντων καὶ ἀκραιφνῶς ἑλληνικῶν.—Δύο κωμοπόλεις ὁ Γάνος καὶ ἡ Χώρα, ἐξ οὗ καὶ Γανόχωρα ἡ κλῆσις· δηλονότι Γάνος καὶ Χώρα καὶ οὐχὶ χωρία τοῦ Γάνου, ὡς ἀνακριβῶς παρά τισιν ἐκλαμβάνεται· περιβρέχονται ὑπὸ τῶν κυμάτων τῆς προποντίδος θαλάσσης. Ὑπὸ σημασίαν εὐρυτέραν Γανόχωρα καλοῦνται κοινῶς ἅπασα ἡ χώρα ἀπὸ Ραιδεστοῦ μέχρι Περιστάσεως.—Τὰ δὲ χωρία Κερασιά, Μηλεός, Αὐδήμιον καὶ Νεοχώριον ἀπέχουσι τῆς θαλάσσης ἀνὰ μίαν ὥραν,—τὰ χωρία Ἰντζέκιοϊ, Εἰρηνοχώριον, Καστάμπολι, Σενδούκι καὶ Παλαμούτι ἀνὰ τέσσαρας ὥρας. Τὴν ἐπαρχίαν ταύτην ἀπὸ τοῦ Νεοχωρίου μέχρι Κερασιᾶς διασχίζει τὸ Ἱερὸν Ὄρος. Ἡ ἐπαρχία αὕτη πρὸς βορρᾶν μὲν συνορεύεται ὑπὸ τῆς εὐρείας ἐπαρχίας Ἡρακλείας, πρὸς νότον δὲ ὑπὸ τῆς ἐπισκοπῆς Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως, περικλειομένη ἀμφιβληστροειδῶς μέχρι τῆς ἐπισκοπῆς Μυριοφύτου ὑπὸ τῆς ἐπαρχίας Ἡρακλείας. Πολιτικῶς διαιρεῖται εἰς τρία τμήματα.—Καὶ αἱ μὲν κωμοπόλεις Χώρα, Γάνος καὶ Αὐδήμιον καὶ αἱ κῶμαι Κερασιά, Μηλεός, Ἰντζέκιοϊ καὶ Καστάμπολι ὑπάγονται εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Μυριοφύτου, τὰ δὲ χωρία Σενδούκι, Παλαμούτι καὶ Εἰρηνοχώριον εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Περιστάσεως, καὶ τὸ Νεοχώριον εἰς τὴν διοίκησιν Ραιδεστοῦ.

Χώρα.—Ἕδρα τοῦ μητροπολίτου, ὑπὸ 5 χιλιάδων κατοικουμένη ἀμιγῶς ἑλλήνων ὀρθοδόξων, ἀριθμεῖ οἰκίας 900.—Κατάφυτος οὖσα ὑπὸ ἀμπέλων καὶ ὑπὸ παντοίων ὀπωροφόρων δένδρων καὶ ἰδίᾳ ὑπὸ ἀμυγδαλεῶν, κερασεῶν καὶ τοῦ λωτοῦ (τζιτζιφιᾶ), εὐνουμένου ἐν τῷ κλίματι τούτῳ, παρουσιάζει θέσιν τερπνήν. Διαβρέχεται καθ' ὅλον τὸν ἐνιαυτὸν ὑπὸ χειμάρρου, σχηματιζομένου ἐκ ρυάκων τοῦ Ἱεροῦ Ὄρους, ὅστις μέχρι τέλους ἰουλίου καταρδεύει τοὺς περιξ κήπους εὐεργετῶν τὴν κωμόπολιν ταύτην. Περιβαλλομένη δὲ ὑπὸ στεφάνης ὀροσειρᾶς καταφύτου διϊκνουμένης μέχρι θαλάσσης, ἔνθα ἵδρυται καὶ φανός τις τοῖς ναυτιλλομένοις περίοπτος, παρίστησι θέαμα τερπνὸν καὶ μαγευτικόν.—Οἱ κάτοικοι διακρίνονται ἐπὶ φιλομουσίᾳ, ἐμμονῇ εἰς τὰ πάτρια καὶ εὐσεβείᾳ καταπληκτικῇ τοὺς ναοὺς κατὰ τὰς ἱερὰς ἀκολουθίας.—Ναοὶ καὶ παρεκκλήσια ἐντὸς τῆς πόλεως ὑπάρχουσι 12 καὶ ἁγιάσματα ἐκτός· λειτουργοῦσι δὲ ἀπό τινων ἐτῶν δύο μόνον, ὁ τῆς Ἱερᾶς μητροπόλεως σεμνυνόμενος ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ ὁ τῶν ἁγίων Θεοδώρων κατὰ τὸν χειμῶνα, κατὰ δὲ τὸ θέρος ἡ μονὴ τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ Ξενίτα ἡ πέραν τοῦ χειμάρρου παρὰ τὴν θάλασσαν, περὶ ἧς ἐν οἰκείῳ τόπῳ.—Ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Νικολάου πρό τινων ἐτῶν εὐρυνθεὶς καὶ καλλωπισθεὶς ἀποδεικνύει τὴν εὐσέβειαν τῶν ὀρθοδόξων, παρ' οἷς διαβιοῦσιν ἑπτὰ ἱερεῖς, καλῶς συντηρούμενοι, καίπερ ὑπεράριθμοι.—Παραπλεύρως τοῦ ἱεροῦ ναοῦ δείκνυται οἰκόπεδόν τι, ὅπερ ἦν ἡ παλαιὰ μητροπολιτικὴ κατοικία σεμνοπρεπής τις καὶ μεγαλοπρεπὴς ἐν τοῖς χρόνοις αὐτῆς, κατεδαφισθεῖσα, ὡς μὴ ὤφελε, πρὸ δεκαετίας, πρὸς ἄκραν λύπην τῶν ἐπαρχιωτῶν, ἐνῷ δυνατὸν ἦν ἵνα διὰ ἑκατοντάλιρου δαπάνης ἐπισκευασθῇ σῴζουσα τὸ σεμνοπρεπὲς καὶ εὐρύχωρον καὶ παριστῶσα τὴν σεβαστὴν ἀρχαιότητα.—Ἀρχαία παράδοσις ἀναφέρει ὅτι ἡ κωμόπολις αὕτη ἀπετελέσθη ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν περιξ χωριδίων κατελθόντων παρὰ τὴν θάλασσαν μετὰ τὴν πάροδον τοῦ κινδύνου τῶν πειρατῶν· ἐπιμαρτυρεῖ δὲ τῇ παραδόσει καὶ ἡ πληθὺς τῶν ἱερῶν ναῶν, οὓς ἔκτισεν ἕκαστον χωρίον.—Σχολεῖα ἔχει ἡ κοινότης ἀρρένων καὶ θηλέων· καὶ τὸ μὲν ἀρρεναγωγεῖον ἀριθμεῖ περὶ τοὺς 300 μαθητάς, τὸ δὲ παρθεναγωγεῖον 250, διδασκόντων ἑπτὰ διδασκάλων καὶ διδασκαλισσῶν.—Περὶ τὴν κωμόπολιν ταύτην ὑπάρχουσι δύο μοναὶ ἐν καλῇ καταστάσει, ἡ πέραν τοῦ χειμάρρου παρὰ τὴν θάλασσαν, τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ Ξενίτα ἐπονομαζομένη, καὶ ἡ ἐπὶ τῆς ὀροσειρᾶς ἐν θέσει μαγευτικωτάτῃ κειμένη Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ἡ τοῦ Καλαφάτη κοινῶς ἐπονομαζομένη.—Ἐκ τινος ἐπιγραφῆς σῳζομένης ὄπισθεν τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ Ξενίτα δείκνυται ὅτι αὕτη οὐ πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἦν σταυροπηγιακή. Ὁ ναὸς ᾠκοδόμηται κατὰ βυζαντινὸν ῥυθμὸν ἐκ λελαξευμένου λίθου, μένει δ' ἀτελὴς ἕνεκα τοῦ ἐπελθόντος θανάτου τοῦ τελευταίου αὐτῆς ἡγουμένου ἱερομονάχου Κυρίλλου τοῦ ἐκ τῆς νήσου Σάμου. Κάτωθι τοῦ ναοῦ εὑρίσκεται ἁγίασμα. Μεταξὺ τῶν κτημάτων τῆς ἱερᾶς μονῆς συνισταμένων εἰς ἀμπέλους καὶ ἀγροὺς ὑπάρχει καὶ πλούσιον λαχανοκήπιον, ὅπερ ὑδρεύεται δι' εὐρωπαϊκῆς μηχανῆς κατασκευασθείσης δαπάνῃ τῶν ἐν Κεϋλάνῃ τῶν Ἰνδιῶν ἐμπορευομένων ἀδελφῶν Θεοχαριδῶν, εὐεργετῶν τῆς κοινότητος ἀμιλλωμένων πρὸς τοὺς ἄλλους εὐεργέτας τοὺς ἐν Ρουμανίᾳ ἐγκατεστημένους ἀδελφοὺς Γεωργιάδας, οἵτινες ἐκτὸς ἄλλων εὐεργεσιῶν καὶ τὸ νεκροταφεῖον περιετείχισαν.—Ἡ δὲ ἱερὰ μονὴ τοῦ Θεολόγου ἐπὶ ἐρειπίων ἀρχαίας μονῆς οἰκοδομηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἱερομονάχου Διονυσίου,

κληρικοῦ ἐναρέτου καὶ ἀσκητικοῦ, προώρισται τῇ δραστηριότητι αὐτοῦ νὰ καταστῇ προσκύνημα κοινὸν καὶ πᾶσι σεβάσμιον.

Γάνος.—Ἡμίσειαν περίπου ὥραν βορειότερον τῆς Χώρας κεῖται ἡ κωμόπολις Γάνος, ἀρχαῖον πόλισμα, περὶ οὗ ὡς φρουρίου ὀχυροῦ μνείαν ποιεῖται ὁ Αἰσχίνης καὶ ὁ Ξενοφῶν (Κύρου Ἀναβ. βιβλ. Ζ'). Κάτοικοι 4 χιλιάδες, οἰκίαι 600.—Σώζονται λείψανα ἀρχαιότητος, τεῖχη φρουρίου, λάρναξ ἐκ γρανίτου λίθου, ἐν ᾗ αἱ γανίτιδες ἔπλυνον τὰ ἐνδύματα ὑπὸ τὰ ἄφθονα καὶ διαυγῆ ὕδατα τῶν κρηνῶν.—Γάνος σημαίνει λάμψιν, στιλπνότητα, ἐξ οὗ καὶ γανόω (γανόνω). Παράδοσίς τις ἀναφέρει ὅτι Ἕλληνες ἄποικοι, ἴσως ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Βύζαντα τὸν ἱδρυτὴν τοῦ Βυζαντίου, παραπλέοντες καὶ ἰδόντες λάμψιν τινα ἐπὶ τοῦ ὄρους, ἔνθα ἦν τοποθετημένος φανὸς τοῖς ναυτιλλομένοις, ὡκοδόμησαν ἐνταῦθα τὴν πόλιν, ἣν Γάνον ὠνόμασαν (εὑρηται καὶ γένους οὐδετέρου, τὸ Γάνος). Ἡ κωμόπολις αὕτη δύναται νὰ διαιρεθῇ εἰς δύο συνοικίας, εἰς τὴν Ἀκρόπολιν (ἔνθα ἐκτίσθη κατ' ἀρχὰς), ὅπου τὰ ἐκπαιδευτήρια, ὁ ναὸς τῆς μητροπόλεως ὁ τιμώμενος ἐπ' ὀνόματι τῶν Ταξιαρχῶν, ὁ καὶ ἀρχαιότερος, ὁ τοῦ ἁγίου Νικολάου, καὶ ὁ τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους, καὶ τὸ μητροπολιτικὸν οἴκημα· καὶ εἰς τὴν κάτω συνοικίαν (παραλίαν), ἔνθα ὁ ναὸς τῆς Παναγίας τῆς Ὁδηγητρίας. Διατηρεῖ τρεῖς ἱερεῖς.—Κειμήλια ἀρχαῖα τῶν τῆς χριστιανικῆς ἐποχῆς ὁ πανδαμάτωρ χρόνος διέσωσεν ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἐπὶ μεμβράνης, καλῆς γραφῆς.—Παρεκκλήσια ἐντὸς τῆς πόλεως ὑπάρχουσι τρία τὸ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου καὶ τῆς Παναγίας. Ἁγιάσματα ἄπειρα.—Σχολεῖα λειτουργοῦσιν, ἀρρεναγωγεῖον ἑξάτακτον μετὰ μαθητῶν 240 καὶ παρθεναγωγεῖον μετὰ 200 κοριασίων πεντάτακτον.—Ἐν Γάνῳ ὑπῆρχον πολλαὶ περίβλεπτοι μοναί, ὡς ἡ ἐν ᾗ ἐμόνασεν ὁ ἐξ Ἀδριανουπόλεως πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἀθανάσιος, καὶ γυναικεῖαι. Σήμερον ἐν καλῇ καταστάσει παρὰ τῇ κωμοπόλει σώζονται δύο μοναί, ἡ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ἐν θέσει τερπνῇ καὶ καταφύτῳ καὶ πολυύδρῳ μετὰ λαμπροῦ ναοῦ καὶ δωματίων, καὶ ἡ τῶν Γενεθλίων, Νικαιώτισσα ὀνομαζομένη, ἧς τὰ ἐγκαίνια ἄρτι ἐτελέσθησαν.—Οἱ γανῖται φημίζονται ὡς ἐπιχειρηματίαι, ἔχουσι δ' ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔνθα ἐμπορεύονται, Ἀδελφότητα, ἧς αἱ πρόσοδοι διατίθενται ὑπὲρ τῶν ἐκπαιδευτηρίων.—Ἐσχάτως ὁ ἐλλόγιμος κ. Ἰ. Παντούρης, τέκνον τῆς εὐάνδρου ταύτης κωμοπόλεως, καθηγητὴς ἀρχαίος καὶ γυμνασιάρχης ἀπόμαχος ἐν Ἑλλάδι, διὰ διαθήκης διέθετο τῇ κοινότητι ταύτῃ τὴν βιβλιοθήκην αὐτοῦ καὶ λίρας 500 πρὸς ἀνακαίνισιν τοῦ ἀρρεναγωγείου, ἐφαμίλλου καταστησομένου πρὸς τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ περίοπτον παρθεναγωγεῖον.

Αὐδήμιον.—Κωμόπολις ἀκμαία ἐκ 400 οἰκιῶν συνισταμένη διατηρεῖ σχολὴν ἑλληνικὴν μετὰ μαθητῶν 150 καὶ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους παρθεναγωγεῖον μετὰ 60 μαθητριῶν. Τὴν κοινότητα ταύτην, εἰς δύο συνοικίας ὑπὸ ῥύακος διῃρημένην, διακρίνει φιλομουσία καὶ ἐμμονὴ εἰς τὰ πάτρια. Ναοὺς ἔχει δύο οὐχὶ ἀξίους λόγου, τῆς Μεταμορφώσεως καὶ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.—Κατά τινα παράδοσιν (διότι ἱστορικαὶ μαρτυρίαι περὶ τῶν μερῶν τούτων ἐλάχιστα ὑπάρχουσι) τὸ Αὐδήμιον καταστραφὲν ὑπὸ τῶν σταυροφόρων συνωκίσθη ἐν τῇ σημερινῇ θέσει· δείκνυται δὲ μέχρι σήμερον ἡ ἀρχαία κώμη παρὰ τὴν θάλασσαν Ἅγιος Βασίλειος ὀνομαζομένη, ἔνθα καὶ πλάτανός τις ἦν τοῦ Αὐδήμου, ἐξ ἧς δῆθεν Αὐδήμιον ὠνομάσθη. Οἱ κάτοικοι καλλιεργοῦσι τὴν ἄμπελον καὶ τὴν μέταξαν, ἐν ᾗ ἐσχάτως μετ' ἐπιμελείας περισσῆς ἐπεδόθησαν. Παρὰ τὴν θάλασσαν, ἐν τόπῳ καταφύτῳ καὶ συνδένδρῳ, εἰς θέσιν καλλίστην παρὰ τὰ ἄφθονα καὶ ψυχρότατα νάματα, ἡμίσειαν ὥραν ἀπὸ τῆς κωμοπόλεως, κεῖται ἡ μονὴ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, μετὰ ναοῦ καὶ δωματίων καὶ ἡγουμένου, ἔνθα συνήθως παραθερίζουσιν ἐκ τῶν περιοίκων οἰκογένειαι καὶ ἐκ Ραιδεστοῦ.

Νεοχώριον.—Μίαν ὥραν πρὸς βορρᾶν ὁδεύοντες δι' ἀποτόμου ὁδοῦ ἀφικνούμεθα εἰς τὴν κώμην Νεοχώριον, ἐπὶ ὄρους ἀποκρήμνου κειμένην, συνισταμένην δὲ ἐξ οἰκιῶν 250. Διατηρεῖ σχολὴν μικτὴν ἀρρένων καὶ θηλέων μετὰ μαθητῶν 150· ἔχει ναὸν τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι Γεωργίου τοῦ μεγαλομάρτυρος καὶ παρεκκλήσια καὶ ἁγιάσματα καὶ δύο ἱερεῖς.—Καλλιεργεῖται καλῶς ἡ ἄμπελος καὶ ἡ μέταξα.—Δέον ἐνταῦθα νὰ μνησθῶμεν μονῆς ἀρχαίας παρὰ τὴν θάλασσαν κειμένης ἐπ' ὀνόματι τῆς θεοπρομήτορος ἁγίας Ἄννης. Ἐνταῦθα ἡγουμενεύει κληρικὸς σεβάσμιος καὶ ῥέκτης ἔχων ἀκολουθίαν ἓξ μοναχῶν, ὁ ἀρχιμανδρίτης Ἀμβρόσιος, γέννημα τῆς ἄνω κώμης. Ἡ μονὴ διατηρεῖ ποίμνιον αἰγῶν καὶ ἁλιευτικὰ πλοιάρια, κεῖται δ' ἐν ἐξόχῳ τοποθεσίᾳ.

Κεφασιά.—Κώμη ἐκ κατοίκων 1500, ἀπέχει τῆς θαλάσσης μίαν ὥραν καὶ ἀπὸ τῆς μητροπολιτικῆς ἕδρας πρὸς τὸ Μυριόφυτον. Διατηρεῖ σχολὴν μικτὴν μετὰ μαθητῶν 80 καὶ ναὸν κομψὸν μεθ' ἑνὸς ἱερέως, τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου. Οἱ κάτοικοί εἰσιν ἀμπελουργοὶ καὶ γεωργοί· κατεργάζονται δὲ εἰς τὴν παραλίαν κεράμους καὶ ὀπτὰς πλίνθους.—Ἡμίσειαν ὥραν μακρὰν κεῖται ἡ πασίγνωστος ἐνοριακὴ

μονὴ τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ Ἀγριδιανοῦ ἔχουσα ναὸν νεωτέρων χρόνων, μετὰ δωματίων καὶ ἀποθηκῶν, ἀγροὺς ἀμπέλους καὶ δύο εἰς τὴν παραλίαν κεραμοποιεῖα.—Ὄπισθεν εἰκόνος τινὸς σώζεται σημείωμα, δι' οὗ δηλοῦται ὅτι αὕτη ἦν ποτε σταυροπηγιακή· Ἐὰν καταβληθῇ σύντονος μέριμνα, δύναται ἡ μονὴ αὕτη νὰ ἔλθῃ εἰς καλὴν κατάστασιν, ἵνα εὐημερήσῃ, ἅμα δὲ καὶ τὰ ἐκπαιδευτήρια Κερασιᾶς ἀναδειχθῶσιν.

Μηλιό.—Βορείως τῆς Κερασιᾶς κεῖται ὁ Μηλιὸς ἐκ 300 ὡς ἔγγιστα οἰκιῶν. Διατηρεῖ σχολὴν μικτὴν μετὰ μαθητῶν (ἐξ ἑκατέρου τοῦ φύλου) 150. Ναὸν ἔχει ἕνα μετὰ δύο ἱερέων, ἐπ' ὀνόματι Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ὑπάρχουσι καὶ ἁγιάσματα καὶ παρεκκλήσια ἱκανὰ καὶ μονή τις, ἧς τὰ κτήματα ἐνῳκιάσθησαν, ἢ μᾶλλον συμπεριελήφθησαν εἰς τὰ τῆς κοινότητος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τελευταίου ἡγουμένου αὐτῆς.—Ἐνταῦθα καὶ μόνον ὑπάρχουσι περὶ τὰς 20 οἰκίαι ὀθωμανικαί.—Ἡ κώμη αὕτη ὠνομάσθη οὕτως ἐκ τοῦ ἀφθόνως ἐνταῦθα φυομένου δένδρου τῆς μελίας, ἐξ οὗ κατασκευάζονται στέφανοι πρὸς περίζωσιν τῶν βυτίων. —Σώζονται ἐρείπια πολλά, ἐξ οὗ δείκνυται ὅτι ἦν ἐνταῦθα ἀρχαία τις θρᾳκικὴ κώμη.

Ἰντζέκιοϊ.—Κώμη ἐκ 300 περίπου οἰκιῶν παρὰ τοὺς πρόποδας τῆς ἀντιπέραν ὀροσειρᾶς τοῦ Ἱεροῦ Ὄρους, πρὸς δυσμὰς τῆς Χώρας, διατηροῦσα σχολεῖον ἀρρένων μετὰ μαθητῶν 120.—Οἱ κάτοικοι διακρίνονται ἐπὶ φιλομουσίᾳ καὶ ἀκραιφνέσιν αἰσθήμασι καὶ ἐπιχειρηματικότητι. — Διατρέχουσιν ἅπασαν τὴν Θρᾴκην, Μ. Ἀσίαν, νήσους τοῦ Αἰγαίου πελάγους καὶ ἀπώτερον, διὰ τυροποιΐαν κασερίων, κηροῦ, μέλιτος καὶ διὰ πᾶν ἕτερον ἐμπόριον.— Ὁ ναός, ἐπ' ὀνόματι τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, μεγαλοπρεπὴς τυγχάνει ὑπὸ ἀρχιτεκτονικὴν ἔποψιν. Εἰς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς κώμης ταύτης ὑπάρχει καὶ ἕτερος, τῆς Παναγίας Φανερωμένης, ἀρχαίας ἐποχῆς, μετὰ τοιχογραφιῶν ἀρίστης τέχνης, ἐπισκευασθεὶς πρό τινος, οὗ τὰ ἐγκαίνια εἰσέτι οὐκ ἐτελέσθησαν, καί τινα ἁγιάσματα.—Ἐπὶ τοῦ ὀροπεδίου σώζεται μονή τις ἐπὶ ἀρχαίων ἐρειπίων μετὰ ναοῦ λαμπροῦ καὶ δωματίων, 1)4 τῆς ὥρας ἀπέχουσα ἐντεῦθεν, ἐπὶ θέσεως περιβλέπτου, ἡ τῶν Μακκαβαίων, ἣν διέπει μοναχός τις.

Εἰρηνοχώριον.—Μικρότατον χωρίον ἐκ 40 μόλις οἰκιῶν συνιστάμενον, πρὸ ἡμίσεως αἰῶνος συστηθέν, ὅπερ ἔπαυλιν ὂν καὶ ὀνομαζόμενον Ἀρὰπ Χατζῆ ἠγόρασαν τιμηματηδὸν κάτοικοι τοῦ Ἰντζέκιοϊ καὶ συνῴκισαν αὐτὸ κτίσαντες καὶ ναὸν ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας Εἰρήνης ἑορτάζοντα τὴν 5 μαΐου πανηγυρικῶς. Διατηρεῖ σχολὴν μετὰ 30 μαθητῶν.

Καστάμπολις.—Κωμόπολιν μᾶλλον, ἢ χωρίον δυνάμεθα νὰ καλέσωμεν τὸ κατάρρυτον τοῦτο τοπίον, διαβρεχόμενον ὑπὸ ρυάκων τοῦ Μέλανος ποταμοῦ, συναποτελούμενον ἐξ οἰκιῶν 200 καὶ συντηροῦν σχολὴν μεθ' ἑνὸς διδασκάλου καὶ μαθητῶν περὶ τοὺς 80, καὶ τρεῖς ἱερεῖς. Οἱ κάτοικοι διακρίνονται ἐπὶ φιλογενείᾳ καὶ φιλοκαλίᾳ. Ὁ ναὸς ἐπ' ὀνόματι Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τιμώμενος πανηγυρίζει τὴν 8 μαΐου, ἔνθα πλῆθος ἐκ τῶν περιοίκων συντρέχουσιν. Ἔνεκα τῆς ἀφθονίας τῶν ὑδάτων κέκτηται καὶ ἀρκετοὺς μύλους, ἐν οἷς ἀλήθουσι τοὺς δημητριακοὺς αὐτῶν καρποὺς καὶ πάντες οἱ περίοικοι.—Ἔχει ὡραίας ἀγυιὰς καί τινας καλῶς ηὐτρεπισμένας οἰκίας καὶ παρεκκλήσιά τινα καὶ ἁγιάσματα.

Σεντοῦκι.—Ἄγνωστος ἡ προέλευσις τῆς ἀστείας ταύτης ὀνομασίας τοῦ χωρίου τούτου συνισταμένου ἐξ οἰκιῶν 120. Ἡ γεωργία ἐνταῦθα ἀκμαία οὖσα ἀνακουφίζει τοὺς κατοίκους, ἐπικούρου ἐπερχομένης τῆς ἀνθρακοποιΐας ἐκ τῶν ἀφθόνων δασῶν.—Κέκτηται σχολὴν μεθ' ἑνὸς διδασκάλου περισυνάγοντος περὶ τοὺς 80 μαθητάς. — Ἱερεῖς διατηρεῖ τρεῖς (!!) Ἐντεῦθεν ἀναχωρῶν καὶ ἐπιστρέφων εἰς τὴν ἕδραν αὐτοῦ ὁ ἀείμνηστος μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας Τιμόθεος παρά τινι ρύακι οἰκτρὸν εὗρε θάνατον κατὰ τὸ ἔτος 1875, μετὰ τοῦ διακόνου αὐτοῦ, τὴν 12 μαΐου.

Παλαμοῦτι. — Μίαν ὥραν νοτίως τοῦ ἀνωτέρω χωρίου κεῖται ἡ κώμη αὕτη, ἔχουσα οἰκίας περὶ τὰς 150, ναὸν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου πανηγυρίζοντα τὴν 2 μαΐου, ἔνθα ἀρχιερατικὴ λειτουργία ἐπιτελεῖται καὶ πλῆθος φιλοπανηγυριστῶν ἐκ τῶν πέριξ συνέρχεται. Διατηρεῖ ἕνα καὶ μόνον ἱερέα λόγιον καὶ ἱεροπρεπῆ.—Καλλιεργεῖται ὁ σῖτος, οἱ κάτοικοι δὲ κατασκευάζουσιν ἄνθρακας καὶ πριποιοῦνται ἐξόχως τὴν κτηνοτροφίαν, τῶν πλείστων ὄντων ποιμένων καὶ δὴ ἰδιοκτητῶν ποιμνίων. Διακρίνονται δ' οὗτοι ἐπὶ φιλοπονίᾳ καὶ ζωηρότητι.

ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΦΡΑΓΚΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Συμπληρῶν, χάριν τῶν πολλῶν, τὴν ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ἀνακοίνωσιν δύο σπουδαιοτάτων ἐγγράφων ὁ ἐν Σύρῳ ἐλλόγιμος κ. Περικλῆς Ζερλέντης ἀπέστειλεν ἡμῖν μετάφρασιν τοῦ ἐν σελίδι 393 τοῦ μετὰ χεῖρας τόμου ἐγγράφου τοῦ «ἀδελφοῦ Ἀντωνίου»· ταύτην δὲ ἐκδίδομεν σήμερον, ἔχουσαν οὕτω:

Μηνὸς ἰουνίου τριακοστῇ τοῦ ἔτους ᾳχοέ.

Σεβαστὲ καὶ ἀήττητε αὐτοκράτορ, γαληνότατε κύριε.

Μακρὸς χρόνος παρῆλθεν ἀφ' ὅτου ὁ ἄδικος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως τὴν εἰς τοὺς τούρκους ὑποτελῆ ἐν Βλαχίᾳ Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ ἐπιχειρεῖ νὰ καταδιώκῃ καὶ ἐκριζώσῃ, οἱ δὲ φραγκισκανοὶ μοναχοὶ καὶ ἡ λοιπὴ ἐνταῦθα κοινότης φαίνονται διάγοντες ὡς ἡμέραι δυστυχέστερον βίον. Διότι πάρεισιν ἤδη οἱ χρόνοι, καθ' οὓς ὁλοσχερῶς ὑποτάσσει καὶ ὑπὸ τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ ὑποβάλλει τὸν εἰρημένον τοῦ Θεοῦ λαὸν, οἱονεὶ θέλων νὰ ὑπαγάγῃ αὐτὸν εἰς τὸν τύπον τῶν σχισματικῶν καὶ νὰ ἐπιβάλῃ νέους νόμους, οὕτως ὥστε ἀπ' αὐτοῦ καὶ μὴ ἀπὸ τῆς ἀποστολικῆς ἕδρας νὰ ἐξαρτᾶται αὕτη ἡ τόσον μεγάλη χριστιανικὴ φυλή. Ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶναι δυνατὸν ἰδίαις δυνάμεσι νὰ ἀντιστῇ εἰς τόσον ἰσχυρὸν καὶ κραταιὸν ἐχθρὸν ἡ τῶν φραγκισκανῶν μονὴ, καταφεύγει εἰς τὴν ἔμφυτον εὐσέβειαν καὶ γαληνότητα τῆς ὑμετέρας ἱερᾶς μεγαλειότητος, ἵν' εὐδοκήσῃ νὰ γράψῃ πρὸς τὴν Ὀθωμανικὴν Πύλην, ὅπως αὕτη διὰ διατάγματος ἀνακόψῃ τὰς τοιαύτας ἐπιβουλὰς τοῦ εἰρημένου πατριάρχου καὶ θελήσῃ νὰ ἐπαναγάγῃ τοὺς ὡς εἴρηται πιεζομένους λαοὺς εἰς τὸ ἀρχαῖον δόγμα. Ὁ δὲ Θεὸς διαφυλάττοι ὑμᾶς κτλ.

Τῆς ὑμετέρας ἱερᾶς καισαρικῆς μεγαλειότητος εὐλαβέστατοι θεράποντες κληρικοὶ

Ἀδελφὸς Ἀντώνιος ἐπαρχιακὸς λειτουργὸς καὶ πᾶσα ἡ βοσνιακὴ ἀργεντινὴ ἐπαρχία.

Τὸν σεβαστὸν καὶ ἀήττητον αὐτοκράτορα. γαληνότατον κύριον ταπεινότατα ἱκετεύει ὁ ἀδελφὸς Ἀντώνιος ἐπαρχιακὸς λειτουργὸς μετὰ πάσης τῆς βοσνιακῆς ἐπαρχίας (ὡς ἐντὸς τῆς ἐπιστολῆς).

ΤΟ ΠΡΩΤΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΠΑ

Ὁ ἐκδότης τῆς παρούσης διατριβῆς δημοσιεύει ἐν τέλει αὐτῆς, παραλαμβάνων ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ Φροσσάμμερ «Ἡ πέτρα τοῦ Πέτρου ἐν Ρώμῃ», τεμάχιά τινα, ἐξ ὧν μεταφράζοντες παραθέτομεν καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα ἐν εἴδει ἐπιλόγου τὰ ἀκόλουθα.

Πᾶσαι αἱ περὶ ἐκκλησιαστικῆς κυριαρχίας ἀπολυταρχικαὶ ἀξιώσεις τοῦ Πάπα στηρίζονται, ὡς γνωστὸν, ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ ὅτι τῷ ἀποστόλῳ Πέτρῳ πράγματι ἐδόθη ὑπὸ τοῦ Κυρίου πρωτεῖον καὶ ἡγεμονία ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀποστόλων καὶ ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ καθόλου, καὶ ὅτι αὐτὸς ὡς ἡγεμὼν τούτων ἀπόλυτος ἐκέκτητο καὶ ἐξήσκησεν ἐπ' αὐτῶν ἀρχὴν ὑπερτάτην καὶ ἀπεριόριστον· καὶ β') ὅτι ὁ Πέτρος ἐκυβέρνησεν ἔπειτα ὡς ἐπίσκοπος τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης, ἐκεῖ δὲ ἐπισκοπεύων ἐτελεύτησε τὸν βίον μαρτυρικῷ θανάτῳ, ἀφοῦ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ὑπέροχον ἀρχὴν καὶ δικαιοδοσίαν τοῖς διαδόχοις αὐτοῦ ἐν Ρώμῃ ἀπαραμείωτον ἐκληροδότησεν. Ὅλος ὁ Παπισμὸς, ἡ ἱστορία του καὶ ἡ ἐν τῇ δυτικῇ Ἐκκλησίᾳ κυριαρχία του, ἐπὶ τῶν δύο τούτων βάσεων ἐρείδεται. Ἡ ὕπαρξις ἄρα καὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ κρέμαται καὶ ἐκ τῆς ὑποθέσεως ὅτι ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἐγένετο ἐπίσκοπος ἐν Ρώμῃ καὶ οἱ ἐπίσκοποι τῆς Ρώμης διάδοχοι αὐτοῦ. Καθόσον ἀποδεικνυομένου ὅτι ὁ ἀπόστολος οὗτος πράγματι οὐδέποτε ἐπάτησε τὸν πόδα ἐν Ρώμῃ, ἢ τοὐλάχιστον ὅτι τοῦτο μένει ὅλως ἀστήρικτον καὶ ἀβέβαιον, ἐννοεῖται οἴκοθεν ὅτι ἡ ἑτέρα βάσις τοῦ πρωτείου τοῦ ρωμαίου Ποντίφικος ἀνατρέπεται, ἡ δὲ περὶ τούτου θεωρία τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ὡς καὶ πᾶσαι αἱ τῶν Παπῶν ἀξιώσεις ἀποβαίνουσιν ἐντελῶς ἀβάσιμοι καὶ ἀδικαιολόγητοι. Ἐπειδὴ δὲ πρὸ αἰώνων ἤδη, κατὰ τοὺς νεωτέρους δὲ χρόνους ἐν μείζονι μέτρῳ, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Πάπα θεωρεῖται ἐδραζομένη κυρίως «**ἡ Ἐκκλησία**», ἐξ ἧς πᾶσα σωτηρία εἰς τὸν ἄνθρωπον· ἐπειδὴ ἐκ τῆς παπικῆς ἐξουσίας καὶ χάριτος κρέμαται ἡ συμμετοχὴ εἰς τὸν Χριστιανισμὸν, εἰς τρόπον ὥστε μακρὰν τοῦ Πάπα ἀπώλεια μόνον καὶ κόλασις αἰώνιος δύναται νὰ εἶναι ὁ κλῆρος τῶν βροτῶν, εὔδηλον ὅτι τὸ ζήτημα, ἂν ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἦλθε πράγματι ἐν Ρώμῃ καὶ ὡς ἐπίσκοπος τῆς αὐτόθι χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ἐτελεύτησεν, εἶναι ζήτημα ὑψίστης σπουδαιότητος, τοὐλάχιστον κατὰ τοσοῦτον, καθ' ὅσον ἐν περιπτώσει ἀρνητικῆς βεβαιώσεως πᾶσαι αἱ ἀξιώσεις τοῦ Παπισμοῦ καταπίπτουσι καὶ ἐκμηδενίζονται· εἰ καὶ δὲν συμβαίνει βεβαίως καὶ τἀνάπαλιν, ὡς θέλουσιν οἱ ὑπέρμαχοι αὐτοῦ, διατεινόμενοι ὅτι ἀποδεικνυομένης καὶ βεβαιουμένης τῆς ἐν Ρώμῃ μεταβάσεως καὶ ἐπισκοπῆς τοῦ Πέτρου, οἱ πολέμιοι τοῦ Παπισμοῦ ἀπο-

· συνέχεια ἀπὸ σελ. 441—444.

στομοῦνται καὶ μένουσιν ἀναπολόγητοι· ἐπειδὴ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι θὰ ἦτο ἀληθὲς ὅτι ὁ Πέτρος ἦλθε καὶ ἐπεσκόπευσεν ἐν Ρώμῃ, πάλιν αἱ ἀξιώσεις τῶν Παπῶν θὰ ἦσαν σαθραὶ καὶ ἀβάσιμοι· διότι θὰ ἔμενεν ἔτι ζητούμενον ἂν πράγματι ὁ Πέτρος ἔλαβε καὶ εἶχε τὸ ὑποτιθέμενον πρωτεῖον ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀποστόλων, καὶ ἂν πράγματι ἐξήσκησεν ἐπ' αὐτῶν ἀνωτάτην ἀρχὴν καὶ δικαιοδοσίαν, περὶ ὧν ἡ ἀποστολικὴ Σύνοδος καὶ ἡ στάσις τοῦ ἀποστόλου Παύλου πρὸς τὸν Πέτρον τὸ ἐναντίον ὅλως μαρτυροῦσιν. Ὡσαύτως θὰ ἔμενε ζητούμενον ἂν ἡ ἀποστολικότης τοῦ Πέτρου μετεδόθη εἰς τοὺς διαδόχους αὐτοῦ, ἀφοῦ ἡ τῶν ἄλλων ἀποστόλων δὲν κατῆλθεν εἰς τοὺς διαδόχους αὐτῶν, καὶ ἀφοῦ ἐν Ρώμῃ πάντοτε ὁ κλῆρος καὶ ὁ λαὸς ἐξέλεγον τὸν ἐπίσκοπον αὐτῶν, ἐξ οὗ ἀμέσως γίνεται φανερὸν ὅτι αἱ μεγάλαι ἀξιώσεις τῶν ἐπισκόπων αὐτῆς τοπικὴν εἶχον τὴν ἀρχὴν καὶ γέννησιν αὐτῶν καὶ οὐχὶ προσωπικήν. Διότι ἄλλως ἡ μυθολογουμένη ἄμεσος ἀπὸ τοῦ Πέτρου διαδοχὴ θὰ ἴσχυε καὶ διὰ τοὺς διαδόχους αὐτοῦ, ἑκάστου τούτων ἀμέσως πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ὡς ὁ Πέτρος, ἐνδεικνύοντος καὶ ἐγκαθιστῶντος τὸν ἑαυτοῦ διάδοχον.

— Ἡ παράδοσις ὅτι ὁ Πέτρος ἦλθεν εἰς Κόρινθον μετὰ τοῦ Παύλου καὶ ἐκεῖθεν ἀμφότεροι παραγενόμενοι ἐν Ρώμῃ ἐμαρτύρησαν ἐπὶ Νέρωνος τὸ 67—68 σωτήριον ἔτος, ἁπανταχοῦ ἐν πρώτοις παρὰ Διονυσίῳ ἐπισκόπῳ Κορίνθου τελευτήσαντι περὶ τὸ 78, ὅθεν παρέλαβεν αὐτὴν ὁ Εὐσέβιος ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ αὐτοῦ ἱστορίᾳ (βιβλ. Β' κεφ. 25). Ἀλλ' ἡ παράδοσις αὕτη, ἣν μετὰ τὸν Διονύσιον ἀναφέρει ὁ Εἰρηναῖος (Κατὰ αἱρεσ. III, 10. 2), καὶ ἀληθὴς ἂν ὑποτεθῇ, οὐδὲν ἄλλο δεικνύει εἰμὴ ὅτι ὁ Πέτρος ἦλθεν εἰς Ρώμην οὐχὶ δὲ καὶ ὅτι ἐγένετο καὶ ἱδρυτὴς καὶ θεμελιωτὴς τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς. Ἱδρυτὴς τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας μαρτυρεῖται ὑπὸ τῶν ἁγίων Γραφῶν ὁ Παῦλος. Οὗτος ἐπὶ διετίαν ὅλην ἔμεινεν ἐν Ρώμῃ διδάσκων, ὡς ἱστοροῦσιν αἱ Πράξεις τῶν ἀποστόλων, καὶ τούτου τοῦ ἀποστόλου γραφὴ ὑπάρχει ἡ πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολή· οὔτε δὲ κατὰ τὴν διατριβὴν τοῦ Παύλου ἐν Ρώμῃ, οὔτε ἐν τῇ πρὸς ρωμαίους ἐπιστολῇ αὐτοῦ φαίνεται ἴχνος τοῦ Πέτρου ἐν Ρώμῃ. Τὴν παράδοσιν περὶ μεταβάσεως τοῦ Πέτρου ἐν Ρώμῃ καθίστησιν ὅλως ἀβάσιμον καὶ μυθικὴν καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι αὕτη στηρίζεται ἐπὶ προφανοῦς παρεξηγήσεως μιᾶς ἐπιγραφῆς κειμένης ἐπὶ τοῦ ἀγάλματος τοῦ Θεοῦ τῶν Σαβίνων «Samoni deo sancto», ὃν τινες ὑπέλαβον ὅτι ἦν Σίμων ὁ Μάγος. Ἐντεῦθεν προῆλθεν ὁ μῦθος ὅτι Σίμων ὁ Μάγος μεταβὰς ἐν Ρώμῃ διὰ τὰς πολλὰς αὐτοῦ μαγείας ἀπεθεώθη, ὅτι τοῦτο μαθόντες οἱ κορυφαῖοι τῶν ἀποστόλων Πέτρος καὶ Παῦλος, παραγενόμενοι ἐν Ρώμῃ, ἤλεγξαν τὴν ἀπάτην καὶ ἀπεκάλυψαν τὴν γυμνότητα τοῦ γόητος, ἀλλ' οἱ ρωμαῖοι ἔστησαν αὐτῷ πρὸς τιμὴν ἀνδριάντα φέροντα δῆθεν τὴν ἐπιγραφὴν «Σίμωνι Θεῷ ἁγίῳ». Τὸν μῦθον τοῦτον ὡς γεγονὸς διηγεῖται ἐν τῇ δευτέρᾳ αὐτοῦ ἀπολογίᾳ πρῶτος ὁ ἅγιος Ἰουστῖνος ὁ φιλόσοφος ὁ μαρτυρήσας περὶ τὸ 165 σωτ. ἔτος, ὡς ἀληθῆ δὲ ἱστορίαν ἐπίστευσε καὶ ἀπεδέξατο καὶ ὁ Εἰρηναῖος (ὁρ. Εὐσεβ. Ἐκκλησ. ἱστορ. βιβλ. Β', 13—15 καὶ «Ἱερ. Σύνδ.» ἔτ. Β' ἀριθμ. 54 καὶ ἑξῆς). Εἰς τὸ περὶ τὸ τέλος δὲ τοῦ Β' αἰῶνος ἀναφανὲν χριστιανικὸν μυθιστόρημα, τὸ γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα «Κλημέντεια», λέγεται κατὰ πρῶτον περὶ τοῦ Πέτρου ὅτι ἐν Ρώμῃ εὑρισκόμενος, μικρὸν πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ διάδοχον αὐτοῦ ὥρισε καὶ ἐγκατέστησεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτῆς τὸν Κλήμεντα καὶ ὅ,τι ἄλλο σήμερον τὰ παπικὰ συναξάρια ἐπαναλαμβάνουσι. Πλείονα περὶ τοῦ μυθιστορήματος τούτου βλέπε ἐν τοῖς προλεγομένοις τῆς ὑπ' ἐμοῦ γενομένης ἐκδόσεως τῶν δύο πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῶν τοῦ ἱεροῦ Κλήμεντος ἐπισκόπου Ρώμης. Ἐν Κων]πόλει 1875. Σ. Μ.

☞ Προκειμένου ἤδη περὶ τῆς φερομένης εἰς Ρώμην μεταβάσεως καὶ τῆς ἐπισκοπικῆς ἐκεῖ δράσεως τοῦ Πέτρου, καὶ δὴ καὶ τῆς μεταδόσεως τοῦ πολυθρυλήτου πρωτείου του εἰς τοὺς ἐπισκόπους τῆς πόλεως ταύτης, παρατηροῦμεν ἐνταῦθα ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἁγίαν Γραφὴν εἶναι βέβαιον ὅτι οὐδεμία μαρτυρία εὑρηται ἐν αὐτῇ ὅτι ὁ Πέτρος ἔμελλέ ποτε νὰ ἔλθῃ ἐν Ρώμῃ. Ἐν τῇ ἁγίᾳ Γραφῇ εὑρηνται μάλιστα σημεῖα περὶ τοῦ ἐναντίου. Καὶ τῷ ὄντι, ὡς δύναταί τις νὰ πεισθῇ ἐκ τῆς ἀναγνωσεως τῶν ἱερῶν Εὐαγγελίων, ὁ Κύριος ἡμῶν οὔτε λέξιν εἶπέ ποτε περὶ Ρώμης· ποτὲ δὲν ἔδωκεν εἰς τὸν Πέτρον τὴν ἐντολὴν νὰ καταστήσῃ τὴν Ρώμην κέντρον καὶ ὁρμητήριον ἁπάσης τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ὅπως ἐκεῖθεν ἄρχῃ καὶ δεσπόζῃ ὁλοκλήρου τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου ὁ διάδοχος αὐτοῦ. Καὶ ὅμως τοῦτο πρὸ παντὸς ἄλλου ἔπρεπε σαφῶς καὶ διαρρήδην νὰ διακηρύξῃ καὶ καθορίσῃ ὁ ἀρχηγὸς τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ἐὰν οἱ ἰσχυρισμοὶ τῶν ὑπεραλπείων περὶ τῆς ἀναγ-

καιότητος τοῦ Παπισμοῦ, περὶ τῆς ἀπολύτου ἀξίας καὶ σπουδαιότητός του, ἦσαν ὄντως ὀρθοί[1]. Ὁ Παπισμὸς διὰ τὸν Χριστιανισμὸν, ὅπως ἀντιλαμβάνονται καὶ ἐννοοῦσιν αὐτὸν οἱ θεολόγοι τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ἔχει τοσαύτην σημασίαν ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς θείας οἰκονομίας περὶ ἀπολυτρώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὥστε εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν προτιμότερον θὰ ἦτο νὰ παρέλθῃ ἐν σιγῇ τὰς θεμελιώδεις ἐντολὰς περὶ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπης, παρὰ τὴν ἀποστολὴν καὶ τὸν προορισμὸν τὸν ὁποῖον εἶχεν ἡ Ρώμη ἐν τῷ ἔργῳ τῆς ἀνθρωπίνης σωτηρίας. Διότι κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν Παπιστῶν ἡ πλήρωσις τῶν ἐντολῶν τούτων οὐδὲν ὠφελεῖ τὸν ἄνθρωπον· εἶναι καθαρὸς ὀρθολογισμὸς, καθαρὸς Πελαγιανισμὸς, ἄνευ τῆς θείας χάριτος, ἥτις πηγὴν αὐτῆς μοναδικὴν καὶ ἀποκλειστικὴν ἔχει τὴν Ρώμην, ὅ ἐστι τὸν ἐν Ρώμῃ καθήμενον διάδοχον τοῦ Πέτρου καὶ μόνον ἐπὶ γῆς τοποτηρητὴν τοῦ Χριστοῦ· ἐν ᾧ τὸ ἐναντίον, ἡ ἀθέτησις τῶν ἐντολῶν ἐκείνων θεραπεύεται εὐκόλως διὰ τῆς μαγικῆς δυνάμεως τῆς παπικῆς χάριτος. Ἐὰν λοιπὸν ὁ Χριστὸς πράγματι ἤθελε νὰ ἱδρύσῃ ἐν Ρώμῃ μίαν τοιαύτην βασιλείαν, μίαν τοιαύτην μαγικὴν παποκρατίαν, διαθέτουσαν κατὰ βούλησιν τὴν θείαν χάριν καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν σωτηρίαν τῆς ἀνθρωπότητος, ὅπως ἡ ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία διδάσκει, τότε ἐννοεῖται ὅτι ποτὲ δὲν ἠδύνατο νὰ παρέλθῃ ἐν σιγῇ τὸ ὄνομα τῆς Ρώμης, ἐὰν σπουδαίως καὶ σκοπίμως ἤθελε νὰ προνοήσῃ περὶ τοῦ ἔργου αὐτοῦ. Οὐδὲ λέξιν δὲ περὶ Ρώμης εἰπών, κατέδειξεν ὅτι οὔτε ἠθέλησεν οὔτε σκοπὸν εἶχε νὰ συστήσῃ Ἐκκλησίαν τοιαύτην ὁποία ἐμορφώθη ἐν Ρώμῃ. Ἥκιστα δὲ ἐδίδαξε περὶ ἐκκλησιαστικῆς βασιλείας τοιαύτης, ὁποία ἡ τῶν βασιλέων τοῦ κόσμου τούτου. Τὴν βασιλείαν ταύτην ὁ Κύριος ἐχαράκτήρισεν ὡς ξένον τι καὶ ἀλλότριον τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ, καὶ ὁριστικῶς ἀπηγόρευσε τοῖς μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις αὐτοῦ πᾶσαν εἰς καθαρῶς κοσμικὰ καὶ γήϊνα πράγματα ἀνάμιξιν αὐτῶν.

Οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Παπισμοῦ θὰ ἐμμένωσι φυσικῷ τῷ λόγῳ διϊσχυριζόμενοι ὅτι αἱ περὶ τοῦ πρωτείου τοῦ Πάπα θεωρίαι των κέκτηνται κῦρος ἀπόλυτον· θὰ διακηρύττωσιν ὅτι καὶ μεθ' ὅλα ὅσα λέγονται κατὰ τοῦ Παπισμοῦ, οὗτος εἶναι καὶ μένει ἵδρυμα θεῖον καὶ ὑπερφυσικὸν, καὶ θὰ ἀναθεματίζωσι πάντα μὴ παραδεχόμενον τὰς θεωρίας των. Δὲν θὰ παύσωσι δὲ ἐπαναλαμβάνοντες περὶ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Πάπα τὸ ἱερὸν λόγιον «καὶ πύλαι Ἅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς». Βεβαίως ὅσον ἀφορᾷ τὴν σχέσιν τῶν πυλῶν τοῦ Ἅδου πρὸς τὴν παπικὴν Ἐκκλησίαν ἡμεῖς δὲν διαφωνοῦμεν πρὸς τοὺς παπολάτρας· διότι οὐχὶ αἱ δυνάμεις τοῦ Ἅδου[1], ἀλλ' ἡ δύναμις τῆς ἀληθείας θὰ κατισχύσῃ ἐπὶ τέλους τοῦ Παπισμοῦ διαλύουσα τὸ ἐπὶ τῆς πλάνης ἐρειδόμενον τερατῶδες ἐκκλησιαστικὸν τοῦτο σύστημα.

Ὅστις φέρει ἐντὸς τοῦ στήθους αὐτοῦ τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁ κόσμος οὗτος δὲν εἶναι προϊὸν τυφλῆς τύχης ἢ ἀλόγου καὶ ἀσκόπου ἀνάγκης, δὲν θὰ παύσῃ ἀπεκδεχόμενος ὅτι ἡ ἀλήθεια θὰ ἐπικρατήσῃ τῆς πλάνης καὶ τῆς αὐθαιρέτου δεσποτείας τῆς ἐρειδομένης ἐπὶ τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀπάτης· καίτοι τοῦτο γενήσεται βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον, καὶ κατόπιν πολλῶν καὶ δεινῶν ἀγώνων[2]. Ναί, ἐλεύσεταί ποτε ἡμέρα, καθ' ἣν πάντες ἀνομολογήσουσιν ἀναγνωρίζοντες ὅτι τὰ πράγματα ἐμυθολογήθησαν, ὅτι ὁ ἀπόστολος Πέτρος οὐδέποτε παρεγένετο ἐν Ρώμῃ οὔτε παπικὴν δυναστείαν ἵδρυσεν ἐκεῖ, καὶ ὅτι ταῦτα διόλου δὲν ἀνήκουσιν εἰς τὰ ἱστορικὰ γεγονότα, ἀλλὰ βάσιν ἔχουσι τὴν φαντασίαν, τὸν μῦθον καὶ τὴν πλάνην, θὰ κατανοηθῇ δὲ ἐπὶ τέλους ὅτι καὶ ἱστορι-

1. Κατὰ τὸν παπολάτριν Βελλαρμῖνον (de Pontifice τομ. 1. σελ. 189 Ἔκδοσ. τοῦ 1615) ὁ Παπισμὸς εἶναι ἓν ἐκ τῶν πρωτίστων ἄρθρων τοῦ χριστιανισμοῦ. Ὁ ὁμιλῶν, λέγει, περὶ τοῦ πρωτείου τοῦ Πάπα, ὁμιλεῖ περὶ τοῦ ὑψίστου θεσμοῦ ἐν τῷ χριστιανισμῷ. De qua re agitur, cum de primatu Pontifis agitur? Brevissime dicam, de summa rei christianitatis. Σ. Μ.

1. Ἀσύμφορον γὰρ αὐταῖς τὸ πρᾶγμα. (Βλ. Μάρκ. κεφ. γ', 23—24. Σ. Μ.

1. «Τούτων τῶν πλατυνθεισῶν, κρίμασιν οἷς οἶδεν ὁ Κύριος, ἐπὶ μέγα μέρος τῆς οἰκουμένης αἱρέσεων, ἣν ποτε ὁ Ἀρειανισμὸς, ἔστι δὲ τὴν σήμερον καὶ ὁ Παπισμός· ἀλλὰ καὶ οὗτος (ὥσπερ κακεῖνος ὁ ἤδη παντάπασιν ἐκλελοιπὼς) καίτοι ἀκμαῖος τό γε νῦν οὐκ ἰσχύσει εἰς τέλος, ἀλλὰ διελεύσεται καὶ καταβληθήσεται, καὶ ἡ οὐράνιος μεγάλη φωνὴ ἠχήσει «Κατεβλήθη» (Ἀποκαλ. κεφ. ιϐ', 10) Βλ. Ἐγκύκλιον τῆς Ἐκκλησίας σελ. 4. Σ. Μ

κῶς καὶ ἠθικοθρησκευτικῶς καὶ δογματικῶς ὁ Παπισμὸς εἶναι ἀσύστατος καὶ ἀπορριπτέος. Ἱστορικῶς μέν, διότι οὔτε ἐν τῇ ἁγίᾳ Γραφῇ, οὔτε ἐν τῇ ἱερᾷ παραδόσει τῆς ἁγίας χριστιανικῆς Ἐκκλησίας εὕρηνται ὑπὲρ αὐτοῦ μαρτυρίαι· αἱ δὲ φερόμεναι ὡς τοιαῦται ἢ μαρτυροῦσι τὸ ἐναντίον ἢ στεροῦνται πάσης αὐθεντίας καὶ γνησιότητος. Ἠθικοθρησκευτικῶς δέ, διότι αἱ ὕψισται ἠθικοθρησκευτικαὶ ἀλήθειαι καὶ ἐντολαὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου ἀνάγκην τοῦ Παπισμοῦ δὲν ἔχουσιν, ἀλλ' οὐδὲ ἐπιτρέπεται νὰ ὦσιν ἀδιασπάστως συνδεδεμέναι μετὰ μιᾶς διφορουμένης, ἀμφιβόλου καὶ ἱστορικῶς ἀσυστάτου αὐθεντίας, ἵνα μὴ σὺν αὐτῇ καὶ μετ' αὐτῆς διασαλεύωνται καὶ ἀνατρέπωνται καὶ τὰ ὕψιστα τῆς ἀνθρωπότητος ἀγαθά. Δογματικῶς δὲ, διότι ὁ Παπισμὸς ὁ θεωρῶν ἑαυτὸν ὡς γεγονὸς ἱστορικὸν, καὶ δογματικὸν εἰς ἑαυτὸν χαρακτῆρα ἀποδίδων καὶ τὴν ἀξίωσιν ἔχων ὅτι εἶναι τὸ θεμέλιον καὶ ἡ πηγὴ τῆς δογματικῆς αὐθεντίας καὶ πασῶν ἐν γένει τῶν χριστιανικῶν ἀληθειῶν ἡ στάθμη, ὁ Παπισμὸς καὶ πρὸς αὐτὰς τὰς ὑπὸ τῶν ἱερῶν Γραφῶν καὶ τῆς ἱστορίας ὁμολογουμένας ἀληθείας καὶ τὸ πανάρχαιον ἐκκλησιαστικὸν καθεστὼς παρασπονδεῖ καὶ πρὸς τὴν νεωτέραν ἐπιστήμην αὐθαιρεσίαν μόνον καὶ παπικὰ διατάγματα ἀντιτάσσει, δι' ὧν καὶ εἰς τὴν συνείδησιν τῶν ἁπλοϊκῶν χριστιανῶν ὡς ἴδρυμα τάχα ἱστορικῶς ἀληθὲς καὶ θεῖον καὶ ὑπερφυσικὸν ἔτι καὶ σήμερον δυστυχῶς ἐπιβάλλεται.

ΠΕΤΡΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΟΣ ΕΡΓΟΝ*

7. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἓν τῆς ἀχαλινώτου γλώττης ὀλίσθημα, τὰ δ' ἄλλα μακρὰν ἂν εἴη λόγοις διεξελθεῖν· τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὅτι πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἡ κατὰ τὴν γεῦσιν ἀπόλαυσις ῥίζα σχεδόν ἐστι τῶν περὶ τὸν βίον πλημμελημάτων καὶ ὅτι τῆς περὶ τὸν λαιμὸν ἀσχολίας κυήματα ἥ τε κτηνώδης καὶ ἄλογος περὶ τὰ πάθη τῆς ἀτιμίας καταφορὰ καὶ ἡ τῶν ἐπισκοτούντων τῷ νοῒ μεριμνῶν ἐπίμονος ὁρμὴ καὶ ἀκάθεκτος; ὧν οἱ μετὰ σπουδῆς ἀφιστάμενοι καὶ τῷ κημῷ τῆς ἐγκρατείας τήν τε τῶν παθῶν ὀλεθροτόκον χαλινοῦντες ὁρμὴν καὶ τὴν τῶν ἀτάκτων λογισμῶν ἀποστυγοῦντες πηγὴν γαλήνην εὑρήσουσι σταθηρὰν καὶ τῆς ἀνωλέθρου δόξης καταπολαύσουσιν· ὡς γὰρ ἡ ἀκρασία τῆς πρὸς Θεὸν μεθίστησιν οἰκειώσεως οὕτως ἐπανάγει πρὸς αὐτὴν ἡ ἐγκράτεια· καὶ οὐχ ἑτέρωθεν τοῦτο ἀλλ' ἐκ τοῦ ἀγαπητοῦ Ἰσραὴλ παραδειγματίσομεν· οὗτος γὰρ σχοίνισμα κληρονομίας νομιζόμενος καὶ λαὸς ὀνομαζόμενος περιούσιος ἐμακρύνετο μὲν τῆς θείας χρηστότητος καὶ δυνάμεως ἐν τῇ τῶν κρεῶν ἐπιθυμίᾳ καὶ τῇ πρὸς τὰ [εἴδωλα μανίᾳ] καὶ νεύσει, || [μεταβαλλόμενος δ' αὖθις ἐν κοπετῷ καὶ νηστείᾳ καὶ τὸν εὐεργέτην ἐπιγινώσκων Θεὸν τῆς ἐντεῦθεν εὐθὺς ἐπικουρίας ἀπολαύων ὡράτο· καὶ ἁμαρτάνων μὲν ἐχθροῖς ἐμαστίζετο, κατορθῶν δέ, τούτων εὐσθενῶς ἐκράτει καὶ ὑπερίσχυε· καὶ φυλακὴν μέν τῶν ἐντολῶν μελετῶν, ὅπλοις ἐκαρποῦτο τὴν ἀλλοτρίαν ἑτέρων πόνοις ἐπευρραινόμενος, τοῦ νόμου δὲ κατολιγωρῶν, αὐτὸς ἦν ἀγόμενος δορυάλωτος· ἀλλ' ἡμεῖς γε τῷ θείῳ νόμῳ παιδαγωγούμενοι μηδαμῶς ποτε τῆς ἰθυτενοῦς ἀταρπητοῦ παρεκκλίνωμεν, μηδὲ καμπύλας τὰς ἰδίας τροχιὰς ἑτοιμάσωμεν, καταστήσωμεν δὲ μᾶλλον ἡμᾶς αὐτοὺς τῶν ἡμῖν πεπραγμένων διαιτητὰς, μὴ ἀναμείνωμεν τὸ φρικτὸν ἐκεῖνο δικαιωτήριον, μηδὲ τὸ παμφάγον πῦρ διὰ τῶν ἀλογίστων πράξεων ἑαυτοῖς ὑπανάψωμεν· προφθάσωμεν τὴν ἐκεῖσε κατάκρισιν τῇ ἐνταῦθα μεταβολῇ καὶ ἀποχῇ τῶν κακῶν· φύγωμεν τὴν ἀφεγγῆ καὶ ζοφερὰν Αἴγυπτον, ἵνα μὴ τῷ σκοτασμῷ ταύτης καταποθέντες θρηνήσωμεν ἀπαράκλητα· προσδράμωμεν τῷ θείῳ καὶ ἀκηράτῳ φωτὶ καὶ ταῖς τούτου καταυγασθῶμεν λαμπρότησιν. Ἔσται δὲ ταῦτα πῶς; Εἰ τοῖς νόμοις τοῦ πνεύματος οἱ νόμοι τῆς σαρκὸς ὑποτάττονται καὶ οἱ παλαιοὶ μὲν [τῆς ἁμαρ]τίας χαρακτῆρες τοῦ διανοητικοῦ τῆς ψυχῆς ἀπαλείφονται, τὰ νέα δὲ τῆς Χριστοῦ νομοθεσίας ἀντιγράφονται παραγγέλματα· εἰ τῆς ἀρετῆς ἁπλανεῖς ζωγράφοι γινόμεθα ἐν πλαξὶ καρδίας τὸν ἐγκρατῆ [καὶ ἀκτή]μονα βίον ἐξεικονίζοντες καὶ πᾶσαν μοχθηρίαν τῷ τῆς ἀγαθοεργίας σπάγγῳ ἐνα[πο]νίζοντες, καὶ τῇ τῆς ἐλεημοσύνης πηγῇ τὸ τῶν πράξεων αὐχμηρὸν καταρδεύομεν καὶ τῷ στύφοντι τοῦ λόγου τὰ τραύματα τῆς ψυχῆς ἐκκαθαίρομεν· εἰ δακρύων ὀχετοῖς τὰς τῆς καρδίας ρυτίδας ἐκπλύνομεν καὶ ἀκηλίδωτον αὐτὴν περισῶσαι κατεπειγόμεθα. Τοιούτοις ὁ Θεὸς ἔργοις ἐξευμενίζεται, τοιαύταις θεραπεύεται πράξεσιν· οὕτως οἱ πάλαι καὶ διὰ τοιούτων ἔργων τὴν αὐτὴν οἰκείωσιν εὕραντο· οὐ γάρ ἐστι δυνατὸν ἀκρασίαν νοσοῦντας τῆς θείας ἐκείνης ἐμφορηθῆναι τρυφῆς· οὐκ ἔστι δυνατὸν ἐν ἀδιαφορίᾳ βιοῦντας τῆς ἐπηγγελμένης ἐπαπολαῦσαι μακαριότητος· οὐχ ὁρᾶτε τοὺς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ἰδεῖν ἐπισπεύδοντας

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 431—432.

οἷαν καὶ ὅσην ὑπέστησαν κάκωσιν ἐν ἀνύδρῳ γῇ καὶ ἀβάτῳ ταλαιπωρούμενοι; τοιούτων καὶ ἡμεῖς ἱδρώτων καὶ πόνων ἐπιδεόμεθα πρὸς τὴν ἄνω πόλιν κατεπειγόμενοι, ἔνθα ἡ τῆς ἀληθινῆς ἐπαγγελίας κατάπαυσις καὶ ἡ ἄληκτος λῆξις καὶ ἀνέκφραστος ἀγαλλίασις· οἷς γὰρ τῶν μελλόντων τὰ παρόντα προκέκριται καὶ ὁ ἔκλυτος βίος κρείττων τοῦ ἀπηκριβωμένου λελόγισται, καὶ τῆς ἑστώσης ζωῆς ἡ ἀνειμένη καὶ διαρρέουσα, καὶ τὸ τῆς ἁμαρτίας ἡδύπικρον τῆς ἐν Χριστῷ πολιτείας προ[τέτακται], τούτοις ἀσύγγνωστος ἡ ἔκπτωσις* διόρθωσις καὶ κατάκρισις. = τῆς γὰρ ἐπηγγελμένης ἐκπεσοῦνται τρυφῆς καὶ τὸ τοῦ κλαυθμῶνος [χάος] αἰωνίζον εὑρήσουσιν οἰκητήριον. Ἀκολουθήσωμεν οὖν ἀγαθῷ δεσπότῃ περισσεύοντες κατὰ τὸν θεῖον ἀπόστολον ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ἡμῶν οὐκ ἔστι κενὸς ἐν Κυρίῳ. Καταφρονήσωμεν τῶν ἐπικήρων καὶ χαμαιζήλων, καταγελάσωμεν τῶν σαρκικῶν ἡδονῶν, πλύνωμεν κατὰ τὸν θεοπάτορα τὴν κλίνην τοῖς δάκρυσι καὶ σάκκον ἑαυτοῖς ὑποστρώσωμεν ἐν νηστείᾳ τὴν ψυχὴν ταπεινοῦντες καὶ τὴν ἐκ τῶν παθῶν αἰχμαλωσίαν ἐκκλίνοντες· οὕτω κἀκεῖνος ἀνέστη τοῦ πτώματος, οὕτω τῆς προφητικῆς αὖθις δόξης ἠξίωται, τοιούτοις ἔργοις, τοιούτοις παλαίσμασιν· [οὐ] χλιδῇ χαίρων καὶ καρυκείαις ἐπευφραινόμενος ἀλλὰ σποδὸν ὡσεὶ ἄρτον ἐσθίων καὶ κιρνῶν τὸ πόμα τοῖς δάκρυσι.

8. Τοῦτο νηστείας ἀληθοῦς ἐναργὲς γνώρισμα, τοῦτο τῆς ἁγνῆς ἐγκρατείας ὑπόθεσις. Διὰ ταύτης ὡραῖοι μὲν οἱ παῖδες ὑπὲρ τοὺς σπαταλῶντας ἐδ[είκνυντο], ἀνάλωτοι δὲ τῇ παφλαζούσῃ πυρᾷ, ἣν ὁ Βαβυλώνιος ἐπταπλασίως ἐξέκαυσεν, ἐν ταύτῃ τῶν λεόντων ὁ Δανιὴλ ἐπικρατέστερος ἐγνωρίζετο, θυμὸν ἐξημερῶν ἀγριαίνοντα καὶ χαλινῶν παραδόξως τὰ ἀπύλωτα στόματα· τί δὲ τὸν Σαμψὼν [ἐνίσχυσε] καὶ τῶν ἀλλοφύλων ἐτίθει ἐπικρατέστερον; οὐχ ἡ νηστεία; οὐχ ὁ Θεσβίτης δι' αὐτῆς νεφέλαις μὲν ὑετὸν ἐπέχειν ἐπέταξε, νεκρὸν δὲ παῖδα ἐψύχωτε καὶ φλογερᾶς κατετόλμησεν ἅρματος; οὐκ Ἐλισσαῖος στρατιᾶς διὰ ταύτης ἀσωμάτοις ἐκυκλοῦτο περιθαλπόμενος καὶ τῷ διπλῷ τοῦ χαρίσματος τερατουργὸς μεγίστων θαυμάτων ἐδείκνυτο; Μωσῆς δὲ τίνων καὶ Ἰησοῦς οἱ δημαγωγοὶ παραδόξων ἔργων ἐργάται διὰ νηστείας γεγένηνται οὐχ ὁ μὲν ἐν πλαξὶ τὸν γραπτὸν νόμον οὐχ ἅπαξ ἀλλὰ καὶ δὶς λαβεῖν κατηξίωτο καὶ Θεὸν ξενοτρόπως ἰδεῖν τὸν ἀόρατον, ὁ δὲ τὴν πορείαν ἐπισχεῖν κατὰ Γαβαὼ καὶ κατὰ φάραγγα τοῖς φωστῆρσιν ἐπέταττεν ἵν' εὐχερῶς κατάσχῃ τοὺς φεύγοντας; Τοσούτων οὖν καὶ τηλικούτων μεγαλουργημάτων διὰ ταύτης γεγενημένων, τίς ἔσται ἠλίθιος οὕτως ὡς ἀνεπαισθήτως μὲν διατεθῆναι περὶ τὸ ὄντως καλόν, θείων δὲ κατοχήτασθαι νόμων καὶ παρ' οὐδὲν τὴν ἐκ ταύτης ποιήσασθαι ὄνησιν; τῶν γὰρ ἀτοπωτάτων ἂν εἴη τυφλώττειν περὶ τὰ καίρια καὶ τῶν προδήλως ὀνησιφόρων || καταμελεῖν· [ἄλλως δὲ] οὐδ' ἐνευδοκιμῶν τις ταῖς ἀρεταῖς οἷός τε ἐστι, μὴ τοῖς ὅπλοις τῆς νηστείας περιφραττόμενος πάντοθεν· οὕτως οἱ τὴν σωφροσύνην ποθοῦντες ἐνοπλίζονται πρότερον· οὕτως οἱ τὸν ἁγνὸν μεταδιώκοντες βίον· οὕτως οἱ δικαιοσύνης ἀντιποιούμενοι καὶ πρὸς πᾶσαν ἄλλην ἀρετὴν ἐπειγόμενοι, ὡς ἐντεῦθεν καὶ μείζονα ταύτην πασῶν συγκρινομένην ταύταις ὁρᾶσθαι, καὶ τῆς πρὸς Θεὸν οἰκειότητος πρόξενον.

(Ἕπεται συνέχεια)

* Ἀμφότ. συγχρ. γεγραμμένα.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

(Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὖξ ἀριθ. 34 καὶ ἡμερομ. 14 Ἰουνίου 1907 ἐρήμην ἀποφάσεως διαζεύξεως)

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπ. 207 τῶν πατριαρχικῶν Διακονημ. Ὁδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 2377 καὶ χρονολ. 3 Ἀπριλίου 1907 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν Εὐφροσύνης Σ. Ζωγράφου, τὸ γένος Γ. Δημητριάδου, κατὰ Σπυρίδωνος Ζωγράφου ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην κατὰ τὸ θέμα τῆς ἐννεατοῦς ἄνευ προνοίας ἐγκαταλείψεως,

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον διαλυτέον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου,

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ ὡς ἡττηθέντι ἐν τῇ δίκῃ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια τριακόσια πεντήκοντα (ἀρ. 350) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ὁ προεδρεύων 2

† Ὁ Μ. πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

Ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.
ΑΡΙΘ. 31

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 4 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἔγγραφα περὶ τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας — Ἀνακρίβειῶν ἔλεγχος — Ἐπίκαιρα γράμματα — Ἡ διαρρύθμισις τῶν ἐν Ρωσσίᾳ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Συσσίτιον Παντιᾶ Εὐγενίδου — Νεκρολογίαι.

ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Τῇ 15 ἀπριλίου τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐξεδώκαμεν τρία γράμματα ἐπίσημα περὶ τοῦ ἀντιοχειακοῦ λεγομένου ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος. Ἐν τῷ σημερινῷ φύλλῳ ἡμῶν ἐκδίδομεν ὅσα κατόπιν ἀντηλλάγησαν μεταξὺ τῆς ἁγίας τοῦ Χ. Μ. Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων, κρατοῦντες ἐνημέρους τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν καὶ πάντας τοὺς ὀρθοδόξους περὶ τῆς θέσεως τῶν πατριαρχικῶν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς Ἐκκλησιῶν πρὸς τὰ ἐν τῇ ἁγίᾳ τῶν Ἀντιοχέων Ἐκκλησίᾳ γινόμενα.

Οἱ ἀναγνῶσται τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» εὑρήσουσιν ἐν τοῖς ἐκδιδομένοις ἤδη γράμμασιν ἐκτιθεμένους τοὺς εὐσεβεῖς πόθους καὶ τὰ τεκμήρια τῆς ἀδελφικῆς στοργῆς ὑπὲρ ἀδελφῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἣν κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη, διὰ τὴν δημιουργηθεῖσαν, Θεοῦ κρίμασιν, ἀκαταστασίαν, αἱ τεκταινόμεναι παρὰ ψευδαδέλφων ἐπιβουλαὶ ἐπηρεάζουσι καὶ συγκυκῶσιν. Τὸν αὐτὸν πόθον ἔχουσι πάντες οἱ θέλοντες καὶ εὐχόμενοι τὴν ἐν τῇ ἑνότητι συντελουμένην ἰσχὺν πάσης ἀνθρωπίνης κοινωνίας, καὶ κυρίως τῆς ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Σωτῆρος ζητούσης τὸν ἁγιασμὸν καὶ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀπαρτιζόντων αὐτὴν μελῶν.

Ἐν τοῖς ἐπισήμοις ἐγγράφοις οἱ ἀναγνῶσται βλέπουσι καὶ τὴν ἀναφορὰν τῶν ἀπελαθέντων μητροπολιτῶν τῆς Ἀντιοχειακῆς ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ὧν οἱ δύο, Ἀμίδης καὶ Εἰρηνουπόλεως, ἐν ὀδύνῃ διαγαγόντες τὰς τελευταίας τῆς ζωῆς ἡμέρας, μετέστησαν πρὸς Κύριον.

Τὰ ἐπίσημα γράμματα κατὰ χρονικὴν τάξιν, εἰσὶ ταῦτα:

Α΄

Τοῖς μακαριωτάτοις πατριάρχαις Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων

(μετὰ τοὺς συνήθεις τίτλους)

Δι' ὧν κατὰ λήγοντα τὸν μῆνα μάρτιον τοῦ διανυομένου ἔτους τῇ Ὑμ. Μακαριότητι, ὥσπερ δὴ καὶ τῷ γερασμίῳ ἐν Χριστῷ ἀδελφῷ μακαριωτάτῳ πατριάρχῃ . . . κ. . . . . ἐπεστείλαμεν γραμμάτων ἡμῶν, ἠγγέλθη μὲν ἡ λῆψις τότε καὶ μελέτη τῶν ἀδελφικῶν αὐτῆς κρίσεων καὶ προτάσεων περὶ τοῦ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος, προσεπιβεβαιωμένου δὲ ὅτι πόθος καὶ ἡμῶν ὁ αὐτὸς ἦν ὁ τῆς ἀποκαταστάσεως δηλονοῦν τῆς προσηκούσης τάξεως κατὰ τὸν θρόνον ἐκεῖνον, εἰς καιρὸν εὐθετώτερον τὴν περὶ τούτου καὶ περὶ κοινῆς ἐνεργείας μερικωτέραν ἀναβαλέσθαι προὐτείνετο διάσκεψιν. Νῦν οὖν μετὰ τὰ ἄρτι αὐτόθι ἐπιτελεσθέντα, ἐπιστάντα τὸν καιρὸν ὁριστικωτέρας περὶ τῶν ἐκεῖ κοινῆς γνώμης καὶ ἀποφάσεως ἡμῶν ὑπολαμβάνοντες, ἤκομεν δηλώσοντες μὲν ἣν ἔχομεν γνώμην ἡμεῖς, τὴν ἀδελφικὴν δὲ προκαλέσοντες καὶ αὐτῆς περὶ τούτων κρίσιν τε καὶ γνώμην. Ἡ κατὰ τὴν Ἀνατολὴν τῶν ἁγιωτάτων πατριαρχικῶν θρόνων τετρακτύς, ὥσπερ στηλοβάται τέσσαρες τὸ θεότευκτον καὶ τιμαλφὲς τῆς ἀνὰ τὴν Ἑῴαν ὀρθοδοξίας οἰκοδόμημα διὰ τῶν αἰώνων ὑποβαστάζουσα, παρέστη ἐν ἀρρήκτῳ δεσμῷ ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ συνεργίας ἀείποτε ἄχρι τοῦ νῦν ἐν πάσι πολιτευομένη, οἱονεὶ σύνολον ἓν καὶ ὄψιν τὴν αὐτὴν καὶ μίαν πάντοτε παρουσιάζουσα. Ἄξιον οὖν καὶ δίκαιον καὶ ἱερὸν καὶ ὅσιον τὴν ἐπὶ αἰῶνας, θείᾳ εὐδοκίᾳ καὶ χάριτι, ἐπ' ἀγαθῷ κοινῷ κρατήσασαν εὐλογημένην καὶ σωτήριον ταύτην ἑνότητα καὶ εἰς τὸ μέλλον διαφυλαχθῆναι οὕτω στενὴν καὶ ἀδιάρθρον, ὥστε κοινὴν μὲν εἶναι τὴν ἐνέργειαν ἐν πᾶσι τοῖς σπουδαίοις καὶ εἰς κοινὰ πνευματικὰ συμφέροντα ἀφορῶσι, μηδὲν δὲ διαπράττεσθαι μονομερῶς ἐν τοῖς τοιούτοις παρὰ τὴν τῶν ἄλλων γνώμην καὶ συνευδοκίαν. Διὸ δὴ καὶ ὅρον ἐκ τῶν πρώτων ἡμεῖς γε τὴν εὐλαβῆ τῆς τοιαύτης ἑνότητος καὶ ὁμόφρονος συνεργασίας τήρησιν τιθέμεθα. Οὕτω γὰρ ὁμοφρονοῦσα καὶ συμπράττουσα ἡ ἱερὰ τετρακτὺς, παρεμβολὴν ὥσπερ πρότερον ἀποτελέσει ἀκαταγώνιστον, εἰς σωτηρίαν μὲν τῶν ἰδίων, εἰς στήριξιν δὲ καὶ εὔκαιρον ἀντίληψιν καὶ χειραγωγίαν τῶν ἄλλων, ὅσοι ἂν τούτων χρείαν ἔχοιεν, οὐδὲ ἔσται τι χάσμα καὶ ῥῆγμα εὐάλωτον ταῖς καιναῖς τῶν νῦν καιρῶν εἰσηγήσεσι καὶ ἐπιπνοαῖς. Οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς γλώσσης, ἐν ᾗ ἡ τῶν Εὐαγγελίων καὶ ἡ τῶν ἀποστόλων καθόλου θεία διδασκαλία καὶ οἱ τῶν θείων δογμάτων της ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως ὅροι ὑπὸ τῶν πανσέπτων οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ τῶν θεοσόφων πατέρων καὶ διδασκάλων τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐξηκριβώθησάν τε καὶ καθωρίσθησαν, οὐκ ἄμοιρον σημασίας καὶ σπουδαιότητος κρίναντες καὶ οἷα δύναμίν τινα συνεκτικὴν καὶ εἰς ἀκριβῆ καὶ ἄπταιστον ἀντίληψιν τῶν τῆς πίστεως ὅρων καὶ κανόνων καὶ τῶν ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν θεσμίων ὁμόφρονα τήρησίν τε καὶ προφυλακὴν ἀσφαλῶς ὁδηγοῦσαν, εὔκαιρον καὶ εὔλογον ἡγούμεθα συστῆσαι μὴ ἀμελῶς καὶ περὶ ταύτην ἔχειν, καὶ μάλιστα τοὺς ἱεροὺς ποιμένας καὶ σύμπαντα τὸν εὐαγῆ κλῆρον. Ἀλλὰ καὶ ἄλλη τις πρὸς τούτοις ἐπιβάλλεται ἐπανόρθωσις μερικὴ, κατὰ τὸ δίκαιον καὶ τὸ τῆς φιλαδελφίας ἱερὸν καθῆκον. Εἰσὶ γὰρ οἱ ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐκείνου ἀπομεμακρυσμένοι καὶ ἠδικημένοι, οἱ ἔκκλησιν τοῖς τρισὶν ἡμῖν πατριάρχαις ποιησάμενοι, ἀλλ' εἰς δεῦρο ἀνάξια πάσχοντες καὶ ἱκανοποιήσεως μὴ τυχόντες ἐν Χριστῷ ἀδελφοί. Δίκαιον οὖν καὶ ὅσιον καὶ περὶ τούτων φιλάδελφον πρόνοιαν λαβεῖν καὶ ἀποφασίσαι ὡς ἂν κρεῖττον δόξῃ καὶ ὡς ἂν ὁ Θεὸς εὐδοκήσῃ. Ἐπειδὴ δ' ὡσαύτως ἔστιν ὅπου πρὸς τοῖς ποιμέσι καὶ τὸ ποίμνιον συνεταράχθη ἐκ τῶν συμβάντων πολλαχῶς συνεχεῖς δ' ἔκτοτε ἀπευθύνονται πρὸς ἡμᾶς προσκλαύσεις ἀπό τε Κιλικίας, Ἀμίδης καὶ Θεοδοσιουπόλεως, πρέπον καὶ πρὸς τὰ αἰτήματα τῶν χριστιανῶν τούτων εὐμενῶς ἀπιδεῖν καὶ τὴν προσήκουσαν οἰκονομίαν καὶ θεραπείαν ἐπενεγκεῖν. Καὶ ταῦτα μὲν ὅσα ἡμεῖς μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου ἀναγκαῖα καὶ τελεσφόρα πρὸς εἰρηναίαν διευθέτησιν τῶν κατὰ τὸν θρόνον ἐκεῖνον ὑπολαμβάνομεν. Ἐπιπροστιθέντες δ' οὐχ ἧττον πρὸς εὐόδωσιν πάσης ἀγαθῆς ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ προτάσεως καὶ προθέσεως, πρὸ πάσης ἐπισήμου μετὰ τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ κοινολογίας καὶ διαπραγματεύσεως, τὰ μάλιστα ἀνύσιμον ἡγούμεθα τὴν ἐκ προτέρων ἀνεπίσημον ἔμμεσον μετ' αὐτῶν συνεννόησιν καὶ συμφωνίαν, ὅπερ ἄμεινον ἂν κατορθωθείη, εἴπερ οἱ ἐκεῖ προήγοντο ὅπως ποτε ἀποστεῖλαι ἐπὶ τούτῳ πρὸς ἡμᾶς τινα ἢ τινας τῶν τοῦ θρόνου ἀρχιερέων, μετὰ πολλοῦ τοῦ διαφέροντος καὶ μετὰ πάσης τιμῆς ἀπεκδεχόμεθα τὴν περὶ τούτων πεπνυμένην κρίσιν καὶ εἴ τινα εὔκαιρον γνώμην καὶ ἀπόδειξιν τῆς γερασμίας Αὐτῆς Μακαριότητος, ἣν

καὶ αὖθις ἐν Κυρίῳ περιπτυσσόμενοι καὶ τὰ ἕτη Αὐτῆς κτλ.

ἄφεξ' ἰουλίου κε'.

Τῆς ὑμετέρας λίαν ἡμῖν περισπουδάστου σεβασμίας Μακαριότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
καὶ ὅλως πρόθυμος
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ

Β'

Τῷ Ἀλεξανδρείας Φωτίῳ καὶ τῷ Ἱεροσολύμων Δαμιανῷ

(μετὰ τοὺς συνήθεις τίτλους)

Ὅσῳ ἡμῖν τοσούτῳ καὶ τοῖς λίαν περισπουδάστοις ἐν Χριστῷ ἀδελφοῖς, τοῖς ἁγιωτάτοις προέδροις τῶν κατ' Ἀνατολὰς Ἐκκλησιῶν, ὁρατὴ ἐπεκτείνεται ἡ ζοφερὰ ἐπισκίασις τοῦ κυκλοῦντος τὸ πλήρωμα τῶν πιστῶν νοητοῦ ὁρίζοντος, αἰσθητός τε ὁ τὸ θεοπαγὲς σκάφος διακυλινδῶν πολυκύμαντος σάλος, ἔκδηλοί τε αἱ καθ' ἡμῶν ὁρμαὶ καὶ αἱ μεθοδεῖαι « τῶν περιπατούντων ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν καὶ ἐσκοτισμένων τῇ διανοίᾳ».

Οὐ χρὴ δὲ πρὸς εἰδότας διατρίβειν καθ' ἕκαστον τῶν μηχανημάτων, δι' ὧν «ταράττουσιν ἡμᾶς οἱ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ», οὐδὲ σκηνογραφεῖν εἰκόνα τοῖς ὄμμασιν ἑκάστου ὑποκειμένην. Ἀλλ' ὃ δὴ λυσιτελὲς ἡμῖν δοκεῖ ἐπὶ τῇ τῶν καιρῶν χαλεπότητι, τοῦτο γνωματεῦσαι ἐπειγόμεθα ὁμοίως πράττοντες τοῖς ἐν κινδύνῳ κραυγὴν βάλλουσι καὶ τοῖς ἐν ἐπικειμένοις κοινοῖς κακοῖς τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἀποτροπὴν ἐπικαλουμένοις. Κοινοὶ γὰρ ὄντως οἱ παρόντες κίνδυνοι ὥσπερ κοινὸς καὶ ὁ λαχὼν ἡμῖν κλῆρος· κοινὴ δ' «ἡ πολλὴ θλῖψις καὶ συνοχὴ καρδίας», κοιναὶ οἱ φόβοι καὶ αἱ ἐλπίδες καὶ ὁ ἀγών, κοιναὶ δ'ἄρα αἱ φροντίδες πῶς ἂν δυνηθείημεν «στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας τῆς πλάνης», καὶ πῶς ἂν τὴν ἡμῖν ἐγκεχειρισμένην καλὴν παρακαταθήκην φυλάξαιμεν τοῖς μεθ' ἡμᾶς οἵαν ταύτην ἐκ πατέρων παρειλήφαμεν. Οὐδ' ἔξεστιν ἡμῖν ὅλως παρορᾶν «τὰς ἔριδας καὶ φυσιώσεις» τῶν τὰς «βεβήλους καινοφωνίας» ἐμμόνως εἰσηγουμένων, ἢ αἰθρίαν μετεωροσκοπεῖν ἀνέλπιστον, ἢ ἐπὶ μόνας πεποιθέναι τὰς ἑκάστου μονομερεῖς φροντίδας, ἀνυσίμους μὲν πάντως καὶ ταύτας ταῖς ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίαις, οὐκ ἐπαρκεῖς δὲ εἰς εὐρωστίαν τοῦ ὅλου τῆς Ἐκκλησιας σώματος· ἀναμφίλεκτον γὰρ ὅτι σοβαρῶν παθήσεων διάγνωσις ἐπὶ προσφορωτέρων φαρμάκων χρήσει εἰδικωτέρας προσδεῖται μελέτης καὶ συντονωτέρας ἐπισκοπήσεως.

Οὐδ' εἴθισται τοῖς εὐθύνας ὑπέχουσιν ἀποθαρρύνεσθαι πρὸ τοῦ δυσθεραπεύτου τῶν ἐπιπλοκῶν καὶ πρὸ τοῦ ὄγκου τῶν τὴν ὁδὸν ἡμῶν ἐπιπροσθούντων φραγμάτων, ἢ τῆς πληθύος καὶ δυνάμεως τῶν τὸ λῄζον τοῦ Κυρίου λυμαινομένων. Αἱ γὰρ τοιαῦται κοσμικαὶ τοῦ αἰῶνος ἐπήρειαι εἰς οὐδὲν ἰσχύουσιν, εἴ γε οἱ ἔννομον ἄμυναν ἀντιτάσσοντες ἐνδεδυμένοι εἰσὶ τὴν «πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης», περιεζωσμένοι τε τοῖς ἁμάχοις ὅπλοις τῆς «πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης» καὶ συνεσφιγμένοι τῷ ἀρρήκτῳ δεσμῷ τῆς ἑνότητος. Τῇ δ' ἑνότητι ἀκολουθεῖ κατ' ἀνάγκην ἡ πρὸς ἀλλήλους βοήθεια κατὰ τὸν οὐρανοφάντορα καὶ οἰκουμενικὸν μέγαν διδάσκαλον λέγοντα· «πλέον ἡμεῖς τῆς ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀδελφῶν ἐπικουρίας δεόμεθα ἢ ὅσον ἡ ἑτέρα τῶν χειρῶν τῆς ἑτέρας καὶ ἁπαξαπλῶς οὐδὲν οὔτε τῶν ἐκ φύσεως, οὔτε τῶν ἐκ προαιρέσεως κατορθουμένων ἄνευ τῆς τῶν ὁμοφύλων συμπνοίας ἐπιτελούμενον· καὶ ὁ Κύριος ἐπηγγείλατο μέσος γενήσεσθαι μεταξὺ δύο ἢ τριῶν ἐπικαλουμένων Αὐτὸν ἐν ὁμονοίᾳ.» Ἡ δὲ τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἐπαγγελία αὕτη συνυπονοεῖ ἄρα τὴν ἐντολὴν τοῦ συνάγεσθαι δύο ἢ τρεῖς ἐν τῷ ὀνόματι Αὐτοῦ, μάλιστα δὲ ἐν ἀνάγκαις καὶ θλίψεσι, καὶ δὴ καὶ ὅταν πολλοὺς μὲν τοὺς περὶ τὴν πίστιν ὀλισθαίνοντας ὁρῶμεν, πολλοὺς δὲ τοὺς τὴν ἀλήθειαν θρασείᾳ τόλμῃ ἐκπολεμοῦντας, περὶ ὧν ὁ αὐτὸς μέγας τῆς Ἐκκλησίας πατὴρ τάδε, καὶ νῦν λίαν ἐπικαίρα, ἀποφαίνεται διδάσκων ὅτι «πάντων ἂν ἦν σχετλιώτατον τοὺς μὲν βλασφημοῦντας οὕτως εὐκόλως πρὸς τὸν εὐσεβῆ λόγον ἀποθρασύνεσθαι· ἡμᾶς δὲ τηλικοῦτον ἔχοντας συνασπιστὴν καὶ συνήγορον ὀκνεῖν τὸν λόγον διακονεῖν τὸν ἐκ τῆς τῶν πατέρων παραδόσεως πρὸς ἡμᾶς διασωθέντα».

Τοιαῦτά τινα, ποθεινότατε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ, ἐν ἑαυτοῖς διαλογιζόμενοι μετὰ τῶν σεβασμίων μελῶν τῆς περὶ ἡμᾶς ἱερᾶς Συνόδου, πρὸς τὴν πολιτείαν δ' ἀφορῶντες τῶν κύκλῳ δυσσεβῶς κινούντων τε καὶ κινουμένων, ἅμα τε προὐργιαίτατον κρίνοντες ἐπισκοπῆσαι ἀπὸ κοινοῦ εἴγε καὶ ἐν ἡμῖν εὑρεθείη τι βελτίονος χρῆζον ρυθμίσεως, καλὸν καὶ πρόσφορον ἡγησάμεθα ὑποδεῖξαι μὲν τῇ ἀγάπῃ αὐτῆς ἐν κεφαλαίῳ οἷοις συνεχόμεθα φόβοις καὶ θλίψεσιν, ἐπερωτῆσαι δέ, εἴγε καὶ οἱ ἁγιώτατοι πρόεδροι τῶν δύο ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν, τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τῆς ἐν τῇ Ἁγίᾳ πόλει Ἱερουσαλὴμ, τὸ αὐτὸ καὶ ἡμεῖς φρονοῦσιν, ὅτι δηλονοῦν συμφέρον πάντως εἴη ἂν μὴ ὡς ἐν ἀπόπτῳ θεωρεῖν τὰ ἐπὶ σκηνῆς ἢ καὶ ἐν παρασκηνίοις δραματουργούμενα ὑπὸ φανερῶν καὶ ἀφανῶν ὑποκριτῶν, ἀλλ' ἐν προσεχεῖ συναντήσει τῶν τριῶν ἡμῶν πατριαρχῶν, ἐν τῇ βασι-

λευούσῃ ταύτῃ συνερχομένων, διαμεῖψαι σκέψεις καὶ ἀποφήνασθαι ἐφ' ἑκάστου τῶν μελετητέων θεμάτων, ὅσα ἂν κριθῶσιν ἐπείγοντα καὶ σχέσιν ἔχοντα πρὸς τὴν ἀνάγκην ἐρρωμενεστέρας μὲν προασπίσεως τῶν κοινῇ συμφερόντων, στενοτέρας δὲ συσφίγξεως τοῦ τῆς ἑνότητος δεσμοῦ, καὶ μείζονος ἐνισχύσεως τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανικοῦ πνεύματος ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς πληρώματι τῶν πιστῶν. Τὴν ἐπὶ τούτων δὲ πεπνυμένην γνώμην αὐτῆς περὶ πολλοῦ ποιούμενοι ὁμοφωνοῦσαν ταύτην ἐλπίζομεν καὶ ἀπεκδεχόμεθα ἐν ἀποκριτικοῖς αὐτῆς γράμμασιν, ἵνα καὶ τὰς εἰθισμένας κυβερνητικὰς διατυπώσεις ἀπὸ κοινοῦ διενεργήσωμεν.

Ἐπὶ τούτοις δέ, ἐν φιλήματι ἁγίῳ Αὐτὴν μετὰ πόθου περιπτυσσόμενοι, διατελοῦμεν κτλ.

ᾳϡϛ΄ αὐγούστου ε΄.

(πατριαρχ. ὑπογραφὴ)

Γ΄

Τῷ Ἀλεξανδρείας Φωτίῳ καὶ τῷ Ἱεροσολύμων Δαμιανῷ

(μετὰ τοὺς συνήθεις τίτλους)

Ἐν οἷς οὐ πρὸ πολλοῦ ἀδελφικοῖς ἡμῶν γράμμασι τῇ περιποθήτῳ ἡμῖν σεβασμίᾳ αὐτῆς Μακαριότητι, ὥσπερ καὶ τῷ περισπουδάστῳ ἐν Χριστῷ ἀδελφῷ μακαριωτάτῳ πατριάρχῃ . . . . . , περὶ τῶν κατὰ τὸν Ἀντιοχικὸν θρόνον πραγμάτων ἐπέμψαμεν, λόγον τὸν προσήκοντα σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ περὶ τῶν μακρὰν τοῦ θρόνου καὶ ἔξω τῶν οἰκείων παροικιῶν ἐνδιατρίβειν ἐς δεῦρο ἠναγκασμένων ἱερωτάτων μητροπολιτῶν ἐποιησάμεθα, ὅπως κοινῇ ἐνεργείᾳ τὴν ὀφειλομένην δικαίωσιν παρ' ὧν δεῖ καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐκζητήσωμεν. Ἐπειδὴ δ' οὖν οἱ εἰρημένοι ἱερώτατοι μητροπολῖται προήχθησαν ἔναγχος διὰ κοινοῦ αὐτῶν γράμματος ἐπικαλέσασθαι καὶ αὖθις τὴν ἡμετέραν ἀντίληψιν, δι' ἃ τε πρότερον καὶ δι' ἃ καὶ πάλιν κατὰ τὴν ἔναγχος ἐκλογὴν παρὰ τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ ἠδίκηνται δικαίωσιν ἐξαιτούμενοι, διαγνώμῃ τῆς περὶ ἡμᾶς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου προαγόμεθα διακοινώσασθαι τὸ γράμμα τοῦτο, ἐν ἀντιγράφῳ ὧδε ἐπισυνημμένῳ, καὶ τῇ σεβασμίᾳ Αὐτῆς Μακαριότητι, ὑποδεῖξαι δὲ ἅμα τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπισπεύσεως τῶν ἀναμενομένων σχετικῶν πρὸς τὸ ζήτημα ἀποκρίσεων τῆς περισπουδάστου τε ἡμῖν σεβασμίας Αὐτῆς Μακαριότητος καὶ τοῦ ἀγαπητοῦ ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου . . . . . , πρὸς ὃν ὁμοίως γράφομεν.

Ἐπὶ τούτοις καὶ αὖθις ἐν φιλήματι ἁγίῳ Αὐτὴν κατασπαζόμενοι κτλ. Αὐγούστου κϛ΄, ᾳϡϛ΄.

(πατριαρχ. ὑπογραφὴ)

Δ΄

Παναγιώτατε δέσποτα,

Πολλαὶ πολλάκις ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ ἐσωτερικαὶ τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας ἀνωμαλίαι καὶ μακροχρόνιοι ἔριδες ἕνεκα γνωστῶν ἀναφυεῖσαι λόγων οὐ μόνον αὐτὴν ἀλλὰ καὶ τὴν ὅλην ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν διετάραξαν, τὰ ἱερὰ μὲν αὐτῆς καταρρίψασαι θέσμια, εἰς κίνδυνον δὲ μέγιστον τὴν ὀρθόδοξον περιαγαγοῦσα πίστιν. Ἀλλὰ ἡ ἀδελφικὴ συναντίληψις τῶν τριῶν τῆς Ἑῴας Πατριαρχείων, πρωτοστατοῦντος τοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς ἀδιάλειπτος ἐπαγρύπνησις καὶ ἐπισκοπὴ ἐν ἡμέραις χαλεπαῖς ἔσωσε τὴν Ἐκκλησίαν ἐκείνην, τὴν εἰρήνην μὲν αὐτῇ πρυτανεύσασα, τὴν ὀρθόδοξον δὲ πίστιν καὶ τὴν κανονικὴν ἀποκαταστήσασα τάξιν.

Χαλεπὰς καὶ νῦν, παναγιώτατε δέσποτα, διέρχεται ἀπὸ ὀκταετίας ἡ ἁγιωτάτη ἐκείνη Ἐκκλησία ἡμέρας, ἀφ' οὗ χρόνου εἰς μὲν τὸν πατριαρχικὸν αὐτῆς θρόνον παρανόμως καὶ παρὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ θέσμια ἐπίσκοπός τις αὐτῆς ἐπεπήδησεν, ἡμεῖς δὲ βίᾳ ἐξώσθημεν τῶν ἐπισκοπῶν ἡμῶν καὶ τοῦ ποιμνίου ἡμῶν ἐστερήθημεν, ἄλλων ἀνθ' ἡμῶν παρανόμως παρεισαχθέντων· ἔκτοτε τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα ποῦ μὲν ταράσσεται τοὺς κανονικοὺς ἐξαιτούμενον ποιμένας, ποῦ δὲ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως εἰς κακοδοξίαν παρέλκεται, καὶ ἡ ὅλη Ἐκκλησία Ἀντιοχείας ἐν κανονικῇ διατελεῖ ἀκοινωνησίᾳ πρὸς τὰς λοιπὰς ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας.

Τὰς αἰτίας τῶν δεινῶν τούτων πάντες εἴδασι. Διότι τῷ 1899 παρανόμως κατέλαβε τὸν πατριαρχικὸν θρόνον ὁ Λαοδικείας Μελέτιος ἄνευ τῆς κανονικῆς συμμετοχῆς ἡμῶν, τροποποιήσας τὸ ἐκκλησιαστικὸν καθεστὼς καὶ ἀναγκάσας ἡμᾶς ἀπομακρυνθῆναι τῶν τελουμένων παρανομιῶν, παρατύπως καὶ ἀντικανονικῶς δὶς ἐκλεγεὶς πατριάρχης καὶ παρασκευάσας τὰς κανονικὰς διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡμᾶς μὲν τῶν ἐπαρχιῶν ἡμῶν ἐξώσας, ἄλλους δὲ ἀνθ' ἡμῶν χειροτονήσας, ζώντων ἔτι καὶ κανονικῶν ὄντων ἐπισκόπων, ἄνευ κανονικῆς κρίσεως καὶ κατακρίσεως ἡμῶν, ὡς οἱ ἐκκλησιαστικοὶ διακελεύουσι νόμοι, καὶ κανονισμοὺς καινοφανεῖς ἐκπονήσας. Τὸν Λαοδικείας Μελέτιον οὐδαμῶς ἀνεγνώρισαν ὡς κανονικὸν πατριάρχην τὰ λοιπὰ Πατριαρχεῖα καταδικάσαντα οὕτω τὴν παράνομον αὐτοῦ πολιτείαν, ἀναμφιβόλως δὲ ἀξιοκατακρίτους λογίζονται καὶ τοὺς κοινωνήσαντας τῷ Μελετίῳ, μάλιστα δὲ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ παρανόμως ἀνθ' ἡμῶν χειροτονηθέντας.

Ἀλλ' οὗτοι, θανόντος τοῦ Μελετίου, ἀνεβίβασαν εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τὸν Τριπόλεως Γρηγόριον, μὴ σεβασθέντες κανόνας καὶ θεσμοὺς ἐκκλησιαστικούς, μὴ ἀγγείλαντες τὸ παράπαν ἡμῖν τὸ γεγονός, μὴ λαβόντες κατὰ νοῦν τὸ ἀναφαίρετον ἡμῶν δικαίωμα τῆς συμμετοχῆς ἐν τῇ ἐκλογῇ πατριάρχου. Ἐγκαίρως καταγγείλαντες τοῖς ἁγιωτάτοις πατριάρχαις τὰς παρατύπους πράξεις τοῦ Ἀκοδικείας Μελετίου, καθῆκον ἡμῶν ἡγούμεθα ἀγγεῖλαι αὐτοῖς τὰς ἀντικανονικὰς πράξεις καὶ τοῦ Τριπόλεως Γρηγορίου κατέχοντος νῦν ὡς ἀκούομεν τὸν πατριαρχικὸν θρόνον Ἀντιοχείας.

Ἐκλιπαροῦμεν δὲ αὐτούς, ἵνα, ὡς ἐν ἄλλαις δειναῖς τῆς Ἀντιοχικῆς Ἐκκλησίας περιστάσεσι, παράσχωσι τὴν φιλάδελφον αὐτῶν συναντίληψιν τῇ ἁγιωτάτῃ ἡμῶν Ἐκκλησίᾳ πρὸς ἐπάνοδον αὐτῆς εἰς τὴν ἐξαφανισθεῖσαν κανονικὴν τάξιν καὶ δικαίωσιν ἡμῶν.

Ταῦτα ἀνατιθέμενοι τῇ πατρικῇ μερίμνῃ τῆς τε Ὑμετέρας θειοτάτης Παναγιότητος καὶ τῶν λοιπῶν δύω τῆς Ἑῴας λήξεως μακαριωτάτων πατριαρχῶν, ἀπεκδεχόμεθα τὰς θεοπειθεῖς Αὐτῆς εὐχὰς καὶ διατελοῦμεν

Ἐν Χριστῷ ἐλάχιστοι καὶ ὅλως πρόθυμοι

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 20 Ἰουλίου 1906.

† ὁ Κιλικίας ΓΕΡΜΑΝΟΣ
† ὁ Ἀμίδης ΒΕΝΙΑΜΙΝ
† ὁ Χαλεπίου ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

ἔχων καὶ τὴν γνώμην τοῦ Εἰρηνουπόλεως ΣΕΡΑΦΕΙΜ.

Ε′

Τῷ παναγιωτάτῳ καὶ σεβασμιωτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως καὶ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ κυρίῳ Ἰωακείμ, ἀδελφῷ περισπουδάστῳ καὶ συλλειτουργῷ τιμιωτάτῳ χαίρειν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ τῷ Θεῷ, ἀμήν.

Ὅτι μὲν ἀπὸ πολλοῦ καὶ ἡμεῖς ἐπιβεβλημένην ταῖς ἀνὰ τὴν Ἑῴαν λῆξιν ἁγιωτάταις Ἐκκλησίαις ἐλογιζόμεθα καὶ πάνυ ἐπείγουσαν τὴν μέριμναν περὶ τῆς γερασμίας αὐτῶν καὶ σεπτῆς ἀδελφῆς τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ, οἶδεν ἡ Ὑμετέρα σεβασμιωτάτη Παναγιότης, ἐξ ὧν ἐπεστέλλομεν Αὐτῇ κατὰ μεσοῦντα τὸν μάρτιον τοῦ ἔτους τούτου, ὅτ' ἐπὶ λέξει σχεδὸν ἐγράφομεν καὶ ὅτι «τοσοῦτο χρήζοντα σπουδῆς ἡγούμεθα τὰ ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὥστε καὶ ἁμαρτίαν λογίζεσθαι περὶ τὸ καθῆκον πᾶσαν περαιτέρω ἀναβολὴν τῆς φροντίδος ταύτης.» διατὶ δ' οὐκ ἀπηντήσαμεν μὲν πρότερον καὶ σήμερον δ' ἔτι οὐχ ὁριστικὴν οὐδὲ πλήρη ἐπιστέλλομεν τὴν ἀπάντησιν εἰς τὰ ἀπὸ κε′ Ἰουλίου δεύτερ' Αὐτῆς γράμματα περὶ τῶν ἀντιοχειακῶν ἡρμήνευσε μὲν πάντως αὐτῇ προφορικῶς ὁ ἐν Βασιλευούσῃ παρεπιδημῶν ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ ἡμέτερος ἐν Καίρῳ ἐπίτροπος, ἱερώτατος μητροπολίτης Χαλεπίου κ. Νεκτάριος, ἐξηγούμεθα δὲ καὶ ἡμεῖς νῦν διὰ βραχέων. Εὐθὺς γὰρ μετὰ τὰ γράμματα ἐκεῖνα, ντέραν δεξάμενοι παρὰ τῆς γερασμιωτάτης Αὐτῆς κορυφῆς περισπούδαστον ἐπίσης ἐπιστολήν, δι' ἧς ἡ ἀνάγκη ἡμῖν κατεδείκνυτο προσεχοῦς συναντήσεως ἐν Βασιλευούσῃ παρ' Αὐτῇ τῶν ἠλεημένων διακονεῖν ἐν προστασίᾳ τοῖς ἀνὰ τὴν Ἑῴαν λῆξιν ἁγιωτάτοις ἀποστολικοῖς καὶ πατριαρχικοῖς θρόνοις, προὐτιμήσαμεν λοιπὸν καὶ τὰ περὶ ἀντιοχέων ἐπὶ τὴν αἰσίαν ἐκείνην ἀναβαλέσθαι συνάντησιν.

Ἐπεὶ δὴ μέντοι κἀν τοῖς γράμμασιν Αὐτῆς τοῖς ἀπὸ κς′ αὐγούστου λόγος γίγνεται περὶ «ἐπισπεύσεως τῶν ἀναμενομένων σχετικῶν πρὸς τὸ ζήτημ' ἀποκρίσεων», ἵνα μή τις ἐκ τῆς ἀναβολῆς προκληθῇ δυσχέρεια, πρόθυμοι μὲν δηλοῦμεν καὶ αὖθις ὅτι τὴν ὀφειλομένην ἀπάντησιν ὡς καὶ τὴν διατύπωσιν, δεόντως ἠτιολογημένης τῆς ἡμετέρας διαγνώμης συμφέρον ἡγούμεθ' ἀναβαλεῖν ἐπὶ τὴν ἐλπιζομένην συνάντησιν μετὰ τῆς Ὑμετέρας σεβασμιωτάτης Παναγιότητος, καθ' ἣν καὶ τῇ ζώσῃ μετ' Αὐτῆς ὁμιλίᾳ ἐντρυφῆσαι εὐτυχήσομεν καὶ τῶν σοφῶν Αὐτῆς λόγων ἀκούοντες δυνησόμεθα πάντως ἀκριβέστερον καταμαθεῖν· πρόθυμοι δ' εἶτ' ἐπὶ προλήψει πάσης ἐνδεχομένης δυσχερείας σημειούμεθ' ᾧδε συντόμως σκέψεις τινὰς περὶ τῶν πέντε θεμάτων, ἐφ' ὧν, εἰ μὴ ἀπατώμεθα, στηρικτέαν ἡγεῖται τὴν οἰκονομίαν τῶν κατ' Ἀντιόχειαν ἡ πεπνυμένη Αὐτῆς περίνοια νῦν «μετὰ» δῆλον ὅτι, «τὰ ἄρτι ἐκεῖ ἐπιτελεσθέντα», μεθ' ἃ καὶ «ἐπιστάντα ὑπολαμβάνει τὸν καιρὸν ὁριστικωτέρας περὶ τῶν ἐκεῖ γνώμης καὶ ἀποφάσεως».

Τὸ μὲν οὖν πρῶτον τῶν θεμάτων, ὅπερ καὶ ὅρον ἐκ τῶν πρώτων τίθεται πάσης τῶν κατ' Ἀντιόχειαν οἰκονομίας, ἤτοι «τὴν εὐλαβῆ τῆς ἑνότητος καὶ ὁμόφρονος συνεργασίας τήρησιν, καθ' ἣν ἡ κατὰ τὴν Ἀνατολὴν τετρακτὺς τῶν ἁγιωτάτων πατριαρχικῶν θρόνων παρέστη ἐν ἀρρήκτῳ δεσμῷ ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ συνεργίας ἀείποτ' ἄχρι τοῦ νῦν ἐν πᾶσι πολιτευομένη, οἷον εἰ σύνολον ἓν καὶ ὄψιν τὴν αὐτὴν παρουσιάζουσα καὶ ὥσπερ στηλοβάται τέσσαρες— τὸ θεότευκτον καὶ τιμαλφὲς τῆς ἀνὰ τὴν Ἑῴαν ὀρθοδοξίας διὰ τῶν αἰώνων ὑποβαστάζουσα» τοῦτο, τὴν εὐλαβῆ δῆλον ὅτι τῆς ἑνότητος τήρησιν, καὶ ἡμεῖς ὅλῃ καρδίᾳ καὶ ποθοῦμεν καὶ εὐχόμεθα καὶ

παντὶ σθένει ἐπιζητοῦμεν, τὴν ὅλην δύναμιν τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ ἑνώσει καὶ οὖσαν καὶ θαυματουργοῦσαν εἰδότες καὶ πάντας τοὺς νόμους ἐκ τῆς ἀγάπης ἐξηρτημένους θεοδιδάκτῳ ἐκφάνσει μεμαθηκότες· ἀλλὰ καὶ τὴν ἑνότητα ταύτην καὶ τὴν εὐλαβῆ αὐτῆς ἐν παντὶ καὶ πάντοτε τήρησιν, ἐπὶ θεμελίῳ ἑνὶ καὶ μόνῳ στηρίζομεν, τῇ ἀκριβεῖ, ἀναλλοιώτῳ, πιστῇ φυλακῇ τῶν θεοπνεύστων δογμάτων τῆς ἁγίας καὶ ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως ἐν τῇ διδασκαλίᾳ καὶ τῶν θεοκράντων κανόνων τῆς ἁγιωτάτης μητρὸς Ἐκκλησίας ἐν τῇ πράξει· ἔξω δὲ τοῦ θεμελίου τούτου τῆς ὁμοδοξίας ἐν τῇ πίστει καὶ τῆς ὁμοθυμίας ἐν τῇ πράξει, οὐδὲ μίαν ἀποδεχόμεθα, ἢ δέξασθαί ποτ' ἂν δυνηθείημεν ἀληθῆ ἐν Χριστῷ ἑνότητα· ταύτην γὰρ οὐχὶ τούτων ἢ ἐκείνων τῶν ἀποστολικῶν θρόνων συγκροτεῖ ἡ τοιάδε, εἰθ' ἱστορικὴ, εἴτε τοπικὴ σύνταξις καὶ συμπαράταξις, ἀλλ' ἡ ὁμόφωνος καὶ ὁμόδοξος πίστις ἡ ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, παρ' ὃ οὐδ' ἓν οὐδέ ποτ' ἄλλο, κἂν ἀπόστολος ἐκ γῆς, κἂν ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται αὐτὸ δέξασθαι δύνανται οἱ τῆς πίστεως καὶ τῆς Ἐκκλησίας διάκονοι, κατὰ τὸν οὐρανοβάμονα ἀπόστολον, οὐδ' ἑνότητος τάχα ποθ' ἕνεκεν οἱ πατέρες τῶν οἰκουμενικῶν Συνόδων οἱ μακάριοι τῶν παραχαρασσόντων ἐφείσαντο τὴν πίστιν, οὐδὲ τῶν μεταστρεφόντων καὶ στρεβλούντων τὸ Εὐαγγέλιον, οὐδὲ τῶν ἀθετούντων τοὺς τεθεσπισμένους ἱεροὺς κανόνας, κἂν τ' ἀσήμων προίσταντο ἐπισκοπῶν, κἂν τ' ἐπισήμων ἐπρώτευον ἀρχιεπισκοπῶν, κἂν τ' ἐν Ρ,ώμῃ τῇ παλαιτέρᾳ, ἢ Ρώμῃ, τῇ νέᾳ, ἢ Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἢ Ἀντιοχείᾳ τῇ Θεουπόλει, ἢ ἀλλαχοῦ τῶν ἀποστολικῶν προήδρευον θρόνων, ἀλλ' εἰς ἣν πᾶσι καὶ περὶ πάντων κανὼν τῆς ἑνότητος· ἡ τῆς ἀληθοῦς πίστεως ὁμολογία, ἡ τῶν ἱερῶν κανόνων ἀκριβὴς φυλακή. Πᾶσα μὲν οὖν ἐπισκοπὴ οὐκ ἀνιάτως στηλοβάτης κληθείη τοῦ θεοτεύκτου τῆς Ἐκκλησίας οἰκοδομήματος· ἀλλὰ καὶ πᾶς ἐπίσκοπος, οἱῳδήποτ' ἂν περιβάλληται τίτλῳ, κατ' ἀνάγκην ἂν τοῦ θεοτεύκτου ἐκβληθείη οἰκοδομήματος τούτου ἐὰν μὴ ἐπὶ τῷ θεμελίῳ ἕστηκεν, ὃν ἔπηξεν ὁ Κύριος καὶ οὐκ ἄνθρωπος, ἐὰν ὃ μὴ γένοιτο, τὴν ἁρμονίαν λύῃ, δι' ἧς ἡ ὅλη Ἐκκλησία εἰς νύμφην συνηρμολόγηται Χριστοῦ· τηρητέον δὴ μετ' εὐλαβείας τὴν ἑνότητα τῶν θείᾳ συγχωρήσει κατεχόντων τοὺς ἁγιωτάτους πατριαρχικοὺς θρόνους, τηρητέον ὅμως αὐτὴν ἐπὶ τῷ ἀσαλεύτῳ θεμελίῳ τῆς ἀληθοῦς ἑνότητος ἐν τῇ πίστει, τῆς ὁμοφωνίας ἐν τῇ ὁμολογίᾳ καὶ τῆς ὁμοθυμίας ἐν τῇ πράξει. Οὕτω παρελάβομεν καὶ οὕτω κατὰ τ' ἀποστολικὰ παραγγέλματα φυλάξομεν.

Τί δ' ἂν εἴποιμεν περὶ τῆς γλώσσης, «ἐν ᾗ ἡ τῶν Εὐαγγελίων θεία διδασκαλία γέγραπται;» τί δ' ἄλλο, ἢ ὅτι, συντεταγμένοι κἀν τούτῳ τῇ Ὑμετέρᾳ σεβασμιωτάτῃ Παναγιότητι προθύμως πᾶσαν ποιησόμεθα σύστασιν τοῖς πανταχοῦ πιστοῖς «μὴ ἀμελῶς καὶ περὶ ταύτην ἔχειν», ἐκεῖνο μέντοι προσβεβαιούμενοι, ὅτι κἀν τούτῳ οὐδ' ὅλως ἀμελητέον τῶν χάριτι Θεοῦ ἐξ αὐτῆς ἀρχῆς τῇ ἁγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ παραδεδομένων κατ' αὐτὴν τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ Παρακλήτου, ὅτε, ὅλον συγκροτοῦσα τὸν θεσμὸν τῆς Ἐκκλησίας, ἡ χάρις τοῦ Πνεύματος ἔδωκε τοῖς ἀποστόλοις ἑτέραις γλώσσαις λαλεῖν, ὡς τε τοὺς παρεπιδημοῦντας ἐν Ἱεροσολύμοις «ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῆς ὑπ' οὐρανὸν εὐσεβεῖς ἄνδρας ἐξίστασθαι καὶ θαυμάζειν ὅτι εἷς ἕκαστος αὐτῶν ἤκουον τῶν ἀποστόλων τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν διαλέκτῳ λαλούντων τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ».

Τοῦ τρίτου θέματος δ' ἐπὶ τοσοῦτο πλέον φροντιστέον, καθ' ὅσον καὶ τῶν «ἐπιτελεσθέντων» ἐν Δαμασκῷ, καθ' ἃ γέγραπται ἐν τῇ ἀδελφικῇ αὐτῆς ἐπιστολῇ, ἡ ἐξέλιξις ἐν μεγίστῃ μετ' αὐτοῦ καὶ στενῇ τελεῖ συναφείᾳ· οὐδ' ἂν ἐξευρεθείη τις τοῦ ὅλου ῥύθμισις πρὶν ἢ τὸ δίκαιον τοῖς δεδιωγμένοις ἀποδοθῇ ἱερωτάτοις μητροπολίταις, ὧν ὁ γηραιότατος καὶ τιμιώτατος, τῇ ὀδύνῃ τῆς ὑπερορίας καὶ ταῖς ὑπερβολαῖς τῶν θλίψεων ἐξαντληθείς, τῶν τῆδ' ἐκδεδήμηκεν, ὑπερόριος τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὲρ ἧς τὸν ὅλον ἀνάλωσε βίον.

Καὶ τούτου μέντοι πλέον, εἰ γ' ἐπιτέτραπται εἰπεῖν, ὀφείλουσιν ἀναλαβεῖν μέριμναν αἱ ἁγιώταται ἀνὰ τὴν Ἑῴαν Ἐκκλησίαι περὶ τῶν λαῶν, ὅσοι, διὰ τὴν ἀθέτησιν δυσφοροῦντες τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ τὴν καταπάτησιν τῶν εὖ κειμένων τὴν κυριεύουσαν νῦν ἀνὰ τὰς μητροπόλεις ἐκείνας, τὴν φιλόστοργον αἰτοῦνται παρέμβασιν αὐτῶν καὶ τάχιστα φροντῖσαι «τὴν προσήκουσαν οἰκονομίαν καὶ θεραπείαν ἐπενεγκεῖν» αὐστηρῶς ὅμως τηρουμένου τοῦ καθεστῶτος, ὅπερ αἱ ἱεραὶ κατέστησαν Σύνοδοι, ὅτε παντα χοῦ τοῖς τῶν ἁγίων πατέρων ὅροις ἑπόμενοι» οἱ θείῳ Πνεύματι ἐν αὐταῖς ψηφίζοντες τὰ τῶν ἐπισκοπῶν διέκρινόν τε καὶ καθώριζον.

Ἀλλὰ κἀκεῖνο πολλῆς ἂν εἴη εὐχῆς ἄξιον τὸ ὕστατον μὲν ἐν τῇ περισπουδάστῳ ἐπιστολῇ τῆς Ὑμετέρας σεβασμιωτάτης Παναγιότητος ἀναγεγραμμένον, οὐ σμικρὸν δ' εἰς ἐπίτευξιν εἰρήνης συμβαλεῖν προωρισμένον τὸ «πρὸ πάσης» δῆλον ὅτι «ἐπισήμου πρὸς τοὺς ἐν Δαμασκῷ ἐπικοινωνί-

ας ἔμμεσόν τινα προταχθῆναι μετ' αὐτῶν ἀδελφικὴν ἐν ἀγάπῃ προσυνεννόησιν», εἰ μή γε καὶ τοῦτο μάταιον ἀπέδειξαν προλαβόντες οἱ τὰ «ἐπιτελεσθέντα» τετελεκότες ἐν Δαμασκῷ, πᾶσαν καὶ πρὸς τοῦτο φράξαντες ὁδὸν δι' ὧν ἐπεστάλκασιν ἀπὸ ιδ' αὐγούστου κατὰ σπουδὴν γραμμάτων.

Ταῦτα δή, Παναγιώτατε καὶ σεβασμιώτατε ἐν Κυρίῳ ἀδελφέ, οὐκ εἰς ἀπάντησιν, ἀλλ' εἰς προαναγγελίαν τῆς ἀπαντήσεως ἐπιστέλλομεν, ἵνα μή τις προκληθῇ, ὡς εἴπομεν, δυσχέρεια περὶ τὴν ἐπείγουσαν ὄντως ρύθμισιν τῶν κατ' Ἀντιόχειαν, τὴν δ' ἀπάντησιν αὐτὴν δια πόθου μὲν ἔχομεν, Θεοῦ συγχωροῦντος, καθορίσαι μεθ' ὅσ' ἂν ἀκούσωμεν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ στόματος τῆς Ὑμετέρας σεβασμιωτάτης Παναγιότητος· ἀλλ' ἐὰν στερηθῶμεν καὶ τῆς παραμυθίας ταύτης, σπεύσομεν λοιπὸν τότ' ἐκτενέστερον τ' αὐτά που ἐν ὁριστικῇ ἀπαντήσει ἐκθέσθαι ἅμα τῇ πρώτῃ παρ' Αὐτῆς εἰδήσει, κατὰ καθῆκον εἰς εἰρήνευσιν τῶν ἁγιωτάτων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν συμπράττοντες.

Ἀναμένοντες δὲ νῦν τὰς παρ' αὐτῆς πληροφορίας, ἃς περ εὐχόμεθα αἰσίας καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ ὠφελίμους, περιπτυσσόμεθ' αὖθις Αὐτὴν ἐν ἁγίῳ φιλήματι καὶ αἰτούμεθα τὰ ἔτη Αὐτῆς παρὰ Κυρίου ὅτι πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ σωτήρια.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 20 σεπτεμβρίου 1906

Τῆς Ὑμετέρας πάνυ περισπουδάστου ἡμῖν Παναγιότητος

ἀδελφὸς ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ
ὅλως πρόθυμος
† Ὁ Ἀλεξανδρείας ΦΩΤΙΟΣ

ΣΤ'

Παναγιώτατε καὶ σεβασμιώτατε ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὲ πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ ἐπιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος, κύριε Ἰωακείμ. Τὴν ὑμετέραν περισπούδαστον ἡμῖν σεβασμίαν Παναγιότητα ἐν φιλήματι ἁγίῳ περιπτυσσόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐν τῷ πόθῳ ἡμῶν τῷ διακαεῖ, ὃν κοινὸν ταῖς λοιπαῖς ἁγίαις τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαις εἴχομέν τε καὶ ἔχομεν τοῦ ἰδεῖν ἀποκαθισταμένας τὰς κανονικὰς ἐκκλησιαστικὰς σχέσεις μετὰ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας, σπουδῇ πάσῃ ἐχρησάμεθα ἅμα τῷ ἀκούσματι τοῦ θανάτου Μελετίου τοῦ ἀπὸ Λαοδικείας γνωρίσαι διὰ τοῦ ἡμετέρου ἐν βασιλευούσῃ ἐπιτρόπου τῇ ὑμετέρᾳ θειοτάτῃ Παναγιοτητι ἣν μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς ἁγίας Συνόδου εἴχομεν γνώμην ἐπὶ τοῦ ζητήματος· «Τὸ ζήτημα, ἐλέγομεν τότε, ἐφ' οὗ, καθ' ἡμᾶς, δέον πρὸ παντὸς σκέψασθαι, ἐστὶ τὸ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν τεσσάρων ἀρχιερέων, ἐκ τῆς ἐπ' αὐτοῦ δὲ κατ' ἀρχὴν συμφωνίας ἐξαρτηθήσεται ἀναμφιβόλως ἡ ὅλη ἡμῶν πορεία ἐν τῇ τῶν πραγμάτων ἐξελίξει. Διότι, εἰ ἐγίγνετο δεκτὸν κατ' ἀρχὴν μὴ ἐμμεῖναι ἡμᾶς ἐν τῇ ἀξιώσει τοῦ ἀποκατασταθῆναι ἐπὶ τοὺς ἑαυτῶν θρόνους τοὺς ἐκδεδιωγμένους ἀρχιερεῖς, ὅπερ ἦν ἂν βεβαίως προφανεστάτη ἀσυνέπεια ἐν τῇ πολιτείᾳ τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, οὐδὲν ὑφίσταται κανονικὸν ζήτημα, οὐδ' ἔχομεν ποιῆσαί τι ἕτερον, ἀλλ' ἢ δοῦναι τὴν αἰτηθησομένην δεξιὰν κοινωνίας τῷ ὑπὸ τῶν ἐν Δαμασκῷ νῦν ἀθροιζομένων ἀρχιερέων ὅσον οὔπω ἐκλεγησομένῳ». Ταῦτα τῇ ὑμετέρᾳ θειοτάτῃ Παναγιότητι ἡμέρας πέντε μετὰ τὴν Μελετίου τελευτὴν διαβιβάζοντες, ἠλπίζομεν εὑρήσειν ὁμογνώμονας τοὺς ἁγιωτάτους προέδρους τῶν ἐν Κων)πόλει καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἁγιωτάτων Ἐκκλησιῶν ὅτι προσῆκε κοινολογῆσαι τοῖς ἐν Δαμασκῷ ἀρχιερεῦσι, συνιστάντας μὲν τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν κεκανονισμένων κατὰ τὴν ἐκλογήν, καταδεικνύντας δὲ τὸ δίκαιον τῆς προσκλήσεως τῶν ἐκδεδιωγμένων μητροπολιτῶν πρὸς χρῆσιν τοῦ ἀναφαιρέτου ἐκλογικοῦ αὐτῶν δικαιώματος. Ἐκεῖ μέντοι ἡ μὲν ὑμετέρα γερασμία ἡμῖν Παναγιότης σὺν τῇ περὶ Αὐτὴν ἁγίᾳ Συνόδῳ ἐκ σοβαρῶν δήπου λόγων τῆς ἐναντίας εὑρέθη γνώμης, φρονοῦσα ὅτι ὁ πρὸς εἰρήνευσιν τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνης διὰ μέσων προσφόρων καὶ τρόπων ἀδελφικῶν κατάλληλος καιρὸς οὔπω ἦν ἐπιστάς, οἱ δὲ ἐν Δαμασκῷ ἱερώτατοι ἀρχιερεῖς οὐ προήχθησαν οἰκοθεν ἐπὶ τὸ μνησθῆναι τοῦ τῶν παρανόμως ἐκδεδιωγμένων ἀρχιερέων δικαιώματος, ἀναγκαίως συζητοῦμεν μετ' ἀλλήλων σήμερον εἴπερ κανονικὴ καὶ νόμιμος ἡ τῇ ι' παρελθόντος μηνὸς ἰουνίου συντελεσθεῖσα ἐκλογὴ καὶ εἴπερ ὑφείλομεν ἀπαντῆσαι τὰ πρὸς εἰρήνην τῷ ἐκλεγέντι εἰς πατριάρχην Γρηγορίῳ τῷ ἀπὸ Τριπόλεως, τὰ κατὰ τὴν αὐτοῦ ἐκλογὴν ταῖς ἁγίαις τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαις ἤδη διὰ τῶν ἀπὸ ιδ' παρελθόντος μηνὸς αὐγούστου ἐνθρονιστηρίων αὐτοῦ γραμμάτων ἀνακοινωσαμένῳ. Ὑπ' ὄψει δ' ἔχοντες τά τε ἀπὸ κε' παρελθόντος ἰουλίου τίμια ἀδελφικὰ τῆς ὑμετέρας θειοτάτης Παναγιότητος γράμματα, τήν τε διὰ νεωτέρων Αὐτῆς γραμμάτων διαβιβασθεῖσαν ἡμῖν διαμαρτυρίαν τῶν τριῶν ἠδικημένων μητροπολιτῶν, τοῦ Κιλικίας Γερμανοῦ, τοῦ Ἀμίδης Βενιαμὶν καὶ τοῦ Χαλεπίου Νεκταρίου — ὁ γὰρ Εἰρηνουπόλεως Σεραφείμ, παρ' ἡμῖν ἐν τῇ ἁγίᾳ Πόλει ἀπὸ τῆς ἐκ Δαμασκοῦ ἐξώ

σεως αὐτοῦ διαμένων, γήρᾳ καὶ θλίψει κεκμηκὼς, ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον τῇ στ' τοῦ μηνὸς τούτου—προαγόμεθα ἀνακοινώσασθαι τῇ ὑμετέρᾳ γερασμίᾳ Παναγιότητι ἣν ἡμεῖς τε καὶ ἡ περὶ ἡμᾶς ἁγία Σύνοδος ἔχομεν γνώμην ἐπὶ τοῦ ζητήματος ὑπὸ τὴν ἐνεστῶσαν αὐτοῦ θεωρουμένου μορφήν.

Οἱ ἐν Δαμασκῷ ἀθροισθέντες ἀρχιερεῖς καὶ τὴν τῆς ι' ἰουνίου ἐκλογὴν ἐπιτελέσαντες οὐχὶ πάντες ἦσαν κανονικοί, αὐστηρῶς πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὸ γράμμα τῶν ἱερῶν κανόνων κρινόμενοι, ἅτε πατριάρχου ἀντικανονικοῦ ὄντες δημιούργημα. Τῆς οἰκονομίας δ' ὅμως ὑπὸ τῆς πράξεως τῆς Ἐκκλησίας ἀπαραιτήτου ἐν περιστάσεσιν ὁμοίαις ἐνδεδειγμένης, ἀδύνατον γὰρ τῆς ποθητῆς θεραπείας ἐπιτυχεῖν πασῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πράξεων Μελετίου τοῦ ἀπὸ Λαοδικείας ἀποκηρυσσομένων, εἰς τὸ ὅλον σῶμα τῆς δυναστευθείσης Ἐκκλησίας εἰσδυουσῶν, ἀναγκαῖον τὴν ἀντικανονικότητα περιορισθῆναι εἰς μόνον τὸ πρόσωπον τοῦ οὐ διὰ τῆς θύρας ἀλλ' ἀλλαχόθεν ἐπὶ τὴν ποίμνην τοῦ Κυρίου εἰσπηδήσαντος. Συνῳδὰ τούτοις τὴν μὲν ἐν Δαμασκῷ συγκροτηθεῖσαν ἐπ' ἐκλογῇ πατριάρχου ἀρχιερατικὴν Σύνοδον στερκτέαν κατ' οἰκονομίαν εἶναι νομίζομεν, τὸν μέντοι ἀποκλεισμὸν τεσσάρων ἐκ τῶν νομίμων ἀρχιερέων ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς κατακριτέον ὅλως καὶ ἀποδοκιμαστέον ἡγούμεθα καὶ δικαίαν κατὰ πάντα τὴν διαμαρτυρίαν τῶν ἐπιζώντων τριῶν ἐκ τούτων κατὰ τῆς κανονικότητος τῆς ἐκλογῆς διαμαρτυρομένων εὑρίσκομεν. Ἐπειδὴ δ' ὅμως τὸ συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας τῆς τε καθόλου καὶ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ ταχεῖαν ἀπαιτεῖ τὴν εἰρήνευσιν, χρηστέον κἀνταῦθα τῇ οἰκονομίᾳ, κατακρινομένης μὲν τῆς πράξεως διὰ τὸ προηγούμενον, ἀρκετῆς δὲ θεωρουμένης τῆς ὑπὸ εἰς πατριάρχην ἐκλεγέντος προσκλήσεως τῶν ἠδικημένων ἀρχιερέων πρὸς ἀποκατάστασιν ἐν ταῖς ἑαυτῶν ἐπαρχίαις εἴτε καὶ ἐν ἑτέραις. Τούτου δὲ γενομένου προσαγορευτέον ὡς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸν καὶ συλλειτουργὸν τὸν ἀπὸ Τριπόλεως Γρηγόριον, ὃν ἄνδρα ζηλωτὴν τῶν πατρῴων καὶ τῶν παραδεδομένων αὐστηρὸν τηρητὴν εἶναι γινώσκοντες, διὰ βεβαίας ἔχομεν ἐλπίδος ὅτι καὶ τὸν μετὰ τῶν λοιπῶν πατριαρχῶν σωτήριον σύνδεσμον τῆς γνησίας ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ κοινῆς συνεργασίας ἀδιάρρηκτον κατὰ τὸ ἀπ' αἰώνων παράδειγμα διατηρήσει, καὶ τῆς γλώσσης τῶν θείων Γραφῶν καὶ τῶν ὅρων τῶν οἰκουμενικῶν Συνόδων οὐδαμῶς ὀλιγωρήσει, οὐ μόνον διὰ τὸν ὑπὲρ τῶν πατρῴων μεμαρτυρημένον αὐτοῦ ζῆλον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐπιβεβλημένην ἀνάγκην ὅπως μὴ δοθῇ τοῖς μετὰ τῆς Ρώμης ἡνωμένοις χριστιανοῖς σπουδαῖον ἐπιχείρημα εἰς ἐμπέδωσιν τοῦ πρὸς τοὺς ὄχλους διασαλπιζομένου ἰσχυρισμοῦ αὐτῶν ὅτι αὐτοί εἰσιν οἱ ἀποτελοῦντες τὴν γνησίαν ἀντιοχικὴν Ἐκκλησίαν τῶν Μελετίων, τῶν Χρυσοστόμων καὶ τῶν Δαμασκηνῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν νῦν ταρασσομένων ἐπαρχιῶν τοῦ θρόνου αὐτοῦ τὴν δέουσαν καὶ ὑπὸ τῶν περιστάσεων ἐπιβαλλομένην ἐπιδείξεται πρόνοιαν, τὰς μὲν διὰ τῆς τῶν νομίμων ποιμένων ἀποκαταστάσεως, τὰς δὲ διὰ τῆς τῶν καταλλήλων προσώπων ἐκλογῆς παραμυθούμενος.

Καὶ ταῦτα μὲν ἡμεῖς μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς ἁγίας Συνόδου ὀρθὰ καὶ πρὸς τὰς περιστάσεις πρόσφορα εἶναι νομίζομεν, ἐνισχύσαι δ' ὁ Κύριος τὴν ὑμετέραν θειοτάτην Παναγιότητα ἐπιτυχεῖν τὴν ἐπιστροφὴν τῶν τριῶν ἀρχιερέων ὅπως ἂν δόξῃ Αὐτῇ προσφορώτερον ἐνεργοῦσαν, ἵνα μηδενὸς πλέον ὑφισταμένου κωλύματος δῶμεν τὴν αἰτουμένην δεξιὰν κοινωνίας τῷ καθημένῳ ἤδη ἐπὶ τοῦ ἀποστολικοῦ καὶ πατριαρχικοῦ τῆς Ἀντιοχείας θρόνου.

Καὶ ἐπὶ τούτοις πόθῳ ἀδελφικῷ τὴν ὑμετέραν θειοτάτην Παναγιότητα καὶ αὖθις περιπτυσσόμενοι, διατελοῦμεν.

Ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλὴμ, κθ' σεπτεμβρίου ιθ'

Τῆς ὑποθεινοτάτης ἡμῖν καὶ σεβασμιωτάτης

Παναγιότητος ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

καὶ ὅλως πρόθυμος

† ὁ Ἱεροσολύμων ΔΑΜΙΑΝΟΣ.

Ζ'

(μετὰ τοὺς συνήθεις τίτλους)

Τὰ διαμειφθέντα μετὰ τῆς περισπουδάστου ἡμῖν σεβασμίας Αὐτῆς Μακαριότητος, ὥσπερ δὴ καὶ μετὰ τοῦ ἐν Χριστῷ ἀγαπητοῦ ἀδελφοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου . . . . . , περὶ τοῦ ἀντιοχικοῦ ζητήματος ὑπ' ὄψει ἔχοντες, ἀνεμένομεν ἵνα εὐοδωθῇ ἡ κοινὴ ἐγκριθεῖσα προσωπικὴ συνάντησις ἡμῶν, ἐκ τῆς διὰ ζώσης ἀδελφικῆς συσκέψεως ἡμῶν καὶ τὴν τοῦ ζητήματος τούτου λύσιν, τῇ τοῦ Θεοῦ εὐδοκίᾳ, ἀπεκδεχόμενοι. Ἐνῷ οὖν οὕτως ὑπὲρ τῆς εὐοδώσεως πρὸ παντὸς τῆς εὐκταίας καὶ ἀναγκαίας ταύτης συναντήσεως ἡμῶν ἐνηργοῦμεν, περὶ ἧς, ἐν παρόδῳ εἰρήσθω, οὐκ ἐξέλιπεν εὐτυχῶς πᾶσα ἐλπὶς, ἐξίκετο ἡμῖν ἐπιστολὴ κοινὴ τῶν τοῦ θρόνου ἐκείνου ἀρχιερέων, ὑπὲρ τῆς ἐπισπεύσεως τῆς ὑστερούσης ἀπαντήσεως ἡμῶν εἰς ἐκεῖθεν σταλεῖσαν ἐνθρονιστικὴν παρακαλούντων. Καὶ ἀγνοοῦμεν μὲν εἴγε παρόμοια ἐκεῖθεν γράμματα ἐπέμφθησαν καὶ πρὸς τὴν σεβασμίαν Αὐτῆς Μακαριότητα

καὶ πρὸς τὸν μακαριώτατον πατριάρχην . . . . . .
Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπὸ κοινῆς βεβαίως καὶ πάλιν ἐγκρίσεως ἀνάγκη ἵνα γένηται ὅ,τι ἂν ἐξ ἀφορμῆς τοῦ διαβήματος τούτου τῶν εἰρημένων ἀρχιερέων ἐνεργηθῇ, προαγόμεθα, διαβιβάζοντες ἀντίγραφον τῆς ὡς ἄνω πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολῆς, ἀξιῶσαι ἀδελφικῶς τὴν περισπούδαστον ἡμῖν σεβασμίαν Αὐτῆς Μακαριότητα ἵνα λαμβάνουσα γνῶσιν τοῦ περιεχομένου προφρόνως οὐκ εἰς μακρὸν γνωρίσῃ ἡμῖν τὴν ἀδελφικὴν γνώμην Αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἔναγχος καὶ ἄλλαι ἐλήφθησαν παρ' ἡμῶν ἐκ τοῦ θρόνου ἐκείνου εἰδήσεις, ἀνεπίσημοι μέν, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἄξιαι προσοχῆς, ζοφερὰ τὰ αὐτόθι καὶ εἰς ἀδιέξοδον περιελθόντα παριστᾶσαι, οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς τηρητέας πορείας ἐν οὕτως ἀνωμάλῳ τῇ ἐσωτερικῇ αὐτόθι καταστάσει ὑποδεικνύουσαι, ἀναγκαῖον ἡγούμεθα, ἐγκλείοντες ὧδε σχετικὸν σημείωμα καὶ περὶ τούτων ἐκζητῆσαι τὰς πεπνυμένας σκέψεις καὶ κρίσεις Αὐτῆς. Ταῦτα ἀδελφικῶς, διαγνώμῃ τῆς περὶ ἡμᾶς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, τὴν περιπόθητον ἡμῖν σεβασμίαν Αὐτῆς Μακαριότητα ἀξιοῦντες, ὥσπερ δὴ γράφομεν καὶ πρὸς τὸν μακαριώτατον πατριάρχην . . . . . καὶ μετὰ πόθου τὴν τιμίαν Αὐτῆς ἀπάντησιν ἀπεκδεχόμενοι, κατασπαζόμεθα Αὐτὴν καὶ αὖθις ἐν φιλήματι ἁγίῳ καὶ διατελοῦμεν

Ἐν Κων)πόλει, ἰουλίου ιϐ' ᾳϡζ'

Τῆς ὑμετέρας λίαν ἡμῖν περισπουδάστου καὶ σεβασμίας Μακαρότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
καὶ ὅλως πρόθυμος
† ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ

Η'

Ἡ παρὰ πόδας σημείωσις ἀναφέρεται εἰς τὰ κατὰ τὴν συνάντησιν τῶν ἁγιωτάτων πατριαρχῶν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας συζητηθησόμενα θέματα, ὧν μνεία γίνεται ἀνωτέρω, ἐν σελίδι 464, πρώτῃ στήλῃ.

Ἀναγκαιοτάτη κρίνεται ἡ συνάντησις τῶν τριῶν πατριαρχῶν πρὸς ἀνταλλαγὴν σκέψεων καὶ λῆψιν ἀποφάσεων περὶ ζητημάτων καὶ ὑποθέσεων, τὰ κλίματα τῶν ἰδίων αὐτῶν θρόνων ἀποβλεπουσῶν, τοὺς ὀρθοδόξους χριστιανοὺς αὐτῶν, καὶ τὰς σχέσεις αὐτῶν πρὸς τὰς λοιπὰς ὀρθοδόξους αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας, μεθ' ὧν ἡ πλησιεστέρα ἐπαφὴ διὰ τῆς συναντήσεως τῶν ἀρχηγῶν αὐτῶν μετ' αὐτῶν προσκόπτει.

Τοιαῦτα δὲ ζητήματά εἰσι τὰ ἤδη γνωστὰ τοῖς τε ἁγιωτάτοις πατριάρχαις καὶ τοῖς λοιποῖς ἁγιωτάτοις προέδροις τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἤτοι

1) Τὸ περὶ τῆς ἠθικῆς καταστάσεως τῆς συγχρόνου κοινωνίας, περὶ τῶν κατακλυζουσῶν αὐτὴν ὑλιστικῶν θεωριῶν καὶ τοῦ ἐκφυλισμοῦ, περὶ ὧν ἐζητήθη ἡ γνώμη καὶ τῶν θεολογικῶν σχολῶν, ἅτε τοῦ ζητήματος κριθέντος ἠθικοθρησκευτικοῦ καὶ ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης ἐπιδεομένου·

2) Τὸ περὶ καθορισμοῦ, εἴ γε δυνατὴ τό γε νῦν ἡ προσέγγισις τῶν δύο ἑτέρων μεγάλων τοῦ χριστιανισμοῦ παραφυάδων, τ. ἔ. τῆς δυτικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν διαμαρτυρομένων, μετὰ πάντων καθόλου τῶν μελῶν τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ τρόπου καταλλήλου ἐνεργείας, εἴτε διὰ κοινολογίας, εἴτε καὶ διὰ τύπων τινῶν ἐξευρέσεως·

3) Τὸ περὶ βουλγαρικοῦ σχίσματος καὶ φυλετισμοῦ, χρησιμοποιουμένου ὑπὸ τῶν προπαγανδῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἀνατολὴν ἀναστατουμένης οὑτωσὶν ὑπ' αὐτῶν τῆς ὅλης κανονικῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως·

4) Τὸ περὶ εἰσβολῆς ἔξωθεν μοναχῶν εἰς τὰς πατριαρχικὰς περιφερείας, ἀποστολὴν ἐχόντων πᾶσαν ἄλλην πλὴν τῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς εὐλαβείας καὶ ἐνεργείας, ὡς μαρτυρεῖ ὁ βίος αὐτῶν, ἄξιος ὢν κανονικῆς κρίσεως καὶ κατακρίσεως.

5) Τὸ περὶ ἐκλογῆς πατριάρχου Ἀντιοχείας, περὶ τοῦ καινοφανοῦς κανονισμοῦ τοῦ θρόνου ἐκείνου, καινοφανῶς δημοσιευθέντος ἐν ξέναις χώραις καὶ ὀργάνοις·

6) Τὸ περὶ ἐκλογῆς ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, τοῦ συνταράξαντος τὴν κλυδωνιζομένην ἔτι ἀδελφὴν ἐκείνην Ἐκκλησίαν·

7) Τὸ ἀνὰ τὴν μεγάλην ὀρθόδοξον Ρωσσίαν διεγερθὲν ζήτημα τῆς διαρρυθμίσεως τῆς ἐπὶ μέρους διοικήσεως τῆς αὐτονόμου ταύτης Ἐκκλησίας

8) Τὸ περὶ ἀκριβεστέρου καθορισμοῦ τῶν βαθμῶν τῆς συγγενείας, ἰδίᾳ τῶν ἐξ ἀγχιστείας ἐν τῷ γάμῳ·

9) Τὸ περὶ διαρρυθμίσεως τῶν νηστειῶν, συνῳδὰ τῷ πνεύματι τῆς ἀληθοῦς νηστείας καὶ ἰδίᾳ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς ἀσθενεῖς ἢ ἀσθενοῦς κράσεως ὀργανισμούς·

10) Τὸ Μοναστηριακὸν ζήτημα·

11) Τὸ περὶ διορισμοῦ ἀντιπροσώπων τῶν πατριαρχῶν καὶ ἰδίᾳ τοῦ οἰκουμενικοῦ παρά τε τοῖς λοιποῖς πατριάρχαις καὶ τοῖς λοιποῖς προέδροις τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, πρὸς εὐχερεστέραν ἀνταλλαγὴν ἰδεῶν ἐπὶ γενικῶν ζητημάτων τῆς καθόλου Ἐκκλησίας·

12) Τὸ τῆς ἐξαρτήσεως τῆς διακανονίσεως καὶ διοικήσεως ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὀρθοδόξων παροικιῶν πρὸς πρόληψιν προστριβῶν μεταξὺ τῶν ἀρχηγῶν τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, πρὸς οὓς ἑκάστοτε οἱ τὰ τῶν ἐν λόγῳ κοινοτήτων ἰθύνοντες ἀπευθύνονται διὰ τὴν πρόσληψιν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὰς θρησκευτικὰς αὐτῶν ἀνάγκας κληρικῶν.

ΑΝΑΚΡΙΒΕΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΣ

Τὸ τηλεγραφικὸν Πρακτορεῖον «*L' Information*» δημοσιεύει τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα·

Κων)πολις 30 Ἰουλίου

«Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ οἱ Κουτσόβλαχοι.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον διέψευσεν ἐν τῷ ὀργάνῳ αὐτοῦ ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» τὰς τηλεγραφικὰς πληροφορίας τὰς δηλούσας ὅτι αἱ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ρουμανίας συναφθεῖσαι πρὸς συμφιλίωσιν διαπραγματεύσεις θὰ ἔχωσιν ὡς κατάντημα τὴν παρὰ

τοῦ Πατριαρχείου διακανόνισιν τοῦ Κουτσουβλαχικοῦ ζητήματος.

Δὲν ὑπάρχουσι Κουτσόβλαχοι, διακηρύττει τὸ ἡμιεπίσημον ὄργανον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου»

Τὸ Πρακτορεῖον «*L' Information*» παρεπλανήθη καὶ αὖθις παρὰ τῶν παρεχόντων αὐτῷ πληροφορίας, φωρωμένων, πολλοστὴν ταύτην φορὰν, ὡς ἀπὸ σκοποῦ διαστρεφόντων οἰκτρῶς τὴν ἀλήθειαν. Ἵνα δὲ οὐδεμία παρά τινι ὑπολειφθῇ ἀμφιβολίας σκιὰ περὶ τῶν λεγομένων ἡμῶν, παραθετομεν αὐτὴν ταύτην τὴν δήλωσιν τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἥτις, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, εἶναι ἐπίσημον καὶ οὐχὶ ἡμιεπίσημον ὄργανον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἰδοὺ αὕτη·

«Ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 7]20 Ἰουλίου τοῦ «Νέου Ἐλευθέρου Τύπου» (N. Fr. Presse) τῆς Βιέννης ἀναγράφεται τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα ἀποσταλὲν ἐκ Βουκουρεστίου ὑπὸ ἡμερομ. 5]18 Ἰουλίου.

»Ἡ τελικὴ διευθέτησις τῆς ἑλληνορουμανικῆς διαφορᾶς καὶ ἡ ἐπανάληψις τῶν διπλωματικῶν σχέσεων ἐξήρτηνται ἐκ διαπραγματεύσεων διεξαγομένων νῦν ἐν Κωνσταντινουπόλει μεταξὺ τοῦ κ. Φερεκύδου, προέδρου τῆς πρὸς σύναψιν ἐμπορικῆς συμβάσεως ἐπιτροπῆς τῶν Ρουμάνων πληρεξουσίων καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

» Περὶ τῶν διαπραγματεύσεων, αἵτινες διεξάγονται ἐν αὐστηρᾷ μυστικότητι, τηρεῖται ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐνήμερος μόνη ἡ Ὀθωμανικὴ Κυβέρνησις».

Ἐνετάλημεν ἵνα διαψεύσωμεν κατηγορηματικώτατα τὸ περιεχόμενον τοῦ τηλεγραφήματος τούτου. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον οὔτε συνῆψεν οὔτε διεξάγει, μυστικῶς ἢ φανερῶς, διαπραγματεύσεις εἴτε μετὰ τοῦ κ. Φερεκύδου, εἴτε μεθ' οἱουδήτινος ἄλλου, ἀμέσου ἢ ἐμμέσου, πληρεξουσίου τῆς Ρουμανικῆς Κυβερνήσεως.

Ἄπορον δὲ τῇ ἀληθείᾳ ἀποβαίνει ἡ ἀκατανόητος στάσις τῶν ἐν Βουκουρεστίῳ, ἐξακολουθούντων νὰ ἐμμένωσιν ἐν τῇ σκοπίμῳ διαδόσει τῆς πλειστάκις διαψευσθείσης ἀβασίμου ἰδέας περὶ συμπράξεως καὶ ἀλληλεγγύης μεταξὺ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως».

Ἁπλῆ ἀντιπαραβολὴ τῆς δηλώσεως ταύτης πρὸς τὸ τηλεγράφημα τοῦ Πρακτορείου «*L' Information*», ἀρκεῖ, πιστεύομεν, πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῶν παρατηρήσεών μας. Εἰς δὲ τὸν νοήμονα ἀναγνώστην ἐπαφίεται ἡ προσήκουσα κρίσις περὶ τοῦ ποιοῦ ἀγῶνος στηριζομένου ἐπὶ τῆς παραπλανήσεως τῆς δημοσίας γνώμης διὰ τῆς διαστροφῆς τῶν πραγμάτων καὶ τῆς ἀληθείας.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Πελαγωνείας

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Πρὸς πεῖσμα τῶν πατρώνων τῆς βουλγαρικῆς ὑποθέσεως, διαλαλούντων ὅτι οἱ προστατευόμενοι αὐτῶν ἡσύχασαν, μόνον δὲ οἱ Ἕλληνες ταράττουσι τὴν ἡσυχίαν τῆς Μακεδονίας, ἀγγέλλεταί μοι ἐκ Μοναστηρίου ὅτι τὸ βουλγαρικὸν κομιτάτον ἀσυστόλως ὀργιάζει κατὰ τοῦ ποιμνίου μου ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Πελαγωνείας.

Μετὰ τὴν πυρπόλησιν τῆς τετράωρον βορειοδυτικῶς τοῦ Μοναστηρίου κειμένης Σιναϊτικῆς μονῆς τοῦ ἁγ. Νικολάου, «**Τόπλιτσας**» ἐπωνυμουμένης ἐκ τοῦ ἐγγὺς ὁμωνύμου χωρίου τοῦ δήμου Δεμιρισσάρ, καθ' ἣν πυρὶ ἐτελειώθη ὁ ἡγούμενος αὐτῆς Νεῖλος μοναχὸς, ὁ Σιναΐτης καὶ οἰκονόμος αὐτῆς Γεώργιος Μίσχας, βουλγαρικὴ συμμορία ἐπέπεσεν, ἀρχομένῳ Ἰουλίῳ, (3) ἐν Μοριχόβῳ παρὰ τῷ χωρίῳ Μάκοβον κατὰ τῶν ἐκ τῆς ἀγυρᾶς τοῦ Μοναστηρίου ἐπιστρεφόντων εἰς Γραδέσνιτσαν χωρικῶν καὶ ἐφόνευσε τέσσαρας προκρίτους οἰκογενειάρχας, τὸν Μῆτρον Βάλτσε, τὸν Στοΐκον Βίτσον, τὸν Κίταν Τράϊκον καὶ τὸν Μῆτρον Βόλτσεν.

Τῇ 12 τοῦ αὐτοῦ Ἰουλίου, ἐρχόμενοι εἰς τὴν ἀγορὰν Μοναστηρίου περὶ τοὺς πεντεκαίδεκα Βλαχοποιμένες μετὰ φορτίων τυροῦ καὶ βουτύρου, κατελήφθησαν ὑπὸ βουλγαρικῆς συμμορίας παρὰ τὴν αὐτὴν Γραδέσνιτσαν, ἀλλ' ἀντέστησαν αὐτοῖς γενναίως καὶ ἐσώθησαν ἅπαντες, μόνον τὰ φορτία ἀπολέσαντες.

Τῇ 15 τοῦ αὐτοῦ Ἰουλίου, βούλγαροι λῃσταὶ ἔφιπποι, ἐνδεδυμένοι στολὴν στρατιωτικὴν, ἐπετέθησαν αἶρνης ἐν Νοβακίῳ (δίωρον πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Μοναστηρίου ἐν τῇ Πελαγωνικῇ περιάδι) καὶ ἔσφαξαν ὡς πρόβατα τοὺς βλαχοφώνους Νιζοπολίτας Κώσταν, Κοβάταν, (πατέρα 6 τέκνων), Γιάννην Δοβολάνον (πατέρα 7 τέκνων) καὶ Κώσταν Φαρσαλιώτην, κατορθώσαντος νὰ σωθῇ μόνου τοῦ Μιχαὴλ Σιέπη. Καὶ τὰ τρία ἱερὰ τῶν μαρτύρων τούτων λείψανα ἐκομίσθησαν εἰς Μοναστήριον τῇ ἐπαύριον, τῇ δὲ 17 ἐκηδεύθησαν πομπωδῶς ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου μου καὶ τῆς Κοινότητος ἐν βαθείᾳ συγκινήσει.

Κατὰ τὸ πρῶτον ἥμισυ λοιπὸν τοῦ μηνὸς Ἰουλίου,

τὸ βουλγαρικὸν πῦρ καὶ ὁ σίδηρος παρέπεμψαν εἰς τὸν οὐράνιον τῶν ὁμογενῶν μαρτύρων χορὸν ἐννέα ὅλους γενναίους τῆς Ὀρθοδοξίας ἀθλητὰς ἐν μόνῃ τῇ ἐπαρχίᾳ Πελαγωνείας.

Τοιαύτην ἡσυχίαν ἄγουσιν ἐν Μακεδονίᾳ οἱ Βούλγαροι.

Ἐπὶ τούτοις διατελῶ κτλ.

Ἐν Φαναρίῳ, 26 Ἰουλίου 1907.

ταπεινὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
καὶ ὅλως πρόθυμος
† Ὁ Πελαγωνείας ΙΩΑΚΕΙΜ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Δράμας

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Οἱ δάκτυλοί μας ἐσκληρύνθησαν καὶ αὐτοὶ καὶ ὁ κάλαμος βαρέως σύρεται πρὸς ἀναγραφὴν τῶν προσφάτων βουλγαρικῶν θηριωδιῶν, ἃς ξενίζοντες ρίπτομεν εἰς τὴν δημοσιότητα ὄχι διὰ τοὺς συγχρόνους ἰσχυροὺς τῆς γῆς, οἵτινες οὐδόλως συγκινοῦνται διὰ τὰ δεινοπαθήματα τῶν ἐγκαταλελειμμένων ἀπροστατεύτων τέκνων μας, ἀλλὰ μόνον διὰ τὴν ἱστορίαν, ἥτις ἀδέκαστος μίαν ἡμέραν θὰ κρίνῃ καὶ θ' ἀποδώσῃ δικαιοσύνην τοῖς πάντοθεν σήμερον ἀδικουμένοις καὶ πολεμουμένοις καὶ ἀπερριμμένοις ἡμῖν. Ἀκριβῶς δὲ διὰ τὴν ἱστορίαν, καὶ μόνον διὰ τὴν ἱστορίαν, ἀναγράφων καὶ τὰ ἐπ' ἐσχάτων παρὰ τῶν Βουλγάρων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μου κακουργηθέντα, διότι πικρὰ μακρὰ πεῖρα μ' ἐδίδαξεν ὅτι αἱρετώτερον ἤθελεν εἶναι καὶ δι' ἐμὲ καὶ διὰ τοὺς κακοδαίμονας χριστιανούς μου ἂν, σιωπῶν, κατέπνιγον εἰς τὰ στήθη τοὺς στεναγμούς μου καὶ μὴ ἐθεάτριζον διὰ τῆς δημοσιότητος τὴν ὑπερήφανον δυστυχίαν καὶ τὰ πικρὰ δάκρυα τῶν τέκνων μου, δὲν περιμένω ν' ἀκούσω καὶ πάλιν συμπαθῆ τινα καὶ παρήγορον φωνὴν καὶ νὰ ἴδω ποθὲν ἀκτῖνα φωτὸς καταυγάζουσαν τὰ σκοτεινὰ νέφη, ἅτινα πανταχόθεν μᾶς κατακαλύπτουσιν. Ὡς φαίνεται, ὁ μὴν ὁ Ἰούλιος, ὁ διὰ τοσούτων ἀνισχύντων κακουργημάτων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1906 σημειωθείς, διότι κατὰ τὸν μῆνα ἀκριβῶς τοῦτον ἔλαβον χώραν ὅλαι αἱ Ἰταμαὶ προκλήσεις καὶ αἱ δυναμιτιστικαὶ ἀπόπειραι καὶ ἔκτοτε κατορχεῖται ἐν τῷ ἀνατολικῷ τῆς Μακεδονίας τμήματι πᾶσα τῶν κακιῶν ἡ Ἐρινύς, καθ' ἣν ἐναμίλλως οἱ ἰσχυροὶ ἐφιλοτιμοῦντο τίς ἀσφαλέστερον νὰ καλύπτῃ τοὺς ἀληθεῖς ἐνόχους καὶ δημίους, οἵοι ἦσαν οἱ Βούλγαροι, καὶ τίς ἀγριώτερον νὰ ἐφορμᾷ κατὰ τῶν ἀθώων θυμάτων, οἵοι ἀνέκαθεν ὑπῆρξαν οἱ ὀρθόδοξοι Ἕλληνες,—ὁ μὴν λέγω, ὁ Ἰούλιος, ἐξάπτων σφοδρότερον τὰ κακοῦργα τῶν αἱμοβόρων συμμοριτῶν Βουλγάρων ἔνστικτα, εἶνε εἱμαρμένον νὰ σημειωθῇ καὶ ἐφέτος διὰ πληθώρας βουλγαρικῶν ἀνοτιουργημάτων. Τὴν 10ην τοῦ μηνός, ὥραν 3ην τῆς νυκτός, πολυάριθμος βουλγαρικὴ συμμορία εἰσβαλοῦσα εἰς τὸ ἑλληνικὸν χωρίον Μανδήλιον τοῦ Καζᾶ Ζίχνης, ἔθηκε πῦρ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γέροντος πτωχοῦ Θωμᾶ Κωνσταντίνου, καὶ ἐντὸς τῶν φλογῶν εὗρον οἰκτρὸν θάνατον ἀμφότεροι ὁ Θωμᾶς καὶ ἡ γραῖα σύζυγός του· τοὺς δὲ ἁπατηθέντας χωρικοὺς καὶ δραμόντας πρὸς κατάσβεσιν τοῦ πυρός, κατωχυρωμένοι ὄπισθεν βράχων οἱ συμμορῖται ἐφόνευον· οὕτως ἐφονεύθη ὁ Ἀπόστολος Δέλιος, καὶ θανασίμως ἐπληγώθησαν καὶ μετηνέχθησαν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Σερρῶν οἱ χωρικοὶ Ἄγγελος Μάρκου, Εὐθύμιος Γεωργίου, Ἀγγελικὴ Κωνσταντίνου, καὶ ὁ ὀθωμανὸς χώτζας Γιουσοὺφ ἐφένδης. — Τὴν 14ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς βουλγαρικὴ συμμορία συνέλαβε, καὶ πάλιν νύκτωρ, δύο Ὀρθοδόξους Ἕλληνας, ἔξωθεν τοῦ χωρίου Σελινοῦ τῆς Ζίχνας Σταῦρον καὶ Ἀντώνιον ὀνόματι, ἃς καὶ κατεκρεούργησε κυριολεκτικῶς. — Τὴν 15ην, εἰς δεινὰ βασανιστήρια ὑποβαλόντες τὸν ἐκ Σελινοῦ πάλιν Νικόλαον Γεωργίου, νέον πλήρη χρηστῶν ἐλπίδων, ἐξέδαραν εἶτα αὐτόν, ἐξώρυξαν τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ ἔκοψαν τὴν γλῶσσάν του, καὶ μαρτυρικῷ τοιούτῳ θανάτῳ ἐτελειώθη ὁ δυστυχής.

Ἐκ τῶν ἐπαλλήλων τούτων βουλγαρικῶν ὠμοτήτων καὶ κακουργιῶν ὁλόκληρος ὁ ὀρθόδοξος πληθυσμὸς εἶνε σφόδρα συγκεκινημένος καὶ ἐρεθισμένος· ἀλλ' ἔστι δίκης ὀφθαλμός, ὃς ὁρᾷ τὰ πάντα, ὅσα οἱ ἄνθρωποι ἐθελοτυφλοῦντες ζητοῦσιν ἐξ ὑπολογισμῶν ἰδιοτελῶν νὰ καλύπτωσιν. Ἡμεῖς εἰς αὐτὸν τὸν ἀδέκαστον τῆς δίκης ὀφθαλμὸν καὶ εἰς τὴν τιμωρὸν ἐκδίκησιν τοῦ Θεοῦ, ὅστις εἶπεν «ἐμοὶ ἐκδίκησις ἐγὼ ἀνταποδώσω», πλήρεις ἰσχυρῶν πεποιθήσεων ἐπαφιέμεθα καὶ ἐπαναπαυόμεθα, καὶ πρὸς ἐνίσχυσιν πάντων ἡμῶν καὶ παρηγορίαν ἐξαιτούμεθα τὰς θεοπειθεῖς τῆς ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος εὐχάς.

Ἐν Δράμᾳ, τῇ 22 Ἰουλίου 1907.

ὁ ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† ὁ Δράμας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Καστορίας

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Τῇ 28 παρελθόντος μηνός, ὁ καθ' ἡμᾶς τῆς ταπεινῆς Μητροπόλεώς μου Ἐμὶν, ἐπὶ εἰκοσιπεντάετίαν ὁλόκληρον ἐργασθεὶς μετὰ πίστεως καὶ ἀφοσιώσεως

εἰς τὸ καθῆκον αὐτοῦ, ἐξελθὼν μετὰ τοῦ ὀρθοδόξου χωροφύλακος Χρήστου εἰς περιοδείαν ἀνὰ τὸ τμῆμα Λεχόβου καὶ μετὰ βραχυχρόνιον διαμονὴν ἐν Κλεισούρᾳ καὶ Λεχόβῳ, ἐγένετο ἄφαντος σὺν τῷ ρηθέντι χωροφύλακι, μεταξὺ Στρεμπένου καὶ Νεβέσκης, φονευθέντων οἰκτρῶς ἀμφοτέρων ὑπὸ ὀργάνων τοῦ βουλγαρικοῦ Κομιτάτου.

Ἡ ἀπαίσιος εἴδησις, Παναγιώτατε, βαθύτατα συνεκίνησε τὴν ψυχήν μου, καθόσον ὁ μὲν δυστυχὴς Χρῆστος ἐτύγχανεν ὁμογενὴς πατὴρ οἰκογενείας πτωχῆς, ὁ δὲ Ἐμὶν ἐπὶ ἑπτὰ σχεδὸν ἔτη ὑπῆρξεν ἀχώριστος καὶ πιστὸς φύλαξ μου κατὰ τὰς ἀνὰ τὰ ὄρη περιοδείας μου, διὰ τῆς πείρας καὶ νοημοσύνης αὐτοῦ διασώσας τὴν ζωήν μου ἀπὸ πολλὰς ἐνέδρας, ἃς κατὰ καιροὺς ἔστησαν καθ' ἡμῶν αἱ κακοῦργοι βουλγαρικαὶ συμμορίαι.

Ἐν Φανερίῳ, τῇ 19 Ἰουλίου 1907.

† Ὁ Καστορίας ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Νευροκοπίου

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Οἱ ἐν Σταρτίστῃ τῆς ταπεινῆς μου παροικίας σχισματικοί, εἴτε οἰκείᾳ σατανικῇ προαιρέσει, εἴτε ἀνωτέρᾳ κακούργῳ ἐντολῇ, πάντως ἀπεφάσισαν τὴν ἐξόντωσιν τῆς ἐκεῖ εὐαρίθμου, ἀλλὰ πολυτίμου, Κοινότητος ἡμῶν. Δὲν ἐξηφάνθησαν εἰσέτι τὰ φλογερὰ αὐτῆς δάκρυα ἐπὶ τῇ πρὸ μηνὸς ἀκριβῶς διαπραχθείσῃ τραγικῇ δολοφονίᾳ δύο ἐκλεκτῶν αὐτῆς μελῶν, ὡς ἐγκαίρως ἤγγειλα τῇ Μητρὶ Ἐκκλησίᾳ, καὶ ἰδοὺ νέας ἐθημιούργησαν αὐτῇ πηγὰς δακρύων, ἐπαγαγόντες δεινὴν ὡσαύτως συμφοράν, καίπερ νῦν οὐχὶ αἱματηράν, ἀλλ' οἰκονομικήν.

Ἴσως τυγχάνει γνωστόν, ὅτι μία τῶν κυριωτέρων προσόδων τῶν κατοίκων τοῦ ἡμετέρου Καζᾶ εἶνε ἡ καλλιέργεια τοῦ καπνοῦ, εἰς ἣν ἐπιτυχῶς ἐπιδίδεται καὶ ἡ ἡμετέρα ἐν Σταρτίστῃ Κοινότης. Τὴν νύκτα λοιπὸν τῆς 20 πρὸς τὴν 21 λήγοντος, τίς οἶδε πόσα τῶν ἀριθμὸν ἀνθρωπόμορφα τέρατα, ἐπιπεσόντα κατὰ τῶν καπνοσπάρτων ἀγρῶν τῶν ἡμετέρων Οἰκονόμου Παπᾶ Ἰωάννου, Ἰωάννου καὶ Θεοδώρου Ζιώγα, Ἰωάννου Νάκου, Γεωργίου Νάκου, Κώστα Νάκου, Κ. Ἀναστασίου, Δημητρίου Κώστα, Ἀθανασίου Κώστα, Ἀγγέλου Ἀβριωνίδου καὶ Γεωργίου Σιμιτσῆ, ἐκτάσεως 40 καὶ ἐπέκεινα στεμμάτων καὶ ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς αὐξήσεως καὶ θαλερότητος, κυριολεκτικῶς ἐθέρισαν διὰ δρεπάνων τοῦ χόρτου καθ' ὁλοκληρίαν τὰς ἐν αὐτοῖς καπνοφυτείας, κειμένας χαμαὶ πτῶμα ἐλεεινὸν καὶ ἀξιοδάκρυτον, καὶ οὕτω κατέστρεψαν ὑπὲρ τὰς 8,000 ὀκάδας καπνοῦ καὶ σὺν αὐταῖς ὑπὲρ τὰς 500 λίρας, ἃς θ' ἀπεκόμιζον ἐκ τούτων οἱ ἰδιοκτῆται, ὧν οἱ ἡμίσεις τυγχάνουσι πενέστατοι.

Οὕτω λοιπόν, Παναγιώτατε, ὁ βίος τῶν ἡμετέρων καὶ ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτῃ ἀποβαίνει ὁσημέραι ἐπὶ μᾶλλον ἀβίωτος, συνεπείᾳ τῆς λυσσαλέας καὶ ἀναίδην κορυβαντιώσης φανατικότητος καὶ κακουργίας τῶν σχισματικῶν.

Ἐπὶ δὲ τούτοις κτλ.

Ἐν Νευροκόπῳ, τῇ 22 Ἰουλίου 1907.

† Ὁ Νευροκοπίου ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΣ

Η ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ
ΤΩΝ ΕΝ ΡΩΣΣΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον ἀριθμὸν)

Ε΄.

Οἱ φόβοι ὅμως τῶν ὑποπτευόντων μήπως ἡ Διοικοῦσα Ἱερὰ Σύνοδος, εἰς ἣν παρεπέμφθη, αὐτοκρατορικῇ ἐπινεύσει, τὸ περὶ διαρρυθμίσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων ζήτημα, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν, ἴσως, τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Ἐπιτρόπου, φανῇ πολεμία, ἀπεδείχθησαν ὅλως φροῦδοι καὶ ἀβάσιμοι. Ἡ Διοικοῦσα Ἱερὰ Σύνοδος, ἐν τρισὶν ἀλλεπαλλήλοις συνεδριάσεσι (15, 18 καὶ 22 Μαρτίου 1905) διασκεψαμένη ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀπεδέξατο τὴν περὶ διαρρυθμίσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων πρότασιν, καθ' ὃν τρόπον διετυπώθη αὕτη, ἐν ταῖς γενικαῖς αὐτῆς γραμμαῖς, ἐν τοῖς Ὑπομνήμασι τοῦ Πετρουπόλεως, τῶν Τριάκοντα Δύο ἱερέων καὶ τοῦ κόμητος Βίττε, ὑπὸ τὸ πνεῦμα δὲ τοῦτο συνέταξεν ἰδίαν ἔκθεσιν πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα ἣν ὑπέβαλεν εἰς αὐτὸν μετ' ἀναφορᾶς, τὸ σπουδαιότερον καὶ οὐσιωδέστερον ἀπόσπασμα τῆς ὁποίας ἔχει ὡς ἑξῆς.

«Ἡ ἁγία Ἐκκλησία τότε μόνον δύναται νὰ ᾖ ἰσχυρὰ καὶ νὰ ἀναπτύσῃ ἅπασαν τὴν δράσιν αὐτῆς, ὅταν διατηρῇ τὸν παρὰ τοῦ Θεοῦ διαταχθέντα ὀργανισμὸν αὐτῆς, τὸν συντελεστικὸν εἰς ἐπαύξησιν τῆς ἐπιγείου εὐημερίας καὶ τῆς αἰωνίας σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων· καθόσον αὕτη δὲν ἐδράζεται ἐπὶ νόμων ἀνθρωπίνων, ἀλλὰ

ζῇ τῇ ὁδηγίᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἡ ὑψίστη ἔκφανσις τοῦ βίου αὐτῆς ἔγκειται ἐν τῇ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπῃ τῶν χριστιανῶν, ἥτις εὑρίσκει τὴν ἀπαραίτητον ἐκδήλωσίν της ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς καὶ Τοπικαῖς Συνόδοις, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων, συνῳδὰ τῇ ἀληθείᾳ αὐτοῦ ὑποσχέσει, πάρεστιν ἀοράτως ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ἐν τῇ ἀνασυστάσει οὖν τῆς «Συνοδικῆς ἀρχῆς» τῆς περιπεσούσης ταυτῶν εἰς ἀχρηστίαν, ἔγκειται ἡ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀνάγκη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας. Ἐν ταύτῃ εὑρήσει αὕτη τὴν δημιουργικὴν αὐτῆς δύναμιν καὶ τὸ ὕπατον ἠθικὸν αὐτῆς κῦρος Καθόσον οἱ Πατριάρχαι καὶ οἱ Μηπροπολῖται οἱ κυβερνῶντες τὰς κατὰ τόπους Ἐκκλησίας, θεωροῦντες ἑαυτοὺς ὡς δούλους ἁπάντων, κατὰ τὸ θεῖον λόγιον, καταβάλλουσι πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως διατηρῶσιν ἐν αὐστηρᾷ ἁρμονίᾳ τὴν τακτικὴν σταδιοδρομίον τοῦ ἐκκλησιαστιαοῦ βίου πρὸς τὰς συνοδικὰς διατάξεις». . .

Τὴν ἀναφορὰν ὑπογράφουσιν οἱ Μητροπολῖται Πετρουπόλεως καὶ Λαδόγης Ἀντώνιος, Μόσχας καὶ Κολόμνης Βλαδίμηρος, Κιέβου καὶ Γαλικίας Φλαβιανὸς, ὁ ἀρχιεπίσκοπος Φιλλανδίας καὶ Βιμπόργου Νικόλαος καὶ οἱ ἐπίσκοποι Βολύνης καὶ Ζιτομὶρ Ἀντώνιος, Βλαδημίρου καὶ Σουζδάλεως Νίκων, Βινίτσης Κλήμης.

Τὰς ἀρχὰς ταύτας ἀναπτύσσει πλατύτερον, ἐμπεδοῦν διὰ τῆς παραθέσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων τῶν ἱερῶν Κανόνων, τὸ συνημμένον Ὑπόμνημα. Τό κείμενον τούτου ἐδημοσιεύθη ἤδη ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 24 Δεκεμβρίου 1905 τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας»· διὸ καὶ περιοριζόμεθα ἐνταῦθα εἰς μόνην τὴν περιέχουσιν τὰς συγκεκριμένας προτάσεις περικοπὴν, καὶ τοῦτο, διότι, ἐν τῇ γενομένῃ τότε δημοσιεύσει, παροράματα τινὰ παρεισφρήσαντα κατέστησαν μερικὰ σημεῖα τούτου ἐλλιπῆ ἢ ἀσαφῆ·

«Ἐπιποθοῦσα τὴν διαρρύθμισιν τοῦ ἐσωτερικοῦ βίου τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας ἐπὶ τῇ βάσει κανονικῆς συνοδικῆς διοικήσεως μετὰ πλήρους αὐτονομίας τῆς Ἐκκλησίας καθ' ὅλας τὰς κυρίως ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις, ἔχουσα δὲ ὑπ' ὄψει τὴν κυριαρχοῦσαν θέσιν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῇ ρωσσικῇ Αὐτοκρατορίᾳ, καθὼς καὶ τὴν θέσιν αὐτῆς μεταξὺ τῶν λοιπῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν, ἡ ἁγιωτάτη Σύνοδος προτείνει α') τὴν ἐν τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ παρεδρίαν, πλὴν τῶν σταθερῶν μελῶν, καὶ ἑτέρων τοιούτων λαμβανομένων ἐκ περιτροπῆς ἐκ τοῦ σώματος τῆς ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, καὶ τὴν ἀνάδειξιν ἐπὶ κεφαλῆς τούτων, χάριν τιμῆς τῆς ρωσσικῆς Αὐτοκρατορίας, Πατριάρχου ἀπολαύοντος ἁπάντων τῶν κανονικῶν δικαιωμάτων ἐν ἐνεργείᾳ μητροπολίτου· β') τὴν σύγκλησιν, ἐν τῇ πρωτευούσῃ πόλει τῆς Μόσχας, ἐπινεύσει τῆς Ὑμ. Α. Μεγαλειότητος, Συνόδου ἁπάντων τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἐπισκόπων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας ἢ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν, πρὸς σύσκεψιν καὶ ἀπόφανσιν ἐπὶ τῶν ἀκολούθων ζητημάτων α' περὶ διαιρέσεως τῆς Ρωσσίας εἰς ἐκκλησιαστικὰς μητροπολιτικὰς περιφερείας, τοῦθ' ὅπερ ὑπαγορεύει ἡ ἀνάγκη τῆς παραπομπῆς ὑπὸ τῆς ἀνωτάτης διοικήσεως εἰς τὰς τοπικὰς ἀρχὰς τῶν δευτεροβαθμίου σημασίας ὑποθέσεων· β' περὶ ἐπιθεωρήσεως τῆς ἐν ἐνεργείᾳ νομοθεσίας τῆς σχετικῆς πρὸς τὰ ὄργανα τῆς ἐπαρχιακῆς διοικήσεως καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης, μεταρρυθμιζομένων συμφώνως πρὸς τὰς κανονικὰς καὶ συνοδικὰς ἀρχάς· γ' περὶ ἀναδιοργανώσεως τῶν ἐνοριῶν ἀπὸ θρησκευτικῆς, ἠθικῆς, φιλανθρωπικῆς καὶ ἐκπαιδευτικῆς ἀπόψεως· δ' περὶ τελειοποιήσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν σχολῶν· ε' περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν νόμων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν πρόσκτησιν ἐκκλησιαστικῶν περιουσιῶν στ' περὶ ἐπαρχιακῶν συνελεύσεων τοῦ κλήρου· ζ'. περὶ ἐκχωρήσεως τοῖς ἀνωτάτοις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας ἀντιπροσώποις δικαιώματος συμμετοχῆς ἐν ταῖς συνεδριάσεσι τοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Ὑπουργικοῦ διὰ ζητήματα σχετιζόμενα πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς Ἐκκλησίας· η' περὶ παροχῆς τοῖς ἱερεῦσιν παρομοίου δικαιώματος συμμετοχῆς ἐν τοῖς τοπικοῖς Συμβουλίοις τῶν πόλεων, τῶν ἀγροτικῶν δήμων (ζέμστβο) καὶ τῶν χωρίων . . . . . .

Ἡ πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα ἔκθεσις τῆς Συνόδου, μετὰ τῆς συναφοῦς ἀναφορᾶς, μόλις μετὰ πολλοὺς μῆνας ἐδημοσιεύθησαν ἐπισήμως· οὐχ ἧττον, ἐν ταῖς οὐσιώδεσιν αὐτῶν σημείοις. κατέστησαν ἀμέσως γνωσταὶ εἰς τὸ ρωσσικὸν δημόσιον, τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον ἐν τῇ ἐπισήμῳ ἐφημερίδι τῆς Διοικούσης Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 4 Ἀπριλίου ἀνεγράφη, μεγάλοις γράμμασιν, ἡ ἀπάντησις τοῦ Αὐτοκράτορος, ἰδίᾳ χειρὶ αὐτοῦ γραφεῖσα καὶ ἔχουσα ἐπὶ λέξει ὡς ἑξῆς·

« Κρίνω ἀδύνατον, ἐν τῷ μέσῳ τῶν περισπασμῶν ὑφ' οὓς ταυτῶν διαβιοῦμεν, τὴν αἰσίαν διεκπεραίωσιν οὑτωσὶ σπουδαίας ὑποθέσεως ἀπαιτούσης πρὸ παντὸς ἠρεμίαν καὶ βαθεῖαν σκέψιν, οἵα ἡ συγκρότησις τῆς Τοπικῆς Συνόδου. Προτίθεμαι δὲ, ἐπιστάσης τῆς καταλλήλου ἐποχῆς, κατὰ τὰ ἀρχαῖα παραδείγματα τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκρατόρων, νὰ ἐπιδιώξω τὴν μεγάλην ταύτην ὑπόθεσιν, συγκαλῶν τὴν Σύνοδον συμπάσης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας πρὸς κανονικὴν λύσιν τῶν εἰς τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν ἀναγομένων ζητημάτων».

Ἡ αὐτοκρατορικὴ αὕτη ἀπάντησις, καίπερ μὴ ἀρέσασα εἰς τοὺς ὀπαδοὺς τῆς ἀμέσου συγκροτήσεως τῆς Τοπικῆς Συνόδου, εὐηρέστησεν ὅμως εἰς τοὺς μετριοπαθεστέρους, θεωροῦντας ὡς μέγα κέρδος τὴν ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος ἐκπεφασμένην ἀποδοχὴν τῆς προτάσεως περὶ συγκροτήσεως Τοπικῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας πρὸς διαρρύθμισιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, εὑρίσκοντας δὲ καὶ ὡς ἀποχρώντως δεδικαιολογημένην τὴν, ὡς ἐκ τῶν περισπασμῶν τοῦ ρωσσοϊαπωνικοῦ πολέμου, ἀναβολὴν τῆς συγκλήσεως. Ὅτι δὲ οὕτως εἶχε τὸ πρᾶγμα, κατεδείχθη ἐκ τῆς στάσεως αὐτοῦ τούτου τοῦ Ποπεδονόστσεφ, ὃν πολλοὶ ἐθεώρουν ὡς τὸν ὑποβολέα τῆς αὐτοκρατορικῆς ἀπαντήσεως· καθόσον, αὐτὸς οὗτος, ὁ πρὸ μικροῦ δι' Ὑπομνήματος πρὸς τὴν Σύνοδον συνηγορῶν ἐκθύμως ὑπὲρ τοῦ ἐν ἰσχύϊ ἐκκλησιαστικοῦ καθεστῶτος, διὰ νεωτέρου αὐτοῦ Ὑπομνήματος ὑπὸ ἡμερομ. 28 Ἰουνίου 1905 ἔτους, γνωσιμαχῶν αἴφνης, ἀποδέχεται, κατ' ἀρχὴν, τὴν περὶ συγκροτήσεως τῆς Τοπικῆς Συνόδου πρότασιν καὶ ὑποβάλλει τὰς σκέψεις του ὡς

προς τὸν προσωπικὸν καταρτισμὸν καὶ τὸ πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν ταύτης. Καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου σημείου ἐκφράζει ἐνδοιασμοὺς ὡς πρὸς τὴν συμμετοχὴν ἀντιπροσώπων τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, φρονῶν ὅτι, ἂν ἡ συμμετοχὴ τούτων ἤθελε κριθῇ ἀπαραίτητος, ὁ τρόπος τῆς ἐκλογῆς τούτων ἤθελε συνεπαγάγει μεγάλας δυσχερείας. Ὑποδεικνύει ἀκολούθως ὅτι ἀναγκαία θὰ ἦν ἡ ὕπαρξις εἰσηγητοῦ πρὸς διεκπεραίωσιν τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν. Δηλοῖ ὅτι, κατ' ἀρχήν, θεωρεῖ ἐπωφελῆ μὲν τὴν σύστασιν κανονικῶν μητροπόλεων ἐν μείζονι μοίρᾳ τῆς Ρωσσίας, τουτέστιν ἐν Γεωργίᾳ, ἐν τοῖς πρὸς τὴν Δύσιν μέρεσιν, ἐν τῇ Πολωνίᾳ, ἐν ταῖς ἐν τῇ Ἀνατολῇ ρωσσικαῖς ἐπαρχίαις, ἀλλ' ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν μήτοι ἡ τοιαύτη διαίρεσις ὑποθάλψῃ τὴν ἰδέαν πολιτικῆς ἢ κυβερνητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους· ἐφ' ᾧ καὶ κρίνει ἀναγκαῖον τὴν μετὰ πάσης ἀκριβείας καὶ προσοχῆς ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος ἂν ἡ ἵδρυσις μητροπόλεων δὲν ἀντιφάσκει πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἑνότητος τοῦ Κράτους. Ἐπίσης ὁ Ποπεδονότσεφ προβάλλει ἐνδοιασμοὺς περὶ ὅλων τῶν λοιπῶν προτάσεων τῆς Συνόδου, ἐφιστῶν τὴν προσοχὴν αὐτῆς διότι πιθανῶν γενήσονται ἀπόπειραι πρὸς ἀνακίνησιν ἐν τῇ Τοπικῇ Συνόδῳ ζητημάτων μὴ περιλαμβανομένων ἐν τῷ προγράμματι αὐτῆς. Ἐν ἑνὶ λόγῳ, ὁ Ποπεδονότσεφ, ὑποχωρῶν κατ' ἀνάγκην, προσεπάθει νὰ ἀφαιρέσῃ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ὅτι ἐξηναγκάζετο νὰ προσφέρῃ διὰ τῆς δεξιᾶς, ἀγωνιζόμενος νὰ περισώσῃ ὅτι περισσότερον ἠδύνατο ἐκ τοῦ ἐν ἰσχύϊ διοικητικοῦ συστήματος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας.

Ἀλλ' ἡ τοιαύτη στάσις του κατέστησεν ἔτι μᾶλλον δυσχερεστέραν τὴν θέσιν του καὶ ἀπέναντι τῆς ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἀπέναντι τῆς μεγάλης πλειονότητος τῆς δημοσίας γνώμης· τοῦθ' ὅπερ κατανοήσας καὶ αὐτὸς, ὑπέβαλλε μετά τινας μῆνας (Ὀκτώβριον, τὴν ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτοῦ ὡς αὐτοκρατορικοῦ Ἐπιτρόπου παρὰ τῇ Διοικούσῃ Ἱερᾷ Συνόδῳ παραίτησίν του.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΝΕΟΝ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ,

τεκμήριον χριστιανικῆς διαθέσεως ὑπὲρ τῶν ἀπόρων ὁμογενῶν ὀρθοδόξων, ἀγγέλλουσα ἡ σήμερον ἐκδιδομένη ἐπιστολὴ νέαν ἀφορμὴν παρέχεται πᾶσιν ἐπαίνων πρὸς τὸν εὐγενῆ ἱδρυτὴν, τὸν καὶ συνιστῶντα καὶ ἐξασφαλίζοντα τὸ Οἰκονομικὸν Συσσίτιον ἐν Σταυροδρομίῳ, τὸν ἐρίτιμον κ. Εὐστάθιον Εὐγενίδην. Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ εὐγενοῦς ἱδρυτοῦ, παριστῶσα τὴν χριστιανικὴν φιλαδελφίαν αὐτοῦ, θέλει μένει ἔγγραφος ἀπόδειξις αὐτῆς, ὡς μνημεῖον ταύτης πᾶσιν ὁρατὸν ἔσται ἡ οἰκοδομὴ τοῦ Συσσιτίου.

Ὁ ἐρίτιμος κ. Εὐστ. Εὐγενίδης, διὰ τῆς ὑποστηρίξεως πολλῶν ἀγαθῶν καὶ κοινωφελῶν ὑποθέσεων καὶ σκοπῶν, ἐκτήσατο ἤδη τὴν ἀγάπην καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν ὁμογενῶν, εἴτε διὰ τὴν ἵδρυσιν καὶ βοήθειαν σχολείων καὶ καθιδρυμάτων ἐπιστημονικῶν, εἴτε διὰ τὴν ἀρωγὴν, ἣν εἰς ἔργα χριστιανικῆς εὐποιίας χορηγεῖ. Γενεαὶ δ' ὁμογενῶν καὶ θίασοι πενήτων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ἔσονται κήρυκες τῆς πρὸς τοὺς πάσχοντας εὐεργετικῆς αὐτοῦ διαθέσεως, εὐχόμενοι πρὸς Κύριον ὑπέρ τε τῶν ἱδρυτῶν τοῦ Συσσιτίου καὶ ὑπὲρ τῶν γονέων, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν τέκνων αὐτῶν.

Ἡ πρὸς τὸν παναγιώτατον οἰκουμενικὸν πατριάρχην ἐπιστολὴ, δι' ἧς ἀγγέλλει τὴν ἵδρυσιν τοῦ Συσσιτίου, ἔστιν αὕτη·

Παναγιώτατε δέσποτα,

Μικρὸν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ προσφιλοῦς μοι υἱοῦ Παντιᾶ, ἐλθὼν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ὑπέβαλον βαθυσεβάστως τῇ Ὑμ. Θ. Παναγιότητι τὴν ἐπιθυμίαν μου ὅπως εἰς μνήμην ἐκείνου ἱδρύσω ἐν Σταυροδρομίῳ Οἰκονομικὸν Συσσίτιον, σκοπὸν ἔχον τὴν παροχὴν ὑγιεινῆς καὶ ἐπαρκοῦς τροφῆς εἰς τοὺς ἀπόρους ὁμογενεῖς τῶν ἐργατικῶν τάξεων καὶ τοὺς ἀπόρους μαθητὰς καὶ τὰς μαθητρίας τῆς ὁμογενοῦς κοινότητος.

Ταῖς εὐχαῖς τῆς Ὑμ. Θ. Παναγιότητος, ἐπελήφθην, ὡς γινώσκει Αὕτη, τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ἐμῆς ἐπιθυμίας καὶ ἐξελεξάμην χῶρον πρὸς οἰκοδομὴν τοῦ Συσσιτίου τὸν παρὰ τῆς Ὑμ. Θ. Π. ὑποδειχθέντα κατὰ τὴν νοτιοδυτικὴν πλευρὰν τοῦ ἐν Σταυροδρομίῳ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἐν τῷ περιβόλῳ αὐτοῦ καὶ παρὰ τὴν πρώτην καὶ κυρίαν θύραν τῆς ὁδοῦ Ρουμ-καμπριστὰν, ἀνήκοντα δὲ τοῖς Ἐθνικοῖς Φιλανθρωπικοῖς Καταστήμασιν. Ἐπὶ τούτῳ συνεννοήθην μετὰ τῆς ἀξιοτίμου ἐφορίας τῶν εἰρημένων φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων, ἥτις παραχωρεῖ τὸ ὡς ἄνω εἰ-

ρηται οἰκόπεδον ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Τριάδος πρὸς οἰκοδομὴν καὶ λειτουργίαν τοῦ Συσσιτίου, κατὰ τὰ ὑπ' ἐμοῦ ὑποβληθέντα καὶ ὑπ' αὐτῆς ἐγκριθέντα ἀρχιτεκτονικὰ σχέδια, ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους·

α') ὅπως οἰκοδομήσω ἐν τοῖς ἐν Ἐπταπυργίῳ Φιλανθρωπικοῖς Καταστήμασι δι' ἰδίας μου δαπάνης, ὁρισθείσης εἰς τὸ ποσὸν 30000 φράγκων περίπου, φαρμακεῖον πρὸς χρῆσιν τῶν νοσοκομείων·

β') ὅπως τὸ εἰσόδημα τῶν τριῶν οἰκοδομηθησομένων μαγαζείων καρπῶνται τὰ Ἐθνικὰ Φιλανθρωπικὰ Καταστήματα.

Ἡ συνεννόησις αὕτη ὑπεβλήθη τῷ ἐντίμῳ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίῳ, ὅπερ ἔγνω νὰ ἐρωτηθῇ ἡ ἐν Σταυροδρομίῳ ἑλλ. ὀρθόδοξος κοινότης, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἱερὸς ναὸς τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἂν ἐγκρίνῃ τὴν ἐν τῷ περιβόλῳ αὐτοῦ οἰκοδομὴν τοῦ Συσσιτίου. Ἡ εἰρημένη κοινότης, διὰ σεπτοῦ πατριαρχικοῦ πιττακίου ἀπὸ 20 ἰανουαρίου 1906 ἐρωτηθεῖσα, ἀπεδέξατο ἐν τῇ γενικῇ συνελεύσει αὐτῆς τῆς 27 μαρτίου 1906 «παμψηφεὶ καὶ μετ' εὐγνωμοσύνης τὴν ἵδρυσιν τοῦ Οἰκονομικοῦ Συσσιτίου ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Τριάδος, μὴ ὑπεχούσης τῆς κοινότητος εὐθύνην διὰ τὴν συντήρησιν αὐτοῦ».

Τούτων οὕτω γενομένων, καὶ ἐκδοθέντος τοῦ αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος τοῦ ἐπιτρέποντος τὴν ἀνέγερσιν, κατὰ τὰ τῇ ἁρμοδίᾳ ἀρχῇ ὑποβληθέντα καὶ ἐγκριθέντα σχέδια, τοῦ Οἰκονομικοῦ Συσσιτίου, ἀγγέλλω τῇ Ὑμ. Θ. Παναγιότητι

α') ὅτι τὸ ἱδρυόμενον Συσσίτιον, θέλει φέρει τὴν ἐπιγραφὴν «Ἐθνικὸν οἰκονομικὸν Συσσίτιον, ἱδρυθὲν ὑπὸ Εὐσταθίου καὶ Μαρίας Εὐγενίδου, εἰς μνήμην τοῦ υἱοῦ αὐτῶν Παντιᾶ»·

β') ὅτι πρὸς ἐξασφάλισιν καὶ τακτικὴν λειτουργίαν αὐτοῦ κατατίθημι παρὰ τῇ Αὐτοκρατ. Ὀθωμανικῇ Τραπέζῃ λίρας Τουρκίας δέκα χιλιάδας (10000) εἰς τὰ ἑξῆς χρεώγραφα· τετρακοσίας τεσσαράκοντα ὀκτὼ (448) ὁμολογίας τῆς Ἑταιρείας τοῦ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ σιδηροδρόμου 5 ο)ο=1904·

γ') ὅτι ἡ διοίκησις καὶ διαχείρισις τοῦ Συσσιτίου Παντιᾶ Εὐγενίδου ἔσται ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῆς οἰκογενείας μου, γενομένη ἐπὶ τῇ βάσει ἰδίου κανονισμοῦ· μετὰ δὲ τὸν θάνατον ἐμοῦ τε καὶ τῆς συζύγου μου τὰ δικαιώματα ἡμῶν μεταφέρονται εἰς τὸν υἱόν μου Στέφανον καὶ τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἐν περιπτώσει δὲ διαδοχικῆς τυχὸν ἐκλείψεως τῆς οἰκογενείας μου, ἡ διοίκησις καὶ διαχείρισις τοῦ Συσσιτίου περιέρχεται εἰς τριμελῆ ἐπιτροπὴν ἐξ ἐγκρίτων ὁμογενῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καθιστα-μένην ὑπὸ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου καὶ ἀνανεουμένην ὑπ' αὐτοῦ καθ' ὃν ἤθελε κρίνει τρόπον·

δ') ὅτι τὸ ἄνω κεφάλαιον τῶν δέκα χιλιάδων ὀθωμανικῶν λιρῶν ἔσται ἄθικτον καὶ ἀναφαίρετον· μόνοι οἱ τόκοι αὐτοῦ θὰ χρησιμοποιῶνται εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ Συσσιτίου·

ε') ὅτι ἐν περιπτώσει περισσεύματος, τοῦτο θέλει προστίθεσθαι εἰς τὸ κεφάλαιον καὶ κατατίθεσθαι ἐν τῇ ἰδίᾳ Τραπέζῃ, ἵνα διὰ τῶν περισσευμάτων ἀποτελεσθῇ ποσὸν ἐπαρκὲς πρὸς συντήρησιν παραρτημάτων τοῦ Συσσιτίου Παντιᾶ Εὐγενίδου, εἴτε ἐν τῇ περιφερείᾳ Σταυροδρομίου, εἴτε ἐν ἄλλαις ἐνορίαις τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

στ') ὅτι ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἕνεκα ὑπερτάτης ἀνάγκης καὶ ἀναποφεύκτου τὸ Συσσίτιον παύσει λειτουργοῦν, ἡ οἰκοδομὴ τοῦ Συσσιτίου καὶ τὸ κεφάλαιον αὐτοῦ περιέρχονται εἰς τὴν κυριότητα τῶν Ἐθνικῶν Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων, δικαιουμένων τότε μόνας τὰς προσόδους τοῦ κεφαλαίου νὰ δαπανῶσιν· οὐχὶ καὶ αὐτό, μένον ἄθικτον. Τὰ Ἐθνικὰ Φιλανθρωπικὰ Καταστήματα τότε δέον νὰ ἀφιερώσωσι καὶ ὀνομάσωσι μίαν πτέρυγα ἢ αἴθουσαν δωρεὰν νοσηλευομένων καὶ ἱκανὰς κλίνας ἔχουσαν τῷ ὀνόματι τοῦ ἀοιδίμου Παντιᾶ Εὐγενίδου.

Ταῦτα ἀγγέλλων καὶ ὑποβάλλων τῇ Ὑμ. Θ. Παναγιότητι, ἐξαιτοῦμαι μετ' ἄκρου σεβασμοῦ ὅπως κατοχυρωθῶσι διὰ πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ συγιλλιώδους γράμματος, ἵνα ἀδιάσειστα εἰς τὸν αἰῶνα μένωσιν.

Ἐπὶ τούτοις ἐξαιτούμενος τὰς ὑμετέρας θεοδέκτους εὐχὰς καὶ εὐλογίας, ὑποσημειοῦμαι

Ἐν Κων)πόλει 26 ἰουλίου 1907,

Τῆς Ὑμ. Θ. Παναγιότητος

τέκνον ἐν Κυρίῳ πειθήνιον

Ε. ΕΥΓΕΝΙΔΗΣ.

ΕΠΙΦΑΝΕΣΤΑΤΟΝ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑ

ἐγνώσθη ἐπισήμως τῇ Ἐκκλησίᾳ. Ὁ ἐν Καίρῳ μεταστὰς πρὸς Κύριον Ἀνδρέας Λαμπαδαρίδης, ὁ κατὰ τὰ ἑβδομήκοντα τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἔτη πολλὴν ἐπιδειξάμενος ἀγάπην πρὸς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Οὐζοὺν-κιοπροὺ τῆς Θρᾴκης καὶ τριςχιλίας μέχρι σήμερον λίρας ὑπὲρ τῶν σχολείων αὐτῆς ἐξοδεύσας, ἐμνήσθη τῆς γενετείρας ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ, 85 ἑκατοστὰ ἐκ τῆς ὅλης αὐτοῦ περιουσίας διαθέμενος ὑπὲρ ἱδρύσεως καὶ συντηρήσεως ἐμπορικῆς ἐν Οὐζοὺν-κιοπροὺ σχολῆς, ὡς παραρτήματος τῶν Λαμπαδαριδίων ἐκπαιδευτηρίων, ἢ ἐργαστηρίου, ἐν ᾧ νὰ διδάσκωνται δωρεὰν οἱ ἐφιέμενοι τῶν ὁμογενῶν λαμβάνοντες ἅμα δωρεὰν τά τε βιβλία καὶ τὰ ἀναγκαιοῦντα τῇ τέχνῃ αὐτῶν ὄργανα. Ὁ δὲ μνείας ἄξιον καὶ πολλῶν ἐπαίνων ἔστιν ὅτι ἐκ τῶν ἐτησίων τόκων τῆς περιουσίας αὐτοῦ, δεόν-

τως ἐξησφαλισμένης, πέντε τοῖς ἑκατὸν ὁρίζει νὰ δίδωνται εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ.

Μετὰ τὸν ἀείμνηστον Ἀνδρέαν Συγγρὸν, ἀρκετὸν ποσὸν ὡς ἀποθεματικὸν κεφάλαιον ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου κληροδοτήσαντα, μετὰ τοὺς ἀξιοτίμους ἀνεψιοὺς καὶ κληρονόμους τοῦ ἀειμνήστου Ἰωάννου Χαριτωνίδου, φιλογενῶς ὁρίσαντας εἰκοσακισχίλια ρούβλια ὡς ἀποθεματικὸν τοιοῦτον, ὁ Λαμπαδαρίδης, ὁ μακρὰν τῆς γενετείρας ἐπὶ μακρὸν διαβιώσας, ζῶσαν ἐτήρησε τὴν μνήμην τῆς πατρίδος καὶ τῆς κοινῆς τῶν ὀρθοδόξων μητρὸς τῆς Μ. Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, κάλλιστον ἑαυτὸν ὑπογραμμὸν εὐσεβείας καὶ φιλογενείας εἰς τοὺς ἔξω τῆς πατρόδος μένοντας παρεχόμενος.

Ὀλίγιστοι —ἵνα μὴ εἴπωμεν τέσσαρες—εἰσὶν οἱ μνησθέντες τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου κατὰ τὰς τελευταίας τοῦ βίου στιγμὰς, τοὐλάχιστον κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑκατονταετηρίδα, στεῖραν εἰς εὐσεβῆ τοιαῦτα κληροδοτήματα Ἐν χρόνοις παρελθοῦσιν ἡ Μ. Ἐκκλησία εἶχε τοιαῦτα, καὶ παρεχώρει πολλάκις κτήματα καὶ γαίας ἀπεράντους καὶ καρποφόρους καὶ ταῖς ἐν τῷ τουρκικῷ κράτει λοιπαῖς Ἐκκλησίαις, πενομέναις καὶ δυσπραγούσαις ὑλικῶς. Σήμερον μόλις συντηροῦσα ἑαυτὴν ἀδυνατεῖ νὰ πράξῃ τὸ πρέπον ὑπὲρ ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν πασχουσῶν—ὡς αὐτὴ — καὶ ὑπὲρ κοινῶν ἐθνωφελῶν καθιδρυμάτων, μόλις ζώντων, καθὸ πόρων μονίμων ἐστερημένη.

Ὁ ἀείμνηστος Λαμπαδαρίδης, μετὰ τὸν Ἀνδρέαν Συγγρὸν, δεικνύει πῶς πρέπει οἱ εὐσεβεῖς ὁμογενεῖς νὰ σπεύδωσιν εἰς ἀρωγὴν καὶ βοήθειαν τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας, στηρίζοντες αὐτὴν ὑλικῶς ἐν τῷ ἀγῶνι, ὃν διεξάγει ὑπὲρ σωτηρίας τῶν ἀφωσιωμένων αὐτῇ πιστῶν πνευματικῶν τέκνων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Μέριμνα τῶν Ἐκκλησιῶν.—Προτάσει τῆς Α Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, συνοδικῶς ἐνεκρίθη σήμερον ἡ ἀποστολὴ δύο δοκίμων ἱεροκηρύκων, γινωσκόντων τὴν τουρκικὴν, εἰς τὰς ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ ὀρθοδόξους παροικίας ἐπὶ στηριγμῷ τῶν ὀρθοδόξων ἐν τῷ πατρίῳ δόγματι.

Αὐτοκρατορικὴ ἑορτή. — Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, ἑορταζομένων τῶν γενεθλίων τῆς Α. Α. Μ. τοῦ διαδόχου τοῦ ρωσσικοῦ αὐτοκρατ. θρόνου, παρέστη ἐν τῇ κατὰ τὸν Βαθυρρύακα ρωσσικῇ πρεσβείᾳ, ἑρμηνεύων τὰς πατριαρχικὰς εὐχὰς καὶ προσρήσεις τῷ ἐξοχ. πρεσβευτῇ κ. Ἰ. Ζηνοβιέφ, ὁ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσύγκελλος.

Θεολογικὴ σχολή.—Προσωρινῶς διευθυνθὴς τῆς ἱερᾶς ἐν Χάλκῃ θεολογικῆς σχολῆς, ἀντὶ τοῦ προαχθέντος εἰς τὴν μητρόπολιν Κασανδρείας πανιερ. κ. Εἰρηναίου, διωρίσθη συνοδικῶς ὁ ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς σχολῆς πανοσιολ. ἀρχιμ. κ. Γερμανὸς Στρινόπουλος, συνετὴν ἐν τῇ σχολῇ πολιτείαν ἐν πᾶσιν ἐπιδειξάμενος —καθηγητὴς δὲ τῶν ἑλληνικῶν, ἀντὶ τοῦ σοβαρῶν λόγων ἕνεκεν ἀπολυθέντος κ. Ξεν. Λαμπρίδου, διωρίσθη ὁ καὶ ἄλλοτε διδάξας εὐδοκίμως ἔν τε τῇ θεολογικῇ καὶ τῇ ἄλλοτε Κεντρικῇ Ἱερατικῇ σχολῇ ἐλλογ. κ. Μιχαὴλ Ἰ. Κεφάλας.

Ἑλληνικαὶ κοινότητες ἐν Εὐρώπῃ.—Σήμερον ἐξ Ἀθηνῶν ἀφίκετο ὁ πανοσλγ. ἀρχιμ. κ. Ἀρσένιος Δαυῆς, προϊστάμενος τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος ἐν Βουκουρεστίῳ, ἀναχωρῶν εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ τῇ προσεχεῖ τρίτῃ.

ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΣ

Τηλεγραφικῶς ἠγγέλθη χθὲς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὁ θάνατος τοῦ μητροπολίτου **Νευροκοπίου Θεοδωρήτου**. Σερραῖος τὴν πατρίδα, μαθητὴς τὸ πρῶτον γενόμενος τῶν ἐκπαιδευτηρίων Μαρούλη, ἐχρημάτισε διδάσκαλος, εἶτα δ' εἰσήχθη εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ Θεολογικὴν Σχολὴν, ἐξ ἧς ἔλαβε τὸ δίπλωμα τῷ 1897, ἀριστεύσας ἐν τοῖς μαθήμασι, καίτοι μετὰ δυσκολίας ἠκολούθει τὴν διδασκαλίαν, ὡς ἐκ τῆς ἀσθενικῆς αὐτοῦ κράσεως. Ἐχρημάτισεν ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος ἐν Βρυούλλοις, προϊστάμενος ἱερῶν ναῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἱεροκήρυξ ἐν Σέρραις, ὅτε ἐψηφίσθη μητροπολίτης Νευροκοπίου, τετραετίαν ποιμάνας τοὺς ἐκεῖ ὀρθοδόξους. Αὐστηρὸς τηρητὴς τοῦ καθήκοντος, στρατιώτης εὐθαρσὴς τῆς Ἐκκλησίας, χρηστὸς τοὺς τρόπους καὶ τὴν πολιτείαν, ἐπετέλεσεν ἄριστα τὸ καθῆκον αὐτοῦ—Σήμερον ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, ἱερουργήσας ἐν τῷ ναΐσκῳ τῶν πατριαρχικῶν κελλίων ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ μακαρίτου Δημητριάδος Γρηγορίου ἐμνημόνευσε καὶ τοῦ ἀειμνήστου Θεοδωρήτου.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.
ΑΡΙΘ. 32

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 10 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διαμαρτυρίαι Κουτσοβλάχων — Ἡ διαρρύθμισις τῶν ἐν Ρωσσίᾳ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Πάπα.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΩΝ

Ἐξακολουθοῦσιν ἀδιαλείπτως καταφθάνουσαι εἰς τὰ Πατριαρχεῖα αἱ διαμαρτυρίαι τῶν Κουτσουβλαχικῶν Κοινοτήτων, αἱ ἀναιροῦσαι καὶ ἀνατρέπουσαι τὰς θεωρίας καὶ ἀξιώσεις τῆς ρουμανικῆς προπαγάνδας. Τετρακτὺν τούτων, τῆς πόλεως Μοναστηρίου καὶ τῶν περὶ αὐτὴν Κουτσουβλαχικῶν Κοινοτήτων Μεγαρόβου, Τυρνόβου καὶ Νιζοπόλεως καταχωρίζομεν ἐν τῷ παρόντι φύλλῳ.

Ἐκ τούτων διατρανοῦται ὅτι ἡ πόλις τοῦ Μοναστηρίου, ἡ θεωρουμένη ὡς ἡ ἀκρόπολις καὶ ἡ κεντρικὴ ἑστία τῆς ρουμανικῆς προπαγάνδας, εἶναι ἀκριβῶς ἡ μὴ ἀπαυδῶσα νὰ διαμαρτύρηται, κατ' ἐπανάληψιν, ἐνώπιον τῶν Πατριαρχείων, ἐνώπιον τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, ἐνώπιον τῶν αὐτόσε ἀντιπροσώπων τῶν Δυνάμεων, ἐνώπιον αὐτοῦ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ δημοσίου, κατὰ τῶν ἀξιώσεων καὶ ἐνεργειῶν τῆς ρουμανικῆς προπαγάνδας καὶ νὰ ἀποκρούῃ ταύτην, ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν περὶ αὐτὴν τριῶν Κουτσουβλαχικῶν Κοινοτήτων ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι συνηνωμένων αὐτῇ, διὰ γλώσσης καὶ ὕφους τῶν ὁποίων τὸ ἄκρως δριμὺ καὶ καυστικὸν ἡμεῖς πρῶτοι ἀναγνωρίζομεν, καθὰ ἐκ τῆς ἀντικαταστάσεως, τῆς γενομένης παρ' ἡμῶν, ἐνίων ἐκφράσεων δι' ἀποσιωπητικῶν ἐμφαίνεται.

Ἀλλ' ἄραγε ἡ γλῶσσα καὶ τὸ ὕφος τοῦτο, δὲν δικαιολογοῦνται, πλέον ἢ ἐπαρκῶς, ἐκ τῆς ψυχολογικῆς καταστάσεως λαοῦ, τιτρωσκομένου εἰς τὰ ἱερώτατα καὶ βλέποντος ἑαυτὸν ἐπαπειλούμενον ἐν αὐτῇ τῇ ἐθνικῇ του ὑπάρξει καὶ συνειδήσει ὑπὸ ξένων καὶ ἐπηλύδων, ἐπιδιωκόντων, διὰ μέσων ἅπερ αἱ διέπουσαι τὰς συγχρόνους πεπολιτισμένας κοινωνίας ἀρχαὶ καὶ ἡ ἠθικὴ αὐστηρῶς καταδικάζουσι, νὰ ἀποσπάσωσιν αὐτὸν, βιαίως, ἀπὸ τοῦ προαιωνίου ἐθνικοῦ κορμοῦ, ἐκ τῶν ζωτικῶν χυμῶν τοῦ ὁποίου ηὐξύνθη καὶ ἐμεγαλύνθη καὶ ἐκαρποφόρησεν, ὅπως τὸν χρησιμοποιήσωσιν ἡμέραν τινὰ, δίκην ἀγέλης ἀλόγων αὐτῶν, ὡς ἀντικείμενον

ἀνοσίων πολιτικῶν ἀνταλλαγῶν, ἀπὸ τοῦδε ἀνομολογουμένων; Καὶ τίς ἄλλος λαός, οἱασδήποτε πεπολιτισμένης φυλῆς, δὲν θὰ ἐτήρει, οὐχὶ πλέον τὴν αὐτὴν, ἀλλ' ἀσυγκρίτως ὁριμυτέραν καὶ καυστικωτέραν γλῶσσαν ἐναντίον τῶν ὑπονομευτῶν καὶ ἐκβιαστῶν τῆς ἐθνικῆς αὐτοῦ ὑπάρξεως καὶ συνειδήσεως;

Ἔκθεσις μητροπολίτου Πελαγωνείας.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Σήμερον λαβὼν ἐπισυνάπτω, ὧδε, τέσσαρας ἀναφορὰς τῶν βλαχοφώνων Κοινοτήτων τῆς ἐπαρχίας Πελαγωνείας ὑπὸ στοιχεῖα Α. Β. Γ. καὶ Δ. διακηρυττουσῶν τὴν ἀφοσίωσιν αὐτῶν πρὸς τὴν ὀρθόδοξον Μ. Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἑλληνικὸν Γένος, ἀποκηρυττουσῶν δὲ τὴν ρωμουνικὴν ἰδέαν καὶ προπαγάνδαν· ὑπὸ στοιχεῖον δὲ Ε'. τετράδιον στατιστικῆς τῶν ρουμανιζουσῶν ψυχῶν τῶν αὐτῶν Κοινοτήτων καὶ τοῦ Περλεπέ. . . . .

Ἐν Φαναρίῳ, 26 Ἰουλίου 1907.

† Ὁ Πελαγωνείας Ἰωακείμ.

Α'.

Διαμαρτυρία τῶν Κουτσοβλάχων κατοίκων τῆς πόλεως Μοναστηρίου.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Μετὰ λύπης παρατηροῦντες ὅτι ἐξακολουθεῖ ἔτι περὶ ἡμῶν τῶν λεγομένων Κουτσοβλάχων τῆς Μακεδονίας νὰ ὑπάρχῃ μεγάλη πλάνη καὶ προκατάληψις παρά τισι κύκλοις, οἵτινες, εἴτε ἑκούσια, εἴτε ἀκούσια ὄργανα πολιτικῶν βλέψεων καὶ ὑπολογισμῶν γινόμενοι, ἀμφισβητοῦσι τὴν ἑλληνικὴν ἡμῶν ἐθνικότητα καὶ συγχέουσιν ἡμᾶς πρὸς τοὺς Ρωμούνους κατοίκους τῶν πέραν τοῦ Ἴστρου χωρῶν, καὶ θεωροῦντες τὴν τοιαύτην διαστροφὴν τῆς ἀληθείας προσβάλλουσαν μὲν τὰ ἱερώτατα τῆς ψυχῆς ἡμῶν συναισθήματα, βλάπτουσαν δὲ τὰ ἐθνικὰ ἡμῶν δίκαια καὶ συμφέροντα, αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκθέσωμεν τῇ Ὑμ. Θειοτάτῃ Παναγιότητι τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατάστασιν, ἅμα δὲ νὰ ἐκδηλώσωμεν, ἅπαξ ἔτι, τὴν πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν, ἥτις ἔκπαλαι συνδέει ἡμᾶς μετὰ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ μετὰ τοῦ τετιμημένου ἑλληνικοῦ Γένους, εἰς ὃ, ὅπως πάντες οἱ ἄλλοι Ἕλληνες, καυχώμεθα ὅτι ἀνήκομεν καὶ ἡμεῖς ψυχῇ τε καὶ σώματι,

Καὶ πρῶτον, ἀνάγκη νὰ γνωσθῇ ὅτι ρωμουνικὸν στοιχεῖον δὲν ὑπάρχει ἐν Μακεδονίᾳ· διότι, οἱ σποράδην οἰκοῦντες ἀνὰ τὴν χώραν ταύτην ὡς καὶ ἀνὰ τὴν Ἤπειρον καὶ Θεσσαλίαν κουτσοβλαχικοὶ πληθυσμοί, εἰς οὓς καὶ ἡμεῖς ἀνήκομεν, μεταχειρίζονται μὲν κατ' οἶκον γλωσσικόν τι ἑλληνοβλαχικὸν ἰδίωμα ἐν ᾧ ἀπαντῶσι καὶ λέξεις προσομοιάζουσαι τῇ ρωμουνικῇ γλώσσῃ, ἀλλ' οὐδέποτε ἕνεκα τούτου ἀπηρνήθησαν τὴν ἑλληνικὴν αὐτῶν συνείδησιν, ὥστε νὰ δικαιολογῆται ἡ ὑπὸ τῶν μεγαλομανῶν τῆς Ρουμανίας διπλωματῶν ἰδιοποίησις αὐτῶν, διότι οὐδεμία πώποτε σχέσις ἢ συμπάθεια συνέδεσεν αὐτοὺς πρὸς τὴν Ρωμουνίαν· ἀπ' ἐναντίας δὲ, μεγίστην αἰσθάνονται βδελυγμίαν καὶ ἀπέχθειαν πρὸς λαόν . . . . . , λαὸν ἀσθενῆ λίαν ἔχοντα ἔννοιαν οἰκογενειακοῦ βίου καὶ οἰκογενειακῆς . . . . , ἣν ἡμεῖς περὶ πλείστου ποιούμεθα. Ἂν δέ που καί που ὑφίστανται εὐάριθμοί τινες ὁμάδες καταχρηστικῶς καλούμεναι ρωμουνικαὶ Κοινότητες καὶ ρωμουνικὰ σχολεῖα ἐν Μακεδονίᾳ, ταῦτα πάντα εἶναι δημιουργήματα καὶ θρέμματα τῆς ρωμουνικῆς κυβερνήσεως, ἥτις, εἴτε αὐταπάτην ἀξιοθρήνητον πάσχουσα, εἴτε εἰς πολιτικὴν καταχθόνιον ἐπιδιώκουσαν διαιρέσεις καὶ ταραχὰς ἐνδίδουσα, ἀμύθητα δαπανᾷ ποσὰ πρὸς δημιουργίαν τεχνητοῦ στοιχείου προωρισμένου νὰ παρεμβάλλῃ μὲν προσκόμματα εἰς τὴν εἰρηνικὴν δρᾶσιν καὶ πρόοδον ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων κατοίκων τῆς χώρας ταύτης, νὰ παράσχῃ δὲ πράγματα τῇ Σ. Αὐτοκρατορικῇ Κυβερνήσει, ἧς πιστοὶ ὑπήκοοί ἐσμεν. Ἀλλὰ μάταιοι οἱ κόποι, μάταιαι αἱ θυσίαι τῶν ἑκατομμυρίων, ἅτινα θὰ ἠδύναντο σκοπιμώτερον καὶ φιλανθρωπότερον νὰ διατεθῶσιν ὑπὲρ τῶν ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτῆς κράτει κακοδαιμονούντων ἀγροτῶν Ρωμούνων, τῶν ἐν κτηνωδίᾳ πρωτακούστῳ διατελούντων, πρὸ μικροῦ δ' ἔτι κινησάντων τὴν φρίκην καὶ τὴν βδελυγμίαν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου διὰ τὰς τὴν ἀνθρωπότητα ἀτιμαζούσας αὐτῶν ἀγριότητας. Οὐχὶ ὁ ρωμουνικὸς, ἀλλὰ τοῦ κόσμου ὅλου ὁ χρυσὸς δὲν θὰ ἀρκέσῃ ποτὲ νὰ ταράξῃ τὴν ἑλληνικὴν συνείδησιν πληθυσμοῦ νοήμονος, πληθυσμοῦ στερρῶς ἐχομένου τῶν πατρίων καὶ ἔχοντος πλήρη ἐπίγνωσιν τοῦ τε συμφέροντος καὶ τῆς ἀποστολῆς του. Ὅστις θέλει ἰδίοις ὄμμασι περὶ τούτου νὰ πεισθῇ, ἂς ἐπισκεφθῇ, ἅπαξ μόνον, τὴν ἡμετέραν χώραν καὶ θὰ ἴδῃ τὰ πολυάριθμα ἡμῶν ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ τὰ ἄλλα εὐκτῆ καταστήματα, ἱδρυθέντα καὶ συντηρούμενα ἀνέκαθεν ἐκ τε τῶν προθύμων ἡμῶν συνδρομῶν καὶ τῶν γενναίων κληροδοτημάτων τῶν ἐν

τῇ ξένῃ πλουτησάντων Κουτσοβλάχων συμπολιτῶν μας, θὰ ἴδῃ τὰς χιλιάδας τῶν μαθητῶν, τῶν εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα φοιτώντων, ὧν οἱ γονεῖς ἐκ τοῦ ὑστερήματος δαπανῶσιν ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς αὐτῶν ἐκπαιδεύσεως. Ἀπέναντι δὲ τούτων τί ἔχουσι νὰ ἐπιδείξωσιν οἱ ἔξωθεν ἐπιδρομεῖς μετὰ πεντήκοντα ὅλων ἐτῶν παντοειδεῖς ἐνεργείας καὶ ραδιουργίας καὶ ἀφειδῆ δαπάνην ἑκατομμυρίων; Δὲν εἶναι παντάπασιν ὑπερβολὴ ἂν εἴπωμεν ὅτι πρόξενοι καὶ ὑποπρόξενοι, γραμματεῖς καὶ διερμηνεῖς, γραφεῖς καὶ καβάσηδες, μάγειροι καὶ θλαμηπόλοι τῶν ρωμουνικῶν προξενείων, ἱερεῖς καὶ νεωκόροι, ἰατροὶ καὶ φαρμακοποιοί, διδάσκαλοι καὶ ἐπόπται, παιδονόμοι καὶ φύλακες τῶν ρωμουνικῶν σχολείων, ἀποτελοῦσιν ἀριθμὸν πολὺ ὑπέρτερον τῶν ὀπαδῶν τῆς ρωμουνικῆς ἰδέας. Ὁποῖοι δὲ οἱ ὀπαδοὶ οὗτοι τοῦ ρωμουνισμοῦ; οὐδὲν ἄλλο ἢ κοινωνικὰ ναυάγια, ἄνθρωποι οἰκονομικῶς ἐκπεπτωκότες καὶ τὴν καρδίαν πεπωρωμένοι, πτωχοὶ οἰκογενειάρχαι, οἵτινες, μὴ εὑρίσκοντες ἄλλον πόρον ζωῆς, πωλοῦσιν, ἀντὶ χρημάτων, τὰς συνειδήσεις των, ἢ παραδίδουσι τὰ τέκνα των εἰς τὴν ρωμουνικὴν προπαγάνδαν, ἵνα θρέψῃ καὶ ἐκπαιδεύσῃ αὐτὰ δωρεὰν καὶ αὐξήσῃ οὕτω τὰς τάξεις τῶν ἔν τε τῇ Ρωμουνίᾳ καὶ ἐνταῦθα κηφήνων καὶ φωνασκῶν, τῶν ἐκμυζώντων τοὺς ἱδρῶτας τοῦ δυστυχοῦς ρωμουνικοῦ λαοῦ.

Ἡμεῖς δ' ὅμως οἱ Κουτσόβλαχοι, πληρεστάτην ἔχοντες συνείδησιν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν καταγωγῆς, οὐδένα δὲ συγγενικὸν ἢ ἄλλον δεσμὸν ἀναγνωρίζοντες μετὰ τῶν Ρωμούνων κατοίκων τῆς παριστρίου χώρας, στεντορείᾳ, καὶ αὖθις ,τῇ φωνῇ διακηρύττομεν καὶ διὰ μυριοστὴν φορὰν ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι εἴμεθα γνήσιοι Ἕλληνες κατ' οὐδὲν διαφέροντες τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἀδελφῶν ἡμῶν, ἢ κατὰ τοῦτο ἴσως μόνον, ὅτι μισοῦμεν καὶ ὑπερηφανούμεθα, πλειότερον ἐκείνων,τοὺς Ρωμούνους, τοὺς πειρωμένους διὰ χρημάτων καὶ παντοίων ἄλλων ἀνηθίκων μέσων νὰ διαφθείρωσι συνειδήσεις. Συνδεδεμένοι ἀπὸ αἰώνων μεθ' ὅλων τῶν ἄλλων ἀδελφῶν ἡμῶν Ἑλλήνων διὰ κοινῶν παραδόσεων καὶ πόθων, διὰ κοινῶν παθημάτων καὶ ἐλπίδων, ἀπαράλλακτα ὡς ἐκεῖνοι ἀγωνισθέντες καὶ μοχθήσαντες ὑπὲρ προαγωγῆς τῶν τοῦ Γένους ἡμῶν πραγμάτων, εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀποβλέπομεν, ἢ εἰς τὴν ἐν συμπνοίᾳ καὶ ἀγάπῃ εἰρηνικὴν ἡμῶν συμβίωσιν καὶ εἰς τὴν διὰ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἐλευθέραν ἡμῶν ἀνάπτυξιν. Οὐδεὶς πλοῦτος, οὐδεμία δύναμις θ' ἀποσπάσῃ ποτὲ ἡμᾶς, οὔτε ἀπὸ τῶν ἀγκαλῶν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἥτις πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων ἐγαλούχησε καὶ ἐξέθρεψεν ἡμᾶς πνευματικῶς, οὔτε ἀπὸ τοῦ ἐνδόξου ἑλληνικοῦ Γένους, εἰς οὗ τὴν ἀνάδειξιν καὶ προαγωγὴν εἰργάσθημεν καὶ θέλομεν ἐργασθῆ μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἐνθέρμου ζήλου, μετὰ τῆς αὐτῆς ἀπαραμίλλου αὐταπαρνήσεως, ἥτις διακρίνει τὰ ἀπανταχοῦ γῆς ἐσκορπισμένα εὐγενῆ καὶ μεγαλόφρονα αὐτοῦ τέκνα.

Τοιαῦτα φρονοῦντες, Παναγιώτατε, μετὰ ψυχικῆς ὀδύνης καὶ ἀγανακτήσεως ἀκούομεν ἀπό τινος κυκλοφορούσας φήμας ὅτι πρόκειται, δῆθεν, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ὑπεῖκον εἰς διπλωματικὰς πιέσεις, νὰ ἐνδώσῃ πως εἰς τὰς ρωμουνικὰς ἀξιώσεις. Καίπερ δὲ ἀδυνατοῦντες νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἡ Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία ἐπὶ τοσοῦτον ἐπελάθετο τῆς θείας αὐτῆς ἀποστολῆς καὶ τοῦ ἐνδόξου παρελθόντος, ὥστε νὰ λιποψυχῇ πρὸ τῶν κοσμικῶν πιέσεων καὶ ἐπηρειῶν, ὅμως, καθῆκον ἡγούμεθα νὰ δηλώσωμεν εὐσεβάστως τῇ Ὑμετέρᾳ Θειοτάτῃ Παναγιότητι, ὅτι ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἀπὸ αἰώνων Μήτηρ ἡμῶν καὶ τροφὸς ὑπάρχουσα, δικαιοῦται μὲν ν' ἀπαιτῇ παρ' ἡμῶν πᾶσαν θυσίαν καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν ζωήν, ἀλλὰ δὲν δικαιοῦται νὰ πωλῇ τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν συνείδησιν, ἧς ἐτάχθη φύλαξ καὶ φρουρός. Ἐὰν ἀπώλεσε τὸ σθένος ὅπερ πᾶσα φιλόστοργος μήτηρ ἔχει νὰ προτάσσῃ τὰ ἴδια στήθη κατὰ τῶν ἀπειλούντων νὰ σπαράξωσι τὰ τέκνα αὐτῆς θηρίων, ἂς εἴπῃ τοὐλάχιστον εἰς τοὺς πολιτικοὺς θηριοτρόφους, ὅτι ἡμεῖς τὰ τέκνα της δὲν εἴμεθα πλέον νήπια, ὥστε νὰ ἐξαρτῶμεν τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ὕπαρξιν ἐξ αὐτῶν ἢ ἐξ ἄλλων οἱωνδήποτε ἰσχυρῶν τῆς γῆς. Παρῆλθον ἀνεπιστρεπτεὶ οἱ χρόνοι, καθ' οὓς «μεγάλοι ἔμποροι πωλοῦσαν τὰ ἔθνη σὰν κοπάδια».

Βαπτισθέντες εἰς τὴν προγονικὴν κολυμβήθραν, εἰς τὰ νάματα τῆς ἀθανάτου ἑλληνικῆς παιδείας ἠνδρώθημεν ἀρκούντως, ὥστε νὰ μὴ ἔχωμεν πλέον ἀνάγκην τῆς ἐν τοιούτοις ζητήμασι ποδηγετήσεως τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, μηδὲ νὰ πτοώμεθα πρὸ τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς, ὁσαδήποτε ἐκβιαστικὰ μέσα καὶ ἂν τεθῶσιν ὑπ' αὐτῶν εἰς ἐνέργειαν· δύνανται οὗτοι νὰ ἀφαιρέσωσι τὰς περιουσίας μας, τὰ ἱερά μας, τὴν ζωήν μας αὐτήν, ἀλλ' ἓν μόνον δὲν δύνανται, τὴν ἑλληνικὴν ψυχήν μας, περὶ ἧς κυρίως πρόκειται ἐν τῇ προκειμένῃ περιστάσει. Ἂς μὴ ματαιοπονῶσι λοιπόν, διότι ἡμεῖς οἱ Κουτσόβλαχοι ἐμμένομεν ἀκράδαντοι ἐν τῇ πίστει καὶ ἐν τῷ ἐθνισμῷ τῶν πατέρων μας, οὐδέποτε δὲ θὰ ὑποκύψωμεν «οὐδ' ἂν πλείω τῶν νῦν παρόντων ἡ τῶν πολλῶν καὶ μεγάλων διπλωματῶν δύναμις ὥσπερ παῖδας ἡμᾶς μορμολύττηται, δεσμοὺς καὶ θανάτους ἐπιπέμπουσα καὶ χρημάτων ἀφαιρέσεις».

Ἐπὶ τούτοις ἀσπαζόμενοι εὐλαβῶς τὴν ἁγίαν τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος δεξιὰν καὶ ἐξαι-

τούμενοι τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας Αὐτῆς διατελοῦμεν ἐσαεὶ

τέκνα ἐν Κυρίῳ πιστὰ καὶ πειθήνια

Ἐν Μοναστηρίῳ, τῇ 5 Ἰουνίου 1907.

Οἱ Κουτσόβλαχοι

κάτοικοι τῆς πόλεως Μοναστηρίου.

Ἕπονται ἡ σφραγὶς καὶ αἱ ὑπογραφαὶ τῶν μελῶν τῆς Κοινοτικῆς ἀντιπροσωπείας καὶ χιλίων τετρακοσίων εἴκοσι καὶ πέντε πολιτῶν οἰκογενειαρχῶν δεόντως κεκυρωμέναι.

Β'.

Διαμαρτυρία τῶν Κουτσουβλάχων κατοίκων τῆς Κοινότητος Μεγαρόβου.

Παναγιώτατε,

Χαρὰν ἐνδόμυχον καὶ ἄμετρον ἀνακούφισιν ἠσθάνθημεν οἱ ὑποσημειούμενοι κάτοικοι τῆς κωμοπόλεως Μεγαρόβου, ἀναγνώσαντες εἰς συνεχῆ φύλλα τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» τὰς δημοσιευομένας διαμαρτυρίας πολλῶν ἀδελφῶν Κουτσοβλαχικῶν Κοινοτήτων κατὰ τῆς .... Ρωμουνικῆς προπαγάνδας, καὶ ὁμολογίας πίστεως ἀσαλεύτου πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ τὸ τετιμημένον Ἑλληνικὸν γένος μας. Εἰς τὰς διαμαρτυρίας καὶ ὁμολογίας ταύτας καὶ ἡ ἡμετέρα Κοινότης — καίτοι δι' ἔργων ἀπέδειξε καὶ ἀποδεικνύει τὴν καταγωγήν καὶ τὸν ἐθνισμόν της, ἀφοῦ ἡ Ρωμουνικὴ Προπαγάνδα δὲν ἠδυνήθη οὐδὲ μίαν κἂν οἰκογένειαν πραγματικὴν μέχρι τοῦδε ν' ἀποσπάσῃ — θεωρεῖ ἱερὸν καθῆκον νὰ συνενώσῃ μετὰ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν καὶ τὰς ἰδικάς της, ἵνα οὕτω κοινῇ βοῇ δυνηθῶμεν νὰ φιμώσωμεν ἐπὶ τέλους τὰ ..... ἐκεῖνα στόματα τῶν πέραν τοῦ Δουνάβεως Ρωμούνων, οἵτινες ἀξιοῦσι νὰ παίζωσιν εἰς βάρος μας πρόσωπον ἀδελφοῦ καὶ προστάτου.

Διακηρύττομεν ὅθεν, Παναγιώτατε, ὅτι οὐδὲν κοινὸν ἔχομεν μὲ τοὺς Ρωμούνους τοῦ Δουνάβεως. Τὸ γλωσσικὸν Κουτσοβλαχικὸν ἰδίωμα, τοῦ ὁποίου κάμνωμεν χρῆσιν εἰς πολὺ στενὰς οἰκογενειακὰς σχέσεις, ἀποτελεῖται ἐξ εὐαρίθμων λέξεων Λατινικῆς καταγωγῆς καὶ ἄλλων, Ἑλληνικῆς, Τουρκικῆς καὶ Ἀλβανικῆς, εἶνε δὲ τόσον πτωχόν, ὥστε δι' αὐτοῦ ἀδυνατοῦμεν νὰ ἐκφράσωμεν ὑψηλοτέρας ἐννοίας, διὰ τὰς ὁποίας μεταχειριζόμεθα πάντοτε τὴν Ἑλληνικήν, γνωρίζοντες αὐτὴν καλῶς, ὡς καὶ οἱ Ἑλληνόφωνοι ἀδελφοὶ ἡμῶν, καὶ ἀνέκαθεν ἐν αὐτῇ ἐκπαιδευόμενοι καὶ ἀναπτυσσόμενοι πνευματικῶς. Τὴν γλῶσσαν τῶν Ρωμούνων τοῦ Δουνάβεως ἐννοοῦμεν ὅσον καὶ τὴν Ἰταλικὴν καὶ τὴν Γαλλικὴν ἢ καὶ ἄλλην ἔχουσαν λέξεις Λατινικῆς καταγωγῆς. Διατί λοιπὸν νὰ μὴ μᾶς ἀντιποιῶνται καὶ οἱ Ἰταλοὶ καὶ οἱ Γάλλοι καὶ νὰ μὴ ἔχωσι τὰς αὐτὰς δι' ἡμᾶς ἀπαιτήσεις, ἀφοῦ αἱ σοφαὶ κεφαλαὶ τῶν Ρωμούνων πολιτικῶν ἐν τῇ γλώσσῃ εὑρίσκουσι τὸ ἐνιαῖον τῆς φυλῆς ἡμῶν καὶ αὐτῶν;

Ἀλλ' ἡ γλῶσσα μόνον δὲν διακρίνει ἕνα λαόν. Ἔχομεν ἄλλας ἀρετὰς χαρακτηριστικάς, τὰς ἑλληνικὰς ἀρετάς, διὰ τῶν ὁποίων διακρινόμεθα ἀπὸ τῶν Ρωμούνων τοῦ Δουνάβεως, ὡς οἱ ἀδάμαντες ἀπὸ τὰ κοινὰ λιθάρια, καὶ οὔτε καταδεχόμεθα κἂν νὰ παραβληθῶμεν μὲ αὐτούς. Ἔχομεν τὴν φιλοπατρίαν ζωηρῶς ἐγκεχαραγμένην εἰς τὰς καρδίας μας, ὡς γνήσιοι Ἕλληνες, αἱ δὲ πρὸς τὸ γένος ἡμῶν θυσίαι ὑλικαί τε καὶ ἠθικαὶ διαλάμπουσιν ἐν τῇ ἱστορίᾳ. Εἴμεθα λαὸς ὑπερήφανος διὰ τὴν καταγωγήν του, μὲ ἀνεξαρτησίαν φρονήματος, ἀσχολούμενοι εἰς σοβαρὰ καὶ ἐλεύθερα ἐπαγγέλματα, καὶ οὐχὶ δουλοπάροικοι καὶ εἴλωτες, ὡς οἱ Ρωμοῦνοι χωρικοί. Τὰ ἤθη μας εἶνε τίμια καὶ αὐστηρὰ καὶ οὐχὶ διεφθαρμένα καὶ ἐκλελυμένα ὡς ἐν Ρουμανίᾳ, ἡ δὲ οἰκογενειακὴ τιμὴ φυλάσσεται ὡς πανταχοῦ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ κόσμῳ. Τὰ ἔθιμα τῶν γάμων, τῶν πανηγύρεων, τῶν ἑορτῶν, οἱ χοροὶ καὶ τὰ δημώδη ᾄσματά μας, τὰ παιγνίδια εἶνε πάντα γνησίως Ἑλληνικά.

Δὲν ἀποτελοῦμεν δὲ χωριστὴν ὁμάδα ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους, ὡς πολλοὶ πλανῶνται, ἀλλ' εἴμεθα μέλη ἀναπόσπαστα αὐτοῦ καὶ καλούμεθα Βλάχοι, ὡς καλοῦνται ὅλοι οἱ ὀρεινοὶ κάτοικοι τῆς Ἑλληνικῆς χώρας, εἴτε τὴν Ἑλληνικήν, εἴτε τὴν Κουτσοβλαχικὴν εἴτε ἄλλην τινὰ γλῶσσαν λαλοῦσι.

Τέλος οἱ πόθοι μας, τὰ αἰσθήματά μας, αἱ βλέψεις, αἱ ἰδέαι καὶ αὐτὸ τὸ συμφέρον ἀκόμη — ἂν ἐπιτρέπηται εἰς τοιαῦτα ἱερὰ ζητήματα καὶ αὐτὸ νὰ λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν — εἶνε συνταυτισμένα καὶ συγκεχωνευμένα ἀπὸ αἰώνων ἤδη μετὰ τῶν Ἑλληνοφώνων ἀδελφῶν μας.

Τί λοιπὸν θέλουσι καὶ μᾶς ταράττουσιν οἱ ..... τῆς Ρωμουνίας πολιτικοί; Τί μᾶς ὑπόσχονται καὶ τί μᾶς προσφέρουσιν; Προστασίαν! Ἀλλ' ἡμεῖς ζῶμεν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς σεβαστῆς Κυβερνήσεως τοῦ φιλολάου ἡμῶν Κυριάρχου Σουλτὰν Ἀβδοὺλ Χαμὴτ Χὰν ἐλεύθεροι ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν θρησκευτικῶν ἡμῶν καθηκόντων, ἐλεύθεροι ἐν τῇ ἐνασκήσει τῶν ἐργασιῶν μας, ἐλεύθεροι διὰ πᾶσαν ἀνάπτυξιν καὶ μόρφωσίν μας, προστατευόμενοι παντοῦ καὶ πάντοτε. Ρωμουνικαὶ Ἐκκλησίαι! Ἀλλ' εἴμεθα εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας τῶν πατέρων μας, ὑπὸ τὴν σκέπην ἑνὸς Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, καὶ ἔχομεν τὸ μοναδικὸν ὡς Ἕλληνες εὐτύχημα νὰ ἀκούωμεν τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον εἰς τὴν θεόπνευστον γλῶσσαν, ἐν ᾗ ἐγρά-

φη· καὶ ν' ἀπαρνηθῶμεν ταῦτα προστρέχοντες εἰς τὰς προτροπὰς τῶν ἀφελῶν Ρωμούνων τοῦ Δουνάβεως; Πόσον μωρῶς πλανῶνται! Μᾶς ὑπόσχονται ἀκόμη καὶ τὴν Ρωμουνικὴν γλῶσσαν! Θέλουσι λοιπὸν ν' ἀνταλλάξωμεν τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν Σχολείων μας, τὴν ἀθάνατον γλῶσσαν, διὰ τὴν ὁποίαν καυχᾶται πᾶς ξένος γνωρίζων αὐτὴν, μὲ τὴν πεζὴν, τὴν κακόηχον καὶ ἀκατάρτιστον εἰσέτι Ρωμουνικήν; Τί γελοῖαι ἀπαιτήσεις! Ἀλλὰ τοὺς διαβεβαιοῦμεν, πολλὴν θυμηδίαν καὶ ἱλαρότητα θὰ μᾶς προυξένουν αἱ ἀπαιτήσεις των αὗται, ἐὰν τὰ μέσα δι' ὧν διενεργοῦσιν αὐτὰς ἦσαν ὅλως εἰρηνικά, περιοριζόμενα εἰς ἱστορικὰς ἐρεύνας καὶ συζητήσεις. Τώρα, ὅμως ὅτε μετέρχονται τὰ φαυλότερα καὶ ἀτιμότερα τούτων, τὰ μᾶλλον ποταπὰ καὶ ἄνανδρα, τώρα βδελυγμίαν καὶ ἀπέχθειαν μόνον δύνανται ν' ἀποσπάσωσιν ἐκ μέρους ἡμῶν καὶ μηδὲν ἄλλο. Διότι, Παναγιώτατε, ἡ χυδαία αὕτη ὀργάνωσις, ἡ σατανικὴ μέγαιρα, ἥτις ἐνταῦθα καλεῖται Ρωμουνικὴ προπαγάνδα, οὐδὲν ἄλλο κατώρθωσεν, οὔτε θὰ κατορθώσῃ, ἢ ὅτι ἐδημιούργησε καὶ δημιουργεῖ ἀτίμους χαρακτῆρας, προδότας, συκοφάντας, ῥαδιούργους, λυμεῶνας ἐν γένει τοῦ Γένους ἡμῶν, ἀναζητοῦσα καὶ ἀνασύρουσα τούτους ἀπὸ τὰ κατώτατα στρώματα οὐχὶ ἐξ ἡμῶν τῶν Κουτσοβλάχων μόνον, ἀλλ' ἐξ οἱωνδήποτε εἴτε Ἑλληνοφώνων, εἴτε Ἀλβανοφώνων, εἴτε Σλαυοφώνων, ὡς διὰ μυρίων παραδειγμάτων δυνάμεθα νὰ τὸ ἀποδείξωμεν. Ὀργάνωσις λοιπὸν ἐκφαυλίζουσα ἀδυνάτους χαρακτῆρας. Ἰδοὺ ἡ περίφημος δρᾶσις τῶν πέραν τοῦ Δουνάβεως Ρωμούνων. Καὶ πρὸς τοιούτους θέλουσι νὰ μᾶς ταὐτίσωσι. Καὶ τοιοῦτοι ὀνειρεύονται νὰ μᾶς ἀποκαλῶσιν ἀδελφούς. Οἷον . . . . !

Ἀλλὰ τύχῃ ἀγαθῇ. Εἰς τὰς φλέβας μας ῥέει ἀκόμη ἀμόλυντον τὸ προγονικὸν αἷμα. Εἰς τὰ δάση τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῆς Πίνδου, τοῦ Βερμίου καὶ τοῦ Περιστερίου, περιίπτανται αἱ ἱεραὶ τῶν πατέρων μας σκιαὶ περιφρουροῦσαι ἡμᾶς. Ἀπὸ δὲ τὰ βάθη τῆς καρδίας μας μία ἐνδόμυχος φωνὴ βοᾷ: ἡμεῖς οἱ Κουτσόβλαχοι ἤμεθα, ἐσμὲν καὶ θὰ εἴμεθα Ἕλληνες. Τοῦτο τὸ ὁρκιζόμεθα καὶ τὸ διακηρύττομεν, Παναγιώτατε, ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

Ἐπικαλούμενοι τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος ὑποσημειούμεθα.

Ἐν Μεγαρόβῳ, τῇ 12 Ἰουνίου 1907.

τέκνα πιστὰ καὶ πειθήνια
Οἱ κάτοικοι τῆς Κοινότητος Μεγαρόβου

Ἕπονται αἱ ὑπογραφαὶ τοῦ κλήρου, τῶν ἐφοριῶν τῶν δύο ἱερῶν ναῶν καὶ ἑκατὸν δύο ἐγκρίτων κατοίκων οἰκογενειαρχῶν δεόντως κεκυρωμέναι.

Γ'.

Διαμαρτύρησις τῶν Κουτσοβλάχων κατοίκων τῆς Κοινότητος Τυρνόβου.

Παναγιώτατε,

Συνεκτικοὶ δεσμοὶ ἔθνους τινὸς συνήθως λαμβάνονται ἡ περιφέρεια τῆς γῆς, ἣν κατοικοῦσι, τὰ ἀποτελοῦντα τὸ ἔθνος ἄτομα, τὰ ἔθιμα καὶ ἤθη, αἱ παραδόσεις, ἡ θρησκεία, ἡ ἔκφρασις τῆς βουλήσεως, ἡ καταγωγὴ καὶ γλῶσσα. Τὰ δύο τελευταῖα, ἡ καταγωγὴ καὶ ἡ γλῶσσα, ἰδιάζουσι μᾶλλον εἰς ὁμάδας ἀνθρώπων ἐν πρωτογόνῳ καταστάσει εὑρισκομένων καὶ ἀμιγῶν ἀπὸ τῶν περιοίκων, οἵας οὐδαμοῦ τοῦ κόσμου, τοῦ ὑπ' ἀνθρώπων ἐχόντων ἱστορικὸν βίον κατοικουμένου, δυνατὸν νὰ εὕρῃ τις. Ἀγνοοῦμεν ποῦ γῆς ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς ἐθνότητος γίνεται διὰ χημικῆς ἀναλύσεως τοῦ αἵματος καὶ κρανιοσκοπικῶν ἐρευνῶν. Τυφλὸν τὸ ἐρώτημα, ἐὰν τὸ ἔθνος (nation) ἀποτελῆται ἐξ ἀνθρώπων τῆς αὐτῆς φυλῆς (Zace), καὶ προκατειλημμένων ἀνθρώπων ἴδιον τὸ παραδέχεσθαι ὅτι τοῦτο ἀποτελοῦσι μόνον ὁμόγλωσσοι.

Ἡμεῖς, οἱ τὰς ὑπωρείας τῆς ὀροσειρᾶς Περιστερίου οἰκοῦντες, Κουτσόβλαχοι δὲ μετὰ τῶν κατοίκων τῆς Πίνδου ὑπὸ τῶν ἄλλων καλούμενοι, οἱ ἀνέκαθεν συναντιλήπτορες καὶ συμμέτοχοι τῶν ἀτυχιῶν καὶ εὐτυχιῶν τῶν τὴν αὐτὴν χώραν οἰκούντων Ἑλληνοφώνων ἀδελφῶν μας, οἱ ἔχοντες τ' αὐτὰ μετὰ τούτων ἤθη καὶ ἔθιμα ἐν τῷ κατ' ἰδίαν βίῳ — γνώρισμα ἐκ τῶν ἀσφαλεστάτων τῆς ἐθνότητος παντὸς λαοῦ, ὡς δυσκόλως ὑποκείμενον εἰς τὰς ξένας ἐπηρείας — διδαχθέντες παρὰ τῶν πατέρων μας ὅτι Ἕλληνες εἴμεθα καὶ ὀφείλομεν νὰ παραδώσωμεν τὰς ἱερὰς μας παρακαταθήκας, πίστιν καὶ ἐθνικότητα, ἀκηράτους εἰς τὰς ἐπιγιγνομένας γενεάς, εὐόρκως δὲ τηροῦντες ταύτας, μ' ὅλας τὰς κατὰ τῆς συνειδήσεώς μας ἐκστρατείας χρυσοφόρου γένους, διασπείροντος, πλήρει θυλάκῳ, τὰ χρυσᾶ κερμάτια καὶ δι' ὑπεραιμίου ἅλματος ζητοῦντος νὰ ἐνσφηνωθῇ μεταξὺ ἡμῶν, ἡμεῖς οἱ ὑπὸ τὸν θώρακα τοῦ κραταιοῦ κυριάρχου μας καὶ τῆς πεπνυμένης αὐτοῦ πολιτείας δυνάμενοι ἐλευθέρως νὰ ἐκφράζωμεν τὸ τί θέλομεν νὰ εἴμεθα, λέγομεν· πρῶτον, ὅτι ἡμεῖς, καὶ μόνοι ἡμεῖς, ἔχομεν τὸ ἀναφαίρετον δικαίωμα νὰ λέγωμεν τί εἴμεθα· δεύτερον ὅτι εἶνε αἶσχος διὰ τὸν πολιτισμὸν νὰ παραβιάζηται ἡ ἐλευθερία τῆς συνειδήσεώς μας καὶ ἀμφισβητῆται ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν ὕπαρξις· τρίτον, ὅτι ἐὰν μὴ συνέβαινε τὸ ἀνωτέρω, προσβολὴν ἀτομικὴν θὰ ἐθεωροῦμεν τὴν διὰ λόγων διαφώτισιν τοῦ κόσμου, ἀφοῦ τὰ πράγματα

βοῶσι διὰ τοῦ μεγαλοφωνοτάτου στόματός των καὶ τέταρτον—πρὸς τὴν ὑμετέραν ἰδίᾳ Παναγιότητα ἀποτεινόμενοι, λέγομεν— ὅτι τὰ ἔθνη δὲν πωλοῦνται ὡς ἀγέλαι προβάτων καὶ ὅτι ζητήματα θίγοντα τὰς εὐαισθητοτάτας χορδὰς τοῦ ἀνθρώπου πρέπει νὰ λύωνται μετὰ περισκέψεως καὶ κατόπιν ἀκροάσεως τῆς γνώμης τῶν ἐπαϊόντων, ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτῃ ἐπαίοντές ἐσμεν κατὰ πρῶτον μὲν λόγον ἡμεῖς οἱ εὐσεβάστως ὑποσημειούμενοι, κατα δεύτερον δὲ ὁ, θείᾳ συνάρσει, παρακαθίσας ἀπὸ ἔτους καὶ κοσμῶν τὴν ἱερὰν Σύνοδον ἀντιπρόσωπος τῆς ἡμετέρας ἐπαρχίας μητροπολίτης ἡμῶν ἅγιος Πελαγωνείας κ. Ἰωακεὶμ Φορόπουλος.

Τί δὲ εἶνε τὸ ὑπό τινων ἐξ ἡμῶν λαλούμενον γλωσσικὸν ἰδίωμα, ποία ἡ σχέσις τῆς Κουτσοβλαχικῆς καὶ Ρουμανικῆς γλώσσης, ὁπόσος ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοικούντων ἐν τῇ χώρᾳ καὶ τῇ κωμοπόλει ἡμῶν μισθάρνων ὀργάνων τῆς Ρωμουνικῆς προπαγάνδας, τίς ὁ δόλος, εἰς τί προδοσίας καὶ διαφθορᾶς συνειδήσεως ἐξικνοῦνται αἱ παρίστριαι αὗται στυγεραὶ ἅρπυιαι αἱ . . . . . τὴν χώραν μας καὶ διὰ τῶν κραυγῶν των διαταράξασαι τὴν ἁρμονίαν τῆς ἑλληνικῆς συναυλίας, ἐν εἰδόσι περιττὸν νὰ εἴπωμεν.

Διατελοῦμεν μετὰ μεγίστης ἀφοσιώσεως τέκνα
πνευματικὰ πειθήνια τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος καὶ τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας

Ἐν Τυρνόβῳ τῇ 10 Ἰουνίου 1907.

Οἱ κάτοικοι κωμοπόλεως Τυρνόβου

Φέρονται αἱ ὑπογραφαὶ ἑκατὸν ἐννενήκοντα καὶ ἐννέα ἐγκρίτων κατοίκων οἰκογενειαρχῶν δεόντως κεκυρωμέναι.

Δ'.

Διαμαρτύρησις τῶν Κουτσοβλάχων κατοίκων τῆς Κοινότητος Νιζοπόλεως.

Παναγιώτατε δέσποτα,

Ἡμεῖς οἱ κάτοικοι τῆς κοινότητος Νιζοπόλεως, διαμαρτυρόμεθα, ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, διὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ρωμούνων γενομένην διαστρέβλωσιν τῆς ἀληθείας καὶ καταβολίευσιν τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν χαρακτῆρος, ἁπλῶς καὶ μόνον διότι εἰς πολὺ περιωρισμένας περιστάσεις ὁμιλοῦμεν πτωχήν τινα διάλεκτον λατινικῆς καταγωγῆς, ἐνῷ τοὐναντίον εἰς μεγίστην κλίμακα κάμνομεν χρῆσιν τῆς ἑλληνικῆς, τὴν ὁποίαν ἄριστα λαλοῦμεν καὶ ἀναγνωρίζομεν ὡς ἐθνικήν μας γλῶσσαν, δι' ὅλης δὲ ἡμῶν τῆς δυνάμεως κηρύττομεν ὅτι δὲν θέλομεν οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον νὰ διαμφισβητῆται ὁ ἐθνισμὸς ἡμῶν ὡς Ἑλλήνων γνησίων, διότι εἴμεθα ἐκ γενετῆς καὶ καταγωγῆς Ἕλληνες . . . . . .

Περιφρονοῦμεν μέχρις ἀπεχθείας τοὺς Δάκας τοῦ Δουνάβεως, ὡς ἔθνος . . . . καὶ ἀσύγκριτον πρὸς τὸ τετιμημένον ἑλληνικόν, τὸ ὁποῖον ἔχει τόσον ἔνδοξον παρελθόν, συκχαινόμεθα δὲ κυριολεκτικῶς καὶ βδελυσσόμεθα τὰ διεσπαρμένα ποταπὰ ὄργανα τῆς Ρωμουνικῆς προπαγάνδας, διότι μόνον τὰ χειρότερα τέρατα τῆς κοινωνίας, λόγῳ ἠθικῆς καὶ τιμιότητος χαρακτῆρος, προσεκολλήθησαν εἰς αὐτὴν καὶ τὴν ὑπηρετοῦσιν. Καὶ οὐδέποτε δὲν θὰ μᾶς ἀλλοιώσωσι τὸ φρόνημα καὶ τὴν πίστιν καὶ ἐὰν ὅλους τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς διαθέσωσιν ἐναντίον μας, διότι τὸ αἷμα καὶ ἡ συνείδησις εἶναι ἀποκεκρυσταλλωμένα γνησίως ἑλληνικά, ἀλλὰ μᾶς ἐνοχλοῦσιν οἱ . . . . ὡς βδελυραὶ μυῖαι, συκοφαντοῦντες καὶ ραδιουργοῦντες τοὺς πάντας. Διό, ἐκλιπαροῦμεν τὴν ὑμετέραν Παναγιότητα νὰ μεσολαβήσῃ παρὰ τῇ σεβαστῇ Κυβερνήσει ὅπως θέσῃ τέρμα εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς καταχθονίου αὐτῆς Ρωμουνικῆς προπαγάνδας, ἥτις ἐργάζεται ἐπὶ βλάβῃ τῶν πιστῶν αὐτῆς ὑπηκόων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καυχώμεθα ὅτι καὶ ἡμεῖς ἀνήκομεν.

Ἀσπαζόμενοι πανευλαβῶς τὴν ἁγίαν Αὐτῆς δεξιὰν διατελοῦμεν μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ

τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος τέκνα
πιστὰ καὶ ἀφωσιωμένα

Ἐν Νιζοπόλει τῇ 14 Ἰουνίου 1907.

Οἱ Κουτσόβλαχοι
κάτοικοι Νιζοπόλεως

Φέρονται αἱ ὑπογραφαὶ τοῦ κλήρου, τῆς ἐφορίας τοῦ ναοῦ καὶ τριακοσίων ἑξήκοντα ἓξ ἐγκρίτων κατοίκων οἰκογενειαρχῶν δεόντως κεκυρωμέναι.

Ταῖς διαμαρτυρίαις ταύταις ἐπισυνάπτεται ἀκριβὴς, κατ' ὄνομα, στατιστικὴ τῶν ἐν Μοναστηρίῳ καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς Κοινότησι ρουμανιζόντων μεθ' ἁπασῶν τῶν συναφῶν σχετικῶν πληροφοριῶν. Κατὰ ταύτην λοιπὸν, τὴν ὁποίαν συνοψιζόμεν ἐνταῦθα, ἐν τῇ πόλει Μοναστηρίου ὑπάρχουσιν 72 οἰκογένειαι ρουμανιζόντων μετὰ τριῶν ἱερέων καὶ ἑνὸς διακόνου, ἐν Μεγαρόβῳ ἑπτὰ οἰκογένειαι τοιούτων, ἐν Τορνόβῳ 10 οἰκογένειαι, ἐν Νιζοπόλει 9 καὶ ἐν Περλεπὲ 16 οἰκογένειαι. Σχολὰς δὲ ἔχουσιν οἱ ρουμανίζοντες ἐν Μοναστηρίῳ μὲν 1 Γυμνάσιον μετὰ 70 μαθητῶν καὶ 11 διδασκάλων·

ἓν Παρθεναγωγεῖον μετὰ 90 μαθητριῶν καὶ 13 διδασκουσῶν, μίαν δημοτικὴν σχολὴν μετὰ 30 μαθητῶν καὶ 3 διδασκάλων καὶ τρία Νηπιαγωγεῖα ἀριθμοῦντα συλλήβδην 61 παιδία ὑπὸ 7 διδασκάλους καὶ διδασκαλίσσας.

Ἐν Μεγαρόβῳ, ἡ τῶν ρουμανιζόντων σχολὴ ἀριθμεῖ 8 παιδία ὑπὸ ἕνα διδάσκαλον καὶ μίαν διδασκάλισσαν.

Ἐν Τυρνόβῳ, ἡ σχολὴ τῶν αὐτῶν στεγάζει 10 μαθητὰς καὶ μαθητρίας ὑπὸ 3 διδάσκοντας καὶ διδασκούσας.

Ἐν Νιζοπόλει, τὸ νηπιαγωγεῖον τῶν ρουμανιζόντων ἀριθμεῖ 6 παιδία, ἕνα διδάσκαλον καὶ μίαν διδασκάλισσαν.

Τέλος, ἐν Περλεπὲ, οἱ μαθηταὶ εἰσὶν ἰσάριθμοι πρὸς τοὺς διδάσκοντας δηλ. 2 παιδία, ἄρρεν καὶ θῆλυ, ὑπὸ ἕνα διδάσκαλον καὶ μίαν διδασκάλισσαν,

Ἐν ἁπάσαις δὲ ταῖς σχολαῖς τῶν ρουμανιζόντων, οἱ μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ, τὰ ἐνοίκια τῶν κτιρίων καὶ ἅπασαι ἀνεξαιρέτως αἱ λοιπαὶ σχολικαὶ δαπάναι καταβάλλονται ὑπὸ τῆς ρουμανικῆς προπαγάνδας, παρεχούσης ἅμα τοῖς μαθηταῖς, δωρεὰν, τὰ βιβλία καὶ τὰ λοιπὰ σχολικὰ χρειώδη, εἰς μέγαν ἀριθμὸν δὲ τούτων τὰ ἐνδύματα, τὴν τροφὴν, πρὸς δὲ καὶ βοηθήματα εἰς τὰς οἰκογενείας των.

Η ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ
ΤΩΝ ΕΝ ΡΩΣΣΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον ἀριθμὸν)

ΣΤ΄.

Ἡ Διοικοῦσα Ἱερὰ Σύνοδος, μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἀποδοχὴν, κατ' ἀρχὴν, τῆς συγκροτήσεως Τοπικῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, ἐπελήφθη τῶν προκαταρκτικῶν ἐργασιῶν. Δι' ἐγκυκλίου δ' αὐτῆς πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐπισκόπους τοῦ Κράτους, προσεκάλεσεν αὐτοὺς, ὅπως, συσκεπτόμενοι μετὰ προσώπων ἀξιοπίστων καὶ ἱκανῶν ὅπως παράσχωσιν ἀξίαν λόγου συμβολὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, διαβιβάσωσιν εἰς τὴν Σύνοδον, μέχρι τῆς α΄. Δεκεμβρίου 1905, τὰς ἀπαντήσεις αὐτῶν εἰς τὴν ἐγκλείστως ὑποβαλλομένην αὐτοῖς σειρὰν ἐρωτημάτων, αἵτινες ἀπαντήσεις, μεθοδικῶς ταξιθετούμεναι καὶ ἀκολούθως μελετώμεναι, θὰ ἀπετέλουν τὸ ἀντικείμενον τῶν συζητήσεων καὶ διασκέψεων τῆς Τοπικῆς Συνόδου.

Τὸ μέτρον τοῦτο τῆς Συνόδου προὐκάλεσεν ἀπειρίαν σχολείων, οὐκ ὀλίγοι δὲ ὑπῆρξαν ἐκεῖνοι, οἵτινες, ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὴν ἐκ τοῦ παρελθόντος πεῖραν, καθ' ἣν ἡ εἰς εἰδικὰς ἐπιτροπὰς παραπομπὴ τῶν ἑκάστοτε ἀνακινουμένων ζητημάτων ἐχρησίμευσεν ἀείποτε ὡς εὔσχημος ἐνταφιασμὸς τούτων ἐν ταῖς θήκαις τῶν οἰκείων ἀρχείων, δριμέως ἐκάκισαν τοῦτο. «Αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται—ἔγραφε τὸ περιοδικὸν τῆς ἐν Μόσχᾳ Θεολογικῆς Ἀκαδημίας Τσερκόβνι Βέστνικ—ἀπαρτισθήσονται ἀναντιρρήτως παρὰ τῶν βαθμούχων τῶν ἐπαρχιακῶν διοικήσεων, τῶν περιστοιχιζόντων ἀμέσως τοὺς ἐπισκόπους..... Ἀλλ' ὁποίαν τινὰ γνῶσιν τοῦ ἐκκλησιαστικοεθνικοῦ βίου ἔχουσι νὰ ἐπιδείξωσι τὰ πρόσωπα ταῦτα; Πῶς θὰ ἀποτελέσωσιν οὗτοι τοὺς ἁρμοδίους κριτὰς, ἀφοῦ τὰ ἐπαρχιακὰ ἱδρύματα, πρὸς ἃ εἰσὶν ἐξῳκειωμένοι, ἀφίστανται κατὰ παρασάγγας ὅλους ἀπὸ τῆς πραγματικότητος τοῦ βίου; Τὰ ζητήματα τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν, τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ κλήρου, τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν ἐνοριῶν, ἐνδιαφέρουσι πρωτίστως τὸν ἐνοριακὸν κλῆρον καὶ τοὺς πιστούς. Τούτους ἐνδιαφέρει πρωτίστως κατὰ τίνα τρόπον θὰ ὀργανωθῇ ὁ βίος αὐτῶν. Κατὰ συνέπειαν, τούτοις ἀπόκειται ἵνα ἀπὸ κοινοῦ ὑποδείξωσι τὰς ἀνάγκας τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ δὲ ἐξεύρεσις τοῦ τρόπου τοῦ συνδυασμοῦ τῶν πόθων αὐτῶν πρὸς τὰς κανονικὰς ἀρχὰς, ἔσται τὸ κατόρθωμα τῆς βαθυνοίας τῆς Συνόδου».

Ἐν τούτοις, οἱ ἐπίσκοποι, συμμορφούμενοι πρὸς τὰς ὁδηγίας τῆς Διοικούσης Ἱερᾶς Συνόδου, συνδιασκεπτόμενοι κατήρτιζον τὰς ἀπαντήσεις αὐτῶν, τὰς ὁποίας ἤρξατο δημοσιεύον τὸ ἐπίσημον ὄργανον ταύτης Τσερκόβνια Βιεδομόστι· ἐν αὐτῷ, ἰδίᾳ, ἐπηνέθη ἡ συμπεριφορὰ τῶν ἐπισκόπων Γρόδνου, Ρίγας, Κούρσκης καὶ ἑτέρων τινῶν, οἵτινες τῶν συνδιασκέψεων αὐτῶν κατέστησαν μετόχους οὐ μόνον τὰς συνελεύσεις τοῦ οἰκείου κλήρου, ἀλλὰ καὶ λαϊκοὺς ἀντιπροσώπους, προεβλήθη δὲ ἡ συμπεριφορὰ αὕτη ὑπὸ τοῦ ἐπισήμου ὀργάνου τῆς Συνόδου ὡς ὑπόδειγμα ἀξιομίμητον.

Ἐν ταῖς συζητήσεσι καὶ ἐν ταῖς προκαταρκτικαῖς μελέταις ταύταις ἠσχολοῦντο ἐν Ρωσσίᾳ κατὰ τὸ ἔτος 1905, ὅτε, περὶ τὰ τέλη αὐτοῦ, τὸ παρὰ πάντων ποθούμενον ἔργον τῆς συγκροτήσεως τῆς Τοπικῆς Συνόδου ἔκαμεν ἓν μέγα καὶ ἀποφασιστικὸν ἐπὶ τὰ πρόσω βῆμα, ὅπερ ἡ Διοικοῦσα Ἱερὰ Σύνοδος ἐξήγγειλεν ἐν τῷ πρώτῳ ἀριθμῷ τοῦ 1906 (7 Ἰανουαρίου) τοῦ ἐπισήμου αὐτῆς περιοδικοῦ, εἰς τὸ χριστώνυμον πλήρωμα διὰ τῆς ἀκολούθου ἐπισήμου αὐτῆς ἀνακοινώσεως.

«Ἡ Α. Α. Μ. εὐηρεστήθη νὰ προσκαλέσῃ εἰς Τσάρκοε-Σέλο τοὺς παρὰ τῇ ἁγιωτάτῃ Συνόδῳ παρουσιάζοντας ἀνωτέρους ἱεράρχας, τοὺς μητροπολίτας Πετρουπόλεως κ. Ἀντώνιον, Μόσχας κ. Βλαδίμηρον καὶ Κιέβου κ. Φλαβιανὸν, ὅπως ἀνακοινώσῃ αὐτοῖς εὐθέως τὰς αὐτοκρατορικὰς αὐτοῦ βλέψεις ἐπὶ τῇ ἐπικειμένῃ συγκλήσει Συνόδου τῆς ὅλης Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας. Πληροφορηθεὶς παρὰ τῶν σεβασμ. μητροπολιτῶν τὸ σημεῖον, εἰς ὃ διατελοῦσιν αἱ μέχρι τοῦδε γενόμεναι προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι, αἱ καὶ κόπον καὶ χρόνον ἀπαιτοῦσαι, πρὸς ἐπιτυχῆ τῆς Συνόδου σύγκλησιν, ηὐδόκησεν ἡ Α. Μ. ὁ αὐτοκράτωρ νὰ δηλώσῃ ὅτι, ἀφοῦ διεπιστώθη νῦν ὅτι διεσαλεύθησαν αἱ θρησκευτικαὶ καὶ ἠθικαὶ ἀρχαί, τὸ ἔργον τῆς διαρρυθμίσεως τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, φρουροῦ καὶ θεματοφύλακος τῆς αἰωνίας χριστιανικῆς ἀληθείας καὶ εὐσεβείας, παρουσιάζεται ὡς ἔργον οὐδεμίαν ἀναβολὴν ἐπιδεχόμενον. Ἕνεκα τῶν λόγων τούτων ἡ Α. Α. Μ. ηὐδόκησε νὰ συστήσῃ ἰδιαιτέραν ὅλως προσοχὴν καὶ ἐνέργειαν εἰς ἐκτέλεσιν παντὸς, ὅπερ ἀπαιτεῖται πρὸς σύγκλησιν τῆς Συνόδου ἐν λίαν προσεχεῖ χρόνῳ. Συνῳδὰ τῇ ὑψηλῇ θελήσει, ἡ Ἁγιωτάτη Διοικοῦσα Σύνοδος, ἐκτὸς τῶν ἐκ μέρους αὐτῆς δοθεισῶν μέχρι τοῦδε διαταγῶν, προέτεινε, διὰ τὴν προκαταρκτικὴν συζήτησιν, ἐπὶ τῇ βάσει πασῶν τῶν ὑπαρχουσῶν πληροφοριῶν, τόσῳ τῶν προορισθέντων ἤδη πρὸς συζήτησιν ἐπὶ Συνόδου, ὅσῳ καὶ τῶν ἀνακοινωθέντων νεωστὶ ζητημάτων, ἵνα καθιδρυθῇ παρὰ τῇ Ἁγιωτάτῃ Συνόδῳ, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ νέου ἔτους, Ἰδιαιτέρα ἐπιτροπεία ἀποτελουμένη ἐξ ἀντιπροσώπων τῆς ἱεραρχίας καὶ ἑτέρων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, γνωστῶν διὰ τὰ ἐπιστημονικὰ αὐτῶν ἔργα καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς καὶ θεολογικὰς αὐτῶν γνώσεις ἐπὶ τῆς ἱστορίας, τοῦ κανονικοῦ δικαίου καὶ τῆς πράξεως τῆς Ἐκκλησίας».

Μετὰ δέκα δὲ ἡμέρας ὁ αὐτοκράτωρ ηὐδόκησε ν' ἀπευθύνῃ, τῇ 27 δεκεμβρίου, πρὸς τὸ προεδρεῦον μέλος τῆς Ἁγιωτάτης Διοικούσης Συνόδου, τὸν σεβασμ. μητροπολίτην Πετρουπόλεως κ. Ἀντώνιον, τὸ ἑξῆς ἔγγραφον, ἰδιόχειρον·

«Ὑψηλοπανιερώτατε· Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ, ἐν τῷ προσώπῳ τῆς Ἁγιωτάτης Συνόδου, ἐν ἔαρι τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ἀνήνεγκεν Ἐμοὶ τὴν ἀνάγκην τῆς συγκλήσεως ἐκτάκτου τοπικῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας πρὸς διαρρύθμισιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων. Τὰ ἐν τῇ Ἅπῳ Ἀνατολῇ δυσάρεστα γεγονότα δὲν μοὶ ἐπέτρεψαν τότε νὰ ἐκπληρώσω τὸν ἀγαθὸν τοῦτον σκοπόν. Ἤδη ὅμως θεωρῶ καθ' ὁλοκληρίαν κοτάλληλον ἵνα ἐπενεχθῶσι μεταρρυθμίσεις τινὲς ἐν τῷ ὀργανισμῷ τῆς Ἐκκλησίας τῆς πατρίδος ἡμῶν, ἐπὶ τῶν ἀσφαλῶν βάσεων τῶν Οἰκουμενικῶν κανόνων, εἰς κρείττονα τῆς ὀρθοδοξίας ἐβραίωσιν. Ἐφ' ᾧ καὶ προτείνω ὑμῖν, δέσποτα, ἵνα, μετὰ τῶν μητροπολιτῶν Μόσχας Βλαδιμήρου καὶ Κιέβου Φλαβιανοῦ, ὁρίσητε τὸν χρόνον τῆς συγκλήσεως τῆς ὑπὸ πάντων τῶν πιστῶν τῆς Ἐκκλησίας τέκνων προσδοκωμένης Τοπικῆς Συνόδου. Ἀνατίθημι ἐμαυτὸν ταῖς ἡμετέραις εὐχαῖς. ΝΙΚΟΛΑΟΣ».

Συμφώνως λοιπὸν πρὸς τὰς δοθείσας αὐτῇ, διὰ τοῦ ἀνωτέρου ἐγγράφου, αὐτοκρατορικὰς ὁδηγίας, ἡ Διοικοῦσα Ἱερὰ Σύνοδος προέβη εἰς τὸν καταρτισμὸν τῆς «Προσυνοδικῆς Ἐπιτροπῆς», ὁ δὲ κατάλογος τῶν μελῶν ταύτης, ὑποβληθεὶς δι' ἐκθέσεως τοῦ παρὰ τῇ Συνόδῳ αὐτοκρατορικοῦ ἐπιτρόπου πρίγκιπος Ὀβολένσκη, ἔτυχε, τῇ 16 Ἰανουαρίου 1906, τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐγκρίσεως.

Ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς «Προσυνοδικῆς Ἐπιτροπῆς» ἀνῆλθεν εἰς 42 ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, τῶν ἁρμοδίων ὅπως γνωματεύσωσιν ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων. Πρόεδρος ταύτης, φυσικῷ τῷ λόγῳ, ἐγένετο ὁ μητροπολίτης Πετρουπόλεως Ἀντώνιος, παρήδρευον δ' αὐτῷ οἱ μητροπολῖται Μόσχας καὶ Κιέβου, οἱ ἀρχιεπίσκοποι Χερσῶνος, Φιλλανδίας, Λιθουανίας καὶ Γιαροσλάβης, οἱ ἐπίσκοποι, Βολύνης, Ψκὼφ καὶ Μογιλέβου, ὁ αὐτοκρατορικὸς ἐπίτροπος μετὰ τοῦ βοηθοῦ αὐτοῦ, οἱ πρωθιερεῖς Μάλτσεφ τοῦ Βερολίνου καὶ Σ.βετλὼφ ἐκ Κιέβου μετὰ καὶ ἱκανῶν ἑτέρων ὁμοτίμων αὐτοῖς, ὁ ἀκαδημαϊκὸς Γολουμπίνσκι, οἱ καθηγηταὶ Γολουμπὲφ, Ζαόζερσκι, Γκλουμποκόφσκη, Σοκωλὼφ, Σουβάρωφ, ὁ περὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα τρίβων στρατηγὸς Κιρέγιεφ, σὺν ἑτέροις τισὶ προσώποις, γνωστοῖς ἐπὶ τῇ ἀφοσιώσει αὐτῶν πρὸς τὴν Ὀρθοδοξίαν καὶ ἐπὶ τῇ ἁρμοδιότητι αὐτῶν περὶ τὴν θεολογικο ἱστορικὴν φιλολογίαν, καθὼς καὶ ἐπὶ τῇ ἐνημερότητί των ὡς πρὸς τὰ ἀφορῶντα εἰς τὰ ἐνοριακὰ πράγματα.

(ἕπεται συνέχεια)

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Κανονικαὶ ψῆφοι.—Τῇ τρίτῃ ἐγένοντο ἐν τῷ Πατριαρχικῷ ναῷ αἱ κανονικαὶ ψῆφοι τοῦ νέου μητροπολίτου Νευροκοπίου, ἀντὶ τοῦ πρὸς Κύριον μεταστάντος Θεοδωρήτου. Ἐκ τριῶν τεθέντων ὑποψηφίων, τοῦ θεοφιλ. ἐπισκόπου Χαριουπόλεως κ. Φιλοθέου, τοῦ πανοσιολγ. ἀρχιμ. κ. Δαμασκηνοῦ Μοσχοπούλου καὶ τοῦ πανοσ. πρωτοσυγκέλλου τῆς μητροπόλεως Μιτυλήνης κ. Κυρίλλου, προεκρίθη ὁ δεύτερος, ἐκ τῶν τροφίμων ὢν τῆς ἐν Χάλκῃ θεολογικῆς σχολῆς, πρὸ

δεκαπενταετίας συμπληρώσας τὰς σπουδὰς αὐτοῦ καὶ πολλαχοῦ δοκίμως διδάξας καὶ κηρύξας· χθὲς ἐπὶ Συνόδου παραστὰς πύχαρίστησεν ἐπὶ τῇ προαγωγῇ αὐτοῦ, κατόπι δ' ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ τὴν δέουσαν ἐποιήσατο ἐπὶ τῷ μεγάλῳ μηνύματι εὐχαριστίαν.

Μέριμνα τῶν Ἐκκλησιῶν.—Ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἡ ἀποστολὴ πεντήκοντα τουρκικῶν λιρῶν ὑπὲρ τῆς συμπληρώσεως τῆς οἰκοδομῆς τοῦ εἰς Ἄνω Πορόϊα τῆς ἐπαρχίας Μελενίκου ἱεροῦ ναοῦ, καταστραφέντος ὑπὸ τῶν πολεμίως τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ διακειμένων.

Αὐτοκρατορικὴ ἑορτή. — Τῇ 5 τοῦ μηνὸς τούτου, κυριακῇ, ἑορταζομένων τῶν γενεθλίων τῆς Α. ΚΒ. Μ. τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας Φραγκίσκου Ἰωσὴφ, τὰς πατριαρχικὰς προσρήσεις καὶ εὐχὰς ἡρμήνευσαν τῷ ἐνταῦθα πρεσβευτῇ τῆς Αὐστροουγγαρίας κόμητι Παλαβιτσίνῃ ὁ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσύγκελλος κ. Καλλίνικος μετὰ τοῦ ἑλλογ. Α' γραμματέως τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου καὶ Μ. πρωτεκδίκου κ. Π. Δ. Νικολοπούλου.

Φιλογενὴς πρᾶξις.—Αἱ ἐν Μασσαλίᾳ διαμένουσαι ἐρίτιμοι κκ. Ἐριφίλη Κ. Ζαφειροπούλου καὶ Ἀρτεμισία Πουρναρᾶ, ὡς καὶ οἱ ἀξιότιμοι κκ. Δ. καὶ Σ. Ζαφειρόπουλοι ἀπέστειλαν εἰς τὸν παναγιώτατον οἰκουμενικὸν πατριάρχην 25000 φράγκων χρυσῶν, μετὰ τῆς παρακλήσεως ὅπως ἡ Α. Θ. Π. διαθέσῃ ταῦτα ὡς ἂν ἐγκρίνῃ κοινωφελέστερον.

Μητρόπολις Κολωνίας.— Πρὸ καιροῦ ἤγγειλε τηλεγραφικῶς καὶ κατόπι διὰ γράμματος τὴν εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἄφιξιν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Κολωνίας κ. Πολύκαρπος, τυχὼν θερμῆς ὑποδοχῆς ἀπὸ μέρους τῶν ἐπαρχιωτῶν.

Μητρόπολις Ἡλιουπόλεως. — Ἀπὸ τοῦ προπαρελθόντος σαββάτου διέτριβεν ἐν Σμύρνῃ, χάριν ἐπαρχιακῶν τινῶν ὑποθέσεων, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Ἡλιουπόλεως καὶ Θυατείρων κ. Ταρίσιος.

Κανονικὴ ἄδεια. — Χρησιμοποιήσας τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτῷ κανονικὴν ἄδειαν τῆς εἰς τὰ λουτρὰ Σέδες μεταβάσεως ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βοδενῶν κ. Στέφανος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ. — Ἀφίκετο τὴν παρελθοῦσαν παρασκευὴν ἐνταῦθα, τυχὼν τῆς κανονικῆς ἀδείας, ὁ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει πανιερ. μητροπολίτης πρώην Νευροκοπίου κ. Νεόφυτος.—Τυχὼν τῆς νενομισμένης ἀδείας συνοδικῶς, ἀπῆλθεν εἰς Ἅγιον Ὄρος τῇ προχθὲς τετάρτῃ, πρὸς προσκύνησιν τῶν ἐν αὐταῖς ἱερῶν κειμηλίων, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως κ. Φώτιος.

Ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν ἐπιτροπή.— Λαϊκὸν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν ὠνομάσθη κατὰ τὴν τῆς παρελθούσης παρασκευῆς συνεδρίαν ὑπὸ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου ὁ ἐκ τῶν ἐντίμων αὐτοῦ μελῶν κ. Παῦλος Ἀλ. Καραθεοδωρῆ, ἀντὶ τοῦ ἀποσυρθέντος κ. Φρ. Μεζίκη.

Ἐπισκέψεις. —Τῇ κυριακῇ,29 ἰουλίου,ἐκκλησιασθεὶς ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἡ Α. Ὑψ. ὁ ἡγεμὼν τῆς Σάμου Κωνσταντῖνος Στ. Καραθεοδωρῆ, ἐπεσκέψατο κατόπι τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην, παρ' ᾧ καὶ ἐγευμάτισεν. Εἰς τὸν ἡγεμόνα ἀπεδόθησαν αἱ νενομισμέναι τιμαί.—Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. ὁ ἐν Βουκουρεστίῳ καθηγητὴς τῆς θεολογικῆς σχολῆς τοῦ πανεπιστημίου καὶ γερουσιαστὴς κ. Δραγομὶρ Δημητρέσκος, ἐκ τῶν ἀρχαίων προλυτῶν τῆς θεολογίας τοῦ πανεπιστημίου Ἀθηνῶν— προχθὲς δὲ ὁ Α' διερμηνεὺς τῆς Ἀμερικανικῆς πρεσβείας κ. Γαρζίουλο.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια.—Εἰς τὴν φιλογενῆ κοινότητα Καβάλλας ἡ «Ἐκκλ. Ἀλήθεια» δημοσίᾳ ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας αὐτῆς ἐπὶ τῇ προθυμίᾳ, μεθ' ἧς ἱκανοὶ τῶν ὁμογενῶν προσῆλθον ἀρωγοὶ εἰς τὴν σπουδαίαν ἀποστολὴν τοῦ φύλλου. Εὐχαριστοῦμεν ἐπίσης ταῖς ἑλληνικαῖς κοινότησι Δοξάτου καὶ Δράμας καὶ Πραβίου, αἵτινες καθὼς ἡ τῆς Καβάλλας πάντοτε προθυμοῦνται νὰ ὑποβοηθήσωσιν ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς πᾶσαν ὑπόθεσιν εἰς κοινὸν ἀγαθὸν καὶ σκοποὺς ἐθνωφελεῖς ἀφορῶσαν, πατρῴας φιλογενείας τὰς ἀποδείξεις συνεχίζουσαι.

Πατριαρχικαὶ εὐχαί. —Τῇ κυριακῇ, 29 ἰουλίου,κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ σεβ. μητροπολίτου Χίου κ. Κωνταντίνου εὐλογηθέντα ἐν Νεοχωρίῳ γάμον τοῦ ἀξιοτίμου κ. Α. Μεσσινέζη μετὰ τῆς δεσποινίδος Πολυμνίας Β. Ἰωαννίδου, θυγατρὸς τοῦ μακαρίτου ἀνακτορικοῦ ἀρχιτέκτονος Βασιλάκη Ἰωαννίδου, παρέστη ἑρμηνεὺς τῶν ὑπὲρ εὐδαιμονίας τῶν νυμφευμένων πατριαρχικῶν εὐχῶν ὁ πανοσλγ. Μ. ἀρχιδιάκονος.

Θεολογ. σχολή.—Ἐπανῆλθεν ἐξ Ἁγίου Ὄρους τὴν τρίτην ὁ πανοσιολ. ἀρχιμανδρίτης καὶ πορ-

σωρινὸς διευθυντὴς τῆς ἐν Χάλκῃ θεολογικῆς σχολῆς κ. Γερμανὸς Στρηνόπουλος.—Προκειμένου περὶ τῆς σχολῆς, συνοπτικῶς ἐξετέθησαν ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τὰ κατὰ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ πρώην καθηγητοῦ κ. Ξ. Λαμπρίδου, παραιτησαμένου τὴν διδασκαλίαν καὶ δηλώσαντος ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ συμμορφωθῇ συνοδικῇ ἀποφάσει περὶ συνεργασίας αὐτοῦ μετὰ τοῦ τέως διευθυντοῦ τῆς σχολῆς, τοῦ νῦν μητροπολίτου Κασσανδρείας κ. Εἰρηναίου.

Μικρασιατικὸς Σύλλογος. — Ἐπεκυρώθη συνοδικῶς ὁ κανονισμὸς τοῦ ἄρτι συσταθέντος ἐνταῦθα Μικρασιατικοῦ Συλλόγου, συνταχθεὶς μὲν ὑπὸ τριμελοῦς ἐπιτροπείας ἐκ τῶν ἐλλογίμων κκ. Α. Γαβριηλίδου, Π. Ἰατροπούλου, ἰατρῶν, καὶ Σ. Ἀποστόλογλου, δικηγόρου, μελετηθεὶς δὲ κατ' ἰδίαν ὑπὸ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Ἰκονίου κ. Ἀθανασίου. Σκοπὸν αὐτοῦ προτίθεται ὁ νεοσύστατος Σύλλογος τὴν ἀναθέρμασιν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος παρὰ τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν μικρασιάταις καὶ τὴν διάδοσιν τῆς προγονικῆς ἡμῶν γλώσσης. Τοιοῦτος σκοπὸς διὰ πολλῶν μέσων δυνάμενος νὰ πραγματοποιηθῇ δεῖται πολλῆς ὑλικῆς ὑποστηρίξεως ὑπὸ πάντων μὲν τῶν ὁμογενῶν, ἰδίᾳ δὲ τῶν μικρασιατῶν. – Χθὲς ἡ Α.Θ.Π. ὠνόμασεν ἐπὶ Συνόδου πρόεδρον τοῦ Συλλόγου τούτου τὸν σεβ. μητροπολίτην Ἰκονίου.

Ἱερὰ μονὴ Σινᾶ.—Χθὲς ἀφίκετο ἐκ Σμύρνης ἐνταῦθα ὁ νέος ἐπίτροπος τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ θεοβαδίστου ὄρους Σινᾶ πανοσ. πρωτοσύγκελλος κ. Νικόδημος, ἐπὶ διαδοχῇ τοῦ τέως τοιούτου καὶ νῦν πανιερ. ἐπισκόπου Λευκάδος καὶ Ἰθάκης κ. Δανιὴλ Σουλίδου.

Μητρόπολις Ἀδριανουπόλεως.— Ἐν Ἀδριανουπόλει διέμενον κατὰ τὴν προπαρελθοῦσαν ἑβδομάδα, δι' ὑποθέσεις ἐπαρχιακὰς, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Λιτίτζης κ. Νικόδημος, ἡμέρας δέ τινας πρὶν αὐτοῦ ὁ πανιερ. μητροπολίτης 40-Ἐκκλησιῶν κ. Ἀνθιμος.

Μητρόπολις Σισανίου. — Ἐγκαίρως ἤγγειλε τηλεγραφικῶς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Σεραφεὶμ τὴν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ἄφιξιν καὶ τὴν ὑποδοχὴν, ἧς ἔτυχεν ἐκ μέρους τῶν ὀρθοδόξων.

Πατριαρχικὴ χοροστασία.—Ἐν τοῖς πανηγυρίζουσι τῇ παρελθούσῃ δευτέρᾳ, 6 αὐγούστου, ἱεροῖς ναοῖς Σωτῆρος Χριστοῦ, Γαλατᾶ, καὶ ἁγίου Γεωργίου Ποτηρᾶ ἐχοροστάτησεν ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἀφ' ἑσπέρας μὲν ἐν τῷ κατὰ Γαλατᾶν, κατὰ δὲ τὴν θείαν λειτουργίαν τῆς ἑορτῆς ἐν τῷ τοῦ Ποτηρᾶ, πλήθους ἀπείρου ὀρθοδόξων ἐν ἀμφοτέροις συρρεύσαντος.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί. — Τῇ 29 ἰουλίου, μνήμῃ Καλλινίκου μάρτυρος, ἡ Α.Θ.Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης διεβίβασε τὰς ἀδελφικὰς αὐτοῦ προσρήσεις τῷ ἑορτάζοντι σεβασμ. μητροπολίτῃ Δέρκων κ. Καλλινίκῳ, αὐτοπροσώπως δ' ἐπισκεψάμενος τὸν πανοσιολογ. Μ. πρωτοσύγκελλον κ. Καλλίνικον ηὔξατο αὐτῷ τὰ δέοντα, ὡς διεβίβασε διὰ τοῦ ἱερολογ. τριτεύοντος τὰς εὐχὰς αὐτοῦ καὶ τῷ ἐπίσης ἑορτάζοντι πανοσ. ἀρχιμανδρίτῃ καὶ ἀρχειοφύλακι τῶν Πατριαρχείων κ. Καλλινίκῳ Δελικάνῃ.—Τῇ προχθὲς συνεχάρη τηλεγραφικῶς τῷ τὴν ὀνομαστικὴν αὐτοῦ ἑορτὴν ἄγοντι πανιερ. μητροπολίτῃ Μελενίκου κ. Αἰμιλιανῷ — Σήμερον δὲ ἐπίσης τῷ ἑορτάζοντι πανιερ. μητροπολίτῃ Χαλδίας καὶ Χερροιάνων κ. Λαυρεντίῳ.—Τῇ δὲ 6 αὐγούστου διὰ τοῦ ἱερολογ. τριτεύοντος ηὔξατο τὰ δέοντα τῷ ἑορτάζοντι κ. Σωτηρίῳ Σπυρίδωνος.

Βιβλία συνιστώμενα.—Λαμπρὸν ἀνάγνωσμα διὰ πάντας τοὺς ἀνάγνωσιν γινώσκοντας εὐσεβεῖς ὁμογενεῖς ἑτοιμάζει ὁ καρτερικὸς τῶν χριστιανικῶν ἀρχαιοτήτων ἀνιχνευτὴς καὶ διευθυντὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις ἀρχαιολογικοῦ χριστιανικοῦ μουσείου κ. Γ. Λαμπάκης. Ὑπὸ τὸν τίτλον «**Οἱ ἑπτὰ ἀστέρες τῆς Ἀποκαλύψεως**» ἐκδίδει προσεχῶς ἱστορίαν καὶ τὰ περισωθέντα μνημεῖα τῶν ἑπτὰ πρώτων ἐν Μικρασίᾳ Ἐκκλησιῶν Ἐφέσου, Σμύρνης, Περγάμου, Θυατείρων, Σάρδεων, Φιλαδελφείας, καὶ Λαοδικείας, κοσμῶν τὸ βιβλίον αὐτοῦ δι' εἰκόνων ἑκατὸν τοὐλάχιστον. Τὰ βιβλία τοῦ ὑφηγητοῦ τῆς χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας κ. Γ. Λαμπάκη, ἀφηγούμενα μὲν ἔργα πατρώας εὐσεβείας, ὑπανάπτοντα δὲ τὸν πόθον πρός τε σωτηρίαν πρός τε γνῶσιν τῶν πρωτοτύπων τῆς ἱερᾶς ἑλληνικῆς τέχνης, πάσης εἰσὶν ὑποστηρίξεως ἄξια. Εὐχόμεθα νὰ γραφῶσι μετὰ προηγουμένην ἀπροκατάληπτον καὶ ἐμβριθῆ μελέτην μνημείων γραπτῶν τε καὶ γλυπτῶν, ἐν χαρτίοις καὶ κεραμίοις καὶ μαρμάροις, αἱ ἱστορίαι καὶ αἱ ἀπὸ ἀρχαιολογικῆς ἀπόψεως ἐξετάσεις πασῶν τῶν καθ' ἡμᾶς ὀρθοδόξων παροικιῶν, ἡ δ' ἐργασία τοῦ κ. Λαμπάκη νὰ εὕρῃ πλείστους ὅσους μιμητάς.—Τὸ παρὸν βιβλίον, τοὺς «Ἑπτὰ ἀστέρας τῆς Ἀποκαλύψεως», ἐντολῇ ἐκκλησιαστικῇ, συνιστῶμεν πᾶσι τοῖς ἐλλογίμοις κληρικοῖς καὶ λαϊκοῖς, πᾶσι προσιτῆς ὁρισθείσης τῆς τιμῆς αὐτοῦ (φράγκα 5).

Κατὰ τοῦ ὑλισμοῦ ἔργον φιλοπόνου καὶ λογίου

κεφαλλῆνος ἐκδίδει προσεχῶς ἐν Σάμῳ ὁ ἀξιότιμος κ. Γ. Μακελλίδης, ἐκ δεκαπέντε συναπαρτιζόμενον τυπογρ. φύλλων καὶ τιμώμενον φράγκων χρυσῶν τριῶν. Βιβλία θέματος ὁμοίου, ἐν ὀνόματι τῶν θεμελιωδῶν ἀληθειῶν τοῦ χριστιανισμοῦ γράφοντα κατὰ καινῶν διδαχῶν καὶ ξενιζόντων δογμάτων καὶ τοὺς ὁμογενεῖς καὶ ἐν γένει τοὺς χριστιανοὺς εἰς τὴν ἀληθῆ πίστιν ἱρείδοντα, πολλῆς εἰσιν ὑποτηρίξεως ἄξια.

Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας

Ἀφίκετο χθὲς εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ἐκ Κύπρου, διὰ λόγους ὑγιείας, φέρων καὶ τὸ νενομισμένον πατριαρχικὸν γράμμα, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Χαλεπίου κ. Νεκτάριος, ἐπίτροπος τοῦ μακαριωτάτου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας ἐν Καίρῳ.

Ἀφίκετο ἐπίσης, μετὰ τὴν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Χηλὴν (ἐν Εὐξείνῳ) ἐπίσκεψιν, ὁ πανοσ. ἡγούμενος τῆς ἐν Παλαιῷ Καίρῳ μονῆς κ. Νεόφυτος, ὁ καὶ πρώην πατριαρχικὸς ἐπίτροπος ἐν Καίρῳ.

Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων

Μητρόπολις Πτολεμαΐδος.—Ἐπιτευχθείσης πλήρους ὁμοφωνίας μεταξὺ τῶν ἐπὶ τριετίαν ἐν διαστάσει διατελουσῶν δύο μερίδων τῶν ἐν Ἄκρῃ χριστιανῶν συνεπείᾳ τοῦ μητροπολιτικοῦ ζητήματος, ἀνεδείχθη ὁμοφώνῳ γνώμῃ τῆς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου μητροπολίτης Πτολεμαΐδος ὁ ὑπ' αὐτῶν μεθ' ἑτέρων ὑποδειχθεὶς πανοσιολογ. ἀρχιμανδρίτης κ. Νίκανδρος, τέως ἐπίτροπος ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν τοῦ ἱεροῦ Κοινοῦ, ὃς καὶ προχειρισθεὶς τῇ 13 μαΐου ὑπὸ τῆς Α. Θ. Μακαριότητος συλλειτουργούντων καὶ τῶν σεβασμιωτάτων ἀρχιεπισκόπων Κυριακουπόλεως κ. Μελετίου καὶ Διοκαισαρείας κ. Νικοδήμου ἀνεχώρησε τῇ 20 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ, συνοδευόμενος καὶ ὑπὸ ἰδιαιτέρας ἐξ Ἄκρης ἐπιτροπῆς.

Μητρόπολις Ναζαρέτ. — Ἀφίκετο ἐνταῦθα τῇ 14 ἰουνίου ἐπ' ἀδείᾳ ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Ναζαρέτ κ. Θεοφάνης πρὸς περίθαλψιν τῆς πασχούσης αὐτοῦ ὑγείας καὶ διευθέτησιν ἐκκρεμῶν τινων ὑποθέσεων τῆς ἀνατεθειμένης αὐτῷ ἐπαρχίας.

Ἀρχιεπισκοπὴ Σεβαστείας.—Παραγενόμενος ἐνταῦθα ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπίτροπος τοῦ Παναγίου Τάφου πανοσιολ. ἀρχιμ. κ. Γλυκέριος ἕνεκεν ὑποθέσεων τοῦ ἐμπεπιστευμένου αὐτῷ μετοχίου ἐξελέγη τῇ 14 ἰουνίου πατριαρχικῇ καὶ συνοδικῇ γνώμῃ καὶ ἀποφάσει ἀρχιεπίσκοπος Σεβαστείας καὶ προὐχειρίσθη εἰς τὸν βαθμὸν τῆς ἀρχιερωσύνης τῇ 17 τοῦ αὐτοῦ, κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων, ἐν τῷ πανιέρῳ ναῷ τῆς Ἀναστάσεως, ὑπὸ τῆς Α. Θ. Μακαριότητος συλλειτουργούντων τῶν σεβασμ. Ἰορδάνου κ. Ἐπιφανίου, Ναζαρὲτ κ. Θεοφάνους καὶ Διοκαισαρείας κ. Νικοδήμου.

Μονὴ Φακῆς.—Πατριαρχικῇ καὶ συνοδικῇ ἀποφάσει παρεχωρήθη τῷ ἡγουμένῳ τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος ἱερομονάχῳ Γερασίμῳ ὁ ἱστορικὸς τόπος τοῦ ἀρχαίου μοναστηρίου τῆς Φακῆς, ἔνθα κατά τινα παράδοσιν ἐγένετο ὁ διάλογος τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ τοῦ Νικοδήμου περὶ τῆς ἄνωθεν ἀναγεννήσεως (Ἰωάνν. κεφ. 3), πρὸς ἀνακαίνισιν τῆς ἀρχαίας ἐκκλησίας καὶ τοῦ μοναστηρίου.

(ἐκ τοῦ νεωτέρου τεύχους τῆς «Νέας Σιὼν»)
(μαΐου καὶ ἰουνίου).

Δραγουμάνος τοῦ ἱεροῦ Κοινοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου διωρίσθη προσωρινῶς ὁ τέως ἡγούμενος ἐν Ἰόππῃ πανοσ. κ. Κύριλλος Καρακεωργάκης.

ΒΟΣΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Κατὰ τὰ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἐπίσημα γράμματα, τῇ 20 ἰουλίου ἀπεβίωσεν ἐν τοῖς ἐν Ἀβαζίᾳ λουτροῖς, ἐξ ἀποπληξίας, ὁ μητροπολίτης **Βόσνης Νικόλαος Μάντιτς**, ἄγων ἡλικίαν 67 ἐτῶν. Ἐκλεγεὶς τῷ 1892 κατὰ μάϊον μητροπολίτης Σεραγιεβίου ἐποίμανεν ἐπιτυχῶς τήν τε μητρόπολιν ταύτην καὶ τὴν τῆς Βόσνης. Ἡ κηδεία αὐτοῦ ἐγένετο τῇ 27 ἰουλίου ἐν Σεραγέβῳ, κατόπι λειτουργίας, καθ' ἣν ἱερουργῶν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βανιαλούκας κ. Εὐγένιος μετὰ 50 ἱερέων καὶ 2 διακόνων ἐμνημόνευσε τοῦ πρὸς Κύριον μεταστάντος, ἀπαγγείλας καὶ τὸν ἐπικήδειον. Πλείονας εἰδήσεις χορηγεῖ ἡ κατωτέρω δημοσιευομένη ἐκ Βόσνης ἐπιστολή.

Ἐπιτροπὴ ἀρχιερατ. περιουσιῶν

Κοινοποίησις

Τῇ προσεχεῖ δευτέρᾳ, 13 μεσοῦντος, ὥρᾳ 9 π. μ. γενήσεται ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἡ ἐκποίησις τῶν ἱερῶν ἀμφίων καὶ λοιπῶν πραγμάτων τῆς περιουσίας τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου Κορυτσᾶς κυροῦ Φωτίου.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 9 αὐγούστου 1907

Ὁ γραμματεὺς
Ἰάκωβος Βασιάδης

Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ. — Ὑπεμνήσαμεν ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ ἡμῶν τὴν ὕπαρξιν ἱερέων τινῶν ἐν Ἀμερικῇ, χωρὶς προσκλήσεως τῶν ὀρθοδόξων ἑλληνικῶν ἀποικιῶν, ἄνευ γραμμάτων συστατικῶν ἐπισκεπτομένων τὰς ἐκεῖ ἑλληνικὰς κοινότητας καὶ πολλάκις, ἀκουσίως ἴσως ἑαυτῶν, γινομένων ἀφορμὴ σκανδάλων. Τὰς ἔριδας ταύτας καὶ διχοστασίας ἔπρεπε ν' ἀποφεύγωμεν ἐν τόποις ἰδίᾳ ξένοις, ὅπου ἀλλόθρησκοι καὶ ἀλλοεθνεῖς τὰ ἡμέτερα μωμοσκοποῦσιν, ἔδει δὲ οἱ ἱερατικῶς προϊστάμενοι ἐκκλησιαχοῦ καὶ τὰς ἔριδας καὶ μικροφιλοτιμίας νὰ προλαμβάνωσι καὶ νὰ μεριμνῶσιν ἵνα μὴ τὸ κακὸν ἐπιβόσκηται κοινότητας ὀρθοδόξους, αἵτινες πάντοτε πρέπει νὰ δεικνύωσιν ἑαυτὰς ὀρθοδόξου καὶ χριστιανικῆς πολιτείας ἀκραιφνοῦς ὑπογραμμόν.

Ὑπ' ὄψιν ἔχουσα ταῦτα ἡ μήτηρ Ἐκκλησία συνεβούλευε πάντοτε μητρικῶς τὰ δέοντα καὶ διὰ τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» ὑπομιμνήσκομεν πολὺ συνεχῶς τό τε πρὸς ἑαυτοὺς καθῆκον τῶν ἔξω καὶ μακρὰν τῆς πατρίδος ὁμογενῶν, τό τε πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ πρὸς τὸ ἔθνος, θλιβόμεθα δὲ μανθάνοντες ὅτι δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσιν ἱερεῖς διχοστασίας ἀφορμὴ γινόμενοι καὶ μὴ κατανοοῦντες ἀφ' ἑαυτῶν τὴν ζημίαν, ἧς πρόξενοι γίνονται τοῖς ὀρθοδόξοις. Τοιοῦτός τις ἱερεὺς ἐξ Ἀμερικῆς τῇ Ἐκκλησίᾳ κατηγγέλθη πρό τινος ὁ ἐν τῇ εἰρηνευούσῃ κοινότητι Βοστώνης εἰσδύσας ἀρχιμανδρίτης κ. Ἀμβρόσιος Παρασχάκης, διάκονος μὲν χειροτονηθεὶς ὑπὸ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Πρεσπῶν (νῦν Νεοκαισαρείας) κ. Ἀμβροσίου, πρεσβύτερος δὲ ὑπὸ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Κρήνης κ. Θεοκλήτου. Ἡ ἐν Βοστώνῃ διαμονὴ αὐτοῦ διαιρέσεων γινομένη παραίτιος καὶ βλάβης ψυχικῆς τῶν ὀρθοδόξων προύκάλεσε συντονωτέραν τὴν προσοχὴν καὶ ἐπέρβασιν τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας, μετὰ τὰ περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς πολιτείας αὐτοῦ γνωσθέντα. Τούτων πάντων ἕνεκεν, ἐνεκρίθη νὰ κληθευθῇ ἐνώπιον τῆς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, ὅπως ἀπολογηθῇ περὶ τῶν προσαπτομένων αὐτῷ κατηγοριῶν, τὰς δὲ κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας τρεῖς κλήσεις νὰ πέμπῃ αὐτῷ ὁ ἐν Βοστώνῃ προϊστάμενος αἰδεσιμ. πρεσβύτερος καὶ οἰκονόμος κ. Νέστωρ Σουσλίδης, μετὰ σημειώματος τῶν κατὰ τοῦ πανοσ. κ. Παρασχάκη κατηγοριῶν. Ἡ Ἐκκλησία, ἀρκετὰ ἐπιεικὴς δειχθεῖσα πρὸς τοὺς ἐπιλήσμονας τοῦ προορισμοῦ αὐτῶν, αὐστηρῶς θέλει προσενεχθῇ πρὸς αὐτούς, ἐπιμένοντας εἰς ἣν ἐτράπησαν ἤδη σκολιὰν ὁδόν.

ΓΡΑΜΜΑ ΕΚ ΣΕΡΑΓΕΒΟΥ

Εἰς τὴν ἱερὰν Σύνοδον ὑπεβλήθη χθὲς τὸ παρὰ πόδας ἐκ Σεραγέβου γράμμα, ἀναγγέλλον μὲν τὸν θάνατον τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου Βόσνης Νικολάου, ζητοῦν δὲ τὴν πατριαρχικὴν ἔγκρισιν ἐπί τινων ἀποριῶν, ὧν τὴν λύσιν ἀπὸ τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἐξαιτοῦνται μετ' εὐλαβείας ἀξιομιμήτου γράφοντες οἱ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον ἀποτελοῦντες. Ὑπὲρ τοῦ πρὸς Κύριον μεταστάντος ἀρχιερέως ἐνεκρίθη νὰ τελεσθῇ μνημόσυνον ἀρχιερατικὸν ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ ΕΝ ΣΕΡΑΓΕΒΩ

Ἀριθμ. 769

Παναγιώτατε,

Λαμβάνομεν βαθυσεβάστως τὴν τιμὴν νὰ καταστήσωμεν γνωστὸν τῇ ὑμετέρᾳ Παναγιότητι ὅτι ὁ σεβασμιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Σεραγέβου καὶ μητροπολίτης Βόσνης κύριος Νικόλαος Μάνδιτς τῇ 20 ἰουλίου ἐτελεύτησεν ἐν τοῖς λουτροῖς τῆς Ἀβαζίας ἐξ ἀποπληξίας, κατὰ τὸ 67 ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ.

Τὸ σκῆνος τοῦ ἀειμνήστου, περιβεβλημένον τὴν ἀρχιερατικὴν στολήν, μετὰ τρισάγιον, ὅπερ ἐτέλετεν ὁ σεβασμιώτατος μητροπολίτης Σβορνικίου κ. Γρηγόριος, μετηνέχθη ἐκ Φιούμης εἰς Σεράγεβον. ὅπου τῇ 27 ἰουλίου, προεξάρχοντος τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Βανιαλούκας κ. Εὐγενίου Λέτιτσα, συνιερουργούντων δὲ 50 πρεσβυτέρων καὶ 2 διακόνων καὶ παρισταμένων πασῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν, καθὼς καὶ πλήθους εὐσεβοῦς λαοῦ, μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐκηδεύθα κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διάταξιν καὶ διατύπωσιν καὶ ἐτάφη ἐν τῷ νεκροταφείῳ Σεραγέβου.

Λόγον ἀπήγγειλεν ἐν τῷ ναῷ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βανιαλούκας κ. Εὐγένιος, ἐξ ὀνόματος δὲ τοῦ ἱερατείου ὁ πρωτοπρεσβύτερος Δημήτριος Ἰάνκοβιτς. τακτικὸν μέλος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου. Ἐπὶ τοῦ τάφου δὲ ὡμίλησεν ἐκ μέρους τοῦ ἐπαρχιακοῦ διοικητικοῦ καὶ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου ὁ ἱερομόναχος Δανιὴλ, προσωρινὸς διευθυντὴς τῆς μονῆς Παπράτσης.

Ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενομένου μητροπολίτου Νικολάου τὸ ἐνταῦθα ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον ὥρισεν

ὅπως τῇ 29 αὐγούστου τελεσθῇ μνημόσυνον καθ' ὅλην τὴν ἐπαρχίαν, εἰς ὃ θὰ προσκληθῶσι πᾶσαι αἱ ἀρχαί.

Μεγάλως παρεμύθησεν ἡμᾶς ἐν τῇ βαθείᾳ ἡμῶν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ ἀειμνήστου ἡμῶν μητροπολίτου θλίψει ἡ εὐμενὴς συμπάθεια τῆς ὑμετέρας Παναγιότητος, ἐφ' ᾧ καὶ καθῆκον θεωροῦμεν ἵνα ὑποβάλωμεν Αὐτῇ τὰς ταπεινὰς ἡμῶν εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ ὑψηλῇ εὐμενείᾳ Αὐτῆς.

Ἐπειδὴ δὲ συνεπείᾳ τοῦ θλιβεροῦ τούτου γεγονότος τοῦ θανάτου τοῦ μητροπολίτου ἡμῶν ἡ μητρόπολις αὕτη ἔμεινε χηρεύουσα, τὴν διοίκησιν τῆς ἐπαρχίας συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 199 τοῦ Κανονισμοῦ, ὃν πυλόγησεν ἡ ὑμετέρα Παναγιότης, θέλει διεξάγει ἐν μὲν τοῖς πνευματικοῖς τὸ ἐπαρχιακὸν ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον, ἐν δὲ τοῖς διοικητικοῖς τὸ ἐπαρχιακὸν διοικητικὸν καὶ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον, ὅπερ στερρῶς θέλει ἔχεσθαι τοῦ ἄρθρου 200 τοῦ εἰρημένου Κανονισμοῦ.

Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἐπαρχιακὸν ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον δὲν δύναται ἄνευ ἀρχιερατικῆς ἐξουσιοδοτήσεως νὰ ἀναλάβῃ καὶ ἐκείνας τὰς ὑποθέσεις, αἵτινες ὑπάγονται εἰς τὴν προσωπικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἀρχιερέως, τοιαῦται δὲ ὑποθέσεις παρουσιάζονται καθ' ἑκάστην ἀπαιτοῦσαι ἄμεσον λύσιν, τὸ ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ ἐξαιτήσηται εὐλαβῶς τὴν εὐλογίαν καὶ ἄδειαν τῆς ὑμετέρας Παναγιότητος ὅπως δύνηται νὰ κάμνῃ τὰς εὐκαίρους οἰκονομίας ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ τοῦ γάμου κωλύματα, ἤτοι ὅσον ἀφορᾷ α') τὴν ἐπ' ἐκκλησίας διακήρυξιν· β') τὸν 7 καὶ 8 βαθμὸν τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας· γ') τὸν 6 τῆς ἐξ ἀγχιστείας· δ') τὸν 4 τῆς τριγενείας· ε') τὸ ὅριον τῆς ἡλικίας καὶ ς') τὸν χρόνον τοῦ πένθους τῆς χηρείας.

Λόγος τῆς ταπεινῆς ἡμῶν ταύτης παρακλήσεώς ἐστιν ὅτι ἐν τοῖς τοιούτοις ἀπαιτεῖται συνήθως ταχεῖα λύσις, ἡ ἀποστολὴ δὲ μιᾶς ἑκάστης σχετικῆς αἰτήσεως πρὸς τὴν ὑμετέραν Παναγιότητα θὰ ἀπήτει, ἕνεκα τῆς ἀποστάσεως, πολὺν χρόνον.

Ἐν τέλει λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσωμεν τὴν ὑμετέραν Παναγιότητα ὅτι ἐνετάλησαν ἅπαντες οἱ ἱερεῖς τῆς ἐπαρχίας ὅπως μέχρι πληρώσεως τῆς ἐν χηρείᾳ διατελούσης ἀρχιερατικῆς ἕδρας καθ' ὅλας τὰς ἱεροτελεστίας μνημονεύηται τὸ ὄνομα τῆς Ὑμ. Παναγιότητος.

Κατ' ἀπόφασιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐπαρχιακοῦ δικαστηρίου, συνεδριάσαντος

Ἐν Σεραγέβῳ τῇ 21 ἰουλίου 1907.

ἀντὶ τοῦ προέδρου
ὁ ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν
πρωτοπρεσβύτερος
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΙΑΝΚΟΒΙΤΣ.

ΤΟ ΠΡΩΤΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΠΑ*

Ἡ πρώτη ἐκδήλωσις τοῦ παπικοῦ πρωτείου ἐν τῷ ζητήματι τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα καὶ ἡ γενικὴ κατ' αὐτοῦ διαμαρτυρία.

Ὁ Παπισμὸς ἐλεγχόμενος ὡς νεωτερισμὸς ἄγνωστος καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν[1].

Ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα καὶ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν καὶ ὡς πρὸς τὴν προηγουμένην αὐτῆς νηστείαν διαφόρως κατ' ἀρχὰς ἑωρτάζετο ὑπὸ τῶν χριστιανῶν. Εἰς πλείστας Ἐκκλησίας ἡ ἑορτὴ τῆς σταυρώσεως τοῦ Σωτῆρος, ἥτις ἐλέγετο καὶ **Πάσχα σταυρώσιμον**, ἑωρτάζετο πάντοτε ἐν ἡμέρᾳ Παρασκευῇ· ἑπομένως μετὰ δύο ἡμέρας καὶ ἡ ἀνάστασις, **Πάσχα ἀναστάσιμον**, πάντοτε ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ. Εἰς ἄλλας ὅμως Ἐκκλησίας ἡ σταύρωσις ἐτελεῖτο πάντοτε κατὰ τὴν 14ην τοῦ ἰουδαϊκοῦ μηνὸς Νισὰν (τοῦ Μαρτίου) ἐν οἱᾳδήποτε αὐτῶν ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος ἤθελε τύχη, μετὰ δύο δὲ ἡμέρας ἡ ἀνάστασις· οὕτω δὲ συνέβαινεν ἵνα ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα ἑορτάζηται καὶ εἰς ἄλλας ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, οἷον Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Καὶ εἰς ἐκείνας μὲν τὰς Ἐκκλησίας ἡ νηστεία ἡ πρὸ τοῦ Πάσχα ἐλύετο κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναστάσεως, εἰς ταύτας δὲ εὐθὺς μετὰ τὴν ὥραν καθ' ἣν ὁ Σωτὴρ ἐξέπνευσεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. Αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Παλαιστίνης, τῆς Αἰγύπτου, τῆς Ἑλ-

---

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 456—459.

1. Τὴν παροῦσαν μελέτην συνταχθεῖσαν διὰ τὸ ἡμερολόγιον τῶν φιλανθρωπικῶν ἡμῶν Καθιδρυμάτων, οὗ ἡ περαιτέρω ἐξακολούθησις ἀνεστάλη, δημοσιεύομεν ἐνταῦθα ὡς σχετικὴν πρὸς τὸ πραγματευθὲν θέμα.

λάδος, τοῦ Πόντου καὶ τῆς Δύσεως ἑώρταζον τὸ Πάσχα κατὰ τὴν πρώτην παράδοσιν· αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τῆς Κιλικίας, τῆς Συρίας καὶ τῆς Μεσοποταμίας κατὰ τὴν ἑτέραν. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι τῶν πρώτων ἡ σταύρωσις καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου ἔδει νὰ ἑορτάζωνται εἰς ἐκείνας **τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος** καθ' ἃς καὶ ἐγένοντο, ἤτοι κατὰ Παρασκευὴν καὶ Κυριακήν· ὥστε ὅταν ἡ 14η τοῦ Νισὰν δὲν ἔπιπτεν ἐν ἡμέρᾳ Παρασκευῇ ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα μετετίθετο εἰς τὴν ἀμέσως ἀκόλουθον ἑβδομάδα. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι τῶν ἄλλων ἔδει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν **ἡ ἡμέρα τοῦ μηνὸς** καὶ οὐχὶ ἡ τῆς ἑβδομάδος· νὰ λύηται δὲ ἡ νηστεία μετὰ τὴν ἐνάτην ὥραν τῆς 14 τοῦ Νισὰν καὶ ἡ χαρὰ νὰ διαδέχηται τὸ πένθος ὡς τετελεσμένης πλέον τῆς ἀπολυτρώσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ θανάτῳ τοῦ Σωτῆρος. Ἀμφότεραι αἱ παραδόσεις αὗται κατήρχοντο ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν χρόνων καὶ ἐθεωροῦντο ὡς ἀποστολικαί· καὶ ἐκείνη μὲν ἐν τῇ Δύσει ἀνεφέρετο εἰς τοὺς ἀποστόλους Πέτρον καὶ Παῦλον· αὕτη δὲ, ἡ τῶν Μικρασιατῶν, εἰς τοὺς ἀποστόλους Φίλιππον καὶ Ἰωάννην τὸν εὐαγγελιστήν.

Ἐν τούτοις κυρίως περιωρίζετο κατ' ἀρχὰς ἡ περὶ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν διαφορά, ἥτις καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν καθίστατο ἀντικείμενον συζητήσεως οὐ μόνον ἰδιωτικῆς μεταξὺ τῶν ἐπισκόπων τῶν διαφόρων τοπικῶν Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ συνοδικῆς. Σύνοδος δὲ ἀναφέρεται συνελθοῦσα περὶ τούτου τῷ 170 ἐν Λαοδικείᾳ. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἡ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν συζήτησις κατέστη ζωηροτέρα, ἐπιθυμία δὲ πανταχόθεν ἐξεδηλώθη πρὸς ἄρσιν τῆς διαφορᾶς, ἐφ' ᾧ καὶ πολλαὶ συνεκροτήθησαν Σύνοδοι ἔν τε τῇ Ἀνατολῇ καὶ ἐν τῇ Δύσει, ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης, ἐν Ἱεροσολύμοις, ἐν Πόντῳ, ἐν Κορίνθῳ, ἐν Ρώμῃ, ἐν Γαλλίαις καὶ ἀλλαχοῦ, καὶ γράμματα ἐπὶ τούτῳ μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν ἀντηλλάγησαν. Ἐν τῇ περιστάσει δὲ ταύτῃ, ὡς λίαν ὀρθῶς παρατηρεῖ ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ αὐτοῦ ἱστορίᾳ ὁ κύριος Ἀναστάσιος Διομήδους Κυριακοῦ, «ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης ἀντὶ, ὡς ἔπραττον καὶ οἱ ἄλλοι ἐπίσκοποι, νὰ ζητήσῃ ἀδελφικῶς νὰ λυθῇ ἡ διαφορὰ, ἠθέλησε νὰ βιάσῃ τοὺς ἐπισκόπους τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὅπως παραιτηθῶσι τῆς συνηθείας αὐτῶν, ἀπειλῶν ἀλαζονικῶς ὅτι θέλει διακόψει πᾶσαν μετ' αὐτῶν ἐκκλησιαστικὴν κοινωνίαν»[1]. Καὶ ἐνταῦθα ἔχομεν τὴν πρώτην ἐκδήλωσιν τοῦ παπικοῦ πρωτείου λαβοῦσαν χώραν περὶ τὸ 196 σωτήριον ἔτος ἐν τῷ ζητήματι περὶ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα ἐπισκοπεύοντος ἐν Ρώμῃ τοῦ Βίκτορος.

Ὁ νεωτερισμὸς οὗτος τῆς Ρώμης ἐπέσπασε, καὶ δικαίως, τὴν γενικὴν προσοχήν. Αἱ ὀλίγαι γραμμαὶ, ἃς ἀφιέρωσεν εἰς τὸ γεγονὸς ἡ ἱστορία[2], μαρτυροῦσιν οὐ μόνον τὴν κατάπληξιν, ἣν προύξένησε τοῦτο ἐν τῇ χριστιανικῇ Ἐκκλησίᾳ ὡς πρωτοφανὲς καὶ πρωτάκουστον, ἀλλὰ συνάμα καὶ τὴν κατάκρισιν καὶ ἀποδοκιμασίαν, ἣν εὗρε παρὰ πᾶσι. Τὴν ἀπροσδόκητον καὶ ἔκτροπον δεσποτικὴν στάσιν, ἣν ἔλαβεν αἴφνης ὁ τότε ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης Βίκτωρ ἀπέκρουσιν οὐ μόνον αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἔχουσαι ἐπὶ κεφαλῆς τὸν πρωθιεράρχην τῆς Ἐφέσου Πολυκράτην, ἀλλὰ καὶ πλείστων ἄλλων ἀνὰ τὴν οἰκουμένην ἁγίων Ἐκκλησιῶν οἱ προεστῶτες ἐπίσκοποι, πρωτοστατοῦντος τοῦ ἁγίου Εἰρηναίου. Ἀξιοσημείωτοι ἐνταῦθα εἶναι αἱ λέξεις τοῦ Πολυκράτους, ἐν οἷς γράφων πρὸς τὸν Βίκτορα καὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτοῦ πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχων ἔλεγεν· «οὐ πτύρομαι ἐπὶ τοῖς καταπλησσομένοις· οἱ γὰρ ἐμοῦ μείζονες εἰρήκασι· **Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις**», ὅ ἐστιν ἢ τῷ Πάπᾳ. Οὐδὲν ἧττον ἄξιαι σημειώσεως καὶ πολλῆς προσοχῆς ὡς λίαν βαρυσήμαντοι καὶ χαρακτηριστικαὶ τῶν πραγμάτων εἰσὶ καὶ αἱ λέξεις, δι' ὧν ὁ ἱστορικὸς παρέστησε τὴν θέσιν τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν ἀπέναντι τοῦ Βίκτορος, ὅτε οὗτος προέβη εἰς τὴν ἀποκήρυξιν καὶ τὸν ἀφορισμὸν τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐπειδὴ αὗται ἀκολουθοῦσαι ἑτέρᾳ, ὡς ἐλέχθη, ἀρχαίᾳ συνηθείᾳ δὲν συγκατετέθησαν νὰ ἑορτάζωσι τὸ Πάσχα ὡς ἑωρτάζετο τοῦτο ἀλλαχοῦ καὶ ἐν Ρώμῃ. Ὁ ἀφορισμὸς τοῦ Πάπα ἀπεδοκιμάσθη, σφοδραὶ δὲ ἀντιπαραστάσεις ἐγένοντο αὐτῷ διὰ τὸ ὅλως αὐθαίρετον καὶ ἀδικαιολόγητον διάβημά του. «**Ἀντιπαρακελεύονται ὅπτα αὐτῷ**, γράφει ὁ

1. Τόμ. α΄ σελ. 116. ἐν Ἀθήν. 1881.
2 Εὐσεβ. ἐκκλ. ἱστορ. βιβλ. Ε΄ κεφ 22–25.

ἱστορικὸς Εὐσέβιος, τὰ τῆς εἰρήνης . . . . φρονεῖν, φέρονται δὲ καὶ αἱ τούτων φωναὶ **πλικτικώτερον καθαπτομένων** τοῦ Βίκτορος».

Ἐκ τῶν δύο τούτων σπουδαιοτάτων ἱστορικῶν γεγονότων τὰ ὁποῖα παραθέτομεν λαμβάνοντες ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ ἐκ τῶν ἄλλων σημείων τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὁρίζοντος, συνάγεται ἀδιστάκτως ὅτι ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης οὔτε διὰ τὸν Πολυκράτην καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν πολυαρίθμους ἐπισκόπους τοὺς συγκροτήσαντας τὴν περὶ αὐτὸν μεγάλην Σύνοδον ἦτο ὁ ἄκρος ἀρχιερεὺς εἰς ὃν ὀφείλεται ἀπόλυτος ὑποταγὴ παρὰ πάντων, ὡς ἀξιοῦσιν οἱ ὑπέρμαχοι τοῦ Παπισμοῦ, ἀλλ' οὔτε διὰ τοὺς ἄλλους, οἵτινες καίπερ διαφωνοῦντες ἐν τῷ ζητήματι πρὸς τοὺς Μικρασιάτας, ἐτέρας εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Ρώμης ἀντέταξαν διαταγὰς, **ἀντιπαρακελευόμενοι καὶ πλικτικώτερον καθαπτόμενοι τοῦ Βίκτορος** διὰ τὸ τόλμημά του. Καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης νὰ θεωρῆται ὡς ἀπόλυτος ἄρχων τῆς Ἐκκλησίας, ἀφοῦ ἰδέα παπικοῦ πρωτείου δὲν ὑπῆρχεν ἐν τῇ χριστιανικῇ Ἐκκλησίᾳ· ἀφοῦ πρώτην ἤδη φορὰν παρήρχετο τοιοῦτόν τι εἰς μέσον ὑπὸ τὴν ἀλαζόνα καὶ δεσποτικὴν τοῦ Βίκτορος μορφήν. Τὸ πρᾶγμα ἦτο ἄγνωστον, καὶ οὐ μόνον ἄγνωστον, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καθεστῶτος ἀνατρεπτικόν. Ὅθεν καὶ ὁμοθύμως παρὰ τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀπεκρούσθη καὶ ἀπεδοκιμάσθη τὸ δεσποτικὸν παράστημα τοῦ Βίκτορος. Ἄλλως οὐ μόνον τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῶν πλικτικώτερον τοῦ Βίκτορος καθαπτομένων ἱεραρχῶν ἡ στάσις θὰ ἔμενεν ὁλοτελῶς ἀνεξήγητος καὶ μυστηριώδης, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἐπὶ τούτοις πανταχόθεν ἐπακολουθήσασα βαθεῖα σιωπή. Διότι οὐδεμία τῷ ὄντι φωνὴ ὑπὲρ τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ὑψώθη τότε. Ὁ ρωμαῖος ἱεράρχης ἐπετιμήθη καὶ ἐταπεινώθη σφόδρα, ἡ δεσποτικὴ καὶ κυριαρχικὴ στάσις μεθ' ἧς παρέστη ἐνώπιον τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἀπεκρούσθη καὶ ἐξουθενήθη, καὶ οὐδεὶς διὰ τοῦτο διεμαρτυρήθη[1]. Ἡ ἱστορία, ἥτις ἀκριβῶς τὰ περὶ τούτου ἱστόρησεν, οὐδὲν τοιοῦτον ἐσημείωσεν ὅπερ οὐ μικρὰν βεβαίως ἔνδειξιν ἀποτελεῖ ὅτι τοιοῦτο πρωτεῖον, οἷον ὁ Βίκτωρ αἴφνης περιεβλήθη, οὐδέποτε ἕως τότε ἐφάνη ἐπὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς σκηνῆς, καὶ ἀναφανὲν οὐδένα λόγον ὑπάρξεως εἶχε.

Τοῦτο ἐπιβεβαιοῦσι καὶ τὰ πρὸς τὸν Βίκτορα γράμματα τοῦ περικλεοῦς ἕλληνος ἱεράρχου τῆς ἐν Λουγδούνῳ ἀρχαιοτάτης Ἐκκλησίας, τοῦ ἁγίου Εἰρηναίου, ἐν οἷς πλαγίως μὲν καὶ εὐγενῶς, ἀλλὰ καὶ μετὰ πολλῆς παρρησίας κατελέγχει τὴν πρωτοφανῆ καὶ πάντη ἀδικαιολόγητον τοῦ Πάπα τούτου συμπεριφοράν. «Οὐδὲ γὰρ μόνον περὶ τῆς ἡμέρας (καθ' ἣν ἔδει νὰ ἑορτάζηται ἡ λαμπροφόρος τοῦ Κυρίου ἀνάστασις) ἐστὶν ἡ ἀμφισβήτησις, γράφει ὁ ἔξοχος ἱεράρχης, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ εἴδους αὐτοῦ τῆς νηστείας. Οἱ μὲν γὰρ οἴονται μίαν ἡμέραν δεῖν αὐτοὺς νηστεύειν, οἱ δὲ δύο, οἱ δὲ πλείους· οἱ δὲ τεσσαράκοντα ὥρας ἡμερινάς τε καὶ νυκτερινὰς συμμετροῦσι τὴν ἡμέραν αὐτῶν. Καὶ τοιαύτη ποικιλία . . . . οὐ νῦν ἐφ' ἡμῶν γέγονεν, ἀλλὰ πολὺ πρότερον ἐπὶ τῶν πρὸ ἡμῶν . . . . . καὶ οὐδὲν ἔλαττον πάντες οὗτοι εἰρήνευσάν τε καὶ εἰρηνεύομεν πρὸς ἀλλήλους, καὶ ἡ διαφωνία τῆς νηστείας τὴν ὁμόνοιαν τῆς πίστεως συνίστησι . . . . . Καὶ οἱ πρὸ τοῦ Σωτῆρος πρεσβύτεροι (πρεσβύτεροι καλοῦνται οἱ ἐπίσκοποι τῆς Ρώμης) οἱ προστάντες **τῆς Ἐκκλησίας ἧς σὺ νῦν ἀφηγῇ,** Ἀνίκητον λέγομεν, καὶ Πῖον καὶ Ὑγῖνον καὶ Τελεσφόρον καὶ Ξύστον . . . . . εἰρήνευον τοῖς ἀπὸ τῶν παροικιῶν ἐν αἷς ἐτηρεῖτο (ἡ διάφορος περὶ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα συνήθεια) ἐρχομένοις πρὸς αὐτούς. . . . . Καὶ τοῦ μακαρίου Πολυκάρπου ἐπιδημήσαντος τῇ Ρώμῃ ἐπὶ Ἀνικήτου (περὶ τὸ 160 σωτήριον ἔτος) . . . . . εὐθὺς εἰρήνευσαν περὶ τούτου τοῦ κεφαλαίου (τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα) μὴ φιλεριστήσαντες εἰς ἑαυτούς. Οὔτε γὰρ ὁ Ἀνίκητος τὸν Πολύκαρπον **πεῖσαι ἠδύνατο** μὴ τηρεῖν (τὴν συνήθειαν καθ' ἣν ἐτελεῖτο τὸ Πάσχα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Σμύρνης) . . . . . οὔτε μὴν ὁ Πολύκαρπος τὸν Ἀνίκητον **ἔπεισε** τηρεῖν (τὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Σμύρνης κρατοῦσαν συνήθειαν) **λέγοντα τὴν συνήθειαν τῶν πρὸ αὐτοῦ πρεσβυτέρων ὀφείλειν κα-**

1. «Οὐδεὶς τῶν τότε χριστιανῶν εἶπεν ἐφαντάσθη ἢ εἰπεῖν· ὁ Πάπας λέγει τοῦτο· ὁ Πάπας ἀλάνθαστος, ἢ τέλος πάντων, ὁ Πάπας, ὁ ἐπίτροπος καὶ ἀληθὴς τοποτηρητὴς τοῦ Χριστοῦ οὕτω θέλει οὕτω διατάσσει». Παπιστ. Ἐλεγχ. τόμ. 6'. σελ 20.

τέχειν. Καὶ τούτων οὕτως ἐχόντων, ἐκοινώνησαν ἑαυτοῖς καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ παρεχώρησεν ὁ Ἀνίκητος τὴν εὐχαριστίαν τῷ Πολυκάρπῳ . . . . . καὶ μετ' εἰρήνης ἀπ' ἀλλήλων ἀπηλλάγησαν» (Εὐσεβ. ἐκκλ. ἱστορ. ἔνθ' ἀνωτέρω).

Ἐν τοῖς λόγοις τούτοις τοῦ ἁγίου Εἰρηναίου ἡ δεσποτικὴ στάσις τοῦ Βίκτορος παρίσταται ἀπεριφράστως ὡς ξένη ὅλως καὶ τέως ἀνήκουστος ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἁγιωτάτῃ τότε Ἐκκλησίᾳ τῆς Ρώμης· ἑπομένως καὶ ὡς πάντῃ ἀσύστατος καὶ ἄτοπος καὶ ἀξιοκατάκριτος. Ἡ διαφορά, ἡ ἀφορῶσα τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, δὲν εἶναι, λέγει ὁ Εἰρηναῖος γράφων πρὸς τὸν Βίκτορα, πρόσφατος, εἶναι ἀρχαιοτάτη· ἐκτὸς δὲ ταύτης ὑπῆρχον ἔκπαλαι καὶ σήμερον ἔτι ὑπάρχουσι καὶ αἱ περὶ τὴν νηστείαν τοῦ Πάσχα διαφοραὶ, καὶ ὅμως αἱ Ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ εἰρήνευον πρὸς ἀλλήλας καὶ οὔτε ἀφορισμοὶ διὰ τὰς διαφορὰς ταύτας ἐξεδόθησαν, οὔτε ἡ ἐκκλησιαστικὴ κοινωνία πρὸς τὰς διαφωνούσας Ἐκκλησίας διεκόπη. Ὁ ἅγιος Πάπας Ἀνίκητος πρὸ τεσσαρακονταετίας περίπου τὸν ἱερὸν Πολύκαρπον εἰς Ρώμην παραγενόμενον, φιλοφρόνως ὑπεδέξατο ὡς ἀδελφὸν ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸν καὶ Ἰωάννου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ καὶ ἐπιστηθίου μαθητοῦ τοῦ Κυρίου ἀκουστήν, συνδιαλεχθέντα δὲ μετ' αὐτοῦ περὶ ἄλλων τε καὶ περὶ τῆς διαφορᾶς, ἥτις ὑφίστατο μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν ὡς πρὸς τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα, ἐπεχείρησε νὰ **πείσῃ διὰ λόγου** περὶ τῆς ἀρχαιότητος τῆς παραδόσεως τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὸ τοῦτο ἔπραξε καὶ ὁ Πολύκαρπος πρὸς τὸν Ἀνίκητον ἐπιχειρήσας **νὰ πείσῃ τοῦτον** καὶ αὐτὸς περὶ τῆς οἰκείας παραδόσεως ὡς ἐπίσης ἀποστολικῆς. Ὁ ἅγιος Πάπας Ἀνίκητος οὔτε τὴν διαδοχὴν τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ἐπεκαλέσθη οὔτε ὡς ἀπόλυτος ἄρχων καὶ ἡγεμὼν τῶν ἁπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης ἁγίων τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησιῶν πρὸ τοῦ Πολυκάρπου παρέστη, οὔτε κριτὴς ἀλάνθαστος τῆς Ἐκκλησίας ἠξίωσεν ὅτι εἶναι, οὔτε ἀφορισμοὺς ἐξεσφενδόνισε κατὰ ἀρχαιοτάτων καὶ πολυανθρώπων Ἐκκλησιῶν, οὐδὲν ἧττον ἀποστολικῶν καὶ σεβασμίων. Δὲν ἀπήτησε κυριαρχικῶς παρὰ τοῦ μακαρίου Πολυκάρπου ὅπως ὑποκύψῃ καὶ συμμορφωθῇ τῇ συνηθείᾳ τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας. Ἐγίνωσκε τὴν θέσιν του· ἐγίνωσκεν ὅτι τοῦτο διέφευγε τὴν δικαιοδοσίαν του· διὰ τοῦτο καὶ εἰς λόγους μόνον ἦλθε πρὸς αὐτόν. Συνωμίλησαν καὶ συνεζήτησαν μετ' ἀλλήλων ἀμφότεροι οἱ σεβάσμιοι ἱεράρχαι ὡς ἀδελφοὶ ἐν Χριστῷ ἀγαπητοί, ὡς δύο **συμπρεσβύτεροι**, ὡς δύο ἀνώτεροι λειτουργοὶ τῆς Ἐκκλησίας, τὴν αὐτὴν ἐξουσίαν, τὴν αὐτὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν περιβεβλημένοι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ **ἧς ἕκαστος ἀφηγεῖτο.** Καὶ ὅσον ὁ Πολύκαρπος ἐτίμησε καὶ ἐσεβάσθη τὴν παράδοσιν τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ἄλλο τόσον ἐτίμησε καὶ ἐσεβάσθη τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας Σμύρνης καὶ ὁ ἅγιος Πάπας Ἀνίκητος. Καὶ ὁ Πολύκαρπος ἐνέμεινεν εἰς τὴν παράδοσίν του ὡς ἀπὸ τῶν προκατόχων αὐτοῦ κατερχομένην, καὶ ὁ ἅγιος Πάπας Ἀνίκητος δὲν ἀπέστη τῆς ἑαυτοῦ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις πρὸς ἔνδειξιν τῆς πλήρους ἐν αὐτοῖς ἀγάπης καὶ ἑνότητος καὶ τὴν θείαν τῷ Πολυκάρπῳ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ νὰ ἐπιτελέσῃ εὐχαριστίαν ἐπέτρεψεν ὁ μακάριος Ἀνίκητος. Τοιαύτη ἡ στάσις καὶ τὸ φρόνημα καὶ ἡ πρᾶξις, ἅγια καὶ ἀποστολικά, καὶ τοῦ ἁγιωτάτου Πάπα Ἀνικήτου καὶ τῶν ἱερωτάτων αὐτοῦ προκατόχων Πίου, Ὑγίνου, Τελεσφόρου καὶ Ξύστου, καὶ τῶν διαδόχων Σωτῆρος καὶ Ἐλευθερίου, οὓς σεβόμενος καὶ τοῖς ἴχνεσιν αὐτῶν στοιχῶν ὁ Βίκτωρ οὐ μεταμεληθήσεται, ἀλλ' ἔσται μετὰ πάντων εἰρηνεύων καὶ παρὰ πάντων φιλούμενος καὶ τιμώμενος.

Ἰδοὺ τῶν ἀνωτέρω αὐτολεξεὶ παρατεθέντων λόγων τοῦ Εἰρηναίου ἡ ἔννοια καὶ τὸ περιεχόμενον. Εὐπρεπέστερον, ἀλλὰ καὶ ἐντονώτερον καὶ πανηγυρικώτερον δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐλεγχθῇ ἡ ἀπαισία στάσις τοῦ πρωθιεράρχου τῆς Ρώμης. Τοῦ Βίκτορος δὲν καθάπτεται μὲν ὁ Εἰρηναῖος ὡς οἱ ἄλλοι **πληκτικώτερον**· γράφει ὅμως οὕτω, ὥστε διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ Παπισμοῦ οἱ λόγοι αὐτοῦ εἶναι μνημεῖον ἀθάνατον διαπρυσίως τούτου καταμαρτυροῦν. Ἐν τοῖς λόγοις τοῦ Εἰρηναίου τὸ παπικὸν πρωτεῖον ἀριδήλως παρίσταται ὡς νεωτερισμὸς ἄγνωστος καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν.

(ἕπεται τὸ τέλος)

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.

ΑΡΙΘ. — 33

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 17 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διωγμὸς ὀρθοδόξων — Ἀνακριβειῶν ἔλεγχος — Διαμαρτυρίαι Κουτσοβλάχων — Ἐπίκαιρα γράμματα — Ἀποφάσεις δικαστικαὶ διδακτικώταται — Ἡ διαρρύθμισις τῶν ἐν Ρωσσίᾳ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων — Δήλωσις — Τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Πάπα — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Ἐν ἐπιφυλλίδι τῆς βουλγαρικῆς ἐφημερίδος «Μὶρ» τοῦ ὀργάνου τῶν «Ἐθνικῶν», τῆς 19, 20, 21 καὶ 22 τρέχοντος, ὁ τέως ἐν Κωνσταντινουπόλει διπλωματικὸς πράκτωρ τῆς Βουλγαρίας κ. Γρηγόριος Νάτσεβιτς, ὑπὸ τὸν τίτλον «Σκέψεις, συμπεράσματα καὶ ἀναμνήσεις» ἐδημοσίευσε πραγματείαν τινά, ἥτις, ἀπαρτιζομένη ἐκ 58 παραγράφων, ἀποτελεῖ τὸν ἐπίλογον μεταφράσεως γαλλικοῦ τινος δράματος, ἣν ἐσχάτως ἐφιλοτέχνησεν.

Ἐκ τῶν 58 παραγράφων, ἡ 16 ἐνδιαφέρει ἡμᾶς λίαν· διότι, μετ' ἀγνώστου τοῖς Βουλγάροις εἰλικρινείας, ὁ συγγραφεὺς ἀναφέρει εἰδήσεις περὶ τοῦ διωγμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους, εἰδήσεις δι' ὧν μαρτυρεῖται ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, πέρυσι, κατήγγειλε τῷ ἡγεμόνι τῆς Βουλγαρίας μετὰ τὴν πυρπόλησιν τῆς Ἀγχιάλου καὶ τὸ ὁποῖον ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς καταστροφῆς ἅπας ὁ ἐν Βουλγαρίᾳ ἑλληνισμὸς οὐκ ἐπαύσατο διακηρύσσων· ὅτι, δηλαδή, αὐτὴ ἡ ἡγεμονικὴ Κυβέρνησις διωργάνωσε τὸν ἄγριον ἐκεῖνον διωγμὸν κατά τε τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐθνότητος, ὅτι αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις, διὰ τῶν ἑαυτῆς ὀργάνων καὶ ἐπὶ τῇ βάσει προδιαγεγραμμένου σχεδίου, εἰργάσατο τὴν ἡμετέραν καταστροφήν.

Ἰδοὺ ἡ παράγραφος αὕτη τοῦ κ. Γ. Νάτσεβιτς αὐτολεξεί.

«Κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη, ἡ διαγωγὴ τῶν ἡμετέρων Ἀρχῶν εἷς τινα σπουδαῖα γεγονότα ἦν τοσοῦτον αἰνιγματώδης, ὥστε δὲν ἠδύνατό τις νὰ μὴ συμπεράνῃ ὅτι πᾶν τὸ γενόμενον ἦτο ἀποτέλεσμα προδιαγεγραμμένου μυστικοῦ τινος σχεδίου.

»Ἅμα τῇ ἀφίξει μου ἐκ Βασιλευούσης, κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, εἷς ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος μοὶ εἶπεν ὅτι πολλοὶ ὑπάλληλοι τῶν γνωστῶν

ὑπουργείων Σόφιας εἶχον λάβῃ ἄδειαν ἀπουσίας, ἵνα μεταβῶσιν εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς Βουλγαρίας καὶ διευθύνωσι τὰς συμμορίας, αἵτινες ἐπέπιπτον καὶ διήρπαζον τὰς ἑλληνικὰς οἰκίας καὶ τὰ ἑλληνικὰ καταστήματα. Ἀλλ' ἐγὼ δὲν εἶχον ἀνάγκην τῶν πληροφοριῶν τούτων τοῦ ἀστυνομικοῦ ὑπαλλήλου· διότι, οἱ πολυπληθεῖς φίλοι. οὓς ἔχω ἐν Βάρνῃ, Ρουχτσουκίῳ, Πύργῳ, Φιλιππουπόλει κτλ. μοὶ εἶχον ἤδη παράσχῃ τὰς μᾶλλον ἀκριβεῖς λεπτομερείας περὶ τῶν λαβόντων χώραν κακουργημάτων καὶ τῶν ἠθικῶν αὐτῶν αὐτουργῶν. Ἐκ τῶν πληροφοριῶν τούτων καὶ ἐκ τῆς γλώσσης τῶν ἐγγύτατα τῇ Κυβερνήσει εὑρισκομένων ἐφημερίδων, ἐξήγετο ὅτι αἱ βιαιοπραγίαι καὶ αἱ μνημονευθεῖσαι λεπλασίαι εἶχον διοργανωθῇ ἄνωθεν».

Ἐννοεῖται, ὅτι αἱ ἀποκαλύψεις αὗται καὶ αἱ διὰ τοῦ «Βαλκανικοῦ Βήματος» ἐμμέσως γενόμεναι ὑπὸ τοῦ ἰδίου ὅτι τὴν Ἀγχίαλον ἔκαυσαν μετημφιεσμένοι ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται, ἐγέννησαν πολὺν σάλον καὶ μεγάλην συγκίνησιν ἐν Βουλγαρίᾳ, ἰδίᾳ δὲ παρὰ τῷ τύπῳ καὶ δὴ παρὰ τῷ ἡμιεπισήμῳ ὀργάνῳ τῆς Κυβερνήσεως, τῷ «Ἑσπερινῷ Ταχυδρόμῳ» Σόφιας, ὁ ὁποῖος ἐπανειλημμένως ἔγραψε σφοδρὰ ἄρθρα κατὰ τοῦ Γρηγορίου Νάτσεβιτς. Οὗτος, παρακληθεὶς παρά τινος τῶν συντακτῶν τοῦ μνησθέντος «Βαλκανικοῦ Βήματος», ἀπήντησεν εἰς τὰς κατ' αὐτοῦ κατηγορίας τοῦ πρώτου συντάκτου τοῦ «Ἑσπερινοῦ Ταχυδρόμου» Δάσκαλωφ, προβὰς εἰς νέας ἀποκαλύψεις περὶ τῶν αἰτίων τῆς παραιτήσεώς του, τῶν κλοπῶν καὶ ἁρπαγῶν αἵτινες ἐγένοντο ἐκ μέρους τῶν φίλων τῆς Κυβερνήσεως, οἵτινες δι' ἁμαξῶν, κατὰ τὸν διωγμὸν, μετεκόμιζον τὰ κλοπιμαῖα ἔκ τε τῶν ἑλληνικῶν οἰκιῶν καὶ τῶν ἑλληνικῶν καταστημάτων.

Ἰδοὺ αὐτούσιαι αἱ νέαι αὗται δηλώσεις τοῦ Γ. Νάτσεβιτς.

«Ἐγκατέλιπον τὴν Κωνσταντινούπολιν, οὐχὶ διότι δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐκπληρώσω τὴν ἐμὴν ἀποστολὴν, ἀλλὰ διότι ἠσχυνόμην νὰ βλέπω τοὺς ἀνθρώπους κατὰ πρόσωπον. Τὸ ἰδεῶδές μου διὰ τὴν πατρίδα εἶνε ἀντίθετον τοῦ ἰδεώδους τοῦ κ. Δάσκαλωφ. Ἐπιθυμῶ ἵνα ἡ Βουλγαρία ᾖ μίζηται ἀνὰ τὴν ὑφήλιον διὰ τῆς προτύπου εὐνομίας καὶ τάξεως, διὰ τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς αὐτῆς προόδου, διὰ τῆς ἐλευθερίας ὅλων, διὰ τοῦ σεβασμοῦ τῶν νόμων, διὰ τῆς ἀσφαλείας τῆς ζωῆς καὶ περιουσίας ἁπάντων τῶν πολιτῶν, ἄνευ διακρίσεως θρησκεύματος καὶ ἐθνικότητος. Ὅταν ὁ ὑπουργὸς μιᾶς προτύπου καὶ ἠθικῶς ἱσταμένης τοσοῦτον ὑψηλὰ Βουλγαρίας ἐγείρῃ τὴν φωνήν του ὑπὲρ τῶν πασχόντων ἀδελφῶν, τῶν ἐκτὸς τῶν ὁρίων αὐτῆς, ἅπαντες οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ ἡγεμόνες θὰ στραφῶσι μετὰ σεβασμοῦ πρὸς τὴν φωνὴν ταύτην καὶ θὰ λάβωσιν αὐτὴν ὑπὸ σπουδαίαν ἔποψιν. Λάβετε τὸ Τσιντσαρικὸν ὄργανον (τὸν Ἑσπερινὸν Ταχυδρόμον Σόφιας, ἡμιεπίσημον ὄργανον τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως) καὶ ἴδετε, ποῖον εἶνε τὸ ἰδεῶδες τοῦ Δάσκαλωφ, καὶ τῶν μεγάλων πατρώνων αὐτοῦ (τῶν Βουλγάρων ὑπουργῶν). Ἐν αὐτῷ διεκηρύσσετο ἡ ἐξόντωσις τῶν Ἑλλήνων, ὁ διωγμὸς αὐτῶν καὶ ἡ λῃστευσις αὐτῶν. Δι' αὐτοῦ ἐκηρύσσοντο στάσεις, ταραχαὶ, ἀταξίαι, κακουργίαι καὶ ἡ χρῆσις τῆς δυναμίτιδος. Μία τοιαύτη ἀναρχικὴ χώρα θὰ προσήρχετο ἀρωγὸς τῇ Μακεδονίᾳ ! ! . . . Εἴδομεν πόσον αὕτη ἐβοήθησεν. Ἡ Χάγη κατέρριψε τὸ προσωπεῖον καὶ διήνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τῶν τυφλῶν. Ἡ νεφελώδης θέσις ἦν ἡ «Τσιντσαρικὴ Πόστα» διαρκῶς ἐκράτει ἐν τῷ μακεδονικῷ ζητήματι, ἤρθη ἐν Χάγῃ καὶ διὰ τοῦτο ἡ διεύθυνσις τῆς ἐφημερίδος ταύτης ἐξῆλθε τοῦ κελύφους της.

»Ἤμην 16 ἐτῶν — ἐξηκολούθησεν ὁ κ. Νάτσεβιτς,—ὅτε ἀνέγνων τὴν ἱστορίαν τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Bucher. Ἐν αὐτῇ ἀπήντησα τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐξῆς ἐπεισοδίου. Μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ἓν πολυάριθμον στῖφος ἐπετέθη κατὰ τῆς οἰκίας ἑνὸς κόμητος καὶ ἔθραυσε πάντα τὰ ἐν αὐτῇ. Κατὰ τὴν ἔξοδον ἐκ τῆς οἰκίας, ἅπαντες οἱ μετασχόντες τοῦ κακουργήματος ἔστρεψαν τὰ θυλάκιά των ἀντιθέτως. ἐξήγαγον δηλονότι ταῦτα ἐκτὸς καὶ περιεπάτουν ἔχοντες ὑψουμένας πρὸς τὰ ἄνω τὰς χεῖρας, ἵνα ἕκαστος ἴδῃ ὅτι οὐδεὶς αὐτῶν ᾠκειοποιήθη τι ἢ ἔκλεψεν, ἀλλ' ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ κακουργήματος δὲν ἦτο ἡ ἁρπαγὴ. ἀλλ' ἡ ἐκδίκησις. Οἱ φίλοι τοῦ Δάσκαλωφ ἐν Ρουχτσουκίῳ. Φιλιππουπόλει, Ἀγχιάλῳ κτλ. εἶχον μεθ' ἑαυτῶν καὶ **ἁμάξας, ἵνα μετακομίσωσι τὰ ἐμπορεύματα καὶ τὰ ἔπιπλα τῶν Ἑλλήνων.** Ὁ Bucher ὅμως μ' ἐδίδαξε νὰ προσβλέπω μεθ' ὑποψίας πρὸς τοιοῦτον οἰκονομικὸν πατριωτισμόν. Οὗτος μ' ἐδίδαξε νὰ θεωρῶ ὅτι τοῦτο εἶνε

συνήθως **ἁρπαγὴ,** ἥτις φέρει τὸν τύπον τοῦ πατριωτισμοῦ. Ἡ ἀπήχησις τοῦ εἴδους τούτου τοῦ πατριωτισμοῦ ἔρχεται ἐξ ὅλων τῶν ἄκρων τοῦ κόσμου καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς Χάγης, ὅπου οἱ Ἕλληνες ὑπέβαλλον τὴν ἑαυτῶν ἔκθεσιν. Ἐγνώριζον ὅτι ὁ τοιοῦτος πατριωτισμὸς θ' ἀμαυρώσῃ, ἐπὶ πολὺν χρόνον, τὸ πρόσωπον τῆς Βουλγαρίας καὶ διὰ τοῦτο ἠρνήθην νὰ ὑπηρετήσω περισσότερον εἰς κόμμα ἔχον τοιαύτας ἕξεις καὶ οὐχὶ διότι δὲν ἠδυνάμην νὰ φανῶ χρήσιμος . . . . »

«Βαλκανικὸν Βῆμα, Ἀριθ. 232 31 Ἰουλίου 1907»

Αἱ εὐγλωττοι αὗται δηλώσεις αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει διπλωματικοῦ πράκτορος τῆς βουλγαρικῆς Ἡγεμονίας, αἱ ἀποκαλύπτουσαι, ἡλίου φαεινότερον, τὴν ἄμεσον ἐνοχὴν τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως καὶ καθιστῶσαι ἀναπολογήτους τοὺς τολμήσαντας νὰ χαρακτηρίσωσι, πέρυσιν, ὡς **συκοφαντικὴν καὶ ψευδολόγον,** τὴν ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο τηλεγραφικὴν καταγγελίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, οὐ χρήζουσι σχολίων. Διαφωτίζουσι δ' ἅμα αὗται τὸν κόσμον περὶ τοῦ πῶς ἀντιλαμβάνεται ἡ βουλγαρικὴ διάνοια τὰς ἰδέας **τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ,** ὧν ὁ θρίαμβος, κατὰ τὰ ἐκ Σόφιας πρὸς τὰς εὐρωπαϊκὰς ἐφημερίδας ὑπὸ ἡμερ. 5 Αὐγούστου ἐ. ἔ. σταλέντα τηλεγραφήματα, ἀποτελοῦσι τὸ μόνον ἰδεῶδες πρὸς ὃ κατατείνουσιν, ἅπασαι αἱ σκέψεις καὶ αἱ ἐνέργειαι τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως ! ! !

ΑΝΑΚΡΙΒΕΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΣ

Τὸ ἐν Παρισίοις πρακτορεῖον «L'information» δημοσιεύει τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα·

«Κωνσταντινούπολις, 10 αὐγούστου.

Εἰς τοὺς ἐνταῦθα διπλωματικοὺς κύκλους διαπιστοῦται μετ' εὐαρεσκείας ἡ προσωρινὴ γαλήνη ἣς ἀπολαύουσιν οἱ ἐν Μακεδονίᾳ Κουτσόβλαχοι. Ἡ ἀνακωχὴ αὕτη ἀποδίδεται εἰς ὁδηγίας ἐξ Ἑλλάδος, δοθείσας ἐκ φόβου μὴ ἡ ἐνέργεια τῶν ἑλληνικῶν σωμάτων διαταράξῃ τὰς πρὸς ἑλληνορρουμανικὴν προσέγγισιν διαπραγματεύσεις».

Διαψεύσαντες, ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ, τὸν κακόβουλον συσχετισμὸν τῶν ἑλληνορρουμανικῶν διαπραγματεύσεων μετὰ τῆς στάσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν τῷ τεχνητῶς δημιουργηθέντι ἀνυπάρκτῳ κουτσοβλαχικῷ ζητήματι, δι' οὗ συσχετισμοῦ ἐπεδιώκετο, ὑπὸ τῶν γνωστῶν ἐνδιαφερομένων, νὰ διαπιστωθῇ ἡ ἀλληλεγγύη ἡ δῆθεν ὑφισταμένη μεταξὺ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, θεωροῦμεν περιττὸν νὰ ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, τοῦ διὰ διαφόρου μόνον φρασεολογίας ἐν τῷ ἀνωτέρω τηλεγραφήματι διατυπουμένου. Ἁπλῶς παρατηροῦμεν, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν διωγμὸν τῶν Κουτσοβλάχων, ὅτι πράγματι οὗτοι ὑφίστανται ἀπὸ μακρῶν ἐτῶν διωγμὸν οὐ μόνον μὴ κοπάσαντα, ἀλλ' ἀτυχῶς παροξυνθέντα λίαν ἐπ' ἐσχάτων. Ἀλλὰ, κατὰ τὰ ἀπειροπληθῆ ἔγγραφα, τὰ παρ' αὐτῶν τῶν Κουτσοβλάχων προερχόμενα καὶ ἐν ταῖς στήλαις τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» συνεχῶς δημοσιευόμενα, οἱ διῶκται τοῦ Κουτσουβλαχικοῦ πληθυσμοῦ εἰσὶν οὐχὶ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, πρὸς ὅ, ἀπεναντίας, οἱ Κουτσόβλαχοι ἀποτείνονται ἐκλιπαροῦντες ἐνίσχυσιν καὶ προστασίαν κατὰ τῶν διωκόντων αὐτοὺς, ἀλλ' ἡ ρουμανικὴ προπαγάνδα καὶ τὰ ὄργανα αὐτῆς, τὰ διὰ παντὸς θεμιτοῦ καὶ ἀθεμίτου μέσου τὴν διαστρέβλωσιν τῆς ἐθνικῆς αὐτῶν συνειδήσεως ἐπιδιωκοῦντα.

Τὸ αὐτὸ πρακτορεῖον δημοσιεύει, ἐκ Θεσσαλονίκης, τὸ παρὰ πόδας τηλεγράφημα ὑπὸ ἡμερ. 10 Αὐγούστου.

« Βεβαιοῦται ὅτι συνεπείᾳ διαβημάτων τῆς Ὑ. Πύλης, προελθόντων ἐκ συστάσεων τῶν Μ. Δυνάμεων, πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐξέδωκεν ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς ἐν Μακεδονίᾳ μητροπολίτας, ἀπαγορεύουσα αὐτοῖς πᾶσαν ἀνάμιξιν εἰς τὴν ἐπαναστατικὴν δρᾶσιν τῶν συμμοριῶν ».

Ἐνετάλημεν ἵνα διαψεύσωμεν κατηγορηματικῶς τὴν πληροφορίαν ταύτην. Τὸ Οἰκουμ. Πατριαρχεῖον δὲν ἀπηγόρευσε τοῖς μητροπολίταις τῆς Μακεδονίας πᾶσαν ἀνάμιξιν εἰς τὴν ἐπαναστατικὴν δρᾶσιν τῶν συμμοριῶν, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι οὐδεὶς ποτὲ τῶν μητροπολιτῶν παρεξετράπη εἰς τοιαύτην ἀνάμιξιν, οὐδὲ προσήχθη ποτε, παρ' οἱουδήτινος, οἱονδήποτε στοιχεῖον ἀποδείξεως, δυνάμενον νὰ προσδώσῃ ἔστω καὶ σκιὰν βασιμότητος ἢ πιθανότητος εἰς τοιαύτην στυγερὰν κατηγορίαν. Τὸ μόνον ἀληθὲς εἶναι ὅτι ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, διὰ νεωτέρας αὐτῆς ἐγκυκλίου, συνέστησε τοῖς μητροπολίταις τῆς Μακεδονίας «ὑπομιμνήσκοντες τὰ ἄχρι τοῦδε κατ' ἐπανάληψιν ὑποδειχθέντα, ἵνα οἱ ἐν Χρι-

στῷ αὐτόθι ἀδελφοὶ, στερρῶς καὶ ἀγρύπνως, καθ' ὃ ἔχουσι καθῆκον, τὰ ἴδια περιφρουροῦντες κατὰ τῶν παντοίων ἐπιβουλῶν, προσέχωσιν, οὐχ' ἧττον, ἵνα ἀποφεύγωσιν ἐπιμελῶς ἐνεργείας δυναμένας ἵνα παράσχωσιν ἀφορμὴν εἰς παρεξηγήσεις καὶ αἰτιάσεις . . . . . δι' ὧν δυνηθήσονται ἵνα τέλεον διασκεδάσωσι τὰς οἱασδήτινας ἀδίκους προκαταλήψεις καὶ αἰτιάσεις».

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΩΝ

Ἀναφορὰ τῶν κατοίκων Βωβούσης τῆς ἐπαρχίας Ἰωαννίνων πρὸς τὸν αὐτόθι Νομάρχην.

Ἐξοχώτατε,

Οἱ ὑποφαινόμενοι κάτοικοι τοῦ χωρίου Βωβούσης τοῦ τμήματος Ζαγορίου καὶ πιστοὶ ὑπήκοοι τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος τοῦ τρισεβάστου ἡμῶν Ἄνακτος, ὑποβάλλομεν εὐσεβάστως ὅτι τὸ χωρίον ἡμῶν, ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων, ἀποτελεῖ ἑλληνικὴν κοινότητα, ἐν ᾗ λαλεῖται καὶ γράφεται, καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν γυναικῶν, ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ ὑπάρχει ἀξιόλογον ἑλληνικὸν σχολεῖον. Ἐπειδὴ ὅμως, πρὸς τῇ ἑλληνικῇ γλῶσσῃ, λαλεῖται ἐν τῷ χωρίῳ μας καὶ ἰδιωμά τι Κουτσοβλαχικὸν, ἡ ρωμουνικὴ προπαγάνδα, πρό πολλῶν ἐτῶν ἐπεχείρησε νὰ ἁλιεύσῃ ὀπαδοὺς ἐν τῷ χωρίῳ ἡμῶν διὰ δωροδοκίας καὶ ἄλλων ἀθεμίτων μέσων, ἐπὶ σκοπῷ νὰ μεταμορφώσῃ τὴν κοινότητά μας εἰς ρωμουνικήν. Καὶ ἐπέτυχε μὲν νὰ προσκτήσηται ὡς ὀπαδοὺς ἀέργους τινὰς συγχωριανούς μας ἀντὶ ἀδρᾶς μισθοδοσίας, ἀλλὰ τοῦ κυρίου τῆς σκοποῦ, ὡς εἰκός, ἀπετύγχανε, διότι, ἐξαιρουμένων τῶν μισθίων τούτων ὀργάνων, οἱ λοιποὶ κάτοικοι τοῦ χωρίου ἔμενον σταθεροὶ εἰς τὰ πάτρια καὶ οὐδεμίαν ἀκρόασιν ἔδιδον εἰς τὰ κηρύγματα τῶν Ρωμούνων, πρὸς οὓς δικαίως ἐθεώρουν ἑαυτοὺς ἀλλοτρίους. Ἐν ᾧ δὲ ἠλπίζομεν ὅτι ἡ πολυετὴς πικρὰ πεῖρα ἤθελε πείσει τὴν ρωμουνικὴν προπαγάνδαν νὰ ἀποχωρήσῃ ἀφ' ἡμῶν καὶ νὰ μᾶς ἀφήσῃ ἡσύχους, ἐν τούτοις αὕτη νέαν ἔλαβε ζωὴν ἐσχάτως, ἐνισχυθεῖσα ὑπὸ τῆς ρωμουνικῆς κυβερνήσεως, ἥτις, οὐδαμῶς σεβομένη ἑαυτὴν, ἐξηνάγκασε τοὺς ἐν Βουκουρεστίῳ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ρωμουνίας ἐμπορευομένους συγχωριανούς μας, διὰ πρωτοφανοῦς ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι βίας καὶ αὐθαιρεσίας, ἐπὶ ποινῇ ἐκδιώξεως ἐκ τοῦ ἐδάφους της καὶ δημεύσεως τῆς περιουσίας των, ἵνα ἐπιβληθῶσιν εἰς τοὺς ἐνταῦθα συγγενεῖς των, ὅπως οὗτοι ὑποβάλωσιν αἴτησιν πρὸς τὴν ἐνταῦθα Σεβ. Διοίκησιν περὶ σχηματισμοῦ ἰδιαιτέρας ρωμουνικῆς κοινότητος. Διὰ δὲ τῶν παρανόμων τούτων πιέσεων καὶ δι' ἄλλων ραδιουργιῶν, ἐπετεύχθη ὅπως ὑποβληθῇ αἴτησις πρὸς τὴν Σεβ. Διοίκησιν, φέρουσα, ὡς ἐμάθομεν, 18 ὑπογραφὰς, δι' ἧς ζητεῖται ἡ ἀναγνώρισις ἰδιαιτέρας ρωμουνικῆς κοινότητος ἐν τῷ ἡμετέρῳ χωρίῳ. Ἐκφράζοντες τὴν ἀγανάκτησιν καὶ τὴν ἀποστροφὴν ἡμῶν πρὸς τὴν πρᾶξιν ταύτην τῶν ὑπεγραψάντων τὴν ἀναφοράν, διαβηλοῦμεν τῇ Ὑμ. Ἐξοχότητι, ὅτι ἀνέκαθεν εἴμεθα καὶ ἐσαεὶ ἐσόμεθα Ἕλληνες τὴν ἐθνικότητα, τὴν αὐτὴν ἔχοντες πρὸς τοὺς πέριξ γείτονας καὶ ἀδελφοὺς ἡμῶν, τοὺς μὴ λαλοῦντας τὸ Κουτσοβλαχικὸν ἰδίωμα, καταγωγὴν καὶ τὰ αὐτὰ ἤθη καὶ ἔθιμα καὶ τὰς αὐτὰς οἰκογενειακὰς παραδόσεις, καὶ ὅτι οὐδεμία σχέσις μᾶς συνδέει μετὰ τῶν Ρωμούνων τοῦ Ἴστρου, ὧν οὐ μόνον τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα καὶ αἱ οἰκογενειακαὶ παραδόσεις οὐδαμῶς ταὐτίζονται πρὸς τὰς ἡμετέρας, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ γλῶσσα, ἐφ' ἧς στηριζόμενοι θέλουσι νὰ μᾶς παραστήσωσιν ὡς Ρωμούνους, εἶναι ἐντελῶς ξένη καὶ ἀκατάληπτος εἰς ἡμᾶς γνωρίζοντας κάλλιστα, ὡς εἴρηται, νὰ λαλῶμεν καὶ γράφωμεν ἀνέκαθεν τὴν μητρικὴν ἡμῶν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἥτις χρησιμεύει ἡμῖν ἔν τε τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐν τῷ σχολείῳ, ἐν τῇ οἰκογενείᾳ καὶ ἐν ταῖς συναλλαγαῖς. Ὅτι δὲ τοῦτο ἔχει οὕτως, ἀποδεικνύεται καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς αἰτήσεως τῶν ζητούντων τὴν ἀναγνώρισιν ρωμουνικῆς κοινότητος, καθόσον οὗτοι, παντελῶς ἀγνοοῦντες τὴν ρωμουνικὴν γλῶσσαν (καίτοι ἀξιοῦντες ὅτι εἰσὶ, δῆθεν, Ρωμοῦνοι) ἠναγκάσθησαν τὰς ἐν τῇ ἀναφορᾷ ὑπογραφὰς νὰ θέσωσιν ἑλληνιστὶ, διότι μόνη ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶναι γνωστὴ εἰς πάντας ἡμᾶς. Ἄλλως τε ἐκ τῶν ὑπογραψάντων μόνον 5—6 διαμένουσιν ἐν τῷ χωρίῳ μας καὶ αὐτοὶ εἰσὶ μισθωτοὶ τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας, οἱ δὲ λοιποὶ διαμένουσιν ἐν Ρωμουνίᾳ καὶ ὑπεγράφησαν ἐνταῦθα δι' ἄλλης χειρὸς, ἕνεκεν τῆς, ὡς εἴρηται, ἐξασκηθείσης κατ' αὐτῶν βίας ὑπὸ τῆς ρωμουνικῆς κυβερνήσεως.

Ἐφ' ᾧ ἐκλιπαροῦμεν τὴν Ὑμ. Ἐξοχότητα, ἵνα, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψει τὸ δεδηλωμένον φρόνημα τῶν κατοίκων τοῦ ἡμετέρου χωρίου, οὐδεμίαν δώσῃ προσοχὴν εἰς τὴν δι' ἀθεμίτων ἐνεργειῶν τῆς ρωμουνικῆς προπαγάνδας χαλκευθεῖσαν αἴτησιν περὶ σχηματισμοῦ ἰδιαιτέρας ρωμουνικῆς κοινότητος, ἀλλ' ἀπορρίψῃ ταύτην, ἅτε σκοποῦσαν προφανῶς τὴν διατάραξιν τῆς εἰρήνης τῶν κατοίκων, οἵτινες, ἐμμένοντες σταθερῶς εἰς τὰ πάτρια, ἐκδηλοῦσι τὴν ἀδιασάλευτον πίστιν καὶ ὑπακοὴν πρὸς τὸ Ὑψηλὸν Κράτος καὶ τὴν ἀπεριόρι-

στον ἀφοσίωσιν αὐτῶν πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον.

Διατελοῦμεν μετὰ σεβασμοῦ

Ἐν Βωβούσῃ, τῇ 5 Ἰουλίου 1907.

(Ἕπονται 53 ὑπογραφαί).

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Γρεβενῶν.

Παναγιώτατε,

Προχθὲς Σάββατον ἔλαβον τὰ ἑξῆς ἐκ Γρεβενῶν ἡμερομ. 27 λήγοντος μηνός. Τὸν ἐν τῇ Κοινότητι ἡμῶν Περιβολίου εὑρισκόμενον θεοφιλ. ὑμῶν Ἐπίσκοπον ἅγιον Συννάδων, μεταβαίνοντα εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ὅπως λειτουργήσῃ, ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον αὐτοῦ ὁ γνωστὸς Λεόνης, συνέλαβεν ἐκ τοῦ πώγωνος, ἔδειρε καὶ ἔρριψεν εἰς τὸν παρακείμενον λάκκον. Ἡ λειτουργία παρεκωλύθη. Τὸ πρᾶγμα κατηγγέλθη τῇ αὐτοκρ. Κυβερνήσει καὶ τῇ Δημογεροντίᾳ Περιβολίου. Καὶ ἀληθὲς μὲν ὅτι προφορικῶς, κατὰ τὴν προχθεσινὴν συνεδρίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀνεκοίνωσα τῇ Ὑμ. Θ. Παναγιότητι, ἀγαθυνθείσῃ, ἵνα ἀμέσως διατάξῃ τὴν ἀποστολὴν ἐντόνου Τακριρίου, οὐχ ἧττον καθῆκόν μου ἄφυκτον ἐθεώρησα, ἵνα διὰ τῆς παρούσης μου παράσχω συμπληρωματικὰς πληροφορίας, τὰς ἑξῆς.

Πρῶτον, Παναγιώτατε, τὸ χωρίον Περιβόλιον εἶνε βλαχόφωνον, ὡς γνωστόν, ἀλλ' οἱ κάτοικοι ἅπαντες ἀνεξαιρέτως γινώσκουσι καὶ τὴν ἑλληνικήν· ἐκ δὲ τῶν 150 οἰκογενειῶν, μόνον δέκα καὶ τέσσαρές εἰσι ρουμουνίζουσαι· ἴσως εἶνε ὀλιγώτεραι τῶν 14, οὐδόλως ὅμως, καὶ κατὰ μίαν ἔτι, περισσότεραι· 2) Εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον Περιβόλιον, πρὸ δώδεκα ἐτῶν, ἐδάρη ἀνηλεῶς καὶ ὁ μακαρίτης Γρεβενῶν Κλήμης, οὗτινος καὶ τὴν κεφαλὴν τότε εἶχον θραύσῃ καὶ τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν σχεδὸν εἶχον ἐξορύξῃ καί, βρόχον περὶ τὸν λαιμὸν περιθέντες, ἡτοιμάζοντο ν' ἀπαγχονίσωσι δύο κατ' αὐτοῦ ἐπιτεθέντες ρουμουνίζοντες, ἐπιτηδείως ἀπομονωθέντος ἐντελῶς τοῦ ἀοιδίμου ἐκείνου ἀρχιερέως ἐν τῷ ἰδίῳ καταλύματι καὶ ἐφησυχάζοντος, μικρὸν μετὰ τὸ γεῦμα. Ἀπὸ τοῦ ἀπαγχονισμοῦ ἀπήλλαξαν αὐτὸν δύο γυναῖκες ἐκ τοῦ ἀπέναντι τοῦ καταλύματος οἴκου προσδραμοῦσαι, τὸν θόρυβον ἀκούσασαι. Ταῦτα, ἐκ θετικῶν πληροφοριῶν ἁρυσάμενος, ἔγραψα καὶ ἐγὼ ἄλλοτε τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ· 3) ὁ τὸ ἀνοσιούργημα νῦν κατὰ τοῦ θεοφ. ἁγίου Συννάδων ὡς διαπραξάμενος ἐν τῷ τηλεγραφήματι ἀναφερόμενος Λεόνης, κατὰ τὴν μαρτυρίαν ρουμουνιζόντων τε καὶ ἡμετέρων κατοίκων Περιβολίου, ὑπῆρξεν ὁ εἷς ἐκ τῶν δύο κακουργησάντων κατὰ τοῦ μακαρίτου Κλήμεντος Γρεβενῶν ἐν τῷ ἄνωθι ἄρτι συντομώτατα περιγραφέντι κακουργήματι· ἡ τότε ἀτιμωρησία αὐτοῦ, ἀπαλλαγέντος διὰ τῶν γνωστῶν μεθόδων, ἐλλείψει δῆθεν μαρτύρων, τῆς τῶν δύο γυναικῶν καὶ τοῦ μακαρίτου Γρεβενῶν Κλήμεντος μαρτυρίας καὶ καταγγελίας κατ' αὐτοῦ μὴ ληφθεισῶν ὑπ' ὄψιν, ὡς δῆθεν ἐχθρικῶς διακειμένων τῷ ρηθέντι Λεόνῃ, ἡ τότε, λέγω, ἀτιμωρησία τοῦ δεινότατα κακουργήσαντος τούτου ρουμουνίζοντος, βεβαίως ἀπεθράσυνεν αὐτόν, ὥστε καὶ νῦν οὕτωσιν ἀνάνδρως νὰ ἐπιτεθῇ καθ' ἑνὸς Σεβασμίου, ἡσυχωτάτου, μειλιχιωτάτου καὶ ἀχόλου γέροντος ἀρχιερέως, οἷος εἶνε, ὡς πασίγνωστον, ὁ θεοφιλ. Συννάδων κ. Εὐγένιος· 4) Κατὰ τὴν πρὸ 12 ἐτῶν κακουργίαν κατὰ τοῦ ἀοιδίμου Κλήμεντος καὶ κατὰ τὴν πρὸ ὀκτὼ ἐτῶν δὶς πυροβόλησιν κατὰ τοῦ προκατόχου μου, νῦν Σεβ. Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Δωροθέου, οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς ἐν Περιβολίῳ καὶ οἱ συνοδοὶ χωροφύλακες καὶ στρατιῶται τοὺς κατ' αὐτῶν κακουργήσαντας καὶ εἰς φυγὴν τραπέντας δὲν κατώρθωσαν νὰ συλλάβωσιν. . . . . .

Ἐπὶ τούτοις βαθυσεβάστως διατελῶ

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 30 Ἰουλίου 1907.

† Ὁ Γρεβενῶν ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Μελενίκου.

Παναγιώτατε,

Μετὰ χαρᾶς καὶ εὐχαριστήσεως ἀναγγέλλω τῇ Ὑ. Θ. Π. ὅτι ἡ ἐν τῷ ἑλληνοβλαχικῷ χωρίῳ Ράμνᾳ τῆς ταπεινῆς μου ἐπαρχίας ρωμουνίζουσα μερὶς ἅπασα, συνισταμένη ἐξ ἑπτὰ μέν, ἀλλὰ πολυσυνθέτων, ὡς εἴθισται εἰς τὰ ἑλληνόφωνα μέρη οἰκογενειῶν, ἀποτελουμένη δὲ ἐκ πεντήκοντα καὶ πλέον προσώπων «συναισθανθεῖσα, ὡς λέγει ἐν τῇ πρὸς τὴν ἱερὰν Μητρόπολιν ἀναφορᾷ αὐτῆς, τὴν πλάνην αὐτῆς καὶ ὑπὸ τῶν τύψεων του συνειδότος ἐνοχλουμένη, μεταμεληθεῖσα ἐκ ψυχῆς καὶ καρδίας ἐπὶ τοῖς μέχρι τοῦδε ἁμαρτήμασιν αὐτῆς, ἐπανῆλθεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς μητρὸς Μ. τοῦ Χ. Ἐκκλησίας, ἀναγνωρίσασα καὶ πάλιν ὡς καὶ πρότερον ὡς ἀνωτάτην πνευματικὴν Αὐτῆς Ἀρχὴν τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὴν ἱερὰν Μητρόπολιν Μελενίκου».

Ἐπὶ τούτοις κτλ.

2 Αὐγούστου 1907.

† Ὁ Μελενίκου ΑΙΜΥΛΙΑΝΟΣ

Ἔκθεσις Μητροπολίτου Σαράντα Ἐκκλησιῶν.

Παναγιώτατε,

. . . . . Ἐπὶ τῇ ἀφορμῇ ταύτῃ γνωρίζω τῇ Ὑ. Θ. Π. ὅτι καὶ τὸ τμῆμα ἡμῶν ὑπερεπληρώθη βουλγαρικῶν συμμοριῶν, αἵτινες δὲν ἤρξαντο μὲν εἰσέτι δρῶσαι, πλὴν ἀλλ' ἀναμένουσι διαταγὰς πρὸς ἐνέργειαν· τὰ δὲ διαπραχθέντα ὑπ' αὐτῶν ἄχρι τοῦδε εἶναι ὁ φόνος δύο ὀρθοδόξων ἐκ Σμακοβίου καὶ ἡ σύλληψις ἑνὸς ἐκ Σκεπαστοῦ, πρὸς ὃν, μετὰ φοβεροὺς δαρμοὺς ἀπολυθέντα, ἐδήλωσαν, ὅτι σκοπὸς αὐτῶν εἶναι οὐχὶ ἡ ληστεία, ἀλλὰ «νὰ γδάρωσι τοὺς Ἕλληνας»!

Ταῦτα, Παναγιώτατε, εἰς γνῶσιν ὑμῶν κτλ.

Ἐν Σαράντα-Ἐκκλησίαις, τῇ 31 Ἰουλίου 1907.

† Ὁ Σαράντα-Ἐκκλησιῶν ΑΝΘΙΜΟΣ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑΙ
διδακτικώταται

Ἡ ἀπὸ τοῦ ἡμετέρου τεύχους 22 καὶ ἐν σελίδι 240—242 διακοπεῖσα ἀναγραφὴ τῶν ἀποφάσεων τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐκτάκτου δικαστηρίου συνεχίζεται σήμερον μετὰ μῆνας δύω σὺν ἡμίσει. Αἱ ἀποφάσεις τῶν σεβ. τοῦ δικαστηρίου τούτου μελῶν, δημοσιευόμεναι πᾶσι δῆλον τοῖς ἐγγὺς καὶ τοῖς μακρὰν καθιστῶσιν ὅτι κατὰ τὸ πλεῖστον οἱ τῇ μητρὶ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ ἀφωσιωμένοι ὀρθόδοξοι πίπτουσι θύματα μισαδέλφου σκευωρίας ἀνθρώπων δυστυχῶς χριστιανῶν καὶ πιθανῶς καυχωμένων ἐπὶ πολιτισμῷ· καταδεικνύουσιν αἱ ἀποφάσεις αὗται κατὰ τὸ πλεῖστον τὴν ἐνοχὴν ἐν ἐγκλήμασι καὶ κακουργήμασιν αἱματηροῖς πάντων τῶν ἀπὸ τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας ἀποσχισθέντων, ὧν ὁ βίος ἐπιμαρτυρεῖ ὅτι πάντες οἱ μακρυνθέντες ἀπὸ τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς μητρικῆς αὐτῆς ἐποπτείας ἐπελάθοντο τέλεον τῆς εὐαγγελικῆς διδασκαλίας, οὐχὶ σπανίως τεκμήρια χορηγήσαντες κτηνώδους φύσεως, καὶ κατὰ τὸ παλαίφατον διαφέροντες τῶν θηρίων μόνῃ τῇ μορφῇ, καίτοι ἔν τινι μέτρῳ δύναται καὶ τοῦτο ν' ἀμφισβητηθῇ.

Αἱ ἀπὸ τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ μαΐου ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις τοῦ ἐκτάκτου δικαστηρίου Θεσσαλονίκης εἰσὶν αὗται:

Τῇ 20 μαΐου ἐξεδικάσθη ἡ δίκη τῶν ἐκ Μελενίκου τριῶν βουλγάρων ὑποδίκων, ἐξ ὧν οἱ μὲν δύο ἠθωώθησαν, ὁ δὲ Πέτρω Κωνσταντίν, βουλγαροδιδάσκαλος, κατεδικάσθη εἰς πενταετῆ δεσμὰ ἐπὶ ὑποθάλψει βουλγάρων ἀνταρτῶν.

Τῇ 24 δὲ κατεδικάσθη εἰς τετραετῆ δεσμά, ὁ ἐκ Γκαρτσάνης τῆς ὑποδιοικήσεως Ζίχνης Σκορτσοβαλῆς Χρῆστος Βιλκομποζίκ, κατηγορηθεὶς ὡς συναθροίζων χρήματα ἐπ' ὀνόματι τῶν βουλγάρων ληστανταρτῶν καὶ ὡς προσπαθῶν νὰ ἐκβουλγαρίσῃ τοὺς κατοίκους τοῦ ἐν λόγῳ χωρίου.

Ὁ ἐκ Κορῶν Ἀλέξης Γ. Τόρε, κατεδικάσθη εἰς 6 ἐτῶν δεσμά, ὁ δὲ ἐκ Μποζὶς Ἀντὼν Ἀθανὰς εἰς 3, κατηγορούμενοι ὡς διατελοῦντες ἐν ἀλληλογραφίᾳ μετὰ τῶν κομιτατζήδων.

Τὴν 27 μαΐου ἐξεδικάσθη ὑπὸ τοῦ ἐκτάκτου δικαστηρίου, ἡ ὑπόθεσις τῆς ἐν μέσῃ ἀγορᾷ συμβάσης δολοφονίας τοῦ σχισματικοῦ διοικητικοῦ παρέδρου τῆς ὑποδιοικήσεως Τίκφες Ἀθανασίου Τσίκο.—Ἐκ τῶν ἓξ δολοφόνων τῶν ὁρισθέντων διὰ λαχνοῦ ὑπὸ τοῦ βουλγαρικοῦ δολοφονικοῦ κομιτάτου ὁ μὲν Βελοτάσιος, ὡς ὁμολογήσας τὴν ἐνοχὴν αὐτοῦ, κατεδικάσθη εἰς θάνατον· ὁ δὲ Τοδὸρ Κρῆστο, ὁ λαβὼν ἐπίσης μέρος εἰς τὴν ἐν λόγῳ δολοφονίαν καὶ μέλος τοῦ κομιτάτου διατελῶν, κατεδικάσθη εἰς ἰσόβια δεσμά, καὶ ὁ Εὐθύμης Δήμου ὡς παρὼν κατὰ τὴν δολοφονίαν εἰς δεκαπενταετῆ. Οἱ λοιποὶ τρεῖς σχισματικοὶ ἔνοχοι ἐπίσης εἰς πενταετῆ.

Αὐθήμερον κατεδικάσθησαν εἰς πενταετῆ δεσμὰ ὁ βουλγαροδιδάσκαλος Τοδὸρ Δῆμο καὶ τετραετῆ οἱ Εὐθύμιος Πάνο, Δίνκο Σίμου, Βένο Τοτὸρ καὶ Ἀλέκο Τοδὸρ, ὡς παρέχοντες χρηματικὰς βοηθείας τοῖς βουλγάροις λησταντάρταις. — Τῇ 28 ἠθωώθη ὁ Νικόλαος Τέγος συκοφαντηθεὶς ὡς ὁδηγήσας ἕλληνας ἐκδικητὰς εἰς τὰς πέριξ τοῦ Ζαζάκου καλύβας τῶν σχισματικῶν ἀνθρακέων καὶ δῆθεν διευκολύνας οὕτω τὸν φόνον 14 σχισματικῶν.

Τῇ 29 κατεδικάσθη εἰς δεκαπενταετῆ δεσμὰ ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Χίστοβο τοῦ Μελενίκου ὑπόδικος Ἀνδριὰς Στογιάν, ὡς ἀποτελῶν μέλος τοῦ βουλγαρικοῦ κομιτάτου. Αὐθήμερον εἰς τριετῆ δεσμά, οἱ ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου καταγόμενοι βούλγαροι Στόγιο Γιώργη καὶ Μιλὰν Δημήτρη ἐπὶ ὑποθάλψει κομιτατζήδων.

Τῇ 30 ἐξεδικάσθη ἡ δίκη τῶν ἑλλήνων ἀνταρτῶν, οἵτινες τῇ 17 ἀπριλίου ἐφορμήσαντες κατὰ 40 χωρικῶν, μεταβαινόντων μετὰ τῶν γυναικοπαίδων αὐτῶν ἐκ Σερρῶν εἰς τὸ χωρίον αὐτῶν Δράνοβο, ἐφό-

νευσαν ἓξ ἐξ αὐτῶν, εἶτα δὲ ἐτράπησαν εἰς φυγήν, καταφυγόντες εἰς τὸ ἐν τοῖς πέριξ εὑρισκόμενον χωρίσν Τοπολιάνη. Πάντες οὗτοι, ὁμολογήσαντες τὸν φόνον, ὃν διέπραξαν, κατεδικάσθησαν εἰς ἰσόβια δεσμά. Οἱ δὲ λοιποὶ δύο ὑπόδικοι, κατηγορηθέντες ὡς λησταποδόχοι, ἠθωώθησαν· ὡς καὶ οἱ ἐκ Νεωχωρούδας ὁμογενεῖς Σταῦρος Ἀθανασίου, Θωμᾶς Χρήστου, Ἀντώνιος Θεοδοσίου, Ἀθανάσιος Κωνσταντίνου καὶ Ἀθανάσιος Παπαδόπουλος διδάσκαλος, κατηγορηθέντες ἐπὶ ὑποθάλψει ἑλληνικῆς συμμορίας, ἥτις ἀπήγαγε βούλγαρον χωρικὸν Δημήτρη Τίμο.

Τῇ 31 ἐξεδικάσθη ἡ δίκη 8 ἐκ Δράμας ὁμογενῶν κατηγορουμένων ὡς ὑποθαλψάντων τοὺς κακούργους, οἵτινες ἐτραυμάτισαν τὸν Ἠλίαν Χ" Γεωργίου. Ἐκ τῶν κατηγορουμένων ὁ Δ. Μπράζας καὶ Κ. Καραγιάννης κατεδικάσθησαν εἰς 4 ἐτῶν δεσμά, οἱ μπακάλ Ἀντὼν, καφετζῆ Κώτσου, κουρεὺς Ἠλίας, Θεόδωρος, Χαρίσης καὶ Δ. Γεωργίου ἠθωώθησαν.

Τῇ 2 ἰουνίου κατεδικάσθησαν ὁ Δημήτριεφ εἰς 8 ἐτῶν, ὁ δὲ Γεώργιεφ εἰς 6 ἐτῶν δεσμὰ, ἠθωώθη δὲ ὁ Μῆτρος Ἦλος ἐκ Στρωμνίτσης.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἠθωώθη ὁ ἐκ Τριστενίτσης τῶν Σερρῶν ὁμογενὴς Ἀθανάσιος Δημητρίου, κατηγορούμενος διὰ τὸν φόνον βουλγάρου. Ἐπίσης ἠθωώθη καὶ ὁ Ἕλλην ὑπήκοος Τάκης Δημητρίου, κατηγορούμενος ὡς φορεὺς ἐπιληψίμων ἐγγράφων.

Τῇ 4 ἐδικάσθησαν οἱ σχισματικοὶ οἱ ἐκ Δεμὶρ Ἰσαρίου Κ. Παπαγιοβὰν καὶ Τόδωρωφ καὶ ἠθωώθησαν.

Τῇ 7 ἠθωώθη ὁ φύλαξ τοῦ παπᾶ Γιάννη Μεχμὲτ Κενὰτ, κατηγορηθεὶς ἐπὶ ὑποθάλψει ἀγνώστου συμμορίας, ἥτις ἐπιτεθεῖσα κατὰ τοῦ χωρίου Σίφα τῆς ὑποδιοικήσεως Καρατσᾶ Ἀμπὰτ, ἐφόνευσε τὸν ἐξαρχικὸν ἀντιπρόσωπον παπᾶ Γιοβάννην ἐκ Βοδενῶν, τὸν βουλγαροδιδάσκαλον Σίμωνα παπᾶ Κιόσε ἐκ Βελεσσῶν, τὸν διοικητικὸν παρεδρον Γιοβὰν Ἴτο τὸν ὑποδηματοποιὸν Βασὶλ καὶ τὸν ὑπηρέτην αὐτοῦ Γεώργην Κωνσταντίνου.

Τῇ 9 ἠθωώθη ἐπίσης ὁ ἐξ Ἰωαννίνων καταγόμενος, καὶ προσωρινῶς ἐν Μπελούνῃ διαμένων Ἰωάννης Τάσιου, κατηγορηθεὶς ὡς ἐνεχόμενος εἰς τὸν φόνον τοῦ βουλγάρου ἱερέως Μπελούνης παπᾶ Γιοβάν.

Τῇ 10 καὶ 11 ἐξεδικάσθη ἡ πολύπλοκος δίκη τῶν ἐκ Βοδενῶν καὶ λοιπῶν μερῶν καταγομένων ἑξήκοντα βουλγάρων ὑποδίκων, ἐξ ὧν 25 μὲν κατεδικάσθησαν εἰς διαφόρους ποινὰς, ἤτοι δύο μὲν εἰς ἰσόβια δεσμὰ, ὧν μεταξὺ τὴν πρώτην κατέχει θέσιν ὁ ἐκ Βοδενῶν βούλγαρος ἰατρὸς Γεώργιος Νικολώφ ὁ καὶ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Δερβὶς, πρόεδρος τοῦ ἐκεῖσε κομιτάτου ἐπικληθείς, κτὼ εἰς πενταετῆ δεσμὰ, ἑπτὰ εἰς τριετῆ καὶ εἷς εἰς ἑπταετῆ, οἱ δὲ λοιποὶ, ἐξ ὧν πλεῖστοι διδάσκαλοι, ἠθωώθησαν.

Αὐθήμερον ἠθωώθη μὲν ὁ ἐκ τοῦ χωρίου τῆς Ζίχνης, Χαρὰτ, Χρῆστος Κωνσταντίνου, κατηγορηθεὶς, ὡς ἐνεχόμενος εἰς τὸν τραυματισμὸν τοῦ βουλγάρου Γκότσε Κυριάκου, κατεδικάσθσαν δ' εἰς τριετῆ δεσμὰ, οἱ ἐκ τοῦ χωρίου Σνέρδα τοῦ Δεμὶρ Ἰσὰρ καταγόμενοι βούλγαροι σχισματικοὶ Στογιὰν Τάσσο καὶ Δημήτρη Στογιὰν, μικτάρης τοῦ εἰρημένου χωρίου, ὡς φιλοξενήσαντες βουλγάρους ληστὰς, καὶ ὑποβοηθήσαντες τὴν φυγὴν αὐτῶν· κατεδικάσθησαν δὲ εἰς θανατικὴν ποινὴν ὁ ἐκ Κουλακιᾶς καταγόμενος καὶ ἐν Γενιτσοῖς διαμένων ὁμογενὴς Εὐάγγελος Κωνσταντίνου, διὰ τὸν ἐκ προμελέτης φόνον τοῦ ἐκ Γενιτσῶν βουλγάρου Ρίστε Μανδελίτση, ὃν καὶ ὁ ἴδιος ὡμολόγησεν.

Τῇ 13 ἰουνίου ἠθῳώθη ὁ ἐκ Ματσικόβου τῆς ὑποδιοικήσεως Γευγελὶ βούλγαρος χωρικὸς Γκόνε Νάκο, κατηγορηθεὶς ὡς ζητήσας χρήματα ἐπ' ὀνόματι τοῦ βουλγαρικοῦ κομιτάτου.

Τῇ 14 ἠθωώθησαν οἱ ἐκ Δοξάτου ὁμογενεῖς Γεώργιος Δημητρίου Λάμπρου, Ἰωάννης Γεωργίου Βλάχος καὶ Λάμπρος Νάσιου Πέτρου, κατηγορηθέντες ὡς ἐνεχόμενοι εἰς τὸν ἐν Ἐδιρνετζικίῳ φόνον τριῶν βουλγάρων ἀνθρακέων. Ἠθωώθη ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Πάτελι καταγόμενος ὁμογενὴς Γεώργιος Δημητρίου, κατηγορηθεὶς ἐπὶ ὑποθάλψει ἑλληνικῆς συμμορίας. Κατεδικάσθη δὲ εἰς τετραετῆ δεσμὰ, ὁ ἐκ τοῦ τσιφλικίου Ρέτυνα τῆς Βερροίας ὁμογενὴς Δημήτριος Βασιλείου, κατηγορηθεὶς ὡς ἐκτελῶν χρεη ταχυδρόμου παρά τινι συμμορίᾳ ἐκδικητῶν.

Αὐθήμερον ἠθωώθησαν οἱ ὁμογενεῖς Ὀρέστης Ι. Νικολάου καὶ Τηλέμαχος Ἰωάννου ἐκ Βελεσσῶν, κατηγορηθέντες ἀμφότεροι ὡς ἐνεχόμενοι, εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ὀργάνων τοῦ βουλγαρικοῦ κομιτάτου διαπραχθεῖσαν γνωστὴν δολοφονίαν τοῦ βουλγάρου ἐμπορομεσίτου Δαμιὰν Πέτρου.

Τῇ 16 ἠθωώθησαν οἱ ἐξ ἄνω Τζουμαγιᾶς Π. Ἤτσαν Μ. Στοΐκου, Σ. Γιάννη καὶ Σ. Ἰσπὰς, κατηγορούμενοι ἐπὶ ὑποθάλψει κομιτατζήδων.

Τῇ 18 ὁ Σ. Γιοβὰν κατεδικάσθη εἰς 3 ἐτῶν δεσμὰ, ὁ Χρῆστος Κόλε ἠθωώθη. Ἀμφότεροι καταγόμενοι ἐκ Μελενίκου κατηγγέλθησαν ὡς διατελοῦντες ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν βουλγαρικῶν συμμοριῶν.

Αὐθήμερον ἐπερατώθη ἡ δίκη τῶν ἐκ Ζίχνης βουλγάρων Ἄγγελ Σίρτα καὶ Γ. Γιῶργε κατηγορουμένων ὡς ὁδηγησάντων τὴν συμμορίαν, ἥτις ἐκρεούργησε τὸν ἀτυχῆ ὁμογενῆ Προκόπιον. Ὁ μὲν πρῶτος κατεδικάσθη εἰς 5 ἐτῶν δεσμὰ, ὁ δὲ δεύτερος ἠθωώθη.

Τῇ 19 κατεδικάσθη εἰς δεσμὰ 3 ἐτῶν ὁ ἐκ Βερροίας Βασίλειος Εὐθυμίου ἐπὶ τροφοδοσίᾳ συμμορίας. Αὐθήμερον κατεδικάσθησαν εἰς ἰσόβιον ἐγκάθειρξιν ἐν φρουρίῳ οἱ ἐκ Πόζαρ σχισματικοὶ Πίτο Γκῶκο, Μουχσὰρ Τρίπκο, Δ. Ν.κόλα, Κ. Τζάκο, καὶ Χ. Μῆτρε πέντε δ' ἕτεροι ἠθωώθησαν. Αὐθήμερον ἐπερατώθη ἡ δίκη τοῦ ἐξ Ἀλιστράτης τῆς Ζίχνης ὁμογενοῦς Πασχάλη Μανουήλ, κατηγορουμένου ὡς φονέως τοῦ βουλγάρου Βασίλ Ναούμ. Μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ δικηγόρου τῆς ὑπερασπίσεως κ. Φιλώτα Παπαγεωργίου ὁ κατηγορούμενος ἠθωώθη. Τέλος ὁ ἐκ Κριλικόβου τῆς Ζίχνης ὁμογενὴς Χρῆστος Ἀγγέλου, κατηγορούμενος ἐπὶ φόνῳ βουλγάρου, Γιοβὰν Βαγγέλ, ἠθωώθη, καθὼς ἠθωώθησαν ὑπὸ τοῦ κακουργοδικείου καὶ οἱ ὁμογενεῖς Θιόδωρος Γάβρας, Μῆτρος Ἀντωνίου καὶ τρεῖς ἔτι, ὁ δὲ Χαρίσιος Ρίζος κατεδικάσθη εἰς 3 ἐτῶν δεσμά.

Τῇ 21 ἠθωώθησαν οἱ ἐκ Δελῆ Χασὰν τῶν Σερρῶν Στογιὰν Γεώργη καὶ Γιοβὰν Τόδωρ κατηγορούμενοι ὡς ὁδηγήσαντες τὴν βουλγαρικὴν συμμορίαν, ἥτις κατεκρεούργησε τὸν ὀρθόδοξον Τέγον. Κατεδικάσθη δ' εἰς θάνατον ὁ Γιοβὰν Δημήτρε ἐκ Νευροκοπίου, κατηγορούμενος ὡς φονεύσας τὸν ὀρθόδοξον Ἄγγελον Πέτρου, 4 δὲ σύντροφοι αὐτοῦ ἠθωώθησαν.

Τῇ 23 ἠθωώθησαν παμψηφεὶ μετὰ θερμὴν καὶ συγκινητικὴν ἀγόρευσιν τοῦ συνηγόρου αὐτῶν κ. Φιλώτα Παπαγεωργίου οἱ ἐκ Σαΐτᾶς Λάζαρος Νικολάου, Κωνσταντῖνος Ἀναστασίου καὶ Ἄγγελος Δημητρίου, κατηγορούμενοι διὰ τὸν φόνον ἑνὸς ὀθωμανοῦ καὶ δύο χριστιανῶν.

Τῇ 25 κατεδικάσθησαν εἰς 4 ἐτῶν δεσμὰ οἱ ἐκ Τσελτικίου τῶν Βοδενῶν Κόλες καὶ Χρῆστος Δίγκα σχισματικοί, κατηγορούμενοι ἐπὶ ὑποθάλψει βουλγαρικῆς συμμορίας.

Τῇ 28 κατεδικάσθη εἰς 3 ἐτῶν δεσμὰ ὁ ἐκ Βοδενῶν βούλγαρος Τόσι Γότσι, κατηγορούμενος ὅτι ἔδωκε ἀπειλητικὴν ἐπιστολὴν εἰς ὁμογενῆ ὀρθόδοξον.

Τῇ 30 ἐπερατώθη ἡ πολύκροτος ἐκ Καβάλλας δίκη τῶν Π. Γεωργίου, Γ. Ράδου καὶ Ναούμ, καθ' ἣν παρῆσαν οἱ κ.κ. Πάρας γενικὸς πρόξενος τῆς Αὐστροουγγαρίας, Λ. Κορομηλᾶς γεν. πρόξενος τῆς Ἑλλάδος, Γρεὺ γεν. πρόξενος τῆς Ἀγγλίας, Κολμάνσκης πρόξενος τῆς Ρωσσίας, ὁ ὑποπράκτωρ τοῦ βουλγαρικοῦ πρακτορείου, ξένοι ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ πρῶτοι διερμηνεῖς τῶν προξενείων. Τὸ δικαστήριον διὰ μακρῶν διασκεφθὲν ἐξέδωκεν ἀπόφασιν, καθ' ἣν ὁ μὲν Ναοὺμ κατεδικάσθη εἰς θάνατον καθ' ὁμοψηφίαν, ὁ δὲ Ράδος κατὰ πλειονοψηφίαν, τοῦ Παντελῆ ἀθωωθέντος.

Τῇ 3 ἰουλίου ἠθωώθησαν οἱ ἐξ Ἐργι-Δερὲ τῆς ὑποδιοικήσεως Ζίχνης βούλγαροι χωρικοὶ ὑπόδικοι ὡς πυροβολήσαντες ἀπὸ τῶν οἰκιῶν αὐτῶν ἐναντίον τῶν χωροφυλάκων καὶ ὑποθάλποντες βουλγάρους κομιτατζήδες. Αὐθήμερον κατεδικάσθη εἰς ἑνὸς μόνον μηνὸς φυλάκισιν ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Κιούμας Γιοβὰν Γρηγόρ, διότι ἐπυροβόλησεν ἐναντίον τοῦ ὀρθοδόξου Ἀθανασίου Σάρπη, εἰς τετραετῆ δεσμὰ ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Τοπόλιανη τῶν Σερρῶν ὁμογενὴς Γεώργιος παπᾶ Ἀθανασίου, ἐπὶ συμπράξει μετὰ ἑλλήνων ἀνταρτῶν.

Η ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ
ΤΩΝ ΕΝ ΡΩΣΣΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον ἀριθμὸν)

Ζ'.

Ἡ 6 Μαρτίου τοῦ 1906 σημειωθήσεται ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας ὡς ἡ ἀφετηρία νέας ἐποχῆς. Κατὰ ταύτην ὁ μητροπολίτης Πετρουπόλεως συγκαλέσας ἐν τῇ μητροπολιτικῇ κατοικίᾳ αὐτοῦ τῇ ἐντὸς τῆς Λαύρας τοῦ Ἀλεξάνδρου Νέβσκη[1] τὰ μέλη τῆς «Προσυνοδικῆς Ἐπιτροπῆς» ἐκήρυξε διὰ προσλαλιᾶς τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν ταύτης. Τῇ δὲ μεθεπομένῃ 8 Μαρτίου, ἐν τῷ Συνοδικῷ ναῷ τῶν Ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἐτελέσθη ἡ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν ἐπίσημος δοξολογία, καθ' ἣν ὁ ἐπίσκοπος Μογιλέβου Στέφανος ἀπήγγειλε πρόσφορον ἐπὶ τῇ περιστάσει λόγον, ἐν ᾧ διέκρινεν ἐν τῷ βίῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας τρεῖς ἡλικίας, τὴν **νηπιακὴν**, τὴν πρὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ συνοδικοῦ διοικητικοῦ συστήματος, τὴν **νεανικὴν**, τὴν ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τῆς Διοικούσης ἱερᾶς Συνόδου ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Πέτρου τοῦ Μεγάλου (1721) καὶ τὴν **ἀνδρικὴν**, τὴν ἀρχομένην ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας.

Εἶτα, ἐν τῇ συνοδικῇ αἰθούσῃ, ὁ πρόεδρος μητροπολίτης Πετρουπόλεως ἐκήρυξεν, ἐπισήμως, τὴν ἔναρξιν τῶν συνεδριάσεων διὰ λόγου, ἐν ᾧ, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐδήλωσεν ὅ,τι ἀπὸ δύο σχεδὸν ἑκατονταετηρίδων, ἤτοι ἀπὸ τῆς ἐν Μόσχᾳ κατὰ τῶν Καλβινιστῶν συνελθούσης τῷ 1714 Συνόδου, ἡ ἁγία Ρωσσία δὲν ἠκροάσατο

1. Ἐν Ρωσσίᾳ οἱ ἐπίσκοποι, φέροντες τὸν τίτλον Ἀρχιμανδριτῶν τῶν μεγάλων Μονῶν (Λαῦραι) τῶν ἐν ταῖς ἕδραις αἵτινες τυχὸν ὑπαρχουσῶν, κατοικοῦσι, τούτου ἕνεκα, ἐν ὑταίαις.

συνοδικῆς ἐκκλησιαστικῆς φωνῆς, ἥτις τὴν σήμερον πρόκειται νὰ ἀκουσθῇ, καὶ ἐξῆρε τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἐπιτελουμένου ἔργου, οὗ τὴν ἐπιτυχίαν ἐγγυᾶται, τὸ βαθὺ θρησκευτικὸν αἴσθημα, ἡ ἁδρὰ μόρφωσις καὶ ἡ ἀρετὴ τοῦ βίου τῶν μελῶν τῆς Συνελεύσεως, ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις ἡ μεταξὺ αὐτῷ βασιλεύουσα ὁμόνοια καὶ ζῆλος.

Ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ἐξεφράσθη καὶ ὁ αὐτοκρατορικὸς Ἐπίτροπος πρίγκηψ Ὀβολένσκη, μεθ' ὃ ἡ Συνέλευσις ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα εὐχαριστήριον τηλεγράφημα, πρὸς ὃ ἐκεῖνος ἀπήντησε καταλλήλως. Μετὰ ταῦτα, πρὸς εὐχερεστέραν διεξαγωγὴν τοῦ ἔργου τῆς Προσυνοδικῆς Ἐπιτροπῆς, διῃρέθη αὕτη εἰς ἑπτὰ τμήματα τεθέντα ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῶν ἀρχιεπισκόπων Χερσῶνος, Λιθουανίας, Γιαροσλάβου, Φιλλανδίας καὶ τῶν ἐπισκόπων Μογιλέβου, Ψκώφ καὶ Βολύνης, εἰς ἃ τμήματα κατενεμήθησαν τὰ διάφορα ὑπὸ συζήτησιν θέματα ὡς ἑξῆς·

1. Περὶ τῶν μελῶν τῆς Τοπικῆς Συνόδου καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐξετάσεως καὶ λύσεως τῶν ζητημάτων ἐν αὐτῇ. 2. Περὶ διαιρέσεως τῆς Ρωσσίας εἰς ἐκκλησιαστικὰς περιφερείας καὶ διοργανώσεως αὐτῶν, καθὼς καὶ περὶ μεταρρυθμίσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως τῆς τε ἐπιτοπίου καὶ τῆς κεντρικῆς. 3. Περὶ διοργανώσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων καὶ ἀναθεωρήσεως τῶν νόμων περὶ γάμου, ἐν γένει, καὶ ἰδίᾳ περὶ τῶν μικτῶν γάμων. 4. Περὶ διευθετήσεως τῶν ἐνοριῶν, περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀποκτήσεως ἐκκλησιαστικῆς ἰδιοκτησίας, περὶ ἐπαρχιακῶν συνελεύσεων καὶ περὶ συμμετοχῆς τῶν κληρικῶν ἐν τοῖς δημοσίοις καὶ κοινωτικοῖς σωματείοις. 5. Περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐκπαιδευτηρίων. 6. Περὶ ὁμοπιστίας, παλαιοπιστίας καὶ λοιπῶν θρησκευτικῶν ζητημάτων. 7. Περὶ τῶν ληπτέων μέτρων πρὸς περιφρούρησιν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ τῆς χριστιανικῆς εὐσεβείας ἀπὸ τῶν σφαλερῶν διδασκαλιῶν καὶ ἑρμηνειῶν, ἕνεκα τῆς ἑδραιώσεως τῶν ἀρχῶν τῆς ἀνεξιθρησκείας ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ.

Αἱ ἀποφάσεις τῶν τμημάτων ὑπεβάλλοντο ἐν ταῖς γενικαῖς συνεδριάσεσι τῆς «Προσυνοδικῆς Ἐπιτροπῆς» καὶ συνεζητοῦντο, ψηφιζόμεναι κατὰ πλειοψηφίαν· αἱ γνῶμαι δὲ τῶν μειοψηφούντων κατεχωρίζοντο ἐν ἰδιαιτέρῳ πρακτικῷ, καθὼς ἐπίσης καὶ τὰ ὑποβληθέντα, ὑπό τινων μελῶν, Ὑπομνήματα, τὰ ἀναπτύσσοντα λεπτομερέστερον καὶ ὑποστηρίζοντα τὰς ἑαυτῶν γνώμας.

Αἱ ἐργασίαι τῆς «Προσυνοδικῆς Ἐπιτροπῆς» ἔληξαν τῇ 15 Δεκεμβρίου 1906 (διακοπῆς γενομένης ἐν τῷ μεταξὺ ἀπὸ τῆς 14 Ἰουνίου μέχρι τῆς 1 Νοεμβρίου), τὸ δὲ σύνολον τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς τῶν ληφθεισῶν ἐν ταῖς γενικαῖς συνεδρίαις αὐτῆς, μετὰ καί τινων ἀποφάσεων τῶν τμημάτων ἥσσονος σπουδαιότητος καὶ ὡς ἐκ τούτου μὴ συζητηθεισῶν ἐν ταῖς γενικαῖς συνεδρίαις τῆς Ἐπιτροπῆς, ὑπεβλήθη, διὰ τὰ περαιτέρω, τῇ Διοικούσῃ ἱερᾷ Συνόδῳ ἐν τῇ ὁποίᾳ, ἀπὸ τῆς 3 Νοεμβρίου, παρήδρευον ὡς μέλη αὐτῆς καὶ οἱ πρωτοπρεσβύτεροι Γιανισὲφ, προεξάρχων τοῦ ἀνακτορικοῦ κλήρου καὶ πνευματικὸς τοῦ Αὐτοκράτορος καὶ Ζιελομπόβσκη, προεξάρχων τοῦ κλήρου τοῦ στρατοῦ.

Ἡ ὑπὸ τῆς «Προσυνοδικῆς Ἐπιτροπῆς» προπαρασκευαστικὴ ἐπεξεργασία τῶν θεμάτων ἅτινα θὰ ἀπετέλουν τὸ ἀντικείμενον τῶν συζητήσεων τῆς Τοπικῆς Συνόδου, σημαντικῶς διηυκολύνουσα τὸ ἔργον ταύτης, ἀποκλείει, ταὐτοχρόνως, πᾶσαν ἀπόπειραν ὑποβολῆς εἰς αὐτὴν θεμάτων ὅλως ἀλλοτρίων πρὸς τὸν προορισμὸν αὐτῆς, ὅπερ πάντως ἄνευ τῶν ληφθέντων μέτρων θὰ συνέβαινε. Καθόσον, μερίς τις τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου ἐν Μόσχᾳ, Πετρουπόλει καὶ ἀλλαχοῦ, ὑπερβαίνουσα τὰ ἐσκαμμένα, ἐσκόπει νὰ ὑποβάλῃ, διὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῆς, τῇ Τοπικῇ Συνόδῳ καὶ θέματα ὅλως ἀντικείμενα ταῖς διατάξεσι τῶν ἱερῶν Κανόνων, οἷον τὸν γάμον τῶν ἐπισκόπων, τὴν σύναψιν δευτέρου γάμου ὑπὸ τῶν χηρευόντων ἐγγάμων κληρικῶν, τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ ἐγγάμου κλήρου ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ νὰ φέρῃ, ἐκτὸς τοῦ ναοῦ, τὸ κληρικὸν ἔνδυμα ἀντικαθιστώμενον δι' ἁπλοῦ τινος διακριτικοῦ γνωρίσματος ἐπὶ τῆς συνήθους πολιτικῆς ἐνδυμασίας, τὴν ἀναθεώρησιν, ἐπὶ σκοπῷ συντομεύσεως, τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀκολουθιῶν καὶ προσευχῶν, καὶ ἄλλας τοιαύτας ἐκθέσμους καὶ σκανδαλώδεις προτάσεις.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΤΟ ΠΡΩΤΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΠΑ*

Ἡ πρώτη ἐκδήλωσις τοῦ παπικοῦ πρωτείου ἐν τῷ ζητήματι τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα καὶ ἡ γενικὴ κατ᾽ αὐτοῦ διαμαρτυρία.

Ὁ Παπισμὸς ἐλεγχόμενος ὡς νεωτερισμὸς ἄγνωστος καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν.

Τί δὲ παθὼν παρῆλθε νῦν εἰς μέσον ὡς δικτάτωρ τῆς Ἐκκλησίας ὁ Βίκτωρ. τοῦτο ὀφείλομεν νὰ ζητήσωμεν εἰς τὸν δεσποτικὸν καὶ βίαιον χαρακτῆρα τοῦ ἀνδρὸς, ὃν σφόδρα ὡς φαίνεται ἐγαργάλισεν ἡ πολιτικὴ θέσις τῆς τότε κοσμοκράτορος Ρώμης. Κατὰ τὸν Β΄ αἰῶνα τὴν θέσιν τῶν ἐπισκόπων τῆς Ἐκκλησίας ἤρχισαν νὰ μετρῶσι μὲ τὴν θέσιν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς πόλεως, ἐν ᾗ τὴν ἕδραν αὐτῶν εἶχον οἱ ἐπίσκοποι. Ἐντεῦθεν εὔκολον εἶναι νὰ ἐννοήσῃ τις πόσον ἠδύνατο νὰ ὑπερτιμηθῇ ἡ θέσις τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ρώμης καὶ ποῖον στάδιον ἠνοίγετο οὕτω εἰς φιλοδόξους ἀνθρώπους, ὅταν οὗτοι κατελάμβανον τοιαύτας ἐπισκοπικὰς θέσεις. Ἡ Ρώμη ἦτο ἡ κυρία τοῦ κόσμου. Διὰ τῶν κατακτήσεων αὐτῆς ἐμεγαλύνθη ἀποβάσα ἡ πρώτη πόλις τῆς οἰκουμένης. Τὸ ὄνομα τῆς Ρώμης ἐξήσκει ἐπὶ τῶν ἐθνῶν μυστηριώδη δύναμιν, οἱ νόμοι αὐτῆς ἐκράτουν πανταχοῦ, καὶ ἐνώπιον αὐτῆς ἔκλινε γόνυ σύμπας ὁ τότε πεπολιτισμένος κόσμος. Οὐδεμία ἄρα ὑπολείπεται ἀμφιβολία ὅτι ἡ κατάστασις αὕτη οὐσιωδῶς ἐπέδρασεν εἰς τὴν σύλληψιν ὁμοίας ἰδέας ὑπὸ ἔποψιν ἐκκλησιαστικὴν, ἥτις καὶ ἤρχισεν ἀπὸ τοῦδε νὰ καλλιεργῆται μετὰ δυνάμεως καὶ ἐπιμονῆς καὶ ἐπιτηδειότητος πολλῆς. Ἐνταῦθα δὲ πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ᾽ὄψιν καὶ ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη ἡ ψευδῶς εἰς τὸν ἱερὸν Κλήμεντα, ἕνα τῶν πρώτων ἱεραρχῶν τῆς Ρώμης, ἀποδιδομένη καὶ πρὸς τὸν ἀδελφόθεον δῆθεν τὸν πρῶτον ἱεράρχην τῶν Ἱεροσολύμων Ἰάκωβον ἀπευθυνομένη, ἣν ἔρριψεν εἰς μέσον κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ἀκριβῶς μετὰ πρωτοτύπου θεωρίας περὶ ἐκκλησιαστικῆς μοναρχίας τὸ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Κλημέντεια» μέχρις ἡμῶν περισωθὲν ἀρχαιότατον χριστιανικὸν μυθιστόρημα. Ἀλλὰ καὶ ἀνεξαρτήτως τούτων βέβαιον καὶ ἀναντίρρητον παραμένει ὅτι ἰδέαν παπικοῦ πρωτείου οὐδεμία ἕως τότε κατὰ μέρος Ἐκκλησία εἶχεν, οὐδ᾽ αὐτὴ ἡ ρωμαϊκή· διότι οὔτε ὑπῆρχε παπικὸν πρωτεῖον· διὸ καὶ ὅτε νῦν τοιοῦτόν τι ἐφάνη προβάλλον τὴν κεφαλὴν, δημοτελῶς ἐπατάχθη. Ναὶ τὸ σκότιον παράστημα τοῦ Βίκτορος κατερραπίσθη, ἡ Ρώμη ἐπιτιμηθεῖσα ἐσίγησεν, ὁ ἀφορισμὸς αὐτῆς εἰς οὐδὲν ἐλογίσθη, αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐξηκολούθησαν καὶ μετὰ τὸν ἀφορισμὸν ἑορτάζουσαι τὸ Πάσχα ὡς καὶ πρότερον καὶ ἐν πληρεστάτῃ μετὰ τῶν Ἐκκλησιῶν κοινωνίᾳ διατελοῦσαι, τὸ δὲ ζήτημα ἐλύθη ὑπὸ τῆς Α΄ ἐν Νικαίᾳ οἰκουμενικῆς Συνόδου τῷ 325. Οὕτω δὲ, ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖ ὁ συγγραφεὺς τῶν Παπιστικῶν Ἐλέγχων, «οἱ Πάπαι τῆς Ρώμης καὶ κραυγάζοντες καὶ ἀπειλοῦντες . . . . . οὐδὲ τὴν τελετὴν τοῦ Πάσχα, οὖσαν παντάπασιν ἄρθρον ἀδιάφορον, ἠδυνήθησαν νὰ μεταλλάξωσι, μέχρις οὗ ἡ Α΄ οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐπεξεργασθεῖσα τὴν ὑπόθεσιν ἀπεφήνατο περὶ τῆς Κυριακῆς». Παπιστικῶν Ἐλέγχ. τόμ. α΄ σελ. 105.

Σημ. Περὶ ἐκκλησιαστικῆς μοναρχίας τὰ Κλημέντεια ὁμιλοῦσιν ὡς ἑξῆς· «Τὸ οὖν πλῆθος τῶν πιστῶν δεῖ ἑνί τινι πείθεσθαι, ἵνα οὕτω ἐν ὁμονοίᾳ διατελεῖν δυνηθῇ. Τὸ γὰρ εἰς ἀρχὴν μιᾶς λῆγον ἐξουσίας, μοναρχίας εἰκόνι τοὺς ὑπείκοντας αἰτίᾳ εὐταξίας, εἰρήνης ἀπολαύειν τίθησι· τὸ δὲ πάντας φιλαρχοῦντας, ἑνὶ μόνῳ ὑπεῖξαι μὴ θέλειν, καὶ αἰτίᾳ διαιρέσεως πάντως καὶ περιπεσεῖν ἔχουσιν. Ἀλλ᾽ ἔτι μὴν πειθέτω τὰ παρ᾽ ὀφθαλμοῖς γινόμενα, πῶς οὖν πολλῶν κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν ὄντων βασιλέων, συνεχῶς πόλεμοι γίνονται. Ἔχει γὰρ ἕκαστος πρόφασιν εἰς πόλεμον τὴν ἑτέρου ἀρχήν. **Ἐὰν δὲ εἷς ᾖ τοῦ παντὸς ἡγεμών, οὐ ἕνεκεν πολεμεῖ οὐκ ἔχων, ἀΐδιον τὴν εἰρήνην ἔχει. . . . . Χρὴ οὖν ἑνί τινι ὡς ὁδηγῷ τοὺς πάντας ἕπεσθαι, ὡς εἰκόνα Θεοῦ τιμῶντας»** (Κλήμεντος τῶν Πέτρου ἐπιδημιῶν καὶ κηρυγμάτων ἐπιτομή. Ὁμιλ. γ΄ §. 61. 62).

Ἐκ τοιούτων ἰδανικῶν θεωρημάτων ὁρμώμενοι καὶ ἀπὸ τῆς ἐξαιρετικῆς τότε πολιτικῆς θέσεως τῆς πόλεως Ρώμης φρονηματιζόμενοι ὡς μὴ ὤφειλεν οἱ ρωμαῖοι ἐπίσκοποι ἤρξαντο σπαργανοῦντες ἐν τῇ φαντασίᾳ αὐτῶν ἡγεμονίαν ἐπὶ τῆς καθόλου χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ὡς θείῳ τάχα δικαίῳ ἐπ᾽αὐτοὺς κατερχομένην, ἥτις ὕστερον ἀπὸ τοῦ Πάπα Νικολάου τοῦ Α΄ καὶ ἑξῆς κοσμοϊστορικὴ ἀποβάσα καὶ τὸν χριστιανικὸν

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 489—492.

κόσμον οἰκτρῶς διασπάσασα καὶ διαιρέσασα, ἀνυπολογίστων δεινῶν πρόξενος εἰς τοῦτον ἐγένετο. Τὰ πρῶτα τῆς ἰδέας ταύτης στοιχεῖα ὑπὸ ἐκκλησιαστικὴν καὶ δογματικὴν ἔποψιν ἐφιλοδώρουν εἰς τοὺς Πάπας αὐτὰ τὰ Κλημέντεια, ἐν οἷς ὁ ψευδοκλήμης πρὸς τὸν ἀδελφόθεον δῆθεν Ἰάκωβον ἐπιστέλλων ἔλεγε· «Γνώριμον ἔστω σοι, κύριέ μου, ὅτι Σίμων ὁ διὰ τὴν ἀληθῆ πίστιν καὶ τὴν ἀσφαλεστάτην αὐτοῦ τῆς διδασκαλίας ὑπόθεσιν τῆς Ἐκκλησίας θεμέλιος λίθος εἶναι ὁρισθεὶς καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ ἀψευδεῖ στόματι μετονομασθεὶς Πέτρος· ἡ ἀπαρχὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ὁ τῶν ἀποστόλων πρῶτος, ᾧ πρώτῳ ὁ πατὴρ τὸν υἱὸν ἀπεκάλυψεν, ὃν ὁ Χριστὸς εὐλόγως ἐμακάρισεν . . . . ὁ τῆς Δύσεως τὸ σκοτεινότερον τοῦ κόσμου μέρος ὡς πάντων ἱκανώτερος φωτίσαι κελευσθεὶς καὶ κατορθῶσαι δυνηθείς . . . . οὗτος αὐτὸς διὰ τὴν ἄμετρον πρὸς ἀνθρώπους στοργὴν σαφῶς, δημοσίᾳ, ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος πονηροῦ, τὸν ἐσόμενον ἀγαθὸν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μηνύσας βασιλέα, μέχρις ἐνταῦθα τῇ Ρώμῃ γενόμενος, θεοβουλήτῳ διδασκαλίᾳ σώζων ἀνθρώπους, αὐτὸς τοῦ νῦν βίου βιαίως (ἤτοι μαρτυρικῷ θανάτῳ) τὸ ζῆν μετήλλαξεν. Πρὸς αὐταῖς δὲ ταῖς ἡμέραις αἷς ἔμελλε τελευτᾶν, συνηθροισμένων τῶν ἀδελφῶν, αἰφνιδίως λαβόμενός μου τῆς χειρὸς, ἐγερθεὶς ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας ἔφη· Ἀκούσατέ μου, ἀδελφοὶ καὶ σύνδουλοι, ἐπεὶ, ὡς ἐδιδάχθην ἀπὸ τοῦ ἐμὲ ἀποστείλαντος κυρίου τε καὶ διδασκάλου Ἰησοῦ Χριστοῦ, αἱ τοῦ θανάτου μου ἠγγίκασιν ἡμέραι, Κλήμεντα τοῦτον ἐπίσκοπον ὑμῖν χειροτονῶ, ᾧ τὴν ἐμὴν τῶν λόγων πιστεύω καθέδραν, τῷ ἀπ' ἀρχῆς με μέχρι τέλους συνοδεύσαντι . . . ὃν πλείω πάντων πεπείραμαι θεοσεβῆ, φιλάνθρωπον, ἁγνὸν, πολυμαθῆ . . . . Διὸ αὐτῷ μεταδίδωμι τὴν ἐξουσίαν τοῦ δεσμεύειν καὶ λύειν, ἵνα περὶ παντὸς οὗ ἂν χειροτονήσῃ ἐπὶ γῆς ἔσται δεδογματισμένον ἐν οὐρανοῖς. Δήσει γὰρ ὃ δεῖ δεθῆναι καὶ λύσει ὃ δεῖ λυθῆναι, ὡς τὸν τῆς Ἐκκλησίας εἰδὼς κανόνα. Αὐτοῦ οὖν ἀκούσατε ὡς γνόντες ὅτι ὁ τῆς ἀληθείας προκαθεζόμενον λυπῶν εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνει καὶ τὸν πατέρα τῶν ὅλων παροργίζει, οὗ ἕνεκεν οὐ ζήσεται . . . . . Αὐτοῦ ταῦτα λέγοντος, ἐγὼ (ὁ Κλήμης) προσπεσὼν ἐπεδεόμην αὐτοῦ παραιτούμενος τὴν τῆς καθέδρας ἐξουσίαν· ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, Περὶ τούτου μή με ἀξίου. . . πάλιν δὲ τῷ πλήθει προσεμβλέψας εἶπε· καὶ ὑμεῖς δὲ . . . τῷ προκαθεζομένῳ ἀληθείας κατὰ πάντα ὑπείξατε, τοῦτο εἰδότες ὅτι ὁ τοῦτον λυπήσας, **Χριστὸν, οὗ τὴν καθέδραν πεπίστευται, οὐκ ἐδέξατο, καὶ ὡς Χριστὸν μὴ δεξάμενος ὡς ἀθετήσας τὸν πατέρα λογισθήσεται καὶ τῆς ἀγαθῆς βασιλείας ἀποβληθήσεται** . . . . Καὶ ταῦτα εἰπὼν (ὁ Πέτρος) ἐν μέσῳ πάντων μοι τὰς χεῖρας ἐπιθεὶς εἰς τὴν αὐτοῦ καθέδραν καθεσθῆναί με ἐδυσώπησεν». Ἐπιστολὴ Κλήμ. πρὸς Ἰάκωβ, §.1—20. Παρβλ. ὁμιλ. γ' §§ 50—72, ἔνθα ὁ Πέτρος κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου τρόπον χειροτονεῖ τὸν Ζακχαῖον τοποτηρητὴν αὐτοῦ ἐν Ἀντιοχείᾳ.

Ἐννοεῖται ὅτι πάντα ὅσα γράφει ὁ Κλημεντειογράφος καὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς καὶ ἐν ταῖς ὁμιλίαις αὐτοῦ περὶ τοῦ ἀποστόλου Πέτρου καὶ τῶν βιβλίων αὐτοῦ καὶ τῶν περιοδειῶν καὶ τῶν πράξεων καὶ τῆς ἐν Ρώμῃ ἐγκαταστάσεως καὶ ἐπισκοπῆς αὐτοῦ καὶ τῆς χειροτονίας τοῦ Κλήμεντος ὡς διαδόχου αὐτοῦ, δὲν εἶναι γεγονότα, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο πλάσματα τῆς φαντασίας αὐτοῦ, πόρρω κείμενα τῆς πραγματικότητος, ὡς κατέδειξεν ὕστερον ἡ κριτικὴ καὶ οὐδεὶς πλέον σήμερον ἀρνεῖται· Ἐξαίρων δὲ αὐθαιρέτως τὸν ἀπόστολον Πέτρον ὑπεράνω πάντων τῶν ἄλλων ἀποστόλων καὶ διάδοχον τῆς καθέδρας τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς θεωρῶν καὶ τοῦτον ὡς τὸ χρηστήριον τῆς ἀληθείας, ὡς τὴν ὑπάτην αὐθεντίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὡς τὸν ἄρχοντα καὶ ἡγεμόνα αὐτῆς διὰ τοὺς θέλοντας νὰ ἔχωσι μέρος μετὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ χαρακτηρίζων ὁ Κλημεντειογράφος, οὐδὲν ἄλλο προτίθεται, οὐδὲν ἄλλο εὔχεται, εἰμὴ ὅπως ἴδῃ κατασυντριβομένην, ὡς ἐπεθύμει, τὴν οἰκουμενικὴν αὐθεντίαν καὶ τὸ κῦρος τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ὃν πανταχοῦ τῆς μυθιστορίας αὐτοῦ ὑπαινίσσεται ὑπὸ τὸ ὄνομα Σίμωνος τοῦ Μάγου. Ὁ ἀπόστολος Πέτρος καὶ ὁ Ἰάκωβος ἦσαν, ὡς γνωστὸν, οἱ ἐπιεικέστερον πρὸς τοὺς ἰουδαΐζοντας χριστιανοὺς διακείμενοι· ἀπ' ἐναντίας ὁ Παῦλος παρίσταται ὡς ὁ ἄσπονδος ἐχθρὸς καὶ διώκτης τούτων. Ὁ Κλημεντειογράφος ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τῆς συγγραφῆς αὐτοῦ διεξάγει κρατερὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς οὐσίας τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ ἰουδαϊσμοῦ, οὐχὶ βεβαίως τοῦ ἀληθοῦς καὶ πραγματικοῦ, ἀλλὰ τοῦ ἰουδαϊσμοῦ τῆς φαντασίας του, προβάλλων εἰς μέσον κρᾶμά τι ἐξ ἀμφοτέ-

ρων κακοδοξότατον. Ἐννοεῖται λοιπὸν ὅτι πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ συστήματος αὐτοῦ, ἀποπλάνησιν δὲ τῶν ἰουδαίων ὅσοι ἤδη προσῆλθον εἰς τὸν χριστιανισμὸν, καὶ ἐκείνων ὅσοι ἔμελλον νὰ ἀσπασθῶσιν αὐτὸν, ἀνάγκην εἶχε μιᾶς αὐθεντίας, τὴν αὐθεντίαν δὲ ταύτην ἐνόμισεν ὅτι ἠδύνατο νὰ πλαστογραφήσῃ ὡς ἐπλαστογράφησε ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Πέτρου. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἔχουσιν· ἀλλ' ὁμολογητέον ὅτι διὰ τοὺς καθημένους ἐπὶ τοῦ ἐπισκοπικοῦ θρόνου τῆς Ρώμης τὰ περὶ τοῦ ἀποστόλου Πέτρου ὀνειροπολήματα τοῦ Κλημεντειογράφου ἦσαν θησαυρὸς ἀνεκτίμητος ὡς ὑποχαράσσοντα αὐτοῖς τὰ βάθρα, ἐφ' ὧν ὕστερον μεγαλοπρεπέστατον ἔμελλε νὰ ἀνυψωθῇ τὸ τεράστιον οἰκοδόμημα τοῦ Παπισμοῦ. Ἀνάγνωθι καὶ τὰ ἐν σελ. ξα'—ξς' τῶν ἡμετέρων προλεγομένων εἰς τὰς ἐπιστολὰς τοῦ ἁγίου Κλήμεντος τὸ πρῶτον πλήρεις ἐκδοθείσας ἐν Κωνσταντινουπόλει 1875.

(Ἐκκλησιαστικὰ χρονικὰ εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον)

ΔΗΛΩΣΙΣ

Τελουμένης τὴν προσεχῆ κυριακὴν 19 αὐγούστου ἐ. ἔ. περὶ ὥραν 3½ τουρκιστὶ δοξολογίας ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου καὶ τῆς περὶ αὐτὴν ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ ναῷ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ ἀναρρήσεως τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος, τοῦ φιλολάου ἡμῶν Ἄνακτος Σουλτὰν Ἀπτσὺλ Χαμὶτ Χὰν Αὐθέντου ἡμῶν, προσκαλοῦνται ἅπαντες οἱ ὁμογενεῖς βαθμοῦχοι καὶ λογάδες, ὅπως παραστῶσι κατ' αὐτὴν ἐν ἐπισήμῳ στολῇ.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 14 αὐγούστου 1907.

† Ὁ Μ. πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

(Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὖξ. ἀριθ. 34 καὶ ἡμερομ. 14 ἰουνίου 1907 ἐρήμην ἀποφάσεως διαζεύξεως)

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπ. 207 τῶν πατριαρχικῶν Διακονημ. Ὁδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφαίζον παμψηφεὶ,

Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 2377 καὶ χρονολ. 3 ἀπριλίου 1907 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν Εὐφροσύνης Σ. Ζωγράφου-τὸ γένος Γ. Δημητριάδου, κατὰ Σπυρίδωνος Ζωγράφου ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην κατὰ τὸ θέμα τῆς ἐννεατοῦς ἄνευ προνοίας ἐγκαταλείψεως,

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον διαλυτέον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου,

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ ὡς ἡττηθέντι ἐν τῇ δίκῃ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια τριακόσια πεντήκοντα (ἀρ. 350) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ὁ προεδρεύων 3

† Ὁ Μ. πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

Ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Ἠλίας Σκαναβῆς, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὀθωμανὸς, τέως μὲν κάτοικος Ὑψωμαθείων καὶ τὸ ἐπάγγελμα βυρσοδέψης ἐν Καζλῆ-τσεσμὲ, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον καὶ ὥραν 2αν εὐρωπαϊστὶ μ.μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Ρωμυλίας Ἠλία Σκαναβῆ, τὸ γένος Ι. Δημητριάδου, χριστιανῆς ὀρθοδόξου, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης, ὑπηκόου ὀθωμανῆς καὶ κατοίκου Ὑψωμαθείων, ἐπὶ διατροφῇ. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διατροφῆς δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων ἐφημερίδων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Ταχυδρόμου».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 1 αὐγούστου 1907

Ὁ προεδρεύων 1

Ὁ Μ. πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

ὁ γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

Τοῖς συνδρομηταῖς τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» τοῖς ἐγγραφεῖσι κατὰ τοὺς τελευταίους δύο μῆνας ἀγγέλλομεν ὅτι στέλλομεν τὰ ἀπὸ 1 μαρτίου φύλλα μόνον, εἶτα δὲ θέλομεν ἀποστείλει καὶ τὰ ἀπὸ 1 τοῦ ἔτους τούτου, μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν ἐλλειπόντων τινων τευχῶν.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.

ΑΡΙΘ. — 34

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 19 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ αὐτοκρατορικὴ ἑορτή — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Καταδίκη τῆς ἐν ἱερᾷ μουσικῇ καινοτομίας — (Ἐγκύκλιος κατὰ τῆς τετραφώνου μουσικῆς Ἀνθίμου πατριάρχου) — Νικόλαος Α' οἰκουμενικὸς πατριάρχης ὁ Μυστικός — Πέτρου χαρτοφύλακος ἔργον (συνέχεια καὶ τέλος).

Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

τῆς εἰς τὸν θρόνον τῶν Ὀσμανιδῶν ἀναρρήσεως τοῦ μεγαλειοτάτου καὶ φιλολάου ἡμῶν ἄνακτος ΣΟΥΛΤΑΝ ΑΒΔΟΥΛ ΧΑΜΙΤ ΧΑΝ ΤΟΥ Β' πανηγυρικῶς, ἐν ἀγαλλιάσει κοινῇ, διεξήχθη σήμερον. Εἰς τὴν αὐτὴν καὶ ὡρισμένην ἡμέραν τοῦ ἐνιαυτοῦ διεξάγεται παρὰ πᾶσι τοῖς λαοῖς τῆς αὐτοκρατορίας μία κοινὴ ἑορτή, πάντας αὐτοὺς εἰς πάγκοινον κινοῦσα δέησιν, ἧς προηγεῖται ἡ ἐν ναοῖς ἱεροῖς, ἐν τεμένεσι καὶ συναγωγαῖς δέησις πρὸς τὸν βασιλέα τὸν ἐπουράνιον, ὅπως σώζῃ καὶ φρουρῇ τὸν ἐπίγειον. Καὶ δέονται πρὸς τὸν Θεὸν γέροντες μετὰ παιδίων, μητέρες καὶ θυγατέρες, πατέρες μετὰ τῶν υἱῶν, ὑπήκοοι μετὰ τῶν ἐν τέλει, καὶ ἱκετεύουσι τὸν Κύριον τῆς δόξης καὶ τῆς ζωῆς καὶ παροχέα τῶν ἀγαθῶν, ὅπως ἄνωθεν καταπέμπῃ πᾶσαν δόσιν ἀγαθὴν, εἰς τὸν μεγαλειότατον καὶ κραταιότατον ἡμῶν ἄνακτα καὶ αὐθέντην, τὸν φιλειρηνικὸν σουλτάνον Ἀβδοὺλ Χαμὴτ Χὰν τὸν Β'.

Ἡ βασιλεία Αὐτοῦ, τριάκοντα καὶ ἓν ἔτη περιλαμβάνουσα ἀγαθῶν καὶ κοινωφελῶν ἔργων πλήρη, πλήρεις σελίδας τινὰς τῆς ὅλης ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος, τῆς πεπολιτισμένης, ἃς ἀποτελοῦσι μέρος ἐπιφανὲς τὰ ὑπὸ τὸ κραταιὸν Αὐτοῦ σκῆπτρον ἔθνη καὶ μάλιστα τὸ ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν, τὸ διὰ τῶν αἰώνων ἐν αἵμασι καὶ ἱδρῶσι καὶ κόποις τηρῆσαν καὶ σῶσαν τὸν πολιτισμὸν, ὃν ὁ φιλόλαος ἡμῶν ἄναξ προστατεύει. Ἀπὸ στομάτων, διὰ γραφίδων, ἀπὸ βημάτων σοφῶν καὶ διὰ διδασκαλίας διαχέεται φῶς ἱστορικὸν, ὅτι τριάκοντα καὶ ἑνὸς ἐτῶν βασιλεία παρέχει τὸ μέγα δίδαγμα τοῦ τί καὶ πόσον ἰσχύει νὰ κατορθώσῃ μοναρχὴς πεθῶν καὶ θέλων καὶ ἐπιδιώκων τὴν πρόοδον τοῦ κράτους αὐτοῦ.

Ὑπὲρ Αὐτοῦ λοιπὸν δεόμενοι πρὸς τὸν Ὕψιστον πάντες οἱ ὑπήκοοι καθ' ἑκάστην, ἀπὸ κοινοῦ

καὶ πάλιν ἐδεήθησαν, δοξολογήσαντες ἅμα τὸν Κύριον, ὅτι συνεπλήρωσε τριάκοντα καὶ ἓν ἔτη βασιλείας ἱστορικῆς ἡ Α.Α.Μ. ὁ ἄναξ, εἰς τὸ τριακοστὸν δεύτερον εἰσερχόμενος. Οἱ ὀρθόδοξοι Αὐτοῦ ὑπήκοοι ἐνταῦθά τε καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις συνῆλθον εἰς τοὺς ἱεροὺς αὐτῶν ναούς, τὸ δὲ κέντρον τῆς ὀρθοδοξίας δημοτελέστερον ἄγει σήμερον τὴν αὐτοκρατορικὴν ἑορτήν.

§

Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῷ σεπτῷ πατριαρχικῷ ναῷ, χοροστατοῦντος τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου μετὰ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν καὶ τῶν παρεπιδημούντων μητροπολιτῶν, ἐν μέσῳ ἀπείρου πλήθους ὀρθοδόξων ἐψάλη ἡ δοξολογία κατὰ τὸ ἀπὸ ἐτῶν καθωρισμένον τυπικόν, ἣν ἐπηκολούθησεν ὁ πολυχρονισμὸς τῆς Α. Α. Μ. Μετὰ τὴν λῆξιν καὶ τῆς δοξολογίας, ἡ Α. Θ. Π. ἀπὸ τοῦ ὑπὸ τὴν Μ. Πρωτοσυγκελλίαν ἐξώστου ἀνήγγειλεν εἰς τὸ πυκνότατον πλῆθος, τὸ ὑπερπληροῦν τὸν περίβολον τοῦ πατριάρχικοῦ ναοῦ, τὰ κατὰ τὴν κοινὴν ἑορτὴν ταύτην, ἐμεγάλυνε τὸ θαυμαστὸν ἔργον τοῦ μεγαλειοτάτου ἄνακτος, παλαίοντος ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη κατὰ μυρίων προσκομμάτων καὶ πολλῶν ἐπηρειῶν, αἵτινες καὶ τοὺς ὀρθοδόξους ζημιοῦσιν, ηὔξατο ὑπὲρ μακρᾶς ζωῆς καὶ βασιλείας τῆς Α. Α. Μ. καὶ προέτρεψε τὰ πλήθη νὰ ζητωκραυγήσωσιν ὑπὲρ τοῦ ἄνακτος. Τοῦτο δὲ καὶ ἔπραξαν οἱ παριστάμενοι ὀρθόδοξοι τρὶς ἐπαναλαβόντες τὰς ζητωκραυγὰς ὑπὲρ τῆς Α. Α. Μ. καὶ ἅπαξ ὑπὲρ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου.

*

Μετὰ ταῦτα, ἐν τῇ αὐθούστῃ τῶν πατριαρχῶν ἐλέχθησαν τὰ τῇ ἑορτῇ ἁρμόζοντα καὶ ἀπενεμήθη τὸ βραβεῖον Χαμηδιὲ τοῖς ἐκ τῶν τελειοφοίτων Θεολογικῆς καὶ Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς ἐπιδοσιν ἐπιδεξαμένοις εἰς τὴν γνῶσιν τῆς ἐπισήμου γλώσσης τοῦ κράτους. Παρῆσαν κατὰ τὴν ὑποδοχὴν ταύτην οἱ σεβασμ. συνοδικοὶ μητροπολῖται Κυζίκου, Ἰκονίου, Χίου, Μαρωνείας, Καστορίας, Γρεβενῶν, Δρυϊνουπόλεως, Σερβίων-Κοζάνης καὶ Λέρου, μετὰ τῶν παρεπιδημούντων Μεστημβρίας, Βάρνης καὶ Νευροκοπίου, ὁ παρεπιδημῶν πανιερ. ἐπίσκοπος Λευκάδος-Ἰθάκης κ. Δανιὴλ Σουλίδης, οἱ ἐπίτροποι τῶν Ἁγίων Τόπων, ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου, ὁ ἐξ. ἄρχων Μ. λογοθέτης ἐν στολῇ, ὡς καὶ τινα τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου καὶ τινες τῶν βαθμούχων καὶ λογάδων

*

Μικρὸ πρὸ μεσημβρίας ἡ Α. Θ. Π. σὺν τῷ ἐξ. ἄρχοντι Μ. λογοθέτῃ μετέβη εἰς τὰ αὐτοκρατορικὰ ἐν Γιλδὶζ ἀνάκτορα, ὅπου προσῆλθον καὶ οἱ πνευματικοὶ ἀρχηγοὶ τῶν ἄλλων ὑποτελῶν τῷ κράτει ἐθνοτήτων, εἰσαχθεὶς δὲ παρὰ τῇ Α. Α. Μ. σὺν ἐκείνοις, ἀπήγγειλε τὴν ἐξῆς προσφώνησιν, ἑρμηνευθεῖσαν τουρκιστὶ ὑπὸ τοῦ ἐξοχ. Μ. λογοθέτου.

Μεγαλειότατε αὐτοκράτορ

Πάντοτε μὲν ἰδίᾳ ὅμως κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τῆς ἀνόδου τῆς Ὑμετέρας αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος ἐπὶ τὸν Θρόνον τῶν Ὀσμανιδῶν, μεγάλων προπατόρων καὶ προκατόχων Αὐτῆς, ἅπαντες οἱ διαφόρων ἐθνῶν ὑπήκοοι τῆς ἀχανοῦς Αὐτοκρατορίας τὰ ὄμματα τῆς ψυχῆς τε καὶ τοῦ σώματος στρέφουσιν ἐπὶ τοῦ οὗ κάθησαι θρόνου, θερμὰς ἀναπέμποντες εὐχὰς καὶ δεήσεις πρὸς τὸν μέγαν Θεὸν ἡμῶν, ὅπως διατηρῇ τὴν Ὑμετέραν αὐτοκρατορικὴν Μεγαλειότητα ὑπὸ τὴν κραταιὰν αἰγίδα Αὐτοῦ καὶ φυλάσσῃ Αὐτὴν ἀπὸ παντὸς ἀνιαροῦ ὑγιᾶ καὶ μακρομερεύουσαν.

Τὰς θερμὰς ταύτας αὐτῶν καὶ ἡμῶν τῶν διαπύρων εὐχετῶν εὐχὰς ὑποβάλλοντες τῇ Σῇ θεοφρουρήτῳ αὐτοκρατορικῇ Μεγαλειότητι, ἐξαιτούμεθα ταπεινῶς, ὅπως πάντοτε ἐν εὐδοκίᾳ αὐτοκρατορικῇ παρέχῃς ἡμῖν τε καὶ ἐκείνοις τὰς βασιλικάς Σου χάριτας τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς εὐνομίας.

Ἡ Α. Α. Μ. ὁ ἄναξ εὐμενῶς ἀκροασάμενος τῆς πατριαρχικῆς προσφωνήσεως ἐβεβαίωσε τὸν παναγιώτατον οἰκουμενικὸν πατριάρχην περὶ τῆς πρὸς τοὺς ὑπηκόους πατρικῆς Αὐτοῦ στοργῆς καὶ τῆς ἐκτιμήσεως καὶ ἀγάπης πρὸς πάντας τοὺς νομοταγῶς πολιτευομένους, ἐξέφρασε δὲ τὴν εὐαρέσκειαν Αὐτοῦ ἐπὶ τῇ μετὰ λελογισμένης καὶ νομοταγοῦς ἀφοσιώσεως διοικήσει τῆς Α. Θ. Παναγιότητος. Ἐπίσης εὐμενέστατα ἐξεφράσθη καὶ περὶ τῆς Α. ἐξ. τοῦ ἄρχοντος Μ. λογοθέτου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Χειροτονία.—Τῇ τετάρτῃ, 15 μεσοῦντος, ἐγένετο ἐν τῷ σεπτῷ πατριαρχικῷ ναῷ ὑπὸ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν Κυζίκου, Χίου καὶ Λέρου-Καλύμνου ἡ χειροτονία τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Νευροκοπίου κ. Δαμασκηνοῦ.

Ἑορτὴ Παμμακαρίστου.— Τῇ 1 προσεχοῦς σεπτεμβρίου μηνὸς, σὺν τῇ πατριαρχικῇ πανηγύρει τῆς Ἰνδικτιῶνος, συνεορτάζεται καὶ ἡ ἑορτὴ τῆς Θεοτόκου Παμμακαρίστου, ἧς ἡ σεπτὴ εἰκὼν σὺν τοῖς ἁγίοις ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ λειψάνοις, ἀπὸ ναοῦ εἰς πατριαρχικὸν ναὸν μεταφερομένη, ἀνάκειται ἀπὸ τριακοσίων ἑπτὰ ἐτῶν ἐν τῷ ναῷ τούτῳ. Ἡ εἰκὼν τῆς Ἀειπαρθένου, βυζαντινῆς τέχνης καὶ μουσειογραφίας προϊὸν γεραρὸν, θέλει μείνει πρὸς προσκύνησιν τῶν πιστῶν ἐκτεθειμένη κατά τε τὸν ἑσπερινὸν καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, καθ' ἣν, ὡς ἀπὸ χρόνων πολλῶν εἴθισται, χοροστατήσει ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ ἡ Α. Θ Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης σὺν τοῖς σεβασμ. συνοδικοῖς καὶ τοῖς παρεπιδημοῦσι πανιερ. μητροπολίταις.

Γραφεῖον ἱερᾶς Συνόδου. — Τῇ τετάρτῃ ἐπανέκαμψεν ἐκ Κύπρου ὁ ἱερολογ. ὑπογραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Συνόδου διάκονος κ. Ἀπόστολος Τρύφωνος.

Φιλομουσίας τεκμήριον. — Ἠγγέλθη τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι ὁ ἐνταῦθα εὐφήμως ἐμπορευόμενος κ. Μικὲς Ν. Παπαδόπουλος ἀνέλαβε τὴν ἐξ ἰδίων καταβολὴν 500 λιρῶν πρὸς ἀνέγερσιν καταλλήλου οἰκοδομήματος διὰ τὸ παρθεναγωγεῖον τῆς ὁμογενοῦς ὀρθοδόξου κοινότητος Περάμου τῆς ἐπαρχίας Κυζίκου, εἰς μνήμην τοῦ μακαρίτου πατρὸς αὐτοῦ Νικολάου.

Ὀφφίκια πατριαρχ. αὐλῆς. — Ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἀπένειμεν ἐσχάτως τὸ ὀφφίκιον ἀρχιμανδρίτου τοῦ Οἰκουμεν. Θρόνου τοῖς πανοσιολ. πρεσβυτέροις κκ. Ἰωάννῃ Ἀνδρεάδῃ, ἡγουμένῳ τῆς ἐν Πριγκήπῳ ἱερᾶς μονῆς τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, προλύτῃ τῆς θεολογίας τοῦ ἐθνικοῦ πανεπιστημίου, καὶ Κωνσταντίνῳ Ρούσῃ, προϊσταμένῳ τοῦ ἐν Γαλατᾷ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, τελειοφοίτῳ τῆς ἱερᾶς ἐν Χάλκῃ θεολογικῆς σχολῆς. Ἀμφοτέρους ἡ Α. Θ. Π. ἐχειροθέτησεν ἰδίαις χερσίν.

Ροδοκανάκειος Ἱερατικὴ σχολή. —Διευθυντὴς τῆς Ἱερατικῆς ἐν Καισαρείᾳ Ροδοκανακείου σχολῆς προσεκλήθη ὁ καὶ πρὸ ἐτῶν εὐδοκιμώτατα διευθύνας αὐτὴν καὶ ἀπὸ ἑνὸς ἔτους ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος ἐν Καβάλλᾳ διατελῶν πανοσιολογ. ἀρχιμ. κ. Νεόφυτος Εὐαγγελίδης.

Κληρικοὶ ὑπάλληλοι.—Ἐπανέκαμψεν ἐκ τῆς πατρίδος αὐτοῦ Κρήνης, ὅπου μετέβη πρὸ μηνὸς ἐπ' ἀδείᾳ, ὁ ἱερολογ. δευτερεύων κ. Ἀθηναγόρας.

Ἅγιον Ὄρος. — Τῇ τετάρτῃ τηλεγραφικῶς ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης συνεχάρη τῇ πανηγυριζούσῃ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων εὐξάμενος πατρικῶς τῇ πνευματικῶς ἑορταζούσῃ ὁσίᾳ τῶν ἰβηριτῶν μοναχῶν ἀδελφότητι. — Τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ ἀπῆλθε διὰ Θεσσαλονίκης εἰς Ἅγιον Ὄρος ὁ πανιερ. μητροπολίτης πρώην Νευροκοπίου κ. Νεόφυτος.

Μουσικὸς Σύλλογος.—Τῇ πέμπτῃ συνῆλθεν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἑλλογ. ἀντιπροέδρου αὐτοῦ κ. Μάρκου Βασιλείου, ὁ Ἐκκλησιαστικὸς Μουσικὸς Σύλλογος, κατορθωθείσης ἀπαρτίας μετὰ προηγουμένην ἀποτυχίαν. Ἐν τῇ συνεδριάσει ταύτῃ τὸ προεδρεῖον, δηλώσαν ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ ἐργασθῇ ἐφαρμόζον πάσας τὰς διατάξεις τοῦ νέου κανονισμοῦ, ὑπέβαλε παραίτησιν. Ἐκ τῶν γενομένων συζητήσεων ἀπεδείχθησαν ἀλήθειαί τινες ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ δυσχερὲς τῆς τοῦ Συλλόγου διοικήσεως ὑπὸ τὸν ἄρτι ψηφισθέντα νόμον, ἀλλ' ἡ ὁλομέλεια ἠρνήθη ν' ἀποδεχθῇ τὴν παραίτησιν, καὶ ἡ συνεδρίασις ἐλύθη ἄνευ ἀποτελέσματος.

Μητρόπολις Μαρωνείας. — Ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος ἐν Μαρωνείᾳ διωρίσθη ὑπὸ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Μαρωνείας ὁ πανοσλγ. ἱερομόναχος κ. Πατρίκιος Βατοπεδινός, προλύτης τῆς θεολογίας τοῦ ἐθνικοῦ πανεπιστημίου καὶ ἄλλοτε ἡγούμενος τῆς ἐν Βιθυνίᾳ σταυροπηγιακῆς μονῆς τῶν ἁγίων Πατέρων Μηδικίου.

Μητρόπολις Ἡλιουπόλεως. — Ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος ἐπέστρεψεν ἐκ Σμύρνης εἰς τὴν καθέδραν τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Ἡλιουπόλεως κ. Ταράσιος.

Μονὴ τοῦ ὁσίου Ναούμ.— Ἡγούμενος τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Πρεσπῶν ἱερᾶς σταυροπηγιακῆς μονῆς τοῦ ὁσίου Ναοὺμ διωρίσθη κατὰ τὴν συνοδικὴν τῆς παρελθούσης πέμπτης συνεδρίαν ὁ ἐκ τῶν ἐφετεινῶν τελειοφοίτων τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογ. σχολῆς πανοσλγ. ἱερομόναχος κ. Ἱερόθεος.

Χοροστασίαι.—Ἐκ τῶν πανηγυριζόντων ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῆς κοιμήσεως τῆς Θεομήτορος ἱερῶν ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐχοροστάτησε κατὰ μὲν τὸν ἑσπερινὸν τῆς ἑορτῆς ἐν τῇ Παναγίᾳ Καφατιανῇ ἐν Γαλατᾷ, κατὰ δὲ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῇ Θεοτόκῳ Μαγουλιωτίσσῃ τοῦ Μουχλίου, πυκνοτάτου πληροῦντος ἀμφοτέρους τοὺς ναοὺς εὐσεβοῦς ἐκκλησιάσματος.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί.—Τῇ τετάρτῃ, 15 μεσοῦντος, ἡ Α. Θ. Π. ηὔξατο τηλεγραφικῶς τὰ δέοντα τῇ τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῆς ἑορτὴν ἀγούσῃ κυρίᾳ Μαρίᾳ Εὐστ. Εὐγενίδου, διὰ δὲ τοῦ πανοσλγ. Μ. ἀρχιδιακόνου τῷ ἐπίσης ἑορτάζοντι ἐνδοξ. Πανάγ. Χρυσῷ ἐφέντῃ.

Μ. τοῦ Γ. Σχολή.—Ἐπανῆλθε προχθὲς μετὰ ὀλιγοήμερον διαμονὴν ἐν Ἑλλάδι, ὅπου μετέβη χάριν ἀναψυχῆς, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Σάρδεων καὶ σχολάρχης τῆς πατριαρχ. Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς κ. Μιχαὴλ Κλεόβουλος.

Ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες.—Μετὰ χαρᾶς εἴδομεν τὴν καλλίστην ἐν Σμύρνῃ συνάδελφον «Ἁρμονίαν» ἐπαναλαμβάνουσαν τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς ὑπὸ νέον ὑπεύθυνον, ἀντὶ τοῦ θανόντος. Εὐχόμεθα δ' αὐτῇ σταδιοδρομίαν ἀπρόσκοπτον.—Τὸ αὐτὸ εὐχόμεθα καὶ τῇ ἐν Κύπρῳ νέᾳ συναδέλφῳ «Σαλαμῖνι» πρὸ τριμηνίας σχεδὸν ἀρξαμένῃ νὰ ἐκδίδηται. Καθῆκον τῶν δυναμένων ἐστὶν ἡ ὑποστήριξις ὁμοίων ὀργάνων, σκοπούντων τὴν διαφώτισιν τοῦ λαοῦ ἐπὶ ζητημάτων κοινῆς ὠφελείας καὶ γενικωτέρου χαρακτῆρος.

Ἐπισκέψεις. — Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, 12 μεσοῦντος, ἡ Α. Θ. Π. ἐπεσκέψατο, κατὰ τὴν βραχεῖαν ἐν Πριγκήπῳ διαμονήν, τὸν σεβαστὸν πρεσβύτην κ. Ζαχαρίαν Χατζόπουλον καὶ τὸν ἐξοχ. Ἀριστείδην βέην Κυριακοῦ.

Κανονικὴ ἄδεια.—Κατ' αἴτησιν τοῦ ἐν Πάτμῳ σχολάζοντος πανιερ. μητροπολίτου Θηβαΐδος κ. Γερμανοῦ (πρότερον ὑποκειμένου τῷ ἁγιωτάτῳ πατριαρχικῷ θρόνῳ Ἀλεξανδρείας) ἐχορηγήθη συνοδικῶς αὐτῷ ἄδεια μεταβάσεως καὶ δεκαπενθημέρου διαμονῆς ἐν Σμύρνῃ, πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ἀσθενοῦντος πατρὸς αὐτοῦ.

Ἐκκλησία Ἑλλάδος

Κανονικαὶ ψῆφοι.—Ἐπίσκοπος Δημητριάδος ἐψηφίσθη, ἐπὶ διαδοχῇ τοῦ θανόντος Γρηγορίου, ὁ ἀρχιμανδρίτης κ. Γερμανὸς Μαυρομμάτης, ὅστις καὶ ἐχειροτονήθη.

Ἐπισκοπὴ Λευκάδος.—Ἀφίκετο πρὸ τεσσάρων ἡμερῶν εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν, ὅπου θέλει παραμείνει ἡμέρας τινάς, ὁ πανιερ. ἐπίσκοπος Λευκάδος καὶ Ἰθάκης κ. Δανιὴλ, φέρων καὶ τὸ κεκανονισμένον τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συστατικὸν γράμμα.

Γραμματεὺς πρῶτος τῆς ἱερᾶς Συνόδου διωρίσθη ὁ ἱερολογ. κ. Πολύκαρπος Θωμᾶ, ἐκ Κοριτσᾶς, πρωλύτης τῆς θεολογίας τοῦ ἐθνικοῦ πανεπιστημίου, συμπληρώσας εὐδοκίμως ἐν Γερμανίᾳ τὰς θεολογικὰς αὐτοῦ σπουδάς.

Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ

Ἑλλην. κοινότης Μιννεαπόλεως.—Ἀμερικανική τις ἐφημερὶς «Ἑσπερινὸς Κῆρυξ», ἧς ἀπεστάλη φύλλον ἡμῖν, ἀγγέλλει ὅτι ὁ προϊστάμενος τῆς ἑλληνικῆς ἐν Μιννεαπόλει κοινότητος πανοσιολογ. ἀρχιμ. κ. Κύριλλος Βαφειαδάκης ἐπισκεπτόμενος ἑλληνικὰς κοινότητας ἐν Ἀμερικῇ, στερουμένας ἱερέως, ἱερουργεῖ κηρύττων καὶ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, παρατίθησι δ' ἅμα (ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 20 ἰουλίου) καὶ τὴν προσωπογραφίαν τοῦ ἀκαμάτου κληρικοῦ.

Πανήγυρις εὐποιΐας συνεκάλεσε τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, 12 ὑπερμεσοῦντος, ἐν Πριγκήπῳ, τοὺς φίλους τῶν ἀγαθῶν ἔργων, λογοδοτούσης τῆς ἐφορίας τοῦ αὐτόθι Ἐθν. τῶν ἀρρένων Ὀρφανοτροφείου. Τῆς τελετῆς προέστη ὁ πανιερώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης, μετὰ τὴν ἐν τῷ ναῷ τῆς μονῆς τοῦ Χριστοῦ χοροστασίαν. Παρῆσαν ἐπίσης οἱ σεβασμ. συνοδικοὶ Κυζίκου, Χίου, Μαρωνείας, Γρεβενῶν, Δρυϊνουπόλεως καὶ Λέρου, τινὲς τῶν συμβούλων καὶ φιλάνθρωπος ὁμήγυρις. Τὴν λογοδοσίαν ἀνέγνω ὁ ἐκ τῶν ἐφόρων γραμματεὺς κ. Σόλων Γ. Καζανόβας, ἐψάλησαν οἱ πολυχρονισμοὶ τῆς Α. Α. Μ. καὶ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ἐπισφραγίσαντος τὴν τελετὴν διὰ προσφωνήματος, εὐξαμένου ὑπὲρ μακροημερεύσεως τοῦ μεγαλειοτάτου ἡμῶν ἄνακτος, ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀοιδίμου Ἀνδρέου Συγγροῦ καὶ ὑπὲρ ὑγείας τῆς εὐγενεστάτης κ. Ἑλένης Γ. Ζαρίφη, εὐεργετῶν τοῦ φιλανθρωπικοῦ καθιδρύματος. — Τὰ ὀρφανά, τὰ περιθάλψεως καὶ παιδεύσεως μετασχόντα κατὰ τὸ λῆγον ἔτος, ἀνῆλθον εἰς 164.

ΤΟΙΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙΣ

τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» τοῖς ἐγγραφεῖσι κατὰ τοὺς τελευταίους δύο μῆνας ἀγγέλλομεν ὅτι στελλομεν τὰ ἀπὸ 1 αὐγούστου φύλλα μόνον, διότι ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ὑπάρχουσιν ἐν τῷ γραφείῳ ἡμῶν διαθέσιμα φύλλα. Τοῦτο πρὸς γνῶσιν τῶν αἰτούντων.

ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝ ΤΗ ΙΕΡΑ ΜΟΥΣΙΚΗ καινοτομίας

Μετὰ ἑξήκοντα καὶ ἓν ἔτη ἀκριβῶς, σήμερον, ἐκδίδομεν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ἀνθίμου ΣΤ΄ τοῦ ἀπὸ Ἐφέσου πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ἐν Βενετίᾳ κοινότητα κατὰ τῶν ἐν τῇ ἱερᾷ ἡμῶν μουσικῇ τολμηθεισῶν παρά τε τῇ κοινότητι ταύτῃ καὶ τῇ τῆς Βιέννης καινοτομιῶν. Ὅμοια πατριαρχικὰ καὶ συνοδικὰ γράμματα ἀπεστάλησαν μετὰ τοῦτο, τὸ τῆς 19 αὐγούστου, καὶ πρὸς τοὺς προέδρους τῶν τότε μὲν τῷ θρόνῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑποτελῶν, μετὰ δέ τινα ἔτη κηρυχθεισῶν αὐτοκεφάλων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν· πάντα καταδικάζοντα τὴν καινοτομίαν, περὶ ἧς ἡ τῆς 19 αὐγούστου τοῦ 1846 γράφει ἐπιστολή·

Καινοτομίαι δυνατὸν ἵνα τολμῶνται πάντοτε ἐν ἱεροῖς καθεστῶσιν, ἀπὸ τοῦ δόγματος μέχρι τῶν ἐν τῇ λατρείᾳ τύπων· τὸ δὲ φιλόκαινον τοῦτο οὐδ' ἐκ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν μουσικῆς ἠδύνατο ἵνα λείψῃ. Ὅτε κατ' ἀρχὰς τῆς ΙΗ΄ ἑκατονταετηρίδος ἀπὸ Ἁγίου Ὄρους εἰς ἡμᾶς μετεδίδετο διὰ Παναγιώτου Χαλάτζογλου τό δόκιμον ὕφος, τὸ πρᾶγμα τοῦτο βεβαίως εἰς τοὺς εἰθισμένους ἐν παλαιοτέροις τύποις ἔδει ἵνα νομισθῇ καινοτομία, καθὸ νέαν εἰσάγον διδαχὴν ἀντὶ τῆς κοινῇ παραδεδεγμένης. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ ἐπὶ τῶν τοιούτων ἐποπτεύουσα Ἐκκλησία τῶν ποιμένων, ἡ μόνη δικαιουμένη ἵν' ἀποφανθῇ, ἐγκρίνει ἢ ἀποδοκιμάζει καινοφανεῖς διδασκαλίας, ἡ Ἐκκλησία ἡ ποιμαινομένη οὐδαμῶς οὐδὲν ἔχει δικαίωμα ἵν' ἀντιστῇ εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς ποιμαινούσης.

Ἡ διὰ τῶν τριῶν διδασκάλων Γρηγορίου καὶ Χουρμουζίου καὶ Χρυσάνθου εἰσαχθεῖσα νέα γραφὴ ἔδει ἵνα νομισθῇ καινοτομία, ἀλλ' ἡ Μ. Ἐκκλησία, προστατεύσασα τὸ τῶν τριῶν ἔργον καὶ διὰ τῆς συστηματικῆς καὶ κάλλιστα λειτουργούσης Μουσικῆς σχολῆς ἐμπεδώσασα καὶ διαδοῦσα, ἀπετείχισε πᾶσαν ἀτίθασσον ἐπίθεσιν τῶν παλαιοφίλων καὶ παλαιολόγων. Ἐν τούτοις, σώζεται μιτυληναίου μουσικοῦ διατριβή, τέως ἀνέκδοτος, ἂν μὴ ἀπατῶμαι, κατὰ τῆς τόλμης τῶν τριῶν τούτων. Ἀλλ' οὐδεὶς ἀντέγραψέ τι εἰς τὴν ἀνασκευὴν τὴν ἐκ Μιτυλήνης.

Ἀπὸ τοῦ 1840 νέα τόλμη ἄλλου λεσβίου, τοῦ Γεωργίου, προὐκάλει συζήτησιν καὶ ἡ νέα ὄθεν μουσικὴ μέθοδος, τὸ λεγόμενον «Λέσβιον σύστημα», παρεκίνησεν ἕτερόν τινα λέσβιον, τὸν Ζαφείριον Ζαφειρόπουλον, ἵνα γράψῃ κατὰ τοῦ Γεωργίου Λεσβίου, ἐκδοὺς τὸ βιβλίον ἐν Ἀθήναις τῷ 1842, διετίαν ὅλα ὅλη μετὰ τὴν «Εἰσαγωγὴν εἰς τὸ θεωρητικὸν» κτλ. καὶ μετὰ τὸ «Ἀναστασιματάριον νέον, ἀργοσύντομον» ἔργα ἀμφότερα τοῦ καινοτόμου Γεωργίου Λεσβίου. Καὶ πρὸς Ζαφείριον ὁ Λέσβιος ὁ Γεώργιος «Ἀπάντησιν πρὸς τὸν μουσικολογιώτατον πρωτοψάλτην κ. Ζαφείριον» ἐξέδιδε, καὶ κατὰ τοῦ Γεωργίου θύελλα κατακρίσεων ἐξερράγη, καὶ μετὰ ἑπταετίαν (1849) Ἀλέξανδρος Κωνσταντίνου, πελοποννήσιος ἱεροψάλτης, ἐπετέθη κατὰ τοῦ αἱρεσιάρχου γράψας «Σύντομον ἔκθεσιν κατὰ τῆς γραφικῆς μουσικῆς τοῦ λεσβίου συστήματος». Καὶ ἡ Μ. Ἐκκλησία κατέκρινε τοῦτο καὶ τὴν εἰσαχθεῖσαν ἐν Βιέννῃ καὶ κατόπιν ἐν Βενετίᾳ μουσικὴν καινοτομίαν, καθ' ἃς καὶ τύποις ἐξέδωκεν ἐν φυλλαδίῳ, κατὰ νοέμβριον 1846, πατριαρχικὴν καὶ συνοδικὴν ἐγκύκλιον·

διότι πᾶσα καινοτομία ἀπερραπίζετο ἐνταῦθα καὶ ὁ τολμηρὸς αὐτῆς εἰσηγητὴς ἀπεδοκιμάζετο καὶ ποινὴν ἐπέσειεν ἡ Ἐκκλησία κατ' αὐτοῦ, ὡς ἡ πρὸς τὸν Ἄνθιμον Ματζαράκην ἐπιστολὴ δηλοῖ. Ἐν Ἀθήναις ἐλευθέρως ἔγραφον καὶ ἐλευθέρως ἐδίδασκον εἴ τι ἂν ἤθελον, τῆς πνευματικῆς ἀρχῆς, τῆς καὶ δικαιουμένης, ἢ μὴ θελούσης ἢ μὴ δυναμένης ἐμποδίσαι τὰς καινοφωνίας.

Μ. Ι. Γ.

«ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

πρὸς τὸν ἀρχιμανδρίτην Ἄνθιμον Ματζαράκην ἱερατεύοντα ἐν τῇ κατὰ τὴν Βενετίαν ἱερᾷ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ἀπαγορεύουσα τὴν χρῆσιν τῆς τετραφώνου μουσικῆς.

Ἄνθιμος ἐλέῳ Θεοῦ κτλ.

† Ὁσιώτατε ἀρχιμανδρῖτα κὺρ Ἄνθιμε Ματζαράκη, ὁ τῆς ἐν Βενετίᾳ ἱερᾶς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἱερατεύων, τέκνον κτλ. Ἐμάθομεν ὅτι εἰσήγαγες ἐν ταῖς ἱεραῖς ὑμνωδίαις τῶν τελουμένων ἐν τῇ ἱερᾷ ταύτῃ ἐκκλησίᾳ ἀκολουθιῶν μουσικὴν νέα

τετράφωνον, φαμὲν δὴ τὴν πρὸ τεσσάρων χρόνων ἐν Βιέννῃ χαλκευθεῖσαν δυτικὴν καὶ παπικήν, χαίρειν εἰπὼν τῇ πατροπαραδότῳ σεμνῇ μουσικῇ τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, καὶ ἠπορήσαμεν πῶς ἐτόλμησας εἰς τὴν καινοτομίαν ταύτην, ἐν ᾧ εἰς οὐδεμίαν τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν τῶν πατριαρχικῶν καὶ ἄλλων ἁγιωτάτων θρόνων ἐβεβαιώθημεν ὅτι παρεδέχθη ἡ ξένη ταῖς χριστιανικαῖς ἀκοαῖς τῶν ὀρθοδόξων μουσικὴ αὕτη. Τοὐλάχιστον ὤφειλες νὰ ἐρωτήσῃς τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλην Ἐκκλησίαν, διὰ νὰ ὁδηγηθῇς ἀσφαλέστερον εἰς τὸ πρακτέον, πρὸ τῆς ἰδιορρύθμου καὶ αὐθαιρέτου παρεκτροπῆς ἐπὶ πράγματος ἀφορῶντος τὴν καθόλου Ἐκκλησίαν. Ἴσθι λοιπὸν ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος τετράφωνος μουσικὴ ὡς ἀλλοτρία καὶ νόθος, ἵνα μὴ εἴπωμεν καὶ ἄσεμνος, οὐδαμῶς παρεδέχθη παρὰ τῇ ἁγίᾳ Ἀνατολικῇ ἡμῶν Ἐκκλησίᾳ, ἥτις τοὺς ἱεροὺς θεσμούς, τάξεις, διατυπώσεις καὶ ἔθιμα μετὰ τῶν εὐαγῶν αὐτῆς δογμάτων καὶ τῶν ἱερῶν κανόνων, οἷα τινὰ ἄλυσσον κρίκων συνέχουσα στερεῶς, καὶ παρακρατοῦσα ἱερῶς τὰ παραληφθέντα ἀρχαιόθεν, οὐδέποτε σὺν οὐδενὶ λόγῳ συγκατατίθεται νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς ἐλαχίστην τούτων ἀλλοίωσιν καὶ μεταποίησιν, μήποτε, ἑνὸς τῶν κρίκων τούτων διασπασθέντος τῷ νεωτεριτμῷ, ὃ μὴ γένοιτο, παράσχῃ λαβὴν κινδύνου καὶ τοῖς ἄλλοις, καὶ μάλιστα ἐν τῇ ἐνεστώσῃ διεφθαρμένῃ, καὶ πολλοὺς ὠδινούσῃ τοὺς νεωτερισμοὺς ἐποχῇ. Καὶ ἐπὶ τούτῳ γράφοντες διὰ τῆς παρούσης ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς ἐντελλόμεθα καὶ παραγγέλλομεν τῇ ὁσιότητί σου, ὅπως ἅμα τῷ λαβεῖν αὐτὴν ἀποβάλῃς καὶ ἀποσκορακίσῃς ἀπὸ τῆς ἧς ἱερατεύεις ἐκκλησίας ταύτης τῶν ὀρθοδόξων τὴν ἀλλοτρίαν καὶ ἑτεροφρόνων ἀποκύημα οὖσαν τετράφωνον μουσικήν, ὡς καὶ παρὰ τῆς Ἐκκλησίας ἀπαράδεκτον γενομένην καὶ ἀπόβλητον, καὶ ἐπανακαλέσῃς εἰσάγων αὖθις τὴν ἀρχαίαν πατροπαράδοτον δι' ὀκτὼ ἤχων ἐκκλησιαστικὴν μουσικήν, ἣν οἱ θειότατοι τῆς Ἐκκλησίας πατέρες καθώρισαν, καὶ διὰ ταύτης δοξολογεῖν τὸν Θεὸν ἡμᾶς ἐδίδαξαν, προσέχων καλῶς μήποτε, διὰ τῆς ἀσυγγνώστου ταύτης καινοτομίας ἐξελεγχθεὶς συνταράττων τὴν ἁρμονίαν καὶ τὸν σύνδεσμον τῶν σεπτῶν καὶ ἀρχαίων παραδόσεων τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἐπισύρῃς σεαυτῷ τὴν δικαίαν αὐτῆς ἀγανάκτησιν, ἀποκηρυττόμενος τῆς ὑγιοῦς ἐν Χριστῷ ὁλομελείας αὐτῆς. Ποίησον τοίνυν καθὼς σοι γράφοντες ἐκκλησιαστικῶς παρκινοῦμεν καὶ ἐντελλόμεθα. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ κτλ.

Ἐν ἁγίῳ Ὄρει τῷ Ἀθωνικῷ τῇ ιθ' Αὐγούστου ιθ',

† ὁ Κων)πόλεως ἐν Χριστῷ εὐχέτης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Α' Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ

Εἰς οὐδένα τῶν καὶ ἄκρῳ δακτύλῳ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας ἁψαμένων τυγχάνει ἄγνωστον τὸ ὄνομα τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Νικολάου τοῦ Α', τοῦ Μυστικοῦ. Οἱ τοιοῦτοι γινώσκουσιν αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἐπιμονῆς εἰς τὴν καταδίκην τοῦ τετάρτου γάμου, τοῦ τολμηθέντος ὑπὸ Λέοντος αὐτοκράτορος τοῦ κληθέντος Σοφοῦ. Οἱ τοὺς συγγραφεῖς τοὺς τῷ Νικολάῳ συγχρόνους σπουδάσαντες καὶ τὰς ἐπιστολὰς αὐτοῦ τοῦ δικαίως ἐν ἁγίοις συναριθμηθέντος πατριάρχου μελετήσαντες θαυμάζουσι τὸν ἄνδρα. Τὴν τοῦ Νικολάου σύνεσιν, τὴν ἐμβριθῆ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων γνῶσιν, ἣν ἐπεδείξατο, τὴν χριστιανικὴν ἐν γένει ἀρετὴν αὐτοῦ καὶ μετριοπάθειαν, τὸ μέρος τὸ σπουδαῖον, ὅπερ ἔλαβεν εἰς πολιτικὰς ἢ κοσμικὰς ὑποθέσεις, τὰς ἰδιωτικὰς καὶ κοινωνικάς, ὡς εἰπεῖν, ἀρετὰς αὐτοῦ θέλουσι κατίδει καὶ οἱ εὐμενεῖς ἀναγνῶσται τῆς διατριβῆς ταύτης.

*

Ἡ ἔκδοσις αὐτῆς ἐν περιστάσεσιν, οἷα ἡ παροῦσα, ἐπιδοκιμασθήσεται, νομίζομεν, ὑπὸ τῶν ἐπαϊόντων, καθὸ χρήσιμος. Εἰς τοὺς «Πατριαρχικοὺς Πίνακάς» μου, ἐξ ὧν ἀφῄρεσα πολλὰ καὶ δι' ἔλλειψιν τοῦ ποθουμένου χρήματος καὶ δι' οὓς, ἂν θέλητε, λόγους ἐκτίθησι Σωκράτης Σχολαστικὸς ὁ ἐκκλησιαστικὸς ἱστοριογράφος, εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγκην εὑρεθεὶς[1], εἰς ἣν κ' ἐγὼ ὀλίγα ἔγραψα περὶ τοῦ Νικολάου, καθ' ὃ μέτρον ἔγραψα καὶ περὶ τῶν λοιπῶν πατριαρχῶν. Ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐκδόσει αὐτῶν γραφήσονται τὰ πρέποντα λεπτομερέστερον περὶ πάντων τῶν πρωθιεραρχῶν τῆς ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ Μητροφάνους ἄχρις Ἰωακεὶμ Γ' τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης τοῦ νῦν τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, πρώτου ἐν ἴσοις πατριάρχαις, ὀρθοτομοῦντος.

Ἡ μετὰ χεῖρας διατριβὴ γράφεται πως ἐκτενέστερον καὶ σαφέστερον, διότι τὴν τοιαύτην

1. ἐν βιβλίῳ Β' κεφαλαίῳ α' τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας αὐτοῦ καὶ γράψας ὁμοῦ παρεθήκαμεν τὸ καθαιρετικὸν καὶ τὰς βασιλέως ἐπιστολὰς . . . . . ὑπὲρ τοῦ μὴ, πολυστίχου γενομένης τῆς ἱστορίας, ὀκνηροὺς τοὺς ἀναγινώσκοντας ἀπεργάσασθαι».

ἔκτασιν καὶ λεπτομέρειαν ἀπαιτοῦσιν αἱ παροῦσαι περιστάσεις.

*

Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Α΄ ἐπηδαλιούχει τὴν ὁλκάδα τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν εἰς χρόνους δυσχερεῖς, ἀναμιμνήσκοντας ἔν τινι μέτρῳ τούτους, οὓς διανύομεν. Ἡ ἐσωτερικὴ κατάστασις τῆς Ἐκκλησίας, ἐπηρεαζομένης ὑπὸ παραλόγων ἀξιώσεων τῆς κοσμικῆς ἀρχῆς, ἦν ἐλεεινή, διαιρεσάσης ἀπ' ἀλλήλων καὶ ποιμαίνοντας καὶ ποιμαινομένους· ἕνεκα τῆς τοιαύτης ἀξιοθρηνήτου καταστάσεως ἦν δυνατὸν κληρικοὶ 'ν' ἀσεβῶσι πρὸς τὴν κανονικὴν αὐτῶν πνευματικὴν ἀρχὴν καὶ λαϊκοὶ κοσμικὴν ἐξουσίαν διαχειριζόμενοι συνεπὲς ἦν 'να ἐπεμβαίνωσιν εἰς αὐτὰ τὰ δίκαια τῆς πνευματικῆς ἀρχῆς. Παρείσδυσις ἀφ' ἑτέρου τοῦ πάπα τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης συνέτεινεν εἰς τὴν ἐπίτασιν τῆς ψυχρότητος μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐπίτασιν τῆς ψυχρότητος μεταξὺ τῆς παρ' ἡμῖν κοσμικῆς ἐξουσίας καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς ποιμαινούσης. Οἱ βούλγαροι τέλος, οἱ πρό τινων ἐτῶν γενόμενοι δῆθεν χριστιανοί, προέβαινον λεπλατοῦντες ἄχρι τῶν πυλῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἱερὰ τεμένη διαφθείροντες καὶ μοναστήρια καταστρέφοντες καὶ τὸν πλοῦτον τούτων τὸν εἰς Θεὸν ὑπὸ ὀρθοδόξων ἑλλήνων καθοσιωθέντα κεραίζοντες, ἱερεῖς τε καὶ παρθένους ὁσίας καὶ χριστιανοὺς φονεύοντες, αἱμάτων καὶ δακρύων πληροῦντες τὴν Θράκην πᾶσαν.

*

Πρὸς τούτους ὁ πατριάρχης Νικόλαος διεπραγματεύετο τὴν εἰρήνην. Πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς συνεβούλευε τὰ πρὸς εἰρήνευσιν. Πρὸς τοὺς ἅρπαγας ἱερῶν περιουσιῶν ἔγραφεν ὑπεραμυνόμενος τῶν προνομίων τῆς Ἐκκλησίας. Πρὸς τὸν πάπαν τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης ὡς ἀδελφὸς ἔγραφε πρὸς ἀδελφόν. Τὴν ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας φλόγα τῆς διαιρέσεως ἔσπευδε 'να σβέσῃ. Πρὸς πάντας ἐδείκνυτο μετριοπαθὴς καὶ ἀγαθώτατος. Ἦν τύπος ἀρίστου καὶ μεγίστου πατριάρχου. Ἔκρινεν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως καθὼς ἐδίδαξαν οἱ παρελθόντες χρόνοι, καθὼς ἐπεκύρωσαν οἱ χρόνοι οἱ κατόπιν. Ἔκρινε περὶ τῶν βουλγαρικῶν ὑπερφιάλων ἀξιώσεων καὶ κακοπθειῶν ὡς ἤθελε κρίνει καὶ σήμερον καὶ ἀπὸ πεντηκονταετίας πᾶς ἐμβριθὴς ἱστοριογράφος.

Α΄

Νικόλαος ὁ Μυστικὸς, ἐργαζόμενος ὑπὲρ τῆς δόξης καὶ τῆς εὐκληρίας τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς βασιλευούσης τῶν πόλεων, εἶχε τὴν πεποίθησιν ὅτι εἰργάζετο πρὸς εἰρήνην καὶ πρὸς εὔκλειαν τῆς καθόλου Ἐκκλησίας. Ἐπιστέλλων πρὸς τὸν μητροπολίτην Ἐφέσου Γρηγόριον καὶ προσκαλῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἔγραφε μὲν πρὸς αὐτὸν «ἐπεὶ τὰ ἐνταῦθα (τὰ ἐν τῇ πρωτευούσῃ δῆλά γε δὴ) πράγματα τὴν σὴν ἐπιζητεῖ παρουσίαν, δεύτερα χρὴ λογίζεσθαι τέως τὰ ἐν τοῖς αὐτόθι (τὰ κατὰ τὴν Ἔφεσον δῆλον οὖν) καὶ μᾶλλον τῆς πρὸς ἡμᾶς γενέσθαι φοιτήσεως» —ἐκήρυττε δὲ τὴν μεγάλην ἀλήθειαν, ὅτι «κατὰ ροῦν φερομένων τῶν ὧδε πραγμάτων καὶ τὰ κατὰ πᾶσαν Ἐκκλησίαν ἀγαθὴν ἔχει τὴν κατάστασιν· **τούτων δὲ ἀνωμάλως ἐχόντων, ἀνάγκη πολὺ χεῖρον τὰ ἔξω καθίστασθαι πράγματα**».

*

Περιττὴ ἡ ἐξήγησις καὶ πᾶσα περαιτέρω τῆς ἀνωμολογημένης ὑπὸ τῶν αἰώνων ἀληθείας ταύτης ἀνάπτυξις. Ὁ δυνάμενος ἐκ τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν πρέπει 'να συνδυάσῃ ταῦτα πρὸς τὰ ἐν πράξει 16 τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου λεχθέντα ὑπὸ Νουνεχίου τοῦ Λαοδικείας καὶ Περγαμίου Ἀντιοχείας (Πισιδείας). Ὁ δὲ φιλόπονος ἐρευνητὴς δύναται 'ν' ἀναγνῷ τὴν πρὸς τὸν Ἐφέσου Γρηγόριον ἐπιστολὴν ταύτην ἐν ΡΙΑ΄ τόμῳ τῆς Ἑλλην. Πατρολογίας τοῦ Migne (ἐν στήλῃ 229)μετατυπωθεῖσανσὺν ἑτέραις 162 ἀπὸ τοῦ Ι΄ τόμου τοῦ Spicilegii Romani τοῦ ἐπιφανοῦς καρδιναλίου Ἀγγέλου Μάη.

Προστεθείσθω νῦν ὅτι πρὸς τὸν Ἐφέσου Γρηγόριον ὁ Νικόλαος ἀποστέλλει 10 ἐπιστολὰς—πρὸς τὸν Ἰγνάτιον Κυζίκου καὶ πρὸς Πέτρον τὸν Ἀλανίας ἀνὰ 5—πρὸς τὸν Λαοδικείας Κωνσταντῖνον 4—πρὸς τὸν Πατρῶν Ἀνδρέαν 3—πρὸς τὸν Νικομηδείας Ἰγνάτιον, τὸν Νικαίας Ἀλέξανδρον, τὸν Κλαυδιουπόλεως Θεόκτιστον, τὸν Χαλδίας Βασίλειον καὶ τὸν Λέοντι τὸν Συλαίου ἀνὰ 2—πρὸς τὸν Κυζίκου Δημήτριον, τὸν Ἀντώνιον Σάρδεων, τὸν Ἀθηνῶν Νικήταν, τὸν Λαρίσσης Φίλιππον, τὸν Ἰωάννην Ἀμισοῦ καὶ τὸν Εὐθύμιον (μητροπολίτην) Ἀντιοχείας ἀνὰ 1—τὸν Γρηγόριον Ἐφέσου καὶ τὸν Φώτιον Ἡρακλείας, ὑπερορίους ὄντας, μίαν κοινὴν—τὸν Συννάδων, τὸν Ἰκονίου, τὸν Πεσσινοῦντος καὶ

τὸν Χερσῶνος (ὧν οὐ σημειοῦνται τὰ ὀνόματα) ἀνὰ μίαν—πρὸς Στυλιανὸν διάκονον μίαν—πρὸς Τρύφωνα μοναχὸν (ἴσως τὸν μετὰ ταῦτα πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως) 4—πρὸς τοὺς μοναχοὺς Ἀντίοχον, Ἀρσένιον, Ἐπιφάνιον, Εὐθύμιον, Θεοδόσιον, Πέτρον καὶ Φιλητὸν ἀνὰ μίαν — πρὸς τὸν ἡγούμενον τῶν Ἡλίου βωμῶν (Ἐλεγμῶν;) 2 καὶ πρὸς Ἰγνάτιον μάγιστρον μὲν πρότερον, εἶτα δὲ μοναχὸν ἐν τῇ μονῇ Μεγάλου Ἀγροῦ (Κουρσουλὶ τῆς Κυζίκου), ἄνδρα καὶ ἐν λαϊκοῖς καὶ ἐν μοναχοῖς ἐμπρέψαντα, μίαν ἐπιστολήν.

Τινὲς τῶν ἑξήκοντα δύο τούτων ἐπιστολῶν ἔχουσι τύπον συνοδικῶν ἀποφάσεων, ὡς καὶ ἱκαναὶ τῶν πρὸς κοσμικοὺς ἄρχοντας ἀπευθυνομένων. Καὶ ἐκείνας μὲν παρέλιπον, ἀναφέρω δὲ τὰς πρὸς κληρικούς, πρὸς γνῶσιν τῶν ὀνομάτων ἀρχιερέων τινῶν. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐπιστολῶν τούτων, καθὸ μαρτυρίας αὐθεντικῆς, ἐκτίθενται ὧδε αἱ πράξεις τοῦ πατριάρχου Νικολάου, αἱ κανονικῶν διατάξεων τύπον ἔχουσαι, αἱ περὶ τῶν ἐσωτερικῶν ταραχῶν καὶ αἱ περὶ τῆς διοικήσεως καὶ σωτηρίας τοῦ κράτους.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΠΕΤΡΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΟΣ ΕΡΓΟΝ*

Εἰ γὰρ ἐκεῖναι μὲν μὴ παρούσης νηστείας κατορθωθῆναι ἀδύνατον, αὕτη δὲ ταύταις συναρμοσθεῖσα τελειοποιός τε τοῦ κρείττονος γίνεται καὶ συγκατορθοῖ ταύταις τὸ σπουδαζόμενον, πῶς οὐχὶ μεῖζον καὶ ἀνυστικωτέρα τῶν ἄλλων καὶ τῶν ψυχῶν ἐπίκουρος ἀσφαλὴς καὶ κραταίωσις;

9. Ἐγὼ μὲν οὖν οἶμαι καὶ [παρὰ τῶν] ἡμετέρων λόγων ἐγκατασκῆψαι τὸν ἔρωτα τῆς νηστείας ὑμῶν, οὐχ ὅσοις μόνον ὁ βίος ἐσταύρωται καὶ ἡ ζωογονοῦσα νέκρωσις ἐξηκρίβωται καὶ τὸ πάχος τῆς ὕλης κατὰ προκίρεσιν ἀπεσκεύασται, ἀλλ' ἤδη καὶ τοῖς ταῖς βιωτικαῖς καταμεμερισμένοις φροντίσι καὶ ὡς ἐν ἀλυκτοπέδῃ ταύταις πεπεδημένοις [καὶ κατὰ τὴν] χαμαὶ συγκύπτουσαν κεκυρῶσι καὶ διαμελετῶσι τὴν ἐκεῖθεν ἀνάνηψιν, ἐπεύχομαι δὲ [εἰς βάθος] ὑμῶν καθικέσθαι τὸ τοιοῦτον καλὸν καὶ τῷ νοὶ καὶ ταῖς καρδίαις ἐμφιλοχωρῆσαν ἐμπλατυθῆναι καὶ τῷ κύκλῳ συνωξηθῆναι τῶν ἀρετῶν, ᾧ ψυχαὶ καταστέφονται, ὅσαι τὸν ῥύπον ἀποξυσάμεναι καὶ τῇ ἄνωθεν περιαυγασθεῖσαι λαμπρότητι τὴν τοῦ ὄντως ὄντος εἰσδέξονται μύησιν διὰ καθαρότητος λεπτυνόμεναι καὶ θείας ἐμπιπλάμεναι χάριτος· τοῦτό μοι καὶ τρυφὴ καὶ δόξα καὶ καυχήσεως στέφανος τοῖς ὑμετέροις πλεκόμενος κατορθώμασι. Λοιπὸν οὖν τὴν οἰκείαν ἕκαστος καταλαμβάνοντες σκηνὴν τὴν νηστείαν ἐν ἠρεμίᾳ ψυχῆς καὶ γαλήνῃ φρενῶν ὡς ἀγχίθυρον οὖσαν ὑποδεξώμεθα καὶ ἐν ἡμῖν γενομένην δι' ἔργων ἀρίστων τιμήσωμεν τῶν εἰρημένων διὰ παντὸς μνημονεύοντες καὶ ὑποτιθέμενοι ταῦτα διδασκαλικῶς τε καὶ πατρικῶς τοῖς μὲν ποιμαινομένοις οἱ ποιμένες, τοῖς δὲ παισὶν οἱ πατέρες, τοῖς δὲ οἰκέταις οἱ δεσπόται, ἵνα διὰ πάντων Θεὸς ὑμνῆται καὶ μεγαλύνηται ὁ τὴν ἡμετέραν διψῶν σωτηρίαν καὶ θελητὴς τοῦ ἐλέους καὶ ὢν καὶ λεγόμενος εἴτε τοῦ παρ' ἡμῶν [ποριζομένου] τοῖς ὁμοδούλοις, εἴτε τοῦ διὰ φιλανθρωπίαν ἀνέκφραστον || [εἰς ἡμᾶς χορηγουμένου] σὺν ἀφθονίᾳ καὶ μηδέποτε [λήγοντος ἐπεί] κακεῖνοι τῆς ἴσης παρ' ἡμῶν χρηστότητος ἐπιδέονται ὁποίας [ἂν αὐτοὶ] τῆς θεόθεν χορηγουμένης τυχεῖν ἐπισπεύδομεν· ὅτι δὲ μέγα τὸ ἐκ τοῦ ἐλέους κέρδος [δηλοῖ] καὶ ὁ Ἐκκλησιαστὴς λέγων· «ἀπόστειλον τὸν ἄρτον σου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ὕδατος καὶ ἐν πλήθει ἡμερῶν σου εὑρήσεις αὐτόν[1]» ὁμοῦ καὶ τὸ ἀπολυπραγμόνητον ἐν ταὐτῷ παριστῶν τῆς ἐλεημοσύνης· τοιοῦτος γὰρ ὁ καθ' ὕδατος ριπτούμενος ἄρτος, καὶ τὴν ἐκ ταύτης διδάσκων ὠφέλειαν διὰ τῆς εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶνα πολυπλασίου ἀντιδόσεως.

10. Μνημονεύοντες οὖν πάντων, ὅσα περί τε τῆς προτελουμένης καθάρσεως καὶ τῆς ὅρκου ἀποχῆς καὶ αὐτῆς τῆς νηστείας ἡμῖν εἴρηται, καὶ ὡς οὐχὶ [σαρ]κοβορίας μόνον ἀλλὰ καὶ ἀνάγνων ἔργων καθαρεύειν ὀφείλομεν, ἔργοις ταῦτα βεβαιῶσαι σπουδάσωμεν, εὐχὰς ἐκτενεῖς Θεῷ ἀναφέροντες ὑπέρ τε τῶν εὐσεβῶν ἡμῶν βασιλέων καὶ μεγίστων (λείπουσι τὰ ὀνόματα) . . . . ἵλεων [ἡμῖν] γενέσθαι καὶ εὐμενῆ καὶ ταῖς ἡμῶν ἱκεσίαις ἐπικαμφθέντα, παριδεῖν μὲν [διὰ] πλῆθος φιλανθρωπίας τὰ πλήθη τῶν ἐγκλημάτων ἡμῶν, κατευνάσαι ζάλην ἅπασαν [καθ' ἡμῶν] ἐπεγειρομένην καὶ ἀγριαίνουσαν, καὶ τῆς αἰωνιζούσης καταξιῶσαι [χαρᾶς]· ἧς ἀπολαύσοιμεν ἅπαντες ἐν αὐτῷ Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις σὺν τῷ ἀνάρχῳ πατρὶ καὶ τῷ παντοδυνάμῳ καὶ ζωοποιῷ Πνεύματι νῦν καὶ εἰς τοὺς ἀτελευτήτους αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

1. Ἐκκλ. ΙΑ' 1.

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 459—460,—καὶ τέλος.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.
ΑΡΙΘ. 35

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 25 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτσης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θρίαμβος τῆς ἀληθείας—Ἡ καταστροφὴ τῆς Ἀγχιάλου—Πρὸς τὴν ἐφημερίδα τῆς Πετρουπόλεως—Ἀποφάσεις δικαστικαὶ διδακτικώταται — Ἡ διαρρύθμισις τῶν ἐν Ρωσσίᾳ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων — Αἱ πανηγύρεις τοῦ μηνός — Νικόλαος Α' ὁ Μυστικός.

ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

Αἱ ὑπὸ τοῦ τέως ἐν Κωνσταντινουπόλει διπλωματικοῦ πράκτορος τῆς Βουλγαρίας κ. Γρ. Νάτσεβιτς γενόμεναι ἀποκαλύψεις—τὰς ὁποίας ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» ἐδημοσιεύσαμεν—περὶ τῆς πολιτικῆς τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως καὶ, ἰδίως, περὶ τῶν πρωταιτίων καὶ διοργανωτῶν τοῦ κατὰ τῶν Ἑλλήνων ὀρθοδόξων ἔν τε τῇ Βουλγαρίᾳ καὶ τῇ Ἀν. Ρωμυλίᾳ ἀπηνοῦς διωγμοῦ, ἤγειραν πολὺν σάλον παρά τε τοῖς πολιτικοῖς βουλγαρικοῖς κύκλοις καὶ παρὰ τῇ δημοσιογραφίᾳ.

Ὁ πρώην βούλγαρος πρωθυπουργὸς κ. Ράτσο Πέτρωφ, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ διωγμοῦ, ἀπολογούμενος δι' ὅσα περὶ τῆς πολιτείας καὶ περὶ τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ καὶ τῆς ὑπ' αὐτὸν Κυβερνήσεως ἔγραψεν ὁ κ. Γρ. Νάτσεβιτς, ἐδημοσίευσεν, ὑπὸ τύπον συνεντεύξεως μετά τινος τῶν συντακτῶν σοφιανῆς ἐφημερίδος, ἀπάντησιν ἀποτελοῦσαν σφοδρὸν κατηγορητήριον, ἐν εἴδει ἀπολογίας, κατὰ τοῦ τέως διπλωματικοῦ πράκτορος.

Ἐντεῦθεν λαβὼν ἀφορμὴν ὁ κ. Νάτσεβιτς, ἀπηύθυνε μακρὰν ἐπιστολὴν πρὸς τὴν ἐφημερίδα «Ἑσπερινὸν Ταχυδρόμον» Σιάγκωφ, περὶ τῆς πολιτικῆς τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως ἔν τε τῷ μακεδονικῷ ζητήματι καὶ ἐν τῷ ἀνθελληνικῷ ἐν Βουλγαρίᾳ κινήματι. Διὰ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, ὁ βούλγαρος διπλωμάτης προέβη εἰς σπουδαιοτάτας ἀποκαλύψεις περὶ τῶν δύο ἀνωτέρω ζητημάτων, ἐπιχεούσας ἄπλετον φῶς ἐπ' αὐτῶν καὶ τῶν ὁποίων τὴν σημασίαν, σπουδαιοτάτην καὶ πολύτιμον διὰ τὰ συμφέροντα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους, θέλουσιν ἐκτιμήσει δεόντως οἱ ἡμέτεροι ἀναγνῶσται, ἐκ τῶν ὧδε ἀναδημοσιευομένων περικοπῶν τῶν σχετικῶν πρὸς τὰ ζητήματα ταῦτα.

Ἐπιστολὴ τοῦ κ. Γ. Νάτσεβιτς ἐν τῷ «Ἑσπερινῷ Ταχυδρόμῳ» Σιάγκωφ τῆς 7, 8, 9, Αὐγούστου 1907.

«Μετὰ τὰς ὕβρεις τῶν ὀργάνων ἐν τῷ ἐνὶ «Ταχυδρόμῳ, παρουσιάζονται κατ' αὐτὰς αἱ ἐπιθέσεις τοῦ ἀρχηγοῦ (τοῦ τέως πρωθυπουργοῦ Πέτρωφ) ἐναντίον μου ἐν τῷ ὀργάνῳ τοῦ κ. Σιάγκωφ. Αἱ ὕβρεις καὶ αἱ ἐπιθέσεις αὗται οὐδόλως μὲ ταράττουσι, καθόσον ἔχω συνειθίσει εἰς αὐτὰς καὶ καθόσον, ἄλλως τε, εἰμὶ ἄνθρωπος ἄνευ ἀπαιτήσεων. Πλὴν τούτου, αὐτοὶ οἱ ἐπιτιθέμενοι μοὶ ἔδιδον πάντοτε τὰς λαμπροτέρας ἱκανοποιήσεις . . . . . .

Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αἱ ὕβρεις δὲν φθάνουσι μέχρι τῶν ὤτων μου, καθόσον δὲν εὐκαιρῶ νὰ ἀναγινώσκω ὅλας τὰς ἐφημερίδας· πλειστάκις κατελιπον αὐτὰς ἄνευ προσοχῆς, ὁσάκις αὗται δὲν εἶχον σχέσιν καὶ δεσμὸν μετὰ ζητημάτων τοῦ Κράτους.

Αἱ ἐπιθέσεις ὅμως τοῦ κ. Πέτρωφ φέρουσι χαρακτῆρα ἀρχῶν καὶ διὰ τοῦτο ἀπεφάσισα νὰ ἀναλύσω αὐτάς . . . Ὁ κ. Πέτρωφ εἶπεν εἰς τὸν συνομιλητήν του τὰ ἑξῆς·

«Ὁ κ. Νάτσεβιτς οὐχὶ ἕνεκα λόγων πατριωτισμοῦ δὲν μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν (ὅτε τὸ πρῶτον προυτάθη αὐτῷ ἡ θέσις διπλωματικοῦ πράκτορος Σ. Μ.) διότι, ἐὰν οὗτος ἐνεπνέετο ὑπὸ τοῦ ὑψηλοῦ τούτου αἰσθήματος, δὲν θὰ ἤρνεῖτο εἰς τὸ γράμμα τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Ἡγεμόνος δι' οὗ παρεκάλει αὐτὸν νὰ μεταβῇ εἰς Κωνσταντινούπολιν . . . . . ».

Δὲν ἀπήντησα ὅτι ἀρνοῦμαι νὰ μεταβῶ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀλλ' ὅτι ἡ μετάβασίς μου ἐκεῖ θὰ εἶναι ἀνωφελὴς καὶ ματαία, ἐφ' ὅσον θὰ ἔχω πρωθυπουργὸν τὸν κ. Πέτρωφ, **ὅστις εἶναι ὁ κύριος μοχλὸς τῶν συμμοριῶν ἐν Μακεδονίᾳ** καὶ ὅστις εὑρίσκεται μακρὰν τοῦ νὰ σκέπτηται περὶ ἀγαθῶν σχέσεων μετὰ τῆς Υ. Πύλης.

Ἐπὶ τέλους ὁ Ἡγεμὼν ἐπανῆλθεν ἐξ Εὐξεινογράδ εἰς Σόφιαν καὶ μὲ ἐκάλεσεν ἑσπέραν τινὰ εἰς ἀκρόασιν· «Δὲν βλέπετε, μοὶ εἶπε, πῶς οἱ Βούλγαροι καταστρέφονται ἐν τοῖς βιλαετίοις; . . . — Γνωρίζετε, ἄραγε, εἶπον, χωρίον τι κατεστραφὲν χωρὶς νὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸ συμμορία τις βουλγαρική;— Ἀγνοῶ, ἀπήντησεν ἡ Α. Β. Υ.—Σημαίνει, προσέθηκα, **ὅτι αἱ ἡμέτεραι συμμορίαι εἰσὶν ὑπαίτιαι. Διατί λοιπὸν ἐπιτρέπετε αὐταῖς νὰ ἐξοπλίζωνται καὶ νὰ διέρχωνται τὴν μεθόριον γραμμήν**; — Ἀλλὰ εἶναι δυνατὸν νὰ παρακωλυθῶσι; — Πῶς δὲν εἶναι δυνατόν; μήπως παρ' ἡμῖν δὲν ὑπάρχουσιν Ἀρχαί; Βλέπω εἰς τὴν ἐπιμονὴν τῶν συμμοριῶν, προσέθηκα, μίαν προδοσίαν πρὸς τὴν βουλγαρικὴν ὑπόθεσιν καὶ μίαν ἀπανθρωπίαν πρὸς τοὺς ἡμετέρους ἀδελφοὺς Μακεδόνας . . . . . **Ὑψηλότατε, νὰ παρακωλύσητε τὰς συμμορίας, ἐὰν ἐπιθυμῆτε νὰ καταπαύσῃ ἡ καταστροφὴ τῶν Βουλγάρων** . . .

Ἐπὶ τέλους ὁ Ἡγεμὼν μὲ ἐξαπέστειλε διὰ τῶν ἑξῆς· λόγων «Μεταβῆτε παρὰ τῷ ὑπουργῷ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἴδετε τί οὗτος θὰ εἴπῃ ὑμῖν» Τῇ ἑπομένῃ μετέβην παρὰ τῷ ὑπουργῷ τῶν Στρατιωτικῶν. Ἡ Α. Β. Υ., εἶπον, μὲ διέταξε νὰ συναντηθῶ μεθ' ὑμῶν ἵνα ὁμιλήσωμεν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν συμμοριῶν. Εἴπατέ μοι κ. Ὑπουργέ, ὁποῖα ἐπιχειρήματα ἔχετε ἵνα ἀνέχησθε τὰς συμμορίας;—**Ὅλον τὸ σφάλμα ἀνήκει τῷ κ. Πέτρωφ**, μὴ ἀπήντησεν ὁ Ὑπουργός. —Μήπως δὲν εἶναι δυνατόν, ἠρώτησα, νὰ πεισθῇ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὅτι μὲ τὰς συμμορίας ταύτας προξενεῖ εἰς τὴν βουλγαρικὴν ὑπόθεσιν ἀνυπολόγιστον κακόν;— **Δὲν εἶναι δυνατὸν**, ἀπήντησεν ὁ Ὑπουργός. **Ὁ κ. Πέτρωφ ἐκοιμᾶτο καὶ ἠγείρετο μετὰ τῶν κομιτάτων ἐπὶ δέκα ὁλόκληρα ἔτη, ἐλάμβανε μέρος εἰς ὅλας αὐτῶν τὰς ὑποθέσεις, ἐνδρώθη μετὰ τῶν ἔργων, τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν παραδόσεων των, οὕτως ὥστε δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀλλάξῃ πορείαν.**—Ὑμεῖς δὲ κ. Ὑπουργέ, ἠρώτησα, τί σκέπτεσθε, διὰ τὰς συμμορίας;—Καὶ ἐγὼ βλέπω ὅτι εἶναι ἓν κακόν, ἀλλὰ τί δύναμαι νὰ πράξω; . . . . —Ἐὰν ἐγὼ ἤμην ὑπουργός, ἀπήντησα, θὰ κατέπαυον δι' ὅλων τῶν μέσων τῶν εἰς τὴν διάθεσίν μου ἓν κίνημα, **περὶ τοῦ ὁποίου εἰμὶ πεπεισμένος ὅτι εἶναι κακοῦργον** . . . .

II.

Ἐν τῷ ἡγουμένῳ κεφαλαίῳ (ἐξακολουθεῖ ὁ κ. Γρ. Νάτσεβιτς) εἴδομεν ὅτι ὁ κ. Πέτρωφ δύναται νὰ λογίζηται ἐὰν οὐχὶ ὡς ἀρχηγὸς τῶν μακεδονικῶν κομιτάτων, τουλάχιστον ὡς μέλος αὐτῶν διαρκὲς καὶ συνεργάτης . . . . . .

Ὁ κ. Πέτρωφ καὶ Σα διέπραξαν κακούργημα ἐπὶ τῆς Μακεδονίας μὴ παραδεχθέντες τὰς μεταρρυθμίσεις τῆς Μυρστέγης, μὴ παρασχόντες τὴν σύμπραξίν των πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῶν καὶ πράξαντες τὸ πᾶν ἵνα ματαιώσωσι ταύτας. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτῶν τούτου ἠὔξησαν τὰ δεινὰ τῶν ἐκεῖ ἀδελφῶν αὐτῶν, χωρὶς νὰ κερδίσωσι τὴν ἐλαχίστην παραχώρησιν. Τὸ κακούργημα τῶν ἡμετέρων κυβερνητῶν θὰ γίνῃ ἤδη μεγαλήτερον, ἐὰν ἡ διαγωγὴ αὐτῶν ἀποδείξῃ ὅτι δὲν εἶναι ἱκανοὶ νὰ ἀρυσθῶσι μάθημα ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν γεγονότων κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους . . . . . .

III.

«Ἐξ ἀφορμῆς τῶν γεγονότων τῆς Ἀγχιάλου, πραγματικῶς, ἢ ἕνεκα ἄλλων αἰτίων ἐγκατέλιπεν ὁ Νάτσεβιτς τὴν Κωνσταντινούπολιν. ἠρώτησε τὸν κ. Πέτρωφ, ὁ συντάκτης τοῦ «Ἐσπερινοῦ Ταχυδρόμου», ὅστις ἀπήντησεν ὑπὸ τὴν ἑξῆς ἔννοιαν·

« Ὁ κ. Νάτσεβιτς οὐδόλως εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν τῆς χώρας καὶ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ γίνηται μάρτυς διὰ ξένην θρησκείαν. Φαντάζομαι ὁποία θὰ ἦτο ἡ θέσις τοῦ Γκυλοχόφσκη, ἐὰν ὁ Νάτσεβις ἦν ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ ἐν Ρώμῃ, ἐν καιρῷ τῶν περιέργων ἐπεισοδίων τοῦ Ἰνσβουρ. Ἐξάπαντος θα ἔσπευδε διὰ τῆς πρώτης ἀμαξοστοιχίας εἰς Βιέννην ἵνα δικάσῃ τὸν ὑπουργὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἀβλεψίᾳ του. Ὁ κ. Νάτσεβιτς γνωρίζει πολὺ καλὰ τὶ σημαίνει ἡ ψυχολογία ἑνὸς λαοῦ».

Ἡ ψυχολογία ἑνὸς λαοῦ, λέγει οὗτος, ἐξακολουθεῖ ὁ κ. Νάτσεβιτς. Ἀλλ' ὄπισθεν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ὑπάρχει ἀνὰ εἷς ἢ περισσότεροι Κατιλίναι οἵτινες δι' αὐτοῦ ἐπιδιώκουσι προσωπικοὺς σκοπούς. Εἷς φίλος ἐκ Βάρνης μοὶ ἔγραψε, κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὅτι ἠρώτησε τὸν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην παντοδύναμον Δραγοῦλεφ (τὸν ἀρχηγὸν τῶν στιφῶν τῶν διαπραξάντων τὰς ἐν Ἀν. Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ φρικώδεις βανδαλικὰς βιαιοπραγίας κατὰ τῶν Ἑλλήνων Σ. Σ. Ε,Α) πόθεν ἐγνώριε τὸν τότε ὑπουργὸν τῆς Ρουμανίας στρατηγὸν Λαχωβάρη ὥστε νὰ τῷ ἀπευθύνῃ τηλεγραφικῶς τὰ συγχαρητήρια τοῦ ἐκ Φιλιππουπόλεως, μετὰ τὴν ἐκεῖ καταστροφὴν τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὅτι ὁ Δραγοῦλεφ τῷ ἀπήντησεν ὅτι ὁ πρωθυπουργὸς Πέτρωφ τῷ ἔδωκε τὴν διεύθυντιν αὐτοῦ καὶ τῷ ἐπέβαλεν ἵνα τὸν τηλεγραφήσῃ . . . . . Εἷς δὲ ὑπάλληλος τῆς ἀστυνομίας Σόφιας, ὀλίγον μετὰ τὴν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐπιστροφήν μου, μὴ ἀνήγγειλεν ὅτι ἐχορήγησαν εἷς τινα πρόσωπα τῶν Ὑπουργείων ἀδείας ἵνα μεταβῶσι καὶ διευθύνωσι τὰ πλήθη τῶν Βουλγάρων κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Τὰ σχόλια περιττά.

Ὁ κ. Πέτρωφ ἀναφέρει τὰς περὶ ἐν Ἰνσβουργ μεταξὺ Γερμανῶν καὶ Ἰταλῶν ἀταξιῶν· ἀλλὰ δὲν λέγει ὅτι αἱ ἀταξίαι αὗται διήρκεσαν ὥρας τινὰς μόνον. Ἐκεῖ αἱ ἀρχαὶ ἔλαβον ἀμέσως μέτρα, ἡ τάξις ἀποκατέστη καὶ δὲν διεσαλεύθη πλέον . . . **Ἐν Βουλγαρίᾳ ὅμως τὰ σκάνδαλα διήρκεσαν εἴκοσιν ὁλοκλήρους ἡμέρας καὶ ἔβαινον αὔξοντα. Ἤρξαντο ἐν Βάρνῃ διὰ λιθοβολισμοῦ κατὰ τοῦ Ἕλληνος Μητροπολίτου καὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως κατὰ τῶν ἑλληνικῶν ἐκκλησιῶν καὶ νοσοκομείων, μετεπήδησαν εἰς Ρουχτσούκιον, Φιλιππούπολιν κτλ. καὶ ἐτελείωσαν ἐν Ἀγχιάλῳ. Καὶ πανταχοῦ σχεδὸν ὁ Δραγούλεφ περιήρχετο ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ πλήθους. Οἱ ἄνθρωποι συνήντων αὐτὸν καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν καὶ ἐν Ρουχτσουκίῳ καὶ ἐν Φιλιππουπόλει καὶ ἐν τῇ ἁμάξῃ τοῦ πρωθυπουργοῦ.** Μετὰ τὴν ἐπάνοδον ὅμως τοῦ κ. Πετκώφ ἡ γνωστὴ ψυχολογία τοῦ κ. Πέτρωφ ἐξητμίσθη ὡς ἀτμὸς καὶ ἀποκατέστη ἡ τάξις ὡς ἐπ' ἐκκλησίας. Ὁ Πετκώφ ἐνήργησεν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ὡς ἄνθρωπος μεμορφωμένος καὶ ἔχων τὴν φρόνησιν νὰ ἐκτιμᾷ τὸ πλεονέκτημα τῆς τάξεως ἐν τῇ χώρᾳ. Ἀπέδειξεν ὅμως, συγχρόνως, ὅτι τίθησι τὰ συμφέροντα τοῦ κόμματος αὐτοῦ ὑπεράνω τῶν συμφερόντων τῆς χώρας αὐτοῦ, καθόσον εἷς τρόπος μόνον ὑπῆρχεν ὅπως ἀποπλυθῇ ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς Βουλγαρίας **ὁ ῥύπος τὸν ὁποῖον ἡ κίνησις αὕτη ἐνεκόλαψεν αὐτῇ· ἡ παραίτησις τοῦ ὑπουργείου καὶ ἡ ἀπομάκρυνσις τῶν ὑπουργῶν ἐκείνων οἵτινες ἂς εἴπωμεν, ἠνείχοντο ἐπὶ εἴκοσιν ἡμέρας τὰς καταστροφάς, ἐὰν αὐτοὶ οὗτοι δὲν εἶχον διοργανώσει αὐτάς. Διότι μόνον μετὰ τοιοῦτον μέτρον ὁ πεπολιτισμένος κόσμος θὰ ἔβλεπεν ὅτι ὑπάρχουσιν ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ ἄνθρωποι πεπολιτισμένοι.**

Ὁ πρώην πρωθυπουργὸς ἀποδίδει τὰς βιαιοπραγίας εἰς τὸν βουλγαρικὸν λαὸν καὶ διαβεβαιοῖ ὅτι αἱ διαμαρτυρίαι μου ἐναντίον τούτων ἦτο προσβολὴ διὰ τὸν λαὸν αὐτόν. Ὅταν ὁ νοῦς μου μοὶ εἶπῃ ὅτι ἐν ταύτῃ ἢ ἐκείνῃ τῇ περιστάσει ὁ λαὸς κακῶς ἐνήργησεν, ὑπάρχει ἐν τῇ καρδίᾳ μου πολλὴ ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσις πρὸς αὐτὸν ἵνα δυνηθῶ νὰ εἴπω αὐτῷ ὅτι ἔκαμε σφάλμα Ἡ πεποίθησις μου εἶναι ὅμως ὅτι τὰ ἔθνη δὲν κάμνουσι κακίας, ὅτι εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς αὐτῶν ριζοῦται τὸ αἴσθημα τῆς τιμῆς, τῆς δικαιοσύνης, τοῦ ἐλέους, καὶ ὅτι οὗτος ὁ μόνος ταράσσεται ἐκ τῶν πράξεων τοῦ πλήθους ὅπως οἱ Κατιλινιακοὶ ψεύδονται καὶ ἄγουσι πρὸς τὰς κακουργίας.

Ὁ κ. Πέτρωφ εἶναι τῆς γνώμης ὅτι ὑφοῦ ἐγὼ δὲν ὑπέχω εὐθύνην διὰ τὴν διοίκησιν τῆς χώρας, δὲν εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ ταράσσωμαι ἐξ ὅσων οἱ ἄλλοι πράττουσι. Δηλαδή, κατὰ τὸν κ. Πέτρωφ, ἕκαστος εἶναι ὑπόχρεως νὰ βλέπῃ μετ' ἀδιαφορίας **τὴν αἰσχύνην τᾶς Βουλγαρίας καὶ τὴν δολοφονίαν τῆς τιμῆς αὐτῆς, ἀφοῦ αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ ὑπαίτιος τοῦ αἴσχους τούτου.** Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴ ἠθικὴν ταύτην.

Ἔχω ἀλλοίας πεποιθήσεις προκειμένου περὶ τῶν καθηκόντων τῶν πολιτῶν πρὸς τὴν πατρίδα καὶ νομίζω ὅτι πάντες εἰσὶν ὑπόχρεοι **νὰ μὴ ἐπιτρέπωσιν ἐν τῇ χώρᾳ πράξεις προσβαλλούσας τὴν τιμὴν αὐτῆς . . . Μάλιστα, ἔχω τὴν τόλμην νὰ ζητῶ ὅπως ἡ Βουλγαρία ᾖ χώρα πεπολιτισμένη καὶ δικαία, ἐν ᾗ αἱ Ἀρχαὶ νὰ ὦσιν ἰδεώδεις ἠθικῶς· χώρα ἐν ᾗ αἱ αὐτοδικίαι αἱ καταστροφαὶ νὰ ὦσιν ἄγνωστοι. Ζητῶ ὅλα ταῦτα, διότι ἐπιθυμῶ ἵνα ἡ πατρίς μου ᾖ χώρα πεπολιτισμένη καὶ εἶτα, διότι τότε μόνον θὰ δυνάμεθα νὰ ἐγείρωμεν ᾠὴν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, χωρὶς νὰ προκαλῶμεν τὸν γέλωτα** . . . . . .

Τοιαῦται εἰσίν, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ζητήματα τὰ ἀφορῶντα εἰς ἡμᾶς, αἱ κυριώτεραι ἀποκαλύψεις τοῦ κ. Γ. Νάτσεβιτς, διὰ τῶν ὁποίων, ὡς δι' ἰσχυρῶν ἀκτίνων φωτὸς, διασκεδάζεται ἡ ὁμίχλη τοῦ ψεύδους καὶ τῆς συκοφαντίας διὰ τῶν ὁποίων οἱ δήμιοι τοῦ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ, ἔν τε τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀ. Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ, ἀπεπειράθησαν νὰ συγκαλύψωσι τὰς ἑαυτῶν κακουργίας, συκοφαντοῦντες τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τοὺς Ἕλληνας Ὀρθοδόξους Μητροπολίτας. Ἀποδείκνυται δὲ πλέον ἐναργέστατα ὅτι, ὁ κύριος διωργανωτὴς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ βουλγαρικῶν συμμοριῶν ἦτο αὐτὴ αὕτη ἡ ἐπίσημος Βουλγαρία, ἡγουμένου τοῦ πρωθυπουργοῦ αὐτῆς κ. Πέτρωφ, καὶ ὅτι τῇ γνώσει καὶ ἐπινεύσει τῶν ἀνωτάτων ἐν Σόφιᾳ ἰθυνόντων κύκλων παρεσκευάσθησαν, τόσον αἱ ἐν Μακεδονίᾳ βουλγαρικαὶ συμμορίαι, ὅσον καὶ αἱ διαρπαγαί, αἱ δηώσεις, οἱ ἐμπρησμοὶ καὶ, συνελόντι εἰπεῖν, ἡ πανωλεθρία τοῦ ἀθώου ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἡγεμονίας, δι' ὧν βιαιοπραγιῶν περιελούσθη ὑπ' αἰσχύνης, κατὰ τὰς ἐκφράσεις τοῦ κ. Γρ. Νάτσεβιτς, ἡ Βουλγαρία καὶ ἐβολοφρονήθη ἡ τιμὴ αὐτῆς· καταπιπτουσῶν οὕτω τῶν χαλκευθεισῶν προφασιολογιῶν ὅτι τὸ ἐν Βουλγαρίᾳ ἀνθελληνικὸν κίνημα ἦν αὐθόρμητος ἐξέγερσις τοῦ λαοῦ πρὸς ἀντεκδίκησιν διὰ τὸν ἐν Μακεδονίᾳ διωγμὸν τοῦ βουλγαρικοῦ στοιχείου ἐκ μέρους τῶν ἑλληνικῶν Σωμάτων.

Αἱ δηλώσεις δ' αὗται τοῦ Βουλγάρου διπλωμάτου περισωζουσιν, ἅμα, ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ περισωθῇ ἐκ τῆς τιμῆς τῆς χώρας του, τῆς τόσον οἰκτρῶς σφαγιασθείσης ὑπ' αὐτῶν τούτων τῶν ἀνωτάτων ἡγετῶν αὐτῆς, ὡς ἀποδεικνύουσαι ὅτι ὑπάρχουσιν, ἐπὶ τέλους, καὶ Βούλγαροι πολιτευταὶ ἀληθεῖς πατριῶται καὶ ἔντιμοι ἄνδρες, καταδικάζοντες, δριμύτατα, τὰς βδελυρὰς βιαιοπραγίας καὶ ἐννοοῦντες ὅτι τὸ ὕπατον συμφέρον τῆς χώρας των ἐπιβάλλει «ἵνα φημίζηται αὕτη ὡς χώρα πεπολιτισμένη καὶ δικαία, ἐν ᾗ αἱ αὐτοδικίαι καὶ αἱ καταστροφαὶ νὰ ὦσιν ἄγνωστοι», καὶ οὐχὶ εὑρεῖα παλαίστρα ἀτιθάσσων αἱμοχαρῶν ὀρδῶν.

Καὶ νῦν, μετὰ τὰς ἀναμφηρίστους ταύτας δηλώσεις τοῦ κ. Γρ. Νάτσεβιτς καὶ τὸν ἐξ αὐτῶν προκύπτοντα πανηγυρικὸν θρίαμβον τοῦ ἀγῶνος τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ δικαίου, ἐπιθυμοῦμεν λίαν νὰ μαθωμεν τί λέγουσιν οἱ συνήγοροι καὶ προστάται τῶν βουλγαρικῶν κακουργιῶν καὶ ὀργίων.

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΑΓΧΙΑΛΟΥ

«Τίς ὁ ἔνοχος διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Ἀγχιάλου»;

Ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ἡ βουλγαρικὴ ἐφημερὶς «Βαλκανικὸν Βῆμα» δημοσιεύει, ἐν τῷ φύλλῳ αὐτῆς τῆς 11 Αὐγούστου, τὸ παρὰ πόδας ἐποικοδομητικὸν ἀρθρίδιον ὅπερ δύνανται νὰ θεωρηθῇ ὡς συμπλήρωμα τῶν δηλώσεων τοῦ κ. Γ. Νάτσεβιτς.

«Ἰδοὺ ζήτημα, περὶ τοῦ ὁποίου αἱ κυβερνητικαὶ ἐφημερίδες ἔδει νὰ τηρῶσι σιγήν. Νὰ σιγῶσι, διότι γνωρίζουσιν ὅτι ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν εἶνε καθόλου ὑπὲρ τῆς κυβερνήσεως. Μάλιστα, ἡμεῖς, ὄντες ἀντιπολιτευόμενοι αὐτῆς, δὲν ὑποκινοῦμεν τὸ ζήτημα τοῦτο, διότι ὡς Βούλγαροι αἰσχυνόμεθα ἐπὶ ταῖς πράξεσι τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ διὰ τοῦτο σιγὴν ἄγομεν.

«Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ Κυβέρνησις θεωρεῖ τὴν σιγὴν ἡμῶν ὡς ἄγνοιαν περὶ τοῦ τίς ὁ ἔνοχος τῆς καταστροφῆς τῆς Ἀγχιάλου. Μόνον οὕτως ἐξηγεῖται τὸ γραφὲν ἐν τῷ φύλλῳ τῆς χθὲς ἑσπέρας τοῦ «Ἑσπερινοῦ Ταχυδρόμου» ὅτι ὁ πρώην ἕλλην μητροπολίτης τῆς Ἀγχιάλου Βασί-

λειος ἦτο ἐξόριστος ὑπὸ τῶν Πατριαρχείων εἰς τὴν νῆσον Ρόδον, ὡς ἔνοχος τῆς καταστροφῆς τῆς Ἀγχιάλου.

«Ἡ κυβερνητικὴ ἐφημερὶς ψεύδεται, εἰ καὶ γνωρίζει διατί εἶνε ἐξόριστος ὁ Βασίλειος. Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι ἀπὸ μηνὸς ἔτι εἶνε ἐξόριστος ὁ Βασίλειος εἰς τὴν νῆσον Ρόδον, ἀλλ' οὐχὶ ὡς ἔνοχος τῆς καταστροφῆς, ἀλλ' ὡς ἔχων ἀξιώσεις διὰ τὸν πατριαρχικὸν θρόνον. Οὐδέποτε ἡ Σύνοδος τῶν Πατριαρχείων κατηγόρησε τοῦ Βασιλείου διὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Ἀγχιάλου. Τίνα δὲ θεωροῦσιν ἔνοχον τὰ Πατριαρχεῖα, εἶνε γνωστὸν ἐξ ὁλοκλήρου τόμου ἐγγράφων τῶν Πατριαρχείων, τὰ ὁποῖα ἔγγραφα εὑρίσκονται κατατεθειμένα ἐν τῷ ἀρχείῳ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τὰ ὁποῖα δὲν εἶνε μυστήριον διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ «Ἑσπερινοῦ Ταχυδρόμου».

«Ἐπαναλαμβάνομεν. **Καλῶς θὰ πράξωσιν αἱ κυβερνητικαὶ ἐφημερίδες νὰ μὴ ζητῶσι τὸν ἔνοχον τῆς καταστροφῆς τῆς Ἀγχιάλου. Καὶ ἄνευ τούτου τὸ αἶσχος καὶ αἱ ἁμαρτίαι τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως εἰσὶ μεγάλαι. Ποία ἀνάγκη ὑπάρχει, νὰ ἐκθέτομεν περισσότερον τὴν Βουλγαρίαν; αὐτῆς φειδώμεθα καὶ οὐχὶ τῆς ἀναισχύντου κυβερνήσεως, ἐνώπιον τοῦ ἔξω κόσμου».**

Σ.Σ.Ε.Α. Ὁ Μητροπολίτης Ἀγχιάλου Βασίλειος δὲν εὕρηται ἐξόριστος ἐν Ρόδῳ, ὅπου οὐδέποτε μετέβη, ἀλλ' ἐν Κύπρῳ· οὐχὶ ὅμως ὡς ἐξόριστος, ἀλλ' ὡς ἐπίσημος ἀντιπρόσωπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐντεταλμένος τὴν ἐπίλυσιν τοῦ κυπριακοῦ ζητήματος δι' ἐκλογῆς κανονικοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς νήσου, ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ μακαρ. Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου Ἱεροσολύμων.

Πρὸς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Πετρουπόλεως»

Ἐξακολουθεῖ ἀδιάλειπτος ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Πετρουπόλεως» ὁ ἀμείλικτος καὶ ἀνόσιος πόλεμος κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, κατὰ τῶν ὀρθοδόξων μητροπολιτῶν καὶ κατὰ σύμπαντος τοῦ ἡμετέρου γένους. Πᾶσα εἴδησις ἢ αἰτίασις, χαλκευομένη ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους ἡμῶν, ὅσον τερατωδῶς ψευδὴς καὶ συκοφαντικὴ κἂν ᾖ, πᾶσα ἀδέσποτος φήμη, περισυλλέγεται ἐπιμελῶς, ἀναστηλοῦται ὡς γεγονὸς βάσιμον καὶ ἀναμφισβήτητον καὶ σχολιάζεται ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ ἐφημερίδος.

Μὴ ἀρκουμένη δὲ εἰς τὴν ἀπ' εὐθείας διερμήνευσιν τῶν δυσμενῶν διαθέσεών της, ἡ «Ἐφημερὶς τῆς Πετρουπόλεως» εἶχε τὴν ἀτυχίαν νὰ στρατολογήσῃ ἐνταῦθα, ὡς ἀνταποκριτὴν αὐτῆς, σκεῦος πονηρὸν, ὅπερ, τὴν κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἕνεκεν οὐχὶ ἀγνώστων λόγων ἐμπάθειαν αὐτοῦ ἀλογίστως ἐξυπηρετοῦν, δὲν παύει διοχετεῦον τὰς μυσαρωτάτας τῶν συκοφαντιῶν ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Πετρουπόλεως», καθὼς καὶ ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ τροφοδοτουμένῳ τηλεγραφικῷ πρακτορείῳ τῶν Παρισίων «L'Information», οὗτινος τὰς ἐξ ὡρισμένης πηγῆς (εὐνόητον τίνος) ἀναλήθεις εἰδήσεις οὐχὶ ἅπαξ ἢ δὶς ἐδέησε νὰ ἀναιρέσῃ ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια».

Ἀλλὰ δὲν πρόκειται ἡμῖν νῦν περὶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου, τοῦ ἐπέχοντος θέσιν ἁπλοῦ μισθίου ὀργάνου τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Πετρουπόλεως, ἥτις, υἱοθετοῦσα καὶ διασαλπίζουσα καὶ σχολιάζουσα τὰς ἀνταποκρίσεις ταύτας, αὕτη καὶ μόνη ὑπέχει τὴν ἐπ' αὐταῖς εὐθύνην. Οὔτε προτιθέμεθα νὰ κατατριβῶμεν εἰς τὴν ἀναίρεσιν τῶν ψευδῶν καὶ συκοφαντικῶν δημοσιεύσεων περὶ ὅρκου διδομένου, δῆθεν, παρὰ τῶν Ἑλλήνων συμμοριτῶν ἐνώπιον τῶν ἐν Μακεδονίᾳ Ἑλλήνων ὀρθοδόξων μητροπολιτῶν, περὶ δικαιολογίας τῶν ἐγκληματικῶν αὐτῶν πράξεων ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἄλλων τοιούτων λήρων· καθὼς ἐπίσης περὶ τοῦ, κατὰ τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Πετρουπόλεως», ἀνυπάρκτου τῶν διωγμῶν καὶ κακώσεων ἃς ὑπέστησαν καὶ ὑφίστανται οἱ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ Ἕλληνες ὀρθόδοξοι ἐκ μέρους τῶν Βουλγάρων, περὶ οὗ σημείου παραπέμπομεν αὐτὴν εἰς τὰς κατηγορηματικὰς δηλώσεις τοῦ τέως ἐν Κωνσταντινουπόλει διπλωματικοῦ πράκτορος τῆς Βουλγαρίας κ. Γρ. Νάτσεβιτς, τὰς ἐν τῷ παρόντι καὶ ἐν τῷ προηγουμένῳ τεύχει τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀναδημοσιευομένας. Ἔτι δ' ὀλιγώτερον φρονοῦμεν ὅτι, διαφωτίζοντες τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Πετρουπόλεως», θὰ καταστήσωμεν αὐτὴν ἐπιφυλακτικωτέραν ἐν τῷ μέλλοντι. Ὅταν ὁ ἀκόρεστος φυλετικὸς σωβινισμὸς ἀποτυφλώσῃ εἰς τοσοῦτον βαθμὸν μεγά-

λην μερίδα λαοῦ τινος, ὥστε νὰ πειρᾶται οὗτος, παντὶ σθένει καὶ ἐλαφρᾷ τῇ καρδίᾳ, νὰ κατακτήσῃ καὶ ἐκμηδενίσῃ πᾶν ξένον δίκαιον καὶ νὰ σφετερισθῇ τὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως νόμιμον θέσιν τὴν ὁποίαν ἕτερος λαὸς ἔλαχε νὰ κατέχῃ ὑπὸ τὸν ἥλιον τῆς θείας Προνοίας, θὰ ἦτο οὐτοπία καὶ ματαιοπονία τὸ νὰ φαντάζηται ὁ ἀδικούμενος ὅτι διὰ μόνης τῆς παραστάσεως τῶν δικαίων του δύναται νὰ χαλιναγωγήσῃ τὰς ἁρπακτικὰς ὀρέξεις τοῦ ἐν ἐπιγνώσει ἀδικοῦντος.

Ἀλλ' ἡ «Ἐφημερὶς τῆς Πετρουπόλεως», μὴ ἀρκεσθεῖσα εἰς τὸν καθ' ἡμῶν ἀνόσιον πόλεμον, ἀνέλαβεν, ἐπ' ἐσχάτων, καὶ νὰ ἐλέγξῃ τὴν «Ἐκκλησιαστικὴν Ἀλήθειαν», τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῶν Πατριαρχείων, διὰ τὸ ὑβριστικὸν καὶ σαρκαστικὸν αὐτῆς ὕφος, τὸ ὁποῖον, λέγει, μετέτρεψεν αὐτὴν εἰς λιβελλογραφικὸν φύλλον λησμονῆσαν τὰ εὐαγγελικὰ διδάγματα καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς θρησκείας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ νὰ συστήσῃ αὐτῇ πνεῦμα εὐαγγελικώτερον.

Ἡ θεωρία αὕτη οὐδαμῶς ἐκπλήττει ἡμᾶς ἐν τῷ στόματι τοῦ ἀνταποκριτοῦ τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Πετρουπόλεως», ὀπαδοῦ τῆς ξένης ἐκείνης Ἐκκλησίας, ἥτις ἀπ' αἰώνων πάντα λίθον ἐκίνησε πρὸς παρακώλυσιν τῶν πιστῶν αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἁγίας Γραφῆς, μάλιστα ἐν τῇ μητρικῇ αὐτῶν γλώσσῃ, καὶ ἥτις, ἐπὶ πολλὰς ἑκατονταετηρίδας, ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ καταλόγου τῶν βιβλίων, ὧν τὴν ἀνάγνωσιν ἀπηγόρευεν εἰς τὰ τέκνα της ἀνέγραφε τὴν ἁγίαν Γραφήν. Ἀποροῦμεν ὅμως πῶς ἐπέτρεψαν τὴν ἀναστήλωσιν τῆς θεωρίας ταύτης οἱ ἰθύνοντες τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Πετρουπόλεως», οἵτινες, ὀρθόδοξοι ὄντες καὶ κάλλιον ἐξῳκειωμένοι πρὸς τὸ Εὐαγγέλιον, ὡς ἐκ τῆς ἀφθόνου χρήσεως αὐτοῦ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν γλώσσῃ κατὰ τὰς ἱερὰς ἀκολουθίας, ὤφειλον νὰ ἀναμιμνήσκωνται ὅτι ὁ πρᾶος καὶ γλυκὺς Ἰησοῦς, ὁ πάντας τοὺς πεφορτισμένους ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων ἱλαρῶς προσδεχόμενος, ἅμα εὑρίσκετο ἀπέναντι τῶν ὑποκριτῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, τῶν κουτοπονήρως ἐκμεταλλευομένων τὴν θρησκείαν πρὸς πλήρωσιν τῶν ὅλως ξένων ταύτῃ βδελυρῶν αὐτῶν ὀρέξεων καὶ πόθων, ἐγίνετο ἀμέσως ἄλλος ἐξ ἄλλου· καὶ, τὸ φραγγέλιον κρατῶν ἐν ταῖς χερσὶ, διὰ γλώσσης αὐστηροτάτης καὶ ἐκφράσεων δριμυτάτων ἐκαυτηρίαζεν αὐτοὺς, ἀποκαλῶν ὄφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν καὶ παρομοιάζων αὐτοὺς πρὸς τάφους κεκονιαμένους, ἔξωθεν μόνον φαινομένους τοῖς ἀνθρώποις ὡραίους, ἔσωθεν δὲ πλήρεις ὀστέων καὶ πάσης ἀκαθαρσίας.

Τῷ παραδείγματι ἀκριβῶς τούτῳ τοῦ Θεανθρώπου στοιχεῖ, ἀπαρεγκλήτως, ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια», τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, οὗτινος, τὰς διὰ μέσου τῶν αἰώνων εὐεργεσίας καθὼς καὶ τὴν ἐπιείκειαν, τὴν μακροθυμίαν καὶ τὴν ἀνεξικακίαν πρὸς τοὺς σήμερον προπηλακίζοντας καὶ διώκοντας αὐτὸ, μαρτυρεῖ ἀδέκαστος μάρτυς, ἡ ἀψευδὴς ἱστορία. Ἀπέναντι ὅμως τῆς γενεᾶς τῶν ὑποκριτῶν Φαρισαίων καὶ Γραμματέων, ἥτις, ἀεὶ μὲν, μάλιστα δὲ νῦν, ἐπλεόνασεν ἐν τῷ κόσμῳ, τῆς ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς θρησκείας συγκαλυπτούσης τὰς ἀκατονομάστους αὐτῆς πλεονεκτικὰς βλέψεις, ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια», μετὰ εὐαγγελικῆς παρρησίας πολιτευομένη, τηρεῖ τὴν γλῶσσαν τὴν ὁποίαν ἐτήρει καὶ ὁ Θεάνθρωπος πρὸς τοὺς κεκονιαμένους ἐκείνους τάφους, τοὺς μόνον χείλεσιν ἄκροις τιμῶντας τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην, ἐν τῷ βάθει ὅμως τῆς πονηρᾶς αὐτῶν καρδίας μεστοὺς πάσης ὑποκρίσεως καὶ ἀδικίας. Ἢ μήπως, ἐρωτῶμεν τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Πετρουπόλεως», καὶ ὁ Θεάνθρωπος ἦτο ὑβριστὴς, ἢ οἱ Ἀπόστολοι, οἱ διαιωνίσαντες ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις τὰς κατὰ τῶν Φαρισαίων ἐπιτιμήσεις του, ἦσαν λιβελλογράφοι;

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑΙ

διδακτικώταται*

Ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐκ τοῦ χωρίου Σκρίκα τῆς ὑποδιοικήσεως Δεμὶρ Ἰσὰρ κατηγορουμένου Δάσκου Ἐμμανουὴλ κατηγορουμένου ἐπὶ ἀποπείρᾳ φόνου κατὰ τοῦ ὀρθοδόξου Ἀποστόλου, ὡς καὶ διὰ τὸν τραυματισμὸν τῆς συζύγου τοῦ Σκλὴχ ἀγᾶ Χαδιζιὲ ἧς ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰσῆλθεν ἐπὶ σκοπῷ κλοπῆς· καὶ διὰ μὲν τὴν πρώτην πρᾶξιν μὴ ἀποδειχθείσης τῆς ἐνοχῆς αὐτοῦ ἠθωώθη, διὰ δὲ τὸν τραυματισμὸν τῆς Χαδιζιὲ παρεπέμφθη εἰς τὸ κακουργοδικεῖον.

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 498 500.

Τῇ 7 ἰουλίου ἠθωώθησαν οἱ ἐξ Αἰκατερίνης ὁμογενεῖς Ν. Κώστα, Σ. Κώστα καὶ Ν. Ἀγοραστοῦ, κατηγορούμενοι ἐπὶ διευκολύνσει τῆς φυγῆς κοκοποιοῦ τινος προσώπου.

Τῇ 9 ἐπερατώθη ἡ δίκη τῶν βουλγάρων Α. Γεώργη, Λ. Γεώργη καὶ Γ. Εὐθύμ, ἐξ ὧν ὁ μὲν πρῶτος κατηγορεῖτο ἐπὶ ἀνταρσίᾳ, οἱ δὲ ἕτεροι δύο ἐπὶ ὑποθάλψει συμμοριῶν. Ὁ Α. Δεώργη κατεδικάσθη εἰς 12 ἐτῶν δεσμὰ, οἱ δὲ ἕτεροι δύο ἠθωώθησαν Αὐθήμερον κατεδικάσθη εἰς 4 ἐτῶν δεσμὰ ὁ ἐκ Πετριτσίου Τράϊκος Στογιάν.

Τῇ 10 ἐξεδικάσθη ἡ δίκη τῶν ἐκ Δράμας βουλγάρων, κατηγορουμένων ἐπὶ ὑποθάλψει κομιτατζήδων. Ὁ Φ. Ἀλέξη καὶ Κ. Τοδὼρ κατεδικάσθησαν εἰς 4 ἐτῶν δεσμὰ, οἱ δὲ λοιποὶ ἠθωώθησαν.

Τῇ 11 ἐπερατώθη ἡ δίκη τῶν ἐκ Νευροκοπίου Κ. Κώστα καὶ Βάντσε Τόδωρ ἀμφοτέρων καταδικασθέντων εἰς 4 ἐτῶν δεσμὰ ὡς καὶ ἡ δίκη τῶν ἐκ Μελενίκου Τανὰς Μπάντσο, Ἀντὼν Ρίζο, παπᾶ Ἀντὼν Τάσε καὶ Β. Τάσε κατηγορουμένων ἐπὶ τῷ φόνῳ 4 συγχωρικῶν αὐτῶν τολμησάντων νὰ μαρτυρήσωσιν ἔν τινι δίκῃ. Ὁ Τανὰς καὶ ὁ Ἀντὼν Ρίζο κατεδικάσθησαν ὡς ὑποθάλψαντες τοὺς κομιτατζῆδες εἰς 15 ἐτῶν δεσμὰ, οἱ δὲ ἕτεροι δύο ἠθωώθησαν.

Συγκινητικὴ ἦν ἡ δίκη τῶν ἐκ Μπαχόβου τριῶν ὀρθοδόξων, Ἰωάννου Γκόνη, Δώρου Μήτρου καὶ Πέτρου Νικολάου, οἵτινες συνελήφθησαν ἔνοπλοι ὑπὸ τοῦ στρατοῦ, καθ' ἣν στιγμὴν ἔσπευδον εἰς βοήθειαν τῶν συγγενῶν αὐτῶν ἐκτεθειμένων εἰς τοὺς κομιταδζῆδες. Ὁ εἰσαγγελεὺς ἀπήτησε τὴν καταδίκην αὐτῶν ὡς ἀνταρτῶν, κατόπιν δὲ τῆς συγκινητικῆς ἀγορεύσεως τοῦ κ. Φιλώτα Τ. Παπαγεωργίου τὸ σεβ. δικαστήριον ἠθώωσε καὶ τοὺς τρεῖς.

Τῇ 12 ἰουλίου ἠθωώθησαν οἱ ἐκ Ραχώβης τῶν Σερρῶν ἕλληνες ὀρθόδοξοι Πέτρος Νικολάου καὶ Νικόλαος Πέτρου, κατηγορούμενοι ὡς ὑποθάλψαντες καὶ ἐξοπλίσαντες τοὺς κακούργους τοὺς φονεύσαντας ἐν Ραχώβῃ τὸν βούλγαρον Μήτρε.

Τῇ 14 ἠθωώθησαν οἱ ἐκ Κούπας Πέτρος Μπαρμπάρης μετὰ 15 συντρόφων αὐτοῦ, κατηγορούμενοι ἐπὶ ὑποθάλψει βουλγαρικῶν συμμοριῶν. Ἐπίσης ἠθωώθη καὶ ὁ ἐκ Ζίχνης Δημήτριος Φιλίππου, καταδικασθεὶς μόνον εἰς πρόστιμον, ἐπειδὴ εὑρέθη ἔν ὅπλον ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

Τῇ 18 ἠθωώθη ὁ ἐκ τῆς ἄνω Βροντοῦ ἱερεὺς Ἀτανὰς Στογιάν.

Τῇ 19 ἐξεδικάσθη ἡ δίκη τοῦ Γκόνε Καρὰ Γιάννη καὶ 22 συντρόφων αὐτοῦ ἐκ τῶν περιχώρων Γευγελῆς. Ὁ Γκόνε Καρὰ Γιάννης καὶ ὁ διδάσκαλος Διαβατοῦ Μιχαὴλ Παπακώτσου κατεδικάσθησαν εἰς ἰσόβιον ἐγκάθειρξιν ἐν φρουρίῳ, ἡ διδασκάλισσα Σοφία καὶ ὁ Χρῆστος Γιαγκούλας εἰς 3 ἐτῶν δεσμὰ καὶ ὁ Γρηγ. Ἀθανασίου εἰς 7 1)2 ἐτῶν, 18 δὲ κατηγορούμενοι ἠθωώθησαν.

Τῇ 25 ἠθωώθη ὁ ἐξ Ἀλιστράτης τῆς διοικήσεως Δράμας ὁμογενὴς Βασίλειος Γόρκου, κατηγορούμενος ὅτι ἐπυροβόλησεν ὅπως φονεύσῃ τὸν βούλγαρον Ἰστόγρα Κωνσταντίνου.

Τῇ 26 ἠθωώθησαν οἱ ἐκ Κούπας ρουμανίζοντες Τράϊκος Παπαγιάννης καὶ 4 σύντροφοι αὐτοῦ, κατηγορούμενοι ἐπὶ συνεννοήσει μετὰ τῶν βουλγαρικῶν συμμοριῶν.

Τῇ 28 κατεδικάσθη εἰς 3 ἐτῶν δεσμὰ ὁ βούλγαρος Ἀθανὰς Κώστα κατηγορούμενος ἐπὶ τραυματισμῷ μετὰ προθέσεως φόνου ὀρθοδόξου τινός.

Τῇ 30 ἠθωώθησαν οἱ ἐκ Προσωτσάνης τῆς Δράμας Παπαηλίας μετὰ 12 συντρόφων κατηγορούμενοι ἐπὶ ὑποθάλψει βουλγαρικῶν συμμοριῶν.

Η ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΙΣ
ΤΩΝ ΕΝ ΡΩΣΣΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον ἀριθμόν)

Η΄.

Ἐν ταῖς γενικαῖς συνεδριάσεσι τῆς Προσυνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐλήφθησαν αἱ ἑξῆς ἄξιαι ἰδιαιτέρας προσοχῆς ἀποφάσεις:

1) Περὶ διαρρυθμίσεως τῆς ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως, ὀργανον τῆς ὁποίας δέον νὰ ᾖ διαρκὴς Σύνοδος ἐκ 12 ἀρχιερέων πλὴν τοῦ προέδρου μητροπολίτου Πετρουπόλεως, ἐξ ὧν οἱ μὲν ὀκτὼ ἀντικαθίστανται, οἱ τέσσαρες δὲ, ἤτοι οἱ ἱεράρχαι Μόσχας, Κιέβου, Καζὰν καὶ Λίτβας εἶναι μέλη διαρκῆ.
2) Περὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ πατριαρχικοῦ ἀξιώματος μετὰ παροχῆς εἰς τὸν Πατριάρχην τοῦ δικαιώματος τοῦ προεδρεύειν ἐν τῇ Συνόδῳ καὶ πάντων τῶν δικαιωμάτων τῶν προσιδιαζόντων αὐτῷ ὡς ἀντιπροσώπῳ τῆς ὑπάτης ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας ἐν Ρωσσίᾳ.
3΄) Περὶ συγκλήσεως περιοδικῶν Συνόδων, κατὰ τὸ μέτρον τῶν παρουσιαζομένων ἀναγκῶν, πάντοτε ὅμως κατὰ διαλείμματα οὐχὶ μείζονα τῶν 10 ἐτῶν, μετ' ἐξουσίας νομοθετικῆς, διοικητικῆς, ἐποπτευτικῆς καὶ ἀνωτάτης δικαστικῆς, μετὰ καὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλέγειν τὸν Πατριάρ

χην (ὑπὸ μόνων τῶν ἐπισκόπων). 4΄) Ἐπὶ τοῦ ζητήματος περὶ τῆς σχέσεως τῆς ἀνωτάτης διοικητικῆς ἀρχῆς τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας πρὸς τὴν ἀνωτάτην πολιτικὴν ἀρχὴν ἐξεπονήθησαν σχέδια διατάξεων, καθ' ἃς, αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν περιοδικῶν Συνόδων ὑποβάλλονται εἰς τὸν Αὐτοκράτορα ἁπλῶς πρὸς εὐμενῆ κρίσιν, οἱ νέοι ἐκκλησιαστικοὶ νόμοι ἐκδίδονται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, τῇ ἐγκρίσει τοῦ Αὐτοκράτορος, καὶ ὅσοι ἐξ αὐτῶν συνδέονται πρὸς δαπάνας ἐκ τοῦ κυβερνητικοῦ ταμείου ἢ παρέχουσι κυβερνητικὰ δικαιώματα εἰς ἐκκλησιαστικὰ ἱδρύματα ἢ πρόσωπα, λαμβάνουσιν ἰσχὺν νόμου συνῳδὰ τῇ γενικῇ τοῦ κράτους νομοθετικῇ τάξει. Ὁ Αὐτοκράτωρ, παραμένων ὁ ὕπατος ὑπερασπιστὴς τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἔχει ἐν τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ἴδιον ἀντιπρόσωπον ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Ἐπιτρόπου· ἀλλὰ τὰ δικαιώματα τοῦ τελευταίου τούτου περιορίζονται εἰς τὴν ἐποπτείαν ὅπως αἱ διατάξεις καὶ αἱ ἀποφάσεις τῆς Συνόδου ὦσι σύμφωνοι πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ νόμου, καὶ εἰς τὴν συμμετοχὴν ἐν τῇ ἐξετάσει καὶ τῇ λύσει τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων καὶ ζητημάτων, τῶν τε νομοθετικῆς φύσεως καὶ τῶν ἐκτελεστικῆς, ἐν τοῖς ἀνωτάτοις κυβερνητικοῖς ἱδρύμασιν, εἰς ὧν τὴν ἐξέτασιν ὑπόκεινται αἱ ὑποθέσεις καὶ τὰ ζητήματα ταῦτα. Ὡρίσθη ἐπίσης ὅπως ὁ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ αὐτοκρατορικὸς Ἐπίτροπος μὴ συγκαταλέγηται μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. καὶ ὅπως τὸ δικαίωμα τῆς ὑποβολῆς εἰς τὸν Αὐτοκράτορα τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων δοθῇ εἰς τὸν Πατριάρχην. 5΄) Ἀπεφασίσθη ὅπως τὸ σύστημα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐκπαιδεύσεως μείνῃ ἐνιαῖον, ἄνευ διακρίσεως καθαρῶς ποιμαντορικῶν σχολῶν ἀπὸ τῶν καθολικῶν ἐκπαιδευτικῶν, ἀλλὰ διαρρυθμιζομένων τῶν τελευταίων τούτων. 6΄) Ὡρίσθη νὰ σχηματισθῶσιν ἑπτὰ μητροπολιτικαὶ περιφέρειαι χαρακτῆρος ποιμαντορικοῦ, πρὸς συγκρότησιν Συνόδων χάριν τῶν ἐπιτοπίων ἀναγκῶν, ἱεραποστολικῶν, ἐκπαιδευτικῶν κλ. 7΄) Οἱ ἐπίσκοποι δέον νὰ ἐκλέγωνται ὑπὸ Συνόδου ἐπισκόπων ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μητροπολίτου, τῇ συμμετοχῇ καὶ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, ὑποδεικνυόντων τὸν ὑποψήφιον ἐν συνεδρίοις ἢ συνελεύσεσιν ἐπαρχιακαῖς. 8) Τὰ ἐκκλησιαστικὰ κονσιστώρια μεταρρυθμίζοντα εἰς «Ἐπαρχιακὰς Διοικήσεις» μετ' ἰδίου προέδρου, διοριζομένου ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τοῦ τόπου, ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, μετὰ γραμματέως ἐκλεγομένου ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως τοῦ τόπου, τῆς ἐκλογῆς δὲ αὐτοῦ ἐπικυρουμένης ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου (ἄνευ συμμετοχῆς τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Ἐπιτρόπου), καὶ ἐκ μελῶν κληρικῶν, ἐν μέρει μὲν διοριζομένων ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως τῆς ἐπαρχίας, ἐν μέρει δὲ ἐκλεγομένων ὑπὸ τοῦ κλήρου καὶ τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν ἐπικυρουμένης ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως. 9) Χωρίζεται ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ ἀπὸ τῆς διοικητικῆς, διατηρουμένων ὅμως, ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ ἀκεραιότητι, τῶν δικαιωμάτων καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ ἐπισκόπου. Ὄργανον τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαστικῆς ἐξουσίας ἀναγνωρίζονται τὸ πρωτοπρεσβυτεριακὸν δικαστήριον, τὸ ἐπαρχιακὸν δικαστήριον, τὸ δικαστικὸν τμῆμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἡ γενικὴ συνέλευσις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Τὸ ἐπαρχιακὸν δικαστήριον ὡρίσθη ἵνα ἀποτελῆται ἐκ πρεσβυτέρων, ἐν μέρει μὲν ἐκλεγομένων, ἐν μέρει δὲ διοριζομένων ἀπ' εὐθείας, μετὰ προέδρου διοριζομένου ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τῇ προτάσει τοῦ ἀρχιερέως τῆς ἐπαρχίας, καὶ μετ' ἀντιπροσώπων ἐκ μέρους τῆς λαϊκῆς τάξεως. Τοῖς ὑποδίκοις παρέχεται τὸ δικαίωμα νὰ ἔχωσι συνηγόρους, ἐπίσης ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἱερέων. 10) Αἱ ἐνορίαι μεταρρυθμίζονται. Τὰ κτηματικὰ αὐτῶν δικαιώματα καθορίζονται κατὰ τὸ ἑξῆς ἄρθρον, ὅπερ ἐξεπόνησε τὸ Δ΄ τμῆμα τῆς Ἐπιτροπῆς. «Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ρωσσίας θεωρεῖται ὡς ὁ ἰδιοκτήτης πάσης ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν περιουσιῶν τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὰς ἐνορίας καὶ τὸν κλῆρον τῶν ναῶν. Ἐν ταῖς ἐνορίας ἡ διαχείρισις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνοριακῆς περιουσίας εἶναι ἐμπεπιστευμένη εἰς τὴν ἐνορίαν, ὡς νομικὸν πρόσωπον, ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ κλήρου τοῦ ναοῦ τῆς ἐνορίας καὶ ἐκ τῶν ἐνοριτῶν, διατελούντων ὑπὸ τὴν κανονικὴν ἐξάρτησιν ἀπὸ τοῦ ἐπισκόπου τῆς ἐπαρχίας».

(Ἕπεται συνέχεια)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Α΄ Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ*

Περὶ τοῦ πατριάρχου Νικολάου τοῦ Μυστικοῦ, καταγωγῆς καὶ γονέων αὐτοῦ καὶ πατρίδος, οἱ μὲν ἐπίτομοι πατριαρχικοὶ κατάλογοι, ὁ παρὰ Καλλίστῳ Ξανθοπούλῳ, ὁ παρὰ Λεουγκλαβίῳ, ὁ παρὰ Κιγάλᾳ, ὁ παρὰ Φιλίππῳ Κυπρίῳ οὐδεμίαν εἴδησιν λεπτομερῆ χορηγοῦσιν. Ὁ παρὰ Fischer κατάλογος φρονεῖ ὅτι ὁ Μυστικὸς ἐξ Ἰταλίας εἶλκε τὸ γένος, τοῦτο δὲ λέγει καὶ ὁ Ἐφραίμιος ἐν τῇ χρονικῇ τῶν πατριαρχῶν ἀναγραφῇ, γράφων ἐν στίχοις 10030—10039 περὶ τοῦ μακαρίου πατριάρχου

ἀρχιθύτης δέδεικτο τῆς Βυζαντίδος
ἀνὴρ μοναχός, εὐλαβής, σοφός, μέγας,*
κλῆσιν μὲν Νικόλαος, ἄξιος θρόνου,
μυστικὸς ἀξίαν μὲν πρόσθεν τυγχάνων,
ἐκφὺς Ἰταλῶν, εὐφυὴς περὶ λόγους.

Πλησιέστερος τῷ Νικολάῳ γενόμενος ὁ βιογράφος Εὐθυμίου πατριάρχου, τοῦ μετὰ τὸν Μυστικὸν ἀνελθόντος τὸν θρόνον τὸν ἱερὸν, ἀφηγεῖται τὴν ὑπὸ τοῦ πρωτομαγίστρου Στυλιανοῦ τοῦ Ζαούτση τιμωρίαν τινῶν ἐπιφανῶν, οὐ δουλικῶς αὐτῷ διακειμένων, λέγει δ' ὅτι μεταξὺ τούτων εἷς ἦν «καὶ Λέων ὁ γεγονὼς δρουγγάριος ὁ Κατακοίλας, ὃς καὶ συγγενὴς ὑπῆρχε Φωτίου, τοῦ κατὰ καιρὸν πατριαρχήσαντος»· ἐπειδὴ δὲ καὶ πάντες οἱ συγγενεῖς τοῦ Κατακοίλα τὴν αὐτὴν ἐκείνῳ τύχην ὑφίσταντο, μοναχοὶ κειρόμενοι διὰ βίας καὶ ἐξοριζόμενοι, Νικόλαος «ὁ τούτου οἰκογενὴς» φοβούμενος μὴ ταὐτὰ πάθῃ, προσέφυγεν εἰς τὴν τοῦ ἁγίου Τρύφωνος μονὴν, τὴν παρὰ τὰ σημερινὰ Τοῦζλα, καὶ ἐκεῖ μοναχὸς ἐκάρη κατ' ἀνάγκην. Λέων ὁ Σοφὸς ἐς ὕστερον παρ' ἑαυτῷ καλέσας τὸν Νικόλαον, μοναχὸν ὄντα, «τῇ τοῦ μυστικοῦ τετίμηκεν ἀξίᾳ —ὡς ἅτε συμμαθητὴν αὐτοῦ γεγονότα καὶ θετὸν ἀδελφόν».

Ταῦτα ὁ τῷ Νικολάῳ σύγχρονος τοῦ Εὐθυμίου βιογράφος[2], ὃς οὕτω μαρτυρεῖ τὸν Μυστικὸν ὄντα συγγενῆ τοῦ πρωτομαγίστρου Κατακοίλα συγγενοῦς τοῦ ἱεροῦ Φωτίου τοῦ πατριάρχου, ὃν οὐδεὶς ἡμῖν κατήγγειλεν ὡς ἐξ Ἰταλῶν καταγόμενον· μαρτυρεῖ δὲ συμμαθητὴν ὄντα τοῦ Λέοντος καὶ θετὸν ἀδελφόν· καὶ ἵνα ὑπὸ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνος υἱοθετηθῇ, συμπεραίνομεν ὅτι ἀνῆκεν εἰς οἰκογένειαν ἐπιφανῆ, πιθανῶς ἑλληνικὴν, διότι οὔτε περὶ Κατακοίλα, παραδίδωσιν ἡμῖν ὁ τοῦ Εὐθυμίου βιογράφος ὅτι τὸ γένος εἶλκεν ἐξ Ἰταλίας. Καλὸν ἵνα γινώσκωμεν ὅτι Λέων ὁ Κατακοίλας ἢ Κατάκυλας, —ὡς φέρεται παρὰ Πορφυρογεννήτῳ, ἐν τῇ «Βασιλείῳ Τάξει», παρίσταται μοναχὸς μὲν τῆς τοῦ Μεγάλου Ἀγροῦ μονῆς ἢ Σιγριανῆς, συντάξας δ' ὑπόμνημα περὶ τῆς τῶν βυζαντινῶν βασιλέων «εὐταξίας, ἣν ἐν πολέμοις εἶχον τὸ πρότερον» κλπ. Μαρτυρεῖ δ' ὅμως ὁ Πορφυρογέννητος περὶ τοῦ Λέοντος, ὅτι «ἐπεὶ μουσικῆς -(ὅπερ δὴ γραφῆναι **Μούσης**)— ἑλληνικῆς ἀμέτοχος ἦν, πολλὰ βάρβαρά τε καὶ σόλοικα καὶ ἀσυνταξίας ἡ τούτου συγγραφὴ περιεῖχεν . . . . . ἐν τῷ ἀμοιρεῖν αὐτὸν παιδείας ἑλληνικῆς»[3] κλπ. Φαίνεται λοιπὸν ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων τὸ ξενικὸν τῆς τοῦ Κατάκυλα καταγωγῆς. Ἦν δὲ γαμβρὸς (ἐπ' ἀνεψιᾷ πιθανῶς) Φωτίου[4] τοῦ πατριάρχου, ὃν πνευματικὸν αὐτοῦ πατέρα ἀνομολογεῖ αὐτὸς ὁ Νικόλαος[5], τῷ τῆς Κρήτης ἀμηρᾷ γράφων. Ἐφραίμιος ὁ στιχουργὸς σοφὸν λέγει τὸν Νικόλαον, ὁ δὲ Κεδρηνὸς[6] γράφει περὶ τοῦ Νικολάου «ἐπὶ συνέσει καὶ σοφίᾳ δοκῶν πρωτεύειν». Ἀπὸ τῶν χρονογράφων γινώσκομεν ὅτι διετέλει γραμματεὺς αὐτοκρατορικὸς καὶ οἷον εἰπεῖν ἐξ ἀπορρήτων τοῦ στέμματος. Τὴν ἀρχὴν δὲ ταύτην κοσμῶν καὶ συνηριθμημένος ἐν μοναχοῖς, ἐψηφίσθη πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐν ἁγίοις Ἀντωνίου τοῦ Καυλέα,

---

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 910 – 912.

*. ἔστιξα, μετὰ τὴν λέξιν «σοφὸς» δεικνύων ὅτι τὸ μέγας ἐστὶν ἄσχετον πρὸς τὴν σοφίαν· διότι, ἐὰν εἴπωμεν «μέγαν σοφὸν» τὸν Νικόλαον, τί δέον εἰπεῖν περὶ Φωτίου· καὶ καλεῖ μὲν τὸν Φώτιον ὁ Ἐφραίμιος "σοφώτατον„, ἀλλὰ καὶ "πανοῦργον„· ἐν τούτοις αἱ λέξεις "μέγας σοφὸς„ περὶ Νικολάου παρέλκουσι τὴν ἀλήθειαν ἔξω τῶν ὁρίων αὐτῆς.

2. Vita Euthymii· ἔκδοσις Καρόλου De Boor, ἐν Βερολίνῳ, 1888. σελ. 5—6.

3. ἐκ τῆς λέξεως ταύτης ὁρμώμενος διώρθωσα καὶ τὴν λέξιν "μουσικῆς„· ἀλλὰ καὶ ὁ εἰς τὴν λατινικὴν μεταφράσας ἔγραψε quia graeca musica sed docta elegantia imbutus non fuerat ille magister. βλ. Ἐκθεσιν βασιλείου τάξεως· Βόννης σελ. 455—7.

4. Vita Euthymii, σελ. 140.

5. Migne Πατρολ. Ἑλλην. τόμου PIA' στ. 36—37.

6 ἐκδόσ. Βόσνης τόμ. Β' σελ. 259.

μεταστάντος τῶν ᾧδε τῇ 12 φεβρουαρίου 895, χειροτονηθεὶς τῇ κυριακῇ τῆς ὀρθοδοξίας τοῦ ἔτους τούτου, δῆλα δὴ, κατὰ τοὺς ἡμετέρους ὑπολογισμοὺς, τῇ 10 μαρτίου, ἐν ἡλικίᾳ τεσσαράκοντα τριῶν ἐτῶν[7].

Νικόλαος ὁ Μυστικὸς διῴκησε τὴν Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως ἔτη πέντε σὺν εἴκοσι, δὶς ἱερατεύσας· ἡ πρώτη ἱερατεία αὐτοῦ ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ 895—906, ἡ δευτέρα δ' ἀπὸ τοῦ 911—625, ὅτε ἀπεβίωσε, τῇ 15 μαΐου μηνός[8]. Καὶ ἐκτίθενται μὲν κατωτέρω τὰ καθέκαστα, τῶν δύο τούτων ἱερατειῶν αὐτοῦ; τοῦτο δὲ γίνεται εἰς πάσας αὐτοῦ τὰς πράξεις καὶ δὴ τὰς ἐχούσας χαρακτῆρα γενικώτερον·

Β'

προτάττω τὰς ἐκδοθείσας ὑπ' αὐτοῦ κανονικὰς διατάξεις, τὰς κυρίας καὶ τὰς οἱονεί τινα μορφὴν τοιούτων διατάξεων φερούσας· ἀτυχῶς, ἀγνοῶ πότε ταύτας ἐξέδωκε, κατὰ τὴν πρώτην ἢ κατὰ τὴν δευτέραν ἐφημερίαν·

1) ἡ σπουδαιοτέρα τῶν κανονικῶν αὐτοῦ διατάξεων ἀναφέρεται εἰς τοὺς μοναχοὺς τοὺς ἀποκειρομένους μεγαλοσχήμους, περὶ ὧν ἐθεσμοθέτησεν ὅτι οὐκ ἀπείργονται τῆς θείας λειτουργίας, διότι ἀπὸ ταύτης ἡ ἁμαρτία μόνον ἀπείργει[9]·

2) ἐπίσης ἐστι σπουδαία ἡ πρὸς Ἀνδρέαν μητροπολίτην Πατρῶν ἀποσταλεῖσα, δι' ἧς συνίστωσιν ὅπως ἐμποδίσῃ ἕνα τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐπισκόπων ἀπὸ τοῦ κωλύειν γυναῖκά τινα χηρεύσασαν καὶ γενομένην μοναχὴν προσκαρτερεῖν ἐν τῷ τάφῳ τοῦ συζύγου[10]· «Ἄδικον γὰρ καὶ λίαν ἀπάνθρωπον, οὕτως εὐλαβείᾳ τὴν γυναῖκα ζῶσαν ἐξελαύνειν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ τὸ λείψανον κατέθηκε τοῦ ἀνδρὸς καὶ οὗ τὰ ὑπάρχοντα αὐτὴ[11] προσήνεγκεν εἴς τε σωτηρίαν τῆς ἰδίας ψυχῆς καὶ εἰς τὴν τοῦ τόπου διαμονήν τε καὶ σύστασιν»·

3) προσοχῆς ἀξία ἡ πρὸς τὸν μητροπολίτην Γρηγόριον Ἐφέσου πεμφθεῖσα διάταξις, ἀποφαινομένη ἵνα τῶν ὑπὸ Γρηγορίου χειροτονηθέντων τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου λειτουργῶν οἱ παλαιότεροι προηγῶνται, μετ' αὐτοὺς οἱ ὑπὸ Γρηγορίου καὶ μετὰ τούτους τάττωνται οἱ ἐν καιρῷ τῶν τῆς Ἐκκλησίας σκανδάλων ὑπὸ Κωνσταντίνου καὶ Ἰωάννου χειροτονηθέντες· διατάττουσα δ' ἅμ' αὐτὸν ἵνα μὴ καταγάγῃ εἰς ὑποδεεστέραν τάξιν οὓς αὐτὸς ἐχειροθέτησε πρωτοπρεσβυτέρους, ἀρχιδιακόνους καὶ δευτερεύοντας[12]· ἡ διάταξις ἐξεδόθη μετὰ τὸ 912·

4) τετάρτην κανονικὴν διάταξιν γινώσκομεν τὴν πρὸς τὸν στρατηγὸν τῆς Ἑλλάδος ἀπολυθεῖσαν ἐν περιστάσει δυσχερεῖ, ταραττομένης τῆς Ἐκκλησίας τῶν Θηβῶν· διχῇ σχισθέντων τῶν κληρικῶν Θηβῶν, ἔγραψεν ὁ Νικόλαος κρίνων ὅτι οἱ μὲν τῷ ἀρχιεπισκόπῳ (Θηβῶν) προσκείμενοι πρέπει 'να κατέχωσι τὸν καθολικὸν (μητροπολιτικὸν) ναὸν, οἱ δὲ ἄλλοι τοὺς ἐπιλοίπους[13], ἄχρις ἂν «εὐδοκήσῃ Θεὸς οἰκοδ[ν]ομηθῆναί τι εἰς τὰ κατασχόντα τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ πράγματα[14]»·

5) ἡ πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Ἀλανίας ἐπιστολὴ τύπον ἐπέχει κανονικῆς διατάξεως οἰκονομίαν ἐπιτρεπούσης ἐν τῷ περὶ γάμου κεφαλαίῳ, διδούσης ἄδειαν εἰς τὸν Ἀλανίας Πέτρον[15] ὅπως ἐπιμένῃ ἐν τοῖς περὶ συναλλαγμάτων γαμικῶν κεφαλαίοις — **ἐὰν εἰσακούηται** — καὶ ὅπου ζημία τοῖς εἰς τὸν χριστιανισμὸν νεοφωτίστοις ἐπικρέμαται, διὰ τὴν δυσκολίαν τῆς ἐκ τῆς εἰδωλολατρείας εἰς ἦθη χριστιανικὰ μεταπτώσεως· ὅπου δ' οὐδεμίαν ὑφορᾶ ζημίαν 'να ἐνδίδῃ πρὸς μικρόν·

6) ἡ πρὸς Ἰγνάτιον ἐπιστολὴ τὸν Κυζίκου μητροπολίτην[16] φέρει τοιοῦτον τύπον, παραινοῦσα αὐτὸν ἵνα «συμπαθῶς ἔχῃ» πρὸς τὸν κατασχόντα τὴν ἐν Κυζίκῳ Ἐκκλησίαν πρὶν αὐτοῦ, θεραπείας καὶ περιποιήσεως ἐν μοναστηρίῳ ἀπολαύοντα. Ταύτῃ δὲ συναφής ἐστιν ἡ πρὸς τὸν

7. Πατριαρχικῶν Πινάκων μου σελ. 296.

8. Theophanis Continuati, Βόννης· σελ. 410.

9. Ἱεροσολυμιτικὴ Βιβλιοθήκη· τόμου Α' σελ. 271.

10. Migne τόμου PIA' στήλη 232.

11. τὸ ἐν τοῖς ἐντύποις φερόμενον "αὐτῇ., δῆλον οὖν εἰς πτῶσιν δοτικὴν, μετέτρεψα εἰς ὀνομαστικὴν, ὡς φαίνεται· ἀλλὰ καὶ ὁ λατῖνος μεταφράστης διέστρεψε τό τε νόημα καὶ τὸ γράμμα, γράφων, ubi omnem substantiam suam(;;) in salutem animae suae et in loci conservationem collocavit.

12. Migne PIA' στ. 232.

13. Migne αὐτόθι στ. 221.

14. διώρθωσα οὕτω, διότι ἡ λέξις οἰκοδομῶ οὔτε κανονικῶς εὐοδοῖ τὴν ἔννοιαν, οὔτε λογικῶς. Ἀτυχῶς ὁ λατῖνος μεταφράστης ἔγραψεν quonam modo aedificetur sancta sua Ecclesia in his κλπ.

15. Migne τόμου PIA' στήλη 245.

16. αὐτόθι στήλη 361.

Ἀθηνῶν Νικήταν, ὃν ἐπιπλήττει διότι τῆς κανονικῆς ἐπισκοπῆς ἀπεδίωξεν ἕνα τῶν ἐπισκόπων ὑπ' ἀρχιερέων οὐ καθηρημένων χειροτονηθέντα, ἐνῷ οὔτε Σάβας καθηρέθη ὁ πρὸ τοῦ Νικήτα μητροπολίτης Ἀθηνῶν γενόμενος, πλὴν τῶν προκαθηρημένων «ὁμοταγῶν ἐκείνῳ» Δημητρίου, Γαβριὴλ, Γρηγορίου καὶ Κοσμᾶ[17]· διατάττει δ' ὁ Νικόλαος ὅπως ὁ ἐξωσθεὶς ἐπίσκοπος ἐπανακτήσηται τὴν ἐπισκοπὴν, διαμένων «ἕως ἂν τὰ δοκοῦντα τῇ Ἐκκλησίᾳ εἰς πέρας ἔλθῃ». Εἰρήσθω δ' ἐνταῦθα, λόγου πάρεργον, ὅτι ὁ Κοσμᾶς καθηρέθη «διὰ τὰς ἐν τῇ Ρώμῃ ψευδολογίας» καὶ ὄχι δι' ἣν αἰτίαν οἱ λοιποὶ τρεῖς·

7) οἱονεὶ κανονικαὶ διατάξεις εἰς μοναστηριακὰ δίκαια μᾶλλον ἀναφερόμεναί εἰσιν αἱ πρὸς Ἀνδρέαν Πατρῶν καὶ Λέοντα Συλαίου ἐπιστολαί[18]. Τῷ μὲν πρώτῳ γράφων περὶ Γρηγορίου μοναχοῦ, ὃν ὁ Ἀνδρέας ἀπεδίωξεν ἐκ κτιτορικῆς αὐτοῦ μονῆς, ἧς ἔδει 'ν' ἀναδειχθῇ καὶ ἡγούμενος, συνιστᾷ 'ν' ἀποδοθῇ τῷ Γρηγορίῳ τὸ δίκαιον, ἂν μὴ λόγος σπουδαῖος κωλύῃ τὸν μοναχὸν τοῦτον· τῷ δὲ Συλαίου ἐπιστέλλων ἐπιτιμᾷ πατρικῶς ἐφ' ὅτι τὸν τῆς μονῆς τοῦ Βήματος ἡγούμενον ἅμα τοῖς μοναχοῖς ἀπέβαλεν ἐκ τῆς μονῆς, τῆς ὑπὸ τὴν πατριαρχικὴν ἐξουσίαν τελούσης· ἀναγγέλλει δ' ὅτι πολλοὶ προσκλαίονται κατὰ τοῦ Συλαίου Λέοντος «καθ' ἑκάστην, νῦν μὲν μονάζοντες, νῦν δὲ τῆς λαϊκῆς τάξεως, νῦν δὲ καὶ τοῦ κλήρου τὰς ἐγκλήσεις ποιούμενοι, ὡς τῶν οἰκείων ἀποδιωκόμενοι». Συμφυὴς αὐταῖς ὑπόθεσις ἐκίνησε τὸν Νικόλαον 'να γράψῃ πρὸς τὸν Λαρίσσης Φίλιππον, παραστάσεις ποιησάμενον ὅτι τὸν Θηβῶν ἀρχιεπίσκοπον διέταξεν ὁ πατριάρχης ἵνα ναὸν ἐγκαινίσῃ ὑπὸ τὴν μητρόπολιν Λαρίσσης τελοῦντα· καὶ γράφει ὅτι τοῦτο ἔπραξε μαθὼν ὅτι ὁ ναὸς ἐκεῖνος ἐν τοῖς πατριαρχικοῖς προνομίοις τελεῖ, σταυροπηγιακὸς ὤν, ὡς σήμερον λέγομεν·

8) γνωστὴ ἐστιν ἡ διάταξις «περὶ τοῦ τὰς πατριαρχικὰς ἐπιστολὰς ἀμισθὶ δίδοσθαι τοῖς αἰτοῦσιν» ἐκδεδομένη παρὰ Ράλλῃ καὶ Ποτλῇ[19], οὐδένα τύπον κανονικῆς φέρουσα διατάξεως, ἀλλ' οὖσα μᾶλλον καθορισμὸς μισθοῦ τοῦ λεγομένου παρὰ βυζαντινοῖς ὁστιαρίου· «τούτῳ μὲν ρόγαν ἐτήσιον δίδοσθαι ἐτάξαμεν» καθ' ἃ γράφει, ἐκκόπτουσα τὴν ἕως τῶν χρόνων τῶν τότε συνήθειαν. Ταύτην ἐν ταῖς κανονικαῖς διατάξεσι συναριθμῶ, συντεταγμένην ἤδη ταύταις ὑπὸ τῶν ἐκδοτῶν τοῦ «Συντάγματος τῶν ἱερῶν κανόνων»·

9) σπουδαιοτάτη πασῶν ἡ καταδικάζουσα τὸν τέταρτον γάμον, ἧς καὶ κατωτέρω μνεία γενήσεται.

Μ. Ι. Γ.

(ἕπεται συνέχεια)

17. νυστάζων πάντως ὁ μακαρίτης Πανάρετος Κωνσταντινίου (ὁ Μεσσηνίας) ἀνέγνω τὴν τοῦ Νικολάου πρὸς τὸν Νικήταν ἐπιστολήν, ὅπως ἀποκατασταθῶσιν "οἱ διωχθέντες ἐπίσκοποι,, διότι ἡ διάταξις ἐν τέλει γράφει· «τὴν ἐπισκοπὴν ὁ ἄνθρωπος ἀπολαυέτω, καὶ διαμενέτω». Καὶ γινώσκομεν μὲν μητροπολίτας Ἀθηνῶν τὸν τῇ 3 δεκεμβρίου 914 θανόντα Σάβαν, Γεώργιον θανόντα τῇ 9 σεπτεμβρίου 922, καὶ Νικήταν τοῦτον, ἀποβιώσαντα τὸν νοέμβριον τοῦ 927, περὶ ὧν ὅρα τοῦ περιοδικοῦ «Σωτῆρος» τόμου Α' σελ. 159 καὶ 173 Τίνες ἦσαν οἱ "ὁμοταγεῖς ἐκείνῳ,, Δημήτριος καὶ Γαβριὴλ καὶ Γρηγόριος καὶ Κοσμᾶς; Μή τοι μητροπολῖται Ἀθηνῶν μεταξὺ τοῦ 914—920; Ἀλλὰ τέσσαρες ἐντὸς ἓξ ἢ ἑπτὰ ἐτῶν καθαιροῦνται; ἢ ἦσαν ἐπίσκοποι ὑπὸ τὸν Ἀθηνῶν; Ἄγνωστον.

18. Migne Πατρολ. ΡΙΑ', στήλη 337, 333, 332.

19. Σύνταγμα ἱερῶν κανόνων· τόμου Ε' σελ. 1—2.

ΑΙ ΠΑΝΗΓΥΡΕΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ*

Ἡ εἰκὼν τῆς Παμμακαρίστου Θεοτόκου, ἡ ἀπὸ τοῦ πάλαι ναοῦ μετακομισθεῖσα εἰς τὸν ναὸν τῆς Παναγίας τῆς Παραμυθίας καὶ εἰς τὸν τοῦ ἁγίου Δημητρίου τοῦ Κανάβη (Βλὰχ-Σεραγίου—καὶ Ξυλοπόρτης) καὶ κατόπιν ἐν Διπλοφαναρίῳ, ἐκ γνώμης τοῦ παναγιωτάτου παναγιωτατου πατριάρχου κ. Ἰωακεὶμ καὶ θεσπίσματι συνοδικῷ, γεραιρομένη ὕμνοις ἱεροῖς, ἐπαναφέρει εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου τῶν Μιασηνῶν, τιμωμένην ἐπὶ βυζαντινῶν,κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν, ἤτοι τὴν ἑορτὴν τῆς Ἰνδίκτου. Οὔτε ἦν ἀσύνηθες κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τὸ τιμᾶσθαι λίαν μεγαλοπρεπῶς καὶ δημοτελέστατα, ἰδίᾳ μετὰ τὰς εἰκονομαχικὰς κακοηθείας, τὰς θαυματουργοὺς εἰκόνας καὶ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν θαυμάτων ἐντὸς τῶν μοναστηρίων καὶ ναῶν ἄγειν πανηγύρεις ἱεράς. Ἐν αὐταῖς καὶ ἀκολουθίαι ἐψάλλοντο ἱεραὶ, συνταττόμεναι κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ διαιωνίζουσαι τὰ γενόμενα θαύματα καὶ τὴν εὐχαριστίαν τῶν εὐεργετουμένων προσάγουσαι

* τὰ προηγούμενα μέρη τῆς παρούσης διατριβῆς ἐξεδόθησαν ἐν σελ. 441, 476 καὶ 505 τοῦ ΚΕ' τόμου τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας».

τῷ δημιουργῷ καὶ Σωτῆρι τῷ πατάσσοντι καὶ πάλιν ἰωμένῳ. Οὕτω, μετὰ τὴν πρώτην σεπτεμβρίου, δῆλα δὴ τὴν μνήμην «τοῦ γενομένου θαύματος ὑπὸ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, δηλαδὴ ὅταν ἡ σεβασμία αὐτῆς καὶ θαυματουργὸς εἰκών, ἡ ἐκ τοῦ μοναστηρίου οὖσα τῶν Μιασηνῶν, ἐρρίφθη ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καλουμένῃ Ζαγουροῦ, διὰ τὸν φόβον τῶν εἰκονομάχων, καὶ ὕστερον μετὰ πλείστους χρόνους πάλιν ἐκ τῆς λίμνης θαυμασίῳ τῷ τρόπῳ ἀνεφάνη ἄσπιλος»[1] —ἑπτὰ ἡμέρας μετὰ ταῦτα, συνεκρότουν πανήγυριν μεγάλην οἱ πιστοὶ ἐν τῷ ναῷ τῆς Θεοτόκου τῶν Χαλκοπρατείων, δευτέραν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνὸς πανήγυριν ἐπὶ τῇ μνήμῃ θαύματός τινος παρομοίου τῷ τῆς Θεοτόκου τῶν Μιασηνῶν, ἤτοι τῆς ἐντεῦθεν εἰς Ρώμην πορείας τῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου τῆς ἐπιλεγομένης Ρωμαίας,[2] ἥτις ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἐσώθη διαπόντιος εἰς Ρώμην καὶ κατόπιν ἀνεκομίσθη εἰς Κωνσταντινούπολιν «ὡρίσθη δὲ τὴν ἀνάμνησιν ταύτην τελεῖσθαι κατ' αὐτήν γε τὴν ἑόρτειον ἡμέραν τοῦ σεβασμίου γενεθλίου αὐτῆς», ἤτοι τῇ 8 σεπτεμβρίου.

Αἱ πανηγύρεις αὗται καὶ μάλιστα αἱ περὶ τῶν θεανδρικῶν καὶ θεομητορικῶν εἰκόνων ἐγίνοντο παρόντος τοῦ αὐτοκράτορος, ὅστις, ἐπὶ παραδείγματι, τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου τῶν Ὁδηγῶν, κοινότερον δὲ Ὁδηγήτριαν, κομιζομένην εἰς τὸ παλάτιον τῇ τετάρτῃ τοῦ Μεγάλου Κανόνος καὶ «ἀπερχομένην» τῇ δευτέρᾳ τῆς Διακαινησίμου, προέπεμπεν, ὡς ἐπίσης παρίστατο καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς 8 σεπτεμβρίου ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις[3].

Οὐ μόνον ἐπὶ θαύμασιν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἀνευρέσει καὶ μετακομίσει ἁγίων εἰκόνων ἀρχαίων, κυρίως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ὑπομνήματα ἐν εἴδει πανηγυρικῶν λόγων ἐγράφοντο καὶ ἑορταὶ ἐπὶ τούτῳ καθωρίζοντο, καθ' ἃς ἔδει 'να ψάλλωνται βεβαίως ἱεροὶ ὕμνοι, ὡς βλέπομεν ἐν τοῖς Συναξαρίοις τῆς 9 καὶ τῆς 11 καὶ τῆς 16 τοῦ μηνὸς αὐγούστου. Καὶ περὶ μὲν τῶν παλαιοτέρων ἐκείνων εἰκόνων τῶν Ἀχειροποιήτων λεγομένων, ἰδιαζόντως τοῦ Σωτῆρος, εἶτα δὲ καὶ τῆς Θεοτόκου, καὶ εἰς ἃς οἱ χρόνοι παρερχόμενοι προσέθηκαν καὶ τὴν ἐν Ταυρομενίῳ τῆς Σικελίας καὶ τὴν ἐν τῇ μονῇ Κοσφινίτσας ἐν Δράμᾳ, πολλὰ γράφουσιν οἱ ἁγιολόγοι, ὧν οὐδὲ τὸ ἑκατοστὸν περὶ τῆς ἡμετέρας ταύτης τῆς Παμμακαρίστου ἔγραψέ τις· Ὡς δὲ καὶ ἄλλοτε ὑπεμνήσαμεν, τὴν εἰκόνα ταύτην ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία πρὸ ἑβδομήκοντα ἐτῶν[4] διὰ στόματος τῶν παναγιωτάτων πατριαρχῶν Κωνσταντίου Α' καὶ Γρηγορίου ΣΤ', ἐκήρυξε θαυματουργὸν, ἀνυψοῦσα βεβαίως τὴν διάνοιαν εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ μακαρίου πατριάρχου Ἱερεμίου Α' κατὰ τὴν παράδοσιν, τελεσιουργηθὲν ὑπερφυὲς θαῦμα τῆς σωτηρίας τῶν ὀρθοδόξων, ὃ μαρτυρεῖ αὐτὸς πάλιν ὁ συγγραφεὺς τῆς Πατριαρχικῆς Ἱστορίας ὁ Μανουὴλ Μαλαξός.

Ἴσως ἐκεῖνο τὸ γεγονὸς ἢ μᾶλλον τὴν πρὸς τὴν Θεοτόκον εὐγνωμοσύνην διαιωνίζων ὁ ἀείμνηστος πατριάρχης Τιμόθεος Β', ἐπισκευάζων τὸν πατριαρχικὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου τῷ 1614, ὥρισε 'να τιμᾶται ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῆς Παμμακαρίστου, δοξάζων τὴν Θεομήτορα, τὴν τῆς ἡμετέρας ὑπερφυοῦς σωτηρίας πρόξενον. Πάσας τὰς μνήμας τῶν παλαιῶν ἁγίων εἰκόνων, ὧν ἐνώπιον ἐν συντριβῇ καρδίας οἱ προπάτορες ἡμῶν προσηύξαντο, τὴν ἀπὸ Θεοῦ δύναμιν καὶ σωτηρίαν ἐπικαλούμενοι, συγκεφαλαιοῖ ἡ διπλῆ πατριαρχικὴ καὶ κοινὴ τῶν ὀρθοδόξων κωνσταντινουπολιτῶν ἑορτὴ τῆς 1 σεπτεμβρίου, πίστιν θαυματουργοῦσαν καὶ σώζουσαν τοῖς ἀπογόνοις ὑπομιμνήσκουσα, καὶ ἣν μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας, τῷ προσεχεῖ σαββάτῳ δημοτελῶς πανηγυρίσομεν ἐν τοῖς ναοῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ κυρίως ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ ἡμῶν, **ἡ ἑορτὴ τῆς Παμμακαρίστου.**

Μ. Ι. Γ.

Ἐκκλησιαστικὰ χρονικὰ εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον, τὸ τῆς 1 σεπτεμβρίου.

---

1 κατὰ τὸν Συναξαριστὴν ἐν τῇ πρώτῃ σεπτεμβρίου.

2. βλέπε τὸ περὶ τῆς εἰκόνος τῆς Ρωμαίας ἀρχαῖον ὑπόμνημα ἐν τόμῳ Γ' τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας» καὶ ἰδίᾳ σελίδα 282, στήλην β'.

3. Κωδινοῦ περὶ ὀφφικίων· Βόννης σελὶς 72. Πορφυρογ. Ἔκθεσις βασιλείου τάξεως σελ. 189—190.

4. Τυπικὸν ἐκκλησιαστικὸν κατὰ τὸ ὕφος τῆς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας· ἐκ μακρᾶς τῆς πείρας καὶ πολλῶν συμειώσεων τῶν κατὰ καιροὺς χρηματισάντων πρωτοψαλτῶν συλλεγὲν ὑπὸ Κωνσταντίνου πρωτοψάλτου κτλ. ἐν Κωνσταντινουπόλει 1838 σ·λ. 131 ἐν ὑποσημειώσει. Σημειωτέον ὅτι πλεῖστον μέρος τῆς ὕλης ἐχορήγησαν εἰς τὸν μακαρίτην πρωτοψάλτην Κωνσταντῖνον οἱ πατριάρχαι Κωνστάντιος Α' καὶ Γρηγόριος ΣΤ'.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ